

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

PA
1315
K8
A8/4(1)

DEPARTMENT OF BYZANTINE
AND MODERN GREEK IN THE
UNIVERSITY OF OXFORD

Vet.

~~CANCELLED~~
PA 1315. K8. A8/4(1)

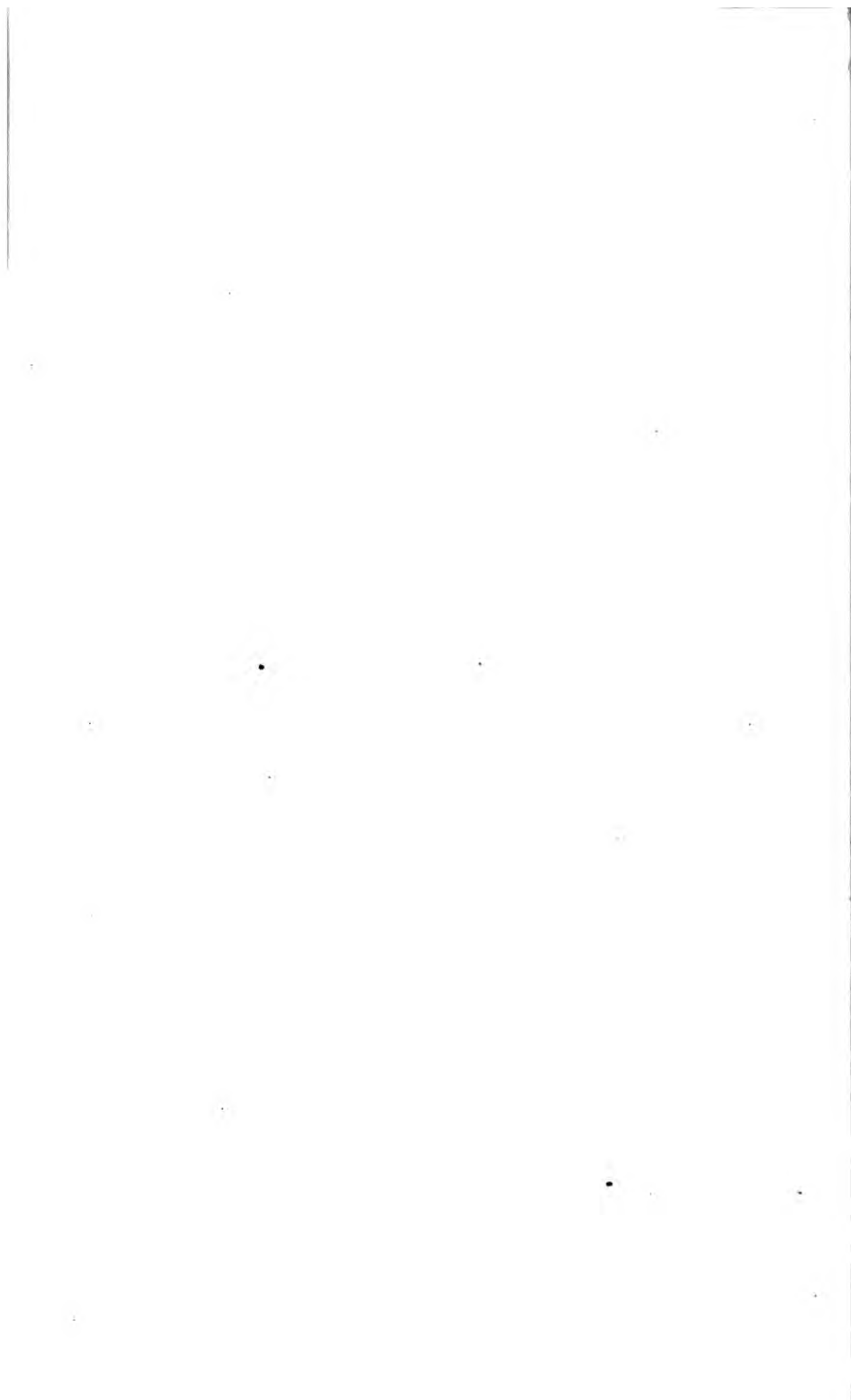
CONFINED TO
THE LIBRARY.

Vet.

PA 1315. K8. A8/4(1)

17

ATAKTA.

A / B
C / D
E / F
G / H
I / J
K / L
M / N
O / P
Q / R
S / T
U / V
W / X
Y / Z

ΑΤΑΚΤΑ.

ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ,

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ,

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Α — Π.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΕΒΕΡΑΡΤΟΥ,

RUE DU FOIN S.-JACQUES, N° 12.

SE TROUVE CHEZ

F. DIDOT, FRÈRES, RUE JACOB, N° 24.

1832.

4 I

B.1.

2

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ οὗτος τόμος τῶν Ἀτάκτων περιέχει δεύτερον Ἀλφάβητον πολὺ διεξοδικώτερον τοῦ προεκδομένου πρώτου Ἀλφάβητου. Ὁ ὑποταγμένος (1) πίναξ ἐξηγεῖ τὰς διὰ τὸ σύντομον κολοβωμένας λέξεις. Ὅσαι σημειούνται μὲ ἀσερίσκον, αἱ μὲν κοιναὶ δηλοῦν ὅτι δὲν εὐρέθησαν εἰς τὰ τρία μου Λεξικά, τὸ τοῦ Δουκαγγίου λέγω, τὸ Γραικιταλικὸν τοῦ Σομαυέρα, καὶ τὸ ἀδέσποτον Γραικογερμανικὸν (2), ἀλλ' ἐπροσέθησαν αἱ μὲν πλειότεραι, ὡς γνωσταὶ εἰς τοὺς λαλοῦντας ἢ γράφοντας τὴν γλῶσσαν, ὀλίγαι δέ τινες, ὡς ὑποβαλλόμεναι εἰς τὴν κρίσιν τῶν ὁμογλώσσων. Ἡ προτέρα πολλῶν τοιοῦτων λέξεων ἀποδοχὴ μ' ἐθάρρυνε νὰ ὑποβάλω καὶ ἄλλας νέας. Αἱ δὲ φέρουσαι ἀσερίσκον Ἑλληνικαὶ σημαίνουν τὰς λησμονημένας νὰ Σησαυρισθῶσιν εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά (3), μαρτυρημένας ἀπὸ παλαιοῦς Λεξικογράφους καὶ

(1) Σελίδ. ιη'-ιθ'. — (2) Τὰ τρία ταῦτα ἐμεταχειρίσθη. Τὸ εἰς Βιένναν τῆς Αὐστρίας τυπωθῆν τρίγλωσσον λεξικὸν ὀλίγον μ' ἐχρησίμευσε, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον ὁ Βλάχος. Τὸ εἰς Παρισίους ἐκδοθῆν (1825) Γραικογαλλικὸν Λεξικίδιον δὲν εἶχα γνωρίσειν ἀκόμη. — (3) Ὡς εἶναι, παραδείγματος χάριν τὸ (σελ. 591) Τέρετρον, λέξις Ὀμηρικὴ, λείπουσα ἀκόμη ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά λεξικά· τὸ (σελ. 663) Ρίνιον ὡς ὑποκορ. τοῦ Ρίν (ᾧχι τοῦ Ρίνη), εἰς σημασίαν μεταφορικὴν.

σχολιασᾶς, ἢ ἐρανισμένας ἀπὸ τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμὸν (καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Γραικορωμαϊσμὸν), δικαίας καὶ ταύτας νὰ προσεθῶσιν (1), ἐπειδὴ πολλαὶ τοιαῦται ἐπροσέθησαν καὶ ἀπὸ τὸν μακαρίτην φίλον Συνεϊδέρον, καὶ ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους ἐκδότας τοῦ Ἰησαυροῦ τοῦ Στεφάνου· ἢ τελευταῖον τὰς ὑποβάλλω καὶ ταύτας εἰς τὴν ἔρευναν τῶν Λεξικογραφῶν, μήπως τὰς εὕρωσιν εἰς τὸ ἐξῆς πούποτε. Καὶ θέλουν εὐρεῖν ὄχι ὀλίγας ἐρευνητῶντες τοὺς συγγραφεῖς τῆς Βυζαντιδῆς, ἢ τὰ Ἀνέκδοτα τοῦ σοφωτάτου Βοισονάδου (2).

Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ κοινὴ σημερινὴ γλῶσσα σώζει, ἂν καὶ ἀλλοιωμένον εἰς πολλὰ, μέγα μέρος τῆς λεξικῆς ὕλης τῆς παλαιᾶς ἑλληνικῆς γλώσσης· καὶ πολλαὶ λέξεις, τὸ φαινόμενον χυδαῖαι (3), χρησιμεύουν εἰς πληρεςέραν κατάληψιν τῶν ὀρθῶν γραμμένων, καὶ διόρθωσιν τῶν σφαλμένων παλαιῶν λέξεων, καὶ μάλιστα τῶν εὕρισκομένων εἰς ἀρχαῖα Λεξικά ἢ Γλωσσάρια, ὡς εἶναι ὁ Ἡσύχιος, ὁ Σουΐδας καὶ ἄλλοι. Ἀπὸ τὰς συνήθεις σημερινᾶς λέξεις, ὅσαι δὲν εἶναι προφανῶς ξέναι δὲν ἐπλάσθησαν ἀπὸ μᾶς χθὲς ἢ προχθὲς, ἀλλ' ἀνάγονται ἐξάπαντος εἰς κάμμίαν διάλεκτον τῆς παλαιᾶς (4). Πολλὰς τοιαύτας ἀνεκάλυψε, καὶ πλειοτέρας ἔχει νὰ ἀνακαλύψῃ ἡ κρι-

(1) Ὡς τὸ (σελ. 721) Κρήτη (craie), καὶ Κρητάριον (crayon). — (2) I. FR. BOISSONADE, *Anecdota Graeca*. Τέσσαρες τόμοι τούτων ἐξεδόθησαν ἕως τώρα. — (3) Ἴδε τὸν πρῶτον τόμον τῶν Βίων τοῦ Πλουτάρχου, *Ἀντοσχ. στοχ.* σελ. κθ'-λ'. — (4) Ἴδε Ἀτακτ. II, σελ. κ'.

τική ἐτυμολογία, ἂν οἱ ἐπισήμονες τῆς προγονικῆς γλώσσης σπουδάζωσιν ἐντάμα καὶ τὴν μητρικὴν αὐτῶν κοινὴν γλῶσσαν. Ἀπὸ τὰ σημερινὰ πολιτισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη κἀνὲν ἴσως δὲν ἐφύλαξε τόσην ὕλην τῆς προγονικῆς του γλώσσης, ὅσην ἐκληρονομήσαμεν κατ' εὐτυχίαν ἡμεῖς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς οἱ νέοι Ἕλληνες.

Τὸ εὐτύχημα τοῦτο συνεργεῖ νὰ μᾶς κάμη εὐτυχεςέρας καὶ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς γλώσσης, ὥστε νὰ κατασταθῇ μία τῶν σημερινῶν καλῶν γλωσσῶν (ἴσως ἢ καλλίστη), ἂν οἱ μορφωταί της διακρίνωσι μὲ προσοχὴν τὰ φυσικά της εἰδήματα ἀπ' ὅσα, ἂν κ' ἐρανισμένα μὲ σκοπὸν καλλωπισμοῦ ἀπὸ τῆν παλαιάν, τὴν ἀσχημίζουσιν μᾶλλον, τὸ δὲ χειρότερον καὶ τὴν πτωχίζουσιν. Ὁ καλλωπιστὴς τῆς γλώσσης του Γραικός, ἔχει τοῦτο κέρδος ὑπὲρ τοὺς καλλωπίσαντας τὰς ἰδίας γλώσσας ἀλλογενεῖς (ἀξιεπαίνους διὰ τὰ κατορθωμένα, ἀμέμπτους δι' ὅσα δὲν τοὺς ἐσυγχωρεῖτο νὰ κατορθώσωσι), ὅτι ἢ ἀπὸ τοὺς προγόνους εἰς ἡμᾶς διαδοθεῖσα λεξικὴ ὕλη, εἶναι ὄχι μόνον πλουσιωτάτη, ἀλλὰ καὶ εὐκολόπλαστος, διὰ τὴν θαυμαστὴν παραγωγικὴν ἀναλογίαν, τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν λέξεων, καὶ ἄλλα πολλὰ της προτερήματα, τὰ ὅποια τὲν συγχωροῦν νὰ μορφώσῃ τοὺς γραμμένους κᾶν του λόγους χωρὶς ξενισμὸν.

Τοῦ ξενισμοῦ τούτου παραδείγματα ἀπαντῶνται μάλιστα εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀπὸ τινὰς ἀκόμη σπουδαζόμενον ὕφος τοῦ λόγου, τὸ ὀνομαζόμενον Μιξοβάρβαρον, καὶ πολὺ δικαιότερον νὰ

ονομασθῆ, ὡς καὶ ἄλλοτε τὸ ἔλεγα (1), Μακαρονικόν.

Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα (2).

Τὸ Βάρβαρον εἶναι λέξις σχετικὴ, οὐδὲ δύναται πλέον νὰ ἐπιτεθῆ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, ἀφοῦ ἔπαυσε πρὸ πολλοῦ νὰ λαλῆται ἢ παλαιά. Ἡ σήμερον λαλουμένη δὲν εἶναι οὔτε Βάρβαρος οὔτ' Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ νέα νέου ἔθνους γλῶσσα, θυγάτηρ καὶ κληρονόμος παλαιᾶς πλουσιωτάτης γλώσσης τῆς Ἑλληνικῆς. Συγχωρεῖται ὁ λαλῶν, ἢ γράφων, νὰ κανονίζῃ καὶ νὰ καλλωπίζῃ εἰς τὸ εὐσχημότερον τὰς συνειθισμένας λέξεις, ἀλλ' ὄχι νὰ βάλῃ εἰς τόπον αὐτῶν ἄλλας παλαιάς, διὰ τοῦτο μόνον ὅτι εἶναι ἀρχαιότεραι. Γράφομεν ὄχι διὰ τοὺς πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἀποθανόντας προπάτορας, ἀλλὰ διὰ τοὺς σημερινούς ὁμογενεῖς καὶ συγχρόνους ἡμῶν Ἑλληνας.

Πρῶτον ἔργον τοῦ κανονισοῦ τῆς γλώσσης εἶναι νὰ τὴν καθαρῶς ἀπὸ τὰ ἀληθῶς ξενικὰ ὀνόματα, ὅποια εἶναι τὰ Ἰταλικά, τὰ Τουρκικὰ καὶ ἄλλα τοιαῦτα (3). ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάλιν, ὄχι ὅλα χωρὶς διάκρισιν, ἐπειδὴ οὐδ' οἱ παλαιοὶ ἴσχυσαν νὰ λυτρώσωσι τὴν ὡραίαν αὐτῶν γλῶσσαν ἀπὸ πολλὰς Ἀραβικᾶς, Ἑβραϊκᾶς, Περσικᾶς, ἀκόμη καὶ Ἰνδικᾶς λέξεις.

Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ βάλῃ εἰς τόπον τῶν συνειθισμένων νέας

(1) Ἴδε Πρόδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ. σελ. 45'-4η', καὶ Ἡλιεδώρ. Αἰθιοπικ. σελ. νη'-οζ'. — (2) Ἰλιάδ. ζ', 181. — (3) Ὡς εἶναι ἡ Ρόκα καὶ τὸ Ροκέτο (σελ. 481), ἐπειδὴ σώζεται εἰς τὴν γλῶσσαν ἡ Λεκάτη ἢ Ἀλεκάτη (σελ. 287), καὶ δύναται νὰ λάβῃ τοῦ τόπον τοῦ δευτέρου τὸ Φυστέγγιον.

ἄλλας λέξεις, χρεωσθεῖ πρῶτον νὰ ἐρευνᾷ μὴ δὲν σώζεται ἤδη εἰς τὴν γλῶσσάν του ὅ,τι ματαιῶς ζητεῖ· καὶ ἂν δὲν τὸ εὔρη, νὰ τὸ δανείζεται ἀπὸ τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὸν παλαιὸν καὶ εἰς τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμὸν πολλὰ συνώνυμα, διαλέγων ἀπὸ ταῦτα τὸ εὐκολώτερον νὰ νοηθῆ καὶ ἀπὸ τὸν ἀπαιδευτὸν τῆς παλαιᾶς γλώσσης (1).

Δεύτερον ἔργον εἶναι νὰ κανονίσῃ τὰ ὄντως ἀκανόνιστα, ὅταν μάλιστα ὁ κανονισμὸς ἴκῃ εἰς ἑνὸς ἢ δύο στοιχείων ἀνεπαίσθητον, καὶ ἀκολούθως ὄχι παράξενον μεταβολήν. Τοιαῦτα εἶναι, πολλὰ ῥήματα βαρβαροκατάληκτα, τῶν ὁποίων χωρὶς βίαν ἐμπορεῖ νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀρχαίαν γνησίαν κατάληξιν (2).

Τρίτον, νὰ προσέχῃ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν λεγομένων μορίων, ὡς εἶναι τὸ Οὐδὲ, τὸ Οὔτε, τὸ Μηδὲ, τὸ Μήτε, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα κυριεῦει ἀκόμη πολλὴ σύγχυσις (3), μ' ὄλον ὅτι ἐμποροῦμεν νὰ διακρίνωμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν (ἂν ὄχι ὅλα), χωρὶς ξενισμὸν, ὡς τὰ ἐδιάκριναν οἱ πρόγονοί μας (4).

(1) Ἐν τῇ παραδείγματι χάριν, νὰ γράφω Κωλύω, ἀντὶ τοῦ Ἐμποδίζω, καὶ Προπαρασκευάζω, ἀντὶ τοῦ Προετοιμάζω, καὶ μάλιστα ἂν γράφω μὲ ἐπιθυμίαν νὰ μὲ καταλαμβάνωσιν οἱ ἀναγνώσται; — (2) Ὡς εἶναι, παραδείγματι χάριν, τὸ Συνάζω, Φράζω, Φυλάγω, ἀντὶ τῶν ὀρθῶν, Συνάγω, Φράσσω, Φυλάσσω. — (3) Σύγχυσις, ἣτις φαίνεται καὶ εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῆς Βυζαντινῆς, τοὺς ἀπὸ τῆς Ἑβδόμης ἐκφτουταετηρίδος καὶ κάτω μάλιστα. — (4) Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάρβαρα, « Δέν ἔχω καιρὸν ΜΗΔΕ » (ἢ ΜΗΤΕ) δύναμιν » ἀντὶ τοῦ « Δέν ἔχω καιρὸν, ΟΥΔΕ δύναμιν » πλὴν ἀνίσως ἢ ἄρνησις ὑποτάσσεται εἰς κανένα ὑποθετικὸν σύνδεσμον, οἷον « Ἄν δέν ἔχω καιρὸν ΜΗΔΕ δύναμιν » ἢ ἀπαγορευτικῶς, οἷον « Μὴ δαπανᾷς ματαιῶς τὸν καιρὸν, ΜΗΔΕ τὴν δύναμίν σου ».

Ἡ ἄρνησις εἰς τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν, ὅταν ᾖναι χρεια διπλώσεως, πρέπει νὰ διπλῶνεται μὲ ἄρνησιν, καὶ ἡ ἀπαγόρευσις εἰς τὰς λοιπάς, μὲ ἀπαγόρευσιν, διὰ νὰ μὴ συγχέωνται, ὅσα αὐτῶν λέξεων ἡ φύσις ἐδιάκρινε. Τοιαῦται συγχύσεις καὶ ἀνωμαλῖαι ἀπαντῶνται εἰς τοὺς Ἀὐτοσχεδίους μου σοχασμοὺς τόσο συχναί, ὥστε δὲν ἔχει κανεὶς νὰ μὲ ὑποπτευθῆ, ὅτι συμβουλεύων τὴν ἀποφυγὴν αὐτῶν, σκοπεύω νὰ μεμφθῶ κανένα.

Μόνον σκοπὸν καὶ μόνην ἐπιθυμίαν ἔχω νὰ καλλύνωμεν τὴν γλῶσσαν ἀρχίζοντες ἀπ' ἐκεῖνα, ὅσων ὁ καλλωπισμὸς δὲν ξενίζει οὐδὲ τῶν χυδαίων τὴν ἀκοήν· εἰς δὲ τὰ λοιπὰ νὰ προβαίνωμεν κατὰ μικρὸν καὶ χωρὶς βίαν, προσλαμβάνοντες ἢ ἀποβάλλοντες ὅσα συγχωροῦνται ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου τοῦ γράφοντος, καὶ ἀπὸ τὴν κατάληψιν τοῦ μέλλοντος ν' ἀναγνώσῃ τὰ γραφόμενα. Ἄλλη εἶναι ἡ ἰδέα βιβλίου μαθηματικοῦ, μεταφυσικοῦ, φυσικοῦ, ἰατρικοῦ, καὶ ἄλλη ἱστορικοῦ, ἠθικοῦ, ἢ θρησκευτικοῦ. Τὰ πρῶτα γράφονται διὰ τοὺς γνωρίζοντας ἢ σπουδάζοντας νὰ γνωρίσῃσι τὰς ἐπισήμας, καὶ πρέπει νὰ γράφονται μὲ ὄρους τεχνικοὺς, ἢ γουὺν λέξεις ἰδίας καθωσιωμένας εἰς καθεμίαν ἐπισήμην. Τὰ δὲ ἱστορικά, ἠθικά, ἢ θρησκευτικὰ συντάγματα, ἐπειδὴ γράφονται εἰς χρῆσιν ὄλου χωρὶς ἐξαιρέσειν τοῦ ἔθνους, δὲν συγχωροῦν οὔτε λέξεις οὔτε συντάξεις ἀκατανοήτους εἰς τὸν ἀναγνώστην, πλὴν ἂν εὐρίσκωνται καὶ εἰς αὐτὰ τεχνικοὶ τινὲς ὄροι, ἰδίαί τῆς ὕλης λέξεις (1).

(1) Ὡς εἶναι, παραδείγματός χάριν, εἰς τὴν ἱστορίαν ἡ Ἐποχή, εἰς τὴν ἠθικὴν τὸ Καθῆκον, εἰς τὴν θρησκείαν ὁ Προορισμός.

Ἄλλὰ καὶ ταύτας δύναται ὁ γράφων νὰ τὰς κάμῃ νοητὰς, ἢ μὲ ὑποσημείωσιν τινὰ, ἢ, ὡς ἔλεγ' ἄλλοτε, τοπίζων τὴν λέξιν εἰς τοιοῦτον μέρος τῆς περιόδου, ὅπου δύναται νὰ τὴν μαντεύσῃ ὁ ἀναγνώστης, μόνον ὁδηγούμενος ἀπὸ τὰς περικύκλω ταύτης ἄλλας λέξεις.

Τέταρτον ἔργον τοῦ κανονιστοῦ τῆς γλώσσης εἶναι νὰ ἀποφύγῃ, ὅσον δύναται, τὴν φυσικὰ προξενουμένην ἀηδίαν ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῶν αὐτῶν συνδέσμων, ἐπιρρήμάτων, προθέσεων ἢ ἄλλων μορίων, τῶν αὐτῶν πτώσεων εἰς τὰ ὀνόματα, ἢ ἐγκλίσεων εἰς τὰ ῥήματα, εἰς βραχυλογία τῶν αὐτῶν φωνῶν τὴν ἤχησιν, ἢ τὴν ἐπισώρευσιν πολλῶν παρασίτων (ὡς τὰς ὀνομάζουσι) λέξεων. Τῶν τοιούτων ἡ προσθήκη παραλύει τὸ ὕφος, ὡς ἐξεναντίας ἢ ἀφαίρεσις τὸ κάμνει γοργότερον, καὶ ἀκολούθως πλέον εὐάρεστον εἰς τὴν ἀκοήν. Ὁ λόγος πρέπει νὰ βαδίζῃ, ὡς στρατιώτης θαρράλεος, ὅχι νὰ σύρεται, ὡς αἰχμάλωτος (1).

Ἐδῶ ἤτο τόπος καὶ καιρὸς νὰ προσθέσω πολλάς ἄλλας φραστικὰς παρατηρήσεις καὶ κανόνας λεξικοὺς, ἂν μὲ τὸ ἐσυγχω-

(1) Πόσῃν ἀηδίαν ἤθελες πάθειν, ἂν σ' ἔλεγε τις, Ἡλθα διὰ νὰ σ' ἐπάρω, διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ φίλου μας· ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, διὰ νὰ τρυγήσῃ τὰ ἀμπέλια του· ἀντὶ νὰ εἶπῃ, Ἡλθα νὰ σ' ἐπάρω, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ φίλου μας, ὅπου ὑπῆγε νὰ τρυγήσῃ τὰ ἀμπέλια του, ἢ συντομώτερον, ὅπου ὑπῆγε διὰ τὸ τρύγος· ἐπειδὴ οὐδὲ ἀντὶ τοῦ οὐδετέρου Τρύγος συγχωρεῖται νὰ προκριθῇ ὡς ἑλληνικώτερον ὁ Τρυγητός. Ἐλεγον καὶ Ὁ Τρύγος καὶ Ἡ Τρύγη, καὶ τίς ἔχει νὰ μᾶς πιεσῶσῃ ὅτι δὲν εὐρίσκετο εἰς κάμμιναν διάλεκτον παλαιάν καὶ τὸ οὐδέτερον, Τρύγος;

ρουσεν ἡ ἀδυναμία μου. Τὰς ἀναβάλλω εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ παρόντος τόμου. Καὶ τὰ ὀλίγα ταῦτα δὲν ἐγράφησαν εἰμὴ διὰ τὰ σπουδάζοντα τὴν προγονικὴν ἡμῶν γλῶσσαν μεира́κια. Οἱ σημερινοὶ των διδάσκαλοι, πολλὰ διάφοροι ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τῆς περασμένης ἑκατονταετηρίδος, ἔμποροῦν νὰ τοὺς διδάξωσι πολὺ πλειότερα καὶ ὠφελιμώτερα, ἔαν παραδίδοντες εἰς αὐτοὺς τὴν παλαιὰν γλῶσσαν φροντίζωσιν ἐντάμα νὰ μεταφέρωσι τὴν προσοχὴν των καὶ εἰς τὴν νέαν, καὶ νὰ ἀκονίζωσι τὸ πνεῦμά των, παραβάλλοντες τὴν μίαν μὲ τὴν ἄλλην, καὶ διακρίνοντας τὰ δυνατὰ νὰ μιμηθῶσιν ἀπ' ὅσα χρεωσοῦν νὰ ἀποσρέφονται.

Εἶναι ταύτης ὅμως ἄλλη ἀσυγκρίτως μεγαλητέρα ὠφέλεια, χωρὶς τὴν ὁποίαν, ὡς τὸ εἶπα πολλάκις, ἢ εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς γλώσσης περιέργεια καταντᾶ εἰς σοφιστικὴν μωρολογίαν.

Ἐπιθυμεῖς νὰ μορφώσης τοῦ νέου τὴν γλῶσσαν; μόρφωσε πρὸ πάντων τὰ ἦθη του Ἐπιθυμεῖς νὰ διορθώσης τοὺς προφορικοὺς ἢ τοὺς γραπτοὺς λόγους τῆς ψυχῆς του; ῥίξωσ' εἰς αὐτὴν πρῶϊμα τοῦτον τὸν ἀπ' ὅλους ἐπαινούμενον καὶ εἰς πολλὰ ὀλίγους εὐρισκόμενον ὈΡΘὸΝ ΛΌΓΟΝ, ὅστις εἶναι ὁ αὐτὸς καὶ ὁ ΛΌΓΟΣ ΤῆΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ὡς ἔλεγεν ὁ φιλόσοφος βασιλεὺς (1). Ἐπιθυμεῖς νὰ τὸν διδάξης νὰ λαλῇ ὀρθά, μάθε τον πρῶτον νὰ συλλογίζεται ὀρθά. Φρόντισε ν' ἀποσπάσης ἀπὸ τὰ σπλάγγνα του τὰ πονηρὰ σπέρματα τῆς Φιλαρχίας, τῆς Φιλοκερδίας καὶ τῆς Φιληδονίας, τριῶν φαρμακερῶν πηγῶν, ὅθεν

(1) « Οὐδὲν δεινέγεε λόγος ὀρθός, καὶ λόγος δικαιοσύνης ». Μάρκ. Αὐρήλ. ΙΑ', 1, σελ. 110.

ἀναβλύζουσι οὖν τῶν ἀνθρώπων αἱ δυσυχίαι, καὶ τὰς ὁποίας μόνη τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης ἡ ἀγάπη δύναται νὰ φράξῃ.

Ἀπὸ τὴν Φιλαρχίαν θέλεις φυλάξειν τὸν νέον, ἂν ἐμπνέης εἰς αὐτὸν τὴν μεγαλοφροσύνην, ἣτις εἶναι νὰ κρίνῃ ἐπίσης αἰσχρὸν νὰ δεσπόζῃ τοὺς ὁμοφυεῖς ἀνθρώπους του, ἢ νὰ γίνεταί δοῦλος τινὸς ἐξ αὐτῶν, « Ἀνθρώπων δὲ μηδενὸς μήτε » τύραννον μήτε δοῦλον ἑαυτὸν καθιστᾷς » ὡς ἔλεγε πάλιν ὁ φιλόσοφος βασιλεὺς (1).

Πολέμει τὴν Φιλοκερδίαν μὲ τὴν διδαχὴν τῆς αὐταρκείας. Δίδασκέ τον νὰ ἀρκῆται εἰς τὰ ἀναγκαῖα, ἀκόμη νὰ προμηθεύεται καὶ τὰ χρήσιμα, ἀλλὰ νὰ μὴ βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν περιττῶν. Κατάπεισέ τον, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπιθυμία ἔχει νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ κατασταθῇ δοῦλος ἢ τύραννος τῶν ὁμοίων του, ἢ γουὸν νὰ ἀδικῇ, ἢ νὰ ὑποφέρῃ ἀδικούμενος καὶ καταφρονούμενος ἀπ' ἄλλους. Λάβε εἰς βοήθειαν τῆς διδαχῆς σου τὴν παλαιὰν Ἱστορίαν, καὶ ἐρώτησέ τον, ἂν προκρίνῃ τοῦ Μίδα ἢ τοῦ Κροίσου, παρὰ τοῦ Ἀριστείδου ἢ τοῦ Φωκίωνος τὴν φήμην. Πρόσθεσε εἰς αὐτὴν καὶ ὅ,τι βλέπει ἢ ἀκούει περὶ πολλῶν συγχρόνων του πλουσίων, ἂν ἀπέκτησαν τόσῃν εὐδαιμονίαν, ὅσῃν ἔχουν εὐτυχίαν εἰς τοῦ πλούτου τὴν ἀπόκτησιν.

Περὶ τῆς Φιληδονίας, παράγγελλέ τον ὄχι νὰ φεύγῃ τὰς ἡδονὰς, ἀλλὰ νὰ διακρίνῃ (ὡς ἔλεγα καὶ ἄλλοτε) τὰς πρεπούσας εἰς

(1) Μάρκ. Αὐρήλ. Δ', λά, σελ. 31, τὸ ὁποῖον ἐμετάφρασεν οὕτως ἄλλος φιλόσοφος Γάλλος : Je suis desgousté de maistrise et active et passive. MONTAIGNE, *Essais*, 7, page 29, édit. 1802.

τὸ Λογικὸν ζῶον ἀπὸ τὰς κτηνώδεις ἡδονάς· ὅτι διὰ τὴν ἀδιακρίσιαν ταύτην μάλισα καταφερόμεθα εἰς τὴν Φιλαρχίαν καὶ τὴν Φιλοκερδίαν. Ἄρχάς καὶ πλοῦτον σπουδάζει ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἀδιακρίτως φιλήδονος, ὄχι διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἢ τὰ χρήσιμα, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ νὰ πληρόνη ὅλας τοῦ τὰς ἐπιθυμίας, δύο δηλαδὴ μέσα πλέον ἐπιτήδεια νὰ τὸν καταστήσωσι μετὰ πολλοὺς πόνους καὶ μόχθους (I) δοῦλον ἢ τύραννον, τόσον ἀφρονέστερον, ὅσον δὲν του λείπουν ἄλλα πολλὰ μέσα, καὶ ἀνεξάρτητος νὰ φυλαχθῇ, καὶ τὰς ἡδονάς του νὰ πληρώσῃ, ἂν αἱ ἡδοναὶ του ἦν' ἀνθρώπου, ὄχι κτήνους ἡδοναί. Ἡ Πρόνοια μᾶς ἐπερικύκλωσε μὲ πολλὰς ἡδονὰς ἀνθρωπικὰς, σκοπὸν ἔχουσα νὰ μᾶς φυλάξῃ ἐλευθέρους, καὶ νὰ μᾶς γεύσῃ τὴν βασιλίσσαν ὅλων τῶν ἡδονῶν, συνειδήσιν λέγω, τολμῶσαν νὰ φωνάζῃ Δὲν ἡ δίκησα ποτὲ κανένα (ἤγουν ἔζησα μεταξὺ τῶν ὁμοίων μου ὡς ἄνθρωπος, καὶ ὄχι ὡς θηρίον) καθὼς τὸ

(I) Διὰ τοῦτο ὁ ΚΑΚΟΣ ἄνθρωπος ἐπονομάζεται μὲ ἄλλα δύο συνωνύμα ΠΟΝΗΡΟΣ καὶ ΜΟΧΘΗΡΟΣ (misérable). Αὐτοῦ τοῦ Κ ακός ἡ πρώτη καὶ κυρία σημασία ἦτον Ἄ ν α ν θ ρ ο ς (lâche). Οὕτως ἐξηγῶν εἰς τὰ μερικάτα τὰς λέξεις, μὴν ἀμφιβάλλης ὅτι θέλεις σώσειν πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τὴν Φιλαρχίαν καὶ Φιληδονίαν. Περὶ δὲ τῆς Φιλοκερδίας, λέγε εἰς αὐτοὺς συχνά, ὅτι Κερθὼ ὠνομάσθη ἡ ἀλώπηξ, διὰ τὴν πανουργίαν τῆς, καὶ Κερθαλεόφρονα ὠνομάζει ὁ Ὅμηρος τὸν πανοῦργον καὶ πλεονέκτην ἄνθρωπον. Τοιαύτη ἦτον ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωκράτους· καὶ διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ Ἐπίκτητος, « Ἄρχῃ » παιθεύσεως ἢ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις » (Διατρ. σελ. 42), καὶ » « Ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τὰ καθήκοντα ἔστιν εὐρίσκειν » (σελ. 96).

έκαυχᾶτο ὁ Σωκράτης (1), καθὼς τὸ έκαυχῆθη ὁ μέγας τῆς
 ισότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης Ἀπόστολος (2).

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐλέχθησαν καὶ ἄλλοτε, έρανισμένα ἀπὸ
 τὴν παλαιὰν φιλοσοφίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἱεράν ἡμῶν θρησκείαν· ἀλλ'
 εἶναι ἀναγκάσιον νὰ ψάλλωνται καὶ νὰ μεταψάλλωνται συχνὰ ἀπὸ
 τοὺς διδασκάλους εἰς τῶν μεираκίων τὰς νεαράς ἀκοάς, ὡς ἐπω-
 δαί, διὰ νὰ μὴ δώσωσι κἂν ἀφορμὴν εἰς αὐτὰ νὰ λέγωσιν ὕστερα
 καταρώμενοι καὶ διδασκάλους καὶ γονεῖς, Δὲν ἠθέλαμεν
 ἀδικεῖν, ἀν μᾶς ἐδιδάσκετε παιδιόθεν πόσον μέγα
 καὶ φρικτὸν κακὸν εἶν' ἡ ἀδικία (3). Τοιαῦτα παραγ-
 γέλματα χρεωσῶνται εἰς τὰ μεираκία καὶ ἀπὸ τοὺς διδάσκον-
 τας εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ ἀπὸ τοὺς γράφοντας ἔξω τῶν σχολείων,
 ὡς προφυλακτικὰ τῆς παρούσης καὶ τῆς μελλούσης ἠθικῆς
 αὐτῶν ὑγείας φάρμακα,

Ἄλλ' οὐδ' εἰς τοὺς πρεσβυτέρους τὴν ἡλικίαν εἶναι μάταια.
 Ἐχουν νὰ ὠφεληθῶσι καὶ οὔτοι ἀπ' αὐτὰ, ἐκεῖνοι κἂν, ὅσοι
 δὲν ἐφθάρησαν ὀλίτελα ἀπὸ προτέραν ψευδοπαιδείαν, οὐδ'
 ἐςρέβλωσαν τὴν ὀρθότητα τοῦ λογικοῦ με τὴν λογιότητα.

καὶ μὴ κινῶνται ἐπιθυμῶν ἢ ἐπιθυμῶν ἐξ ἐπιθυμῶν ἀποκρίσιν κτλ.

(1) « Ἡδίκησα μὲν οὐδένα πώποτε ἀνθρώπων οὐδὲ χεῖρω ἐποίησα »

(Ξενοφ. Ἀπομνημ. Δ, VIII, § 10). — (2) « Οὐδένα ἠδίκησαμεν,
 » οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν » (Β' πρὸς Κορινθ. ζ' 2).

— (3) « Εἰ γὰρ οὕτως ἐλέγετο ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ πάντων ὑμῶν, καὶ ἐκ
 » νέων ἡμᾶς ἐπείθετε, οὐκ ἂν ἀλλήλους ἐφυλάττομεν μὴ ἀδικεῖν· ἀλλ'
 » αὐτὸς αὐτοῦ ἦν ἕκαστος ἀριστὸς φύλαξ, δεδιώς, μὴ ἀδικῶν τῷ μεγίστῳ
 » κακῷ ξυνοικεῖν », (Πλάτων, Πολιτ. II, σελ. 367).

Καὶ τοιοῦτοι εἶναι μέγα μέρος τοῦ κοινοῦ λαοῦ, μακάριοι, ὅτι τοὺς ἔλειψε τὸ ὀλέθριον εἰς τοὺς κακῶς ἀναθραμμένους ὄπλον τῆς λογιότητος! — Καὶ τοῦτο μ' ἐπιστρέφει εἰς τὸ προκείμενον.

Εἰς τὸ παρὸν δεύτερον Ἀλφάβητον θέλει ἀπαντήσῃν ὁ ἀναγνώστης πολλὰ ἠθικὰ παραγγέλματα (1)· μὴ τὰ ξενισθῆ ὡς ἀνοίκεια εἰς Λεξικόν. Τὸ σύνταγμα μου δὲν εἶναι κυρίως Λεξικόν, ἀλλ' ἐτυμολογεῖ μέρος τι μικρὸν λέξεων. Καὶ ἐπειδὴ, γραμμένον εἰς κοινήν γλῶσσαν, φυσικὰ μέλλει νὰ ἀναγνωσθῆ καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους μὴ γνωρίζοντας παρὰ ταύτην μόνην τὴν γλῶσσαν, ἵτις ἔχει νὰ μὲ κατακρίνη, ὅτι εἰς τὰ περὶ ὀρθότητος τῆς γλώσσης ἐπροσκόλλησα τὰ περὶ ὀρθότητος τοῦ λογικοῦ; Ἀχώριστα ἔν ἀπὸ τᾶλλο χρεωσθεῖ νὰ προβάλλῃ τὰ δύο ταῦτα σήμερον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ὅσους ἐπιθυμεῖ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ γένους του.

Ἐλευθερώθημεν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν τυράννων, ἀλλὰ μᾶς μένουσιν ἔτι νὰ διασπάσωμεν ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερα ἄλλα χάλκινα δεσμὰ, τῆς ψυχῆς μας τὰς ἀλόγους ἐπιθυμίας. Τὰ πρῶτα διασπάζονται μὲ ἐξορισμοὺς ἢ φόνους τυράννων, μέσα ὡσεπιπολὺ ἀνωφελῆ, κάποτε δὲ καὶ πρόξενα βλάβης (2)·

(1) Τοιαῦτα εἶναι τὰ εἰς τὰς λέξεις Ἐν ἀρετος, Φύσις, Χρέος, Χύσις ἀσέρων, Ψηφᾶς, Ψηφοφαγῶ, Ψυχικόν, καὶ πολλάς ἄλλας. — (2) Μεταξὺ τῶν παραδομένων ἀπὸ τὴν ἰστορίαν πολλῶν τυραννοκτόνων, μόνον σχεδὸν τὸν Βροῦτον πιστεύω ὅτι ἐτυραννοκτόνησε κινούμενος ἀπὸ εἰλικρινῆ ἔρωτα τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐλευθερίας. ἸΚαὶ

τῶν δευτέρων ἢ διάσπασις ἐνταφιάζει χωρὶς ἀνασάσεως ἐλπίδα αὐτὴν τὴν τυραννίαν.

Τὸ Ἀλφάβητον τοῦτο περιέχει πολλὰς λέξεις νομικὰς, πολλὰς τῆς φυσικῆς ἰστορίας φυτῶν, ζώων, ὀρυκτῶν· καὶ ἐπεθυμοῦσα νὰ τὸ αὐξήσω μὲ πολὺ πλειότερα παντοδαπῆς ὕλης ὀνόματα. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα ἀνεβάλλησαν εἰς ἄλλο τρίτον Ἀλφάβητον, τὸ ὁποῖον ἐτοιμάζω χωρὶς σκιάν ἐλπίδος νὰ ἐκδώσω.

Παρακαλῶ, τελευταῖον, τὸν φιλόνηθρωπον ἀναγνώστην, ὅ,τι κεφάλαιον τοῦ Γλωσσαρίου διαβάξῃ, νὰ φροντίξῃ νὰ βλέπῃ ἂν εὐρίσκεται ὁμοίον τοῦ δεύτερον εἰς τὰς τελευταίας Προσθηκὰς καὶ διορθώσεις (I), νὰ ἐρευνᾷ προσέτι, ὅσάκις ἀμφιβάλλει, καὶ τὸν λεξικὸν ἑλληνικὸν πίνακα, καὶ νὰ ἐνθυμᾶται πάντοτε, ὅτι ἀναγινώσκει Ἄτακτα.

Ἰουνίου 22, 1832.

μ' ὅλον τοῦτο τί ἐκατόρθωσεν; Ἐπετάχυνε τὴν παντελῆ διαφορὰν τῶν ἡθῶν, καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας τῶν Ῥωμαίων· καὶ τὸ παράξενον εἰς πᾶσαν ἀκοήν, τοῦ Βρούτου ἔργον εἶναι καὶ οἱ μετὰ σχεδὸν δεκαεῖς ἑκατονταετηρίδας πατήσαντες τὴν Ἑλλάδα ἔσχατοι τύραννοι, ἐπειδὴ εἰς ὅλον τὸ μακρὸν χρονικὸν τοῦτο διάστημα, δὲν ἐγεύθησαν πλέον οὔτε Ῥωμαῖοι οὔτε Ἕλληνες ἐλευθερίαν. Ἄν δὲν ἐτυραννοκτονεῖτο ὁ Καῖσαρ, ἴσως ἤθελαν λάβειν ἄλλην μορφήν, ἴσως τρέξειν ἄλλον δρόμον τὰ πράγματα.

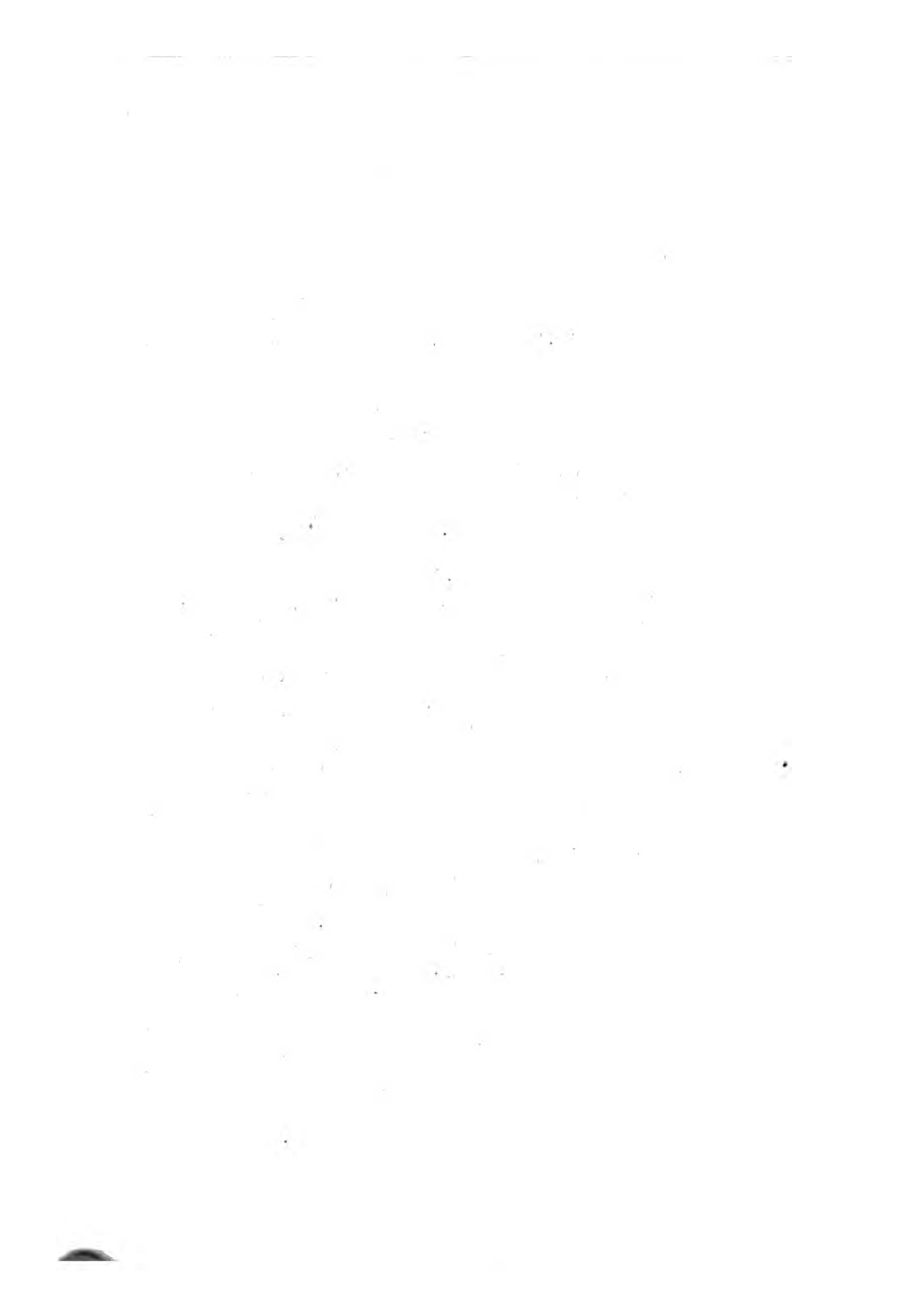
(1) Ἀπὸ σελ. 709 ἕως 726.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ.

ὄΝ. οὐσ. σημαίνει . . .	ὄΝΟΜΑ οὐσιαστικόν.
— ἐπίθ.	— ἐπίθετον.
— ἐνικ.	— ἐνικόν.
— πληθ.	— πληθυντικόν.
— ἀρσ.	— ἀρσενικόν.
— θηλ.	— θηλυκόν.
— οὐδέτ.	— οὐδέτερον.
— συγκρ.	— συγκριτικόν.
— ὑπερθ.	— ὑπερθετικόν.
— ὑποκορ.	— ὑποκοριστικόν.
ῥΗΜ. μεταβ.	ῥΗΜΑ μεταβατικόν.
— ἀμετάβ.	— ἀμετάβατον.
— μέσ.	— μέσον.
— παθ.	— παθητικόν.
ΜΕΤΟΧ.	ΜΕΤΟΧΗ.
Ἐπίρρ. χρονικ.	ἘΠΙῚΡΡΗΜΑ χρονικόν.
— τοπικ.	— τοπικόν.
ΛΈΞ. κυρ. σημαίνει . . .	ΛΈΞΕΙΣ κύριαι.
— μεταφορ.	— μεταφορικάι.
— ἀπλ.	— ἀπλαῖ.
— σύνθ.	— σύνθετοι.
— συνών.	— συνώνυμοι.
— ὀξύτ.	— ὀξύτονοι.

ΛΈΞ. παροξ. ἢ προπαροξ. ση- μαίνει.	ΛΈΞΕΙΣ παροξύτονοι, ἢ προ- παροξύτονοι.
— περισπ. ἢ προπερισπ. . .	— περισπώμεναι, ἢ προ- περισπώμεναι.
— κοιν.	— κοιναί.
— χυδ.	— χυδαϊκαί.
— Έλλ.	— Έλληνικαί.
— τοῦ παρακμ. έλλ. . .	— τοῦ παρακμάζοντος έλ- ληνισμοῦ.
— Ρωμ. ἢ Λατιν. . . . ,	— Ρωμαϊκαί, ἢ Λατινικαί.
— Γραικορ.	— Γραικορωμαϊκαί.
— Έλλειπτικ.	— Έλλειπτικαί.
— Έβδομ.	— τῶν Έβδομήκοντα.
— Π. Δ.	— τῆς Παλαιᾶς διαθήκης.
— Ν. Δ.	— τῆς Νέας διαθήκης.
— Δ.	— αἱ ἀπὸ τὸν Δουκάγγιον.
— Σ.	— αἱ ἀπὸ τὸν Σομαυέραν.
— ΓΓ.	— αἱ ἀπὸ τὸ Γραικογερμα- νικὸν Λεξικόν.
— ΓΛ.	— αἱ ἀπὸ διάφορα παλαιὰ Γλωσσάρια.

ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

ΔΟΚΙΜΙΟΝ.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΑΒΑΡ — ΑΒΑΡ.

* **ἌΒΑΡΙΑ.** Ἀβαρίαν ὀνομάζομεν, ὡς ὀνομάζεται καὶ εἰς σχεδὸν ὅλας τὰς νεωτέρας γλώσσας (avarie), τὴν ὁποίαν πληρόνουν ἀναλόγως ζημίαν οἱ ἔχοντες πραγματείας εἰς πλοῖον, σωσμένον ἀπὸ ναυάγιον, διὰ τῆς ἐκχύσεως πολλῶν ἢ ὀλίγων φορτίων. Ἐπειδὴ ἡ ἐκχυσις γίνεται διὰ κοινὴν τῶν πλεόντων σωτηρίαν, δίκαιον ἐκρίθη νὰ πληρόνεται ἡ ζημία ἀπὸ τὰς σωσμένας πραγματείας εἰς τὸν ζημιωθέντα τὰς ἰδικὰς του.

Ἐτυμολόγησαν τὴν λέξιν τινὲς ἀπὸ τὸ Ἑλλην. Βάρις (navire), καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν hafen (Havre). Ἴσως εἶναι ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὅχι τὸ Βάρις, ἀλλὰ τὸ Βάρος (poids, charge), μὲ τὸ σερητικὸν ᾠ, Ἀβαρῆς (léger) ἐπιθετον, καὶ ἐκ τούτου οὖσ. Ἐηλ. Ἀβαρία, ἤγουν ἐλάφρωσις, ἀνακούφισις (allégement). Εἰς τὰς θαλασσοταραχὰς ἐκχύνονται τὰ φορτία, διὰ νὰ ἐλαφρωθῇ τὸ πλοῖον, καὶ ἀκολούθως νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸ ναυάγιον, ὡς συνέβη εἰς τοῦ Ἰωνᾶ τὸ ταξίδιον « Ἐκβολὴν ἐποίησαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ » πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν » (Ἰων. α', 5).

ἌΒΑΡΥ, ΓΓ. Δ. Τὸ σημειοῦν καὶ οἱ δύο ὡς συνώνυμον τοῦ Ὀρίανον (χυδ. Ρίγανον), Ὀρίανος, Ἐηλ. Ἑλλ. (origan). Ἡ λέξις ἐλογίζετο Μακεδονικῇ, κατὰ τὸν Ἡσύχιον « Ἄβαρῦ,

» ὀρίγανον· ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ » Ἐπρεπε νὰ ἦναι ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ, κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ Ἡσυχίου. Ἀλλ' ὁ Μεῦρσιος καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Δουκάγγιος (λέξ. Μακεδονίσιον), τὸ ἐνόμισαν ὡς ὄνομα φυτοῦ, τοῦ Μακεδονησίου (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 297), τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τί κοινὸν μὲ τὸ Ὀρίγανον.

ἌΒΙΑ. Πρόσθετες εἰς τὰ σημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 4) ὅτι συνωνυμεῖ μὲ τὸ Γυνηκνησίτοκος, τοῦ Ἰπποκράτους (ἡ κνωσα, ἤγουν φθειρούσα τὰ ἔμβρυα), κατὰ τὴν προβληθεῖσαν διόρθωσιν εἰς τοὺς Βίους τοῦ Πλουτάρχου (Μέρος III, σελ. 3) ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ γραφομένου Μνησίτοκος, τὴν ὁποίαν ἐμνημόνευσε πρῶτος ὁ Συνειδέρως, καὶ ἀπεδέχθησαν (βλέπω τώρα) καὶ οἱ νέοι ἐκδόται τοῦ Ἐθναυροῦ τοῦ Στεφάνου.

ἈΒΟΗΘΗΤΟΣ καὶ ἈΒΟΗΘΟΣ, Σ. ΓΓ. Ἐκρίθησαν ὡς διόλου ταυτόσημα· συγχωρεῖται ὅμως νὰ διακριθῶσι μὲ κομψείαν τῆς γλώσσης οὕτως. Ἀβοήθητος εἶναι ὁ μὴ ἔχων βοήθειαν· Ἀβόηθος, ὁ μὴ ἔχων βοηθόν. Ὁ Ἀβοήθητος ἐμπορεῖ νὰ ἔχη βοηθοὺς, ἀλλὰ μὴ θέλοντας ἢ μὴ δυναμένους νὰ τὸν βοηθήσωσιν· ὁ Ἀβόηθος δὲν ἔχει κανένα παρόντα βοηθόν. Ὁ Ἀβόηθος εἶναι καὶ Ἀβοήθητος· ἀλλ' ὁ Ἀβοήθητος ὄχι ἐξάπαντος καὶ Ἀβόηθος. Ἀβόηθος, παραδείγματος χάριν, ἐμπορεῖ νὰ λέγεται, ὅστις καταφρονήσας τὸν σκοπὸν τοῦ δημιουργοῦ « Οὐ καλὸν » εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιήσωμεν αὐτῷ ΒΟΗΘΟΝ κατ' αὐτὸν » ἀποσρέφεται τὸν νόμιμον γάμον.

Εἰς τῶν ἑβδομήκοντα τὸ « Ἐγενήθη ὡσεὶ ἄνθρωπος ἈΒΟΗΘΗΤΟΣ » (ψαλμ. πη', 4) φέρεται διάφορος γραφή, ἈΒΟΗΘΟΣ.

ἈΒΟΛΕΤΟΝ. Ζ. Βολετός.

ἈΒΟΛΟΣ (incommode), Δ. Ζ. Βολή.

ἈΒΡΙ (algue), Δ. Σ. Ἀπὸ τὸ ἑλλ. Βρύον, καὶ κατὰ

πλεονασμὸν τοῦ ἁ Ἄβρουον, Ἄβρὺν, Ἄβρί. Συνώνυμον ἔχομεν τὸ Φύκιον, Σ. καὶ τοῦτο Ἑλλ. Ζ. Φύκια.

ἌΓΑΘἈ, τὰ ὑπάρχοντα (les biens), τὰ πρὸς ἀπόλαυσιν χρήσιμα, καὶ ἐξαιρέτως τὰ ἀπὸ τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας. Συχνὰ μεταχειρίζεται τὴν λέξιν ὁ Ξενοφῶν (Κύρ. παιδ. IV, 4, § 4) « Ὅτι μεσῆ εἴη [ἡ χώρα] καὶ οἰῶν καὶ αἰγῶν καὶ βοῶν » καὶ ἵππων καὶ σίτου, καὶ πάντων ἀγαθῶν ». Καὶ συχνότερα οἱ Ἐβδομήκοντα (Δευτερονομ. ε', 11) « Οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν... ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας κ. τ. λ. » Ὅθεν καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ (Λουκ. ιβ', 19) τὸ « Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ » ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ κ. τ. λ. ».

* **ἌΓΑΘΟΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**, ὅστις δίδει ἀγαθὰς συμβουλὰς. Τὸ ἐπῆρα ἀπὸ τὰ Γλωσσάρια « Ἀγαθοσύμβουλος, be- » nesuasor ».

ἌΓΆΛΙΑ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 4) πρόσθεσε, ὅτι καὶ τὸ διπλόνομεν πολλάκις, Ἄγάλια, Ἄγάλια (tout doucement), ὡς λέγομεν καὶ Σιγά, σιγά· τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι Ἰταλισμὸς (piano piano)· ἐπειδὴ τὸ ἐδίπλουαν καὶ οἱ παλαιοὶ (Εὐριπίδ. Ὀρ. 140),

Σιγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης

Τιθεῖτε —————

· **ἌΓΑΛΜΑ. Ζ.** Ξόανον.

ἌΓΆΠΗ. Οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ ἔλεγον καὶ εἰς σημασίαν τῆς ἐλεημοσύνης (aumône), ὡς οἱ Γάλλοι τὸ charité, οἷον « Ποίησόν μοι ἀγάπην » Δ.

ἌΓΓΕΛΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ, Σ. Οὕτως ὀνομάζουσι οἱ ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν εἰς τῶν Δυτικῶν τὴν ἐκκλησίαν μεταχωρήσαντες Γραικοὶ τὸ « Θεοτόκε παρθένε κ. τ. λ. » (Ave Maria).

ἌΓΓΡΪΖΩ (Ἄτακτ. II, σελ. 7). Τὰ Γλωσσάρια φέρουσι « Ἀγγρίζω, irrito, Ἀγγρισμὸς, irritatio, Ἀγγρισις,

» irritator ». Προσθέτοντες τὴν πρόθεσιν λέγομεν Ἐξαγ-
γρίζω (aigrir, fâcher), ὅθεν ἡ χυδαία μετοχή τοῦ Σ.
Τζικρισμένος (rechigné), ἀπὸ τὸ Ἐξαγγρισμένος ἢ Ἐξηγ-
γρισμένος, ὡς ἀπὸ τὸ Ἐξώφλοιον ἔπλασαν τὸ Τζώφλιον.

ΑΓΙΑΣΜΑΤΕΡΟΝ, Δ. Σ. χυδ. ἀντὶ τοῦ Ἀγιασματήριον
(bénitier). Οἱ παλαιοὶ τὸ ὠνόμαζαν Περιρραντήριον.

ΑΓΛΗΓΟΡΑ, οὔσ. θηλ. Ζ. Χρυσόξυλον.

ΑΓΟΡΑΣΤΟΝ. Ζ. Πρατικόν.

ΑΓΟΣ, Σ. Ἀγωγός, Σ. (aqueduc). Ὑδραγωγός, Ὑδρα-
γώγιον, Ἑλλ.

ΑΓΡΑ (εἰς) λήγοντα ὀνόματα. Ζ. Ἀμελάγρα.

ἌΓΡΕΛΟΣ, οὔσ. ἀρσ. μὲ συνώνυμον Ἀγριελία Σ. Δ.
Ἀγριελίον, οὐδέτερ. Δ. Ἀγριέλαιος καὶ Ἀγριελαία, Ἑλλ. Πρόσθεσε
εἰς τὰ σημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 11), ὅτι κατὰ τὸν Σουί-
δαν, καὶ τὸν Ζηνόβιον, ἐλέγετο Ἄγριππος ἀπὸ τοὺς Λάκωνας·
« Λάκωνες τὴν ἀγρίαν ἐλαίαν, Ἄγριππον καλοῦσι » Ζη-
νοβ. I, 60). Ὁ Ἡσύχιος τὸ γράφει διὰ τοῦ φ Ἄγριφος· καὶ
οὕτω πρέπει νὰ γράφεται, ἢ κὰν δι' ἐνὸς π Ἄγριπος, ἀπὸ
τὸ Γρίφω καὶ τὸ σερητικὸν α, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος λέγει
« Γριφόμενα, γραφόμενα, ἢ ἐπανειλούμενα » καὶ « Γριφάσθαι
» (γρ. Γριφάσαι), γράφειν· οἱ δὲ, ξύειν καὶ ἀμύσσειν· Λά-
κωνες ». Ὅθεν φαίνεται καὶ ἡ παραγωγή τοῦ Γαλλικοῦ
Greffer, διότι ὁ Ἄγρελος (olivier sauvage) εἶναι ἀληθῶς
ἐλσία ἄγριφος (olivier non greffé).

ΑΓΡΙΑΝΘΡΩΠΟΣ, ὁ ἄγριος τοὺς τρόπους ἄνθρωπος, ὁ
ἀκκοινώνητος (sauvage). 2) ὠνόμασαν οὕτω καὶ τὸν Σάτυρον
(Satyre), Δ.

ΑΓΡΙΜΙΟΝ, Σ. Δ. εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ.
12) πρόσθεσε, ὅτι καὶ Ἀγρίμιον εἰδικωτέρως ὀνομάζουσι οἱ

Γραικοί, κατὰ τὸν Βελλώνιον, τὸ Bouquetin τῶν Γάλλων.
Z. Πλατώνιον.

* ΑΓΡΙΟΒΙΟΛΕΪΤΑ. Z. Χαμαίιον.

ΑΓΡΙΟΜΑΪΟΥΛΟΝ. Z. Πικραλίδα.

ΑΓΡΙΟΜΟΧΘΗΡΟΝ, Δ. Οὕτως ἤκουσ' ὁ Βελλώνιος εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀνομαζόμενος τὸν Ἀγριόχοιρον (sanglier). Τὸ Μοχθηρὸν, ὀνομαζόμενον ἀπὸ τὸν Πτωχοπρόδρομον (Ἄτακτ. I, σελ. 191) Μουχτερὸν, ἐξήγησα κακῶς Γάδαρον, ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὸν Δουκάγγιον, ὅστις εἰς μὲν τὸ Μοιχθερὸν (σελ. 944) σιωπᾷ τὴν ἐξήγησιν· εἰς δὲ τὸ Μοχθηρὸς (σελ. 967) τὸ ἐξηγεῖ Asinus. Μουχτερὸν ὀνομαζοῦν οἱ χωρικοὶ τῆς Χίου τὸν χοῖρον.

* ΑΓΡΙΟΠΙΠΕΡΙΑ. Z. Ὑδροπίπερον.

ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ, Δ. Z. Ἀγριομόχθηρον.

ΑΓΡΟΓΕΪΤΩΝ (voisin de campagne), Δ.

ΑΓΡΟΣΚΥΛΟΣ, (chien de campagne), Δ.

ΑΓΩΓΟΣ. Z. Ἀγός.

* ΑΔΡΑΓΑΝΤΟΣ. Z. Τραγάκανθα.

ΑΕΤΟΝΥΧΟΝ, οὐσ. οὐδέτερ. Δ. Ἀτόνυχος, οὐσ. ἀρσ. Σ. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ Leontopodium, ὁ Σ. pié corvino (σημαῖνον Κορακόνυχον). Εἶναι τοῦ γένους τῶν Γναφάλων (gnaphales). Ἴσως τὸ Λεοντοπόδιον τοῦ Δισκορίδου (IV, 131), τὸ Gnaphalium leontopodium τοῦ Λιναίου.

* ἌΖΥΓΟΣ (déparié, dépareillé).

ΑἶΓΑ (chèvre), Σ. Ἀπὸ τὴν αἰτιατικὴν (τοῦ Αἰξ') Αἶγα, ἐσχηματίσαμεν ὀνομαστικὴν, Ἡ αἶγα. Δὲν εἶναι νεωτερισμὸς ἢ μετάπλασις· Αἶγας πληθ. ὀνομάζει ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. 9', 203), μίαν ἀπὸ τὰς Ἀχαικὰς πόλεις τῆς Πελοποννήσου, καὶ πάλιν Αἶγας (αὐτόθ. ν', 21) πόλιν ἄλλην τῆς Εὐβοίας, ὅθεν τὸ Αἶγαῖον πέλαγος. Ὁ Στράβων (VIII, σελ. 386-387) μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ Ἀχαικὴ πόλις ὀνομάζεται καὶ

πληθυντικῶς αἱ Αἶγαί καὶ ἐνικ. ἡ Αἶγά, ἀπὸ τὴν Αἶξ (ὄνομα τοῦ ζώου) εὐθεῖαν. Ἴδε καὶ τὰς εἰς τὸν Ἀμμώνιον σημειώσεις (σελ. 230) τοῦ Οὐαλκενήρου.

ΑἶΜΑΤΌΝΩ, Σ. μολύνω μὲ αἷμα. Αἱματωμένος τὰ χέρια, ἢ Μὲ χέρια αἱματωμένα (avec des mains ensanglantées), ὡς ὁ Εὐριπίδης (Βακχ. 1133) « Ἡμα- » τωμένη χεῖρας ».

ΑἶΜΟΜΙΞΙΑ. Ζ. Σμίγω.

ΑἶΣΘΆΝΟΜΑΙ. Ζ. Αἰσθῆσομαι.

ΑἶΣΘΉΣΟΜΑΙ. Ὁ Σ. παρέδραμε τὸ Αἰσθάνομαι, καὶ βάλλει εἰς τόπον αὐτοῦ τὸ Αἰσθήσομαι. Δὲν εἶναι βάρβαρος λέξις, ἀντὶ τὸ ὀρθογραφῆσης, Αἰσθίζομαι, καὶ τὸ φυλάξης εἰς καιρὸν χρείας ὡς συνώνυμον τοῦ Αἰσθάνομαι. Τρεῖς τύπους ἀχρήστους τοῦ ῥήματος εἶχαν οἱ παλαιοὶ, Αἶσθω, Αἰσθέω καὶ Αἰσθάνω. Ἀπὸ τὸν τρίτον ἔμεινε τὸ Ἀποθετικ. Αἰσθάνομαι, τοῦ ὁποίου τὸν μέλλοντα Αἰσθήσομαι ἐδανείσθησαν ἀπὸ τὸν δεύτερον, καὶ τὸν ἀόριστον Ἡσθόμην, ἀπὸ τὸν πρῶτον. Ἀλλὰ τὸ Αἰσθέω, πιθανὸν ὅτι ἐλέγετο εἰς καμμίαν διάλεκτον καὶ Αἰσθίζω, ὡς φέρονται τὸ Πολεμέω καὶ Πολεμίζω, Σακκέω καὶ Σακκίζω, Τειχέω καὶ Τειχίζω, περὶ τῶν ὁποίων ἴδε τὰς εἰς τὸν Ἰσοκράτην σημειώσεις (σελ. 25).

Ἐνδεχόμενον ἀκόμη νὰ ἐλέγετο καὶ Αἰσθύσσομαι ἀπὸ ἀχρηστον παλαιόν, ἢ καὶ χρηστον εἰς καμμίαν διάλεκτον, Αἰσθύσσω. Τὸ Αἶσθω καὶ Αἰσθύσσω ἀναλογεῖ μὲ τὰ χρηστὰ Αἶθω καὶ Αἰθύσσω.

ΑἶΣΘΪΖΟΜΑΙ. Ζ. Αἰσθῆσομαι.

* ΑἶΣΘΨΣΟΜΑΙ. Ζ. Αἰσθῆσομαι.

* ΑἶΤΙΟΣ, Σ. Τὸ σημειώνει ὡς ἐλληνικὴν λέξιν (qui est la cause de). Ζ. Συναίτιος.

ἌΚΑΝΕΤΟΣ, καὶ Φθάνω. Ζ. Ἰκανετός.

ἌΚΑΝΩ. Μὲ συνώνυμ. Φθάνω, Σώνω, Σ. Ἐχυδαίισθη ἀπὸ

τὸ Ἰκανέω, τὸ ὁποῖον καὶ Ἰκανεύω (χυδ. Ἰκανεύγω, ΓΓ.) λέγε-
ται. Ζ. Ἰκανετός, Συμφθάνομαι, καὶ Φθάνω.

* ἈΚΑΨΚΑΛΟΣ. Ζ. Κάκαρον.

ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ. Ζ. Φιλακόλουθος.

ἈΚΟΛΟΥΘΩ (Ἄτακτ. II, σελ. 23). Πρόσθεσε εἰς τὴν
τρίτην σημασίαν, ἀπὸ τὸν Στράβωνα (III, σελ. 165) « Ἄφ'
» οὗ καὶ λοιμικαὶ νέσοι πολλαίς ἠκολούθησαν ».

ἈΚΟΝΗ. Ζ. Λιλάδι.

ἈΚΟΝΙΤΟΝ. Ζ. Ψιάκι.

ἈΚΟΝΩ. Ζ. Τροχίζω.

ἈΚΡΙΒΟΣ. Ζ. Σφικτός.

ἈΚΡΟΔΑΚΤΥΛΟΝ, (pouce), Δ.

* ἈΚΡΟΣΥΜΦΕΡΩ. Ζ. Συνέρχομαι.

ἈΚΡΟΧΝΑΡΟΝ (extrémité de la plante du pied,
la pointe du pied), Δ. Ἀπὸ τὸ Ἄκρον, καὶ τὸ Ἰχνάριον ὑπο-
κοριστικὸν τοῦ Ἰχνος.

ἈΚΡΩΝΑΡΙΟΝ (Ἄτακτ. II, σελ. 27), Δ. Ὁ σχολιαστὴς
τοῦ Λουκιανοῦ (Λεξιφαν. § 6) ἐξηγῶν τὴν κακόζηλον φράσιν
« Δίχληλα ὕεια » λέγει « Τὰ τῶν ποδῶν ἄκρα τῶν ὑῶν...
» ἄπερ φασὶν Ἀκρωνάρια ».

ἈΛΕΚΑΤΗ. Ζ. Λεκάτη.

ἈΛΕΠΟΥΨ, οὐς. Θηλ. (renard), Δ. Σ. Ἄλουποῦ, Δ. Ἀλώ-
πηξ Ἑλλ. Ἀλωπῶ, οὐς Ἑλλ. « ἈΛΩΠΩ, ἢ Ἀλώπηξ » λέγει ὁ
Ἡσύχιος (ἀπὸ διορθώσεως), ἀντὶ τοῦ ἈΛΩΠΙΑ. Βεβαιούται
ἢ διορθωσις ἀπὸ τὸ πληθ. Ἀλωπαί (κατὰ τὸ Λητῶ, Λητοί),
εὕρισκόμενον εἰς τὰς ἐπιστολάς Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου (Πρὸς
Ἄντιοχ.) « Οὗτοι γάρ εἰσι θῶες, ἄλωποι, ἀνθρωπόμιμοι πί-
» θηκοι ». Λαλεῖ περὶ τῶν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ψευδοδιδασκάλων.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον ὀνομάζεται ἢ Ἀλώπηξ καὶ Κερδῶ
οὐς, καὶ Μιμῶ οὐς, Ἑλλ.

ἌΛΕΤΡΑΣ, Σ. κατὰ τροπήν τοῦ ρ̄ εἰς τὸ λ̄, ἀπὸ τὸ Ἄροτῆρ
Ἑλλ. ἢ μάλλον ἀπὸ τὸ Ἄροτρεύς. Ἑλλ. (laboureur).

ἌΛΕΤΡΙΑ, ἀύλακιά (sillon), Σ. Αὐλαξ, Ἑλλ.

ἌΛΕΤΡΙΖΩ (labourer), Σ. Ἄροτριῶ, Ἄροτριάζω, Ἄρο-
τρεύω, Ἑλλ.

ἌΛΕΤΡΟΝ (charrue), Σ. Ἄροτρον, Ἑλλ.

ἌΛΕΤΡΟΠΌΔΙΟΝ (soc de charrue), Δ. Ἄροτρόπους
Ἑλλ. Ἰνις ἢ Ἰννις, Ἑλλ.

ἌΛΕΥΡΌΚΟΛΛΑ, Ζ. Πλασόκολλα.

ἌΛΗΘΕΙΑ. « Ἀλήθεια (ἢ Ἀλήθειαν) λέγουν, ὅτι κ. τ. λ. »
Φράσις ἰδία τῆς γλώσσης, καταρχὰς μάλιστα τῶν παροιμιῶν,
εἶον « Ἀλήθειαν λέγουν, ὅτι τῶν τρελῶν ἡ χαρὰ δὲν κρατεῖ
» πολὺν καιρὸν » Παρόμοια ὁ Καλλίμαχος (Ἐπιγρ. 9'),

Ὡμοσεν· ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
Ὅρκους μὴ δύνειν οὐατ' εἰς ἀθανάτων.

* ἌΛΙΕΨΩ. Ζ. Ὁψαρεύω.

ἌΛΙΣΙΑ. Ζ. Στακτόνερρον.

ἌΛΙΦΑΣΚΙΑ. Ζ. Φασκομηλία.

ἌΛΛΑΞΌΠΙΣΤΟΣ, (renégat), Σ.

ἌΛΛΗΘΡΟΣ. Ζ. Στραδοθωρῶ.

ἌΛΛΟΓΥΡΙΖΩ (κακὰ τὸ γράφει ὁ Σ. μὲ ἐν λ̄), σύνθετον
ἀπὸ τὸ Ἄλλη, Ἑλλ. (κοιν. Ἄλλου) καὶ τὸ Γυρίζω. Ἐκτρέπομαι,
Ἑλλ. (se détourner). « Ἐκτρέπεταιί με νῦν ἀπαντῶν » λέγει
ὁ Δημοσθένης (Περὶ παραπρεσβ. σελ. 411), ἤγουν ἀλλογυρίζει,
ὅταν με ἀπαντήσῃ. Ἀλλογύρισμα, οὐσ. οὐδέτ. (détour). Ζ.
Ἄλλόγυρον.

ἌΛΛΟΓΨΡΙΣΜΑ. Ζ. Ἀλλογυρίζω.

ἌΛΛΌΓΨΡΟΝ, οὐσ. οὐδ. Σ. καὶ Ἄλλόγυρος, οὐσ.
ἀρσ. (détour, voie détournée), Ἐκτροπή, Ἑλλ.

ἌΛΛΟΣ ἘΝΑΣ (un autre). ἌΛΛΗ ΜΙΑ, (une

autre), ἀντί τοῦ Ἐτερος καὶ Ἐτέρα, Ἑλλ. Παρόμοια ὁ Ἡρόδοτος (I, 151)· « Ἐν Τενέδῳ δὲ μία οἰκέεται πόλις, καὶ ἐν » τῆσι ἑκατὸν νήσοισι καλεομένησιν ἄλλη μία ».

ἈΛΛΟΥΣΝΟΙΑΪΖΩ, παραλογίζω (extravaguer), Σ. ἀπὸ τὸ προσημειωθὲν (Ἄτακτ. II, σελ. 32) Ἀλλογνοῶ, Ἀλλοφρονῶ, Ἑλλ. « Ἀλλογνοῶν, ὁ παραφρονῶν, ὁ οἶον ἄλλα γινώσκων παρά τὰ ὄντα. Οὕτω δὲ καὶ τὸ Ἀλλοφρονήσας εἴρηται » πρὸς αὐτοῦ » Γαλην. Ἐξηγησ.

* ἈΛΟΓΟΜΥΛΟΣ. Ζ. Νερόμυλος.

ἈΛΟΓΟΦΑΓΙΣΣΑ. Ζ. Ἀνδρογυναίκα.

ἈΛΣΟΦΥΛΑΚΕΣ, Δ. Garde-forêts.

ἈΛΦΑΔΙ (niveau, aplomb, équerre), Σ. ἀπὸ τὸ Ἀλφάδιον ὑποκορ. τοῦ Ἄλφα, πρώτου ὀνόματος τοῦ σιχείου, διὰ τὸ σχῆμά του παρόμοιον τοῦ Α. Κατωτέρω ὀνομάζεται καὶ Στάφνη, Σ. κατὰ χυδ. ἀλλοίωσιν σιχείων ἀπὸ τὸ Στάθμη, Ἑλλ. (cordeau).

ἈΛΦΑΔΙΑΪΖΩ (niveler), Σ.

ἈΛΦΑΔΙΑΣΤΗΣ (niveleur), Σ.

ἈΛΩΠΟΥΪ. Ζ. Ἄλεποῦ.

ἈΜΑΡΑΝΤΟΣ. Ζ. Σταθόρι.

ἈΜΕΛΑΓΡΑ (indolence, nonchalance, insouciance), Δ. Ἀκηθία, Ἑλλ. ὁ τύπος σημαίνει ἐπίτασιν Ἀμελείας, ἐσχάτην ἀμέλειαν, κατὰ τὸ Κουφάγρα, Νυσαῖον, Σκοτεινάγρα (ténèbres épaisses), Τυφλάγρα (cécité complète), Δ. οἶον (Ἀπολλ. τοῦ ἐν Τυρ.),

Καὶ μὴ λογιάζεις νὰ χαθῆς ἐδῶ σὴν σκοτηνάγρα,
Καὶ δῖωξε ἀποπάνω σου τὴν τόσην ἀμελάγρα.

* ἈΜΕΤΑΣΤΡΕΠΤΟΣ. Ζ. Ἄστρεπτος.

ἈΜΕΤΡΟΒΑΘΗΣ, Σ. ἄμετρον βάθος ἔχων (démésurement profond)· « Ἀπειρεσίη γὰρ ἀμετροβαθής τε θά-

» λασσα » εἶπεν ὁ Ὀππιανὸς (Ἄλιευτ. I, 85). Ὁ Σ. δὲν ἔχει πλὴν τοῦτο τὸ σύνθετον καὶ τὸ Ἀμετρόκακος (excessive-ment méchant), καὶ τοῦτο Ἑλλ. Δυνάμεθα ὅμως νὰ πλάσωμεν πολλὰ τοιαῦτα, οἷον Ἀμετρολόγος (causeur éternel) κατὰ τὸ Ἀμετροεπὴς τοῦ Ὀμήρου, ἢ νὰ λάβωμεν ἀπὸ τὴν παλαιάν, ὡς τὸ Ἀμετροπότης, Ἑλλ. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα.

ἈΜΕΤΡΟΚΑΚΟΣ. Ζ. Ἀμετροθαθής.

ἈΜΙΑΝΤΟΣ. Ζ. Σμίγουσα.

ἈΜΜΟΔΙΑ, Ἀμμουδία (γρ. Ἀμμωδία), Σ. Ἀμμότοπος, Σ. Ἀμμόγη (terre sablonneuse), Δ. * Ἀμμωδία, Ἑλλ. Τὸ πρῶτον, Ἄμμος-τόπος, τὸ δεύτερον, Ἄμμος-γῆ.

* ἈΜΟΛΟΧΑ. Ζ. Μολόχα.

ἈΜΟΡΓΗ. Πρόσθεσε εἰς τὰ σημειωμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 41), ὅτι ἀπὸ τοῦτο ἔπλασαν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ amurca, οἱ Ἴταλοὶ τὸ Morchia, καὶ οἱ Γάλλοι τὸ marc.

ἈΜΠΕΡΜΠΟΪ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ battisecula (bluet). Μήκων Ἡρακλεία, Ἑλλ. τοῦ Θεοφράστου (Περὶ Φυτ. ἰσop. IX, 12), Μήκων ἀφρώδης τοῦ Διοσκορίδου (IV, 67). Τὸ Ἀμπερμποΐ εἶναι λέξις Τουρκικὴ· ἐκεῖνοι ὅμως, κατὰ τὸν Λεξικογράφον Κλόδιον (σελ. 348, καὶ 598. Λειψ. 1730), ὀνομάζουσι Beburgi καὶ Peigamber cicegi (ἤγουν Ἄνθος τοῦ Προφήτου) τὸ lilium convallium (muguet).

ἈΝΑΒΑΛΛΟΥΣΑ (source). Ἐθισαύρισε τὴν καλὴν ταύτην λέξιν ὁ Σ.

ἈΝΑΒΡΥΣΜΑ (jet d'eau, eaux jaillissantes). » Ἀνάβρισμα, (γρ. Ἀνάβρυσμα) νεροπήδημα, σαντριβάνι » Σ. Τὸ Ἀνάβρυσμα (ἀπὸ τὸ Ἀναβρύω) μᾶς ἐλευθερόνει ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν λέξιν, Σαντριβάνι. Ζ. Νεροπήδημα.

ἈΝΑΒΡΥΩ (jaillir), Σ.

ΑΝΑΓΟΓΥΡΕΪΩ. Ζ. Περιεργάζομαι.

ΑΝΑΓΡΙΟΝΩ (*effaroucher*), Σ.

ΑΝΑΓΥΡΕΪΩ. Ζ. Περιεργάζομαι.

ΑΝΑΔΕΞΙΜΕΙΟΝ, οὐδέτ. Σ. Αναδέξιμος, ἀρσεν. και
 Δηλ. (*filleul*, *filleule*), Δ. Αναδεξιμαῖος (*filleul*), Δ.
 Αναδεξιμαία (*filleule*), Δ.

ΑΝΑΔΕΪΩ (*brouiller*, *mêler*), ΓΓ. Λείπει ἡ λέξις
 εἰς τὸν Σ. καὶ εἰς τὸν Δ. Σῶζεται εἰς τοὺς παλαιούς, τὸ
 Δεύω, καὶ τὸ σύνθετον Ἀναδεύω, συνώνυμον τῶν Ἀναφυ-
 ρῶ, Ἀναμιγνύω, Ἀνακυκῶ, Ἑλλ. Εἰς ἡμᾶς συνωνυμεῖ μὲ τὸ
 Ἀνακατόνω. Κυρίως ὁμως τὸ μεταχειριζόμεθα, δηλοῦντες
 μίξιν ὑγρῶν, τὴν γινομένην μάλις μὲ τὴν σεῖσιν τοῦ
 περιέχοντος ἀγγείου. Ὁ Πλούταρχος (Λυκούργ. καὶ Νουμ-
 σύγκρ. § 4) τὸ ἐμεταχειρίσθη μεταφορικῶς, « Διὰ τῆς
 » παιδείας καὶ τῆς ἀγωγῆς οἷον ἀνέθευσε τοῖς ἤθεσι τῶν
 » παίδων ».

ΑΝΑΚΑΤΟΝΩ, μεταβ. Σ. Σμίγω σείων ἄνω καὶ κάτω
 (Ζ. Ἀναδεύω). Ἀνακατόνομαι, παθητ. Σμίγομαι σειόμενος κ. τ. λ.
 Ἀνακατόνομαι, μέσ. Ναυτιάω, Ἑλλ. (*avoir envie de vomir*).

2) Μεταφορ. Μεσολαβῶ εἰς τὰ ἀλλότρια (*s'immiscer*).

ΑΝΑΚΟΥΡΚΟΥΔΑ, ἐπίρρ. Δέν νοῶ τί νοεῖ ὁ Σ.
 ἐξηγῶν αὐτὸ *grappolone* (*grappillon*). Εἰς δὲ τὸν ΓΓ.
 ἔγιν' ἔτι ἀσαφέστερον, μεταβαλμένον ἀπὸ ἐπίρρημα εἰς ὄνομα
 Δηλυκόν, Ἡ ἀνακούρκουδα, μὲ Γερμανικὴν ἐξήγησιν
traube (*grappe*). Εἰς ἡμᾶς σήμερον τὸ Ἀνακούρκουδα,
 ἐπίρρημα, σημαίνει θέσιν τοῦ κλιμένου ἐπάνω τῶν δύο γονά-
 των σώματος, ὡς σχηματίζεται, παραδείγματος χάριν, ὅστις
 θέλει γὰ κενώσῃ τὴν κοιλίαν. Ἴσως παράγεται ἀπὸ τὸ Ἰταλικόν
Corcare (*se baisser*, *se courber*). Πιθανώτερον ὁμως
 ὅτι συγγενεῦει μὲ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Κλωκυδὰ, τὸ καθῆσθαι

» ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ ». Τοῦτο βέβαια, ὡς καὶ τὸ ἡμέτερον Ἀνακούρκουδα, σημαίνει τὸ Cossim insidere τῶν Ῥωμαίων, καὶ βεβαιοῦται μάλιστα ἀπὸ τὸ Cossim cacare (Κλωκυδὰ χέζειν) τοῦ Νονίου (De propr. serm. I, 191).

Τώρα καταλαμβάνω ὅτι ὁ Σ. καὶ ὁ ΓΓ. τὸ ἐσύγχυσαν μὲ τὴν Κουρβούλαν ἢ Κουρμούλαν (Ζ. Κούρβουλον). Ἄλλὰ τοῦτο σημαίνει τὸ κορμίον τῆς ἀμπέλου (сер), καὶ ὄχι τὸ σταφύλιον (grappillon).

ἈΝΑΛΑΒΟΣ (scapulaire), Δ.

ἈΝΑΛΑΜΠῆ (éclat, splendeur), Δ.

* ἈΝΑΝΟΟΪΜΑΙ, ἀντὶ τοῦ Αἰσθάνομαι (sentir).

Ὁ Ζῆνος (εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς Βατραχομουμαχ. 83) εἶπε,
 Δαγκάνω τον ᾿ς τὸ δάκτυλο, καὶ δὲν ἀνανοᾶται,

ἐρμηνεύων τοῦ Ὀμήρου (Βατραχομουμαχ. 46) τὸ « Καὶ » οὐ πόνος ἄνδρα ἴκανε ». 2) Ἀναλογίζομαι, ἀνακρίνω (réfléchir). Λαμβάνει ταύτην τὴν σημασίαν ἀπὸ τὸ οὐσιαστικὸν Ἀνανοῦς, λέξιν ἰδίαν τῆς γλώσσης, ὡς εἰς τὴν παροιμιώδη ταύτην φράσιν, Ἐχει νοῦν καὶ ἀνανοῦν (c'est un homme réfléchi, κατὰ λέξιν, il a du sens et du bon sens).

* ἈΝΑΝΟΪΣ. Ζ. Ἀνανοοῦμαι.

ἈΝΑΝΤΛΙΖΩ. Ζ. Ἀναςύρνω.

ἈΝΑΞΙΟΣ ἌΝΘΡΩΠΟΣ (homme indigne), ἀχρεῖος, οὐτιδανός. Ὁ Σοφοκλῆς (Φιλοκτ. 439) ὀνομάζει τὸν Θερίτην « Ἀνάξιον φῶτα ».

ἈΝΑΠΑΪΟΜΑΙ (reposer), Σ. 2) Ἀρκοῦμαι, παύω νὰ ζητῶ πλέον (être content, satisfait). 3) Ἀποθνήσκω (mourir), Σ. Ὄθεν καὶ Τροπάρια ἀναπαύσιμα, καὶ Κανόνες ἀναπαύσιμοι, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάλεκτον,

οί ψαλλόμενοι διὰ τούς νεκρούς ὕμνοι. Ἐλεγαν καὶ οἱ Ἕλληνες « Ἀνεπαύσαντο τοῦ βίου » (Ἡρώδιαν. VII, 9, § 21). Ὁ δὲ Κωμικός (Βατρ. 185) ὠνόμασε καὶ τὸν ἄδην Ἀνάπαυλαν·

Τίς εἰς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ πραγμάτων;

λέγει ὁ Χάρων προσκαλῶν τούς νεκρούς εἰς τὸ πλοῖόν του. Ἀναπαύσεως τόπον *Ruhestatt* ὀνομάζουσι καὶ οἱ Γερμανοὶ τὸν τάφον, καὶ ἐπιγράφουσι πολλάκις εἰς αὐτὸν οἱ Γάλλοι τὸ Ἐδῶ ἀναπαύεται ὁ δεῖνα (*ici repose un tel*).

ἈΝΑΠΑΥΣΙΣ (*cabinet d'aisance*) « Ἀνάπαψη, » πόρεψη, παρακέλι, ἀναγκιὸ, ἀναγκαῖον » Σ. Εὐμάρεια, Ἑλλ. « Ἐς εὐμαρίην σκιδνάμεναι » λέγει ὁ Ἡρόδοτος (IV, 113) περὶ τῶν Ἀμαζόνων, σημαίνων, ὅτι ἐσκορπίζοντο, ὑπάγουσαι εἰς τὴν Ἀνάπαυσιν, ἤγουν ζητοῦσαι τόπον ἐπιτήδειον εἰς κένωσιν τῆς κοιλίας.

Ἡ Πόρεψη εἶναι Πόρευσις (ἀπὸ τὸ Πορεύομαι), Ἄφοδος, Ἑλλ. Ἐλέγετο καὶ Ἀναχώρησις Ἑλλ. Ὁ Λουκιανὸς (Ἰππ. § 8) λαλῶν περὶ βαλανείου ἔχοντος πόρευσιν λέγει, « Κεκοσμημένον ἈΦΟΔΩΝ μὲν ἈΝΑΓΚΑΪΩΝ δυσὶν ἈΝΑΧΩΡΗΣΕΣΙΝ, ἐξόδοις τε κ. τ. λ. »

Περὶ τοῦ Ἀναγκαίου, ἴδε τὰ ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 44) σημειωθέντα.

Τὸ Παρακέλι, Παρακέλλιον (*cabinet*) ἐσυντέθη ἀπὸ τὴν Παρά πρόθ. καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν Κελλίον (Ἄτακτ. I, σελ. 81). Τὸ δὲ Παράκελον σημαίνει ἄλλο, Ζ. Παράκελον.

ἈΝΑΠΑΥΣΙΣ, Θάνατος. 2) Τάφος. Ζ. Ἀναπαύομαι. 3) Πανδοχεῖον ὁδοῦ (*couchée*), ὅπου δηλαδὴ ἀναπαύονται τὴν νύκτα οἱ ταξιδεύοντες, Ἀνάπαυλα, Ἑλλ. Ἀνάπαυλαν, Δ.

τὴν ὠνόμαζαν ἀκόμη καὶ οἱ Γραικορωμαῖοι Ὁ δὲ Κωμικὸς (Βατρ. 113) Ἀνάπαισιν,

Πορνεῖ', ἀναπαύσεις, ἐκτροπᾶς, κρήνας, ὁδοῦς.

ἈΝΑΠΟΔΑ, Δ. ἐπίρρ. σύνθετον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικόν, Ἀνά πόδα (à reculons, en arrière), καθὼς ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ, Ἐν ποδῶν, καὶ Ἐκ ποδῶν, ἔπλασαν ἐπίρρήματα, τὸ Ἐμποδῶν καὶ Ἐκποδῶν. 2) Εἰς Θέσιν ἢ στροφὴν ἀνοικειον (du mauvais côté). 3) Ἀδέξια (gauchement, maladroitement).

ἈΝΑΠΟΔΙΑ, Δ. ἀδεξιότης, Σκαιότης, Ἑλλ. (gaucherie).

ἈΝΑΠΟΔΟΓΥΡΙΖΩ (Ἄτακτ. II, σελ. 99), γυρίζω ἀνωκάτω (renverser). 2) Βάλλω εἰς ἀταξίαν (déranger, mettre sens dessus dessous). 3) Συγχέω, ἀνατρέπω, ἀφανίζω (bouleverser, ruiner).

ἈΝΑΠΟΔΟΣ, Δ. Ἀδέξιος, Σκαιὸς, Ἑλλ.

ἈΝΑΠΤΩ μεταβ. (allumer), οἶον Ἄναψε τὸν λύχνον. 2) Οὐδετ. (s'allumer), οἶον Ἄναψεν ὁ λύχνος. 3) Μεταφορ. Ὀργίζομαι πολὺ, θυμόνω (prendre feu, s'enflammer de colère), οἶον Ἄναψεν, ὡς τὸ ἤκουσε.

Λέγομεν Ἀνάπτω ὡς οἱ παλαιοὶ, καὶ Ἀναύω (ἀπὸ τὸ Αὔω), ὡς ἐκεῖνοι Ἀναύω καὶ Ἐναύω.

ἈΝΑΡΕΣΙΑ, Δ. ἀηδία, Ἀπαρέσκεια, Ἑλλ. (déplaisir, dégoût).

ἈΝΑΡΡΟΨΑ, κατὰ συγκοπ. ἀπὸ τὸ Ἀναρροῦσα, ἢ ἀπὸ τὸ Ἀναρρέουσα, Ἑλλ. Ὁ Σ. τὸ γράφει, Ἀναροῦσα, τὸ ἐξηγεῖ, « l'onda del mare, che doppo d'aver dato alla rocca, ritorna indietro al mare ».

Εἶναι λοιπὸν τὸ Ἀναρρέουσα, ἑλλειπτικῶς τοῦ Θαλάσσα, ἢ οὐσιαστικῶς καὶ ἀνελλιπῶς λεγομένη Ἀνάρροια, Ἑλλ. (reflux), τὴν ὁποίαν ἄλλοῦ ὀνομάζει πληθ. οὐδετ. Ξαναρέματα (γρ. Ἐξαναρρέματα), Σ. καὶ Ἀντικίνησιν τῆς Θαλάσσης, Σ. καὶ Παλινδρομίαν τῆς Θαλάσσης, Σ. Ἐλέγετο καὶ Ἄμπωτις, Ἑλλ. (marée descendante), καὶ τὸ ἐναντίον αὐτῆς Πλημμύρα, Ἑλλ. (marée montante).

ΑΝΑΣΑΪΝΩ, Σ. Δ. ἀναπνέω (respirer). Οὕτω λέγομεν, Ἀνασαίνει ἀκόμη, ἤγουν δὲν ἀπέθανεν. 2) Μεταφορικ. ἀναπαύομαι μετὰ πολὺν κόπον (respirer, prendre quelque relâche), οἶον Ἄφες με ν' ἀνασάνω ὀλίγον. Τὸ ῥηματικὸν εἶναι « Ἀνασασμός, παῦσις, ἀνεσις, » (relâche), Σ. ἢ « Ἀνασασμός, ἀναπνοή, παῦλα, χάλαισις » Δ.

Τὸ ῥῆμα παράγεται ἀπὸ τὸ Ἀσθμαίνω (Ἴδε Ἄτακτ. I, σελ. 378).

ΑΝΑΣΚΕΛΑ, Σ. Δ. Ὑπίως, Ἑλλ. (sur le dos), οἶον (Ἄπολλ. ἐν Τύρ.),

Καὶ ἀνάσκελα νὰ κείτοντε τᾶμορφα παληκάρια.

ΑΝΑΣΟΝΩ, ἢ ΑΝΑΣΩΖΩ, προσθέτω τὸ λειπὸν (compléter), Ἀναπληρῶ, Ἑλλ. (Ἄπολλ. ἐν Τύρ.),

Καὶ ὅ,τι καὶ ἂν ἤτονε γιὰ χροιά, τὴν ὥραν τ' ἀνασώσαν,

ἤγουν Καὶ ὅ,τι ἐχρειάζετο ἢ ἔλειπεν ἀκόμη, πάραυτα τὸ ἀνεπλήρωσαν.

ΑΝΑΣΤΑΤΗΣ. « Ἀνεστάτης, ἀναστάτης, κουτουμπερνάρης, κόλιγας, Affitaiuolo, ... gastaldo » Σ. (fermier, métayer).

Ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Ἐργύλον, ΣΤΑΤΗΝ· Ἴωνες » Ἴσως

ἦτον **ΑΝΑΣΤΑΤΗΝ**. Ὁ Ἐργύλος τῶν Ἰώνων, ἐσυνωνύμει ἀναμφιβόλως μέ τὸ Ἐργάτης γῆς, Γεωργός (laboureur).

Τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ Σ. εἶναι ξενικά· τὸ μὲν Κουτουμπερνάρης (ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν contubernalis). Ἐπροφέρετο ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους Κουτουβερνάλιος, Δ. καὶ ἐσήμαινε κυρίως τὸν σύσκηνον καὶ σύντροφον στρατιώτην, ἢ ἀπλῶς συστρατιώτην (camarade), ὡς τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Κουτουβερνάλιος, συστρατιώτης. » Ῥωμαϊκὸν ἔτι εἶναι καὶ τὸ Κόλιγας, προφερόμενον ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους Κολλέγας καὶ Κολλήγας, Δ. ἀπὸ τὸ Collega, σημαῖνον κοινωνὸν ἔργου τινὸς ἢ πράξεως (associé, collègue). Τὸν ὠνόμαζαν ἀκόμη καὶ Ἡμισειαστήν, διὰ τὴν συμφωνίαν δηλαδὴ τοῦ γεωργοῦ μέ τὸν κύριον τοῦ ἀγροῦ νὰ λαμβάνη τὸ ἡμισυ μέρος τῶν καρπῶν· τὸνομα τοῦτο μετέπλασεν ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς εἰς τὸ Medietarius, ὅθεν ἔλαβαν οἱ Γάλλοι τὸ métayer.

Ἀναστάτην ὀνομάζουσι σήμερον οἱ Χῖοι τὸν ἄλλως λεγόμενον Πακτωτήν, Σ. ἢ Πακτιώτην, Δ. (fermier) ἀπὸ τὸ Πάκτον (Pactum) Ῥωμαϊκὴν λέξιν σημαίνουσαν συμφωνίαν, σύμβασιν (pacte, traité), τὴν ὁποίαν συμφωνεῖ ὁ Πακτωτῆς μέ τὸν κύριον τοῦ ἀγροῦ, νὰ καλλιεργῇ τὸν ἀγρὸν ἢ τοὺς ἀγροὺς, εἰς διωρισμένον χρόνον ἐτῶν, μέ μισθὸν ὠρισμένον. Καὶ ἐπειδὴ συμφωνεῖται πολλάκις νὰ πληρόνεται ὁ Πακτωτῆς, μετὰ τοῦ χρόνου τὴν πλήρωσιν καὶ δι' ὅσα δένδρα ἀνέστησεν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτὸς, μὴ φυτευμένα πρότερον, ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς **ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ** τῶν δένδρων, ἐγεννήθη τὸ κομψὸν τῆς συνηθείας ὄνομα Ἀναστένω δένδρα, ἀντὶ τοῦ φυτεύω, καὶ Ἀναστάτης ὁ φυτευτής.

ΑΝΑΣΤΕΝΩ ΔΕΝΔΡΑ. Ζ. Ἀναστάτης.

ΑΝΑΣΥΡΝΩ, Σ. Ἀναντρίζω, Σ. Σύρω νερὸν ἀπὸ πηγὴν

ἢ πηγάδιον (puiser). Ἄντλῶ, Ἄναντλῶ, Ἄπαντλῶ, Ἴμῶ, Ἄνιμῶ Ἑλλ. Οἱ Ἐβδομήκοντα (Ἡσαίου γ', 14.) « Ἄποσυριεῖς » ὕδωρ μικρὸν » ἀπὸ τὸ Ἄποσυρίζω.

• ἌΝΑΨΩ. Ζ. Ἀνάπτω.

* ἌΝΑΦΟΡΟΝ. Ζ. Τζιβέρα.

ἌΝΑΦΡΑΝΤΟΣ. Ζ. Ἄφραντος.

ἌΝΑΧΩΜΑΤΙΣΜΟΣ. Ζ. Παράχωμα.

ἌΝΑΧΩΡΗΤΗΣ. Ζ. Ἀναχωρῶ.

ἌΝΑΧΩΡῶ (partir, se retirer). Ὄθεν καὶ οἱ Μοναχοί, ἤγουν οἱ ἀποχαιρετοῦντες τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσωσι τὴν ψυχὴν των (ὡς λέγουν), ὀνομάζονται Ἀναχωρηταί (Anachorètes).

ἌΝΔΡΑΚΛΕΪΔΑ, Ἀνδράχνη, Γλυσρίδα, Σ. Ἀντράκλα, Δ. (pourpier) Ἀνδράχνη, Ἑλλ. Ζ. Χοιροβότανον.

ἌΝΔΡΆΧΝΗ. Ζ. Ἀνδρακλεΐδα.

ἌΝΔΡΟΓΥΝΑΪΚΑ, Σ. (femme hommase), ἡ ἔχουσα εἶδος καὶ ῥώμην ἀνδρός. « Ἀνδρολήμην, ἀνδρὸς ἔχουσαν λῆμα » (ἤγουν φρόνημα), λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἐάν σιμὰ τῶν φυσικῶν τούτων σημείων, ἔχη καὶ ἦθος ἀνδρὸς ἀγριοτρόπου, καὶ τὴν ἀλλοτρίαν τοῦ γυναικείου χαρακτῆρος ἀναιδεῖαν, τότε προσαρμόζουσι εἰς αὐτὴν καὶ τὸ ὑβριστικὸν Ἀλογοφάγισσα, λέξιν ἰδίαν τῆς γλώσσης, ὡς νὰ ἔλεγεσ ἐξελληνίζων τὸνομα, Ἰπποφάγον (mangeuse de chevaux). Δὲν ἐξεύρω ἂν ἔχη τί κοινὸν ἢ λέξις μὲ τοῦ Δ. τὸ « Ἀνδροκαθίστρια· Τὴν Θήλειαν, » τὴν δυσκίνητον, τὴν ἐχθρομανῆ, ᾧ δὴ (ἴσ. ἀναιδῆ) καὶ κα- » πρῶδη καὶ ἄθικτον καὶ ἀνδροκαθίστριαν ». Κίρκας ὀνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τὰς τοιαύτας γυναῖκας, ἀπὸ τὴν περιβόητον μάγισσαν Κίρκην. Ἰθ. Σουίδ. λέξ. Κίρκη.

ἌΝΕΛΩ. Δύο σημασίας δίδει εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα-τούτο ὁ Σ.

Ἄνελῶ συνώνυμον τοῦ Ἀναλυγόνω (liquéfier), καὶ Ἄνελῶ, τὸ τυλιγαδιάζω (mettre en écheveau, dévider). Τὸ πρῶτον Ἄνελῶ εἶναι ἀπὸ τὸ Ἀναλύω, ἤγουν διαλύω τὰ πηκτὰ εἰς ρευστὰ, ὡς φαίνεται ἀπὸ ἄλλο σύνθετον τὸ Κατελῶ (user) ἀπὸ τὸ Καταλύω. Τὸ Ἀναλυγόνω ὁμοίως εἶναι ἀπὸ τὸ Λειόω, κοινῶς Λειόνω, μετὰ τὴν πρόθεσιν Ἀναλειόνω, βαρβάρως Ἀναλυγόνω, καὶ βαρβαροτέρως Ἄνελῶ. Τὸ δευτέρον, Ἄνελῶ (Ζ. Τυλιγαδιάζω), παράγεται ἀπὸ τὸ Ἀνειλέω, (rouler), ὅθεν καὶ τὸ Εἰλητάριον, Δ. (rouleau).

* ἌΝΕΜΟΜΥΛΟΣ. Ζ. Νερόμυλος.

ἌΝΕΜΟΠÓΛΕΜΟΣ, Δ. (escarmouche) Ἀκροβολισμός, Ἑλλ. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Σοφοκλέους (Αἴαντ. 1120) λέγει, « Ἀκροβολισμός, ὁ κοινῶς Ἀνεμοπόλεμος ».

ἌΝΕΜΟΣΚÉΠΗ. Ζ. Ἀπανεμία.

ἌΝΕΜΟΣΤΡÓΒΙΛΟΣ. Ζ. Στροβίλα.

ἌΝΕΜΟΧÓΡΤΑΡΟΝ, ἌΝΕΜÓΧΟΡΤΟΝ. Ζ. Ἐλξίνι.

ἌΝΕΨΗΤΑΡΙΟΝ, Ἄνεψητάρι, Σ. (du fil écrit). Ἄλλοῦ τὸ ὀνομάζει Ὀργον. Ὁ δὲ Δ. (λέξ. Κλοσῆ) φέρει ἀπὸ τὰ Γεωπονικὰ τοῦ Ἀγαπίου « Ὀργον ἄψητον » ἤγουν Ἀνέψητον· τὴν δὲ λέξιν, Ὀργον, ἐξηγεῖ « opus, pensum, » ἔργον, ἄτρακτος ». Τὸ Ὀργον λοιπὸν δὲν διαφέρει πλὴν τὴν πρώτην συλλαβὴν ἀπὸ τὸ Ἐργον· καὶ λέγεται διὰ τὰ ἔργα τῶν γυναικῶν. Ἐργα, ὀνομάζει ὁ Ὅμηρος, ὅσα ἐργάζονται αἱ γυναικες νήθουσαι, κλώθουσαι, ὑφαίνουσαι· ὅθεν καὶ ἡ ἔφορος καὶ ἐπιστάτις τῶν γυναικείων ἔργων Ἀθηνᾶ, ἐπωνομάσθη Ἐργάνη καὶ Ὀργάνη, ὡς ἔλεγον καὶ Ἐργανον καὶ Ὀργανον τὸ καινότερον Ἐργαλεῖον. « Ἐργανα, ἔργα- » λέϊα σκεύη χειρῶν » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Ὀργάνη, ἡ

» Ἀθηνᾶ, ἦν καὶ Ἐργάνην, κ. τ. λ. » καὶ « Ὀργανον, τὸ
 » εἰργασμένον· καὶ ἐργαλεῖον » ὅπου σημείωσε, ὅτι καὶ αὐτὸ
 τὸ ἐργασμένον, ἦγουν νεσμένον, κλωσμένον ἢ ὑφασμένον,
 ἐλέγετο Ὀργανον, ὡς ἡ κοινὴ μας γλῶσσα τὸ ὀνομάζει
 Ὀργον ἦγουν Ἔργον. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς (Σοφοκλ. Brunck,
 tom. VI, pag. 645) ὠνόμασεν ἀκόμη καὶ τὴν μελόπιτταν (gâ-
 teau de miel), Ὀργανον τῆς μελίσης·

Ἐουθῆς μελίσης κηρόπλαστον ὄργανον.

Πιθανὸν ὅτι ἐκ τούτου καὶ τὸ organsin τῶν Γάλλων. Ζ. Ὀργον.

ἈΝΕΨΙΟΤΕΚΝΟΝ, Δ. τέκνον τοῦ ἀνεψιοῦ (cousin
 issu de germain). Ἐξανεψιὸς, Ἀνεψιαδοῦς, Ἑλλ.

ἈΝΗΛΙΚΟΣ. Ζ. Ἐνήλικος.

ἈΝΗΜΕΡΑ, ἐπίρρ. Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν (le jour
 même), οἷον Ἀνήμερα τῶν Χριστουγέννων, ἢ Ἀνή-
 μερα τὰ Χριστούγεννα.

ἈΝΘΌΓΑΛΟΝ (crème), Χυδ. Ἀθόγαλον, Σ.

ἈΝΘΌΤΥΡΟΝ, (Ἄτακτ. I, σελ. 261). Ὁ Δ. τὸ γράφει
 Ἀθότυρον (fromage de crème, fromage à la crème).
 Ἀλλοῦ (App. pag. 8) δὲ τὸ σημειώνει ὡς συνώνυμον τοῦ
 Μουζίθρα (recuites). Ζ. Μουζίθρα.

ἈΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΣ. Ζ. Φαγάνθρωπος.

* ἈΝΙΣΤΟΡΟΨΜΑΙ, ἀνεθυμοῦμαι, ἀνεθυμίζομαι. Ἀνα-
 μιμνήσκομαι Ἑλλ. (se rappeler, se ressouvenir).

* ἈΝΟΙΓΟΚΛΕΪΩ. Ἀνοιγοσφαλῶ, Ἀνοιγοκλείω τὰ
 ὀμμάτια (clignoter). Σκαρδαμύττω, Ἑλλ.

ἈΝΟΙΓΟΣΦΑΛΩ, Σ. Ἀνοιγοκλείω.

ἈΝΟΪΓΩ, Σ. κυρίως, χωρίζω τὰ συναρμοσμένα, διὰ νὰ
 περάσω διὰ μέσου, ἢ νὰ λάβω, ἢ νὰ δείξω τί σκεπαζόμενον
 πρότερον ἀπ' ἐκεῖνα (ouvrir). 2) Μεταφορ. φανερόνω τοὺς

λογισμούς μου, οἶον Ἀνοίγω τὴν καρδίαν, τὸν λογι-
σμὸν, τὴν γνώμην μου, ἢ κατὰ μέσσην διάθεσιν, Ἀνοί-
γομαι (s'ouvri), αἶον Ἀνοίγομαι εἰς τὸν φίλον
μου. Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἐμεταχειρίσθη ὁ Εὐριπίδης (Μηδ.
624, Both.) εἰπὼν « Καθαρὰν ἀνοίξαντα κληῖδα φρενῶν ». Μὴν
ἀνοίγεσαι ἢ Μὴν ἐξανοίγεσαι πολλά, ἤγουν, Μὴν
ἐμπιστεύεσαι πολλά. 3) Ἀνοίγω, ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς φανερόνω,
καὶ μάλιστα τὰ μὴ ἄξια ἢ μὴ καίρια νὰ φανερωθῶσιν, οἶον,
Μὴ τ' ἀνοίγης, ἢ Μὴν ἀνοίγης τὰ τοιαῦτα. Ὁ Οἰ-
δίπους (Σοφοκλ. Οἰδ. ἐπὶ Κολ. 515) πρὸς τοὺς ἐπιθυμοῦν-
τας νὰ μάθωσι τὰς συμφορὰς του ἀποκρίνεται,

ΜΗ, πρὸς ξενίας, ΑΝΟΙΞΗΣ
Τὰς σὰς· πέπονθ' ἔργ' ἀναιδῆ.

ΑΝΟΙΚΤΟΣ, Σ. (ouvert). Ἀνοικτὸς τόπος, Σ.
Ἵπαιθρον, Ἵπαιθριον, Ἑλλ. — δρόμος, οἶον Ἵπαγε·
ἀνοικτὸς εἶν' ὁ δρόμος, ἀντὶ τοῦ Κάνεις δὲν σ' ἐμπο-
δίζει. Λέγεται μάλιστα ἀπὸ ὀργιζόμενον κατὰ τινος, ὡς ἔλεγεν
ὁ Διομήδης πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα (Ἰλιάδ. ι, 42),

Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥς νεέσθαι,
Ἔρχεο· ΠΑΡ ΤΟΙ ΟΔΟΣ.

ἌΝΤΕΡΑ. Ζ. Ἐνδόσθια.

ἌΝΤΖΑ, Ἀντζί, Καντζίλι, Σ. Ἄντζα, Ἄνζα, Ἄντα, Δ. Ὁ Σ.
τὸ ἐξηγεῖ garretto (jarret). Ὁ Δ. τὸ ἐνόμισε κακὰ ταυτόσημον
τοῦ Γαλλικοῦ hanche. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσαθίου ἦσαν
εἰς χρῆσιν τὰ βάρβαρα ταῦτα ὀνόματα, ὡς αὐτὸς μαρτυρεῖ
(Ἰλιάδ. ψ'. σελ. 1326), « Κώληπα δὲ λέγει τὴν ἈΓΚΥΛΗΝ,
» κατὰ τοὺς παλαιούς, τὴν περὶ τὰς ἰγνύας, ἦν τινες Ἄνταν
» ἢ Ἄνζαν φασί ». Ἄλλου δὲ πάλιν (Ἰλιάδ. π', σελ. 1061)
σημειώνει, « Μυῶν, ἢ ΓΑΣΤΡΟΚΝΗΜΙΑ ἐσὶν, ἢ ἢ τῶν

» πολλῶν γλῶσσα Ἄνζαν φησί, συγκειμένην ἐκ νεύρων πολλῶν
 » καὶ συνεσραμμένων σαρκῶν ». Συγχέει ὁ Εὐστάθιος τὴν
 Γαστροκνημίαν (le mollet) μὲ τὴν Ἀγκύλην (jarret), ὅχι δι'
 ἄγνοιαν, ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι τῶν χυδαίων τὸ Ἄντζα ἐσήμαινε καὶ
 τὰ δύο. Τὸ Ἄντζα εἶναι (νομίζω) χυδαϊσμός τοῦ * Ἄγκη, Ἑλλ.
 παλαιοῦ ἀχρήστου ὀνόματος· ὅθεν ἐπλάσθη τὸ Ἀγκύλη, ὡς
 ἀπὸ τὸ Κόγχη, τὸ Κογχύλη. Τὸ βάρβαρον Καντζίλιον
 δὲν ἐξεύρω πόθεν ἐκέρδησε τὸ ἀρχικὸν κ, ἐπειδὴ εἶναι Ἀντζί-
 λιον, ἤγουν Ἀγκύλιον. Τὸ hanche τοῦ Δ. σημαίνει Γόφος
 (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 406).

Ἀντζοκοπῶ, Δ. (couper les jarrets). Τὸ ἐξηγεῖ διὰ
 τοῦ Νευροκοπῶ. Ἐκ τούτου δύναται νὰ σχηματισθῇ καὶ ὄνομα
 ὁ Ἀντζοκόπος (coupe-jarrets), ἐξελληνιζόμενον εἰς τὸ * Ἀγ-
 κυλοκόπος, ἐπειδὴ ἔλεγον « Ἐκκεκομμένος τὰς ἀγκύλας ».

ἌΝΤΙ, Σ. Ὀργανον ὑφάντου (ensouple), Ἀντίον, Ἑλλ.

Τάντιον, ὁ κανὼν, οἱ καλαθίσκοι,

λέγει ὁ Ἀριστοφάν. (Θεσμοφ. 82).

ἌΝΤΙΓΛΩΣΣΟΝ, Σ. Γλωσσοδέτι (Γλωσσοδέτιον), Σ.
 Ὑπογλωσσις, Ἑλλ. (filet, ligament placé sous la lan-
 gue). Σήμερον, ἀρσενικ. Γλωσσοδέτης. Τὸ οὐδέτερον
 ἤθελ' εἶσθαι ὀρθόν, ἂν ἐγράφετο Γλωσσοδέσμιαν, ἢ
 Γλωσσόδεσμον.

ἌΝΤΙΔΙΚΟΣ, Σ. Δ. (adversaire). 2) Ἐχθρὸς, ἐναντίος,
 οἷον εἰς τὴν χυδαϊκὴν ταύτην κατάραν, ἢ ὄρκον, Ἀντίδικεν
 νὰ ἔχω τὸν Θεόν!

ἌΝΤΙΔΙΟΝ (Ἀντίδι, Σ.). Ζ. Πίκρα.

ἌΝΤΙΚΕΦΑΛΟΝ, Δ. τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς (oc-
 ciput). Λέγεται καὶ Ἀντικοῦτικας (Ἄτακτ. I, σελ. 61).

ἌΝΤΙΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ. Ζ. Ἀναρροῦσα.

ἌΝΤΙΚΥΡΙΟΣ, Δ. (majordome, ἢ maître-d'hôtel).

ἌΝΤΙΛΑΛΙΑ, Δ. Σ. Ἀντιλαλισμός, Δ. (écho), Ἡχώ, Ἑλλ.

ἌΝΤΙΛΑΜΠΡΑ, οὐσ. οὐδέτ. πληθ., Σ. Ἀντίπασχα οὐσ. οὐδέτ. ἐνικ. Δ. ἡ πρώτη κυριακὴ μετὰ τὴν κυριακὴν τοῦ Πάσχα (Dimanche de la Quasimodo).

ἌΝΤΙΠΡΟΣΩΠΪΔΙ, Σ. Προσωπίδι, Σ. Οὕτως ὀνομάζει τὸν ὑμένα τὸν περιέχοντα τὸ ἔμβρυον εἰς τὴν μήτραν. Ἄμνιον, Ἑλλ. (Amnios). Ζ. Προσωπίδι.

ἌΝΤΡΑΝΪΖΩ, βλέπω μὲ πάθος, μὲ προσοχὴν (fixer ses regards sur quelque objet). Δὲν εἶναι συγκοπὴ τοῦ ἄλλου (Ἄτακτ. I, σελ. 112, καὶ II, σελ. 44) σημειωθέντος Ἄνατρανίζω· ἀλλ' ἐσχηματίσθη, κατὰ τροπὴν τοῦ εἰς τὸ ᾠ, ἀπὸ τὸ Ἐντρανίζω, σύνηθες εἰς τοῦ Εὐσαθίου τοὺς χρόνους, ὅσιν (Ἰλιάδ. β', σελ. 259) λέγει « Ταυρηδὸν ἐμβλέπειν, τὸ θυμικῶς » ἐντρανίζειν ».

ἌΝΩΦΛΙΟΝ (τὸ), Σ. Δ. (linteau). « Ἀνώφλιον, τὸ » ὑπέρθυρον » λέγει ὁ Σουΐδας.

ἌΞΑΖΩ. Μόνος ὁ Δ. τὸ φέρει ὡς συνώνυμον τοῦ Ἀξίζω, χωρὶς παράδειγμα. Σημαίνει τὸ εἶμαι ἄξιος εἰς τί, ὠφελῶ, χρησιμεύω, οἶον (Ἄπολλ. ὁ ἐν Τύρ.),

Δὲν ξάζει νάχει θησαυρὸν, δὲν ξάζει νάχει πλοῦτον·
Γιατὶ ἂν τόρθη χαλασμός, χάνει αὐτὸν ὀποῦτον.

ἤγουν δὲν τὸν ὠφελεῖ νὰ ἔχη θησαυρὸν καὶ νὰ ᾔηται πλούσιος· διότι ἂν τὸν ἔλθῃ χαλασμός (ἤγουν μεγάλη δυστυχία) χάνει τὸν ὄντα πλοῦτον. Τὸ Ἀξάζω, ὡς καὶ τὸ Ἀξίζω, ἐσχηματίσθη κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ Ἀξιάζω, ὡς λέγομεν καὶ Ἄξος, ἀντὶ τοῦ Ἄξιος. Ζ. Ἀξίζω.

ΑΞΑΜΟΝΩ. Ζ. Ἐξαμόνω.

ΑΞΕΚΑΘΑΡΙΣΤΑ. Ζ. Συνεπτυγμένως.

ΑΞΕΛΕΣΤΑΤΟΣ, χυδαϊσμένον ἀπὸ τὸ Ἐξωλέστατος Ἑλλ.
Ὁ Σ. τὸ ἐρμηνεύει goffo (malotru). Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς σήμερον
συνωνυμῆ σχεδὸν μὲ τὸ Κακίστης διαγωγῆς, ἄξιος ἀπωλείας
ἄνθρωπος (pendard), ὡς καὶ εἰς τοὺς παλαιούς, οἶον (Λυκό-
φρων παρά τῷ Ἄθην. Χ, σελ. 420),

Παῖδες κρατίσου πατρὸς ἐξωλέσατοι.

ΑΞΙΑΖΩ. Ζ. Ἀξίζω.

ΑΞΙΖΩ, Σ. Δ. Ἀξιάζω Σ. Δ. Ἀξάζω Σ. Δ. εἶμαι ἄξιος (va-
loir), οἶον Ἀξίζει δέκα φράγκα, Δὲν ἀξίζει τίποτε
(Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 187). Φέρει ὁ Δ. (σελ. 91) παράδειγμα
τῆς σημασίας ταύτης τὸν ἐξῆς φθαρμένον σίχον,

Ἄμῃ ἀνδρία τοῦ κεφαλοῦ τίποτε δὲν ἀξίζει,

ὅπου γράφει, ΤΑΚΕΦΑΛΟΥ, ἤγουν τοῦ Ἀκεφάλου, μεταφορικ.
τοῦ ἀνοήτου.

ΑΞΙΝΑΡΟΚΡΑΤΗΜΑ. Ζ. Στελιάρι.

ΑΞΙΝΗ. Ζ. Τζηκούρι.

ΑΞΙΝΟΚΡΑΤΗΜΑ. Ζ. Στελιάρι.

ΑΞΙΟΜΙΣΘΙΑ, ποιότης τοῦ ἐργαζομένου τι τιμῆς, ἀγάπης,
ἀνταμοιβῆς, μισθοῦ ἄξιον (mérite).

ΑΞΙΟΝΩ, ἄξιον κρίνω, οἶον Ἀξιώσέ με τῆς φιλίας
σου. 2) Ἀποδίδω εἰς τινὰ τιμὴν, τῆς ὁποίας τὸν κρίνω ἄξιον,
τὸ πλέον εἰς τὸ παθητικὸν καὶ μὲ ἀπαρέμφατον διαλυμένον, οἶον
Ἀξιόθη νὰ γενῆ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως. Καὶ
Ἀξίωμα (dignité) ἡ τοιαύτη τιμὴ, καὶ Ἀξιοματικὸς (di-
gnitaire) ὁ λαμβάνων αὐτήν. Καὶ Ἀξιοματικὸν, Δ. οὐδετέρ.

ἡ διδομένη ἐτήσιος χρηματικὴ ἀμοιβὴ εἰς τοὺς Ἀξιωματικούς (honoraire). Τὸ ὠνόμαζαν καὶ Σαλάριον ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν *Salarium* (*salair*), κατὰ τὰ Γλ. « Σαλάριον, δαπάνη, δῶρον ἡμε- » ρήσιον, ἡ μηνιαῖον, ἡ ἐνιαύσιον· κυρίως δὲ τὸ διδόμενον Ἀξιωμα- » τικὸν (γρ. Ἀξιωματικοῖς), ἄλλοτε δὲ τὸ διδόμενον *Φυμελικοῖς*. » Σαλάρια, τὰ διδόμενα ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἄρχοντι ἢ συνέδρῳ ἢ » ἰατρῷ, ἢ παιδευτῇ. Λέγεται δὲ καὶ τὸ ἀπὸ στρατείας». 3) Ἀξιόνω, ἀναγορεύω (*proclamer*), ὅταν ἡ τιμὴ κηρύσσεται ἐπ' ἐκ- κλησίας εἰς τὸν λαὸν, ὡς γίνεται εἰς ἀναγόρευσιν πατριάρχου ἢ βασιλέως, τὸν ὅποιον εὐφημεῖ ὁ λαὸς φωνάζων τὸ Ἄξιος (*il est digne*). 4) Ἀξιόνω λέγουν ἀκόμη εἰς τὰ σχολεῖα τῶν κοινῶν γραμμάτων, τὸ τιμῶ μὲ καταχύσματα τὸν προκόπτοντα μαθητὴν καὶ προχωροῦντα ἀπὸ κατωτέραν εἰς ἀνωτέραν τάξιν ἀναγνώσεως (Ἰδ. Ἄτακτ. III, σελ. 54-55). 5) Ἀξιόνω σημαίνει ἀκόμη τὸ συγχωρῶ τι ὡς χάριν ἢ δῶρον, οἶον, Ὁ Θεὸς νὰ τὸ ἀξιώσῃ! (*Dieu le fasse! plutôt à Dieu que!*), τὸ ὅποιον κακὰ καὶ ἀσύντακτα ἔγραψεν ὁ Σ. « Ἄξωθῇ ὁ Θεὸς, *faccia* » *iddio.* » Καὶ Μὴ τ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς (*à Dieu ne plaise!*).

ἈΞΙΟΠΙΣΤΙΑ, Σ. ποιότης τοῦ Ἀξιοπίστου. Ζ. Ἀξιόπιστος.

ἈΞΙΟΠΙΣΤΟΣ, Σ. Δ. Ὁ Δ. δὲν γνωρίζει παρὰ τὴν ὁποίαν κοινῶς δίδομεν σημασίαν εἰς τὴν λέξιν, τὸν ἄξιον νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ τις λόγον ἢ πράξιν (*digne de confiance*). Ὁ δὲ Σ. καὶ ταύτην, καὶ Ἄξιος πίσεως, πιθανὸς, οἶον Λόγος ἀξιόπιστος, Ἱστορία ἀξιόπιστος (*digne de croyance*). « Ἀξιόπιστος (λέγει ὁ Σουΐδας), οὐχὶ ὁ κατάπλαστος καὶ τερατεία » χρώμενος, κ. τ. λ. ». Περὶ τοῦ ὁποίου ἠπόρησεν ὁ Δ. ἀναγνώσας, ὡς φαίνεται, εἰς παλαιάν τινα κακὴν ἔκδοσιν τοῦ Σουΐδα, ὅπου ἔλειπεν ἡ ἄρνησις.

ΑΞΙΩΜΑ, ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΝ, ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ. Ζ.
Αξιόνω.

ΆΞΟΣ. Ζ. Άξάζω.

ΆΠΑΛΑΝΑΤΡΕΦΤΟΣ (γρ. Άπαλανάθρεπτος), Σ. (élevé mollement). Άπαλοτρεφής Έλλ. (nourri délicatement).

ΆΠΑΛΛΟΥΪ, Δ. Σ. από άλλον τόπον ή μέρος (d'autre part). Άλλοθεν, Άλλαχόθεν, Έλλ.

ΆΠΑΛΟΖΩ, Σ. (vivre mollement). Άβροδαιτώμαι, ή Τρυφερώς βιω, Έλλ.

ΆΠΑΝΑΡΙΟΝ (γρ. Έπανάριον), Δ. Έπιμύλιον, και Όνος, Έλλ. τὸ ἐπάνω μέρος, ή ἐπάνω πέτρα τοῦ μύλου (meule courante). « Μύλη, τὸ κάτω τοῦ μύλου· τὸ γάρ ἄνω Όνος » λέγεται » κατά τὸν Φώτιον.

ΆΠΑΝΕΜΙΑ, Δ. Σ. (calme, bonace), Νηνεμία, Έλλ.
2) Άπανεμία, τόπος ἐπιτήδειος νὰ φυλάξῃ ἀπὸ ἄνεμον (abri). Λέγεται και Σκέπη και Άνεμοσκέπη, και οὐδετέρ. Σκεπόν, Σ. (lieu couvert, appentis, hangar). 3) Προσασία, φυλακή (abri, protection). Και οὐδετέρως Σκέπος, οἶον, (Άπολλων. ὁ ἐν Τύρ.),

Νὰ λείπω ἀπὸ τὸ σκέπος του και τὴν ἀπανεμιάν του.

Ζ. Σκεπόν.

ΆΠΑΝΕΜΙΖΩ, Σ. Κουφοκλάνω, Σ. ήγουν κλάνω χωρίς ψόφον (vesser), Βδέω Έλλ. Τὸ ἀπλοῦν Κλάνω (péter) ἐξηγήθη ἀλλοῦ (Σημ. εἰς τὰς Ἐπικτ. Διατρ. σελ. 393).

ΆΠΑΡΧΑΪ. Ζ. Πρωτόλουβα.

ΆΠΑΤΟΣ ΜΟΥ, Σ. Δ. Αὐτὸς ἐγὼ, Έλλ. (moi-même). Η ἀνάλυσίς του εἶναι Ἄπ' αὐ τὸς ἐμοῦ, κατά τὸ λεγόμενον Ὑπερβατὸν σχῆμα, ή κατά Τμησιν, ἀντί τοῦ Αὐτὸς ἀπ' ἐμοῦ,

ἔγουν Ἀὐτὸς ἀπ' ἑμαυτοῦ. Ὁμοίως Ἀπατός σου, Ἀὐτὸς ἀπὸ σεαυτοῦ, καὶ Ἀπατός του, Ἀὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ τὸ Φηλυκὸν Ἀπατή μου, Ἀὐτὴ ἀπ' ἑμαυτῆς, κ. τ. λ. Ἰδ. καὶ Ἄτακτ. Ι, σελ. 116 καὶ 119.

ἈΠΕΚΕΪ, Σ. τοπ. ἐπίρρ. ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον (de là), Ἐκεῖθεν, Ἑλλ. 2) Χρον. ἐπίρρ. παροξυτ. Ἀπέκει, Σ. μετὰ ταῦτα (ensuite), Ἐντεῦθεν, Ἑλλ. Ἐλεγαν καὶ Ἀποδεκεῖ, οἶον (Ἀπολλ. ὁ ἐν Τύρ.),

Ἐμίσεψεν ἀποδεκεῖ περίσσα πρικαμένος.

Καὶ Ἀποδευτοῦ, Ἀπεντεῦθεν Ἑλλ. (ὁ αὐτ.),

Νά σηκωθῆς ἀποδευτοῦ, θέλω νά διορθώσω.

Καὶ τὰ δύο προσέλαβαν τὸ τοπικὸν ἐπίρρημα ὧδε· τὸ πρῶτον ἀναλύεται εἰς τὸ Ἀπὸ ὧδε ἐκεῖ (de cet endroit-là), τὸ δεῦτερον εἰς τὸ Ἀπὸ ὧδε αὐτοῦ (de cet endroit-ci). Σημείωσε καὶ τὴν μετάθεσιν τῶν σοιχείων εἰς τὸ Πρικαμένος ἀντὶ τοῦ Πικραμένος (κατὰ τὸ Καρδία, Κραδία).

ἈΠΕΛΕΥΘΕΡΟΣ. Ζ. Χειράφετος.

ἈΠΕΛΠΙΣΜΕΝΟΣ, Σ. ὁ χάσας πᾶσαν ἐλπίδα (désespéré). Μὲ γενικὴν (Ἀπολλων. ὁ ἐν Τύρ.),

Ἀπελπισμένος τῆς ζωῆς ὡσάν ἀποθαμένος.

* ἈΠΕΡΙΠΟΪΗΤΟΣ (non soigné, négligé, abandonné).

ἈΠΗΓΑΝΟΣ, οὔσ. ἄρσ. κατὰ πλεονασμὸν τοῦ $\bar{\alpha}$ ἀντὶ τοῦ Πήγαμος. Ζ. Βασκαίνω, καὶ Ρούδα.

ἈΠΛΑΔΑΝΙ, Δ. Σ. Σκάφη, Σ. Πλαδένι, Σ. Σκάφη, ἢ Σανίδιον ὅπου πλάσσεται ὁ ἄρτος (huche), ἀπὸ τὸ Πλαθάνιον

ὑποκοριστικὸν τοῦ Πλάθανον, Ἑλλ. κατὰ τροπὴν τοῦ $\bar{\theta}$ εἰς τὸ $\bar{\delta}$, καὶ πλεονασμὸν συνήθη τοῦ $\bar{\alpha}$. Ζ. καὶ Πλασαρία.

ἌΠΛΟΧΕΡΙΑ. Ζ. Ἐλευθερία.

ἌΠΛΩΣ (simplement). Φράσις κοινὴ σήμερον εἶναι τὸ Ἄπλωσ καὶ ὡς ἔτυχε (sans sujet, sans raison), σωθεῖσα ἀπὸ τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμὸν, οἶον (Διονυσ. Ἄλικαρν. Τέχν. II, 3), « Τὰ ζῶα ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μί- » γνυται· ὁ δ' ἄνθρωπος τάξιν καὶ νόμον ἐξεῦρε γάμου ».

* ἌΠΟΒΗΣΣΟΜΕΝΟΝ, ὅ,τι μέλλει νὰ συμβῆ ὡς ἀκο-
λούθημα προηγουμένων τινῶν (résultat). Εἰς ἀπὸ τοὺς
μεινάντας εἰς τὴν γλῶσσαν ὀλίγους μέλλοντας ἀδιαλύτους,
ἄχρηστος εἰς τὸ ἀρσενικὸν καὶ εἰς τὸ θηλυκόν. Ὁ Πλάτων εἶπε
(Λύσ. σελ. 206.) περιφράσας, « Δεδιώς τὸ μέλλον ὅπη ἀπο-
» θήσεται ».

ἌΠΟΓΥΡΙΖΩ, ἀποσρέφω, Σ. ἀρνοῦμαι νὰ δεχθῶ τὸ
διδόμενον, ἢ νὰ συγκατανεύσω εἰς τὸ ζητούμενον, ἢ προσ-
τασσόμενον (refuser), οἶον Τὸν ἀπεγύρισα, καὶ Ἄπε-
γύρισα τὰ δῶρά του. 2) Ἀποδιαβάζω, Δ. Σ. ἤγουν ἀπο-
λύω τινὰ ἐπιδεξίως ὡς ὀχληρὸν (éconduire). 3) Ἀποσυμβου-
λεύω, πείθω τὰ ἐναντία (détourner, dissuader). Τὸ
ῥηματικόν, Ἄπογύρισμα, Σ. (refus).

ἌΠΟΓΥΡΙΣΜΑ. Ζ. Ἄπογυρίζω.

ἌΠΌΔΕΙΠΝΟΝ, προσευχὴ μετὰ τὸ δεῖπνον πρὸ τῆς
κοιμήσεως. Ἀναλογεῖ μὲ τὸ Complies τῶν Γάλλων ἐξηγηθὲν
ἀπὸ τὸν Σ. οὕτως, « Compieta, Ἄπόδειπνον, Κουμπιέτα ».

ἌΠΟΔΙΑΒΆΖΩ. Ζ. Ἄπογυρίζω.

ἌΠΟΔΙΑΦΏΤΙΣΜΑ, Σ. Δ. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ « Crepus-
» culum, δειλη » (crépuscule du soir).

ἈΠΟΔΟΚΙΜΟΣ, Σ. ὁ ἀποβαλθεὶς ὡς κακὸς ἢ ἄχρηστος (gérrouné), Ἀδόκιμος, καὶ Ἀποδόκιμος, Ἑλλ.

* ἈΠΟΔΟΣΪΔΙΟΝ, τὸ σελλόμενον διὰ θαλάσσης εἰς κοφίνιον ἢ δέσμην δῶρον, διὰ τὰ ἀποδοθῆ εἰς φίλον ἢ ἄλλον τινά, ὡσεπιπολὺ χωρὶς ναῦλον. Ἐπίσαλμα Ἑλλ. ὡς τὸ ὀνομάζει ὁ Θεόφραστος (Χαρακτηρ. V).

ἈΠΟΔΟΥΛΟΣ, Δ. ὁ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν δουλείαν (affranchi).

ἈΠΟΘΈΚΩ, Σ. βάλλω τί εἰς τόπον τινά (déposer, placer, mettre), Ἀποτίθημι, Ἑλλ. 2) Τὸ βάλλω μὲ πρόνοιαν, τὰ τὸ φυλάξω εἰς μέλλουσαν χρῆσιν (serrer, mettre en réserve), οἶον, « Πωλῶν τὰ πλείω... ἐαυτῷ μικρὸν » μέρος ἀπετίθετο » (Ἀθην. XIV, σελ. 656), ὡς λέγομεν καὶ συνήθως, Δ ἐν ἔδωκε κἀνένα τίποτε, τὰ ἀπόθεκεν ὄλα.

Τὸ Ἀποθέκω εἶναι ἀπὸ τὸ ἀπλοῦν Θέκω· τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Τίθημι, ὡς ἐπλάσαμεν τὸ Στέκω (εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. Στήκω) ἀπὸ τὸ Ἰσημι. Οἱ σημερινοὶ κοινοὶ ἐνεσῶτες λύουσι τὴν ἀπορίαν, διὰ τί εἰς τὴν $\bar{\mu}$ λήγουσαν συζυγίαν οἱ ἀόριστοι Ἐθηκα, Ἐδωκα καὶ (εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ.) Ἐσηκα, δὲν ἀναλογοῦν μὲ τοὺς ἀορίστους τῶν λοιπῶν ῥημάτων· ἔμειναν δηλαδὴ λείψανα παλαιῶν ἐνεσῶτων τοῦ Θέκω, Δόκω, καὶ Στέκω, ἢ Στήκω.

ἈΠΟΚΑΒΑΛΛΙΚΕΪΩ (Δ. λέξ. Καβαλλικεύειν), καταβαίνω ἀπὸ ἄλογον (descendre de cheval).

ἈΠΟΚΆΜΝΩ, Σ. ἢ Ἀποσέκω, ἀδυνατῶ ἀπὸ κόπον (être excédé de fatigue, n'en rouvoir mais). Ἀποκάμνω Ἑλλ. « Ἀποκάμνειν σημαίνει τὸ Ἀπειπεῖν καὶ Ἀπαγορεῦσαι καὶ » Ἀπογῶναι, κ. τ. λ. (Ἐτυμολογ. σελ. 488). Εἶπε καὶ ὁ

Πλάτων (Μεν. σελ. 81.) « Ἐάν τις ἀνδρεῖος ἦ, καὶ μὴ ἀπο-
» κάμη ζητῶν ». 2) Παύω νὰ ἐργάζωμαι διὰ κόπον (se las-
ser). « Μὴ ἀπόκαμε, ἀλλ' εὐεργέτει καὶ Σωκράτη τόνδε »
(Πλάτ. Κρατυλ. σελ. 428).

ἈΠΟΚΑΤΕΛῶ, Σ. κάμνω δλότελα ἄχρησον, διὰ τὴν πολυ-
χρόνιον χρῆσιν (achever d'user). Ἀπὸ τὸ μονοπρόθετον
Κατελῶ, Σ. (user), ἀπὸ τὸ Καταλύω, Ἑλλ.

ἈΠΟΚΕΦΑΛΙΖΩ, Σ. Δ. κόπτω κεφαλὴν (décapiter).
Ἀποτέμνω κεφαλὴν, ἢ Κατατομῶ, Ἑλλ. Συχνὸν εἰς τὸν παρακμ.
Ἑλλ. Εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν Ν. Δ. καὶ εἰς τοὺς Ἑβδ. ἔπειτα εἰς
τὸν Ἀρρίανον (Ἰδ. Πίνακ. Διατρ. Ἐπικτ. λέξ. Ἀποκεφαλίζειν)
καὶ ἄλλους.

ἈΠΟΚΛΕΪΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Assediare (assiéger),
Πολιορκῶ, Ἑλλ. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι γνωστὸν τὸ Πολιορκῶ,
συμφέρει νὰ φυλῶμεν τὸ Ἀποκλείω, ὡς ἐρμηνευτικὸν τοῦ
Bloquer.

ἈΠΟΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ. Ζ. Ἀπόκληρος.

ἈΠΟΚΛΗΡΟΣ, Σ. Δ. Ἀποσερημένος τῆς κληρονομίας
(deshérité). Τὰ Γλ. φέρουν « Ἐξερεδάτος, ἀπόκληρος. » καὶ
« Ἀποκληρονόμον ποιῶ, exhæredem facio. » Λέγεται καὶ
Ἀποκληρονόμος.

ἈΠΟΚΟΨΤΩ, Σ. Χωρίζω τι μέρος ἀπὸ τὸ ὅλον (retran-
cher). 2) Χωρίζω τινὰ ἀπὸ τί, τὸν μακρύνω ἀπὸ τὴν συν-
ήθη του διαγωγῆν (désaccoutumer, déshabituer), οἶον
Τὸν ἀπέκοψα ἀπὸ τὴν οἰνοποσίαν, ἀπὸ τὸ παιγνί-
διον, καὶ ἔλλειπτ. ὅτε ὁ λόγος εἶναι περὶ ἀπογαλακτιζομένου
παιδίου, Τὸ ἀπέκοψα (sevrer). 3) Ἐμποδίζω τὸν λαλοῦντα
(couper la parole, interrompre), οἶον Μὴ μου ἀπο-

κόπτης, καὶ Μή μου διακόπτης τὸν λόγον, Ὑποκρούω τινά, Ἑλλ. ὡς Ἀριστοφάνης (Ἐκκλ. 588),

Μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντεῖπῃ, μηδ' ὑποκρούσῃ.

Λέγεται καὶ Μή μου περικόπτης τὸν λόγον, καὶ Μή με περικόπτης ἀπὸ τὸν λόγον, Σ. Ὁ Ἀριστοφάνης (Νεφέλ. 1408) εἶπεν Ἀποσχίζω,

Ἐκεῖσε δὲ, ὅθεν ἀπέσχισάς με, τοῦ λόγου μέτειμι.

Καὶ τοῦτο ἐξηγεῖ τὸν σχολιασὴν αὐτοῦ, ὅτε ἐξηγῶν τὸ λεγόμενον ἀπὸ τὸν Στρεψιάδην εἰς τὸν υἱὸν του (Νεφέλ. 1188),

Τουτὶ μὲν οὐδὲν πω πρὸς ἔνην τε καὶ νέαν,

πρὶν οὗτος τελειώσῃ τὸν λόγον, λέγει « Οὐκ ἀνασχόμενος ὁ Στρεψιάδης ἀκοῦσαι πάντα τὸν λόγον, ἐκ περικοπῆς τοῦτό φησι, » ἤγουν περικόπτων τὸν λόγον τοῦ υἱοῦ του. 4) Τάσσω, ὀρίζω τὴν τιμὴν τινὸς ἔργου ἢ πράγματος (taxer), οἷον Ἀπέκοψε τὴν τιμὴν τοῦ ἄρτου, τοῦ κρέατος· ὅθεν κατὰ τὸ Δουλεύω ἀποκοπτικοῦ, Σ. (travailler à forfait, ou à la tâche), ἔλλειπτ. τοῦ Μισθοῦ, ἤγουν Δουλεύω μεμισθὸν ὀλικῶς ὠρισμένον, καὶ ὄχι μερισμένον κατὰ τὰ μέρη τῆς ἐργασίας ἢ τοῦ χρόνου. Ἐργολαβῶ, Ἑλλ.

ἈΠΟΛΟΛΑΪΝΩ, Σ. (rendre tout-à-fait fou, achever de tourner la tête), Ἐπαβελτερῶ, Ἑλλ. οἷον (Μεγάνδρ. Λειψ. σελ. 140 καὶ 482, Meineck),

ἘΠΑΒΕΛΤΕΡΩΣΑΣ τὸν τὸ πρόσθ' ἀβέλτερον·

ὅπου ὁ Γρότιος (ὀρθότερον ἴσως) ἔγραψεν ἈΠΑΒΕΛΤΕΡΩΣΑΣ.

Λέγομεν καὶ Ἀπομωραίνω, οἷον Ὁ Θεὸς τὸν ἀπεμώρανε.

* **ΑΠΟΜΩΡΑΪΝΩ**, Ζ. Ἀπολολαίνω.

ἌΠΟΝΑ, ἐπιρρ. Δ. Σ. Χωρίς συμπόνεσιν (impitoyablement). 2) Πλουσιοπάροχα. Ἀφθόνως, Ἀφειδῶς, Δαψιλῶς, Ἑλλ. (largement).

ἈΠΟΞΕΝΩΜΕΝΟΣ, Σ. (expatrié, émigré), ὡς εἶπεν ὁ Αἰσχύλος (Ἄγαμέμν. 1292),

Φυγὰς δ' ἀλήτης, τῆσδε γῆς ἀπόξενος.

ἈΠΟΞΥΛΩΝΩ, Πρόσθεσε εἰς τὰ ἄλλου (Ἄτακτ. 1, σελ. 41) σημειωθέντα τὸ (Ἄπολλων. τοῦ ἐν Τύρ.),

Ἀπὸ τὴν κρυότη τὴν πολλὴν νά μὴν ἀποξυλώσῃ.

Λέγει ὁ Σουΐδας « Λορδὸς, ἀπεξυλωμένος, συγκεκαμμένος τὸ σῶμα ». Οὕτως ἐξηγοῦν τὸ Λορδὸς καὶ ὁ Ἡσύχιος καὶ ὁ Φώτιος μὲ ὄνομα δηλαδὴ τῆς συνηθείας, Λορδὸν σημαίνοντες τὸν οὕτως καμυλωθέντα ἀπὸ κρύος (raidi de froid), ὡς νὰ ἦτο ξύλον.

ἈΠΟΞΥΣΤΟΣ, Σ. (raboté, poli).

ἈΠΟΠΑΠΑΣ, Δ. (ex-prêtre).

ἈΠΟΠΑΡΘΕΝΕΪΩ, Σ. Διακορεύω, Ἑλλ. (dépucceler). 2) Ἀποπαρθενεύω, ἀμεταβ. Σ. καὶ Ἀποπαρθενεύομαι, μέσ. (cesser d'être vierge, quitter l'état de fille). Λέγει ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ Ἀέρ. ὑδ. τόπ. § LXXXIX) περὶ τῶν Ἀμαζόνων, « Οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μέχρις ἂν τῶν πολεμίων » τρεῖς ἀποκτείνωσι. »

ἈΠΟΠΟΥ, Δ. Ἀπὸ ποῦ, Σ. περισπ. Πόθεν, Ἑλλ. (d'ou). 2) Ἀπόπου, παροξυτ. καὶ ἀναφορικῶς. Ὄθεν, Ἑλλ. Τὸ περισπώμενον εἰς τὰς ἐρωτήσεις, τὸ παροξύτονον εἰς τὰς ἀποκρίσεις, οἷον : Ἀποποῦ ν' ἀρχίσω; — Ἀπόπου θέλεις.

ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ (ὁ ἐξ). Ζ. Μυστογράφος.

* ΑΠΟΣΙΜΟΝΩ. Ζ. Σιμόνω.

ΑΠΟΣΙΦΟΥΝΙΑΪΩ. Ζ. Ἀποσιφουνιάζω.

ΑΠΟΣΙΦΟΥΝΙΖΩ. Ζ. Σιφουνίζω.

ΑΠΟΣΚΑΛΟΝΩ. Ζ. Σκάλα.

ΑΠΟΣΤΑΜΕΝΟΣ. Ζ. Ἀποσέκω.

ΑΠΟΣΤΑΦΥΛΑ, Δ. Σ. τὰ καταλειπόμενα μετὰ τὸν τρυγητὸν βοτρυδία (grappillons). Ἐπιφυλλίδες, Ἑλλ.

* ΑΠΟΣΤΕΚΩ. Οἱ παρωχημένοι εἶναι πλέον εἰς χρῆσιν, Ἀπεσάθην, Ἀποσαθῶ, ἀπὸ τὸ Ἀφίσαμαι, Ἑλλ. Ἡ μετοχ. Ἀποσαμένος (excédé de fatigue). Ζ. Ἀποκάμνω.

ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙ, Ἀποστράγγιον. Ζ. Σακκέλλιον.

ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΖΩ, Στραγγίζω, Σ. ἀποκενώνω τι ἀπ' ὅλον τὸ εἰς αὐτὸ περιεχόμενον ὑγρὸν (faire égoutter).

ΑΠΟΣΥΦΟΥΝΙΑΪΩ, Σ. Δ. (γρ. Ἀποσιφουνιάζω), σρέφω τὰ βρεγμένα διὰ νὰ τὰ κενώσω ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν (presser, tordre), οἷον Ἀποσιφουνιάζω σφογγάριον, Ἀποσιφουνιάζουν αἱ πλύσριαι τὰ πλυμένα.

Ἡ λέξις εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἀποσιφονίζω, τοῦ ὁποίου μόνον τὸ ἀπλοῦν Σιφονίζω σώζεται εἰς τοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς, ῥῆμα σχηματισμένον ἀπὸ τὸ Σίφων, καὶ ὑποκορ. καὶ οὐδετέρως Σιφώνιον. Τοῦτο (ἀποχυδαϊζόμενον εἰς τὸ Σίφονας, Σ.) σημαίνει ὅ,τι ἐσήμαινε καὶ τῶν παλαιῶν ὁ Σίφων (siphon), ἤγουν ὄργανον ὑδραυλικὸν, χρήσιμον εἰς ὑψωσιν τῶν ὑγρῶν καὶ ἀκολούθως κένωσιν τῶν ἀγγείων· καὶ Σιφονίζω Σ. Σιφονίζω, Ἑλλ. τὸ κενώνω μὲ τοιοῦτον ὄργανον. Οἱ κάπηλοι μεταχειρίζονται τοὺς Σίφονας διὰ τὸν οἶνον, οἱ πυροσβέσται (pom-

piers) διὰ τὰς πυρκαϊάς. Ὁ Ἡσύχιος (λέξ. Σίφων) προσθέτει « Καὶ οἷς οἱ κάπηλοι εἰς τὸν οἶνον χρῶνται » καὶ ὄργανόν τι εἰς πρόεσιν ὕδατος ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς ». Εἰς τὸν Ἀριστοφάνη (Θεσμ. 557) ὁ Μνησίλοχος, ὑποκρινόμενος γυναῖκα, κατηγορεῖ τὰς γυναῖκας τῶν Ἀθηναίων, ὡς κλεπτούσας κρυφὰ τῶν ἀνδρῶν τὸν οἶνον μὲ σίφωνα,

— Ως σλεγγίδας λαβοῦσαι
Ἐπειτα σιφωνίζομεν τὸν οἶνον—

ἈΠΟΤΆΖΩ. ἈΠΌΤΑΞΙΣ. Ζ. Ἐπίτευξις.

ἈΠΟΤΖΙΠΌΝΟΜΑΙ. Ζ. Τζίπα.

ἈΠΟΧΩΣΙΑΪΖΩ. Ζ. Ἐγκρυμμα.

ἈΠΤΡΙΝ. Ζ. Φατλίον.

ἈΠΥΡΙΝ. Ζ. Θειάφι.

ἈΡΆΔΑ. Ζ. Σειρά.

ἈΡΆΖΩ. Ζ. Ράζω.

ἈΡΑΚΆΣ. Ζ. Λαθούριον.

ἈΡΆΧΝΗ, οὐσ. θηλ. μὲ συνώνυμον Ἀραχνία Σ. τὸ πλέγμα τῆς Ἀράχνης. Ἀράχνη Ἑλλ. Ἀράχνην ὠνόμαζαν θηλυκῶς, καὶ τὸ πλέγμα τῆς Ἀράχνης (toile d'araignée), καὶ αὐτὴν τὴν πλέκουσαν Ἀράχνην (araignée).

Τὸ Ἀραχνία ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Ἀραχναία, ὡς τὸ Καμινία ἀπὸ τὸ Καμιναία. Ζ. Καμινία.

Ἀράχνη, οὐσ. θηλ. ΓΓ. Ἀράχνης, ἀρσεν. Ἑλλ. αὐτὸ τὸ ζῶον τὸ πλέκον τὴν Ἀραχνίαν. Ἐλέγετο ὁμῶς καὶ θηλυκ. ἢ Ἀράχνη, Ἑλλ.

ἈΡΓΗΤΑ, Σ. μὲ συνώνυμον Ἐχενήδα Σ. Ἐχενήτις Ἑλλ. Ὁ Πλίνιος (XXXII, 1) τὴν ὀνομάζει remora (remore).

ἌΡΓΗΤΑ, Δ. Σ. Βραδύτης Ἑλλ. (lenteur, retard).
Φέρει ὁ Δ. καὶ τὸν ἐξῆς σίχου,

Ἄργηταν οὐδὲν ἔποικε, ΜΑΣΥΓΑΝἈ μισεύει.

Γράφει ΜἈ ΣΙΓΑΝἈ, ἤγουν, Δέν ἤργησεν, ἀλλ' ἀνεχώρησε
σιγανά.

Περὶ τῶν εἰς ἠτα βαρβάρων τούτων καταλήξεων Ἄργητα,
Ἐχθηρητα, Κάκητα, ἴδε τὰ ἀλλοῦ (Β. Πλουτάρχ. Μέρ. ΙΙΙ,
σελ. λγ') σημειωθέντα.

ἈΡΕΣΚΩ, Σ. Ἀρέσω, Σ. Ἀρέσκω Ἑλλ. (plaire, agréer).
Δέν μ' ἀρέσκουν, ἢ Δέν μ' ἀρέσουν τὰ λόγια
σου· ὡς εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς (Αἴαντ. 584),

Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.

Ὁ δεύτερος τύπος, Ἀρέσω, εἶναι λείψανον παλαιοῦ τύπου,
τοῦ διὰ τοῦ δύο σ. Πιθανὸν ὅτι ἐλέγετο Ἀρέσσω καὶ Ἀρέ-
σκω, ὡς Δειδίσσω καὶ Δειδίσκω.

ἈΡΚΕΤΟΣ, Σ. Ἰκανός Ἑλλ. (suffisant). Ἡ λέξις εἶναι
τοῦ παρακμάζοντος Ἑλλήν. οἶον « Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία
» αὐτῆς (Ματθ. 5', 34). Εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν Ἀθήναιον
(ΙΙΙ, σελ. 113) « Ἀρτυόμενος γάλακτι ὀλίγω, καὶ ἐλαίῳ,
» καὶ ἀλσιν ἀρκετοῖς ».

ἈΡΜΟΖΩ, Σ. ἔχω σχέσιν μὲ τι ἢ τινά (convenir).
Ἀρμόττω Ἑλλ. οἶον Οἱ λόγοι του δέν ἀρμόζουν μὲ
τὰς πράξεις του. Καὶ ἀπροσώπως ὡς τὸ Πρέπει, Σ.
Δεῖ Ἑλλ. οἶον, Δέν ἀρμόζει νὰ ὑπάγω μόνος, ὡς τὸ
ἐμεταχειρίσθη ὁ Ἀριστοτέλης (Πολιτικ. IV, 12, § 7. VI, 4,
§ 6. VII, 14, § 9).

ἈΡΠΙΑΖΩ, Σ. (enlever de force, emporter). Ὁ μέλλ.

καὶ ὁ ἀόρις. συνηθέστερα διὰ τοῦ ξ, Θέλω ἀρπάξειν, Ἡρπαξα, ὡς καὶ ὁ Ὅμηρος συχνά.

ἈΡΠΑΚΤΑ, ἐπίρρ. Σ. (en enlevant de vive force).

2) Μεταφορικῶς, Μὲ σφοδρὰν ἐπιθυμίαν ἢ ὄρεξιν, Ἀρπαλέως Ἑλλ. ὡς τὸ ἐξῆς σύνθετον.

ἈΡΠΑΚΤΟΓΟΥΛΙΑΡΙΚΑ, Σ. ἐπίρρ. βαρβαροσύνθετον ἀπὸ τὸ Ἀρπάζω καὶ τὸ Ἰταλικὸν gola (λαιμὸς), μὲ κυνικὴν ὄρεξιν καὶ βίαν (goulument, avidement). Οὕτως ἀρπακτογουλιάρικα ἔτρωγεν ὁ πεινασμένος Ὀδυσσεὺς (Ὀδυσσ. ζ', 249),

Ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἀρπαλέως

ἈΡΤΙΧΙΟΝΑΡΙ. Ζ. Λιβαδοπέρδικα.

ΑΣ (Ζ. Ἄτακτ. I, σελ. 89-99. II, σελ. 69). Πρόσθεσε καὶ τὸ (Ἀπολλων. τοῦ ἐν Τυρ.),

Γιὰ πίασε γὰ δικονηθῆς καὶ ἄς τὴν αὐτὴν τὴν θλίψιν.

Τὸ Ἄς εἶναι βάρβαρος συγκοπὴ τοῦ προσακτικοῦ ῥήματος Ἄφες, τὸ δὲ Γιὰ φθορὰ τοῦ παρακελευστικοῦ ἐπιρρήματος Εἶα. Δικονηθῆς συγκοπὴ τοῦ Διακονηθῆς, ἀπὸ τὸ μέσον Διακονοῦμαι (se servir).

ἈΣΗΜΙΟΝ (argent). Ζ. Μαζίον. ἈΣΗΜΟΝΕΡΟΝ. Ζ. Νερόν.

ἈΣΘΕΝΑΡΙΟΝ, Δ. ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι τὴν ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζομένην infirmerie.

ἈΣΚΑΘΑΡΟΣ. Ζ. Σκάνθαρος.

ἈΣΚΕΛΛΑ. Ζ. Σκιλλοκρόμμυθον.

ἈΣΚΟΛΟΠΑΚΑΣ. Ζ. Ξυλόκοτα.

ἈΣΚΟΛΥΜΒΡΟΣ. Ζ. Σκόλυμβρος.

ΑΣΤΑΡΙ. Ζ. Ἑσωπάλιον.

* ΑΣΤΕΡΟΦΩΤΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. Λείπει ἡ λέξις καὶ ἀπὸ τὸν Δ. καὶ ἀπὸ τὸν Σ. Εὐρίσκεται εἰς τὰ Τακτικά (σελ. 250) Λέοντος τοῦ Αυτοκράτορος. Σημαίνει τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἀσροφεγγία.

ΑΣΤΟΧΩ̄, μέ συνών. Δέν καρποφορῶ, Σ. καὶ ὄνομα οὐσ. Σηλ. Ἀσοχία, μέ συνών. Ἀκαρπία Σ. Λέγεται διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς τὸ Ἀσοχῶ (la récolte manqué), οἷον Τὰ σιτάρια ἀσόχησαν ἐφέτος. Καὶ Ἀσοχία, ἀποτυχία τῶν σιταρίων (faute de blé) « Ἀσοχεῖ, ἀποτυγχάνει, ἀμαρτάνει » λέγει ὁ Ἡσύχιος, νοῶν πᾶσαν ἀπλῶς ἀποτυχίαν. 2) ἴδ. καὶ σώζεται καὶ ἡ γενικὴ αὕτη σημασία, οἷον ὅτε λέγομεν Ἀσόχησα, ἤγουν ἀπέτυχα (échouer), καὶ καταρῶμενος τις τινα, τὸν λέγει, Ἀσοχία νὰ σ' ἔλθη, ἢ νὰ σ' εὔρη! ἤγουν δυστυχία (malheur).

Τὸ Ἀσοχῶ, μέ τὸ σερητικὸν ἀπιθανολογεῖ ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὴν παλαιὰν γλῶσσαν καὶ τὸ χωρὶς τοῦ σερητικοῦ ἐναντίσημον Στοχῶ (réussir). Ἀντὶ τούτου εὐρίσκεται, εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν, εἰς τοὺς Ἑβδ. διὰ διφθόγγου τὸ Στοιχῶ, περὶ τῆς ἐπιτυχίας καὶ τοῦτο τῶν καρπῶν, οἷον (Ἐκκλησιασ. ια', 6) « Ἐν τῷ πρώτῳ σπεῖρον τὸ σπέρμα σου καὶ » ἐν ἐσπέρα. . . . ὅτι οὐ γινώσκεις, ποῖον ΣΤΟΙΧΗΣΕΙ ἢ » τοῦτο ἢ τοῦτο καὶ ἐὰν τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἀγαθὰ ». Ἴσως εἶναι γραφικὸν σφάλμα ἀντὶ τοῦ ΣΤΟΧΗΣΕΙ, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν Ξενοφῶντα (Ἀγησιλ. Ι. 25) ἐσυγχύθη τὸ μονόφθογγον μέ τὸ δίφθογγον, κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν κριτικῶν, οἷον, Καὶ τοὺς » τοξότας ἐπὶ ΣΤΟΧΟΝ ΙΕΝΤΑΣ » ὅπου πρότερον κακῶς ἐγράφετο ΣΤΟΙΧΩΝ ΙΟΝΤΑΣ. Στόχος σημαίνει τὸ σημεῖον (but), ὅπου τοξεύει καὶ κτυπᾷ ὁ τοξότης.

ΑΣΤΡΕΠΤΟΣ, Σ. Ἀμετάθετος τὴν γνώμην, ἀκατάπειστος (inflexible). Λέγεται καὶ Ἀμετάσρεπτος. « Ἄσρεπτον,

» ἄπεισον, ὀρθόν » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Ἀσραφῆς, σκλη-
» ρός. Σοφοκλῆς Μυσοῖς ».

ἈΣΤΡΟΠΕΛΕΚΙ (Ἀστροπελέκιον), Σ. (foudre). Ἐπρεπε
νὰ ἦναι Ἀσραπελέκιον, ἀπὸ τὸ Ἀσράπτω, καὶ Πέλεκυς
(hache). Τοῦτον τὸν Πέλεκυν ὠνόμαζαν Βέλος τοῦ Διὸς
(Σοφοκλ. Οἰδ. Κολ. 1515),

Στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικῆτου βέλη.

Ἀκόμη καὶ Μάκελλαν (pioche), (Ἀριστοφ. Ὄρν. 1239).

—— Ὅπως μὴ σου γένος πανώλεθρον

Διὸς μακέλλη πᾶν ἀναστρέψη Δίκη.

ἈΣΤΡΟΦΕΓΓΙΑ, Σ. Κατάσασις νυκτὸς φωτιζομένης ἀπὸ
ἄσρα (ciel étoilé). Λέγεται καὶ Ἐξασερία, Ζ. Ἀσερό-
φωτον.

* ἈΣΤΥΦΟΝ χαρτίον. Ζ. Στύφω.

* ἈΣΨΥΣΤΑΛΤΟΣ. Ζ. Συσέλλομαι.

ἈΣΦΑΛΙΖΩ. Ζ. Σφαλίζω.

ἈΣΦΕΔΙΛΑ. Τὴν ὀνομαζομένην σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα
Ἀσφεδίλαν, βοτάνην, νομίζουσι τινὲς ἐκ τῶν περιηγητῶν,
ὅτι εἶναι ἡ Ἐπιπακτίς τοῦ Διοσκορίδου (IV, 109). Ἄλλοι
ὁμῶς ἔκριναν ἄλλως. Ἴδε τὸν Διοσκορίδην (ἔκδ. Sprengel,
II, σελ. 621) καὶ τὸν Schneider (Λεξικ. Ἑλληνογερμ. λέξ.
Ἐπιπακτίς).

ἈΣΦΗ, Δ. με ἐξήγησιν Ἄλιμος, Ἑλλ. Περί τοῦ Ἀλίμου ἴδ.
τὸν Διοσκορίδην (I, 120). Ζ. Παλιρέα.

ἈΣΦΟΨΡΙ. Ζ. Παλιρέα.

* ἈΣΧΟΛΕΨΩ. Ζ. Δυσχολεύω.

ἈΤΖΙΓΓΑΝΟΣ, Σ. Τὸ ᾧ εἶναι πλεοναστικὸν εἰς τὸ Τζίγγ-
γανος (bohémien, égyptien). Ὀνομάζεται καὶ Γύφτος

(Άγγλιςι, Gipsy). Οἱ Ἴταλοὶ τὸν ὀνομάζουσι Zingano, οἱ Γερμανοὶ Zinguner, οἱ Τοῦρκοι, Τζιγγενέ. Κακῶς ἐνομίσθη ὅτι εἶναι οἱ ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους ὀνομασθέντες Ἀθίγγανοι. Τοῦτο εἶναι ὄνομα αἰρετικῶν, οἱ ὅποιοι ὀνομάζοντο καὶ Μελχισεδεκίται (Δ. σελ. 34) διότι ἐδογματίζαν τὸν Μελχισεδεκ ἀνώτερον τοῦ Χριστοῦ. Οἱ Τζίγγανοι, πολὺ μεταγενέστεροι τῶν Ἀθιγγάνων, ἐφάνησαν εἰς τὴν Εὐρώπην περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης πέμπτης ἑκατονταετηρίδος, ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Ἰνδίαν διὰ τῆς Αἰγύπτου· ἔθεν ὀνομάσθησαν καὶ Γύφτοι (Γύπτοι). Τὸ ὄνομα Τσίγγανος ἢ τὸ ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ἰνδίαν, ἢ τὸ ἔλαβαν εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ κανέν' ἄλλο ἔθνος.

ἈΤΖΙΔΑ, μὲ συνών. Μοσκοπόντικος, Σ. (γρ. Μοσχοπόντικος), καὶ τὸ μεταφράζει fuina (fouine). Ἡ παραγωγή του ἀπὸ τὸ Ἰκτίς ἰδος (ὡς ἀπὸ τὸ Γαλακτώ τὸ Γαλατζόνω, καὶ ἀπὸ τὸ Ἰκανός τὸ Ἀκανετός) καὶ προσέτι τὸ συνώνυμον, Μοσχοποντικός, δείχνουν ὅτι εἶναι ἢ Ἰκτίς (putois) τῶν παλαιῶν. Εἰς δὲ τὸ Ἰσοιχειῖον φέρει ὁ αὐτός καὶ τὸ Ἰκτίς (ἀρσενικ. Ὁ Ἰκτίς), καὶ τὸ ἐξηγεῖ furetto (furet). Τὸ αὐτὸ λάθος (ἀν ἦναι λάθος) ἔπαθε καὶ Θεόδωρος ὁ Γαζής μεταφράζων τὴν Ἰκτίδα τοῦ Ἀριστοτέλους viverra (furet), ὡς ἐξεναντίας ὁ Πλίνιος (XXIX, 4, § 16) τὴν ἐξηγεῖ Γαλῆν ἀγρίαν *Mustela Silvestris* (belette sauvage).

ἈΤΙΜΗΤΟΣ, Σ. Ὅσις δὲν ἐτιμήθη (inhonoré). Ἀτίμητος Ἑλλ. (Ἰλιάδ. ε', 648). 2) Ὅσις δὲν ἐξετιμήθη (apprécié, évalué, estimé). 3) Ὅσις δὲν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ (inappréciable).

Ἡ τρίτη σημασία εἶναι τοῦ παρακμ. ἑλληνισμοῦ, οἷον « Τοὺς τὰ μαθήματα καπηλεύοντας. . . καὶ μισθὸν τῶν ἀτιμῶν πρᾶττοντας » (Ἰαμβλιχ. Περὶ τοῦ Πυθαγορικ. βίου, 245, σελ. 196).

ΑΤΡΗΔΟΝΕΣ. Ζ. Έσοχάδες.

ΑΤΡΪΒΟΛΟΝ. Ζ. Τριβόλι.

ΑΤΣΑΛΙΑ. ΑΤΣΑΛΟΣ. Ζ. Τζάλαχον.

ΑΤΣΪΠΑ. Ζ. Τσίπα.

ΑΥΚΟΝ. Ζ. Άφκος.

ΑΥΛΑΚΙΟΝ. Ζ. Άλετρία.

ΑΥΤΙΓΛΥΦΪΔΑ, Σ. με τὸ Τουρκογραιικὸν Χιλάλι, Σ.

Δ Ὠτεγλυφίς Ἑλλ. (cure-oreilles).

ΑΥΤΟΜΑΤΪΤΗΣ, Δ. ὁ δοξάζων ὅτι ὁ κόσμος ἐγεννήθη ἐξ αὐτομάτου (materialiste).

ΑΥΤΟΣΦΑΓΪΣ, Σ. ὁ φονεύων ἑαυτὸν (suicide), Αὐτόχειρ, καὶ Αὐτοσφαγῆς Ἑλλ. ὡς ἔλεγε καὶ ὁ σφαζόμενος Αἴας (Σοφοκλ. Αἴαντ. 840),

————— Ὡσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ

Αὐτοσφαγῆ πίπτοντα —————

ΑΥΤΟΪ, ἐπίφ. τοπ. Σ. (en ce lieu-là), οἶον, Στέκ' αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ (Ἄρισοφάν. Ὀρν. 1200) « Αὐτοῦ σῆθι ».

ΑΦΑΚΙ, Σ. ἀπὸ τὸ Λατινικ. fæx, Ἰλὺς Ἑλλ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ il grasso del vino (crasse ou lie du vin). Ὁ Δ. τὸ ὀνομάζει Ἀφέκλιν, ἀπὸ τὸ ὑποκοριστικὸν fæcula (fécule) καὶ φέρει μαρτυρίαν, « Τάρταρον τὸ λεγόμενον Ἀφέκλιν » (tartre).

Εὐλόγως ἤθελέ τις ὑποπτευθῆν, μὴ τοῦ Σ. τὸ Ἀφάκιον ἐγεννήθη, ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ὀμφάκιον, ὡς ὁ Ὀμφαλὸς ἐχουδαίσθη εἰς τὸ Ἀφαλός.

ΑΦΪΝΩ, Δ. Ἀφήνω, Σ. Ἀπὸ τὸ Θέμα, Ἰω, Ἰημι, Ἀφήμι Ἑλλ. (laisser). Ἡ παρένθεσις τοῦ ν̄ ἐσυνειθίζετο καὶ εἰς τοὺς Παλαιούς, οἶον Τίω καὶ Τίνω, Δύω καὶ Δύνω. Ἀφίνω τὰ γένεια (laisser croître la barbe), ἀπὸ τὸν παρακ-

μάζοντα ἑλληνισμόν, οἷον « Τὸν ἀρχαῖον τρόπον κομῶντες καὶ τὰ γένεια ἈΦΕΙΚΟΤΕΣ » (Δίων Χρυσόσομ. λόγ. XXXIV, σελ. 81), ὅπου ὁ Κασωθὼν ἐπρόβαλλεν ἑλληνικωτέραν μὲν, ἀλλὰ δυσυχῆ διόρθωσιν ΚΑΘΕΙΚΟΤΕΣ.

ἌΦΚΟΣ, ἀρσεν. Δ. καὶ Αὔκον (γρ. Ἄφκον) οὐδετ. Δ. Ἰσως ἢ Ἀφάκη (vesce) Ἑλλ. Ὁ Βελλόγιος (Observ. I, 59) λέγει ὅτι ὁ Ἄφκος, εἶδος ὄσπριου, ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Ἀφάκη, καὶ ὅτι οἱ Γραικοὶ τὸ μεταχειρίζονται πολὺ, λαμβάνοντες αὐτὸ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

*ἌΦΡΑΝΤΟΣ. Λέξις συνήθης εἰς τοὺς Χίους, σημαίνουσα τὸν ἀνοήτως καὶ ἀδεξίως ἐνεργοῦντα τί (étourdi, maladroit). Ἀπὸ τὸ Ὀμηρικὸν Ἀφραίνω (Ἰλιάδ. η, 109),

Ἀφραίνεις, Μενέλαε Διοτρεφές! Οὐδέ τί σε χρῆ
Ταύτης ἀφροσύνης

τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον « Ἀφραίνεις, μωραίνεις, » παραφρονεῖς ».

Εἶναι λοιπὸν ῥηματικὸν τοῦ Ἀφραίνω τὸ Ἄφραντος, ὡς τοῦ Περαίνω τὸ Ἀπέραντος καὶ τοῦ Φαίνω τὸ Ἄφαντος.

Τὸ προφέρουν καὶ μὲ διπλῆν σέρησιν Ἀνάφραντος, κατὰ τὸ Ἀνάελεπτος, Ἑλλ.

ἈΦΥΛΛΑΘΟ. Ζ. Ῥοδοδάφνη.

ἈΧΕΡΩΝΑΣ, Δ. Ἀχοῦρι, Δ. Σ. Ἴπποςάσιον, Ἑλλ. (écurie).

Ἡ πρώτη λέξις εἶναι ἀπὸ τὸ Ἀχυρῶν Ἑλλ. τὸ ὁποῖον ὁμως σημαίνει κυρίως τόπον ὅπου φυλάσσονται τὰ Ἄχυρα (lieu où l'on garde la paille). Ἡ δευτέρα, Ἀχοῦρι, εἶναι Τουρκικὴ (Ἀχοῦρ) σημαίνουσα Ἴπποςάσιον καὶ αὐτὴ ὁμως ἀπὸ τὸ Ἀχυρῶν.

ΑΧΗΒΑΔΑ. Ζ. Χηβάδα.

ΑΧΡΕΪΟΣ, ὁ εἰς αὐτὸν χρήσιμος (vil, méprisable).
 Ἀχρεῖος Ἑλλ. καὶ Ἰωνικ. Ἀχρήϊος, ὡς τὸ « Ἀχρήϊος ἀνὴρ »
 (Ἡσιόδ. Ἔργ. καὶ ἡμ. 272).

ΑΧΥΡΟΚΟΠΡΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. Δ. (fumier.)

ΑΧΥΡΟΚΡΕΒΒΑΤΟΝ, Σ. Κραβδάτιον ἀπὸ ἄχυρα
 (paillasse). Λέγεται καὶ Ἀχυρόσρωμα, καὶ Χορτό-
 στρωμα.

ΑΧΥΡΟΣΤΡΩΜΑ. Ζ. Ἀχυροκρέββατον, καὶ Χορτόσρωμα.

ΑΧΩΡΙΣΤΑ, ἐπίρρ. (inséparablement). Οὕτως εὐχό-
 μενοι νεογάμους, τοὺς λέγομεν, Ἀχώριστα! (que votre
 union soit indissoluble!).

ΑΨΙΘΥΜΟΣ. ἢ ΑΨΟΘΥΜΟΣ. ΑΨΟΜΙΛΗΤΟΣ. Ζ.
 Ἀψός.

ΑΨΟΣ, Δ. (vif, colère, violent). Ὁξύς, Ὁξύθυμος,
 Ὁξύχολος Ἑλλ. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου, Ἀψοὺς ἔλεγον
 κοινογλωσσικῶς, « Τοὺς ἐν λόγῳ θρασεῖς » (Ἰδ. Δουκάγγ.
 σελ. 164). Ἀπὸ τὸ ἄχρησον Αἰψὸς Ἑλλ. ὅθεν καὶ τὸ χρησὸν
 Αἰψηρὸς, καὶ τὸ ἐπίρρημα Αἰψα, τὸ κοινῶς Ἀψά (Ἄτακτ.
 II, σελ. 76). « Αἰψα, εὐθέως, ὠκέως, ταχέως » λέγει ὁ Ἡσύχιος.
 Τοῦ μονοφθόγγου Ἀψά ἔμειναν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσ-
 σαν ἔχνη, εἰς τὸ Ἀψίκορος καὶ Ἀψίμαχος, τὰ ὁποῖα οἱ
 γραμματικοὶ ἐδάσαν, διότι τὰ ἐτυμολόγησαν ἀπὸ τὸ Ἀπτο-
 μαι. Λέγει ὁ Ἡσύχιος· « Ἀψίκορον, ἄπλησμον (ἴσ.
 » Ἐμπλησμον), ἢ ἄμα τῷ ἄψασθαι κορευνόμενον ταχέως »
 καὶ « Ἀψίκορος, ταχέως ὀλιγωρῶν, καὶ (ἴσ. ἢ) κόρον λαμβά-
 » νων ». Τὴν αὐτὴν σύνθεσιν μὲ σημασίαν ἀνάλογον ἔχουν καὶ
 τὰ κοινὰ, Ἀψίθυμος ἢ Ἀπόθυμος, Σ. καὶ Ἀψομίλητος, Σ.

B.

ΒΑΒΟΥΛΙ, Δ. Σ. με συνών. Κοζάδα, Σ. Όφθαλμός, και Κάλυξ, Έλλ. (œil, bouton de fleur). Από τῶν Ῥωμαίων τὸ *Valvulus*, τὸ σημαίνει τὸ περικάρπιον, ἤγουν τὸ περικάλυμμα τῶν καρπῶν, καὶ ἐξαιρέτως τῶν ὀσπρίων, τὸν ἰδίως ὀνομαζόμενον Λοβὸν (*cosse*) « *Valvuli*, λοβοὶ » λέγουν τὰ Γλωσσάρια. Ἀναλόγως καὶ τὸ Βαβούλιον (ἤγουν Βαλβούλιον) λογίζεται οἷον λοβὸς τοῦ ἄνθους.

Τὸ δὲ Κοζάδα ἢ ἔχει τι κοινὸν μετὰ τῶν Γάλλων τὸ *cosse*, ἢ μετὰ τοῦ Ἡσυχίου τὸ, « Κοσσύμβη καὶ Κόσσυμβος, ἐγκόμβωμα » καὶ περιζῶμα κ. τ. λ. » (ὅθεν ἴσως καὶ τῶν Τούρκων τὸ *Κουσάκ*, *Ζωνάριον*), ἐπειδὴ καὶ ἀληθῶς τὰ Βαβούλια ὁμοιάζουν τοὺς κόμβους (*boutons*). Διὰ τοῦτο ἴσως ὠνόμαζαν καὶ τὸν Ἐλελίφασκον Έλλ. τὴν κοινῶς Φασκομηλέαν (*sauge*) Κόσαλον, Δ. διότι οἱ καρποὶ τῆς παρομοιάζουν κόμβους ἢ βαβούλια. Ζ. Φασκομηλία.

ΒΑΒΟΥΤΖΙΚΑΡΙΟΣ. Ζ. Βαρυχνᾶς.

ΒΑΘΥΝΩ, Σ. Βαθαίνω, Σ. ἐνεργητ. σκάπτω, κοιλαίνω (*caver, creuser*). 2) Μεταφ. ἐρευνῶ ἀκριβῶς (*pénétrer, approfondir*), οἷον, Δὲν θέλω νὰ βαθύνω τὸ πρᾶγμα περισσότερον. 3) Ἀμεταβ. Βαθύνω, νοῶ βαθέως, (*avoir de la pénétration, être profond*), οἷον, Βαθύνει ἀπλῶς, καὶ Βαθύνει ὁ νοῦς του.

ΒΑΘΥΣ (*creux, profond*), Βαθὺς Έλλ. 2) Μεταφ. Βαθὺς ἄνθρωπος. — λόγος, — νοῦς, Βαθεῖα φρήν Έλλ. (*esprit profond*). Βαθὺς ὕπνος (*sommeil profond*), Βαθὺ γῆρας (*extrême vieillesse*), Βαθὺ σέβας (*profonde estime*), Βαθὺ χρῶμα (*couleur foncée*).

ΒΑΛΛΙΖΩ, Δ. τὸ σήμερον λεγόμενον Χορεύω, Ὀρχοῦμαι, Ἑλλ. (danser, baller). « Βαλλίζω, ballo » Γλ.

ΒΑΛΛΙΣΜΟΣ, Δ. (bal, ballet), Ὀρχησις, Ἑλλ. (danse).

ΒΑΛΛΙΣΤΗΣ, Δ. (baladin), Ὀρχηστής, Ἑλλ. (danseur).

ΒΆΛΛΩ. Ῥῆμα πολύχρησον, οἶον Βάλλω νερόν ἢ οἶνον (verser de l'eau ou du vin), κατὰ τὸ « Βάλλει ὕδωρ » εἰς τὸν νιπτῆρα » (Ἰωάν. γ', 5), καὶ « Βάλ' οἶνον » (Ἄτακτ. I, σελ. 186). 2) Βάλλω φόρεμα ἢ ἔνδυμα (mettre son habit, s'habiller), ὡς εἶπε καὶ ὁ Εὐριπίδης (Βακχ. 828,

Στολὴν δὲ τίνα φῆς ἀμφὶ χρωτ' ἐμὸν βαλεῖν;

Εἰς τοῦ Ἡροδότου (II, 37) τὸ « Ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ » ἱερέες λινέην... ἄλλην δὲ σφι ἐσθῆτα οὐκ ἔξεσι ΛΑΒΕΪΝ » γράφει, ΒΑΛΕΪΝ ἢ ἰωνικώτερον ΒΑΛΕΪΝ· καὶ τὰ δύο φαίνονται εἰς τὰς διαφόρους γραφάς. 3) Βάλλω τὸ χέριον (mettre la main), κατὰ τὸ « Βάλε τὴν χειρά σου εἰς τὴν πλευράν μου » (Ἰωάν. κ', 27), καὶ Βάλλω χέριον, ἀρχίζω (entreprendre), Ἐπιχειρῶ, Ἑλλ. ἢ καὶ Ἐπιβάλλω χεῖρα (Δευτερονομ. ιε', 10). 4) Βάλλω σοίχημα (gager, parier).—τὴν κεφαλὴν μου (parier sa tête à couper) « Παραβάλλομαι τῇ ἑμαυτοῦ κεφαλῇ » Ἑλλ. ὡς ὀρίζει ὁ Φρύνιχος (σελ. 100), καταδικάζων τὴν με ἀιτιατικὴν σύνταξιν. Ἄλλ' ἢ τοιαύτη σύνταξις σημαίνει Βάλλω εἰς κίνδυνον, ἢ κινδυνεύω τὴν κεφαλὴν μου, κατὰ τὸ (Ἰλιάδ. ι', 322),

Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.

Ἡ μὲ δοτικὴν εἶναι μεταγενεστέρα, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἀπόστολος (Πρὸς Φιλιππ. β', 30.) « Μέχρι θανάτου ἤγγισε, ΠΑΡΑ- » ΒΟΥΛΕΥΣΑΜΕΝΟΣ τῇ ψυχῇ » ὅπου πολλοὶ κριτικοὶ

προκρίνουν τὴν ΔΓ. ΠΑΡΑΒΟΛΕΥΣΑΜΕΝΟΣ, ὡς ἐγγυτέραν τοῦ Παραβάλλομαι. 5) Βάλλω κόπον (Ἄτακτ. II, σελ. 77) κοπιάζω (se donner de la peine), καὶ Βάλλω ἄλλους εἰς κόπον (causer de la peine), « Καὶ τὰ παιδιά ἑαυτοῦ » εἰς κόπους ἐμβάλλειν » (Θεοφρ. Χαρακτ. XIV).—εἰς ἔννοιαν, εἰς φροντίδας (causer des soucis).—εἰς βάσανα (tourmenter). — εἰς ἔρωτα (inspirer de l'amour).—εἰς ἀπορίαν (faire douter), « Εἰς μείζους ἀπορίας με φέροντες ἐνέβαλον » (Λουκιαν. Ἰκαρομεν. 5).

Βάλλω εἰς τὸν νοῦν, συλλογίζομαι, μελετῶ (penser, se proposer, avoir l'intention). « Μετὰ φρεσὶ βάλλεσθαι » ἢ « Ἐν θυμῷ βάλλεσθαι » συχνὰ εἰς τὸν Ὅμηρον καὶ εἰς τὸν Ἡσίοδον, καὶ συνων. « Νόῳ τιθέμεν » ὁ Πίνδαρος. Καὶ Βάλλει ὁ νοῦς μου, ἀντὶ τοῦ Συλλογίζομαι, κ. τ. λ.

Βάλλω εἰς τὴν κεφαλὴν (traiter très-honorablement), οἷον Τὸν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν των, καὶ Δὲν ἤξευραν ποῦ νὰ τὸν βάλωσι. Ὁ Αἴλιανὸς (Ποικ. ἰστορ. II, 10.) περὶ τοῦ στρατηγοῦ Τιμοθέου, « Οὐκ » εἶχον Ἀθηναῖοι, ὅποι ποτε αὐτὸν κατάβωνται ὑπὸ τοῦ θαύματος τοῦ περὶ τὸν ἄνδρα ».

Βάλλω ἐμπρός, ὀνειδίζω μὲ ὀργὴν καὶ ὕβριν (malmenner, gourmander), οἷον, Μόλις ἤνοιξα τὸ στόμα καὶ μ' ἔβαλεν ἐμπρός. Τοιαύτην τινὰ σημασίαν ἔχει τὸ « Προβάλλονται καὶ κολάζουσι τοὺς ἀδικοῦντας. » (Πλούταρχ. Σόλ, § 18).

ΒΑΛΣΑΜΟΝ. Ζ. Προδρόμου βότανον.

ΒΑΜΒΑΚΙΟΝ, καὶ ΒΑΜΗΙΑΚΙΟΝ, Δ. Παμπάκιον, Δ.

Μπαμπάκι, Σ. Κατὰ τὸν Σουίδαυ, « Πάμβαξ, καὶ Παμβακίς, τὸ » παρὰ πολλοῖς λεγόμενον Βαμβάκιον » Ξύλον, καὶ Ἐριόξυλον Ἑλλ. (coton). Ἡ ἀρχὴ τῆς λέξεως εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Βόμβυξ, τὸ σκωλήκιον, ἐκ τοῦ ὁποίου γεννᾶται τὸ μετάξιον, I ombyx (ver à soie) ὀνομαζόμενον καὶ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. Καταχρηστικῶς ἔπειτα ὠνομάσθη Bombyx καὶ τὸ Ἐριόξυλον, ἤγουν τὸ Βαμβάκιον.

* ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΙ ἢ ΒΑΡΒΑΡΙΣΚΟΙ. Ζ. Μαῦρος.

ΒΑΡΕΪΑ (ὁ Σ. τὸ γράφει Βαρυά.), Δοκίριον ἐπιτήδειον νὰ κτυπᾷ, νὰ ἐμπήγῃ καὶ νὰ ψηρίξῃ τοῦ λιθοσρώτου τοὺς λίθους (dame).

ΒΑΡΕΜΑ. ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ. ΒΑΡΕΤΟΣ. Ζ. Βαρῶ.

ΒΑΡΟΣ, Σ. ῥοπή εἰς κατάβασιν (poids). 2) Μεταφ. ἐνόησις (embarras, peine), οἶον, Δὲν θέλω νὰ σὲ δώσω βάρος. 3) Τιμωρία (peine), ὡς εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διάλεκτον, Ἐν βάρει ἀργίας, Ἐν βάρει ἀφορισμοῦ.

ΒΑΡΟΥΜΑΙ. Ζ. Βαρῶ.

ΒΑΡΥΑΝΑΣΤΕΝΑΖΩ, Σ. (pousser de profonds soupirs), Βαρυσηνάχω, Ἑλλ. (Ἰλιάδ. α', 364),

Τὴν δὲ βαρυσηνάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

ΒΑΡΥΔΙ, Σ. Βαρύδιον (peson). Ἴδε τὰ Ἑλλ. Λεξικά, λέξ. Βαρύδιον, καὶ Βαρύλλιον.

* ΒΑΡΥΚΕΦΑΛΟΣ, ὁ δύσκολα νοῶν, Βραδύνους Ἑλλ. (d'un esprit lourd). 2) Ὁ ἰσχυρογνώμων (entêté, opiniâtre).

ΒΑΡΥΚΟΥΓΩ, (γρ. Βαρυκούω), Σ. ἀκούω δύσκολα (avoir l'ouïe dure), Βαρυηκοῶ Ἑλλ. Οἱ δὲ Ἐβδ. καὶ οἱ Εὐαγγελισαί (Ματθ. ιγ', 15.) διαλυμένως « Τοῖς ὡσι » βαρέως ἤκουσαν ».

ΒΑΡΥΜΕΝΟΣ. Ζ. Βαρύνω.

* ΒΑΡΥΜΟΙΡΟΣ, καὶ χυδ. Βαρυόμοιρος (Ἀπολλ. ὁ ἐν Τύρῳ),

Ἔσυρεν τὸν βαρυόμοιρον, κέβαλεν εἰς τὸν γύρο.

Βαρυδαίμων Ἑλλ. (infortuné, misérable).

ΒΑΡΥΝΩ, φορτίζω (charger). 2) Μεταφ. θλίβω, ἐνοχλῶ (être à charge, incommoder), οἶον, Σ' ἐδάρυνα πολὺ, Συγχώρησέ με νὰ σὲ βαρύνω ὀλίγον. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν, κατὰ μέσ. διαθέσιν οἱ Ἑβδ. (Βασιλ. Β', ιγ', 25) « Μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. » ἤγουν, κατὰ τὸ ἔβρ. κείμενον, Νὰ μὴ γενῶμεν βαρεῖς εἰς σέ. 3) Προσκόπτω, σκανδαλίζω (choquer, déplaire, offenser), οἶον, Μὴ σε βαρύνῃ ὁ λόγος μου. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Τυρ. 781), παθητ. ἢ μέσ.

Κάγῳ βαρυνθεῖς, τὴν μὲν οὔσαν ἡμέραν

Μ' ἴλις κατέσχον. —————

Ἴδε καὶ Ἄτακτ. II, σελ. 78.

ΒΑΡΥΣ. Πρόσθεσε εἰς τὰ ἀλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 78.) σημειωθέντα εἰς τὴν 3 σημασίαν, ὅτι ἐξεναντίας Ἀβαρῆ Ἑλλ. ἔλεγον τὸν ἀκατάστατον καὶ τρελὸν, « Ἀβαρῆς, ἀσύνητος » λέγει ὁ Ἡσύχιος, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κοινῶς ὀνομάζομεν Ἐλαφρὸν (Ἰδ. αὐτόθ. σελ. 118). Εἰς τὴν 4, ὅτι εἰς τὴν βαρύτητα ταύτην ὠνειδίσε καὶ ὁ Αἰσχίνης (Περὶ παραπρεσβ. σελ. 31) τὸν Δημοσθένην, ὀνομάζων αὐτὸν, « Ἀφόρητον καὶ βαρὺν ἄνθρωπον ». Καὶ εἰς τὴν 5, Δύσκολος, ἐπικίνδυνος (scabreux), οἶον, Β α ρ ὺ π ρ ᾶ γ μ α μ ἔ π ρ ο ς ᾶ σ σ ε ι ς.

ΒΑΡΥΧΝΑΣ, Βραχνάς, καὶ Βαρχυνάς, Σ. Βαρυχνᾶς, Δ. Ἦν ἀπὸ τὰ πολλὰ τοῦ σώματος νοσήματα, ὅτε ὁ κοιμώμενος

(καὶ μάλιστα ἂν κοιμᾶται ὑπτιος) φαντάζεται ἐπικαθήμενον τινὰ εἰς τὸ σῆθος καὶ πνίγοντά του τὴν ἀναπνοήν. ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας Ἐφιάλτης καὶ Πνιγαλίων, διότι οἱ δεισιδαίμονες ἐφαντάζοντο (ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη φαντάζονται πολλοί), ὅτι ὁ πνιγμός (suffocation) ἦτον ἔργον δαιμονίου τινὸς νυκτερινοῦ, ὀνομάσαντες αὐτὸ ἄλλοι ἄλλως. Ὁ Ἀριστοφάνης (Σφ. 1038), τὸν ὀνομάζει καὶ Ἡπιάλην ἢ Ἡπιάλον,

Τοῖς ἩΠΙΆΛΟΙΣ ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν,
Οἱ τοὺς πατέρας τ' ἤγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ὀπέπνιγον,

ὅπου ὁ σχολιαστὴς μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ δαίμων οὗτος ὠνομάζετο ἔτι καὶ Εὐόπας, καὶ Τίφης. Ἄν ἦναι ὀρθή ἢ παρατήρησις ἄλλου γραμματικοῦ (Ἰδ. ΒΕΚΚΕΡ, *Anecd. Græc.* σελ. 42), ὅτι γράφεται Ἡπιάλος μὲν, ὅτε σημαίνει πυρετοῦ τι γένος, Ἡπιάλης δὲ, ὅτε τὸν νυκτερινὸν δαίμονα, ἢ γραφὴ τοῦ Ἀριστοφάνους πρέπει νὰ τραπῇ εἰς τὸ ἩΠΙΆΛΑΙΣ. Ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ὠνομάζετο Incubus, (incube), καὶ τὸ εἰς τὰ Γλωσσάρια φερόμενον « Incubus, Πάν, ὁ δαίμων » δείχνει ὅτι ἦσαν καὶ οἱ πισεύοντες τὴν ἀρρώσφιαν ἔργον τοῦ Θεοῦ Πανός.

Τὸ Βραχνᾶς βάλλει εἰς ὑποψίαν μὴ συγγενεῦει μὲ τὸ Βραχνός (enroué, rauque)· ἀλλὰ τοῦτο παράγεται ἀπὸ τὸ Βραγχαλέος, κατὰ συγκοπὴν χυδαίαν Βραγχλός, καὶ χυδαϊέστερον Βραχνός.

Ἡ ὀρθή του γραφὴ, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς Γραικορωμαίους, εἶναι Βαρυχνᾶς (Ἰδ. Εὐσάθ. Ἰλιάδ. ἢ, σελ. 561), ἀπὸ τὸ Βάρος δηλαδὴ, ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τῶν Ἰταλῶν τὸ Pesaruolo, καὶ τῶν Ἰσπανῶν τὸ Pesadilla. Οἱ Γάλλοι τὸν ὀνομάζουν cauchemar, ἢ cochemar, ὄνομα ἐτυμολογημένον ἀτυχέστατα ἀπὸ τὸν Μενάγιον, calca mala (ἐμπήδησις ἢ

λάκτισις κακή). Ἐπειδὴ οἱ Ἄγγλοι τὸν ὀνομάζουσι **nightmare**, Νυκτερινὴν φοράδα (**jument de nuit**), ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ **cauchemar**, πιθανὸν ὅτι σημαίνει τὸ αὐτὸ καὶ τὸ **mare** (**jument**) τῶν Ἄγγλων· καὶ τοῦτο μόνον ἴσως τῆς ἔτυμολογίας τὸ μέρος εἶναι τὸ πιθανὸν **calca-mare** ἐμπηδῶσα φοράδα.

Ὅχι μόνον εἰς φοράδας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλων ζώων ἢ δαιμονίων μορφὰς ἐπιστεύετο ὅτι ἐφαίνετο ὁ Ἐφιάλτης. Ἰδαμεν ὅτι ὀνομάζετο καὶ Τίφης καὶ Εὐόπας. Τὸ πρῶτον ἐγράφη, Τίφος εἰς τὸ Λεξικὸν τοῦ Σνεϊδέρου, ὅτι Τίφος ὀνομάζεται καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς Ἄργοναύτας (Ἀπολλων. Ἄργον. I, 105). Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἡ ὁμωνυμία νὰ δικαιώσῃ τὴν διόρθωσιν τῆς κακῆς τοῦ σχολιαστοῦ γραφῆς Τίφης, ἥτις πολὺ πιθανώτερον ἤθελε μεταβληθῆν εἰς τὸ Τύφισ, $\overline{\text{ιος}}$ ἢ καὶ Τύφης, $\overline{\text{ητος}}$, ἀπὸ τὸ Τύφω τὸ καίω, πολὺ ἀρμοδιώτερον ὄνομα εἰς τὸν Ἐφιάλτην ἢ Πυγαλίωνα, καὶ τῆς αὐτῆς γενεᾶς μὲ ἄλλον θεὸν ἢ γίγαντα κακοποιὸν (Ὀμηρ. Ὑμν. εἰς Ἄπολ. 305),

Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,

ὅσιν, δὲν ἔπρασσε τὰς νυκτερινὰς καταθλίψεις τοῦ Ἐφιάλτου, ἀλλ' ἔπασχε πολὺ χειρότερον θλίψιν αὐτὸς ἀπὸ τὴν Σικελικὴν Αἴτναν, ὅπου τὸν κατεδίκασεν ὁ Ζεὺς, κατὰ τὸν Πίνδαρον (Πυθ. I, 35),

Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει

Στέρνα λαχνάεντα—.

Οἱ Γραικορωμαῖοι ὀνόμαζαν ἀκόμη τὸν Βαρυχᾶν καὶ Βαβουτζίαν καὶ Βαβουτζικάριον, τὰ ὅποια βεβαιώνει ὁ Δ. μὲ δύο μαρτυρίας, τὴν πρώτην ἀπὸ τὰ Γλωσσάρια,

« Ἐφιάλτης ὁ ἐπὶ πολλοῦ (ἴσ. ὑπὸ πολλῶν) λεγόμενος »
 » Βαβουτζιάς »· τὴν δευτέραν ἀπὸ τὸν Σουΐδαν· « Ἐφιάλτης·
 » ἢ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀναπρέχουσα ἀναθυμιάσις ἐξ ἀδθηφαγίας
 » καὶ ἀπεψίας. Παρὰ ἰατροῖς Ἐφιάλτης λέγεται, ὁ λεγόμενος
 » παρὰ πολλοῖς Βαβουτζικάριος ». Τοῦτο, ἂν πιστεύσωμεν
 τὸν Μιχαὴλ Ψελλόν, παράγεται ἀπὸ τὴν Βαβῶ, νυκτερινὸν
 τὶ δαιμόνιον, τὴν ὁποίαν καὶ Καλὴν τῶν ὀρέων (la Belle
 des montagnes) ὠνόμαζαν (Δ. σελ. 163 καὶ 179),
 κατ' εὐφημισμὸν δηλαδὴ, ὡς καὶ σήμερον ὀνομάζονται ἀπὸ τὸν
 ὄχλον Καλαὶ ἀρχόντισσαι (Belles-dames) αἱ Νηρηίδες.
 Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι καὶ ἡ Βαβῶ, καὶ ἡ Καλὴ τῶν
 ὀρέων, δείχνουν κάποιαν συγγένειαν μὲ τὴν Ἄρτεμιν, ὀνομα-
 ζομένην ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους Βούβασιν, ὡς λέγει ὁ Ἡρό-
 δοτος (II, 137), ἥτις εὐλόγως δύναται νὰ ἐπονομασθῇ
 Καλὴ τῶν ὀρέων, ὡς κυνηγὸς διατρίβουσα εἰς τὰ ὄρη.
 Βαβάκτην ἐπωνόμαζαν ἀκόμη καὶ τὸν Πάνα (Ἐτυμολογ.
 σελ. 183) τὸν Incubum δηλαδὴ τῶν Ῥωμαίων, καὶ Βάβυν
 (Ἄθην. XV, σελ. 680) ἢ Βέβωνα (Πλουταρχ. Περί
 Ἰσιδ. καὶ Ὀσίριδ. σελ. 520, Wyttemb) τὸν Τυφῶνα.
 Ἐπειδὴ τῆς δεισιδαιμονίας εἶναι νὰ φαντάζεται τὰ μὴ βλεπό-
 μενα, ἀκολούθως τὸ φάσμα πιστεύεται, ζῶον, ἢ ἄνθρωπος,
 ἀνὴρ, ἢ γυνή, καὶ ἀπλῶς ἄλλοτ' ἄλλο, ὡς τὸ πλάσσει ἢ
 φαντασία.

ΒΑΡΩ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 78)
 πρόσθεσε, ὅτι τὸ Βαρωῶ ἀντὶ τοῦ Βαρύνω (peser, être à
 charge, incommoder) εἶναι τοῦ παρακαμάζοντος Ἑλλη-
 νισμοῦ, οἷον « Οὔτε τὸ μέλλον οὔτε τὸ παρωχηκὸς βαρεῖ σε »
 (Μαρκ. Ἀντων. VIII, 36), ἀντὶ τοῦ Βαρύνει. Καὶ πάλιν,
 κατὰ μέσην διάθεσιν « Οἰοί εἰσιν οὔτοι, οὗς βαροῦνται »
 (Ὁ αὐτ. VIII, 44), ἤγουν, Ὅποιοι εἶναι οὔτοι, τοὺς

ὁποίους βαροῦνται (χυθ. βαριοῦνται). Εἶπε καὶ ὁ Παῦλος « Μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία » (Α', Πρὸς Τιμόθ. ε', 16). 2) Βαρῶ, τὸ κτυπῶ (frapper), διὰ τὸ βάρος ὁδηλαθὴ τῆς καταφερομένης χειρὸς ἢ ράβδου. « Μαχαίρας ὑπὸ » βάρους καὶ καταφορᾶς διὰ παντὸς ὄπλου χωρούσας ἐπὶ τὰ » σώματα » (Πλούτρχ. Αἰμ. Παυλ. § 20). 3) Βαρῶ, τὸ πληγόνω (blesser), διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Καὶ ἡ μετοχὴ, Βαρεμένος, κτυπημένος, πληγωμένος.

ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΣ, συνώνυμον τοῦ Βάσανος ἢ Βάσανου (Ἄτακτ. II, σελ 79). 2) Μεταφορ. ὅτι λυπεῖ ἢ δυσαρесеῖ (tourment, supplice). Οὕτως ἐπονομάζει τῆς Κορίνθου τὸν οἶνον ὁ κωμικὸς Ἄλεξις (παρ' Ἀθην. I, σελ. 30),

Οἶνος ξενικὸς παρῆν· ὁ γὰρ Κορίνθιος
Βασανισμὸς ἐστίν. —————

ΒΑΣΙΛΕΥΕΙ ὁ ἥλιος (Ἄτακτ. II, σελ. 79). Δὲν ἤθελ' εἶσθαι βάρβαρον, ἀν ἐξεναντίας ἐλέγετο διὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Ανατέλλων ἀναφαίνεται μάλιστα ὡς βασιλεὺς, καὶ κατὰ τὴν ὠραίαν παραβολὴν τοῦ Δαυὶδ (ψαλμ. ιθ', 5) « Ὡς νυμφίος » ἐκπορευόμενος ἐκ πασοῦ αὐτοῦ... ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν » αὐτοῦ κ. τ. λ. ». Καὶ σημείωσε, ὅτι οὕτως ἐνόησε καὶ ἐξηγήσε τὸ Βασιλεύει, (origi) ὁ Δουκάγγιος (σελ. 180) ἢ πλανηθεὶς ἀπὸ τὸν μάρτυρά του, ἢ ἀπὸ προγενεσέραν τῆς σημερινῆς ὀρθοτέραν χρῆσιν.

Ἐσημειώθη (Ἄτακτ. αὐτόθ.) καὶ τὸ ῥηματικὸν Βασίλευμα (le coucher), ἀλλ' ἐλησμονήθη τὸ συνώνυμον Βούτημα Σ. ἀπὸ τὸ Βουτῶ (plonger), ἢ Βούτισμα ἀπὸ τὸ Βουτίζω (Ἑλλ. Βυθίζω), πολὺ εὐλογώτερον ὄνομα, τὸ ὁποῖον μᾶς βοηθεῖ νὰ ἀναλάβωμεν καὶ τὸ ῥῆμα, λέγοντες ὁ ἥλιος ἐβούτησεν ἢ ἐβούτισεν, ἀντὶ τοῦ ἐβασίλευσεν.

ΒΑΣΚΑΪΝΩ, βλάπτω τινά ἢ τι διὰ τῆς ὀράσεως μόνης, ἢ ἐπαινῶν καὶ θαυμάζων τὰ φυσικά, ἢ ἐπίκτητά του καλὰ (fasciner, charmer). Παλαιὰ καὶ νέα, καὶ σχεδὸν παγκόσμιος πλάνη, ὅτι δύναται τις νὰ προξενήσῃ ἢ νὰ πάθῃ βλάβην διὰ τοιούτων μέσων « Βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ » τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ » (Δευτερονομ. κη, 54). Ἐκ τούτου καὶ ἡ ἀποτροπὴ τοῦ τοιούτου κακοῦ, μὲ τὴν συνήθη εὐχήν Νὰ μὴ βασκανθῆς ! « Ἀβάσκαντα, χωρὶς βλάβης » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἐκ τούτου καὶ ἡ πτύσις εἰς τὸν κόλπον ὡς προφυλακτικὸν τῆς βασκανίας, ὅχι μόνον ὅταν ἀκούωμεν, ἀλλὰ καὶ ὅταν βλέπωμεν τι δυσάρεστον, « Μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ » ἐπίληπτον, φρίζας εἰς κόλπον πτύσαι » (Θεόφρ. Χαρακτ. XVI). Λέγει περὶ τῆς περισεράς καὶ ὁ Αἰλιανὸς (Ποικ. ἱστορ. I, 15) ὅτι πτύει τὰ μικρὰ νεογνὰ περισερία, « Ἐμπτύει αὐτοῖς ἀπελαύνων αὐτῶν τὸν φθόνον, ἵνα » μὴ βασκανθῶσι δι' ἄρα τοῦτο ». Τὸ αὐτὸ προφυλακτικὸν μεταχειρίζεται καὶ ὁ Δαμοῖτας τοῦ Θεοκρίτου (VI, 39),

ὧς μὴ βασκανθῶ δὲ, τρίς εἰς ἐμὸν ἔπτυσσα κόλπον.

Ταῦτα γὰρ ἄ γραία με Κοτυτταρίς ἐξεδίδαξεν.

Ταύτην μόνην τὴν σημασίαν ἔχει σήμερον τὸ Βασκαίνω εἰς ἡμᾶς, τὸ ὁποῖον, ἐπειδὴ πολλάκις πιστεύεται γινόμενον ἀπὸ φθόνου, ἐσήμαινεν ἀκολούθως καὶ τὸ φθονῶ, ἀκόμη καὶ τὸ ἀπκτῶ διὰ φθόνου, ὁποῖον εἶναι τοῦ Ἀποστόλου (πρὸς Γαλατ. γ', 1), « Τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι ; ».

Ἡ τρισσὴ πτύσις σώζεται ἀκόμη καὶ σήμερον· καὶ τὰ γραΐδια μάλισα, κατὰ τὴν Κοτυτταρίδα τοῦ Θεοκρίτου, ἔχουν τὴν ἐπισημὴν καὶ νὰ βασκαίνωσι, καὶ νὰ διδάσκωσι τὰ προφυλακτικὰ τῆς βασκανίας, ὀνομαζόμενα ἀπὸ τοὺς παλαιούς

Βασκάνια, καὶ **Προβασκάνια** (Amulettes). Ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλλα προφυλακτικὰ ταῦτα, τὰ ὅποια συνήθως κρεμῶσιν αἱ γυναῖκες εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν νηπίων, εἶναι καὶ τὸ πήγανον ἢ τοῦ πήγανου οἱ κάλυκες (boutons), λείψανον Ἑλληνικῆς δεισιδαιμονίας, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ Προβλήματα (Προβλ. XX, 34) « Διὰ τί τὸ πήγανον » βασκανίας φασὶ φάρμακον εἶναι, κ. τ. λ. » πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι τὸ προέτρωγαν, ἡμεῖς δὲ σολίζομεν μ' αὐτὸ τὰς κεφαλὰς τῶν βρεφῶν.

BATZINIÀ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ **Rovo canino**· τὸ δὲ **Βάτος** καὶ **Βάτη**, Σ. ἀπλῶς **Rovo**, **Βάτος**, Ἑλλ. Ὁ καρπὸς **Βάτζινον**. **Z.** **Βάτος**.

ΒΑΤΟΣ, φυτὸν ἄγριον ἀκανθῶδες (ronce), ὁ καρπὸς τοῦ ὁποίου τρώγεται ὡς τὰ μόρα (mûres)· διὰ τοῦτο ὀνομάζεται ὄχι μόνον **Βάτζινον**, Σ. Δ. ἀλλὰ καὶ **Βατζινόμουρον**, Δ. ὁ Γαληνὸς (τομ. IV, σελ. 324) τὸ ὀνομάζει **Βάτινον**, καὶ ὁ Ἀθήναιος (II, 51) **Βάτινον**. Δὲν ἐνόησεν ὁ Δ. οὔτε τὰ **Βάτζινα** οὔτε τὰ **Βατζινόμουρα**.

ΒΕΛΕΝΤΖΑ, Σ. ἐπάπλωμα μάλλινον (couverture de laine). Ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ vellus, τὸ σημαῖνον Μαλλίον προβάτου, Ἰταλισί vello, ὅθεν τὸ ἐπίθετον villosa (velu). Χλαῖναν τὴν ὀνομάζει ὁ Ὅμηρος.

ΒΕΛΟΝΙΑ. **Z.** Ὀτρά.

ΒΕΛΟΥΪΔΟΝ, Δ. Βελιούτῃ καὶ Βελιούτι, Σ. μετάξινον ὕφασμα ἀξύρινον (Ἄτακτ. II, σελ. 369). Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν (ὡς καὶ ἡ Βελέντζα) veluto (velours), διὰ τὴν πρὸς τὰ μάλλινα ὁμοιότητα.

ΒΕΡΒΕΛΙΑ, Σ. Δ. ἡ κόπρος τῶν αἰγιδίων καὶ τῶν προβάτων, **Σπυράς**, **Σπυραθία** καὶ **Σπύραθος**, Ἑλλ. (crottin).

« Σπύραθος, τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν ἢ κόπρος » λέγει ὁ Ἡσύχιος (Ζ. Σπυρί). Ὁ δὲ Δ. ἐρμηνεύων τὸ Βερβελία διὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ *stercus*, καὶ προσθέτων « Βόρβορος κόπρος » ἴσως ἐνόμισε τὸ Βερβελία παραφθορὰν τοῦ Βόρβορος. Εἶναι ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ *vervex*, τὸ σημαῖνον πρόβχτον.

ΒΕΡΒΕΡΗΣ, Σ. Τραυλός, Μογιλάλος Ἑλλ. (*bègue*), ὀνοματοποιία ἀπὸ τὸν ἤχον τῆς λαλιᾶς, ὡς εἶναι καὶ τὸ *balbus* (τραυλός) τῶν Ῥωμαίων, καὶ τὸ Βάρβαρος τῶν Ἑλλήνων.

ΒΕΡΒΕΡΙΖΩ, Σ. Δ. Τραυλίζω, Ψελλίζω, Ἑλλ. (*balbutier, bégayer*), παράγωγος τοῦ Βερβέρης.

ΒΕΡΙΚΟΚΟΝ, Σ. Ζαρταλούδι, Σ. Ζαρταλοῦ, Δ. Κοκκύμηλον Ἑλλ. « Κοκκύμηλα, εἶδος ὀπωρῶν, τὰ παρ' ἡμῶν » λεγόμενα Βερίκοκκα » λέγει ὁ Σουίθας. Ὁ δὲ Διοσκορίδης (I, 165) τὸ ὀνομάζει Μήλον ἀρμενικὸν, ὅθεν τῶν Ἰταλῶν τὸ *meliasco*, ἤγουν ἀρμενικόν.

Οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ ὀνόμαζαν καὶ Πρεκόκκιον, ἢ Πραικόκκιον, Δ. ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ *præcox* (πρώιμον), ὅθεν καὶ τῶν Γάλλων τὸ *Abricot*.

Τὸ Ζαρταλούδι εἶναι λέξις Τουρκικὴ (Ζερντελί).

ΒΕΡΝΙΚΙ, Σ. Βερνίκη καὶ Βερονίκη Δ. (*vernis*). Οὕτως ὀνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ Βερνίκιον ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος λατινισμοῦ τὸ *vernicium*, Δ. ἐξηγούμενον, Κομμίδιον ἀρκεύθου (*gomme de genévrier*). Τὸ ὀνόμαζαν καὶ Βερωνικόν, τὸ ὅποιον ὁ Δ. κακῶς ἐξήγησεν εἶδος ἀγγείου (*vasis species*), ὡς φαίνεται ἀπὸ τῆν μαρτυρίαν. « Καὶ εὐρήσεις κίτρινον ὕελον, τὸ λεγόμενον » Βερωνικόν ». Περὶ τοῦ Βερνικίου ἀδιστάκτως εἶν' ὁ λόγος καὶ ἐδῶ.

ΒΕΤΟΝΙΚΗ. Ζ. Ψυχότροφον.

ΒΙΔΑ, Σ. Κοχλίας, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν vite (vis), ὁ Δ. τὸ γράφει Βιδανὰ, πλανηθεὶς ἀπὸ κακογραμμένην μαρτυρίαν, « Μὲ βιδανὰ σρουφίζη ». Γράφει εἰς τέσσαρας λέξεις, Μὲ βίδαν νὰ σρουφίζη (avec une vis, pour qu'il puisse tourner). Ἀρχαιότερα οἱ Γάλλοι τὴν ὀνόμαζαν vire ἀπὸ τὸ Γῦρος, ὅθεν ἔμεινε τὸ virement (γύρισμα) καὶ τὸ virer (γυρίζω).

ΒΙΟΛΈΤΑ. Ζ. Μενεξέες.

ΒΙΟΣ, ζωὴ (vie). Διαβίου, ἐπίρρ. (à vie, vie durante). 2) Ὁ Βίος ἀρσεν. καὶ τὸ Βίος οὐδέτ. ὑπάρχοντα, Περιουσία, Πλοῦτος, Βίος καὶ Βίοςτος, Ἑλλ. (biens), οἶον Ἀπέκτησε βίον πολὺν, ὡς τὸ « Ἐμπορευσάμενος » βίον ἐκτήσατο » (Ἄθην. III, σελ. 90). Ἐκατασκόρπισε τὸν βίον του, καθὼς ἔλεγεν ἡ Πηνελόπη περὶ τῶν διαπανῶντων τὸν βίον τοῦ οἴκου τῆς μνηστῆρων (Ὀδυσσ. δ', 686),

Οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίον κατακείρετε πολλόν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος—————

Ἐκ τούτου λέγομεν καὶ Βιοτικὸν ἐπιθέτως, Δ. τὸν Πλούσιον.

ΒΙΟΤΙΚΟΣ. Ζ. Βίος.

ΒΙΣΙΝΟΝ, Σ. κερασίου γένος. Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Visciola, (griotte).

ΒΙΤΙΝΑ (γρ. Βυτίνα). Ζ. Πουτίνα.

ΒΛΑΚΟΜΆΔΑ, Ξηλ. Σ. σημεῖον μένον ἀπὸ τὰς ὀνομαζομένας Εὐλογίας (marque de petite vérole). Δὲν ἐξεύρω ἂν ἦναι Λακκομάδα μὲ προσθήκην τοῦ β, διὰ τοὺς λάκκους (creux) τοὺς μένοντας εἰς τὸ δέρμα, ἢ κατὰ συγκοπὴν, ἢ μᾶλλον κατακοπὴν βάρβαρον, ἀπὸ τὸ Εὐλογοκομμάδα.

ΒΛΆΤΑ, Ξηλ. οὐσ. Σ. ἐξάνθημα θανατηφόρον εἰς τινὰς

λοιμικὰς νόσους, (pétéchies, pourpre). Λέγει ὁ Ἡσύχιος, « Βλαιτὴ, Βλητὴ· Λάκωνες ». Καὶ τοῦτο μὲν ἀπὸ τὸ Βάλλω τὸ κτυπῶ ἐπίθ. Θηλ. Βλητὴ, καὶ Δωρικῶς Βλατὴ, ἢ Βλατὰ, κτυπημένη δηλαδὴ. Κτυπημένον (attaqué) συνήθως ὀνομάζομεν τὸν πιασμένον ἀπὸ σκορδοῦλαν. Τὸ δὲ εὐσιαστικὸν τὸ σημαῖνον αὐτὰ τὰ ἐξανθήματα, ἦτο Βλατίς Ἑλλ. « Βλαγίς » (γρ. Βλατίς), κηλὶς· Λάκωνες » λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Ἱπποκράτης (περὶ Διαίτ. ὁξ. σελ. 274), λαλῶν περὶ πλευρίτιδος τινὸς θανατηφόρου, λέγει, « Ἐβδομαῖοι καὶ ὀλιγη- » μερώτεροι θνήσκουσι, οἱ μέντοι (γρ. μέν τι) καὶ τὴν γνώμην » βλαβέντες. . . . τοὺς τοιουτέους οἱ ἀρχαῖοι ΒΛΗΤΟΥΣ » ἐνόμιζον εἶναι. . . . ὅτι καὶ ἀποθανόντων αὐτέων ἡ πλευρὴ » πελὴ ἐύρισκεται, ἵκελόν τι ΠΛΗΓῆ ».

ΒΟΓΓΥΖΩ. Ζ. Βοή.

ΒΟΗ, Σ. καὶ Γοή, Σ. (κατὰ τὸ Γογγύζω καὶ Βογγύζω) (ruine, désolation). Ἡ χρῆσις του εἶναι εἰς τὰς κατάρας, οἶον, Βοή νὰ σ' εὔρη!

ΒΟΪΖΩ, Σ. Δ. Βομβῶ καὶ Βομβίζω Ἑλλ. ἐξαιρέτως διὰ τὸν ἦχον τῶν αὐτίων (tinter, corner). Εἶπεν ἡ Σαπφώ, « Βομβεῦ· σιν ἀκοαί μοι » ὡς λέγομεν καὶ σήμερον, Ταῦτ' ἰαμοῦ βοΐζου, ἀπλῶς σημαίνοντες φυσικὸν πάθος, ἢ καὶ ἐξηγοῦντές το δεισιδαιμόνως ὡς οἰωνισμὸν, σημαίνοντα ἢ προσσημαίνοντα τὸ μέλλον· οἰωνισμὸν συνήθη καὶ εἰς τοὺς παλαιούς οἶον (Λουκιαν. Ἐταιρ. Διαλογ. IX) « Ἦπου, ὦ Παρμένων, ἐβόμβει τὰ ὦτα » ὑμῶν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἢ κεκτημένη ». Εἰς τὸν Αἰσχύλον (Περσ. 604), ἡ Ἄτσοσα, φοβουμένη μὴν ἀκούσῃ τί χειρότερον ὅσων ἤκουσε περὶ τῆς δυσυχίας τοῦ Περσικοῦ πολέμου, λέγει,

Βοᾶ δ' ἐν ὧσιν κέλαδος οὐ παιώνιος.

Ζ. Συρίζω.

ΒΟΛΑ, Σ. Δ. (coup, fois), οἶον Μίαν βολάν, Δύο, τρεῖς, τέσσαρας, πολλάς βολάς. Ἀπό τὸ Βάλλω ῥῆμα Βολή, καὶ Δωρικῶς Βολά, συνώνυμον τοῦ Πληγή (Ὀδυσσ. ρ', 283).

Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδάήμεν, οὐδὲ βολᾶων.

Ὅθεν μεταφορικῶς καὶ (Ὀδυσσ. δ', 150) « Ὀφθαλμῶν βολαί » (des coups d'œil).

Συνώνυμον ἔχει τὸ Φορά, ἐπειδὴ λέγομεν καὶ Μίαν βολάν, καὶ Μίαν φοράν. Ζ. Φορά.

ΒΟΛΑΖΩ. Ζ. Βολίζω.

* ΒΟΛΒΙΚΟΣ. Ἀπό τὸ Βολβίσκος, Ἑλλ. ὑποκορ. τοῦ Βολβός. Ζ. Σκιλλοκρόμυθον.

ΒΟΛΒΟΣ, Σ. Δ. Βορβός Σ. Καὶ οἱ δύο τὸ ἐξηγοῦν, τὸ ἔσω τοῦ ὀφθαλμοῦ σφαίριον, τὸ καλυπτόμενον ἀπὸ τὰ βλέφαρα (le globe de l'œil).

ΒΟΛΕΪ. Ζ. Βολῶ.

ΒΟΛΕΤΟΣ, Σ. (aisé), συνώνυμον τοῦ Δυνατός. Ὁ Δ. δὲν τὸ ἐνόησε, νομίσας ὅτι εἶναι τὸ boulet (σφαίριον) τῶν Γάλλων. Λέγομεν, Δὲν εἶναι βολετόν, Ἄν ἦναι βολετόν, ἤγουν δυνατόν. Μὲ τὸ σερητικὸν ᾠ, Ἀβόλετον, ἀδύνατον (impossible).

Ἀπὸ τὸ Βολή, ῥηματικὸν τοῦ Βάλλω, Βολητός, καὶ Βολετός, συνώνυμον τοῦ Βλητός, ἔπρεπε κυρίως νὰ σημαίγη Κτυπητός, ἤγουν δυνατός νὰ κτυπηθῆ, καὶ κατὰ μεταφορὰν ἀπλῶς, Δυνατός.

ΒΟΛΗ, Σ. Θέσις σώματος εὐχρηστος ἢ ἄχρηστος εἰς ἐνέργειαν (position commode ou incommode), καὶ ἐξαιρέτως εἰς ῥίψιν βέλους, ἀκοντίου, λίθου, ἀπὸ τὸ Βάλλω.

Ὅθεν ἐπίθετον Βολικός (commode), καὶ ἐπίρρ. Βολικά καὶ Καλόβολα (commodément), καὶ τὸ ἐναντίον Ἄβολα, καὶ Κακόβολα, Λέγομεν καὶ Εἶμαι ἢ Εὐρίσκομαι εἰς καλήν, ἢ κακὴν Βολήν.

ΒΟΛΙΖΩ, Βολάζω, Σ. Βολίζω, Ἑλλ. (sonder), ῥήκτω βολίδα (sonde) εἰς τὴν Θάλασσαν, νὰ ἐρευνήσω τὸ βάθος της, οἷον τὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ (Πράξ. κζ', 28), « Βολίσαντες » εὗρον ὄργυιᾶς εἴκοσι » τὸ ὁποῖον ὁ Γραικὸς μεταφραστὴς ἠρμήνευσεν, « Ἐρρίζαν τὸ σκαντάλι » ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν scandaglio (sonde). Τοῦτο οἱ Ἀκαδημαικοὶ τῆς Κρούσκας ἐτυμολόγησαν ἀπὸ τὸ Σκενδύλη, χαλκευτικὸν ὄργανον κατὰ τὸν Ἡσύχιον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁμοῦς δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν.

ΒΟΛΙΚΟΣ. Ζ. Βολή.

ΒΟΛῶ. Μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον συνειθίζεται, Βολεῖ Σ. οἶον, Δὲν Βολεῖ (il est impossible) τὸ ῥηματικὸν Βολετὸν συνωνυμεί μὲ τὸ δυνατὸν (possible). Ζ. Βολετός.

ΒΟΜΒΑ. ΒΟΜΒΑΡΔΑ. Ζ. Χωνεῖα.

* ΒΟΡΑΚΙΟΝ. Ζ. Μπουράτσο.

ΒΟΡΒΟΣ. Ζ. Βολβός.

ΒΟΡΙΑΖΕΙ καὶ Βορείζει, Σ. ἀπροσώπως (le vent est nord). Λέγει ὁ Ἡσύχιος « Βορράζων, ψοφῶν », μεταφορικῶς δηλαδή. Τὸ ῥηματικὸν, Βορράσμος, ὅθεν πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη τὸ bougasque. Τὸ δὲ τετρασύλλαβον Βορεασμός, Ἑλλ. (καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Βορέας) ἐσήμαινε εἰς τοὺς παλαιούς τὴν εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Βορέου ἐορτήν.

ΒΟΥΒΑ. Ζ. Χωσία.

ΒΟΥΒΑΛΟΣ, Σ. ὁ ἡλίθιος (stupide, bête), μεταφορικῶς δηλαδή ἀπὸ τὸ ζῶον, τὸν Βούβαλον ἄρσ. Ἑλλ. κοινῶς

Βουβάλιον, οὐδετερ. (buffle), ἢ καὶ ἀπὸ τὸ « Βουβάρας, ὁ » μέγας καὶ ἀναισθητος ἄνθρωπος » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

Ἐκ τούτου σύνθετον ἔκαμαν οἱ Γραικορωμαῖοι τὸν Βουβαλοπαπᾶν, κατὰ τοῦτον τοῦ σατυρικοῦ Τζέτζου τὸν σίχον (παρὰ τῷ Δ. σελ. 1098),

Βούβαλε, βουβαλοπαπᾶ, βάρβαρα, λῆρα γράφων.

ΒΟΥΒΩΝΑ. Ζ. Ρίζομέρι.

ΒΟΥΚΑΝΙΖΩ. Ζ. Βούκινον.

ΒΟΥΚΙΝΟΝ, Σ. Δ. Βύκινον, Δ. κέρατον χρήσιμον εἰς σάλπιγγιν (cornet, trompette), Βυκάνη Ἑλλ. Καὶ ῥῆμα Βουκανίζω, Δ. Βυκανίζω Ἑλλ. (corner).

ΒΟΥΛΙΑΪΖΩ, Σ. Βουλῶ, Σ. Δ. ἐνεργητ. βυθίζω εἰς θάλασσαν ἢ ποταμὸν (submerger). 2) Ἀμεταβ. (se submerger, aller au fond), οἶον (Ἄπολ. τοῦ ἐν Τύρ.),

Καὶ τὸ καράβι ἐβούλησε, κ' οἱ ναῦταις ἐπνιγήκα.

Καὶ τοῦτο μὲν ἐνόησεν ὁ Δ. εἰς δὲ τὸ ἐξῆς,

Λέγει μου ὁ Κόμης, Κάτεχε, αὐτήνος ἐβουλήθη,

ἐπλανήθη νομίσας ὅτι τὸ ἐβουλήθη, ἀπὸ τὸ βούλομαι (vouloir) ἐσήμαινε τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἐβούλησε.

Λέγεται καὶ Βουλίζω, ἀπὸ τὸ Βολίζω, τοῦ οὐοίου τὸ μέσον Βολίζομαι εἰς τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμόν ἐσήμαινε, τὸ βαπτίζομαι ἢ βυθίζομαι εἰς ὕδωρ, κατὰ μεταφορὰν δηλαδὴ, ὡς νὰ ἔλεγες καταφέρομαι ὡς βολίς, οἶον « Ἀχράδας. . . βάλει εἰς τὸ γλεῦκος· καὶ ἐὰν ἔχη ὕδωρ, » βολίζονται· ἐὰν δὲ μὴ ἔχη, ἐπιπλέουσι » (Γεωπονικ. VI, 17)· ὅπου τὸ βολίζονται (aller au fond) ἔχει ἐναντίον τὸ ἐπιπλέουσι (surnager). Ζ. Βολίζω.

ΒΟΥΝΕΥΡΪΖΩ. Ζ. Βούνευρον.

ΒΟΥΝΕΥΡΟΝ, Δ. Βουδόνευρον, Σ. (nerf de bœuf), και ῥῆμα Βουνευρίζω, Δ. μασιζώ με βούνευρον. Ζ. Βούρδουλον.

* ΒΟΥΝΗΣΙΟΣ, ὁ κατοικῶν ἢ διατρίβων εἰς βουνά (montagnard). 2) Ἄγροικος, χωριάτης, ἀπαίδευτος τὰ ἤθη (rustique, sauvage), οἷον Ἄνθρωπος βουνήσιος « Βω- » νίτας. . . . ἀγροίκους » λέγει ὁ Ἡσύχιος, ὄρωρικῶς δηλαδὴ ἀντὶ τοῦ Βουνίτας. Τὸ Βουνήσιος εἶναι τύπου ἔθνικοῦ κατὰ τὸ Ἰθακήσιος. Τὸ δὲ Βουνιάρικος τοῦ Σ. ὑπερβαίνει καὶ τὴν Βουνήσιον χυδαίότητα.

ΒΟΥΝΙΑ, Σ. κόπρος βωδίου (bouse, fiente de bœuf) Βόλδιτον, Βόλιτον, καὶ ὄνθος, Ἑλλ. ἰ Ἄρα παράγεται ἀπὸ τὸ περιεκτικὸν Βοῶν (étable), Βωωνία καὶ Βωνία ἢ ἀπὸ τὸ Βοῦς καὶ ὄνος, Βοονεία καὶ κατὰ συναίρεσιν Βωνία, καὶ Βουνία; Τοῦ ἵππου, ἢ καὶ τοῦ ὄνου ἢ κόπρος εἶχ' ἐξ-αίρετον ὄνομα, ὄνις, ἣτις ὠνομάζετο καὶ ὄνιαία κατὰ τὸν Φώτιον, καὶ τὸν Ἡσύχιον. Τὸ ὄνιαία τοῦ Σουίδα ἴσως ἐσφάλθη ἀντὶ τοῦ ὄνιαία.

ΒΟΥΝΙΑΡΙΚΟΣ. Ζ. Βουνήσιος.

ΒΟΥΝΟΝ, οὐδετέρως, ὀνομάζεται σήμερον, τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ὀνομαζόμενον ὄρος (montagne). Ὁ δὲ ἄρσεν. ἀπ' ἐκείνους λεγόμενος Βοῦνος ἐσήμαιεν ὑψωμα γῆς, λόφον, γεώλοφον (colline). Φιλήμων ὁ κωμικὸς κατηγορεῖται ἀπὸ τὸν Φρύνιχον (σελ. 156) διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ Βουνός εἰς τούτους τοὺς σίχους·

A. Βουνὸν ἐπὶ ταύτῃ καταλαβὼν ἄνω τινά.

B. Τίς ἔσθ' ὁ βουνός; ἵνα σαφῶς σου μαυθάνω.

Καὶ κατηγορεῖται ὄχι ὡς βαρβαρίσας (ἐπειδὴ οἱ Σικελοὶ Ἑλλη- νες ἐμεταχειρίζοντο τὴν λέξιν), ἀλλ' ὡς μὴ Ἀττικίσας. Ἡ

διαφορὰ τῆς σημασίας ἐφυλάχθη ἔπειτα καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνιστάς, ὡς φαίνεται συχνὰ εἰς τοὺς Ἑβδομήκοντα, τοὺς ὁποίους ἀκολουθῶν καὶ ἡ Εὐαγγελιστῆς (Λουκ. γ', 5) εἶπε, « Πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται » διακρίνων τὸν Βουνὸν ἀπὸ τὸ Ὄρος, ὡς τὸ διακρίνει κάποτε καὶ ἡ γλῶσσά μας, οἷον ὅταν λέγωμεν, Ἐπῆρε τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνά, περὶ ἀνθρώπου, ὅστις διὰ λύπην, μανίαν, ἢ ἄλλην αἰτίαν φεύγει ἔξω τῆς πόλεως.

Ὁ Ἡσύχιος ἀποδίδει τὴν λέξιν εἰς τοὺς Κυπρίους, « Βουνός, σιβάς · Κύπριοι » ἀλλ' εἰς τοὺς Κυπρίους ὁ βουνὸς ἐσήμαινεν (ὡς λέγει) σιβάδα (lit de feuillages) καὶ ὄχι Ὄρος. Ὁ δὲ Εὐστάθιος (Ὀδυσσ. τ', σελ. 1854) κατηγορεῖ τὴν λέξιν ὡς Λιβυκὴν καὶ Βάρβαρον, « Κεῖται δὲ καὶ ἐν Ἡρόδοτῳ βάρβαρος λέξις ὁ βουνός · Λιβυκὴ γάρ ». Ἀλλὰ κατεκρίθη ἀπὸ τοὺς κριτικούς, ὡς ἀπατημένος · διότι ὁ Ἡρόδοτος ἐμεταχειρίσθη ὄχι μόνον ὡς Ἑλληνικὴν τὴν λέξιν, Βουνός, ἀλλὰ καὶ ὡς σημαίνουσαν διάφορον τι παρὰ τὸ Ὄρος, ὡς τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 208), « Βουνοὶ δὲ εἰσιν » οἱ ὑψηλοὶ καὶ ὀρώδεις καὶ γεώλοφοι τόποι ». Παρόμοια ὁ Αἰσχύλος (Ἰκετ. 789) « Γᾶν βοῦνιν » εἶπεν ὄχι κυρίως τὴν ὀρεινὴν γῆν, ἀλλὰ τὴν διακοπτομένην εἰς λόφους (plaine entrecoupée de collines).

Ἀπὸ τὸ Βουνός, Δωρικῶς Δουνός (ὡς ἔλεγον καὶ Ὁ δελὸς ἀντὶ τοῦ Ὄβελός), παράγουν οἱ κριτικοὶ τὸ Γαλλικὸν Dune, τὸ σημαῖνον τὰ ἀμμώδη ἀναστήματα, τοὺς εἰς τὰ παραθαλάσσια φαινομένους ἀμμώδεις λόφους. Πιθανώτερον ἄλλοι ἀπὸ τὸ Θῖν, ἢ Θῖνῆ · « Θῖναι, ψάμμοι, ὑψηλοὶ τόποι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΒΟΥΝΌΠΛΑΓΟΝ, Δ. κλιτὸν ἐπίπεδον (coteau). Ζ.

Πλάγι.

* ΒΟΥΠΡΙΣΤΙ (Voupristi). Τὸ γράφω, ὡς τὸ ἤκουσεν

ὁ Βελώνιος (Observ. I, 45) προφερόμενον ἀπὸ τοὺς Μοναχοὺς τοῦ ὄρους Ἄθωνος, ζώφιον πτερωτὸν παρόμοιον τῆς καθαρίδος, πλὴν ὅτι εἶναι παχύτερον, κίτρινον τὸ χρῶμα, καὶ δυσῶδες. Εἶναι ἢ ἑλληνικῶς ὀνομαζομένη Βούπρησις (Bupreste). Τὸ ἐπρόφεραν ἴσως οἱ Μοναχοὶ Βουπρήσι ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τὸ Βουπρήσιον, ἢ θηλυκῶς, Βουπρήση, κατὰ πολλὰ ἄλλα χυδαιζόμενα, οἷον Κρίση, Πίση ἀπὸ τὸ Κρίσις, Πίσις.

Εἶχε καὶ ἄλλο ὄνομα ἢ Βούπρησις, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Βουδάκη, ἢ βούπρησις » διότι δηλαδὴ ἢ Βούπρησις δαγκάνει μάλισα τὰ βώδια.

Βούπρησιν ἀκόμη ὁμωνύμως ὠνέμαζαν καὶ φυτὸν τι κατὰ τὸν Γαληνὸν (Ἐξηγ.) « Βούπρησις, τό τε ζῶον τὸ τῆ » καθαρίδι παραπλήσιον, ἔτι δὲ καὶ τι λάχανον ἄγριον, » κ. τ. λ. » Τὸ λάχανον Βούπρησις νομίζουν ὅτι εἶναι τῶν βοτανολόγων τὸ *Bupleurum rotundifolium* (oreille de lièvre).

ΒΟΥΡΔΟΥΛΙΖΩ, Σ. Δ. Δέρω μὲ βούρδουλον. Ζ. Βούρδουλον.

ΒΟΥΡΔΟΥΛΟΝ, Βουρδόνευρον, Νεῦρον. Σ. Τὸ Βούρδουλον ἴσως ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Βουδόνευρον (Ζ. Βούνευρον). Ὁ Δ. ὁμως τὸ παράγει ἀπὸ τοῦ παρακμαζόντος Λατινισμοῦ τὸ *Burdo* (*Bourdon*), τὸ σημαῖνον ῥαβδίον, καὶ ἐξαιρέτως ὁποῖον ἐκρατεῦσαν οἱ προσκυνηταί (*pèlerins*) τῶν Ἱεροσολύμων. Τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ ῥῆμα Βουρδουλίζω, τὸ ἐρμηνεύει *flageller*.

ΒΟΥΤΖΙΟΝ. Ζ. Βουτσίου.

ΒΟΥΤΗΜΑ. Ζ. Βασιλεύει.

ΒΟΥΤΙΖΩ καὶ Βουτώ Σ. Δ. τὸ πρῶτον, ἐνεργητικ.

(plonger, enfoncer), Βυθίζω Ἑλλ. οἱ λοιποὶ χρόνοι προφέρονται καὶ διὰ τοῦ σ̄ καὶ διὰ τοῦ ξ̄, οἷον (παρὰ Δ. σελ. 223),

Τὰ κέρατά του βούτιξε, γυρίζοντας ὁ κύκλος.

2) Οὐδετέρ. (plonger, s'enfoncer), οἷον (Ζην. Βατραχομ.),

Εἰς τὸ νερὸν ἐβούτιξε, νὰ φύγη τὸν θυμὸν του.

Τὸ δεύτερον, Βουτῶ (ἀπὸ τὸ Βυθέω ἢ Βυθάω ἄχρηστον, οὐδετέρ.), οἷον Βουτῶ εἰς τὴν Σάλασαν, καὶ ἐνεργητ. οἷον Βουτῶ τὸ σαμνίον εἰς τὸν ποταμόν. Τὸ τρίτον πρόσωπον συνηθέστερον σχηματίζεται Βουτᾶ καὶ ὄχι Βουττᾶ, ὡς τὸ γράφει ὁ Μεύρσιος, καὶ ὡς τὸ παράγει κακὰ ἀπὸ τὸ Bouter. Ἐξεναντίας τὸ Bouter πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ Βυθίζω ἢ Βυθέω.

ΒΟΥΤΣΙΟΝ. Ζ. Πουτίνα.

* ΒΟΥΨΥΜΑ. Ζ. Δαμαλιά.

ΒΡΑΔΙΝῆ, οὐσ. Σηλ. (soirée), καὶ ὄχι διὰ τοῦ β̄ Βραδυνή, Σ. Οὐτω καὶ Ταχυνή, ὄχι Ταχυνηή (matinée).

ΒΡΑΔΥΆΖΩ. Ζ. Νυκτιάζω.

ΒΡΆΖΩ, Σ. Βράζει (bouillir) τὸ νερὸν ἢ ἄλλο τί ὑγρὸν κινούμενον ἀπὸ τὸ πῦρ (Ἄτακτ. I, σελ. 48). 2) Μεταφορ. σημαίνει σφοδρὰν πάθους κίνησιν οἷον Βράζει τὸ αἷμά του λέγομεν περὶ νέου ἐνεργοῦ καὶ εὐκινήτου, ὡς τοῦ Θεοκρίτου (XX, 15) τὸ « Ἐμοὶ δ' ἄφαρ ἔξεσεν αἷμα ». 3) Ἰδιαιτέρως περὶ ὀργῆς κρυπτομένης ἀκόμη, οἷον Βράζει μέσα του. « Βράζειν τὸ ἡσύχη ὀδύρεσθαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΒΡΆΚΟΣ καὶ Βράχος, ἄρσεν. Σ. (écueil). Οἱ Ἕλληνες, οὐδετ. Βράχος, καὶ συνηθέστερον πληθυντικ. Βράχεα ἢ (ἀπὸ

τὸ Βραχὺς) Βραχέα (bas-fonds). Συνώνυμον ἔχει τὸ Σπιλάδα, Σ. Σπιλάς, Ἑλλ. Φέρει ὁ Ἡσύχιος « Βραχώδης, τραχὺς » διὰ τοῦ χ̄, καὶ « Βρακείας, τραχεῖς τόπους » διὰ τοῦ ζ̄.

ΒΡΑΧΝΑΪΔΑ, Βραχνία, Βραχνοσύνη, οὐσ. Σηλ. Σ. Βράγγος, ἀρσεν. Ἑλλ. πάθος τοῦ λάρυγγος (engouement, raucité). Καὶ ὁ πάσχων, Βραχνός, Σ. Δ. Βραγχός, Βραγχώδης καὶ Βραγχαλέος, Ἑλλ. (engoué). Καὶ Βραχνιασμένος, Σ. ἀπὸ τὸ ῥῆμα Βραχνιάζω, Σ. Βραγχῶ καὶ Βραγχιῶ Ἑλλ. « Βράγγος, νόσημά τι τῶν ἐν τῷ σώματι γινομένων περὶ τὸν » βρόγγχον » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Βραγχεία, ἡ περι- » τράχηλος ἀλγηδών » καὶ « Βραγχιάζεσθαι, πνίγεσθαι ». Φέρει προσέτι « **ΒΡΑΓΧΩΝ**, **ΦΛΕΓΜΩΝ**, ἢ πνευμόνων » τοῦ ὁποίου τὴν κακὴν γραφὴν ὑπωπεύθησαν καὶ ἄλλοι πρὸ ἐμαῦ. Ἴσως ἡ διόρθωσις δὲν εἶναι δύσκολος · ἐν μόνον σοιχειῶν ἀλάσσω, καὶ μεταθέτων τοὺς τόνους γράφω, « **ΒΡΑΓΧΩΝ**, » **ΦΛΕΓΜΟΝΗ** πνευμόνων ». Ἐξηγῶ δὲ τὸ Βράγγων, ὄχι μετοχὴν, ἀλλ' ὄνομα ἀρσενικόν, Βράγγων οὐσ, τὸν τύπον μόνον διαφέρον ἀπὸ τὸ Βρόγγχος, κατὰ τὰ ἄλλου (Ἄτακτ. I, σελ. 52. II, σελ. 69 καὶ III), σημειωθέντα δικατάληκτα ὀνόματα. Πιθανολογεῖ τὴν διόρθωσιν καὶ αὕτη τοῦ Ἱπποκράτους (περὶ τῶν ἐντ. παθ. § VII, σελ. 203) ἡ ῥῆσις, « Ἦν **ΦΛΕΓΜΟΝΗ** ἐν » **ΠΛΕΥΜΟΝΙ** γένηται. . . βήσσει ἰσχυρῶς, καὶ τὸ σάλον » ἀποπτύει ὑγρὸν, πολλάκις δὲ καὶ παχὺ καὶ λευκόν, οἷον ἀπὸ » **ΒΡΑΓΧΟΥ** » ὡς ἀναγινώσκει ὁ Φοέσιος ἀντὶ τοῦ **ΒΡΟΓΧΟΥ**, τὸ ὁποῖον ὁμοῦς δὲν ἀλλάσσει τὴν σημασίαν, ἐπειδὴ ἐσημειώθη ὅτι καὶ τὸ Βρόγγχος (gosier) συνωνυμῆι πολλάκις μὲ τὸ Βράγγχος (engouement), ὡς τῆς αὐτῆς γενεᾶς ὄνομα. Καὶ τούτου μαρτύριον ἴσως ἄλλη γλῶσσα τοῦ Ἡσυχίου, « **ΒΡΑΧΙΟΝΑ** τὸν τράχηλον » ἂν ἐγκριθῆ ἡ διόρθωσις μου **ΒΡΑΓΧΟΝΑ**, αἰτιατικὴ δηλαδὴ τοῦ Βράγγχων. Ὁ ἰσοροῦ-

μενος ἀπὸ τὸν Ἱπποκράτην Βράγχος πιθανὸν ὅτι εἶναι ἡ ὀνομαζομένη ἀπὸ τοὺς Γάλλους ἰατροὺς Angine pectorale.

ΒΡΆΧΟΣ. Ζ. Βράκος.

ΒΡΈΧΕΙ, ῥῆμ. ἀπρόσωπ. (il pleut), ὡς καὶ τὸ παλαιὸν, Ὑει. 2) Μεταβατ. οἶον Ὁ Θεὸς βρέχει, ὡς ἔλεγον καὶ οἱ παλαιοὶ «Ὁ Ζεὺς ὕει». 3) Ἐβρεξε βροχὴν, καὶ Ἐβρεξε λίθους. Εἶπε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Νεφελ. 1279),

Πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
Ἦειν ὕθωρ ἐκάστοτε ; —————

Ὁ Φρύνιχος (σελ. 126) κατακρίνει τὸν κωμικὸν Τηλεκλείδην, ὅτι ἐμεταχειρίσθη τὸ Βρέχει, ἀντὶ τοῦ Ὑει. Δικαίως, ἂν νοῆ, ὅτι ἔκαμε κακὰ λέγων, Βρέχει, ὅποτε ὁ Ἀριστοφάνης καὶ ἄλλοι σύγχρονοὶ τοῦ κωμικοῦ ἔλεγον Ὑει. Ἀδίκως, ἂν νομίζῃ τὴν λέξιν ἀλλότριον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἦτο κοινὴ εἰς ὅλον τὸν κοινὸν λαὸν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ πιθανὸν ὅτι καὶ εἰς αὐτάς τῶν λογίων ἀνδρῶν τὰς οἰκιακὰς ὀμιλίαις. Ἐπειτα τὸ ἐμεταχειρίσθησαν καὶ γράφοντες. Εἰς τοὺς Ἐβδ. καὶ εἰς τὴν Ν. Διαθ. εὐρίσκεται συχνά. 4) Βρέχω, ὑγραίνω τι μὲ νερὸν ἢ ἄλλο τι ῥευστὸν, ἢ Ραίνω (mouiller, arroser), οἶον Ἐβρεξε τὰ ποδάρια του, Τὸν ἔβρεξε μὲ ῥοδόσαγμα. Τοιοῦτον εἶναι τὸ « Βρέχειν τοὺς πόδας τοῖς δακρύοις » (Λουκ. ζ', 38). Καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ ἐμεταχειρίσθησαν ἀκόμη καὶ οἱ ἐνδοξοὶ παλαιοὶ· δὲν ἔλεγον Βρέχει ἀντὶ τοῦ Ὑει, ἔλεγον ὅμως «Βρέχεσθαι ὑπὸ τοῦ ὕετοῦ». Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Νεφελ. 267) ὁ Στρεψιάδης, φοβούμενος μέλλουσαν βροχὴν, σπουδάζει νὰ σκεπασθῇ, διὰ νὰ μὴ βραχῇ,

Μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.

Εἶπε καὶ ὁ Πίνδαρος (Ὀλυμπ. VII, 63) ,

Βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας
Χρυσαῖς νιφάδεσσι πόλιν.—

Οὐδ' εἰς τοῦτον τὸν στίχον τὸ Βρέχε (ἔβρεχε) εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ Ἰε, ἀλλὰ σημαίνει τὸ ἐκ τοῦ Ἰετοῦ ἀποτελέσμα εἰς τὴν νῆσον Ῥόδον, τὴν ῥάνσιν ἢ χύσιν δηλαδὴ τοῦ χρυσοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον κατεπλούτισε τὴν Ῥόδον ὁ Ζεὺς, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν πηγὴν, ὅθεν ἔλαβε τὸν μῦθον ὁ Πίνδαρος, τὸν Ὅμηρον, ὅστις λαλῶν περὶ τῶν Ἡρακλειδῶν οἰκιστῶν τῆς Ῥόδου, λέγει (Ἰλιάδ. 6', 670),

Καὶ σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.

* ΒΡΙΑΪΖΩ, ῥῆμ. οὐδέτερ. πολυπλασιάζομαι, πληθύνομαι, αὐξάνω, Βριάω, Ἑλλ. (pulluler, multiplier), οἷον Βριάξουν αἰ ψεῖραι εἰς τὸ σῶμά του, καὶ Βριάξει τὸ σῶμά του ψείρας, ἔλλειπτ. τῆς Ἀπό. Λέγει ὁ Ὀππιαρός (Ἄλιευτ. V, 96),

Καὶ τε μέγα βριάοντα κατέσβεσεν. —

Καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Ἡσίοδος (Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. 5) ἐνεργητ. καὶ οὐδετέρ. εἰς τὸν αὐτὸν στίχον,

Ῥεῖα μὲν γὰρ βριάει, ῤεῖα δὲ βριάοντα χαλέπτει,

ἤγουν εὐκόλα ἰσχυροποιεῖ, καὶ εὐκόλα πάλιν ταπεινώνει τὸν ἰσχυρόν. Καὶ ἐδῶ μὲν εἶναι μεταφορικὸν τὸ Βριάω. Κυρίως δὲ ἐπὶ πληθυσμοῦ λέγει πάλιν ὁ αὐτός (Θεογον. 446),

Ποίμνας τ' εἰροπόκων γ' οἴων θυμῷ γε θελουσα,
Ἐξ' ὀλίγων βριάει, κακ πολλῶν μείονα θῆκεν.

Τὸ αὐτὸ σχεδὸν σημαίνει τὸ διὰ τοῦ ὕ γραφόμενον Βρυάζω,

κοιν. Βρυάω, Ἑλλ. συνώνυμον καὶ παράγωγον τοῦ Βρύω, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ἄριστοφάνους (Νεφελ. 45) τὸ,

Βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις καὶ σεμφύλαις,

ἤγουν Βριάζων (ἢ Βρυάζων) ἀπὸ μελίτταις, πρόβατα καὶ ἐλαίας.

* ΒΡΙΖΑ, σιτηρὸς καρπός. Ὁ Σ. τὴν ὀνομάζει Σεκάλι (seigle), Βρίζα καὶ Ἑλλ. ὡς τὴν ὀνομάζει ὁ Γαληνός. Σώζεται σήμερον ἡ λέξις Βρίζα εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν. Τὸ εἰς μόνον τὸν Πλίνιον εὐρισκόμενον Secale (ὅθεν ἐγεννήθη τὸ seigle τῶν Γάλλων), οἱ μὲν τὸ ἔκριναν τὸ αὐτὸ μὲ τὴν Βρίζαν, ἄλλοι δὲ μὲ τὴν Τίφην τῶν παλαιῶν. Τὰ παλαιὰ Γλ. φέρουν, « Βρίζα, sica, » εἴτε καὶ οὕτω λεγομένου τοῦ ὀνόματος, εἴτε κολοβωμένου ἀπὸ τὸ sicale ἢ secale.

ΒΡΌΜΙΟΝ. Ζ. Βρῶμι.

ΒΡΟΜΌΜΠΟΥΛΟΣ. Ζ. Βρωμούμπολος.

ΒΡΟΨΛΟΝ, Σ. Δ. Βροῦλλον, Βοῦρλον, καὶ Βρύλον, Δ. (jone) « Βρύλλα, sirpi (γρ. scirpi) » φέρεται εἰς τὰ Γλ. Ὁ αὐτὸς Δ. φέρει καὶ Βρύελλον. Ἴσως Βρύελον, διότι βρύει καὶ δασύνεται εἰς τὰ ἔλη (marais). Λέγει ὁ Ἡσύχιος « Βρωῶδες, δυσῶδες (γρ. δασῶδες) ».

ΒΡΌΧΙΑ. Ζ. Παγίδα.

ΒΡΥΆΖΩ. Ζ. Βριάζω.

ΒΡΩΜΈΜΒΟΛΟΣ. Ζ. Βρωμούμπολος.

ΒΡΩΜΙ, Σ. Αἰγίλοπας Σ. Αἰγίλωψ καὶ Βρόμος, Ἑλλ. (avoine). Ζ. Γέννημα.

ΒΡΩΜΙΖΩ, ῥῆμ. ἐνεργ. κάμνω βρωμερὸν, μολύνω (salir). 2) Οὐδετέρ., γίνομαι βρωμερός (contracter une mauvaise odeur). 3) Μεταφορικ. ἀργῶ, ἀκίνητῶ (croupir).

* ΒΡΩΜΟΛΟΓΟΣ, ὁ βρωμερά καὶ βδελυκτὰ λαλῶν, αἰσχρολόγος. Αἰσχρολόγος, ἢ Κιναιδολόγος, Ἑλλ. (ordurier).

ΒΡΩΜΟΥΜΠΟΛΟΣ, Σ. τὸ γράφει δια τοῦ ὄ, Βρομούμπολος, καὶ τὸ ἐξηγεῖ Mondazzaro (γρ. Mondezzajo). Τοῦτο σημαίνει τόπον, ὅπου ρίπτονται τὰ κόπρια, τὰ Σησιμαῖα, καὶ ἀπλῶς ὄλα τὰ βρωμερά (fumier, voirie), Φάνιον Ἑλλ. « Φάνιον, τόπος εἰς ὃν τὰ καθάρματα ἐξέβαλον » λέγει ὁ Φώτιος. Σημαίνει ἔτι καὶ ὑπόνομον, ἤγουν ὑπόγειον ὑδραγωγὸν, δεχόμενον καὶ ἀποπλύνοντα τὰς ἀκαρθάσιαις τῶν πόλεων (cloaque, égout).

Τ' ὄνομα εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Βρώμα καὶ Ἐμβολος, Βρωμέμβολος, ὡς καὶ τῶν Γραικορ. τὸ ἑτερόσημον σύνθετον, Συριγγέμβολος, ἀπὸ τὸ Σύριγξ καὶ Ἐμβολος, περὶ τοῦ ὁποῖου λέγει ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. ἡ, σελ. 664) « Ἦδη δὲ » καὶ τὸν ἐν τοῖς φρουρίοις Συριγγοέμβολον [καλοῦσι] » Συρέμβολον, ὃν. . . ἢ παράκοπος ὀμιλία ΤΖΙΡΕΜ- » ΒΟΛΟΝ παραλαεῖ, δι' οὗ ὡς ἐπὶ πολὺ ὕδωρ πορίζονται οἱ » πολιορκούμενοι, συγκειμένου ἀπὸ λέξεων ἰσοδυνάμων ῥητο- » ρικῶν τῆς τε Σύριγγος καὶ τοῦ Ἐμβόλου ». Ἄλλοῦ δὲ (Ἰλιάδ. ε', σελ. 1189) πάλιν σημειώνει « Σύριγξ δὲ. . . καὶ ἐκ » πόλεως κρυπτὸς ὑπόνομος κατάγων εἰς ὕδωρ. . . Ἰσέον δὲ » ἔτι ὁ ῥηθεὶς ὑπόνομος, ὁ καὶ Ἐμβολος, συντεθεὶς, ποιεῖ » μὲν Συριγγέμβολον, συγκοπεῖς δὲ, διὰ τὸ δύσφωνον, λέγεται » τοῖς κοινολεκτοῦσι Συρέμβολος ».

ΒΥΚΙΝΟΝ. Ζ. Βούκινον.

ΒΥΤΙΝΑ (Βιτίνα, Σ. Δ.), ἀγγεῖον χρήσιμον εἰς ἀλάτισιν ὀψαρίων ἢ κρεάτων (saloir). Ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. σ', σελ. 1662) τὴν ἐξηγεῖ « Ταριχευτικὸς βίκος. . . ὃν δηλαδὴ » Βιτίναν οἱ κοινολεκτοῦντες φασί ». Ἡ ὀρθὴ του γραφὴ εἶναι Βυτίνα ἢ Βυτινή, κατὰ διάλεκτον τῶν Ταραντίνων. Οἱ ἄλλοι

Ἕλληνας τὴν ὀνόμαζαν Πυτίνην, Ἑλλ. σήμερον ὀνομάζεται Πουτίνα. Ζ. Πουτίνα.

ΒΩΔΙΟΝ ὀνομάζομεν οὐδετέρ. καὶ ὑποκορ. τὸ Βοῦς (boeuf) τῶν Ἑλλ. « Βώδιον, βοίδιον » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΒΩΛΟΚΟΠΙ, Σ. Βωλοκόπιον (herse).

ΒΩΛΟΚΟΠΩ, Σ. (herser), Βωλοκοπέω Ἑλλ.

ΒΩΛΟΣ ἀρσ. Σ. Βῶλος θηλ. Ἑλλ. μικρὸν γῆς ἢ χώματος μέρος ἐνωμένον (motte). 2) Βῶλος, κηροῦ ἢ ἄλλης τιμὸς ὕλης μάζα, θλιμμένης εἰς σχῆμα σφαιρίου (boule, pelote). Ζ. Μάζα.

Ὁ Ἀρσενικὸς τύπος εἶναι τοῦ παρακμ. Ἑλλ. ὄχι ὁμως νεώτατος, ἂν καὶ τὸν καταδικάζωσιν οἱ γραμματικοὶ ὡς βλασφημίαν εἰς τὸν Ἄττικισμόν. « Βῶλος ἀφεθεῖς » εἶπεν ὁ Πλούταρχος (Ἀλεξανδρ. § 25), τὸ ὁποῖον ἀκρίτως ἠθέλησαν τινὲς νὰ τρέψωσιν εἰς τὸ Βῶλος ἀφεθεῖσα.

ΒΩΤΡΙΔΑ, θηλ. Γαργάρι, οὐδετέρ. Κάμπια, Κάμπουρα, Κούγια, Κοτζιπίδα, Καλέντρα, Μολίτσα, Μέλερη, θηλ. Σάρακας, Σκόρος, ἀρσ. Τρώγα, θηλ. Διάφορα γένη σκολήκων, φθαρτικὰ καρπῶν, ξύλων, φορεμάτων, καὶ μάλισα τῶν μαλλίνων, ὄχι ἀκόμη ὠρισμένης σημασίας ὅλα, ὡς οὐδὲ τὰ ἑλληνικὰ ἀνάλογα Θρίψ, Ξ, Ψ, Κίς, Κνίψ, Μίδας, Σῆς, Σίλφη, Σφονδύλη, Τερηδών, Τίφη, Τίλφη.

* Βωτριδα ἴσως κατὰ μετὰθεσιν σιγαιῶν ἀντὶ τοῦ Βρωτίδα, ἀπὸ τὸ Βρώσκω, ὡς καὶ τὸ σύνθετον Ἑλλ. Τριχόβρωσ (teigne) τοῦ Ἀριστοφάνους Ἄχαρν. 1111).

Ἄλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον.

Γαργάρι, ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν gorgoglio, ἐκ τοῦ Ῥωμ. curculio ἢ gurgulio· ἄλλ' ἐπειδὴ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Ἰταλῶν ἡ λέξις αὕτη ὁμολογεῖται ἀπὸ τοὺς Ἑτυμολόγους

παράγωγος τοῦ Ἑλληνικοῦ Γαργαρεῶν (gorge), μᾶς συγ-
χωρεῖται νὰ Σησαυρίσωμεν εἰς τὰ λεξικά τὸ Γαργάριον,
ὡς τῆς Ἑλλάδος λέξιν, ἢ νὰ τὸ ὀνομάσωμεν Τρῶγα. Ζ.
Τρῶγα.

Κάμπια, μὲ ἐξήγησιν Brucio, Σ. Κάμπη, μὲ ἐξήγησιν
Βροῦχος, Ἑλλ. Δ. Εἶδος ἀκρίδος. Ἀπὸ τὸ Κάμπη, Ἑλλ.
(chenille).

Κάμπουρα, μὲ συνών. Σκόρος (ver qui ronge le
bois), Σ. Θρίψ, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Φώτιον: « Θρίψ, ζῶον
» κατεσθίον ξύλα καὶ κέρατα ». Ἀπὸ τὸ Κάμπη· τὸ μετα-
χειριζόμεθα ὁμῶς εἰς σημασίαν τοῦ φθείροντος τὰ ρούχα σκώ-
ληκος, ὡς καὶ τὸ ἐξῆς συνώνυμον.

* Κούγια, ἄγνωστον (ὡς τὸ Βωτρίδα) εἰς τοὺς Λεξικο-
γράφους καὶ δυσσευρέτου ἑτυμολογίας ὄνομα.

Κοτζιπίδα, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνών. τοῦ Κάμπουρα
καὶ τοῦ Σκόρος. Ζ. Σκόρος, σελ. 71.

Καλέντρα, Σ. μὲ συνών. Γαργάρι, Σ. καὶ μ' ἐξήγησιν, σκω-
λήκιον φθαρτικὸν σίτου καὶ ὀσπρίων. Κίς, καὶ Φθείρ σίτου Ἑλλ.
« Κίς, ζωῦφιον ἐν τοῖς ξύλοις καὶ τῷ σίτῳ γινόμενον » λέγει ὁ
Ἡσύχιος. Τὸ Καλέντρα ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν ταυτόσημον ca-
landre (συνών. τοῦ cosson καὶ charançon). Ὁ Λουκιανὸς
(Ἐπιστολ. Κρονικ. § 26) λέγει « Ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκάσους...
» μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῆ, μὴ ὁ σῖτος ΦΘΕΙΡΪ ζέση κ. τ. λ. ».

* Μολίτσα, Σίλφη, Ἑλλ. τὸ ὁποῖον βαρβάρως εἰς τὴν
κοινὴν γλῶσσαν ἐμεταμορφώθη εἰς τὸ Σίλφνι, Σ. ἀντὶ τοῦ
Σίλφι, ἤγουν Σιλφιῶν. Τῆς Ἑλλάδος λέξις εἶναι, καὶ ὄχι ξένη,
τὸ Μολίτσα. Παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Μύλη (meule) τοῦ
ὁποίου τὸ ὑποκορ. εἶναι Μυλίσκη (ὡς ἀπὸ τὸ Κόρη
ἢ Κορίσκη). Ἡ τροπὴ τοῦ υ̅ εἰς τὸ ο̅ φαίνεται Αἰολικὴ,
συνήθης μάλισα εἰς τοὺς Ῥωμαίους (ἐπειδὴ ὠνόμαζαν καὶ τὴν

Μύλην Mola , τὴν Ἄγκυραν, Anchora, καὶ ἄλλα πολλὰ μετὴν αὐτὴν τροπήν). Ἡ Μυλίτσα ἢ Μολίτσα, σημαίνει ἢ ἔπρεπε νὰ σημαίνῃ κυρίως τὴν ὀνομαζομένην ἀπὸ τοὺς παλαιούς Σίλφην καὶ Μυλακρίδα (mite de farine). « Μυλακρίς » (λέγει ὁ Ἡσύχιος), ἡ μυλικὴ σίλφη. Γίνεται δὲ τῇ χροιά » ἔλλευκος (γρ. ἔκλευκος) ἀπὸ τῶν μύλων καὶ τῶν ἀλεύρων » κ. τ. λ. ». Εὐφυέστατα τὴν ὀνόμασαν Μυλακρίδα, ἡγουν Ἀκρίδα τοῦ μύλου, ἐπειδὴ τρέφεται ἀπὸ σιτάριον ἀλεσμένον, ὡς ἡ κυρίως λεγομένη Ἀκρίς (sauterelle) φθείρει τὸ ἀκόμηνωπόν. Ἡ αὐτὴ, ἡ γένος αὐτῆς, ἐχθρὸν μάλισα τῶν βιβλίων ὀνομάζετο ἀπὸ τοὺς παλαιούς τὸ αὐτὸ ὄνομα Σίλφη (mite domestique), ὡς λέγει καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Εὐήνου (BRUNCR, *Analect. Gr.* tom. I, pag. 167),

Ἐχθίστη Μούσαις, σελιδοφάγε, λωθήτειρα
 Φωλάς, αἰὶ σοφίης κλέμματα φερβομένη,
 Τίπτει κελαινόχρως ἰεραῖς ψήφοισι λοχάζη,
 Σίλφη;

Z. Σίλφι.

Ὁ Πλίνιος (XXX, 6, § 38) ἀπαριθμῶν τὰ διάφορα γένη τῶν ζωϋφίων, ὀνομάζει τὸ γένος τοῦτο τῶν Μολιττῶν *Mylaecon*: Alterum genus MYLOECON adpellavere, circa molas fere nascens; τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖται εὐλόγως ὡς λέξις σύνθετος Ἑλλ. Μύλοικος, ἡγουν σκώληξ κάτοικος τῶν μύλων. Ἄλλ' ἰδοὺ ἕνας ἀπὸ τοὺς κριτικούς (ἴσως ὄχι ἀλόγως οὐδ' αὐτός), σπουδάζει νὰ τὸ μεταβάλλῃ εἰς ἓν ἀπλοῦν ὄνομα κτητικὸν Μυλικὸς MYLICON. 'Καὶ διὰ τί (ἤθελεν εἰπεῖν ἄλλος) ὄχι εἰς τὸ MYLISCON, Μυλίσκον, ὑποκορ. τοῦ Μύλος (ὡς τὸ Μυλίσκη τοῦ Μύλη);

Μέλερην, Σ. Ἰσως συγγενεὺς καὶ τοῦτο μετὴν Μολίτσαν ἢ Μυλίσκην, ἡγουν Μυλερὴ, Μυληρά Ἑλλ. (κατὰ τὸ Ἄχερα καὶ Πίτερα, ἀπὸ τὸ Ἄχυρα καὶ Πίτυρα), πλὴν ἂν ἐφθάρη

τὸνομα ἀπὸ τὸ Μέλαινα· διότι Μέλερην ὀνομάζουσι σήμερον τινὲς τὴν Ἐρυσίθην, Ἑλλ. (nielle). Ζ. Μέλερην καὶ Συρίκι.

Σάρακας, Σ. Ἐξηγήθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 81-82). Ὁ Δ. δὲν ἐγνώρισε πλὴν τὸ παράγωγον Σαρακιάρικον.

Σκόρος, Σ. « Σκόρος, tineae, ΕΜΙΝΣ, σῆς » Δ. Γράφη ΕΛΜΙΝΣ. Ὁ Σ. τὸ συνωνυμῆ μετὰ τὸ Κάμπουρα.

Τὸ σ̄ πλεονάζει (ὡς εἰς τὸ Σκόνις, καὶ Σκύπτω ἀπὸ τὸ Κόνις καὶ Κύπτω). Κόρος λοιπὸν εἶναι ἀπὸ τὸ Κείρω, τὸ Κόπτω, κατὰ τὸ Πόρος, Σπόρος, Φθόρος, ἀπὸ τὸ Πείρω, Σπείρω, Φθείρω.

Τρώγα, Σ. συνωνυμὸν τοῦ Γαργάριον. Ζ. Τρώγα.

Γ.

ΓΑΒΆΘΙ, Σ. (écuelle). 2) Μεταφορ. οἰνοποισία, Κωθωνισμὸς, Ἑλλ. Εἰς τὰ περὶ τούτου προσημειωθέντα (Ἄτακτ. I, σελ. 113) πρόσθεσε καὶ τὸ ἀμεληθὲν ἀπὸ τὸν Σ. Γαβαθιάρης, οἰνοπότης, ἔκδοτος εἰς τὸν οἶνον (biberon), Ἀκρατοκώθων Ἑλλ.

* ΓΑΒΑΘΙΆΡΗΣ. Ζ. Γαβάθι.

ΓΑΓΆΓΗΣ, μετὰ συνών. Ἄρναούρα, καὶ ἐξήγησιν Agata (Agathe), Σ. Ἀλλὰ τὸ Γαγάτης σημαίνει ὄχι τὸν ἀπὸ τοὺς παλαιούς ὀνομαζόμενον Ἀχάτην (jais ἢ jaïet), ἀλλὰ γένος ἀσφάλτου τὴν λιθῶδες περὶ τοῦ ὁποίου λέγει ὁ Διοσκορίδης (V, 146), « Τοῦ δὲ Γαγάτου προκριτέον τὸν » ταχέως ἐξαπτόμενον καὶ ἀσφαλτίζοντα τῇ ὁσμῇ κ. τ. λ. ».

ΓΑΓΓΑΒΟΝ (καὶ ὄχι Γάγκαβον) μετὰ συνωνυμὸν Κάγκαβον καὶ Στροφίδι, Σ. Στρόφιγξ καὶ Στροφεὺς, Ἑλλ. (gond). Διακρίνει δὲ τὰς λέξεις καὶ μετὰ τὰ ἐπίθετα « Γάγγαβον ἢ Στροφίδι » ἀρσενικὸν » καὶ « Γάγγαβον ἢ Στροφίδι θηλυκὸν », Ἀρσενικὸν ὀνομάζων τοῦ στροφιδίου τὸ ἀκίνητον μέρος (pivot),

καὶ Σηλυκὸν (crapaudine) τὸ περισρεφόμενον ἐπάνω τοῦ ἀκινήτου. Ὁ Μεγάγιος ἐτυμολογεῖ τὸ Ἰταλικὸν gangano ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν Κάγχαλος· ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἡσύχιον. « Κάγχαλος, κρίκος ὁ ἐπὶ ταῖς θύραις· Σικελοί ». Ἄλλὰ τῶν Σικελῶν ὁ Κάγχαλος ἐσήμαινε πλεον τὸν ἔξω τῆς θύρας κρίκον, ὀνομαζόμενον κοινῶς Κρικέλλιον, Ἐπίσπασρον Ἑλλ. (marteau d'une porte) παρὰ τὸ Στροφίδιον. Τὸ Γάγγαβον συγγενεῦει μάλλον μὲ τὸ Γάγγαλος, ὅθεν καὶ ὁ Γιγγλυμὸς, (charnière), καὶ τὸ Γάγγλιον ἢ Γαγγάλιον (ganglion). Τὰ Γλ. φέρουν « Cardo, σρόφιγξ « γιγγλυμὸς » ὁ δὲ Ἡσύχιος, « Γαγγάλιον δὲ νεύρου συσροφή » καὶ « Γιγγλυμὸς, ὁ σρεφόμενος γόμφος ἐπὶ τῶν θυρῶν κ. τ. λ. » Ἀπὸ τὸ Γόμφος, καὶ τὸ Γαλλικὸν gond, ὡς τὸ παρετήρησαν καὶ ἄλλοι.

ΓΆΔΑΡΟΣ. Ζ. Μαῦρος.

ΓΑΔΑΡΟΣΦΑΚΑ. Ζ. Φλομόνω.

ΓΑΖΟΦΥΛΆΚΙΟΝ. Ζ. Καζνᾶς.

ΓΑΛΆΖΙΟΣ. Ζ. Γαλανός.

ΓΆΛΛΙΟΝ, Δ. Γαλία, Δ. Ζαπέτης, καὶ Ζαπέτιον Δ. Ζαμπέτι Σ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ ῥητινῶδες εὖοσμον ὑγρὸν, τὸ γεννώμενον ὑπὸ τὸν πάτον τοῦ ζώου, τοῦ Γαλλισί ὀνομαζομένου, ὁμωνύμως μὲ αὐτὸ τὸ ὑγρὸν, civette (Κισέτη), ὅθεν ἐγεννήθη καὶ τὸ Ζαπέτης. Τὸ δὲ Γάλαιον καὶ ἢ Γαλία, διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῶον τὴν Γαλῆν (belette) ὁμοιότητα τῆς Κισέτης.

ΓΑΛΑΝΟΣ, ΓΓ. Γαλάζιος, Σ. Γλαυκός, καὶ Γλαυκόχρους. Ἑλλ. Σύνθετον ἐξ αὐτοῦ τὸ Γαλανομμάτης, Γλαυκόμματος, καὶ Γλαυκωπός, Ἑλλ. (qui a des yeux bleus).

Τὸ Γαλανός, εἶναι Δωρικὸν ἀντὶ τοῦ Γαληνός. Ἡ ὠδὴ τοῦ Ἀνακρέοντος,

ΜΕΛΛΑΝ ὄμμα γοργόν ἔσω
Κεκερασμένον ΓΑΛΗΝΗ,

σημαίνει τὸ* Μαυρογάλανον (bleu turquin), ἤγουν πλησιέ-
σερον εἰς τὸ μαῦρον, παρὰ εἰς τὸ λευκόν. Ὅταν πλη-
σιάζη πλέον εἰς τὸ λευκόν, ὀνομάζεται χυδ. Γερανιὸν Σ.
ἢ Γεράνεον, Δ. (bleu céleste), ἀπὸ τὸ Ἡερανεὸν, Δ. ὡς
τὸ ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι, παραγώγως ἀπὸ τὸ Ἄηρ
(Ἰωνικ. Ἡήρ), ὅθεν καὶ τῶν παλαιῶν ἢ Ἀερίνη ἐσθῆς,
ἤγουν Γαλάζιον φόρεμα, ὡς λέγουν σήμερον.

Τὸ χρῶμα τοῦτο ὠνομάζετο καὶ Βένετον, καὶ Καλλάϊ-
νον ἢ Καλάϊνον. Βένετον, διότι οὕτως τὸ ὠνόμαζαν οἱ
Ῥωμαῖοι (Venetum) ἀπὸ τῆς πόλεως Βενετίας· περὶ δὲ τοῦ
Καλαίνου, ἴδε τὰς μακρὰς ἀπορίας τῶν κριτικῶν εἰς τὴν νέαν
ἐκδοσιν τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Στεφάνου (Τόμ. I, σελ. CXXIII-
CXXIV).

ΓΑΛΛΑΞΙΑ, Σ. Σηλ. ὁ ἀπὸ τοὺς παλαιούς ὀνομαζόμενος
ἀρσ. Γαλαξίας (voie lactée).

ΓΑΛΑΤΖΑΡΙΑ, Σ. γυνή ἢ τροφὸς γεννῶσα πολὺ γάλα
(bonne laitière). Ἀπὸ τὸ Γαλακτοῦσσα. Ἑλλ. ἐσχηματίσθη
πρῶτον Γαλατσοῦσα, ἔπειτα ἐκατάντησεν εἰς τὸ Γαλατσαρία.
Τὸ * Γαλακτοῦσσα δὲν ἐθησαυρίσθη ἀκόμη εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λε-
ξικά. Εὐρίσκεται εἰς μόνον τὸν Πλούταρχον (Συμποσιακ. II, 6,
§ 3), σφαλμογραφημένον « Ὡσπερ γυναιξὶ ΓΑΛΑΚΤΟΥΣΑΙΣ
» βρέφη προσβάλλοντες » ὅπου ἐνόησαν ὅλοι ὅτι ὁ λόγος εἶναι
περὶ γυναικὸς, εἰς τὴν ὁποίαν, διὰ τὸ πλῆθος τοῦ γάλακτος, δι-
δονται καὶ ἄλλα βρέφη παρὰ τὸ ἴδιον αὐτῆς βρέφος· ἀλλ' ἠπα-
τήθησαν νομίσαντες, διὰ τὴν κακὴν γραφὴν, τὸ ΓΑΛΑΚΤΟΥ-
ΣΑΙΣ μετοχὴν τοῦ Γαλακτόω. Γράφε διὰ δύο σ̄ ΓΑΛΑ-
ΚΤΟΥΣΣΑΙΣ, συνηρημένον τοῦ ΓΑΛΑΚΤΟΕΣΣΑΙΣ, ἀπὸ τὸ
* Γαλακτόεσσα, Γαλακτοῦσσα.

ΓΑΛΒΑΝΙ, οὐδέτ. οὐσ. Σ. Χαλβάνη, Σηλ. εἰς τοὺς Ἐβδομήκοντα (Ἐξόδ. λ', 34), καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἰατροὺς (Διοσκορίδ. III, 97). Τὸ ὄνομα εἶναι ξενικόν, ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκόν חֶלְבָנָה (Χελεβενά).

ΓΑΛΕΆΤΖΑ, Γαλιούνη, Σ. Γαλιόνιον Δ. (galéace, galion). Ἡ πιθανωτέρα ὄσων ἐπρόβαλαν ἐτυμολογιῶν εἶναι ἢ ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Γαλέα ἢ Γαλή, ἣτις σημαίνει, παρὰ τὸ χερσαῖον ζῶον, τὴν κοινῶς Γαλίδα (belette), καὶ γένος ὀψαρίων ὀνομαζόμενον Γαλή καὶ Γαλεός, ἐπίσημον διὰ τὸ μᾶκρος τῆς αὐτῆς γενεᾶς εἶναι καὶ τὸ galère (κάτεργον) τῶν Γάλλων, ὅθεν ὁ galérien (κατεργάτης).

ΓΑΛΈΝΤΖΑ. Ζ. Τζόκαρον.

ΓΑΛΙΔΑ, Δ. Νυφίτζα, καὶ Ποντικονυφίτζα, Σ. Γαλή, Ἑλλ. (belette). Λέγεται καὶ Γαλίτζα. Τὸ Γαλίδα εἶναι ἀπὸ τὸ Γαλῖς, ὡς, ὑποκορ. τοῦ Γαλή· τὸ Γαλίτζα ἀπ' ἄλλο ὑποκορ. τὸ Γαλίσκη, ὡς τὸ Νυφίτζα ἀπὸ τὸ Νυμφίσκη. Ὄνομάσθη Νύμφη, κατ' εὐφημισμὸν δεισιδαίμονα παλαιότατον, διότι ἔκριναν τὴν ἀπάντησιν τῆς γαλῆς κακὸν οἶωνόν· « Καὶ τὴν » ὅδον ἐὰν παραδράμη γαλή, μὴ πρότερον πορευθῆναι, » ἕως διεξέλθη τις, ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαβάλη » (Θεοφράς. Χαρακτ. XVI). Κατὰ παρόμοιον εὐφημισμὸν, τὴν ὠνόμασαν καὶ οἱ Γάλλοι belette, καὶ οἱ Ἴταλοὶ donnola (demoiselle).

ΓΑΛΙΦΙΖΩ, Σ. Δ. Λουρδεύω, Σ. Αἰκάλλω, ἢ Θωπεύω, Ἑλλ. ἀπατῶ μὲ λόγους, κολακεύων, διὰ νὰ πείσω (al-lécher, leurrer, cajoler). Τὸ πρᾶγμα Γαλιφία (cajolerie), Δ. καὶ ὁ πρᾶσσω, Γάλιφος (cajoleur), Δ. Θώψ καὶ Κόλαξ Ἑλλ.

Τὸ Γαλιφίζω πιθανὸν ὅτι εἶναι λέξις ἑλληνικὴ, τῆς

ὁποίας ὁμως τὴν ἔτυμολογίαν ἀγνοῶ. « Λιμφεύειν, ἀπατᾶν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Τὸ δὲ Λουρδεύω ἐγεννήθη ἴσως ἀπὸ τῶν Γάλλων τὸ leurrer.

ΓΑΛΟΧΟΡΤΟΝ. Ζ. Σκορσονέρα.

ΓΑΜΒΡΟΣ. Γαμβρὸς ὀνομάζεται τίς σχετικῶς πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς γυναικὸς του. 2) Ἀπολύτως, ὁ νεωστὶ λαβὼν, ἢ μετ' ὀλίγον μελλῶν νά λάβῃ γυναῖκα. Ὁμοίως καὶ Νύμφη, σχετικῶς πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ ἀνδρὸς (l'épousée ou nouvelle mariée), ἢ ἡ μελλοννυμφος. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην σημασίαν ἐμεταχειρίσθη καὶ τὰ δύο ἢ Σαπφῶ (Sapph. carm. et fragm. pag. 125),

————— χαῖρε
Νύμφα, χαῖρε τίμιε γαμβρέ πολλά.

Ὁμοίως καὶ ὁ Θεόκριτος (XVIII, 49),

Χαίροις ᾧ νύμφα, χαίροις εὐπένθερε γαμβρέ.

Δὲν ἐφύλαξαν ὁμως πάντοτε τὴν τάξιν, ἐπειδὴ ὁ μὲν Εὐριπίδης ὠνόμασε Γαμβρὸν τὸν Πενθερὸν, ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐξεναντίας Πενθερὸν τὸν Γαμβρὸν, ὡς μᾶς διδάσκει ὁ Φώτιος· « Πενθερά » τῷ νυμφίῳ ἢ τῆς κόρης μήτηρ, καὶ Πενθερὸς ὁ πατήρ. Εὐ- » ριπίδης δὲ γαμβρὸν αὐτὸν παρὰ τάξιν λέγει· ὁ γοῦν Ἀλκμαίων » τῷ Φηγεῖ φησίν,

» Καὶ σ' ᾧ γεραιέ. Τὴν τε παῖδα δούς ἐμοί,
» Γαμβρὸς νομίζη, καὶ πατήρ σωτήρ τ' ἐμός.

» Καὶ ὁ Πρωτεσίλαος τῷ Ἀλκᾶσῳ φησίν,

» ————— Ἀξίως δ' ἐμός
» Γαμβρὸς κέκλησαι, παῖδά μοι συνοικίσας.

» Σοφοκλῆς δὲ τὸ ἔμπαλιν· εἶπε γὰρ πενθερὸν τὸν γαμβρὸν ἐν

» Ἰφιγενεία. Ὀδυσσεύς φησι πρὸς Κλυταιμνήστραν περὶ
» Ἀχιλλέως·

» Σὺ δ' ὦ μεγίστων τυγχάνουσα πενθερῶν,

» ἀντὶ γαμβρῶν.»

ΓΑΜΠΑΣ. Ζ. Λοσάρι.

ΓΑΝΑΔΑ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ *sucità di bocca* (*crasse de la bouche*). Γανάδα λέγεται ἢ σκεπάζουσα λευκότης τὴν γλῶσσαν, ἢ διὰ μακρὰν δίψαν, ἢ ὡς σύμπτωμα ἀρρώστιας, ἢ σημαινομένη ἀπὸ τοὺς Γάλλους διὰ τοῦ *langue ἢ bouche pâteuse*. Ὠνομάσθη Γανάδα διὰ τὴν πρὸς τὰ γανωμένα (*étamés*) ὁμοιότητα, ἀπὸ τὸ Γανόνω (*étamer*), « Γανεῖν, » λευκαίνειν, » καὶ « Γεγανωμένη, λελαμπρυσμένη » Ἡσύχ.

ΓΑΝΟΝΩ. Ζ. Γανάδα.

ΓΑΡΓΑΡΙ. Ζ. Βωτρίδα, σελ. 68.

ΓΑΡΓΑΡΟΝ. Δὲν ἐξεύρω ἂν τὸ οὐδέτερον. ἐπίθετον, Γάργαρον (*éclatant, resplendissant*), ἔχη καὶ τύπον ἀρσ. καὶ θηλ. οὐδ' ἂν συντάσσεται μὲ ἄλλα οὐσιαστικά παρὰ τὸ φεγγάριον (*lune*). Οἱ Χῆοι λέγουσιν συνήθως Γάργαρον φεγγάριον τὸ ὑπέρλαμπρον φεγγάριον, ὁποῖον φαίνεται συχνὰ εἰς τὸν καθαρὸν οὐρανὸν τῆς Ἰωνίας. Παράγεται ἀπὸ τὸ Γαργαίρω. « Γαργαίρειν, ΠΛΗΘΥΝΑΙ, κινεῖσθαι, σπαίρειν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Οἱ κριτικοὶ ἐπρόβαλαν διόρθωσιν τῆς δευτέρας λέξεως, πληθύειν ἢ πλήθειν· ἐδύνατο νὰ ᾔηται καὶ ΠΛΗΘΥΝΕΣΘΑΙ. Ἄλλ' ὅπως τὸ γράψης, τὸ πληθύνεσθαι ἐνόησε καὶ ὁ Ἡσύχιος· καὶ ἐκ τούτου διζάζεται εὐλόγως, μήπως οἱ πρώτως εἰπόντες Γάργαρον φεγγάριον, ἐνοοῦσαν τὸ Γεμάτον φεγγάρι, Σ. τὴν ἀπὸ τοὺς παλαιούς λεγομένην Σελήνην πλήθουσαν, καὶ ἀπὸ τοὺς μεταγενεστέρους Πανσέληνον καὶ Πληροσέληνον (*pleine lune*).

Αἱ τελευταῖαι ἐξηγήσεις τοῦ Ἡσύχιου, « Κινεῖσθαι, Σπαίρειν » δείχνουν ὅτι τὸ Γαργαίρω δὲν διαφέρει πλὴν εἰς τὴν γραφὴν μόνον ἀπὸ τὸ Μαρμαίρω· καὶ ὡς ἀπὸ τοῦτο ἐγεννήθη τὸ Μάρμαρον, ὁμοίως ἀπὸ τὸ πρῶτον, τὸ Γάργαρον. « Μαρμαίρει, λάμπει, Μαρμαρυγὴ... λαμπηδῶν, κίνησις πο- » δῶν συνεχῆς » κ. τ. λ. λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος.

ΓΑΡΔΕΛΙ, Σ. Δ. Καρδέλι, Γαρδελίνα, Καρδελίνα, Σ. λέγεται καὶ Καρδερίνα (chardonneret) Ἄκανθις, Ἑλλ. Ὅλα ταῦτα παράγονται ἀπὸ τὸ Ῥωμ. carduelis, παράγωγον τοῦ carduus (chardon), ὡς καὶ τὸ Ἄκανθις ἀπὸ τὸ Ἄκανθα. Ὁ Βελλώνιος (Observat. I, 111) τὸ ἤκουσεν ὀνομαζόμενον καὶ Στραγαλῖνος, καὶ κρίνει ὅτι ἡ Καρδερίνα ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἡ Ποικιλίς, καὶ ὄχι ἡ Ἄκανθις, τῷ Ἄριστοτέλους. Ὁ σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου (VII, 141), ἐξεναντίας λέγει ὅτι τὸ αὐτὸ ὄρνεον ὠνομάζετο καὶ Ποικιλίς καὶ Ἄκανθίς, ἔτι δὲ καὶ Ἄκανθυλλίς.

ΓΑΡΟΣ, ἄρσ. Δ. Σ. τὸ ἐξηγοῦν moult-cuit, τὸ τουρκιστὶ σήμερον ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας ὀνομαζόμενον Πετουμέξι, παρόμοιον τὶ τοῦ Γαλλιστὶ λεγομένου raisiné. Οἱ Ἕλληνες τὸ ὠνόμαζαν Ἐψημα ἢ Σίρειον (Z. Σύρι). Ὅθεν καὶ εἰς τὸν Δ. (σελ. 338) ἀντὶ τοῦ Σύρι, γράφε Σίρι. Ὁ δὲ Γάρος, ἄρσ. ἢ τὸ Γάρον οὐδέτερον. ἐσήμαινεν εἰς τοὺς παλαιοὺς ἄλμην κατασκευαστὴν (saumure) ἀπ' ὀψάρια, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἔχομεν σήμερον τὸ Χαβιάριον (caviar).

ΓΑΡΡΑΡΑ. Ζ. Παπαλήθρα.

ΓΑΣΕΤΑ, Σ. (boutonnaire), ἀπὸ τὸ Γάλλ. ganse.

ΓΑΣΤΡΑ (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 403). 2) Γάστρα τοῦ πλοίου. Ζ. Πλέω.

ΓΑΥΡΙΩ με συνών. Κατατροφῶ, Σ. Λέγομεν καὶ Γαυριάζω καὶ Γαυρόνω (agir, se comporter lascive-

ment), ὅθεν ὀνομάζομεν ὀνειδιστικῶς Γυναῖκα γαυρωμένην (femme lascive).

Ἡ λέξις σημαίνει (μὲ ἐπίτασιν ὁμῶς καὶ ὑπερβολὴν) ὅ,τι ἐσήμαινε τῶν παλαιῶν τὸ Γαυριῶ καὶ Γαυροῦμαι. « Γαυριῶν, χαίρων, ἀγαλλόμενος, ἐπαιρόμενος, ἀλλαζονευόμενος » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Γαυρίαμα, καύχημα, ἔπαρμα, φρύαγμα » καὶ « Γαῦρος, αὐθάδης, κ. τ. λ. »

Ἴδου καὶ τὸ Κατατρυφῶ σωζόμενον εἰς τὴν γλῶσσαν. « Κατατρυφῶ, κατασπαταλῶ » Ἡσύχ.

ΓΕΒΕΝΤΙΖΩ, Σ. Δ. Γυβεντίζω, Δ. Κυβεντίζω, Δ. μὲ συνών. Σκουβαρίζω, Σ. καὶ Πομπεύω, Σ. (Ζ. Πομπεύω).

Τὸ Γεβεντίζω, κατὰ τὸν Δ. ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ gibet (τόπον καταδίκης ἢ Σταυρὸν), διότι πολλάκις οἱ καταδικασμένοι, πεζοὶ ἢ καὶ ἀναβάται εἰς γάδρον, πομπεύοντι, ἡγουν συνοδεύονται μὲ πολλοὺς θεατὰς, ἀπὸ τὴν φυλακὴν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. Καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ἀναφέρεται τὸ « Πομπεύων, περιάγων » τοῦ Ἡσυχίου.

Πομπεύω λέγομεν ἀπλῶς καὶ τὸ κακολογῶ, καταισχύνω μὲ διαβολὰς ἢ λόγους ὑβριστικούς (décrier, dénigrer)· καὶ τοῦτο μᾶς ἐξηγεῖ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἡσυχίου, « Πομπεύει, » κατασχολάζει ». Τὸ Κατασχολάζει ἐδῶ σημαίνει, θεατρίζει, στηλιτεύει, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοὺς ἐξῆς τοῦ Μάχωνος στίχους (παρ' Ἀθην. XIII, σελ. 581),

Ἐν σκυτοτομίῳ τινὶ μετὰ τινος καθήμενος,
Κατεσχόλαζε τῆς Γναθαινίου λέγων,

ὅπου κακῶς ἐξηγήθη λατινισί, narrare coepit τὸ Κατεσχόλαζε. Ἡ Γνάθαινα ἦτο περιβόητος ἑταῖρα. Καὶ τὸ Κατασχολάζω εἶναι τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Γλωσσεύω (Ζ. Γλωσσεύω καὶ Γλωσσοβολῶ), ἢ καὶ τὸ ξενικὸν Γε-

βεντίζω. Αναφερόμενον εἰς τὴν κυρίαν του σημασίαν, σημαίνει Κακομεταχειρίζομαι τὴν σχολήν (*abuser du loisir*)· καὶ ἐπειδὴ ἡ πλέον αἰσχρὰ κατάχρησις τῆς σχολῆς, ἢ τῆς ἀργίας, εἶναι ἡ Γλωσσαργία, ἔγινε συνώνυμον τοῦ Καταγλωσσαργῶ, ὡς ἔλεγον εἰς τὸν παρακμ. ἑλλ.

Τὸ Σκουβαρίζω εἶναι τὸ ἑλλ. Σκυβαλίζω (*vilipender*), κατὰ τὴν συνήθη τροπὴν τοῦ $\bar{\upsilon}$ εἰς $\bar{\omicron}$ καὶ τοῦ $\bar{\lambda}$ εἰς $\bar{\rho}$.

ΓΕΝΝΑ, ἡ πρόδασις τοῦ κυοφορουμένου εἰς τὸ φῶς (*accouchement*). 2) Ἡ γέννα τοῦ Χριστοῦ (*Nativité*), καὶ συνθῆτως καὶ οὐδετέρ. Τὰ Χριστούγεννα (*Noël*). 3) Γέννα τοῦ φεγγαρίου (*nouvelle lune*), Νεομηνία, ἑλλ.

ΓΕΝΝΗΜΑ τινὸς τόπου λέγεται ὁ γεννηθεὶς ἐκεῖ (*né et élevé*), οἶον, Γέννημα καὶ Θρέμμα τῆς Χίου.

ΓΕΝΝΗΜΑ, Σ. κατ' ἐξοχήν, τὸ βρόμιον, ὁ Αἰγίλωψ, ἑλλ. (*Z Βρῶμι*). Καὶ πληθ. Γεννήματα, οἱ καρποὶ τῆς γῆς (*les fruits de la terre*). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ μεταχειρίζονται συχνὰ οἱ ἑβδ. « Ἐψώμισεν αὐτοὺς γεννήματα » ἀγρῶν » (Δευτερον. λβ', 13).

* ΓΕΝΝΟΒΟΛῶ. Τῆς γλώσσης ἴδιον ῥῆμα (κατὰ τὸ Λιθοβολῶ), σημαῖνον τὸ Συχνογεννῶ, ἢ Πολυγονῶ (*être fécond*).

* ΓΕΡΑΚΟΜΪΤΗΣ. Ζ. Σιμός.

ΓΕΡΑΝΙΟΣ. Ζ. Γαλανός.

ΓΕΡΟΣ ἢ Γιερός, μὲ συνώνυμον Ὀλάκαιρος, Σ. Ἀπὸ τὸ Ἰγιηρός, ἑλλ. Τὸ Ὀλάκαιρος εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Ὄλος καὶ Ἀκέραιος.

ΓΗΤΕΪΩ, Σ. Ἀπὸ τὸ Γητεύω ἑλλ. (*ensorceler, fasciner*).

ΓΙΑΣΕΜΪ, Γιασομί, Γιασουμί, Σ. Ἰάσμη, Δ. Τὸ Ἰά-

σμη (jasmin) εύρίσκεται εἰς τὰ ψευδεπίγραφα τοῦ Διοσκορίδου, καὶ εἰς τὸν Ἀέτιον. Ἐπλασαν δηλαδὴ τὸ Περσικὸν ὄνομα εἰς τὸ Ἑλληνικώτερον· ὅθεν ἔλεγον καὶ Ἰασμέλαιον τὸ κοινῶς ὀνομαζόμενον Γιασεμόλαδον (pommade de jasmin).

ΓΙΝΟΜΑΙ (devenir). 1) Τί νὰ γένω; « Τί γένωμαι » Ἑλλ. 2) Γίνομαι αἰτία (être cause). 3) Ἔως νὰ γένῃ ἡ γνώμη του (jusqu'à ce qu'il consente). 4) Γίνονται, συμποσοῦνται (monter), οἷον Γίνονται ἑκατὸν πεντήκοντα. « Γίγνεται... ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τάλαντα » (Ἄριστοφαν. Σφ. 663).

ΓΙΟΘΟΣ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ Ghianduccia (glandule). Ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἰονθος (exanthème) ὡς τὸ Γιωμα ἀπὸ τὸ Ἰωμα (Ἄτακτ. II, σελ. 328) « Ἰουθάδος αἰγὸς... ἰόνθους ἐχούσης, οἷον ἐκφύματα σκληρὰ κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΓΙΟΝΩ, Σ. (se rouiller), ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἰώω (rouiller). Τὸ ῥηματικὸν Γιωμα ἀντὶ τοῦ Ἰωμα.

* Γιωμα, οὐδ. οὐσ. ῥηματικὸν τοῦ Γιονω.

ΓΛΑΚΩ, Σ. Δ. τρέχω (courir), οἷον (Ἀπολλων. ὁ ἐν Τύρ.)

Καὶ γλάκησε ζὸν ἀσεβῆ μὲ τὸ πολὺ καμάρη.

Ἦκουσα καὶ Λακῶ, χωρὶς τὸ γ̄. Συγγενεῦει λοιπὸν μὲ τῆς ἀρχαίας Γερμανικῆς Γλώσσης τὸ lacken (courir), ὅθεν καὶ ὁ laquais τῶν Γάλλων, ὁ Γραικορωμαῖσι λεγόμενος Οὐλάκης, Δ. (Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 304). Ζ. καὶ Λαλῶ.

ΓΛΑΣΤΡΑ. Πρόσθεσ εἰς τὰ σημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 403) τὸ « Γάστραι, τὸ σύντριμμα τῶν ἀμφορέων, ὧν

» αὐτὸ τὸ γαστρῶδες μένει κ. τ. λ » (BEKKER, *Anecd. Græc.* I, pag. 88).

ΓΛΗΚΟΪΝΙ. Ζ. Τροχόν.

ΓΛΙΓΟΥΪΔΙ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Regalo (régal). Γλιγούδια, πληθ. μὲ Ῥωμ. ἐξήγησιν : Ornamenta aurea feminarum (ornemens d'or des femmes), Δ. Τὰ Γλιγούδια ὁμῶς σήμερον σημαίνουν ὅτι ἐσήμαιναν οἱ παλαιοὶ διὰ τοῦ Νώγαλα, Νωγαλεύματα, Νωγαλίσματα (friandises) ἢ Ἡδύσματα.

Ἴσως ἀπὸ τὸ Γλυκὺς, Γλυκούδια καὶ Γλυγούδια. Λέγει ὁ Ἡσύχιος (χωρὶς τὸ λ) « Γακὺ, ἡδὺ, γλυκὺ » καὶ « Γακούδια » ἡδύσματα »· ὁ δὲ Σουΐδας, « Γλυκύνδιον, τὸ Γλυκὺ ».

ΓΛΥΚΑΔΙΟΝ. Ζ. Εἶδος.

ΓΛΥΚΟΚΟΥΚΚΙΟΝ. Ζ. Κουκί.

ΓΛΥΣΤΡΙΔΑ. Ζ. Χοιροβότανον.

ΓΛΩΣΣΑ. Εἰς τὴν γλῶσσαν μου τρέχει, λέγομεν, ὅταν ζητοῦντες δυσκολευόμεθα νὰ εὐρωμεν ὄνομα τι ἢ λέξιν (avoir un mot sur le bout de la langue), Κακὴν γλῶσσαν ἔχει, μεταφορ. (avoir une mauvaise langue), ὅστις ἀγαπᾷ νὰ καταλαλῇ καὶ νὰ δυσφημῇ τοὺς ἄλλους, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ (Ἀθην. VIII, σελ. 335),

Δόγων τι παιπάλημα, καὶ κακὴ γλῶσσα.

Καὶ ἔχει πολλὴν γλῶσσαν (avoir bien de la langue), ὅστις ἀγαπᾷ νὰ λαλῇ πολλά. Ὁ τοιοῦτος λέγεται καὶ ἐπιθετικῶς Γλωσσαῖς (Ἄτακτ. I, σελ. 276). Καὶ ἐκ τούτου ῥῆμα, Γλωσσεύω, Σ. τὸ καταλαλῶ, κατακρίνω, ὅχι πολὺ διάφορον ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἐπιγλωσσῶ ἢ Ἐπιγλωσσῶμαι, οἷον εἰς τὸν Αἰσχύλον (Προμ. δεσμ. 936) λέγει ὁ χορὸς πρὸς τὸν Προμηθεῖα, ὅστις ἐλοιδῶρει τὸν Δία,

Σὺ θὴν ἄχρήζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός.

2) Εἶπα ἄλλοῦ (Ατακτ. II, προλεγομ. σελ. κα', σημ. I) ὅτι τὸ Γλῶσσα ἐσήμαινεν εἰς τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμόν καὶ ἔθνος (nation). Ἴδου καὶ Γραικορωμαϊκὸν παράδειγμα, ἀπὸ τὰ πρὸ μικροῦ (1825) ἐκδοθέντα εἰς Παρισίους Χρονικά τῶν ἐν Ῥωμανίᾳ καὶ μάλιστα ἐν τῷ Μωρέᾳ πολέμων τῶν Φράγκων (σελ. 96),

Φουσάτα γὰρ ἐσύναξε Τούρκους καὶ ἄλλαις γλώσσαις.

ΓΛΩΣΣΑΣ (Ζ. Γλῶσσα). Γλώσσαργος, Ἑλλ. τὸ θηλυκὸν εἶναι Γλωσσοῦ, Σ. ἀπὸ ἄχρηστον θηλυκὸν παλαιὸν, Γλωσσῶ, γενικ. Γλωσσοῦς (ὡς Λητῶ, Λητοῦς). Ἴσως ἦτο σχηματισμὸς Ἰωνικὸς, ἐπειδὴ ὁ Ἡρόδοτος (I, 1 καὶ 2) λέγει, Τὴν Ἰοῦν, κατ' αἰτιατικ. ὡς νὰ ἦτον ἀπὸ ὀνομαστικῆν, Ἡ Ἰοῦ.

ΓΛΩΣΣΕΪΩ. Γεβεντίζω. Ζ. καὶ Γλῶσσα.

ΓΛΩΣΣΪΔΙ, Σ. Γλωσσίδιον (battant d'une cloche). 2) Γλωσσίδιον (languette ou aiguille d'une balance). 3) Γλωσσίδιον, με ἐξήγησιν Σταφυλίτζι, οὐδετ. καὶ Κορφίτης ἀρσ. Σ. Κίων, καὶ Σταφυλή Ἑλλ.

Τὸ Σταφυλίτζι, εἶναι ἡ φθαρμένον, Σταφυλίτιον, ἀπὸ τὸ ἀρσεν. ἐπίθετ. Ἑλλ. Σταφυλίτης, ἡ Σταφυλίσκιον ἄχρηστον ὑποκορ. ἄλλου ἀχρήστου ὑποκορ. θηλ. Σταφυλίσκη, ἀπὸ τὸ Σταφυλή (lurette). Τὸ δὲ Κορφίτης ἡ μᾶλλον Κορυφήτης, ἀπὸ τὸ Κορυφή (ὡς Κορυνήτης, ἀπὸ τὸ Κορύνη), διότι ἀληθῶς κορυφοῦται τὸ ἄκρον τῆς νοσοῦσης σταφυλῆς.

ΓΛΩΣΣΟΒΟΛΙΑ, Σ. καὶ ῥῆμα ΓΛΩΣΣΟΒΟΛῶ, καὶ ῥηματικὸν ΓΛΩΣΣΟΒΟΛΙΣΜΑ (γρ. Γλωσσοβόλημα), Σ. Τὰ ἐξηγεῖ μετὸ ciarla (babil, caquet), καὶ τὸ ῥῆμα ciarlare (babiller, bavarder).

Τὸ Γλωσσοβολῶ ἐμπορεῖ ἀκόμη νὰ σημάνη καὶ τὸ Βάλλω,

κτυπῶ μὲ τὴν γλῶσσαν, κακολογῶ (ὡς τὸ Λιθοβολῶ, Βάλλω μὲ λίθους). Καὶ τὸ Γλωσσοβόλημα, Κακολογίαν (coup de langue). Καὶ Γλωσσοβόλος (ἀτόπισον ἀκόμη εἰς τὰ Λεξικά μας), ὁ βάλλων καὶ πληγόνων μὲ τὴν γλῶσσαν ὁ κακολόγος.

Ὁ * Γλωσσοβόλος ἐλέγετο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας Γλώσσασπιδες. Ἄν ἐρωτήσης τοὺς Γραμματικούς περὶ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος, σοῦ ἀποκρίνονται (Ἐτυμολογικ. σελ. 235), « Γλώσσασπιδες, ὁ τῆ γλώσση οἶον ἀσπίδι καὶ προβολῆ κεχρη- » μένος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πολεμούντων». Ἀπὸ τὸ Γλῶσσα καὶ Ἄσπιδες, ἐσυντέθη βέβαια τὸ ἐπίθετον ὄχι ὁμοίως ἀπὸ τὸ Ἄσπιδες, τὸ σημαῖνον τὸ πολεμικὸν ὄπλον (bouclier), ὡς τὸ ἐνόμισαν οἱ Ἐτυμολόγοι, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Ἄσπιδες, ὄνομα φαρμακεροῦ ἔρπετου (Aspic). Ἡ λέξις εἶναι τῆς κωμικῆς διαλέκτου, καὶ πιθανὸν ὅτι καὶ ἐπλάσθη ἀπὸ κωμικὸν κἀνένα ποιητὴν, ὅστις ὠνόμασε Γλῶσσασπιδιν, τὸν ἔχοντα γλῶσσαν ἀσπίδος, ὡς λέγεται καὶ ἀπὸ τοὺς Γάλλους Avoir une langue de serpent ἢ de vipère, μὲ τὴν αὐτὴν μεταφορὰν, καὶ ὡς ἔλεγεν ὁ Δαυὶδ (ψαλμ. ιδ', 3) περὶ τῶν ἐχθρῶν του, « Ἰὸς ἀσπίδων » ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν ».

ΓΛΩΣΣΟΔΕΤΙ. Ζ. Ἀντίγλωσσον.

ΓΛΩΣΣΟΤΡΩΓΩ, Σ. Τρώγω μὲ τὴν γλῶσσαν, ἤγουν κακολογῶ, δυσφημῶ. « Καταγλωττίζειν, βλασφημεῖν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΓΛΩΣΣΟΪ. Ζ. Γλωσσᾶς.

ΓΛΩΣΣΟΦΙΛΗΜΑ, Σ. Καταγλώττισμα, Ἑλλ. Ἀπὸ τὸ ρῆμα, Γλωσσοφιλῶ Σ. Καταγλωττίζω Ἑλλ. « Καταγλωτ- » τίσματα, τὰ ἐρωτικά καὶ περίεργα φιλήματα », κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΓΝΩΜΗ. Πρὸςθεσε εἰς τὰ ἄλλου (Ἄτακτ. II, σελ. 93)

σημειωθέντα, Ἡ γνώμη μου εἶναι (être d'avis, penser), κατὰ τὸ « Ἦν δὲ ἡ γνώμη τοῦ Ἀριστέως κ. τ. λ. (Θουκυδίδ. I, 62), Τὸ ἔκαμε μὲ τὴν γνώμην τοῦ πατρὸς του, « Βούλομαι... σὺν τῇ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς » ταῦτά σοι συναινέσαι (Ξενοφ. Κύρ. παιδ. VIII, 5, § 20).

ΓΝΩΜΙΖΩ, Σ. ἔχω γνώμην, κρίνω (être d'avis). Λέξις ἀξία νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ἐπειδὴ ἀποδείχνει ἐνταυτῷ καὶ τὴν γνησιότητα τοῦ οὐσ. Θηλ. Γνωμίς ἰδος, τὸ ὁποῖον κατεχωρίσθη ἐσχάτως εἰς τὸν Θησαυρὸν τοῦ Στεφάνου (σελ. 11022). Ἀπὸ τὸ ταυτόσημον Γνωμίς τοῦτο ἐγεννήθη τὸ Γνωμίζω ῥῆμα, ἀναλόγως τοῦ Ἐλπίζω ἀπὸ τὸ Ἐλπίς, τοῦ Φροντίζω ἀπὸ τὸ Φροντίς, καὶ πολλῶν ἄλλων τοιούτων. (Ἰδε Ἄτακτ. II, σελ. 376).

ΓΝΩΜΟΝΑΣ, Σ. Γνώμων Ἑλλ. (aiguille d'un cadran solaire). 2) Γνώμονας, Σ. Γνώμων Ἑλλ. (marque aux dents des chevaux). Ἐλέγετο καὶ Γνωμα, οὐδετέρ. Ἑλλ. « Γνωμα, τὸν βαλλόμενον ὀδόντα, δι' οὗ τὰς ἡλικίας » ἐγνώριζον τῶν τετραπόδων, κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΓΟΜΦΟΣ (Γόφος, Σ.). Ζ. Σταυρί.

ΓΟΥΠΑ. Ζ. Λιλίγκι.

ΓΟΥΡΓΟΥΡΑΣ. Ζ. Καταπινάρι.

ΓΟΥΡΟΥΝΑ. Ζ. Σκρόφα.

ΓΟΥΡΟΥΝΙ, Σ. Γουρούνιν, Δ. Γουρούνιον, Δ. ἀπὸ τὸ Γρύλλος Ἑλλ. (porc) « Γρυλλίων, Γρύλλος, χαῖρος » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Γρύλλη, ὑῶν φωνή » ὅθεν καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ grunnitus (grognement), καὶ Γρυλλάζειν ἢ Γρυλλίζειν, τὸ γρύζειν ἢ γογγύζειν, κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον ὅθεν καὶ τὸ Ῥωμ. grunnio (grogner). Ζ. Ὑίζω.

ΓΡΑΜΜΑ, Σ. ἐπισολή (lettre), οἶον, Ἐλαβα τὸ γράμμα σου, ὡς καὶ ὁ Θουκυδίδης (VII, 8). Γράμ-

ματα, Σ. ἐπιστολαί. 2) Καὶ Γράμματα, Σ. αἱ δι' ἀναγνώσεως ἀποκτώμεναι γνώσεις. Εἰς τὴν διπλὴν ταύτην σημασίαν εἶπεν ὁ κωμικὸς Φιλήμων (Παρά Πλουτάρχ. Περί ἀοργησ. § 9, σελ. 688, Wytemb.) σκώπτων τὸν Μάγαν,

Παρά τοῦ βασιλέως γράμμαθ' ἔκει σοι, Μάγα·
Μάγα κακόδαιμον, γράμματ' οὐκ ἐπίσασαι.

Τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ Ἐπιστολή ἔχει καὶ τὸ Ψηλυκ. Γραφή, καὶ εἰς τοὺς παλαιούς (Θουκυδίδ. I, 129), καὶ εἰς ἡμᾶς σήμερον.

ΓΡΆΜΜΑ, Δ. εἶδος σταθμίου (gramme) διαιρουμένου εἰς σχεδὸν 20 σιτάρια (scrupules).

* ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΆ ὀνομάζομεν σήμερον, les belles-lettres, ὡς καὶ ὁ Στράβων (III, σελ. 157).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΈΝΟΣ (Ἄτακτ. I, σελ. 268) « Ἐλλόγιμος, γεγραμματισμένος » κατὰ τὸν Ἠσύχιον.

ΓΡΑΜΜΈΝΟΝ, Σ. μὲ συνών. Ἀποφασισμένον, Μοῖρα, Σ. (destinée, sort). Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 251.

ΓΡΑΠΤΗΡΙΟΝ. Ζ. Γραφτήριον.

ΓΡΑΣΪΔΙ, Σ. Γρασιδίον, οὐδετέρ. χόρτος χλωρὸς ἐπιτήδειος εἰς βοσκὴν ἀλόγων. Γράσις καὶ Κράσις Ἑλλ. (fourrage vert). Τὸ διὰ τοῦ $\bar{\alpha}$ ἦτα τῶν Ἀττικῶν, ὡς λέγει ὁ Ἠσύχιος: « Κράσιν, Ἀττικοί, διὰ τοῦ $\bar{\gamma}$ οἶ (γρ. ἦν διὰ τοῦ $\bar{\gamma}$ οἶ) » νῦν Γράσιν φασίν. Ἔστι δὲ ὁ χλωρὸς χόρτος ». Ἐλεγαν καὶ Γράσιζειν ἢ Κρασίζειν τοὺς ἵππους (mettre les chevaux au vert), τὸ ὁποῖον γίνεται τὴν ἀνοιξιν μάλισα.

Τοῦ Ἀριστοτέλους τὸ κείμενον (Περί ζ. ἰσορ. VIII, 8, σελ. 365, Schneider), « Ἡ δὲ κράσις λειοτριχεῖν (ΔΓ. » πλειοτριχεῖν) ποιεῖ, ὅταν ἘΓΚΥΟΣ ἦ· ὅταν δ' ἀθέρας ἔχη » σκληρούς, οὐκ ἀγαθὴ » ἔχει, νομίζω, χρεῖαν διορθώσεως,

ἘΓΓΕΙΟΣ, ἤγουν ὅταν ἦν' ἀκόμη πλησίον τῆς γῆς, πρὶν αὐ-
ξηθῆ εἰς ἀθέρας.

Εἰς τὸν Δουκάγγιον εὐρίσκεται καὶ Γρασ ἢ γραικορωμαϊκὸν
ὄνομα τῆς Γράσεως. Γράφε παροξυτ. Γράση (ὡς Πίση
χυδ. ἀπὸ τὸ Πίσις). Καὶ ῥῆμα κακὰ γραμμένον Γ α ς ρ ί-
ζειν, Δ. ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν φερομένην μαρτυρίαν, « Δεῖ
» γασρίζειν (γρ. γρασίζειν) τοὺς ἵππους ἐπὶ τὸν Ἀπρίλλιον
» μῆνα. Ὅταν δὲ μέλλῃς γασρίζειν (γρ. γρασίζειν), πρὶν
» ἄρξασθαι ἐσθίειν τὴν Γρασὴν, φλεβοτομεῖν αὐτούς.....
» ἵνα μὴ αὐτρας ποιῶσι, τουτέστι σιγρίασι ». Αὐτρας λέγει
τὰς Ἄφθας (aphthes)· περὶ τοῦ Σιγρίασις, ζήτηι τὰ
προλεχθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 144 καὶ 362).

Συγχωρεῖται καὶ τὸ Γρασίδιον νὰ ὀνομάζεται Γ ρ α-
ς ί δ ι ο ν, καὶ εἰς τὰ κοινὰ Λεξικά μας νὰ ἐμβασθῇ τὸ λεῖπον
ἀκόμη ῥῆμα, Γ ρ α σ ί ζ ω, ἐπειδὴ τὸ εἶχαν καὶ οἱ Γραικορω-
μαῖοι, ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ ἀπὸ τὸν Βίον Συμεῶν τοῦ διὰ
Χριστὸν σαλοῦ φερόμενον παράδειγμα· « Νομίζω γὰρ ὅτι
» χόρτον θελεῖ ἐνεῖκαι ἡμῖν ὁ Ἀβδαῶς Συμεῶν, ἵνα γρασίζω-
» μεν » ὅπου ὁ Δουκάγγιος ἐξήγησε τὸ Γρασίζειν *gramen
edere*.

Εἰς δὲ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὀνόματος « Γρασίδι, *Ocymum*,
» Ὠκυμον, » ἐπλανήθη, ἂν ἐνόησεν Ὠκυμον (γρ. Ὠκιμον),
τὸν σήμερον ὀνομαζόμενον Βασιλικὸν (*basilie*). Ἴσως ἔπρεπε
νὰ γραφῆ διὰ τοῦ ν, « Γρασίδι, ὠκινον, *Ocinum* ». Πρῶτοι
οἱ Ῥωμαῖοι γεωργολόγοι ὀνόμασαν τὸ *Ocinum* μὲ διάφορον
γραφὴν *Ocimum* καὶ *Ocymum*, ὡς ἑλληνικὸν ὄνομα,
σημαῖνον ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ χέρτα χρήσιμα εἰς γράσιν, ἀδηλον
ὁποῖον· καὶ πρῶτος ὁ Συνεῖδῆρος προκρίνας τὴν διὰ τοῦ ν γρα-
φὴν, ἔμβασεν εἰς τὸ Λεξικὸν του τὸ Ὠκινον, εἰκάζων ὅτι
εἶναι τὸ Τρίφυλλον (*trèfle*) τῶν παλαιῶν. Ἐσημείωσε δὲ

ὅτι τὸ ὠνόμαζαν, καὶ Ὠκύθοον (διὰ τὴν ταχεϊάν του αὐξήσιν), φέρων μάρτυρα τὸν Ἡσύχιον « Ὠκύθοον, πόα τις, » ἢ Τρύφυλλος καλουμένη » καὶ τὸν Καλλίμαχον (Ἵμν. εἰς Ἄρτεμ. 165),

Ὠκύθοον τριπέτηλον, ὃ καὶ Διὸς ἵπποι ἔδουσι.

ΓΡΑΥΓΙΖΩ, Σ. σημαίνει τὴν φωνὴν τοῦ γεράνου (crier comme la grue) * Γερανίζω Ἑλλ. κατὰ τὰ Γλωσσάρια : « Γερανίζουσι, gruunt » Εὐρίσκεται καὶ * Καγκλάζω, Ἑλλ.

Ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Κραυγίζω (Ἑλλ. Κραυγάζω) ἐγεννήθη τὸ Γραυγίζω, μὲ τὴν τροπὴν τοῦ ἀρχικοῦ, κατὰ τὸ ἀνωτέρω Γράσις καὶ Κράσις, καὶ κατὰ τὸ κοινὸν Γρεπίδα ἀπὸ τὸ Κρηπίς.

ΓΡΑΦῆ, Σ. ἐπισολή (Ζ. Γράμμα). 2) Ἡ Ἁγία γραφή, ἢ Παλαιὰ καὶ Νέα διαθήκη (l'Écriture Sainte).

ΓΡΑΦΙΚῆ, Σ. ἡ τέχνη τοῦ γράφειν (écriture).

ΓΡΑΦΤΗΡΙΟΝ (γρ. Γραπτῆριον), μὲ ἐξήγησιν, Κελλί δια γράψιμον, Σκριτόριον Σ. Τὸ Σκριτόριον, ὄνομα συνήθες εἰς τοὺς ἐμπόρους μας, εἶναι ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν scrittojo (bureau, comptoir).

Γραπτῆριον ἐμποροῦμεν ἀκόμη νὰ ὀνομάσωμεν καὶ τὸ Étude τῶν Γάλλων, ἤγουν τὸν τόπον ὅπου γράφει ὁ ἐντολεὺς (procureur).

ΓΡΑΦΩ, μεταφορικ. κρίνω, νομίζω, οἶον, Ἄν τὸ κάμω πλέον, μὴ με γράψης ἄνθρωπον. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τοῦ Ἡροδότου (VII, 214) τὸ « Τοῦτον αἷτιον γράφω ». Εἶπε καὶ ὁ Πλάτων (Κρατύλ. σελ. 428) « Ἐάν οὖν λέγης τι » κάλλιον, ἕνα τῶν ἀμαθῶν... καὶ ἐμὲ γράφου ».

ΓΡΕΜΠΙΑΝΟΣ, μὲ συνώνυμα Σπιλάδα καὶ Βράχος, Σ.

Ὁ Γρέμπανος σημαίνει τῶν Γάλλων τὸ *côte escarpée*, ἢ *côte écore*, καὶ ἔχει τὰ αὐτὰ γενέθλια μὲ τὸ Γρεπίδα. Οἱ Ῥωμαῖοι λαβόντες εἰς τὴν γλῶσσάν των τὸ Ἑλληνικὸν Κρηπίς τοῦ ἐφύλαξαν καὶ ὅλας τὰς σημασίας. *Crepida* σημαίνει εἰς αὐτοὺς, ὑπόδημα (*soulier*), *Crepido*, βάσις (*base*), καὶ προσέτι πέτραν ἀπότομον προέχουσαν χείλους ποταμοῦ. Εἶναι λοιπὸν ὁ Γρέμπανος, ἀπὸ ἄχρησον τί παλαιὸν ὄνομα Κρήπανος, Κυματωγῆ Ἑλλ. ἤγουν τόπος τοῦ αἰγιαλοῦ πετρώδης, ἢ βραχώδης, ἔπου κτυποῦν, καὶ συντρίβονται (ἄγνυνται, Ἑλλ.) τὰ κύματα, ἢ χυθαίεσεν, ὅπου σκοῦν (σχάζουσι) τὰ κύματα, « *Crepido*, κρηπίς, κυματωγῆ » φέρουν τὰ Γλωσσάρια.

Πιθανὸν ὅτι ὅλα ταῦτα κατάγονται ἀπὸ τὸ μὴ πλέον σωζόμενον εἰς τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς Κρέπω ἢ Κρήπω, ῥῆμα ὀνοματοποιημένον, σωσμένον εἰς τοὺς Ῥωμαίους *Creper* (*craquer, crever, éclater*). Ἐκ τούτου ἢ Κρηπίς, ἤγουν τόπος ὅπου σχάζουσι τὰ κύματα καὶ κάμνουν ψόφον καὶ βοήν, ὡς καὶ τὸ Ἑλλ. Βράχος ἀπὸ παρομοίαν ὀνοματοποιίαν, καὶ τὸ ῥῆμα Βράχω (*bruire*). « Βραχεῖν, ἠχῆσαι, ψοφῆσαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Τὸ ἄχρησον Κρέπω συγγενεῦει μὲ τὸ ἀρχαῖον Κρούω Ἑλλ. ἴσως κατὰ διάλεκτον λεγόμενον καὶ Κρούπω· ὅθεν τὸ Κρούπανον Ἑλλ. (*sabot*), διὰ τὸν ὅποιον κάμνει ψόφον πλέον τῶν ἄλλων ὑποδημάτων· « Κρούπανα, ξύλινα ὑποδήματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἰσως ἀκόμη, κατ' ἄλλην τινα ἑλληνικὴν διάλεκτον, τὰ Κρούπανα ἐλέγοντο καὶ Κρέπανα ἢ Κρήπανα. Ὅπως ἂν ἦναι, πιθανὸν ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ Κρέπω ῥηματικὸν ἦτο τὴν ἀρχὴν ἐπίθετον ὀξύτονον Κρεπανὸς (ὡς ἀπὸ τὸ Πέπω Πεπανὸς,) σημαῖνον τὸν ἠχώδη ἢ ψοφώδη (*bruyant*)· ἔπειτα γινόμενον οὐσιαστικὸν, ἐπροπαροξυτονήθη,

Κρέπανος, ὁ παραθαλάσσιος βράχος, ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ Γρέπανος καὶ μετὴν προσθήκην τοῦ μ̄ Γρέμπανος, Σ. (ὡς ἀπὸ τὸ Λεπίς ἢ Λεμπίδα).

ΓΡΕΠΙΔΑ, Σ. ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Κρηπίς ἴδος (Ζ. Γρέμπανος). Λέξις ἀρχιτεκτονικὴ ὀνομαζομένη ἐπὶ τὸν Βιτρούδιον (VITRUV. *De architectur.* III, 5, § 10, pag. 84, Schneider) Zophorus (frise), ἤγουν Ζωοφόρος, διὰ τὰ γλυμμένα εἰς αὐτὴν ζῶα. 2) * Γρεπίδαν ἢ Κρηπίδα Ἑλλ. μάς συγχωρεῖται νὰ ὀνομάζωμεν καὶ τὴν κτιστὴν ὄχθην (quai) ποταμοῦ ἢ θαλάσσης, ὡς τὴν ὀνομάζει καὶ ὁ Ἡρόδοτος (I, 185) « Παρὰ τὰ χεῖλεα τοῦ ποταμοῦ... κρηπίδα κύκλω ». 3) Καὶ πᾶσαν ἀπλῶς βᾶσιν (base) φυσικὴν ἢ σκευαστὴν, καθὼς ὠνόμαζαν Κρηπίδας Ἑλλ. τὰ ὑποδήματα, ὡς σκεπάζοντα τὰς βᾶσεις τοῦ σώματος.

ΓΡΟΘΟΣ, Σ. Δ. Ἀπὸ τὸ Γρόνθος Ἑλλ. Πυγμὴ, Κόνδυλος, Ἑλλ.

ΓΡΥΛΛΟΣ, μετὰ συνώνυμον Κατάλαφας, Σ. ἀντὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Λεξικοῦ (λέξ. Grillo) γράφεται Κουτάλαφας, Σ. Ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Gryllus (grillon). Τὰ Γλωσσάρια φέρουν, « Grellus, Τρωξαλλίς » καὶ « Grillus Τρίξελλας (γρ. Τρωξαλλίς) ». Ἀλλ' ἡ Τρωξαλλίς εἶναι συνώνυμον τῆς Κάμπης (chenille), ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ κωμικοῦ Ἀλέξιδος (παρ' Ἀθην. III, σελ. 118) τὸ,

Κατεθρόκκσι τὰ λάχανα τρωξαλλίδες.

Ζ. Βωτρίδα (σελ. 69), καὶ Τρώγα.

Τὸ Κουτάλαφας ἢ Κατάλαφας, προσμένω νὰ τὸ διδαχθῶ ἀπ' ἄλλους.

ΓΡΥΨΟΝΑΣ, και Γρύψος, Σ. Γρύψος, Δ. Τὸ Γρύψος ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἐξῆς γραφὴν, ΒΧ :

Ἴσατο ΓΡΥΨΟΣ λαξευτὸς, ἐξήπλωνε πτερόν του,
Καὶ τὴν οὐρανὸν ἐγύριζεν ὡς πρὸς τὴν κεφαλὴν του.

Ἴσως ἐγράφετο ΓΡΥΨΟΣ, ἀπὸ τὸ Γρύψ Ἑλλ. (griffon) ὅθεν καὶ τὸ πληθυντικὸν τῶν Γλωσσαρίων « Γρύπες, grupes ». Ὁ Βιργίλιος ἐφύλαξε τὴν ἑλληνικὴν γραφὴν καὶ κλίσιν Gryps, ὁ δὲ Πλίνιος τὸ κλίνει ἰσοσυλλάβως Gryphus.

ΓΥΑΛΙΑ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Ὑάλια, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ὑάλος Ἑλλ. (verre). Ζ. Σπεγγέτια.

ΓΥΜΝΟΚΡΙΘῆ, Δ. Λέξις χρήσιμος εἰς ἐρμηνείαν τοῦ orge mondé. Τὸ δὲ orge perlé, ἴσως συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ *Μαργαροκριθῆ.

ΓΥΡΑ. Ζ. Πολίδιον.

ΓΥΡΙΣΤῆΣ, Σ. Περιφοράριος, Δ. Πλανήτης Ἑλλ. Περιφοράριον (vagabond) ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι (ὄνομα ὄχι κομψόν) τὸν Γυριστῆν, ἀπὸ τὸ Περιφέρομαι, τὸ περιπλανῶμαι. Τὰ Γλ. φέρουν « Περιφοράριος, REGULA, circumlator ». Τὸ circumlator ἐξηγεῖ ἀδιςάκτως τὸν Περιφοράριον· τὸ δὲ Regula (règle) δὲν ἔχει χώραν ἐδῶ οὔτ' αὐτὸ, οὔτ' ἡ διαφορὸς του γραφὴ virgula (baguette). Ὁ Δ. προβάλλει διόρθωσιν Rabula, τὸ σημαῖνον τὸν ἀχαλίνωτον ζόμα ἔχοντα δικολόγον, ἢ μάλλον δικορράφον, περὶ τοῦ ὁποίου διςάζω. Ἴσως τὸ Rapacida τοῦ ἀκμ. λατινισμοῦ, ἐξεσράφη ἀπὸ τὸν παρακμ. εἰς τὸ RAPULA (filou, escroc) τὸν εὐφυέστατα ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας Ἄρπαξίδιον· καὶ τοιοῦτοι ἐξανάγκης πρέπει νὰ ᾔναι οἱ περιφερόμενοι ἀργοί. Ἴσως ἐμπορεῖ ἀκόμη νὰ διορθωθῇ NEBULO (mauvais garnement). Ζ. Ρεμβός.

ΓΥΦΤΟΣ. Ζ. Ἀτζίγγανος.

ΓΥΨΟΣ, οὐσ. ἄρσεν. καὶ (μὲ κακὴν γραφὴν Ἰψος, Σ. Δ.)
gypse, Γύψος οὐσ. θηλ. Ἑλλ. Ζ. Σκύρος.

Δ.

ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΪΧΝΩ. Ζ. Δείκτω.

ΔΑΜΆΛΙ, μὲ συνώνυμον Καντηλοσβύσης Σ. ζωῦφιον πε-
τόμενον περὶ τοὺς λύχνους, καὶ συχνὰ καιόμενον εἰς αὐτούς. Τὸ
Δαμάλιον εἶναι ὑποκοριστικὸν τοῦ Δάμαλις. Ζ. Καντηλοσβέστης.

ΔΑΜΑΛΙΑ, Σ. μὲ συνώνυμα Μοσχαριά, καὶ Μοσχαρόδερμα,
Σ. (peau de génisse ou de veau). Ἀπὸ τὸ Δαμαλέα, καὶ
Μοσχαρέα, κατὰ τὸ Συκιά ἀπὸ τὸ Συκέα, καὶ Μηλιά ἀπὸ τὸ
Μηλέα.

*Δαμαλίδα ὠνόμασαν τινὲς τὴν νεώσι ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ
τοὺς Γάλλους Vaccine. Ἐμὴ δὲν ἤρμοξε μᾶλλον νὰ ὀνομασθῇ
Βούφυμα (pustule de bœuf), ὡς λέγομεν Βούνευρον
καὶ Βούτυρον;

*ΔΑΝΑΠΡΙΣ, (Δ. λέξ. Πέραμα) ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς
Γραικορ. ὁ Ἑλλ. ὀνομαζόμενος Βορυσθένης ποταμός·
πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τὸ ἐγγώριόν του ὄνομα Dnieper.

ΔΑΥΚΪ. Ζ. Καβούτσι.

ΔΑΦΝΟΚΟΥΪΚΟΥΤΖΟΝ, Σ. Δαφνόκοκκον, Δ. Δαφνίς
Ἑλλ. baie de laurier.

ΔΑΦΝΟΣΤΕΦΑΝΌΝΩ, Σ. (couronner de lauriers),
Δαφνοσεφανωμένος, Σ. καὶ Δαφνοφόρος, Σ. καὶ Δαφνηφόρος,
Σ. (lauréat), Δαφνοφόρος καὶ Δαφνηφόρος Ἑλλ. Ἐπωνόμαζαν
δὲ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Δαφναῖον καὶ Δαφνίτην, διὰ τὸν ἐκ
δάφνης σέφανον.

ΔΕΪΚΤΩ ἢ ΔΕΪΧΝΩ, Σ. Εἰς τὰ προλεχθέντα (Ἄτακτ.
II, σελ. 103) πρόσθεσε τὴν κοινὴν ἀπευχὴν, Ὁ Θεὸς μὴ τὸ

δείξη! ἢ νὰ μὴ τὸ δείξη! Ὁ Σοφοκλῆς (Αἴ. 949) εἶπεν,
« Ἄλλ' ἀπείργοι θεός! » Λέγομεν, καὶ Μὴ τὸ δῶση ὁ θεός!
καί, Ὁ Θεός νὰ μὴ τὸ κάμη!

Σύνθετον, Δακτυλοδείχνω, Σ. Δακτυλοδεικτῶ Ἑλλ.

ΔΕΚΑΔΙ, Σ. (Δεκάδιον) μὲ συνών. Θελιά, Σ. (éche-
veau). Περί τοῦ Θελιά, ἴδε τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. I,
σελ. 137-138).

ΔΕΚΑΝΙΚΙ, Σ. Δεκανίκιον, καὶ Δικανίκιον, Δ. (bâton,
béquille). 2) Ἡ Πατερίτσα τοῦ ἀρχιερέως (crosse).

• Ἡ διὰ τοῦ ι γραφὴ Δικανίκιον, φαίνεται ἡ ὀρθότερα
(Δ. σελ. 309), ἤγουν Δικανικόν, ἀπὸ τὸ φερόμενον εἰς τὰς
χεῖρας τῶν δικασῶν δικανίκιον.

ΔΕΚΑΠΡΩΤΕΙΑ, Δ. δέκα ἀνδρῶν συναρχία (décem-
virat). Καὶ Δεκάπρωτοι ἢ Δεκαπρῶτοι, Δ. οἱ συνάρχοντες.
Καὶ Δεκαπρῶτος, Δ. καθεὶς ἐξ αὐτῶν (décemvir).

ΔΕΛΕΤΡΟΝ. Ζ. Τέλετρον.

ΔΕΛΟΣ, μὲ συνών. Φίλι, Σ. Εἰς τὸν παρακμάζοντα
ἑλληνισμόν τὸ Δέλος ἦτο συνώνυμον καὶ ταυτόσημον τοῦ
Δέλεαρ (Appât), ἀπὸ τὸ Δελεάζω, παράγωγον ἄλλου
θεματικωτέρου τοῦ Δέλω, ὡς τὸ μαρτυρεῖ τὸ Δέλος (κατὰ τὸ
ἔθος, Στέφος, ἀπὸ τὸ ἔθω καὶ Στέφω), καὶ ὁ Δόλος (κατὰ τὸ Λό-
γος ἀπὸ τὸ Λέγω, τὸ Τρόπος, ἀπὸ τὸ Τρέπω, καὶ τὸ Στόνος
ἀπὸ τὸ Στένω). Τὸ Δέλω τοῦτο ὁμως, παρὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ
Ἄπατῶ, ἔπρεπε νὰ ἔχη γενικωτέραν ἄλλην σημασίαν φυσικῆς ἐνε-
ργείας τοῦ Βάλλω, Κεντῶ ἢ Κεντρίζω. Ἀπὸ τὰ δύο τελευταῖα
ταῦτα παράγονται τὰ σύνθετα Ἐμβάλλω, Ἐγκεντρίζω, τὰ
σημαίνοντα τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν
Ἐμβολιάζω (enter, greffer), καὶ τὸ Ἐμβλημα, Ἑλλ. τὸ
κοινῶς Ἐμβόλιον καὶ χυδ. Μπόλι (greffe), « Πάντα δὲ

» τὰ ἐμφυτευόμενα τοῖς ἀγρίοις, ἐμβλήματα καλεῖται » Πολυδεύκ. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ σφήξ ὠνομάσθη Δέλλις (guêpe), διότι πληγόνει διὰ τοῦ δέλους ἢ κέντρου· « Δέλλιθες, σφήκες » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Εὐλόγως λοιπὸν καὶ τὸ Δέλος, παρὰ τὸν Δόλον, ἀνέλαβε τὴν πρώτην κυρίαν σημασίαν τοῦ Ἐγκέντρισμα.

Τὸ δὲ Φίλι (γρ. Φύλλι), καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ῥῆμα Φιλιάζω, (γρ. Φυλλιάζω), Σ. (enter), παράγονται ἀπὸ τὸ Φύλλον (feuille). Ἡ ὀρθή του γραφή, Ἐμφύλλον καὶ Ἐμφυλλίζω. Ἡ κοινὴ γλῶσσα ἀμέλησε τὴν πρόθεσιν (ὡς ἔκαμε καὶ εἰς τὸ Θυμοῦμαι, ἀντὶ τοῦ Ἐνθυμοῦμαι), ἥτις ἐσώζετο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσαθίου (Ὀδυσσ. α', σελ. 1405), « Ἀπίους ἐμβολάδας, τὰς » ὡς οἱ πολλοὶ φασιν ἐγκεκεντρισμένας· ὡς εἶναι ἐπεμβάλλειν, » καὶ τὸ ἐπὶ τὸ προὔπαρχον φυτὸν ἐντιθέναι ἄλλου φυτοῦ κλα- » δίσκον... τὸ δὲ τοιοῦτον Ἐπεμβάλλειν, ἐμφυλλίζειν καὶ ἐγκεν- » τρίζειν ἢ κοινὴ γλῶσσα φησί ».

Δὲν εἶν' ἀλλότριον τοῦ σκοποῦ μου νὰ ἐκθέσω καὶ τὰ συνήθη εἰς τοὺς παλαιοὺς διάφορα εἶδη τοῦ ἐγκεντρισμοῦ, μνημονευόμενα ἀπὸ Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα (Στρωματ. VI, σελ. 672): « Φασὶ δ' οὖν γίνεσθαι τὸν ἐγκεντρισμὸν κατὰ τρόπους τέσσα- » ρας· ἓνα μὲν, καθ' ὃν μεταξὺ τοῦ ξύλου καὶ τοῦ φλοιοῦ ἐναρ- » μόζειν δεῖ τὸ ἐγκεντριζόμενον... ἑξῆς δὲ, ὅταν τὸ ξύλον » σχίσαντες, ἐμβάλωσι τὸ εὐγενὲς φυτὸν... ὁ τρίτος δὲ ἐγκεν- » τρισμὸς — ἀποξύσαντες γὰρ ἑκάτερον ἐπίσφηνον ὀξεῖ δρε- » πάνω μέχρι τοῦ τὴν ἐντεριώνην γυμνώσαι μὲν, μὴ ἐλκῶσαι » δὲ, δεσμεύουσι πρὸς ἄλληλα. Τέταρτος δὲ ἐστὶν ἐγκεντρισμοῦ » τρόπος ὁ λεγόμενος Ἐνοφθαλμισμὸς· περαιορεῖται γὰρ » ἀπὸ εὐγενοῦς σελέχους ὀφθαλμὸς, συμπεριγραφομένου αὐτῷ » καὶ τοῦ φλοιοῦ κύκλω ὅσον παλαισιαῖον μῆκος· εἶτα ἐναπο- » ξύεται τὸ σέλεχος κατ' ὀφθαλμὸν, ἴσον τῇ περιγραφῇ, καὶ

» οὕτως ἐντίθεται περισχοινιζόμενον καὶ περιχριόμενον πληῶ,
 » τηρουμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπαθοῦς καὶ ἀμολύντου ».

ΔΕΝ, ἀρνητικὸν μόριον (ne), Οὐ, Ἑλλ. Παρὰ τὰ λεγ-
 μένα ἄλλου (Ἄτακτ. I, σελ. 46 καὶ 180), σημείωσε τὴν
 ἐρωτηματικὴν του χρῆσιν, κατ' ὀριστικὴν ἔγκλισιν, ἀντὶ τοῦ
 καταφατικῶς προσακτικοῦ, οἶον, Δέν σιωπᾶς; (veux-tu
 te taire?) ἀντὶ τοῦ Σιώπα. Καὶ μάλιστα εἰς τὰς ὑβριστικὰς
 ἀποπομπὰς ἸΔέν ὑπάγεις μὰ χαθῆς; ἸΔέν ὑπάγεις
 εἰς τὸν διάβολον; ἀντὶ τοῦ Ἰπαγε. Ὡσαύτως οἱ παλαιοὶ
 (Ἄριστοφάν. Ὀρν. 1466),

————— Οὐ πτερυγεῖς ἐντευθενί;

Οὐκ ἀπολιθάξεις, ὦ κάκισ' ἀπολούμενε;

Καὶ ἑλλειπτικῶς, « Οὐκ εἰς κόρακας; » (Ἄριστοφάν. Πλούτ.
 394).

ΔΕΝΔΡΟΚΟΛΛΑ, Σ. Δ. Οὕτως ὀνομάζουσι τὸ * Κομ-
 μίδιον (gomme).

ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟΝ, Σ. Δ. Ροσμάνι, Σ. Ροσμαρί, ΓΓ.
 Λιβανωτίς, Ἑλλ. (romarin).

ΔΕΝΔΡΟΜΕΛΟΧΑΣ, ἀρσ. (γρ. Δενδρομολόχα Ξηλ.),
 μὲ συνώνυμον Ἀλθέα (γρ. Ἀλθαία) Δ. Δενδρομαλάχη Ἑλλ.
 Ἀλθαία Ἑλλ. (guimauve).

Ταύτην νομίζουσι ὅτι εἶναι ἡ Ἀλθαία τοῦ Θεοφράστου. Ὁ
 Διοσκορίδης (III, 163) τὴν ὀνομάζει Ἀλθαίαν καὶ Ἰβίσκον
 (Ibisch, Γερμ.). Ὁ Ἄγγλος ἐκδότης τοῦ Θεοφράστου (STACK-
 HOUSE, pag. lxxxiij) τὴν ὀνομάζει Ἀμπέλοχα. Ἀλλὰ τοῦτο
 εἶναι τῆς Μολόχας (mauve), Μολόχη Ἑλλ., ὄνομα μὲ τὸ
 πλεοναστικὸν ᾠ, Ἀμολόχα, ἢ Ἀμελόχα.

ΔΕΝΩ, Σ. Δένω μὲ ὄρκον (lier par serment).
 « Ὄρκοι δεσμοὶ » λέγει ὁ Ἡσύχιος. 2) Δένω, ἐμποδίζω διὰ

μαγίας τὰς ἐνεργείας τινός, καὶ ἰδιαιτέρως τὴν σαρκικὴν μίξιν ἀνδρὸς μὲ γυναιῖκα (nouer l'aiguillette). Δεισιδαίμων πίσις παλαιά, ἐπειδὴ καὶ ὁ Πλάτων (Νομ. ΧΙ, σελ. 933) ἔκρινεν εὐλογον νὰ τὸ ἐμποδίσῃ διὰ τῶν νόμων. Ἡ πράξις ὠνομάζετο Κατάδεσις καὶ τὸ ῥῆμα Καταδέω· «Καταδεδέσθαι (λέγει ὁ Ἄρποκρατίων) ἀντὶ τοῦ πεφαρμακεῦσθαι καὶ δεδέσθαι φαρμάκοις».

ΔΕΥΤΕΡΙΑ, οὐδὲτ. πλῆθ. Δ. Δευτέρια, καὶ Ὑστερα, Ἑλλ. (secondines, arriere-faix).

ΔΕΥΤΕΡΙΑ, ῥηλυκ. μὲ συνώνυμον Λάγγερας, ἄρσ. Σ. (riquette), Δευτερίας, ἄρσ. Ἑλλ.

Τὸ Λάγγερας ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Λάκυρος, Ἑλλ. « Λάκυρος, » σεμφυλίας οἶνος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΔΗΛΩ. Τὸ τρίτον πρόσωπον μόνον εἶναι εἰς χρῆσιν, « Δηλοῖ, φανερώνει, σημαίνει, θέλει νὰ πῆ » Σ.

ΔΗΜΙΟΣ. Ζ. Φουτρῆς.

* ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΕΣ. Δημογέροντας ὀνομάζομεν σήμερον τοὺς διοικητὰς τῶν κοινοτήτων (administrateurs municipaux). Ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων ὠνομάζοντο Κοντσαμπασίδες, σημαῖνον Τουρκισί Πρωτογέροντες, ἢ Ἀρχογέροντες. « Δημογέροντες οἱ τοῦ δήμου ἐντιμότατοι » λέγει ὁ Σουΐδας.

ΔΗΜΟΣΙΑΡΙΟΣ. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ municeps (citoyen d'une ville municipale). Ζ. Πολίδιον.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ, Δ. (le fisc).

ΔΙΑΒΑ, Σ. Δ. Ἀπαρεμφατικὸν ὄνομα, ὡς τὸ Ἑλα· οἶον Τὸ διάβα καὶ τὸ ἔλα (l'aller et venir). 2) Πέρασμα, Διάβασις, Ἑλλ. (passage) οἶον, Στενὸν ἢ Πλατὺ διάβαν. Ἴδε Ἄτακτ. Ι, σελ. 244, καὶ ΙΙ, σελ. 106.

ΔΙΑΒΑΪΝΩ, κινῶ ἀπὸ τόπον τινὰ, ἀναχωρῶ (s'en aller). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ μεταχειρίζονται κάποτε οἱ

συγγραφεὺς τῆς Παλ. καὶ Ν. Διαθήκης. 2) Διαβαίνω (passer).
Ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. β', 134) τὸ ἀπλοῦν Βαίνω.

Ἐννέα δὴ βεβάκσι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.

Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Ἔβη, ἤλθεν, ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη », καὶ « Ἔβαν, ἐπορεύθησαν, ἐβάδισαν ».

ΔΙΑΒΑΤΙΚὸΝ, Δ. (galerie, corridor), Πάρεδος, Ἑλλ. 2) Διαβατικὸν Δ. (droit de passage, péage).

ΔΙΑΒΪΟΥ. Ζ. Βίος.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Ζ. Μαῦρος.

ΔΙΑΒΟΛΟΣΠΕΡΜΑ. Ζ. Σπορά.

* ΔΙΑΒΟΛΟΨΕΙΡΑ. Νομίζεται τὸ Ἄκαρι Ἑλλ. (ciron).

ΔΙΑΓΟΥΜΪΖΩ, Σ. Δ. Διακομίζω Ἑλλ. (piller, sacca-ger). Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ἴσοκράτην σημειώσεις, σελ. 62.

ΔΙΑΓΟΥΜΪΣΙΣ, Διαγούμισμα, Διαγουμισμός, Σ. Διάγουμα (γρ. Διαγουμά) Ξηλ. Δ. Καὶ διὰ τοῦ κ̄ καὶ μὲ μονόφθογγον Διακομά, Δ. ὅθεν πισύονται, ὅτι εἶναι βάρβαρος συγκοπή τοῦ Διακομιδῆ, Ἑλλ. ὡς τὸ Διαγουμίζω, ἀπὸ τὸ Διακομίζω Ἑλλ.

ΔΙΑΓΩΓΗ. Ζ. Διάξις.

ΔΙΑΖΟΜΑΙ καὶ ΔΙΑΖΩ, Σ. καὶ φέρει φράσιν Διάζομαι σημόνι, μὲ ἐξήγησιν accavigliare, Διάζομαι, Ἑλλ. Λέγει ὁ Πολυδεύκης, « Στῆσαι τὸν σήμονα, ἢ τὰ σημόνια, » καὶ Προφορεῖσθαι· οὕτω γὰρ ἔλεγον οἱ Ἄττικοὶ τὸ νῦν « Διάζεσθαι ». Δὲν ἐγνώρισε τὴν λέξιν ὁ Δ.

* ΔΙΑΚΙ. Ἀπὸ τὸ Οἰάκιον ὑποκορ. τοῦ Ἑλλ. Οἰαξ (gouvernail) ἐχυδαίσθη ἢ λέξις εἰς τὸ Ἰάκιον, Ἰάκι, καὶ τελευταῖον Διάκι. Σημαίνει τὸν Ἑλληνα ὀνομαζόμενον Αὐχένα τοῦ πηδαλίου (barre du gouvernail). Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Οἰακες πηδάλια, ἦτοι αὐχένα· καὶ οἱ ταῦτα ἐπι-

» σρέφοντες κανόνες και κρίκοι, δι' ὧν οἱ ἱμάντες διείρονται ». Οἰάκιον, ἀχυδαίσιως, ὠνομάζετο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου, ὅστις λέγει (Ὀδυσσ. ἐ, σελ. 1533), ὅτι ἐσώζετο καὶ τοῦτο, καὶ τὸ Ἀύχενιον εἰς διάφορον σημασίαν · « Τὸ δὲ πηδά-
 » λιον... παρά τισι καὶ Ἀύχην, ὡς δηλοῖ τὸ καθωμιλημένον
 » Ἀύχενιον, ἔτι δὲ καὶ Οἰαξ... Διογενιανὸς δὲ φησιν,
 » Οἰακας λέγει, οἷς τὰ πηδάλια ἐπιστρέφουσι, ἤγουσαν κανό-
 » νας καὶ κρίκους, δι' ὧν ἱμάντες διείρονται. Καὶ φέρεται
 » καὶ μέχρι καὶ νῦν ἡ τῶν οἰάκων λέξις, οὐκ ἐπὶ ὅλου τοῦ
 » πηδαλίου. Λέγεται γὰρ τοῖς ναυτικοῖς Οἰάκια ξυλήφια
 » τινὰ, δι' ὧν σρέφουσι τεχνικῶς τὸ πηδάλιον ».

ΔΙΑΚΟΝΙΑΡΗΣ. ΔΙΑΚΟΝΙΑ. Ζ. Διακονῶ.

ΔΙΑΚΟΝΩ, Σ. Δουλεύω (servir). 2) Διακονῶ, ψωμοζητῶ (mendier). Ὄθεν καὶ Διακονάρης, Διακονάριος, καὶ Διακονιάρης, ὁ ψωμοζήτης (mendiant), καὶ Διακονία, Σηλ. αὐτὸ τὸ λαμβανόμενον, ψωμίον ἢ ἄλλο τι, εἰς ἐλεημοσύνην.

ἔχει τινὰ συγγένειαν μὲ τὰ Διακόνια (πληθ. οὐδέτερον) τῆς Ἑλληνικῆς δεισιδαιμονίας · « Διακόνια, τὰ κατὰ τὴν εἰρεσιώνην τῶ
 » Ἀπόλλωνι πλασσόμενα πέμματα· τινὲς δὲ λέγουσι ζωμὸν ποιὸν,
 » τινὲς δὲ μάζαν » ὡς λέγει ὁ Σουίδας. Ὁ δὲ Ἡσύχιος, « Δια-
 » κόνιον, μάζα, ἢ ζωμός· καὶ ἡ κρηπίς τοῦ πλακοῦντος· οἱ
 » δὲ, πέμματα ἐξαπτόμενα τῆς εἰρεσιώνης ». Πιθανὸν ὅτι μετὰ τὴν τελετὴν τὰ ἐμοίραζαν εἰς τοὺς πτωχοὺς. 3) Τὸ μέσον Διακονοῦμαι εὐρίσκεται καὶ εἰς σημασίαν τοῦ ἀπλῶς λαμβάνω τροφήν, Προσαίρομαι Ἑλλ. ὁποῖον εἶναι τὸ ἀνωτέρω (Ζ. Ἄς), Δικονηθῆς κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ Διακονηθῆς.

ΔΙΑΚΟΠΤΩ. Ζ. Ἀποκόπτω.

* ΔΙΑΛΑΜΒΑΝΩ, περιέχω (contenir, traiter, parler de), οἶον, Ἐτί διαλαμβάνει ἢ ἐπισολῆ;

Παραδείγματα τῆς σημασίας ταύτης εὑρίσκονται εἰς τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμόν.

ΔΙΑΔΕΓΩ, Σ. καθαρίζω χωρίζω, τὰ χρησὰ ἀπὸ τὰ ἄχρηστα (trier, nettoyer, choisir, mettre à part). « Διαλέξας δὲ τὰ τε ὑγιῆ καὶ τὰ μὴ » (Πλάτ. Νομ. V, σελ. 220). Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Διαλέγειν, ἀνακαθαίρειν ». Καὶ ἐπίρρημα, Διαλεκτὰ, Διαλεγδὸν Ἑλλ.

ΔΙΑΛΥΣΤΗΡΙΟΝ. Ζ. Χωριστήριον.

ΔΙΑΜΕΤΡῶ, Σ. μὲ συνώνυμον μέσ. ῥῆμ. Διαμετροῦμαι, συλλογίζομαι σπουδαίως καὶ μὲ προσοχὴν (penser, réfléchir mûrement). Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ μετρούμενα, ὡς καὶ τὰ peser καὶ délibérer ταυτόσημα τῶν Γάλλων, ἀπὸ τὰ ζυγίζόμενα. Τοιαύτην μεταφορὰν (ἀπὸ τὰ ἀριθμούμενα) ἔχει τὸ Πεμπάζω καὶ Ἀναπεμπάζω Ἑλλ. τῶν παλαιῶν, κυρίως Ἀριθμῶ κατὰ πέντε, μεταφορικῶς, Ἀναλογίζομαι (réfléchir) Σκέπτομαι. « Ἀναπεμπάσαι, ἀνασκέψασθαι, ἀνα- » ριθμῆσαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΔΙΑΞΙΣ, Δ. (coutume, usage) ἐξηγῶν αὐτὸ, « Mos, » ἔθος ». Ἀπὸ τὸ Διάγω, ὅθεν καὶ τὸ Διαγωγὴ (conduite).

ΔΙΑΠΕΡΑΜΑ, διὰ θαλάσσης ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, ἢ διὰ ποταμοῦ ἀπ' ὄχθης εἰς ὄχθην, διάβασις (trajet). Στραβ. VI, σελ. 257.

* **ΔΙΑΠΕΤΑΛΟΝ**, οὐσ. οὐδέτερ. ἄγνωστον εἰς τοὺς παλαιούς, καὶ ἀθησαύριζον ἀκόμη εἰς τὰ κοινὰ μας Λεξικά. Σημαίνει περιοχὴν ἢ ἔκτασιν τόπου τινὸς κατὰ μῆκος καὶ πλάτος· οἶον, Τὸ διαπέταλον τῆς γειτονίας, Ὅλου τὸ διαπέταλον τοῦ χωρίου.

Ἀπὸ τὸ Διαπετάζω ἢ Διαπετάννυμι (déployer,

étendre), ἐξαπλώνω, ἀνοίγω, ὡς ἔλεγαν Πέταλον, Ἑλλ. (ἀπὸ τὸ ἀπλοῦν Πετάννυμι) τὸ φύλλον (feuille). Διαπέταλον λοιπὸν εἶναι τὸ ἀπλωμένον καὶ ἐκταμένον, συνώνυμον τοῦ Ἐκπέταλον Ἑλλ. Οὕτως ὠνόμαζαν, Ἐκπέταλον ποτήριον (Ἄθην. XI, σελ. 494) τὸ πολὺ πλατύτερον τὰ ἄνω παρὰ τὰ κάτω ποτήριον (verre évasé). Ἡ δὲ διὰ τοῦ ν γραφή, Ἐκπέτανος (ἴσ. Ἐκπέταλος) πιθάκη (Ἔτυμολογ. σελ. 766), ἐσήμαινε τὸ Ὑπολήνιον (χυδ. Πολέμι, Σ. καὶ Πολῆμι), ἤγουν τὸ ἀγγεῖον ἢ τὸν λάκκου εἰς τὸν ὁποῖον ῥέει ὁ Φλιβόμενος εἰς τὸν πάτον οἶνος. Z. Πολέμι.

ΔΙΑΣΤΟΛΙΖΩ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ storcere i denti della sega (redresser les dents d'une scie), ἀπὸ τὸ Διασέλλω Ἑλλ. (distinguer, dilater), ὅθεν καὶ ὁ Διασολεύς, Ἑλλ. (dilatatoire), χειρουργικὸν ἐργαλεῖον.

ΔΙΑΣΤΟΛΟΣ, Σ. ὁ περὶ τὰς ρίζας τῶν δένδρων γυρωτὸς λάκκος, διὰ τὸ πότισμα (fosse au pied des arbres).

* ΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ, διχονοῶ, ἐχθρεύομαι (avoir différend), οἶον Ἰτί διαφέρεσθε; « Διαφέρονται, μάχονται » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Διαφέρεσθαι, βασάζειν (ἴσ. γρ. δι- » σάζειν), ἀμφιβάλλειν ».

ΔΙΑΦΙ, Σ. Διαφανές, Δ. Καὶ τὰ δύο φθαρμένα ἀπὸ τὸ Θειάφιον (soufre), ὑποκορ. τοῦ Θεῖον Ἑλλ. Z. Θειάφι.

* ΔΙΑΦΟΡΑ, διχόνοια, μάχη (différend). ἸΠοία εἶναι ἡ διαφορά σας; « Διαφορᾶς, ἐχθρας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τοῦτο σημαίνει καὶ τοῦ Ἡροδότου (VII, 3) τὸ « Πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορὴν ».

ΔΙΑΦΟΡΟΧΡΩΜΑΤΙΖΩ, Σ. colorier.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, οὐσ. πληθ. Σ. ὁ μισθὸς τοῦ διδασκάλου (l'honoraire du maître), Δίδακτρον, Ἑλλ. Ὁ Ἡρόδοτος (V, 58) φέρει Διδασκάλιον, οὐδέτ. ὡς συνών. τοῦ Διδασκαλία,

Σηλ. (précepte), λέγων « Οἱ δὲ Φοίνικες... ἄλλα τε πολλὰ,
 » οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώραν, ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς
 » Ἕλληνας κ. τ. λ. ». Ὅθεν διόρθωσε καὶ τοῦ Ἰπποκράτους
 (Περὶ φυσ. I, σελ. 400, Lind) τὴν ἐξῆς ῥῆσιν « Τὸ
 » γὰρ ἔθος τῆσι χερσὶ κάλλιστον ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚὸΝ »
 γράφων ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΟΝ.

ΔΙΔΩ, Σ. Δίδωμι Ἑλλ. Πρόσθεσε εἰς τὰ λεγμένα (Ἄτακτ.
 II, σελ. 110), Δίδω ἄδειαν ἢ ἑλευθερίαν (permettre).
 Δίδω ἀδικον (donner tort). Δίδω βουλήν ἢ γνώμην
 (conseiller). Δίδω δανεικὰ (prêter). Δίδω εἰδοθῆσιν
 (avertir). Δίδω καιρὸν τοῦ καιροῦ (temporiser).
 Δίδω καλὰ λόγια (repaître d'espérances). Ἐξεναν-
 τίας ὁ Εὐριπίδης (Ἑλεν. 488) « Πικροὺς λόγους ἔδωκε »·
 Δίδω παράδειγμα (donner exemple). Δίδω τό-
 πον (faire place, céder). « Δὸς ἄλλοις τόπον (Ἐπικτ.
 Διατρ. IV, 1, § 106). Δίδω τόπον εἰς τὴν ὄργην,
 « Δότε τόπον τῇ ὄργῃ » (Πρὸς Ῥωμ. ιβ', 19). Δίδω ψῆ-
 φον, γνώμην ἢ φωνήν (donner voix, suffrage, vo-
 ter). Ὁ θεὸς νὰ σὲ δώσῃ πολὺ καλὸν! « Θεοὶ σοὶ
 » δοῖεν εὖ! » (Εὐριπίδ. Ἄνδρομ. 751) « Ὅταν δαίμων διδῶ
 » καλῶς » (Ὁ αὐτ. Ἰκέτ. 463). Ὁ θεὸς νὰ σὲ δώσῃ ὅ, τι
 θέλεις! « Ζεὺς τοι δοίῃ ὅ, τι μάλισ' ἐθέλεις! » (Ὅμηρ.
 Ὀδυσσ. ξ', 53), ἢ Ὅ, τι σοῦ θέλω! « Θεοὶ σοὶ δοῖεν οἷ'
 » ἐγὼ θέλω! » (Εὐριπίδ. Ἑλ. 1421). Ἄν ὁ θεὸς δώσῃ,
 « Εἰ δὲ θεὸς παράσχοι » (Λουκιαν. Ἰππ. § 8). Ζ. καὶ Στροβίλα.
 Δίδομαι εἰς τὴν σπουδὴν, εἰς τὰς τρυφάς,
 εἰς τὰς ἡδονάς (s'adonner ἢ s'abandonner à, etc.)
 Εὐριπίδ. Φοιν. 21,

Ὁ δ' ἡδονῆ δούς, ἔς τε βακχεῖον πεσών.

ΔΙΗΓΗΜΑ, Σ. καὶ Διήγησις, Σ. (narration, récit).

Καί τὰ δύο Ἑλλ. καὶ χρησά, ἀν καὶ ὁ Φρόνιχος ἀποβάλη τὸ πρῶτον, « Διήγησιν λέγουσιν, οὐχὶ Διήγημα ».

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ, Σ. Διηγηματάκιον, ὑποκορ. ἄλλου ὑποκορ. τοῦ Διηγημάτιον (ὡς τοῦ Παιδίου τὸ Παιδάκιον). Τὸ Διηγημάτιον (historiette, anecdote) εὐρίσκεται εἰς τὸν Στράβωνα (XIV, σελ. 651).

ΔΙΗΓΟΥ̅ΜΑΙ. Ζ. Ἐξηγοῦμαι.

ΔΙΚΑΙΟΣ, Δ. Ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα, σημαῖνον τοποτηρητὴν (vicaire) Πατριάρχου, Ἀρχιερέως ἢ Ἡγουμένου μονῆς. Πιθανὸν ὅτι οὕτως ὠνομάσθη, ὄχι κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τὸν ἠθικῶς λεγόμενον Δίκαιον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἐπιρῶματικὸν Δίκην, ταυτόσημον τοῦ ὀμειωματικῶ Ὡς, οἷον Δίκαιος τοῦ Πατριάρχου, ὁ ἐνεργῶν ὡς καὶ ὁ Πατριάρχης (« Δίκην πατριάρχου » Ἑλλ.). Τινὲς δὲ καὶ τὸ περισπῶσι Δικαῖος.

ΔΙΚΑΝΙΚΙΟΝ. Ζ. Δεκανίκι.

ΔΙΚΕΡΟΝΙ, Σ. (fourche). Ὁ Δ. διὰ τοῦ χ, « Διχερόνι, » fuscina, tridens, Τρίαινα, Ἀρπάγη, Τριόνουχον ». Ἀπὸ τὸ Δίκερων, Ἑλλ. ὡς τὸ κατωτέρω ὀνομαζόμενον ἀπὸ τὸν Σ. Δικριάνι, ἀπὸ τὸ Δίκρανον, Δίκραιον, Δίκρουν, ἢ Δικροῦν Ἑλλ.

ΔΙΚΟΝΟΥ̅ΜΑΙ. ΔΙΚΟΝΩ̅. Ζ. Διακονῶ, καὶ Ἄς.

ΔΙΚΡΙΑΝΙ. Ζ. Δικερόνι.

ΔΙΛΑΒΙΟΝ. Ζ. Μασία.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ, Δ. Δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὸ Κυβερνήτης (gouverneur). Οἱ Διοικηταὶ (administrateurs) εἶναι ὑπὸ τὸν Κυβερνήτην.

* **ΔΙΟΠΤΡΟΝ**. Ζ. Σπεγγέτια.

ΔΙΠΛΟΣ, Σ. ὁ δις ἐπαναλαμβανόμενος, double, Διπλοῦς, Ἑλλ. ὁ ἐναντίας τοῦ Ἀπλοῦς, (simple) Ἑλλ. 2) Μετα-

φορ. ὁ λεγόμενος Διπλοπρόσωπος, Σ. καὶ Διπρόσωπος, Σ. Διπλοῦς Ἑλλ. (double), οἶον (Εὐριπιδ. Ῥήσ. 394),

φιλῶ λέγειν

Τάληθές αἰεὶ, κ' οὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνὴρ.

Σημείωσε ὅτι τὰ συνηρημένα εἰς $\overline{\text{ους}}$ ἀπὸ τὸ $\overline{\text{εος}}$ ἢ $\overline{\text{οος}}$ προφέρονται σήμερον διὰ τοῦ ἀπλοῦ $\overline{\text{ος}}$, οἶον Ἀπλός, Διπλός, Τριπλός, Ἀργυρός, Χρυσός, ἀντὶ τοῦ Ἀπλοῦς, Διπλοῦς, Τριπλοῦς, Ἀργυροῦς, Χρυσοῦς, πλὴν τοῦ Νοῦς. Δὲν τὰ ἐχυδαίσαμεν ἡμεῖς· οἱ Ἑβδομήκοντα εἶπαν (ἄχι μίαν φοράν) Ἀδελφιδός (neveu), ἀντὶ τοῦ Ἀδελφιδοῦς, ἀπὸ τὸ Ἀδελφιδέος· καὶ σχεδὸν 150 ἔτη πρὸ τῶν Ἑβδομήκοντα ὁ Ἀρισοφάνης, Δορυξός (Εἰρ. 447), ἀντὶ τοῦ Δορυξόας (ὡς λέγομεν καὶ σήμερον Χρυσοχός (orfèvre), ἀντὶ τοῦ Χρυσοχόος), καὶ Δορυξέ (ὁ αὐτ. Εἰρ. 1260), ἀντὶ τοῦ Δορυξόε.

ΔΙΠΟΤΑΜΑΤΑ, Σ. οὐδέτερ. πληθ. ὁ τόπος ὅπου ἐνόνονται δύο ποταμοὶ (confluent). Συντομώτερον καὶ εὐφωνότερον εἶναι, νομίζω, τὸ ἐνικ. οὐδέτερ. Διπόταμον, κατὰ τὸ ἀλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 44) Ἀναπόταμον.

ΔΙΣΜΑ Ζ. Εἶδος.

ΔΙΩΓΜΪΤΑΙ, Δ. Μᾶς χρησιμεύει τὸνομα θέλοντας νὰ ἐκφράσωμεν τοὺς ψιλούς στρατιώτας, τοὺς ὀνομαζομένους Γαλλισί chasseurs. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ἀμμιαυ. Μαρκελλίν. (XXVII, 9, § 6) σημειώσ. τοῦ Βαλεσίου.

ΔΙΩΚΤΩ, ἢ ΔΙΩΧΝΩ, βιάζω τινὰ εἰς φυγὴν (chasser). 2) Μεταφορικ. Ἀποβάλλω, Καταφρονῶ, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἀνακρέων (XXXIV) « Μηδὲ τὰμὰ φίλτρα διώξης ».

ΔΟΚΩ. Ὁ ἐνεσῶς τοῦ ῥήματος τούτου ἔγινε σήμερον ἄχρηστος. Μεταχειριζόμεθα μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ

όριστικοῦ ἀορίστου, οἶον, Οὕτω μὲ, σὲ, τὸν ἔδοξε, ὡς τὸ (Ἀπολλών. ὁ ἐν Τύρ.),

Καὶ μιὰ φορά τῆς ἔδοξε νὰ πᾶ νὰ ξεφαντώσῃ,

καὶ τὸν ἀόριστον τοῦ ὑποτακτικοῦ, οἶον, Ὅ, τι τὸν δόξῃ
« Ὅ, τι ἂν αὐτῷ δόξῃ » Ἑλλ. καὶ Ὡς ἢ Καθὼς τὸν δόξῃ
« Ὡς ἂν αὐτῷ δόξῃ » Ἑλλ.

ΔΟΞΑΡΙ. Ζ. Κυραρασελένη.

ΔΟΥΛΕΥΟΜΑΙ, παθητ. (être servi), καὶ Δουλεύομαι, μέσ. (se servir soi-même). Εἰς τὴν παθητικὴν σημασίαν, Δουλεύομαι ἀπ' ἄλλον, ἐνθυμοῦ τὸ ὠραῖον τοῦ Ἐπικτήτου (παρὰ τῷ Στοβ.) παράγγελμα, « Φεύγεις δουλείαν; » φυλάσσου τὸ δουλεύεσθαι ». Ὅσις ἐπιθυμεῖ νὰ ᾔῃαι ἐλεύθερος, χρεωσθεῖ νὰ σέβεται τῶν ἄλλων τὴν ἐλευθερίαν.

ΔΟΥΛΕΥΣΙΣ, μεταφορ. ὠφέλημα, εὐεργέτημα, χάρις, ὡς τὸ service τῶν Γάλλων, οἶον, Κάμε με τὴν δούλευσιν νὰ... Ὁμοίως εἶπεν ὁ Εὐριπίδης (Ὄρες. 219),

Ἴδοῦ, τὸ δούλευμ' ἤδῃ, κοῦκ ἀναίνομαι.

ΔΟΥΛΕΥΩ, ἐργάζομαι (travailler). Ἀπατήθη ὁ Δ. ἐξηγῶν τὸ, Δουλεύειν [τὴν] ἑορτήν, festum observare (observer une fête). σημαίνει ὅλον τὸ ἐναντίον (travailler pendant la fête).

ΔΟΥΛΟΝΩ, μεταφορ. ὑποχρεόνω ὠφελῶν, εὐεργετῶν ἢ χαρίζων τί (obliger), οἶον, Μ' ἔδούλωσε μὲ τὰς πράξεις του.

ΔΡΑΓΆΤΗΣ. Ζ. Δράνα.

ΔΡΆΚΑΙΝΑ (καὶ ὄχι μονοφθόγγως, Δράκινα, Σ.), γένος ὄψαριου, ἴσως ὁ Δράκων τοῦ Ἀριστοτέλους. (Περὶ ζ.

ισορ. VIII, 13) ἢ ἢ κατ' ἄλλους Δρακαινίς, Ἑλλ. (Ἄθην. VII, σελ. 322). (Vive ἢ Trachine vive).

ΔΡΑΜΕ, Σ. προσακτικὸν τοῦ Τρέχω. Λέγομεν καὶ Ἄνδράμω, καὶ Νάδράμω.

ΔΡΑΝΑ, Ξηλ. Σ. Κορμὸς ἀμπέλου (cep de vigne)· ὄθεν καὶ τὰ συνώνυμα Κούρβουλον, οὐδετ. Σ. καὶ Κουρβούλα, Ξηλ. Δ. ἀντὶ τοῦ Κούρμουλον καὶ Κουρμούλα, ἀπὸ τὸ Κορμός. Τὸ δὲ Δράνα συγγενεῦει ἴσως μὲ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Ἐδάνη, εἶδος ἀμπέλου » μὲ τὸ « Δρόπις, τρυ- » γητὸς » καὶ μὲ τὸ « Δράχμα, τὸν τῆς σαφυλῆς βότρυν ». Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐγέννησεν ἴσως τὸ Δραγάτης Δ. Σ. τὸ ὁποῖον ὁ Σ. ἐξηγεῖ, Ἀμπελοφύλαξ (garde-vigne).

ΔΡΙΜΟΝΩ, Σ. ῥῆμα οὐδέτερον. γίνομαι δριμύς, οἶον, Τὸ ὀξειδίον ἐδρίμωσε. 2) Μεταφορ. γίνομαι σφοδρότερος, οἶον, Ἡ Ξέρμη δριμόνει, Σ. ἤγουν παροξύνεται. Κατ' ὁμοίαν μεταφορὰν ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ « Κάτοξυ νόσημα » (Ἰπποκράτ. Ἄφορ. I, 7), καὶ « Πυρετὸς δριμύς » ὡς λέγομεν κυρίως Ὁξὸς δριμύ, καὶ ὡς λέγουν οἱ Γάλλοι ἰατροὶ exas-
pération de la fièvre.

Τὸ ῥῆμα παράγεται ἀπὸ τὸ ἄχρησον Δριμόω (ὡς ἀπὸ τὸ Χρυσόω τὸ Χρυσόνω), ἢ ἀπὸ ἄλλο ἄχρησον Δριμύνω (ὡς ἀπὸ τὸ Μολύνω τὸ Μολόνω). Ὁ τελευταῖος οὗτος τύπος, Δριμύνω ἀπὸ τὸ Δριμύς, ἀναλογεῖ μὲ τὸ Βραχύς, Βραχύνω, Ὁξύς, Ὁξύνω, Παχύς, Παχύνω, καὶ τὰ παρόμοια· καὶ εἶναι πολὺ ἐλληνικώ-
τερος παρὰ τοῦ παρακμ. Ἑλλ. τὸ Δριμύσσω.

* * ΔΡΟΓΓΕΥΩ ἢ ΔΡΟΓΚΩ. Ἡ μετοχὴ μόνη τοῦ ῥήματος Δρογγευμένος ἢ Δρογγεμένος, εἶν' εἰς χρῆσιν, το-
πλέον διὰ τὰ χόρτα ἢ φυτὰ, καὶ σημαίνει τὸ Εὐτραφῆς ἢ
Εὐθαλῆς (touffu) τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ παραγωγή του εἶναι ἀπὸ τὸ Δροῦγγος, λέξιν βάρβαρον συνήθη εἰς τοὺς Γραικορωμαίους, σημαίνουσαν, Ἰλην Ἑλλ. ἤγουν μοῖραν ἰππικοῦ στρατεύματος, συμπυκνουμένην ὡς Ἰλημα (peloton, escadron), τῆς ὁποίας τὸν Ἰλάρχην Ἑλλ. ὠνόμαζαν Δρουγγάριον, Δ. Ἀπὸ τῶν Γερμανῶν τὸ Drängen (serrer, presser), πυκνόνω, θλίβω.

Τὸ δὲ ἀπὸ τρεῖς Δρούγγους συγκείμενον σῶμα ὠνομάζετο Τοῦρμα, ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Turma (escadron), ὅθεν τῶν Ἰταλῶν τὸ ciurma (chiourme), καὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Τσοῦρμα. Τὰ Γλ. φέρουν, « Turma, λόχος, δια- » δρομή, παράταξις, ἰππικὴ τάξις, ἴλη ».

Ἀλλὰ τὸ Turma τοῦτο παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Τόρμη. « Τόρμη, εὐθύς δρόμος κατὰ τέχνην, καὶ σροφή, καὶ » σύμπας [δρόμος] » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ αὐτὸς ἔτι καὶ « Ἰπ- » πικὸν τόρμον· ὁ Καμπτήρ » καὶ « Ἐκ τορμῶν ἀπὸ τοῦ » Καμπτήρος, ἢ τοῦ σύμπαντος δρόμου » ὅθεν ἐξηγεῖται τὸ Διαδρομὴ τῶν Γλωσσαρίων.

ΔΡΟΜΟΣ. Ἐξω τοῦ δρόμου, λέγεται κυρίως, ὅσις μακρύνεται ἐκουσίως, ἢ πλανώμενος ἀπὸ τὸν δρόμον του. 2) Μεταφορ. ὅσις λέγει ἢ πράσσει ὅ,τι δὲν ἔπρεπε νὰ εἶπῃ ἢ νὰ πράξῃ, αἶον, Λαλεῖς ἔξω τοῦ δρόμου, Ἐπραξες ἔξω τοῦ δρόμου. Λέγεται καὶ ἐπιβήματικ. Παράδρομα (Ζ. Παράσρατα). Ὁ Αἰσχύλος (Χοηφ. 511) εἶπεν,

Ἔσαι. Πυθέσθαι δ' οὐδὲν ἔς' ἔξω δρόμου.

Ὁ Πλάτων (Κρατυλ. σελ. 425), « Ἄλλως δὲ συνείρειν μὴ » φαῦλον ἤ, καὶ οὐ καθ' ὁδόν, ὧ φίλε, κ. τ. λ. ». Ὡς λέγομεν, Δὲν εἶναι τοῦ δρόμου, ἤγουν εἶναι ἄτοπον, ἀπρεπές, οὕτως ἐξεναντίας, Τοῦ δρόμου, σημαίνει τὸ πρέπον, εὐλογον, οἶον Λαλεῖς τοῦ δρόμου, ἤγουν Λαλεῖς ὀρθά, ὡς

πάλιν ὁ αὐτὸς Πλάτων (Περὶ πολιτ. VI, σελ. 435) « Καθ' » ὁδὸν τε λέγεις, καὶ ποιεῖν χρὴ οὕτως ». Ἰσοκράτους δρόμον νὰ πιάσω; λέγει μεταφορ. ὅστις ἀπορεῖ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μέσων, διὰ νὰ ἐπιτύχη τὸ τέλος, οἷον ὁ Ἀριστοφάνης (Πλουτ. 374)

————— Πῶς τις ἂν
Τράποικο; τὰληθῆς γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι.

Ἵπαγε· ἀνοικτὸς εἶν' ὁ δρόμος. Ζ. Ἀνοικτός.

ΔΡΟΜΙΩΝΙ, Σ. (grand crible). « Δρομόνι cribrum, » κόσκινον γυριῶδες » Δ. ὑποκορ. τοῦ Δρόμων, ὠνος. Ἀλλὰ τοῦτο εἰς τοὺς Ἑλλ. ἐσήμαινε πλοῖον μικρὸν καὶ ταχύπλοον χρήσιμον εἰς ἀγγελίας, καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας πολεμικὰς (un Aviso). Δρόμωνας Δ. ὠνόμαζαν καὶ οἱ Γραικορωμαῖοι τὰ τοιαῦτα πλοῖα. Ἐσήμαινε ἔτι ὁ Δρόμων καὶ γένος τῆς καρκίνων, διὰ τὴν ταχεῖαν αὐτῶν βιάδισιν « Δρόμων, ὁ μικρὸς » καρκίνος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

* ΔΡΟΣΕΡΟΣ, κυρίως ὁ δροσοβρεγμένος (couvert de rosée). Μεταφορ. Δροσερόν, ὅ,τι γέμει χυλόν, καὶ εἶναι νόστιμον εἰς τὴν γεῦσιν (succulent), Δροσερὸς καὶ Δροσώδης Ἑλλ. οἶον, « Ἐγχυλα καὶ δροσώδη κρεάδια » (Ἀθην. σελ. 385)· « Δροσερὰ λάχανα » (Ἀριστοφάν. Πλουτ. 298).

ΔΡΥΜΜΑΤΑ (καὶ ὄχι Δρύματα, Σ.) πληθ. οὐδέτερον. Τοῦτο μόνον τὸ ῥηματικὸν ἔμειν' εἰς τὴν γλῶσσαν ἀπὸ τοῦ παλαιῶν Δρύπτω (déchirer, dilacérer), ἴσως διότι σημαίνει ἀνόητον ἔθος, παλαιᾶς δεισιδαιμονίας λείψανον. Δρύμματα ὀνομάζουσι οἱ χυδαῖοι τὰς πρώτας ἐξ ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου μηνός, εἰς τὰς ὁποίας δὲν τολμοῦν νὰ πλύνωσι τὰ λερωμένα, διότι, κατὰ τὴν ὑπόληψιν αὐτῶν, ἡ ἀλισία θαπανᾷ καὶ καταλύει τὰ πλυνόμενα ταύτας τὰς ἡμέρας.

ΔΥΝΑΜΑΡΙΟΝ, Δ. Με τὴν λέξιν Δυναμάριον ἐσήμαιναν οἱ Γραικορωμαῖοι, ὅ,τι σημαίνει καὶ τῶν Γάλλων τὸ *forteresse*, φρούριον δηλαδὴ.

ΔΥΝΑΤΟΓΝΩΜΟΣ, Σ. Λέγομεν καὶ Ἰσχυρόγνωμος (*opiniâtre*), Ἰσχυρογνώμων, Ἑλλ.

ΔΥΟ. Κόψε, σχίσε το εἰς δύο, ἔλλειπτ. τοῦ Μέρη, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ « Διελεῖν εἰς δύο ».

Μεταχειριζόμεθα τὸ Δύο καὶ ἀορίσως, ἀντὶ τοῦ Τινά, οἶον, Δός με δύο σῦκα, δύο καρύδια. Τοιοῦτον εἶναι τῶν Ἐβδομήκοντα (Βασιλ. Γ', ιζ', 12) τὸ « Ἴδοῦ ἐγὼ συλλέξω δύο ξυλάρια ».

* **ΔΥΣΑΡΕΣΤΟΪΜΑΙ**. Ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ Εὐαρεσοῦμαι, ἵδιό, διὰ τί νὰ μὴ προσλάβωμεν καὶ τὸ Δυσαρεσοῦμαι (*être mal content, se déplaire*);

* **ΔΥΣΑΡΕΣΤῶ**. Ἀκόμη καὶ τοῦτο (*déplaire*), ἔπειδὴ λέγομεν τὸ ἐναντίον του, Εὐαρεσῶ (*agréer*).

* **ΔΥΣΚΟΛΑΪΝΩ**, γίνομαι δύσκολος (*avoir de l'humeur, devenir difficile, fâcheux*), Δυσκολαίνω Ἑλλ. ὡς εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης (Νεφ. 36),

Τί δυσκολαίνεις, καὶ σρέφει τὴν νύχθ' ὅλην;

« Δυσκολαίνει, δυσφορεῖ » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΔΥΣΚΟΛΕΪΩ, Σ. κάμνω δύσκολον (*rendre difficile*). Ἄλλ' ὁ αὐτὸς Σ. δίδει καὶ ἄλλην σημασίαν εἰς τὸ ῥῆμα τοῦτο, *disturbare* (*détourner, distraire*). Ὄταν ὁμοίως σημαίη τοῦτο, ἴσως πρέπει νὰ γράφεται Δυσχολεύω ἢ Δυσσχολεύω, ὡς παράγωγον, ὅχι τοῦ Δύσκολος, ἀλλὰ τοῦ Δύσχολος ἢ Δύσσχολος (ἀπὸ τὸ Σχολή), ἢ γουν ταρασσῶ ἢ διακόπτω τινὸς τὴν σχολήν (*occupation*), τὸ ἔργον δηλαδὴ

εἰς τὸ ὁποῖον σχολάζει ἢ καταγίνεται· συνώνυμον τοῦ κοινῶ
 * Ἀσχολεύω οἶον, Μὴ μ' ἀσχολεύης, τοῦ ἄλλου
 (Ἄτακτ. II, σελ. 129) σημειωθέντος Ἐξηλόνω, καὶ τοῦ εἰς
 τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμὸν συνήθους Ἀπασχολῶ.

ΔΥΣΚΟΛΟΣ ἄνθρωπος, Σ. Κακόφερτος, Σ. Δυσάρετος,
 Δύσκολος Ἑλλ. (difficile, d'une humeur fâcheuse).
 Λέγει ὁ Ἡσύχιος, « Δύσκολος, ἄγριος, δυσχερῆς » ὁ δὲ
 Ἐτυμολόγος (σελ. 292), « Δύσκολος, ὁ δυσάρετος..... ὁ
 » δυσχερῶς τινὶ ἐνούμενος, κ. τ. λ. » Δύσκολος εἰς τὸ φα-
 γητὸν (difficile en son manger), Κακόσιτος, Ἑλλ.

ΔΥΣΤΡΟΠΕΪΩ. Ζ. Στράνιος.

* ΔΥΣΤΡΟΠΟΣ, ὁ δύσκολος καὶ παράξενος, ὁ ἄγριος
 τοὺς τρόπους καὶ τὰ ἔθη (bourru, morose). Ζ. Στράνιος.

ΔΥΣΧΟΛΕΪΩ. Ζ. Δυσκολεύω.

* ΔΥΣΩΠΩ. Ἐπειδὴ εἶναι σύννηθες τὸ ἄδυσώπητος (inexo-
 rable, inflexible), διὰ τί γὰρ μὴ συνειθισθῆ καὶ τὸ Δυσω-
 πῶ (fléchir, apaiser);

ΔΩΡΕΑ, Σ. Δωριά, Σ. Δώρημα, Σ. (don, présent).
 Ἡ αἰτιατικὴ Δωρεάν, ὡς καὶ τὸ συνών. Χάρισμα,
 συνειθίζεται καὶ ὡς ἐπίρρημα (gratis, gratuitement),
 οἶον, Μ' ἐδούλευσε δωρεάν, ἢ χάρισμα. Οἱ Ἐβδομή-
 κοῦτα ἐρμηνεύουν συχνὰ τὸ ἑβραϊκὸν ἐπίρρημα קָדַם (χι-
 νάμ) διὰ τοῦ ΔΩΡΕΑΝ, οἶον (ψαλμ. ξθ', 4) « Οἱ μισοῦντές
 » με δωρεάν ». Ἐκ τούτων ἐπέρασεν ἡ χρῆσις καὶ εἰς τοὺς
 Ἀποστολικούς συγγραφείς, οἶον (Β', Κορινθ. ιά, 7) « Δωρεάν
 » τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν » καὶ ἀπὸ
 τούτους εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν.

Ἦτον εἰς χρῆσιν καὶ εἰς τὸν ἀκμάζοντα ἑλληνισμὸν τὸ ἐπίρ-
 ρηματικὸν Δωρεάν (κατὰ δωρεάν) καὶ τὸ διαλυμένον, Ἐν

δωρεᾶ. Συνηθέστερον ὁμως εἰς τοὺς Ἄττικοὺς εὐρίσκεται τὸ συνώνυμον Προῖκα (αἰτιατικὴ τοῦ Προῖξ) κατ' ὁμοίαν ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν, οἷον (Δημοσθέν. Περὶ εἰρήν. σελ. 60) « Προῖκα τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν λῆμμα, » κ. τ. λ. » Παρόμοια καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Ἰππ. 576),

————— Ἡμεῖς δ' ἀξιούμεν τῇ πόλει
Προῖκα γενναίως ἀμύνειν. —————

Ὁ δὲ Ὅμηρος ἐμεταχειρίσθη καὶ τὴν γενικὴν ὡς ἐπίρρημα (Ὀδυσσ. ν', 15),

— Ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι.

Τὸ διὰ τοῦ τ (Δωριά) φαίνεται παλαιᾶς τινος διαλέκτου λείψανον, ἐπειδὴ εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον « Δωριάς, » δωρεάς ».

ΔΩΡΙΑ, Ζ. Δωρεά. « Ἡ ἀγία Δωριά » Σ. (la Fête-Dieu).

ΔΩΡΙΑ, Δωρεά, Δωριανὰ, Χάρισμα, Χάρिता, Σ. (gratis).

ΔΩΡΙΑΝΑ, εὐκερα (γρ. εὐκαιρα), Σ. ἤγουν Εἰσμάτην (en vain). Καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εἶπεν ὁ Παῦλος (Πρὸς Γαλατ. β', 21) « Εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα » Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανε » καὶ οἱ Ἐβδομήκοντα (Ἰωβ α', 9), « Μὴ δωρεὰν Ἰωβ σέβεται τὸν κύριον ; »

Ε.

ΕΓΓΙΖΩ, Σ. Θίγω ἢ Ἄπτομαι Ἑλλ. (toucher), οἷον, Μὴ τὸ ἐγγίξης, καὶ Μὴν ἐγγίξης τὰς χεῖράς σου. 2) Πλησιαίω (approcher), οἷον, Ὁ καιρὸς ἐγγίζει, κατὰ τὸ (Ματθ. κς', 45) « Ἠγγικεν ἡ ὥρα ». 3) Συγγενεύω

(être des proches), οἶον, Μοῦ ἐγγίξει ἀπὸ τὰς γυναῖκας, ὡς οἱ Ἐβδομήκοντα (B. Βασιλ. ιθ', 42), « Ἐγγίξει πρὸς με ὁ βασιλεύς ». 4) Μοῦ χρεωσέται, οἶον, Μοῦ ἐγγίξει ἡ κληρονομία, ὡς τὸ Ἑλλ. Προσῆκει, τὸ σημαῖνον καὶ τὸ Πλησιάζει, καὶ τὸ Ὄφειλεται.

ἘΓΓΡΑΦΟΣ. « Τὸ ἔγγραφον τῆς πίσεως » Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι, τὴν διδομένην ἀπὸ τὸν βασιλέα, ὅτε ἐσέφετο, εἰς τὸν Πατριάρχην ἔγγραφον ὁμολογίαν τῆς πίσεως. Ἐμποροῦμεν νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν ἐρμηνεύοντες τὸ Test τῶν Ἀγγλων.

ἘΓΚΑΙΡΟΣ. Ὁ Δ. τὸ γράφει Ἐγγερος, πλανηθεὶς ἀπὸ τοῦ ἐξῆς σίχου τὴν κακὴν γραφήν,

Αἶμα καὶ γάλα ἔγγερον, καὶ διδυμάρια ζῶα.

Γράφε Γάλα ἔγκαιρον (du lait frais).

ἘΓΚΑΤΗΡΑ, Δ. οὐσ. Σηλ. εἰς μόνον ἴσως τὸν Τραλλιανὸν Ἀλέξανδρον (σελ. 39, 312, 332, καὶ 318) εὕρισκόμενον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν ὁ Δ. ἐξηγῶν αὐτὸ *cibus multo sale conditus*, ἤγουν Φαγητὸν πολυαλατισμένον, καὶ τὸ κατεχώρισε πρῶτος εἰς τὸ Λεξικόν του ὁ Σνεϊδέρος. Ἡ ἐξηγησις δὲν σημαίνει σχεδὸν τίποτε ἢ παραγωγή τῆς λέξεως ἔμωσ ἀπὸ τὸ Ἐγκατα (*intestins*), ἀρκεῖ, νομίζω, νὰ μᾶς διδάξη, ὅτι ἡ Ἐγκατηρὰ εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ τὸ συνηθεσέρως ὀνομαζόμενον Γάρον· τὸ ὁποῖον ἐκατασκευάζετο ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῶν ὀψαρίων, κατὰ τὸν Πλίνιον: *Aliud etiamnum liquoris exquisitum genus, quod garon vocavere, INTESTINIS piscium, ceterisque, quæ abjicienda essent, sale maceratis, ut sit illa putrescentium sanies* (PLIN. *Histor. natural.* XXXI, 7, § 43). Ἀναλογεῖ μὲ τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον χαβιάριον (*caviar*). Φέρει

ἀκόμη ὁ Δ. (σελ. 348) ἀπὸ Γλώσσας ἰατρικᾶς, « ἘΓΥΡΩΣ, » ὀξύγαρος ». Ἴσως ἐγράφετο κ' ἐδῶ, ἘΓΚΆΤΗΡΟΣ. Ἄλλου δὲ (σελ. 1036) ὀνομάζει Ὀκίορον, καὶ Ὀκνίορον τὸ γάρος. Περὶ δὲ τοῦ Ὀξυγάρου, ἴδε τὸν Ἀθήναιον (IX, σελ. 366). Ζ. καὶ Γάρος.

ἘΓΚΛΑΒΗ. Ζ. Ἐκλαβή.

ἘΓΚΕΝΤΡΙΖΩ. Ἐλησμόνησεν ἐδῶ τὸ Ἐγκεντρίζω (greffer) ὁ Σ. μ' ὄλον ὅτι τὸ ἐσημείωσε κατωτέρω μὲ τὰ συνώνυμά του, « Κεντρώνω, κεντρίζω, ἐγκεντρίζω, φιρίζω, » φιλιάζω, φιλιῶ, φιλιώνω ». Ζ. Δέλος.

ἘΓΚΡΥΜΜΑ, Δ. Ἐνέδρα καὶ Λόχος Ἑλλ. Δὲν ἐγνώρισεν ὁ Δ. τὸ συνώνυμον Χωσία (embuscade), οὐδὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ σύνθετον ῥῆμα Ἀποχωσιάζω καὶ Ξεχωσιάζω sortir d'une embuscade), οἷον Χρονικ. τῶν ἐν τῷ Μωρέᾳ πολέμ. τῶν Φράγκων, σελ. 78),

Ἔως νὰ τοὺς προφέρωσιν ἀπέσω εἰς τὰς χωτίας,
Ἐνταῦτα ἀπεχωσίασαν γύρωθεν ἡ χωσίας·

καὶ πάλιν (σελ. 86).

Εὐθὺς ἐξεχωσίασαν οἱ Τοῦρκοι καὶ Κουμάνοι·

Ὁ αὐτὸς ποιητὴς τὴν ὀνομάζει καὶ Ἐγκρυμμα (σελ. 78)·

Ταῖς νύκταις ἐπερπάτησεν, ἕως νὰ σώσῃ ἐκεῖθε,
Τὰ ἘΓΓΡΥΜΑΤΑ ἔβαλεν εἰς ἐπιδέξιους τόπους.

Γράφε ἘΓΚΡΥΜΜΑΤΑ. Λέγεται καὶ Παρακάθισμα (Λεξικ. Βλάχ.) καὶ Παραμόνευμα, Σ. καὶ τὸ ῥῆμα Παρακαθίζω καὶ Παραμονεύω, Ἐνεδρεύω (s'embusquer), Ἑλλ. Ζ. Χωσία.

ἘΓΝΟΙΑ. Ζ. Τυραννῶ.

ΕΓΩ (moi). Τὸ Ἐγὼ καὶ μόνον, μὲ ἔμφασιν προφερόμενον, δηλοῖ ψυχῆς ὑπερηφάνου διάθεσιν. Ἐάν δὲ τολμήσῃ ὁ προφέρων καὶ νὰ τὸ πλατύνῃ λέγων τὸ παροιμιώδες, Ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἄλλος δὲν εἶναι, σιμὰ τῆς ὑπερηφανίας σημαίνει καὶ δεσπότην Ξηριωδέστατον. Οὕτως εἰς τὸν προφήτην Ἡσαΐαν (μζ', 8) ἡ Ξυγάτηρ Βαβυλῶν κομπάζουσα λέγει· « Ἐγὼ » εἶμι, καὶ οὐκ ἔσιν ἑτέρα ».

ΕΔΕΠΑ, Σ. ἐπίρρ. τοπικ. (Ἄπολλ. ὁ ἐν Τυρ.),

Νὰ τὸν κρατίξῃς ἐδεπά, ὀγιανὰ μὲ μανθάνη.

Ἀπὸ τὸ Ὡδε τῶν παλαιῶν ἐγεννήθη κατὰ ἀναγραμματισμὸν τὸ Ἐδῶ· καὶ ἐκ τούτου τὸ σύνθετον Ἐδεπα ἀπὸ τὸ Δωρικὸν Ὡδέ πα (Ἄττικ. Ὡδέ πη). Ὁ Σ. φέρει καὶ Ἐδεποῦ (ἤγουν Ὡδέ που), καὶ Ταδεποῦ (Τᾶδέ που, ἢ Τῆδέ που).

Καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι εἰς χρῆσιν καὶ τὸ Κρατήσης (ἀπὸ τὸ Κρατῶ), καὶ τὸ διὰ τοῦ ξ Κρατίξης (ἀπὸ τὸ Κρατίζω), ὡς λέγομεν Βοῶ καὶ Βεῖζω.

ΕΘΕΛΟΔΟΥΛΟΣ. Ζ. Ὑποτακτικός.

*ΕΘΕΛΟΘΡΗΣΚΕΙΑ. ΕΘΕΛΟΘΡΗΣΚΟΣ. Ζ. Θρησκός.

ΕΪΔΟΣ, Σ. (espèce). Εἰς τὸ πληθ. Εἶδη, Δ. Παρὰ τὴν γνωστὴν κοινὴν σημασίαν, Εἶδη ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι καὶ τὰ ἀρωματικά, ὡς καὶ ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς τὰ ὠνόμαζε μὲ τὸ ταυτόσημον species, καὶ οἱ Γάλλοι μὲ τὰς ἀπ' αὐτὸ σχηματισμένας λέξεις épices καὶ épiceries· καὶ τὸν πωλοῦντα τὰ εἶδη épiciet, ὅσιν ὀρθότερα ὠνομάζετο Παντοπώλης, ἐπειδὴ παρὰ τὰ ἀρώματα, ἐπώλει καὶ ἄλλα πολλὰ διάφορα εἶδη. Δὲν ἐξεύρω, ἂν σήμερον σώζῃ ἀκόμη εἰς ἡμᾶς τὴν σημασίαν ταύτην ἢ λέξις Εἶδη. Ἔχομεν ὅμως συνώνυμον αὐτῆς τὸ Ἡδύσματα (ἀπὸ τὸ Ἡδύνω), σημαῖνον, ὅ,τι ἐσήμαινε καὶ εἰς τοὺς παλαιούς (Ζ. Ἡδύσματα), οἱ ὅποιοι καὶ ἐν ἀπ' αὐτὰ, ὡς πολύχρηστον, τὸ

ὄξειδιον, τὸ ὠνόμαζαν καὶ Ἡδονήν καὶ Ἡδος, ὡς πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς σήμερον τὸ ὀνομάζουσι **Κλυκάδιον**, Δ. « Οἱ δὲ Κυ- » ρηναῖοι τὸ ὄξος ἠδός φασι, καὶ ἄλλοι Γλυκάδιον » (Ἑτυμολογ. σελ. 626).

Εἶδος, διὰ διφθόγγου, ὀνομάζομεν σήμερον καὶ καθ' ἑν φαγητὸν, ἄλλο παρὰ τὸν ἄρτον, τὸ Προσφάγιον (mets), Ὄψον καὶ Προσφάγιον, Ἑλλ.

Ὁ Σ. φέρει ἀλλοῦ καὶ Δίσμα, χυδαῖσμένον ἀπὸ τὸ Ἡδυσμα, μὲ σημασίαν παράξενον, **Torta di pomi**, ἤγουσι *Μηλόπιττα (tourte de pommes).

ΕἶΔΩΛΟΝ. Ζ. Ξόανον.

ΕἶΚΟΝΑ. Ζ. Τύπος, καὶ Χαραγῆ.

ΕἶΜΑΙ. Ἐγὼ εἶμαι κ. τ. λ. (Ζ. Ἐγώ). Μὲ τὴν ἄρνησιν, **Νά μὴν ἤμαιο!** ἤγουσι, **Νά μὴ ζῶ** (je veux mourir)! εἰς τοὺς ὄρκους μάλισα, **Νά μὴν ἤμαιο**, ἂν δέν σε λέγω τὴν ἀλήθειαν! « **Μὴ ζώην** »! Ἑλλ. (Ἄτακτ. II, σελ. 201). Τοιοῦτον εἶναι τὸ Λακωνικὸν ἀπόφθεγμα, « **Ταύταν νῦν ἔκνι-** » **ψαι, ἢ μὴ ἔσο** » (Πλουτάρχ. Λακ. ἀποφθ.).

Τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ, **ἦτο**, βάλλεται συνήθως εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν παραμυθίων, οἷον, **ἦτο μίαν** φορὰν ἕνας γέρων ἀμπελουργὸς κ. τ. λ. ὡς καὶ εἰς τοὺς παλαιούς (Ἀριστοφάν. Σφ. 1182), « **Οὔτω ποτ' ἦν μῦς καὶ** » **γαλῆ** ».

ΕἶΠΑ, ἀόριστ. τοῦ Λέγω, καὶ παλαιὰ καὶ σήμερον. Μὲ τὴν πρόθεσιν, **Ἐξεῖπα**, σημαίνει τὸ **Ἀπεῖπον** ἢ **Ἀπεῖπα** τῶν παλαιῶν, ὁποῖον εἶναι τὸ παροιμιῶδες, **Εἶπα κ' ἐξεῖπα**, λεγόμενον ἀπὸ τὸν ἀρνούμενον τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ὁ Δ. (σελ. 415) ἐσύγχυσε τὸ **Εἶπα** μὲ τὸ ἐπίρρ. **Ἐπᾶ**.

ἘΚΒΑΣΙΣ ΔΙΚΗΣ, Δ. λέξ. νομικ. (l'issue d'un procès). 2) **Ἐκβασίς**, ἀπόδοσις εὐτυχῆς ἢ δυστυχῆς τινὸς πρά-

ξεως (succès), οἷον Ἰοίαν ἔκβασιν μέλλει νὰ λάβῃ; ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἐκβαίνω, ὡς εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης (Ἐκκλ. 505),

Ταυτὶ μὲν ἡμῖν, ὦ γυναῖκες, εὐτυχῶς
Τὰ πράγματ' ἐκβέθηκεν, ἃ βουλευόμεθα.

ΕΚΛΑΒΗ (καὶ ὄχι Ἐγκλαβή, Σ.). Ἀπὸ τὸ ῥῆμα Ἐκλαμβάνω (λαμβάνω ἀπὸ χειρὸς τινός), σημαίνει τὴν ἔγγραφον ὁμολογίαν (quittance) τοῦ γαμβροῦ, ὅτι ἔλαβε τὴν προίκα ἀπὸ τοῦς γονεῖς ἢ συγγενεῖς τῆς νύμφης.

Ὄνομάζεται καὶ Προικοχάρτιον, Σ. καὶ Προικοσύμφωνον, ΓΓ. « Προικὸς συγγραφὴν » τὸ ὀνομάζει Διόδωρος ὁ Σικελιώτης (τόμ. I, σελ. 76, edit. Bip.).

ΕΚΤΑΓΗ. Ζ. Ταγή.

ΕΛΑΪΝΙΟΝ. ΕΛΑΪΝΩ. Ζ. Λάμνω.

ΕΛΑΦΡΙΑ καὶ Ἐλαφροσύνη, Σ. (légèreté), ἡ ποιότης τοῦ ἐλαφροῦ, τοῦ μὴ ἔχοντος βάρους. 2) Μεταφορικ. ἡ εἰς τὰ φρονήματα ἀσασία. 3) Μωρία « Ἐλαφρία, μωρία » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. Ὄθεν καὶ Ἐλαφρὸς, Σ. ὁ ἔχων τὴν Ἐλαφρίαν, καὶ Ἐλαφροκέφαλος, Σ. καὶ * Ἐλαφρόσοιχος, ἀπὸ τὸ Στοιχῶ, τὸ βαίνω, μεταφορ. ὁ ἐλαφρῶς σοιχῶν, ἡγουν ὁ χωρὶς σκέψιν ἄλλοτε ἄλλους ἀκολουθῶν, καὶ ἄλλοτ' ἄλλα φρονῶν. « Στοιχῶ, συναινῶ » λέγει ὁ Ἡσύχιος, αἰνιττόμενος ἴσως τοῦ Ἀποστόλου τὸ (Πρὸς » Φιλιππησ. γ', 16) « Τῷ αὐτῷ σοιχεῖν » κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ». Ἐλαφρόπιστος, Σ. ὁ εὐκολὰ πισεύων (crédule).

ΕΛΑΦΡΟΚΕΦΑΛΟΣ. Ζ. Ἐλαφρία.

ΕΛΑΦΡΟΠΙΣΤΟΣ. Ζ. Ἐλαφρία.

ΕΛΑΦΡΟΣ (Ζ. Ἐλαφρία). Λέγεται καὶ Ἐλαφρὸς (Λαφρὸς, Σ.) ὡς ἔλεγον Πραῶς καὶ Πραῦς. Ἀπὸ τὸ πρῶτον εἶναι τὸ Ἐλαφρόνω (Ἐλαφρόω, Ἑλλ.), ἀπὸ τὸ δεύτερον, τὸ Ἐλαφρόνω (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 370).

* **ΕΛΑΦΡΟΣΤΟΙΚΟΣ.** Ζ. Ἐλαφρία.

ΕΛΑΦΡΟΣΥΝΗ. Ζ. Ἐλαφρία.

ΕΛΑΦΡΥΝΩ. Σ. ἐλαττόνω τὸ βάρος (*alléger*). 2)

Μεταφορ. ἐλαττόνω τὸν κόπον, τὸν πόνον, τὴν λύπην, κοινωνῶν ἢ παρηγορῶν (*soulager*). 3) Ἐλαφρύνω, ἀμεταβάτ. ἀντί τοῦ Ἐλαφρύνομαι, ὅταν ὁ λόγος ἦναι μάλις α περὶ σωματικῆς ἀσθενείας, οἷον Ἐλάφρυνεν ἡ ἀρρώστια, καὶ Ἐλάφρυνεν ὁ ἄρρωστος (*se trouver mieux*), οἷον (Ἀπολλών. ὁ ἐν Τύρ.)

Ὡς εἶδε τὴν ἀγάπην της, ἐλάφρυνε θαμάκι.

Ῥάων γέγονεν, ἢ Ἐρράϊσεν, Ἐλλ.

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ, συμπάθεια τῆς ψυχῆς πρὸς τοὺς δυσυχεῖς (*pitie, miséricorde*). 2) Ἐλεημοσύνη, με συνών. Ψυχικὸν Σ. τὸ διδόμενον εἰς τοὺς πτωχοὺς διὰ συμπάθειαν (*aumône, charité*). Κάμνω, Δίδω, Μοιράζω ἐλεημοσύνην, ἢ ψυχικόν. Καὶ Ζητῶ ἐλεημοσύνην. Δέξις τῆς Νέας διαθήκης, ὅθεν ἐπέρασεν εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν.

Εἰς τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς δὲν εὐρίσκεται εἰς ταύτην τὴν σημασίαν, πλὴν εἰς Διογένην τὸν Λαέρτιον (V, 17), ὅστις ἤκμασε καταρχὰς τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος. Λαλῶν περὶ τοῦ Ἀριστέλους, λέγει ὅτι « Ὀνειδιζόμενός ποτε ὅτι πονηρῶ » ἀνθρώπῳ ἐλεημοσύνην ἔδωκεν, Οὐ τὸν τρόπον, εἶπεν, » ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον ἠλέησα ». Ἐπειδὴ ὁ Διογένης οὐδ' ἐγνώριζεν ἴσως τὴν Νέαν Διαθήκην, πιθανὸν ὅτι ἔλαβε τὴν λέξιν ἀπὸ τῆν τότε κοινὴν χρῆσιν τοῦ παρακμ. ἔλλ. ὅθεν τὴν ἔλαβαν καὶ οἱ ἀποστολικοὶ συγγραφεῖς, καὶ πρὸ αὐτῶν οἱ Ἐβδομήκοντα. Ἀδίκως λοιπὸν κατέκρινεν ὁ Ἰουλιανὸς τὴν λέξιν, ὡς χριστιανικὴν κατάχρησιν, λέγων· « Ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ μηδὲν εἶναι » πρόσχημα τοῦ φορολογεῖν, εὐπροσώπως, ὁποῖον ἐκείνοις,

» ἦν λέγουσιν οὐκ οἶδ' ὅπως Ἐλεημοσύνην » (Ίουλ. παρὰ Μεναγ. σημ. εἰς τὸν Λαέρτ. σελ. 191). Ἡ κατάχρησις δὲν ἦτον εἰς τὴν λέξιν, ἀλλ' εἰς αὐτὸ, κατὰ δυσυχίαν, τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἦτο δίκαιον νὰ ὀνειδισθῶσιν, ὄχι οἱ χριστιανοί, ἀλλ' οἱ Μοναχοί. Οὗτοι ἤρχισαν ἀποτότε, καὶ δὲν ἔπαυσαν ἕως τῆς σήμερον νὰ φορολογῶσιν ἀργοὶ τοὺς ἐργαζομένους, ὀνομάζοντες Ἐλεημοσύνην τὴν ἀρπαγὴν τῶν ἀλλοτρίων.

ἘΛΕΙΟΣ, Σ. Ἐμεινεν ἀπαράλλακτον τοῦ Ἐλειοῦ τὸνομα ὡς ὀνομάζει καὶ ὁ Ἄριστοτέλης τὸ ζῶον τοῦτο (Περὶ ζ. ἰσορ. VIII, 17). Ὅθεν λύεται καὶ ὁ διςαγμὸς τινῶν ζωολόγων, ἂν ὁ Ἐλειὸς τοῦ Ἄριστοτέλους ἦναι τὸ ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους glis (loir). Τὸν ἐσύγχυσαν τινὲς μὲ τὸν Σκίουρον, Ἑλλ. (écureuil), διὰ τὴν ὁμοιότητα: « Ἐσι γὰρ » ζῶον τετράπουν ὁ Ἐλειὸς καλούμενος μῦς, ὁ Σκίουρος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΑ, Σ. δύναμις τοῦ ἐνεργεῖν ἢ ἀργεῖν (liberté). 2) * Ἐλευθερία, παρῤῥησία (franchise), οἶον, Μη σε κακοφανῆ ἂν σὲ λαλῶ μὲ ἐλευθερίαν, ὅθεν καὶ ῥῆμασ ὑνθετον, Ἐλευθερομιλῶ, Σ. Ἐλευθεροσομῶ, Ἑλλ. « Ἐλευθεροσομῶ, παρῤῥησιάζομαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος. 3) Ἐλευθερία, κλίσις νὰ χαρίζῃ τις εἰς τοὺς ἄλλους ὑπὲρ τὸ χρεωσούμενον (libéralité), Ἐλευθεριότης. Ἑλλ. Ἐλευθεροψυχία, Σ. ἢ καὶ Ἀπλοχερία, Σ. καὶ Ἐλευθερόψυχος, Σ. (libéral). 4) * Ἐλευθερία, κατάσασις τοῦ ἀγάμου (état de garçon), ἢ τοῦ φυλάσσοντος ἀγαμίαν (célibat), καὶ Ἐλεύθερος, ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη γυναῖκα (garçon), ἢ ὁ θέλων νὰ μείνῃ ἄγαμος (célibataire). 5) * Ἐλευθερία, κατάσασις ἐγγασρωμένης, ὅτε γεννᾷ (accouchement). Ὅθεν καὶ εὐχόμενοι τὴν ἐγγασρωμένην, λέγομεν Καλὴν ἐλευθερίαν! (je vous

souhaite un heureux accouchement!) Ζ. Ἐλευθερόνομαι.

ἘΛΕΥΘΕΡΙΑ, οὐσ. οὐδετ. πληθ. Τὰ ἐλευθέρια, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ Ἑορτὴν ἐλευθερίας (fête de la liberté). Ἐλευθέρια ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τὴν ἑορτὴν, τὴν ἑορταζομένην εἰς τὰς Πλαταιάς, εἰς μνήμην τῆς κατὰ τῶν Περσῶν νίκης, καὶ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας (Παυσ. IX, 2, Διοδωρ. Σικελ. XI, 29). Εἰς ἡμᾶς ἐσώζετο τὸνομα μόνον ἐνόσω ἡμεῖς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων· τῶρα δὲ δίκαιον εἶναι νὰ ἀνανεώσωμεν καὶ τὸ πρᾶγμα. Εἴθε μόνον νὰ φανῶμεν φρονιμώτεροι τῶν προγόνων μας!

ἘΛΕΥΘΕΡΟΜΙΑΩ. Ζ. Ἐλευθερία.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΝΟΜΑΙ, Σ. ἀπολύομαι ἀπὸ τὴν δουλείαν (être affranchi). 2) Ἀπὸ οἰαδήποτε χρέη ἢ καθήκοντα (s'exempter). 3) Ἐλευθερόνεται ἡ ἐγγασρωμένη, ὅταν γεννήσῃ (accoucher, être délivrée). Ζ. Ἐλευθερία. Ἡ σημασία εἶναι ἀρχαία· ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ ἐπταμῆν. § 3. tom. I, σελ. 170, Lind.) λαλῶν περὶ γυναικὸς ἐγγύου λέγει « Ἐς' ἂν ἐλευθερωθῇ τοῦ παιδίου ».

ἘΛΕΥΘΕΡΟΣ. Ζ. Ἐλευθερία.

ἘΛΕΥΘΕΡΟΨΥΧΟΣ. Ζ. Ἐλευθερία.

ἘΛΞΙΝΙ, Σ. Ἐλξίνιον, με συνών., Σιδερίτης, Ποτηροπλύτης, καὶ Ἄνεμοχόρταρον, Σ. (pariétaire)· « Ἐλξίνη, « ἡ περδίκιος βοτάνη » λέγει ὁ Ἡσύχιος καὶ « Σιδηρίτιν, » πόαν, τὴν Ἐλξίνην καλουμένην ». Ὁ Νίκανδρος τὴν ὀνομάζει (Θηρ. 537) καὶ Κλύβατιν,

Ἡ καὶ Ἐλξίνην, τὴν τε (ἴσ. τὴν γε) Κλύβατιν καλέουσι,

ἀντὶ τῆς ὁποίας, εἰς τὸν Διοσκορίδην (IV, 86) εὐρίσκεται τὸ οὐδέτερον Κλιβάδιον. Ὁ δὲ Ἡσύχιος λέγει « Κουλιβατίαν,

» κλητίαν, τὴν σιδηρίτιν πόαν, ἣν Ἑλξίνην ἔνιοι ». Παρὰ ταῦτα τοῦ Σ. τὰ ὀνόματα, σημειώνει ὁ Ἄγγλος ἐκδότης τοῦ Θεοφράστου (Stackhouse, pag. LXXIII), ὡς κοινὰ σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀνόματα τῆς Ἑλξίνης, Περδικάκι, καὶ Ἄνεμόχλιτο (γρ. Ἄνεμόχορτον).

ΕΜΒΑΤΙΚΙΟΝ, Δ. Μπατίκι, Σ. Τιμὴ ἀργυρικὴ τὴν ὁποῖαν πληροῦναι εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ὁ ἐφημέριος, διὰ τὴν ἄδειαν νὰ λειτουργῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ λέξις εἶναι ἀπὸ τὸ Ἐμβαίνω, Ἐμβατικίον (investiture).

ΕΜΒΟΛΙΑ. ΕΜΒΟΛΙΑΖΩ. Ζ. Ἐμπόλια.

ΕΜΒΟΛΙΑΖΩ. ΕΜΒΟΛΙΟΝ. Ζ. Δέλτος.

ΕΜΠΙΑΘΩ (κατὰ τὸ Προσπαθῶ) μὲ συνών. Συμφέρω, Σ. καὶ φράσεις, Τί μου ἐμπαθεῖ; (à quoi m'est-il utile?). 2) Καὶ Δέν μου ἐμπαθεῖ τίποτα, Σ. (il m'est inutile, ne me sert de rien).

Λέξις χρήσιμος νὰ ἐρμηνεύωμεν τὸ Διαφέρει (intéresser) τῶν παλαιῶν, οἷον, μὲ τὸ Τί μου ἐμπαθεῖ, τὸ « Τί » μοι διαφέρει; » (en quoi cela m'intéresse?) μὲ τὸ Δέν μου ἐμπαθεῖ τίποτα, τὸ « Οὐδέν μοι διαφέρει » (cela ne m'intéresse point, cela m'est égal).

Τὸ Ἐμπαθεῖ (λέξις ἀξία νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικά λεξικά) σημαίνει κυρίως ἐδῶ, Ἐμποιεῖ πάθος, Πάσχειν ποιεῖ Ἑλλ. (affecter).

Ὁ Ἐπίκτητος καὶ ὁ Μάρκος Αὐρήλιος μεταχειρίζονται συχνὰ τὸ Προσπαθῶ τινὶ καὶ Προσπάσχω τινὶ, εἰς σημασίαν τοῦ Ἀγαπῶ τινὰ ἀπὸ ψυχῆς, συμμερίζομαι τὰς ἡδονὰς ἢ τὰς λύπας του (s'affectionner à quelqu'un). Ἴδε καὶ τὰ ἄλλου (Διατριβ. Ἐπικτήτ. σελ. 409) σημειωμένα.

Μεταχειριζόμεθα καὶ σήμερον τὸ Προσπαθῶ, ὡς καὶ τὸ Πασχίζω μὲ ἀπαρεμφατικὴν σύνταξιν, καὶ εἰς σημασίαν ὄχι

πολὺ διάφορον, τοῦ Σπουδάζω, ἢ Προθυμοῦμαι, ἤγουν ἀσχολοῦμαι ἢ καταγίνομαι εἰς τὶ μὲ σπουδὴν, ἀγάπην καὶ προθυμίαν, εἰς ἓνα λόγον, μὲ πάθος, οἶον, Προσπαθῶ, ἢ Πασχίζω καὶ πράξω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο (tâcher, s'efforcer).

ΕΜΠΌΛΙΑ, οὐσ. θηλ. Δ. Σ. Κάλυμμα τῆς κεφαλῆς γυναικεῖον (voile), σύνηθες εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, καὶ ἐξαιρέτως τῆς Τήνου. Γράφε Εμβολία ὀξυτόνως καὶ διὰ τοῦ β, διότι εἶναι τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ τὸ Εμβολίς (reguque), « Εμβολίδες, αἱ περίθετοι » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Καὶ ῥῆμα, ἐνεργ. Ἐμπολιάζω (γρ. Εμβολιάζω), Σκεπάζω τὴν κεφαλὴν μ' ἐμβολίαν, καὶ μέσ. Ἐμβολιάζομαι, σκεπάζομαι τὴν κ. τ. λ.

ΕΜΠΟΡΕΤΌΝ. Ζ. Ἐμπορῶ.

ΕΜΠΟΡῶ, Σ. Δ. δύναμαι (pouvoir, être en état). Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Εὐπορῶ (avoir de quoi), ὡς τὸ ἐτυμολογεῖ ὁ Δ. ἂν καὶ πολλάκις ἔχη τὴν αὐτὴν σημασίαν μ' ἐκεῖνο, ὡς τὸ μαρτυρεῖ ἡ ῥῆσις αὐτῆ τοῦ Πλάτωνος (Ἴων, σελ. 532). « Περὶ ἄλλου του ποιητοῦ... ἈΔΥΝΑΤῶ καὶ ὀτιοῦν συμ- » βαλέσθαι... ἐπειδὴν δέ τις περὶ Ὀμήρου μνησθῆ... προσ- » ἔχω τὸν νοῦν, καὶ Εἵπορῶ ὅ,τι λέγω ».

Τὸ ῥηματικὸν, Ἐμπορετὸν Δ. συνωνυμεῖ μὲ τὸ Δυνατὸν (possible), καὶ μὲ τὸ Βολετὸν (aisé).

* **ΕΜΠΡΟΣΟΠΪΣΩ**, ἐπίρρ. Ὁ Σ. τὸ γράφει Ὀμπρῶς ὀπίσω, μὲ συνών. Ὄξοπίσω, Ἐξοπίσω. Ἀλλὰ τὸ τρισύνθετον ἐπίρρημα Ἐμπροσπίσω δὲν σημαίνει τί πλέον παρὰ τὸ ἀπλῶς Ὄπίσω, ἢ Προσπίσω (en arrière), μὲ πλεονασμὸν τῆς πρώτης προθέσεως (Ἀπολλών. ὁ ἐν Τύρ.),

Ἐμπρὸς ὀπίσω ἐγγίσις, καὶ ἄλλος τὸν ἀνημένει.

ἘΜΠΥΟΝ, οὐσ. οὐδετ. Σ. Ἐμπυον, μέ τήν πρόθεσιν, ὀνομάζομεν τὸ ἀπλοῦν Πύον (pus) τῶν Ἑλλήνων. Εἰς ἐκείνους τὸ Ἐμπυον, ἐπίθ. ἐσήμαινε τὸ σήμερον λεγόμενον Ἐμπυωμένον (suppuré ἢ purulent), μετοχ. τοῦ ἀμεταβ. Ἐμπυόνω, Σ. μεταβάλλομαι εἰς ἔμπυον (suppurer).

ἘΜΠΥΟΝΩ. Ζ. Ἐμπυον.

ἘΜΦΥΛΛΙΖΩ, Δ. Ἐμφιλίζω, Σ. Φιλίζω, Φιλιάζω καὶ Φιλῶ. Ζ. Δέλος, καὶ Ἐγκεντρίζω.

ἘΝΑΡΕΤΟΣ, ὁ τὴν πρέπουσαν εἰς ἀνθρώπους ἀρετὴν ἔχων (vertueux). Ἡ λέξις εἶναι εὐρημα τῶν Στωϊκῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἀπεβάλθη ἀπὸ τὸν Ἀττικιστὴν Φρύνηχον (σελ. 144), καὶ ἐσημειώθη ἀπὸ τὸν Εὐστάθιον (Ἰλιάδ. α', σελ. 84), ὅτι « Οἱ φιλόσοφοι, Ἀρετὴν μὲν λέγουσιν, ἐξ αὐτῆς δὲ παρωνυμούμενον ἄρσενικὸν ὀκνοῦσιν εἰπεῖν, τὸν Ἐνάρετου· ἀντί. δὲ αὐτοῦ ἕτερονύμως Σπουδαῖον φασὶ τὸν τῆς ἀρετῆς μετέχοντα », Φιλοσόφους νοῶν, παρὰ τοὺς Στωϊκοὺς, τοὺς λοιποὺς φιλοσόφους, καὶ μάλιστα τοὺς Περιπατητικοὺς (Ἰδ. Ἀριστοτέλ. Ἠθικ. Νικομ. σελ. 26, 73, 77). Ἀπὸ τοὺς Στωϊκοὺς ἡ λέξις ἐπέρασεν εἰς τοὺς Πατέρας τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀπ' αὐτοὺς, εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν. Τὸ κακὸν εἶναι, ὅτι καὶ οἱ Στωϊκοὶ καὶ οἱ Πατέρες ἐνοοῦσαν τί ἔλεγον, ὅτε ὠνόμαζαν ἄνδρα τινὰ ἐνάρετον· ἡμεῖς δὲ σήμερον πλουσιοπαροχοῦμεν τὸ ἐπίθετον τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ὑποκρινομένους τὴν ἀρετὴν « Μόρφωσιν ἀρετῆς ἔχοντας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρημένους ». Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὴν δύναμιν, καὶ σημασίαν τῆς ἀρετῆς, ἄς ἀναγινώσκη καὶ ἄς μελετᾷ συχνὰ τὰ περὶ αὐτῆς ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τοὺς λοιποὺς φιλοσόφους διδασκόμενα (Ἰδ. τὰ εἰς τὸ Ἐπικτήτ. Ἐγχειρίδ. Προλεγόμ. σελ. ιθ'-ιθ').

ΕΝΑΣ ἘΝΑΣ, Σ. Καθ' ἓνα, Ἑλλ. (un à un ἢ l'un

après l'autre). Ὁ δὲ παρακμ. ἑλλ. « Εἰς καθεὶς » (Μάρκ. ιδ', 19, καὶ Ἰωάνν. η', 9).

Εἶπε καὶ ὁ Σοφοκλῆς, « Μίαν, μίαν » ἀντὶ τοῦ Κατὰ μίαν (ΒΕΚΚΕΡ, *Anecd. Græc.* pag. 108). Τὸ οὐδέτερον Ἐν (χυδ. Ἐνα)· οἶον Ἐνα καὶ τὸ οὐδέν (de parfaite nullité). Πλεονάζει εἰς τὴν φράσιν Ἐνα καὶ τὸ αὐτὸ, ἀντὶ τοῦ ἑλλ. Ταὐτὸ, ὡς καὶ ὁ Παῦλος (Α', Πρὸς Κορινθ. ιά, 5). Μὲ τὸ ῥῆμα ἔχω λέγομεν Ἐνα τὸ ἔχω, καὶ ἂν ἔλθῃ καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ, ἤγουν, Ἀδιαφορῶ εἴτ' ἔλθῃ, εἴτε δὲν ἔλθῃ.

* ἘΝΔΕΧΕΤΑΙ, ῥημ. ἀπρόσωπ. (il se peut), οἶον Ἐνδέχεται νὰ ἔλθῃ, καὶ διὰ τῆς μετοχῆς Ἐνδεχόμενον νὰ ἔλθῃ. Καὶ Διὰ τὰ ἐνδεχόμενα (pour ce qui peut arriver, par précaution).

ἘΝΔΟΣΘΙΑ, Σ. μὲ τὰ συνών. Σπλάγχνα, Σωτικά (γρ. Ἐσωτικά), Ἄντερα (γρ. Ἐντερα). Τὸ διὰ τοῦ δ Ἐνδόσθια (intestins, entrailles), ἀπὸ τὸ Ἐνδον, εἶναι σπάνιον εἰς τοὺς παλαιούς· συνηθέστερον ἦτο τὸ διὰ τοῦ τ Ἐντόσθια (σωζόμενον καὶ εἰς ἡμᾶς) ἀπὸ τὸ Ἐντός.

ἘΝΕΡΓΟΥΜΕΝΟΣ. Ζ. Ἐνεργῶ.

ἘΝΕΡΓῶ, ᾶς, ᾶ, Σ. ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ, οὐδ' εἰς ἡμᾶς ἀχρήστου, εἰς, εἰ (agir, opérer). Τὸ κατ' ἀρτικὸν δὲν ἐνέργησε (le purgatif n'a pas opéré). Ὁ Σ. ἐξηγεῖ τὸ προσακτικὸν Ἐνέργα, Σ. fa presto (dépêche-toi). Λέξις ἀναγκαία· « Ἐνεργεῖν, ἐτοίμως πράττειν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Ἡ διαφορὰ τῆς συζυγίας ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ ἀπλοῦν Ἐργάω τοῦ παρακμ. ἑλλ. εὐρισκόμενον συχνὰ εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα, ἀντὶ τοῦ Ἐργάζω. « Ἐξ ἡμέρας ἘΡΓᾶ, τῇ δὲ ἐβδόμῃ » καταπαύσεις ». (Ἐξοδ. λδ', 21). Τοῦτο ὁμως ἀπ' ἄλλους ἐκρίθη συνηρημένον Ἐργᾶ ἀπὸ τὸν ἀποθ. τύπ. Ἐργάσειαι

(tu travailleras), ἄλλοι δὲ τὸ παροξύνουσι Ἔργα, συναιροῦντες ἀπὸ ἄχρηστον ἐνεργητικὸν τύπον τοῦ προστακτικοῦ Ἔργαε.

Ἡ μετοχή, Ἐνεργούμενος, σημαίνει τὸν δαιμονιζόμενον (énergumène). Ζ. Πασχικός.

* ἘΝΕΧΟΜΑΙ. Ζ. Ἐνοχος.

ἘΝΕΧΥΡΙΑΣΜΟΣ, Δ. δόσις ἢ λήψις ἐνεχύρου (engagement), Ἐνεχυριασμός, Ἐνεχυρασία. Ἑλλ.

ἘΝΗΛΙΚΟΣ, Δ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἐπιτήδειον νὰ ἐνεργῇ αὐτεξουσίως (majeur). Λέξις ἀναγκαία, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἔχομεν τὴν ἐναντίαν, Ἀνήλικος.

ἘΝΘΟΥΜΑΣΤΑΙ, Δ. Οἱ ὀνομαζόμενοι Μασσαλιανοὶ αἰρετικοὶ ἐπωνομάζοντο καὶ Ἐνθουσιασται (fanatiques), διότι καὶ φερόμενοι εἰς λόγους καὶ πράξεις ἀτόπους, ἐδυσχυρίζοντο, ὅτι ἐκινούνητο ἀπὸ τὸν Θεόν, ὅτι ἦσαν ἀληθῶς Ἐνθεοὶ καὶ Πνευματοφόροι, ὡς ὀνομάζει ὁ προφήτης Σοφονίας (γ', 4), τοὺς ψευδοπροφήτας, « Οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί », ὅπου, ἀντὶ τοῦ Πνευματοφόροι τῶν Ἐβδομήκοντα, ὁ Ἀκύλας ἐμετάφρασεν, Ἐνθουσιαζόμενοι.

Εἶναι λοιπὸν ὁ Ἐνθουσιασῆς μέση λέξις, ὡς καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Fanaticus (ἀπὸ τὸ Fanum, Ναός) τὸ σημαῖνον καὶ τὸν ὑπηρέτην τοῦ ναοῦ, τὸν ἱερέα, ἀπλῶς, τὸν ὄντα ἢ νομιζόμενον προφήτην, καὶ τὸν μνηϊώδη θρησκον. Τὰ Γλ. φέρουν, « Ἐνθεος divinus, fanaticus, fatidicus » καὶ « Ἐνθουσιαζόμενος, mente captus, limphaticus ».

ἘΝΝΑΤΑ, πληθ. οὐδέτ. Δ. Ἐννατα ὀνομάζομεν τὸ γινόμενον μνημόσυνον τῶν ἀποθαμένων τὴν ἐννάτην ἀπὸ τοῦ θανάτου ἡμέραν, ὡς καὶ Τρίτα, τὸ τὴν τρίτην, καὶ Τεσσαρακοσά, τὸ τὴν τεσσαρακοσὴν. Εἶχαν καὶ οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες τὰ αὐτά, πλὴν ὅτι ἀντὶ τῶν Τεσσαρακοσῶν ἐμνημόνευαν τὰ Τρια-

κοσά, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πολυδεύκου· « Προθέσεις, » ἐκφοραί, Τρίτα, ἔννατα, τριακάδες, ἐναγίσματα, χοαί κ. » τ. λ. ». Περὶ τῆς τριακάδος, ἴδε καὶ τὸν Ἄρποκρατίωνα καὶ τὸν Φώτιον (λέξ. Τριακάς).

Ὁ Δ. ἀπατηθεὶς, ἔφερε μαρτυρίαν τοῦ Ἐννατα ταύτην (Ἀπολλων. τοῦ ἐν Τύρ.),

Ὀγιανὰ κλέει τὴν νενά της νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.

Νενάν ἢ Νέναν ὀνομάζει ὁ ποιητὴς τὴν Μητέρα. « Ὀγιανὰ » κλέει » Ὄπως ἴνα, ἢ Ὄπως ἄν κλαίη, Ἑλλ.

* ἘΝΟΧΟΣ, Δ. ἀπὸ τὸ * Ἐνέχομαι. Σώζεται τὸ Ἑλληνικὸν ἐπίθετον εἰς τὴν γλῶσσαν μὲ τὰς αὐτὰς σημασίας (accusé, coupable, obligé, responsable), συχνὸν εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην. « Ἐνοχος, χρεώσης, ὑπεύθυνος, ὑποκείμενος » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Ἐνέχεσθαι, ἐγκαλεῖσθαι, κρατεῖσθαι, συνέχεσθαι ». Μᾶς συγχωρεῖται νὰ πλάσωμεν καὶ τρισύνθετον τὸ * Συνένοχος (complice), σημαίνοντες τὸν κοινωνὸν τοῦ ἐνόχου, τὸν Ἑλλ. Συναίτιον.

ἘΝΣΤΑΖΩ, Σ. (instiller).

ἘΝΣΤΑΣΙΣ, μὲ συνών. Ἀνάγκασις, Σ. (instance).

ἘΝΤΑΛΜΑΤΑ, ἢ ἘΝΤΑΛΤΗΡΙΩΔΗ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Δ. (Lettres monitoires).

* ἘΝΤΕΛΜΑ (vice, défaut, défectuosité) οἶον, Δὲν τοῦ εὐρίσκω κἀνὲν ἔντελμα. Πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τὸ Ἐνταλμα (συνώνυμον τοῦ Ἐντολή) ἐπλάσθη τὸ διὰ τοῦ ε Ἐντελμα. Ἡ τοιαύτη σημασία δὲν ἔχει βέβαια οὐδεμίαν συγγένειαν μὲ τὴν σημασίαν τοῦ Ἐντολή ἢ τοῦ Ἐνταλμα· ἀλλ' ὁ χυδαῖσμός ἐγεννήθη ἐκ τούτου. Ἐπειδὴ « Ἐντολαὶ καὶ κρίματα » εὐρίσκονται ἐνωμένα συχνὰ εἰς τοὺς Ἑβδ. καθὼς τὸ Κρίμα

(συνώνυμον τοῦ Κρίσις) ἔλαβε σημασίαν αὐτοῦ τοῦ κρινομένου ἐγκλήματος, ὥστε νὰ συνωνυμῇ μὲ τὸ Ἀμάρτημα (péché), παρόμοια καὶ τὸ Ἐνταλμα ἢ Ἐντελμα (précepte) ἐκατάντησε νὰ σημαίη Ἐλάττωμα. Ὡς λοιπὸν τὸ Δέν του εὐρίσκω κρῖμα σημαίνει κυρίως, Δέν του εὐρίσκω ἔργον ἄξιον κρίσεως ἢ κατακρίσεως (Θείου κρίματος), παρόμοια τὸ Δέν του εὐρίσκω ἔντελμα (Ἐνταλμα) σημαίνει Δέν τοῦ εὐρίσκω ἔργον ἐναντίον τῶν ἐντολῶν (Ἐνταλμάτων) τοῦ Θεοῦ. Ζ. Κρῖμα.

ἘΝΤΕΡΑ. Ζ. Ἐνδόσθια.

ἘΝΤΟΛΕΥΣ καὶ ἘΝΤΟΛΙΚΑΡΙΟΣ, Δ. (mandataire, procureur). Καὶ ἘΝΤΟΛΙΚὸΝ (mandat), Δ. Τὰ Γλ. φέρουν « Ἐντολεύς ἐστὶν ὁ ξένην ὑπόθεσιν ἀναλαμβάνόμενος καὶ κρινόμενος ».

ἘΝΤΟΣΘΙΑ. Ζ. Ἐνδόσθια.

ἘΝΤΡΙΤΟΣ, Δ. Ἐντριτος ὠνομάζετο ὁ δεχόμενος ἀπὸ δύο ἄλλους τί, νὰ τὸ φυλάξῃ (séquestre). Κατὰ τὰ Γλ. « Μεσίτης, ἔντριτος, séquestrer » καὶ « Συνθηκοφύλαξ, » séquestrer ».

ἘΝΤΡΥΦῶ, Σ. δίδομαι εἰς τρυφήν, εἰς πολυτέλειαν (s'adonner aux plaisirs, au luxe).

ἘΞΑΓΓΡΙΖΩ. Ζ. Ἀγγρίζω.

ἘΞΑΓΡΙΑΪΝΩ καὶ ἘΞΑΓΡΙΟΝΩ (exaspérer), καὶ τὰ δύο συνήθη. Ἐξαγριαίνω καὶ Ἐξαγριόω Ἐλλ.

ἘΞΑΓΩΝΟΣ. Ζ. Κόγχη.

ἘΞΑΚΟΥΣΤΟΣ, Σ. Ὀνομασὸς, περίφημος (renommé, célèbre) « Ἐξάκουσον, περιβόητον » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ἘΞΑΛΕΪΦΩ. (Ἄξαλειβω, καὶ Ἐξαλειβγω, καὶ Ξαλειβω, Σ.) (abolir).

***ΕΞΑΜΗΝΟΝ**, οὐδέτ. οὐσ. χρόνος ἢ καιρὸς μηνῶν ἕξ (semestre). Ὁ Ἡρόδοτος Θηλ. Τὴν ἑξάμηνον, καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀρσ. Ὁ ἑξάμηνος. Διόρθωσε καὶ τὰ Γλ. «**ΕΞΑΜΗ** » **ΝΙΔΙΟΝ**, semenstruum » γράφων, **ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΝ**.

ΕΞΑΜΟΝΩ, Ὁ Σ. τὸ γράφει Ἀξαμόνω (Ἴδε τὰ σημειωθέντα εἰς τὸν Ἰσοκράτ. τομ. II, σελ. 277, καὶ εἰς τὸ Ἐπικτῆτ. Ἐγχειρίδ. σελ. 157).

ΕΞΑΝΑΚΩΛΑ. Ὁ Σ. Ἀξανάκωλα (à reculons). Ἀπὸ τὸ Κῶλος (cul), ὡς τὸ Παλιμπυγηδὸν Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Πυγή «**Παλιμπυγηδὸν**, τὸ εἰς τοῦπίσω ἀναποδίζειν » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΕΞΑΝΑΚΥΛΙΩ. (Ξανακοιλῶ Σ.) Ὑποσρέφω Ἑλλ. ἐπι-σρέφω εἰς τὴν προτέραν ἀρρώσϊαν (avoir ἢ faire une rechute) οἶον (Ἀπολλῶν. ὁ ἐν Τύρ.),

Ὁ ἄτυχος ὁ πατέρας της θέλει νὰ τὴν ἀφήσῃ,
Γιὰτὶ ἐν' ἀπὸ τὴν ἀρρώσϊα, νὰ μὴν ξανακυλίσῃ.

ΕΞΑΝΑΛΟΓΙΑΖΩ. Ὁ Σ. τὸ γράφει Ξαναλογιάζω. Εἶναι τὸ Ἀναλογίζομαι Ἑλλ. (réfléchir) τῶν παλαιῶν.

ΕΞΑΝΑΡΡΕΥΜΑΤΑ. Ζ. Ἀναρροῦσα.

ΕΞΑΝΑΡΡΩΣΤΩ, Σ. Τὸ γράφει Ξαναρρώσῳ. Συνών. τοῦ Ἐξανακυλίω.

ΕΞΑΝΑΣΤΡΟΦΑ. Ἐπίρρ. (à l'envers, à rebours), Ἀξανάσρεφα καὶ Ξανάσρεφα, Σ. Ξανάσροφα, Δ. οἶον (Ἀπολλῶν. ὁ ἐν Τύρ.),

Ξανάσροφα καὶ ἀνάποδα, καὶ χαλασμὸν ἀρχίζει.

(Ἴδ. καὶ Ἄτακτ. II, σελ. 409).

* **ΕΞΑΝΑΨΥΧΩ**. Ζ. Ξεφαντόνω.

ΕΞΑΝΕΜΙΑ. Ο Σ. Άξανεμία, και τὸ ἐξηγεῖ, τόπος ὅπου δύναται τις νὰ φυλαχθῆ ἀπ' ἄνεμον, Σκέπη Ἑλλ. (abri).

ΕΞΑΝΟΪΓΩ. Ο Σ. Άξανοίγω μὲ συνών. Παραφυλάγω. Ζ. Άτακτ. II, σελ. 128.

ΕΞΑΠΟΛΥΩ. Ο Σ. Άξαπολῶ. (laisser, abandonner) οἶον Ἐξαπόλυσε (ἢ Ἐξαπέλυσε) τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά του. 2) Ἀποπέμπω, οἶον Ἐξαπέλυσα τὸν ὑπηρέτην μου (laisser aller, congédier). 3) Ἀφίνω ἀκουσίως (lâcher, laisser échapper) οἶον, Τὸ ἐξαπέλυσα, μὴ δυνάμενος νὰ τὸ κρατῶ.

ΕΞΑΡΓΟΥ, Σ. Τὸ γράφει Ξάργου, σύνθετον ἀπὸ τὴν Ἐξ και τὸ Ἔργον, Ἐξ ἔργου, Ἐξέργου και Ἐξάργου (expres, à dessein). Ἰδ. Άτακτ. I, σελ. 116 και 166.

ΕΞΑΡΡΩΣΤΩ. Ο δὲ Σ. Ξαρρῶσῶ (relever de maladie).

ΕΞΑΡΤΙΑ, και Ξάρτια, Δ. Άξάρτια, Σ. Ἐλεγαν οἱ Γραικορωμαῖοι, και οὐδετέρ. πληθ. Τὰ ἐξάρτια, και θηλ. Ἡ ἐξαρτία ἢ ἐξάρτισις, και ἀρσ. Ὁ Ἐξαρτισμὸς τοῦ πλοίου (agrès, apparaux), ἀπὸ τὸ Ἐξαρτίζω (compléter).

Ἀπὸ τὸ βάρβαρον Ξάρτια ἔπλασεν ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς τὸ Sarcia, οἱ Ἴσπανοὶ τὸ Xarcia, και οἱ Ἴταλοὶ τὸ Sarte ἢ Sartie. Ἐλεγαν και οἱ ἀρχαιότεροι Γάλλοι Sarchies.

ΕΞΑΣΠΡΟΣ, Δ. Ἐκλευκος, Ἑλλ.

ΕΞΑΣΤΕΡΙΑ. Ζ. Ἄσροφεγγία.

ΕΞΑΣΤΕΡΟΝ. Ζ. Τριώνι,

ΕΞΑΦΝΑ, Δ. Ἐξάφνου, Σ. Άξαφνικοῦ, Δ. Σ. Ξαφνικά, Ξαφνισά, Σ. Ἄφνίδια, Σ. Άξαφνίδια, Δ. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν

Ἄφνω, Αἴφνης καὶ Ἐξαίφνης. Ὅτι τὸ Ἄφνω εἶναι δοτική ἐπίρρηματική, ἀπὸ εὐθεῖαν Ἄφνος, τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ κοινὸν Ἐξάφνου (Ἐξ ἄφνου). Ὅτι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἌΦΝΟΣ εἶναι συγκοπὴ τοῦ Ἄφανος ἢ Ἄφανῆς, ὠμολογήθη καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιούς καὶ ἀπὸ τοὺς νέους ἐτυμολόγους, καὶ ἐβεβαιώθη ἀπὸ τὴν καταχωρισμένην σημειώσιν μου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν νέαν ἐκδοσιν τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Στεφάνου (σελ. 9885). Ἡ δὲ τοῦ Ἐτυμολόγου (σελ. 178 καὶ 544) κρίσις περὶ τοῦ Ἄφνω, ὅτι δὲν ἔχει τὸ ἰ ὑπογραμμένον, ὡς τὸ ἐπίρρηματικὸν Κύκλω, διότι τοῦτο εἶναι ἀπὸ τὴν Κύκλος εὐθεῖαν, τὸ δὲ Ἄφνω ἐπλάσθη ἀπὸ τὸ Ἄφανῶς ἐπίρρημα, κατὰ συγκοπὴν, καὶ ἀποβολὴν τοῦ σ, ἢ κρίσις αὕτη λέγω ὁμοιάζει πολλὰς ἄλλας τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ἀκρισίας. Ἀρκοῦσε γὰρ εἶπη, ὅτι ἡ παράδοσις ἐκράτησε γὰρ μὴν ὑπογράφεται, ἂν καὶ αὕτη ἡ παράδοσις δὲν ἀρκῆ εἰς τῶν τοιούτων τὴν κρίσιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν παλαιᾶν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν δὲν μας ἔμειναν πλὴν μικρὰ λείψανα, καὶ ταῦτα δύο ἢ τριῶν διαλέκτων. Ἡ Ἑλληνικὴ δοτικὴ Ἄφνω, καὶ ἡ Γραικικὴ γενικὴ Ἄφνου (εἰς τὸ Ἐξάφνου) πισθύνουν καὶ τὴν ἀφανῆ ὀνομαστικὴν Ἄφνος. Ἄλλ' εὐρίσκεται καὶ αὕτη εἰς τὸν Ἡσύχιον, ἐπειδὴ λέγει ὅχι μόνον « Ἀφιδίως, » ἄφνω » ἀλλὰ καὶ « Ἄφνός, ἐξαίφνης » προσυπακούων δηλαδὴ εἰς τοῦτο τὸ Ἐλθὼν ἢ Παραγενόμενος. Καὶ αὐτὸ τὸ Ἄνω ἐπίρρημα (παραγόμενον, κατὰ τὴν κρίσιν παλαιῶν καὶ νέων γραμματικῶν, ἀπὸ τὴν Ἄνὰ πρόθεσιν) ἴσως εἶναι παλαιοῦ ὀνόματος τοῦ Ἄνος, δοτικὴ, ἐπειδὴ ἔσωσεν ἢ κοινὴ γλῶσσα τὴν γενικὴν εἰς τὸ Ἀπάνου, Σ. καὶ τὴν μαρτυρεῖ ὁ Ἡσύχιος, λέγων « Ἄνου, ἄνω· Ἰωνες ».

* ΕΞΕΪΠΑ (se dédire). Ζ. Εἶπα.

* ΕΞΕΚΚΛΗΣΙΑΖΩ, χωρίζω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν (ex-communier).

Ὁ ἀόριστος ἘΞΕΚΚΛΗΣΙΑΣΑ φυλάσσει ὀρθῶς τὰ δύο π. Ἄλλ' εἰς τῶν παλαιῶν τὸ Ἐξεκκλησίασα ἀποβάλλεται τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο, διότι εἰς ἐκείνους σημαίνει ὅλον τὸ ἐναντίον, ἤγουν ὅ,τι καὶ τὸ Ἐκκλησίασα, ἐσύναξα εἰς ἐν (Ἴδε τοῦ Συνειδέρου τὸ Λεξικὸν (λέξ. Ἐξεκκλησιάζω).

* ἘΞΕΠΙΤΗΔΕΣ, Ἐπίτηδες καὶ Ἐξεπίτηδες, Ἑλλ. (expres, à dessein) « Ἄλλως ἐπελθὼν, οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με » λέγει ὁ Λουκιανὸς (Θεῶν διάλογ. XX, 4), ἤγουν, Οὕτωκατὰ τύχην τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, δὲν μ' ἐρώτησεν ἐξεπίτηδες.

ἘΞΕΥΡΩ. Ζ. Ἡξεύρω.

* ἘΞΗΓΟΥΜΑΙ, ῥῆμ. μέσ. σημαίνει κάποτε καὶ τὸ Διηγοῦμαι (raconter, narrer), οἷον Σὲ τὰ λέγω, καθὼς μοῦ τὰ ἐξηγήθη. 2) ῥῆμ. παθητ. σαφηνίζομαι (être expliqué, éclairci).

Εἰς τοὺς παλαιούς τὸ Ἐξηγοῦμαι ἦτο ῥῆμ. ἀποθετικ. (ὡς καὶ τὸ Διηγοῦμαι, καὶ τὸ ἀπλοῦν Ἡγοῦμαι), ἤγουν δὲν εἶχε τύπον ἐνεργητικόν. Ἡμεῖς ἔχομεν καὶ τοῦτον τὸν τύπον Ἐξηγῶ (expliquer)· δὲν λέγομεν ὁμως καὶ Διηγῶ.

ἘΞΗΓΩ. Ζ. Ἐξηγοῦμαι.

ἘΞΗΚΟΓΧΟΣ (Ἐξήκοχος Σ.). Ζ. Κόγχη.

ἘΞΗΦΤΕΡΙΝ (Ξεπτέριον καὶ Ἐξυπτέριον, Δ.). Τὸ ἐτυμολόγησα (Ἄτακτ. τόμ. I, σελ. 244) ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Accipiter. Ὁ Οὐόσσιος τὸ παράγει ἀπὸ τὸ ἐπίθετον, Ὁξύπτερος· νομίζει ὁμως ὅτι ἀπὸ τὸ Ὁξύπτερος ἐγεννήθη καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Accipiter.

* ἘΞΟΔΕΥΤΗΣ. * ἘΞΟΔΕΥΩ. Ζ. Ἐξοδιάζω.

ἘΞΟΔΙΑΖΩ, Σ. Δ. καὶ ἘΞΟΔΕΥΩ, δαπανῶ ἀργύρια

(dépenser). 2) Ἐξοδιάζω τινά, ἤγουν τὸν βάλλω εἰς ἔξοδα (causer de la dépense). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εἶπεν ὁ Θουκυδίδης (IV, 3) « Δαπανᾶν τὴν πόλιν », τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ Σουΐδας λέγει, « Θουκυδίδης δὲ τὴν πόλιν » δαπανᾶν φησὶν, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀναλώματα μεγάλα ἐμβαλεῖν ».

Ῥηματικόν, Ἐξοδιασῆς, Σ. Δ. καὶ * Ἐξοδευτής, ὁ προμηθεύων τὰ χρειώδη δι' ἀργυρίου εἰς τὴν οἰκίαν (pournoyeur, maître d'hôtel). 2) Ὁ ἀγαπῶν νὰ ἐξοδεύῃ (dépensier, prodigue).

ἘΞΟΔΙΑΣΤΗΣ. Ζ. Ἐξοδιάζω.

ἘΞΟΛΙΓΟΘΥΜΩ. Ζ. Συνέρχομαι.

ἘΞΟΜΜΑΤΙΖΩ. Ζ. Ξετυφλόνω.

ἘΞΌΜΠΛΙΟΝ (Ἐόμπλι, Σ. Δ.) μὲ συνών. Παράδειγμα. Ἀπὸ τὸ Ῥωμ. exemplum (exemple, modèle, patron) Παράδειγμα, Τύπος, Ἑλλ. Ζ. Προκέντημα.

* ἘΞΟΠΪΣΩ, οἷον Δὲν ἐδέχθη τὸ δῶρόν μου, ἀλλὰ μοῦ τὸ ἔσρεψεν ἐξοπίσω, ὡς εἶπεν ὁ Ἡσίοδος (Ἔργ. ἡμ. 86)· « Μήποτε δῶρον δέξασθαι... ἀλλ' ἀποπέμπειν ἐξοπίσω ».

ἘΞΟΧΗ. Ζ. Ὑποστατικόν.

* ἘΞΌΨΙΣ, ἐπίρρ. κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ Ἐξ ὄψιος, Ἑλλ. (Ἐξ ὄψης Σ. ἀπὸ χυδ. ὀνομαστικὴν Ὀψη), ἤγουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, εἰς τὸ φαινόμενον μέρος τοῦ σώματος. Οἱ Γραϊκορ. ἔλεγον Εἰς ὄψιν· « Ἐξ ἐπιπέδου, ἐξεπιπολῆς, οἷον οὐκ » εἰς βάθος, ἀλλ' εἰς ὄψιν » λέγει ὁ Σουΐδας.

ἔχει συνών. τὸ Ἐξώπετσα, ἤγουν ἔξω εἰς τὸ πετσίου (reau), καὶ τὸ Ἐξώφαρσα. Ζ. Ἐξώφαρσα.

ἘΞΩΛΕΪΣΤΑΤΟΣ. Ζ. Ἀξελέστατος.

ἘΞΌΠΕΤΣΑ. Ζ. Ἐξόψις.

ΕΞΩΠΡΟΥΚΑ, Σ. Ἐξώπροικα, Δ. Παράφερνα, Γλ. (para-
phernaux). Ζ. Παραπροίκια, καὶ Παράφερνα.

* ΕΞΩΦΑΡΣΑ, οἶον (Ἐρωτόκριτ. σελ. 280),

Τὸ κοφτερόν του τὸ σπαθὶ ἀμπώθει ὅσον ἐμπόρει
Κ' ἐβοήθησεν ἡ μαῖρά του, καὶ ξώφαρσα τοῦ πάγει.

Ἐσημειώθη ἀλλοῦ (Ἄτακτ. τόμ. I, σελ. 194) ἡ παρα-
γωγή του ἀπὸ τὸ Φάρισος, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγει ὁ Σκαλιγέρος
καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Pars, μέρος (part). Ζ. καὶ Ἐξόψις.

ΕΞΩΧΕΪΡΙΟΣ, Δ. (émancipé). Λέξις νομικὴ τῶν
Γραικορωμαίων.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚῶΣ, Δ. (solennellement) Τὰ Γλ. φέρουν
« Σολέμνια, ἐορταστικά ».

ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ, Σ. Συνηθέσερον εἶναι τὸ οὐδέτ. Ἐπάγγελμα,
Δ. ἄσκησις, ἡ διδασχὴ δημόσιος τέχνης τινὸς ἢ ἐπισήμης (pro-
fession). Ἀπὸ τὸ Ἐπαγγέλλομαι (professer) « Τοῦτό ἐστι
» τὸ ἐπάγγελμα, ὁ ἐπαγγέλλομαι » (Πλάτων, Πρωταγόρ.
σελ. 309).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ. ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΜΑΙ. Ζ. Ἐπαγγελία.

ΕΠΑΘΛΟΝ, Σ. τὸ διδόμενον εἰς τὸν ἀθλήσαντα ἢ ἀγωνι-
σθέντα εὐτυχῶς (prix, récompense).

ΕΠΑΝΑΡΙΟΝ. Ζ. Ἀπανάριον.

ΕΠΑΝΩ. Σ. καὶ Ἀπάνου Σ. (Ζ. Ἐξαφνα). Τὸ ἐπάνω
(le dessus). Ἐπάνω κάτω, ἢ συνθέτως, Ἐπανωκάτω.
Ζ. Πολύς.

ΕΠΑΝΩΓΡΑΦΗ, Δ. Ἐπιγραφὴ, Ἑλλ. οἶον Ἐπανω-
γραφὴ τῆς ἐπισολῆς (l'adresse d'une lettre).

ΕΠΑΝΩΕΝΔΥΜΑ, Δ. Ἐπανωφόριον, Σ. Δ. Ἐπένδυμα ἢ
Ἐπενδύτης, Ἑλλ. (habit ἢ robe de dessus). Τὸ Ἐπενδύ-
της ὁμως τοῦ Εὐαγγελίου (Ἰωάνν. κα', 7) σημαίνει, κατὰ τινας,

ὄχι τὸ τελευταῖον ἐπανωφόριον, ἀλλὰ τὸ μεταξύ τούτου καὶ τοῦ χιτῶνος, τὸ ἀπὸ τοὺς Ἀττικοὺς ὀνομαζόμενον Χιτωνίσκος.

ἘΠΑΝΩΣΚΕΠΙΟΝ, Δ. τὸ ἐπάνω τοῦ ἐφιππίου (selle) ἐφάπλωμα. Εἶναι ὁ σήμερον ὀνομαζόμενος εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν Χασᾶς, καὶ ἀπὸ τὸν Ξενοφῶντα Κασᾶς ἢ Κάσας (ἀπὸ τὴν Περσικὴν γλῶσσαν), πιθανὸν ὅτι ὁ αὐτὸς καὶ τὸ ἀπὸ τοὺς Γραικορ. οὐδετέρ. ὀνομαζόμενον Χάσδιον, Δ.

ἘΠΑΝΩΦΟΡΙΟΝ. Ζ. Ἐπανωένδυμα.

* **ἘΠΕΚΕΙΝΑ.** ἐπίρρ. χρονικὸν καὶ τοπικόν, Ἐπέκεινα Ἑλλ. (au-delà). Ζ. Ἐπιτάδες.

ἘΠΕΥΧΙΟΝ, Δ. Πεύκι, Σ. (tapis). Ἀπὸ τὸ Εὐχή (prière), διὰ τὸ ἔθος νὰ ὑποσρόνεται εἰς τοὺς προσευχομένους γονυκλιτῶς. Σήμερον ὀνομαζόμεν τοὺς μικροὺς μαλλίνους ψιλοὺς Τάπητας, ἢ Δάπιδας, Ἑλλ. Τὰ Γλ. φέρουν, « Δάπιδας, τὰ ἐπεύχια τὰ » ψιλὰ, οὐ τὰ μαλλωτά ». Καὶ « Τάπης, τάπητος, περιδύλαιον » ἢ σρῶμα, Ἐπεύχιον ». Τὸ ἔλεγα καὶ Ἰπεύχιον, κατὰ τὴν φερομένην μαρτυρίαν ποιητοῦ ἀπὸ τὸν Δ.

Ἰπεύκια κατέσρωσε πολλὰ ἐν τῷ ἐδάφει.

Καὶ τοῦτο (Ἰπεύχιον) εἶναι τὸ ὀρθότερον, ἐπειδὴ σρόνεται ὑπὸ τὸν εὐχόμενον.

* **ἘΠΗΚΟΟΝ.** Λέγομεν, Εἰς ἐπήκοον πάντων, διὰ τὸν λαλοῦντα εἰς τόπον ἢ τρόπον, ὥστε ν' ἀκούεται ἀπ' ὅλους, Ἐν ἐπηκόῳ Ἑλλ.

* **ἘΠΙΒΑΤΗΣ,** ὁ παρανόμως καὶ βιαίως ἀρπάζων πολιτικὸν ἢ ἐκκλησιαστικὸν θρόνον (usurpateur), Καὶ ἐπίρρ. Ἐπιβατικῶς, Δ. (par violence).

ἘΠΙΒΑΤΙΚῶΣ. Ζ. Ἐπιβάτης.

ΕΠΙΔΙΚΟΣ, Δ. Επίδικον πράγμα λέγεται τὸ ὑποκείμενον εἰς δίκην, τὸ κρισολογούμενον (litigieux).

* ΕΠΙΖΗΛΟΣ. Τοῦτο ἐξεχυδαίσθη εἰς τὸ * ΠΙΖΟΥΛΟΣ (ὡς λέγομεν καὶ Ζουλεύω τὸ Ζηλεύω), καὶ σημαίνει τὸ Ἐπισφαλῆς ἢ Ἀκροσφαλῆς, Ἑλλ. (délicat, scabreux) τῶν παλαιῶν. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ἐμεταχειρίσθη ὁ Πλούταρχος (Σόλ. 25) τὸ συνώνυμον Ἐπίφθορος (Ἴδε τὰς ἐκεῖ σημ. τοῦ Κορ. Πλουτάρχ. τόμ. I, σελ. 422). Ἐπίζηλον ἢ Ἐπίφθονον πράγμα ἐλέχθη μεταφορ. τὸ ἐπικίνδυνον, διότι τὰ ζηλευόμενα ἢ φθονούμενα ὡσεπιπολὺν τρέχουν καὶ πλειότερον κίνδυνον βλάβης.

ΕΠΙΘΕΜΑ. Ζ. Πιτιμή.

ΕΠΙΘΕΤΗΣ, Δ. ὁ ἀπατεὼν (imposteur).

ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ, Δ. νομικ. λέξ. σημαίνουσα τὸ δίκαιον ν' ἀπολαύη τις τοὺς καρποὺς, χωρὶς νὰ ἔχη τὴν κτῆσιν τοῦ πράγματος. Ζ. Χρήσις καρπῶν.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΟΝ, Δ. Κεφαλιάτικον, Σ. Χαράτζι, Σ. (capitation). Τὰ Γλ. φέρουν. « Ἐπικεφάλαιον, tributum capitulare » Γράφεται κάλλιον πεντασுλλάβως, Ἐπικέφαλον, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Ἐπικέφαλον, τὸ ἐπικεφάλιον ».

ΕΠΙΚΛΙΟΝ, Δ. Παρανόμι, Παράνομα Σ. (surnom), Παρατζούκλιον Σ. (sobriquet), Ἐπωνυμία, θηλ. καὶ παρωνύμιον, οὐδέτ. Ἑλλ. Ἀπὸ τοῦ, Ἐπικλησις τὴν αἰτιατικὴν, Ἐπικλησιν, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἐπιρρήμ. Ἐπικλην Ἑλλ.

Εἰς τοῦ Ἱπποκράτους (Ἐπιδημ. VI, Τμ. 8, σελ. 822) τὸ « Σάτυρος ἐν Θάσῳ, ΠΑΡΩΝΌΜΙΟΝ ἐκαλεῖτο Γρυπαλώ- » πηξ » γράφεται κακὰ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ Λινδενίου, διὰ τοῦ οὐρανίου τοῦ ΠΑΡΩΝΎΜΙΟΝ, ὡς τὸ γράφει ἡ ἐκδοσις τοῦ Φοεσίου καὶ ὡς τὸ ἐσημείωσε καὶ ὁ Σνεϊδέρος.

Τὸ βάρβαρον Παρατζούκλιον, πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη

ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος ἑλληνισμοῦ ὄνομα Παρακίκλιον.
Ζ. Παρατζούκιον.

ἘΠΙΚΌΡΜΙΟΝ, Δ. τὸ μαγειρικὸν ἢ μακελλικὸν ξύλον (billot), ἐπάνω τοῦ ὁποίου κόπτονται τὰ κρέατα (ἀπὸ τὸν Κορμὸν, tronc), τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιούς λεγόμενον Ἐλεὸν, Ἐπίκοπον, Ἐπικόπανον ἢ Ἐπίξηνον Ἑλλ. Εἰς ἐπικόρμιον ἐκόπτοντο καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν καταδικασμένων εἰς θάνατον, καὶ τοῦτο νοεῖ ὁ Ἄριστοφάνης, ὅτε λέγει σοιχηματίζων (Ἄχαρν. 317):

Κἂν γε μὴ λέγω δίκαια, μὴδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
Ἵπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν δέρην ἔχων λέγειν,

ὅπου ὁ σχολιαστὴς λέγει « Ἐπίξηνος (ἴσ. Ἐπίξηνον) καλεῖται ὁ
» μαγειρικὸς κορμὸς, ἐφ' οὗ τὰ κρέα συγκόπτουσιν ». Τὸ
αὐτὸ τοῦ Κωμικοῦ σοιχῆμα ἐκφράζει καὶ ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα,
λέγουσα : j'en mettrais ma tête sur le billot.

* **ἘΠΙΛΟΓῆΣ**, ἐπίρρ. Διότι, Ἑλλ. (à cause de, parce que), ἀπὸ τοῦ παρακμ. ἑλλ. τὸ Ἐπί λόγου, εὕρισκόμενον εἰς τοὺς Ἐβδομήκοντα (Β. Βασιλ. ιγ', 22) « Ἐμίσει Ἄβεσσαλώμ » τὸν Ἄμνων **ἘΠΙ ΛΌΓΟΥ** οὗ ἔταπείνωσε Θημάρ τὴν « ἀδελφὴν αὐτοῦ ».

ἘΠΙΛΟΙΠΟΝ, Σ. Τὸ ἐπίλοιπον (le reste) « Λέγε » δὴ τὰπίλοιπα » Δημοσθέν. Περὶ παραπροσβ.

* **ἘΠΙΝΟΜῆΣ**. Ζ. Ὄνομα.

ἘΠΙΣΚΟΠΕΪΟΝ. Ζ. Κυβερνεῖον.

ἘΠΙΣΤΟΛΕΪΣ, Δ. Ἐπιστολέα ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι τὸν ὑποναύαρχον (Vice-Amiral), ὡς τὸν ὠνόμασε καὶ ὁ Ξενοφῶν (Ἑλληνικ. ἱστορ. I, 1, § 23).

ἘΠΙΤΆΔΕΣ, Δ. Ἐπίρρ. (en deçà), ἀπὸ τὸ διαλυμένον Ἐπί τὰδε Ἑλλ. μετὴν βάρβαρον προσθήκην τοῦ σ, συνήθη καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ, οἷον Τίποτες, Τότες, ἀντὶ τοῦ Τίποτε, Τότε.

Τὸ Ἐπιτὰδε ἢ μᾶλλον προπαροξυτ. Ἐπίτ αδε (ἤγουν Ἐπί

τάδε, ὡς τὸ ἐναντίον Ἐπέκεινα, ἀπὸ τὸ Ἐπ' ἐκεῖνα) δὲν ἐθησαυρίσθη ἀκόμη εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ὡς ἐπίρρημα, μ' ὄλον ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὰς Χρησομαθείας τοῦ Στράβωνος (τόμ. III, σελ. 362 τῆς ἐκδ. μου) « Γάβρητα, ἐπίταδε τῶν » Σουήδων, ἐπέκεινα δ' ὁ Ἐρκύνιος δρυμός ». Λέξις καλὴ νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ παλαιὰ, καὶ εἰς τὰ νέα μας Λεξικά.

ΕΠΙΤΕΛΕΥΤΗΣ, οὐσ. ἀρσ. Σ. με ἐξήγ. *essecutore* (*exécuteur*). Ἰσως κάλλιον Ἐπιτελεσῆς. Οἱ Γραικορ. τὸν ὠνόμαζαν καὶ Ἐκδιβασῆν. Τὰ Γλ. φέρουν « Ἐκδιβασῆς, » *executor* ».

ΕΠΙΤΕΥΞΙΣ, με συνών. Ἀπόταξις. Ἀπόκτησις, Σ. (*acquisition*). Τὸ Ἀπόταξις παράγεται ἀπὸ τὸ Ἀποτάζω, Σ. τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ Ἀποκτῶ. Εἶναι παραγραμματισμὸς τοῦ Ἰποτάσσω. Τοῦτο πρῶτως καὶ κυρίως ἐσήμαινεν, ἔλλειπτ. Ἰποτάσσω ἑμαυτῷ (*conquérir*), ἔπειτα ἐκατάντησε νὰ σημαίη καὶ τὴν χωρὶς βίας ἀπόκτησιν (*acquérir*), ὡς τὸ μεταχειριζόμεθα σήμερον, οἶον Πολλὰ ἐκοπίασα, ἀλλὰ δὲν ἀπέταξα (γρ. ὑπέταξα) τίποτε. Γράφε λοιπὸν Ἰποτάσσω, καὶ Ἰπόταξις, φυλάσσω ὡς συνών. καὶ τὸ Ἐπίτευξις.

ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΣ, Σ. ἀρμόδιος εἰς πράξιν ἢ ἐργασίαν τινά. Τὸ συντάσσομεν με τὴν Εἰς πρόθεσιν, ὡς καὶ οἱ παλαιοί. « Ἐς τοῦτο ἐπιτηδεώτατος » (Ἡρόδοτ. I, 115). Με τρόπον ἐπιτηδεῖον. « Ἐκ τρόπου τινὸς ἐπιτηδεῖου » (Θουκυδίδ. VIII, 66).

ΕΠΙΤΗΔΕΣ. Ζ. Ἐξεπίτηδες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ (Ζ. Ἐπιχειρίζω). 2) Ἐπιχείρημα, διαλεκτικὸς συλλογισμὸς (*argument*).

ΕΠΙΧΕΙΡΙΖΩ, Σ. με συνών. Καταπιάνω καὶ μέσ. Ἐπιχειρίζομαι, Σ. (*entreprendre*). Λέγομεν καὶ Ἐπι-

χειρῶ. Τὰ ῥηματικά, Ἐπιχείρημα, Ἐπιχείρησις, Σ. καὶ Ἐπιχείρισις (*entreprise*). Τρελὸν ἐπιχείρημα ἔχεις εἰς τὸν νοῦν σου νὰ ἐπιχειρηθῆς· « Μανικὸν γὰρ ἐν νῶ ἔχεις ἐπιχείρημα ἐπιχειρεῖν ». Πλάτων Ἀλκιβιάδ. Α, σελ. 113.

ἘΠΙΧΕΪΡΙΣΙΣ. ἘΠΙΧΕΪΡῶ. Ζ. Ἐπιχειρίζω.

ἘΠΤΆΣΤΕΡΟΝ. Ζ. Τριῶνι.

ἘΡΓΑΝΟΝ, καὶ Ἄργανον, Σ. μὲ ἐξήγησιν *Arganello* (*cabestan*). Ὁ Ἡσύχιος λέγει· « Ἐργαῖνα, ἐργαλεῖα, σκευὴ » χειρῶν ».

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ. Ζ. Συνέργιον.

ἘΡΓΟΔΌΤΗΣ. Ζ. Ἐργολάβος.

ἘΡΓΟΛΆΒΟΣ, Δ. Σ. ὁ ἀναδεχόμενος ἐργασίαν τινὰ μὲ μισθὸν ὠρισμένον δι' ἑλὴν ἀπαξ (*entrepreneur*), Ἐργολάβος, Ἑλλ. Ὅσις δὲ ἐξεναντίας τὴν δίδει εἰς τὸν Ἐργολάβον ὀνομάζεται Ἐργοδότης, Δ. Ἐργοδότης, Ἑλλ.

ἘΡΓΟΝ καὶ ἘΡΓΟΣ, Σ. Ἐξηγεῖ τὸ πρῶτον *opera*, *attione* (*oeuvre, ouvrage, action*)· τὸ δὲ διὰ τοῦ σ, Ἐργος, *cattiva intentione* (*malice*). Ἴδε Ἄτακτ. Ι, σελ. 166.

Οὔτω προφέρομεν καὶ Οὔρος (*urine*) τὸ Οὔρον, Ἑλλ. τῶν παλαιοῦν, ὡς ἔλεγον κ' ἐκεῖνοι Πύον καὶ Πύος (*pus*).

* ἘΡΓΟΣΤΆΣΙΟΝ ὠνόμασα (δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ) τὸ λεγόμενον Γαλλισί *atelier*, καὶ Γερμανισί, ἔτι λεκτικώτερον, *Werkstatt*.

Τὸ Ἐργοςάσιον εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν Δ. ὅστις τὸ κρίνει κακὰ συνών. τοῦ Ἐργοδόσιον· τὸ ἐξηγεῖ ὁμοῦς ὀρθὰ *officina fabrilis* (*fabrique*). Ζ. καὶ Συνέργιον.

ἘΡΓΌΧΕΙΡΟΝ, Δ. ΓΓ. ἔργον σύνηθες καὶ καθημερινὸν (*besogne, tâche*).

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. Δ. (condamnation par défaut), Ἐρήμη δίκη, καὶ ἔλλειπτ. Ἐρήμη, Ἑλλ.

ΕΡΜΗΝΕΥΩ, μέ συνών. Παραγγέλλω, Σ. Εἰς τοὺς παλαιούς τὸ Ἐρμηνεύω ἐσήμαινε τὸ φανερόνω διὰ λόγου τὰ νοήματά μου, ἐκφράζομαι (s'énoncer, s'exprimer), ἐκ τούτου, καὶ Ἐξηγῶ τὰ ἀσαφῆ (expliquer), καὶ τελευταῖον, Μεταφράζω ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην γλῶσσαν (interpréter, traduire).

Ἀπὸ ταῦτα εὐκόλος ἦτον ἡ μετάβασις εἰς τὴν σημερινὴν σημασίαν τοῦ Παραγγέλλω, νουθετῶ, συμβουλεύω (conseiller), οἷον Οἱ γέροντες χρεωσοῦν νὰ ἐρμηνεύωσι τοὺς νέους· Οἱ διδάσκαλοι μέ τὴν παράδοσιν τῶν γραμμάτων, χρεωσοῦν καὶ νὰ ἐρμηνεύωσι τὰ παιδάρια. 2) Ἐρμηνεύει ἀκόμη καὶ ὅστις παρακινεῖ ἄλλον νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ τι, μέ σκοπὸν νὰ τὸν ὠφελήσῃ, ἢ καὶ νὰ ὠφελῆθῃ αὐτὸς (endoctriner, suggérer), οἷον Δὲν τὸ εἶπεν, ἢ Δὲν τὸ ἔκαμεν ἀπὸ λόγου του· ἄλλοι τὸν ἠρμήνευσαν.

Ὁ Πλάτων γράφων πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τοῦ Δίωνος (Ἐπιστολ. VIII) λέγει « Ἄ ΕΥΜΒΟΥΛΕΥΩ Συρακουσίοις πᾶσι, φράζειν ΠΑΡΑΚΕΛΕΥΟΜΑΙ τοῖς Δίωνος » φίλοις ἐκείνου καὶ ἐμὴν κοινὴν συμβουλήν. Ἐγὼ δὲ ΕΡΜΗ- » ΝΕΥΣΩ, ἃ ἐκεῖνος ἔμπνους ὦν καὶ δυνάμενος εἶπεν (γρ. » εἶπεν ἂν) νῦν πρὸς ὑμᾶς]». Ὅθεν φαίνεται πόθεν ἔλαβεν ἀφορμὴν ἡ σημερινὴ σημασία τοῦ Παραγγέλλω.

ΕΡΠΕΤΟΝ, Σ. ὅ,τι βαδίζει συρόμενον εἰς τὴν κοιλίαν (reptile).

ΕΡΠΥΖΩ, καὶ ἘΡΠΩ, Σ. Σώζονται λοιπὸν καὶ τὰ δύο παλαιὰ ῥήματα μέ τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ Σύρομαι εἰς τὴν κοιλίαν (rampen).

Ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐσχημάτισαν οἱ Ῥωμαῖοι δύο ῥήματα· τὸ πρῶτον, κατὰ μετάθεσιν ζοιχείου, **Repo** (ramper), ὅθεν παράγεται τὸ Γαλλικὸν **Reptile**· τὸ δεύτερον μὲ τὴν προσθήκην τοῦ σ **Serpo**, ὅθεν ἡμετοχὴ **Serpens**, σημαίνουσα τὸν ἔρποντα, ἢ ἐρπύζοντα, καὶ κατ' ἐξοχὴν προσηγορικῶς τὸν ὄφιν (**serpent**).

Μὲ τὴν αὐτὴν προσθήκην τοῦ σ ἐσχηματίσθη εἰς τὴν κοινήν ἡμῶν γλῶσσαν τὸ ἐπίθετον **Σερπετός**, Σ. (Ἐρπετός), πλὴν εἰς σημασίαν μεταφορ. τοῦ ζωηρός (**vif, éveillé, espiègle**), οἷον **Σερπετὸν παιδίον**. Οἱ δὲ Γάλλοι Ἐρπετὸν (**ram-pant**), μεταφορ. ὀνομάζουν τὸν ἀνδραποδώδη καὶ δουλοπρεπεῖ, τὸν ἀπὸ ἡμᾶς ὀνομαζόμενον, ὡς καὶ παλαιὰ ὀνομάζετο (ἀπὸ τὸ αὐτὸ Ἐρπω), **Χαμερπηῖ**, Σ.

ἘΡΥΘΡΌΔΑΝΟΝ, Σ. Ὁ Δ. φέρει καὶ μαρτυρίαν ἀπὸ τὸν Φαβωρίνον τὴν μετοχ. « Ἐρυθροδανωμένον, κόκκινον, πυρρὸν, » ἢ μέλαν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ρίζα τοῦ Ἐρυθροδάνου ». Ἡ πολλὴ τῆς ρίζης χρῆσις εἶναι εἰς τὴν βαφήν τῶν κοκκίνων· διὰ τὸ ὁποῖον ἐγένεν ἐπικερδεσάτη ἡ γεωργία καὶ ἡ ἐμπορεία της καὶ σήμερον, καθὼς ἦτο καὶ παλαιὰ, ὡς λέγει ὁ Διοσκορίδης (III, 160), « Ὀφελίμως δὲ σπείρεται, διὰ τὸ γίνεσθαι ἐκ τούτου πλείσθη » πρόσοδον ». Εἰς τὴν ἰατρικὴν λαμβάνεται μάλιστα ὡς διουρητική. Ὅτι δὲ λέγει περὶ αὐτῆς ὁ Διοσκορίδης καθεξῆς « Ἄγει » δὲ οὔρα πολλὰ καὶ παχέα, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἷμα » προῆλθεν ἴσως ἀπὸ τὸ κατάπυρρὸν χρῶμα τῶν οὔρων, τὸ ὁποῖον κακῶς ἐνόμισεν αἷμα. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν νεωτέρων, τόση εἶναι τοῦ χρώματος ἡ δύναμις, ὥστε καὶ αὐτὰ τῶν βοσκομένων τὸ ἐρυθρόδανον ζώων τὰ κόκκαλα βάπτονται κόκκινα. Ζ. Ριζάριον.

ἘΡΧΟΜΑΙ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 132 καὶ 408) πρόσθεσε, Ἐρχομαι ἀπὸ τὸν δεῖνα, καὶ Ἐρχομαι ἀπὸ τοῦ δεῖνος, ὡς ἔλεγον καὶ οἱ παλαιοί, « Καὶ οὖν ἄρτι ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι » (Πλάτων. Πρωταγόρ.

σελ. 84). Τὸ ἐρχόμενον, Σ. τὸ μέλλον (l'avenir). Ἰ Τί σου (ἢ Τί σε) ἦλθε νὰ εἶπης τοιοῦτον λόγον; « Τί » σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι κ. τ. λ. » (Λουκιαν. τομ. VI, σελ. 317). Τὸν ἀπεκρίθην ὅ,τι μου (ἢ μὲ) ἦλθε· « Τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην » (ὁ αὐτ. τόμ. VIII, σελ. 301).

ἘΣΟΧΑΔΕΣ. Γράφεται Ζοχάδαις εἰς τὸν Σ. καὶ Ζοχάδες εἰς τὸν Δ. ὅστις δὲν τὸ ἐνόησε (σελ. 467), νομίσας ὅτι σημαίνει τὰ Διδύμια (testicules). Ἐσοχάδας (ἀπὸ τὸ Ἐσέχω) ὀνομάζομεν τὰς ἔσω τοῦ πάτου αἰμορροΐδας (hémorrhoides internes), ὡς Ἐξοχάδας (ἀπὸ τὸ Ἐξέχω) τὰς ἔξω τοῦ πάτου (hémorrhoides externes). Καὶ αἱ δύο λέξεις εὐρίσκονται εἰς τὸν Γαληνόν, κακὰ γραμμῆναι διὰ τοῦ ω̄ Ἐσωχάδες καὶ Ἐξωχάδες.

Ὀνομάζομεν ἔτι τὰς αἰμορροΐδας καὶ Ἄτρηθόνας (Ἄτριθόνας, Σ. Δ.), ἀπὸ τὸ Τρέω τὸ τρυπῶ. Ἐάν τὸ ᾱ πλεονάζῃ, σημαίνει τὰς ρεούσας αἰμορροΐδας· ἂν ἦναι σερητικόν, δηλοῖ τὰς μὴ ρεούσας (hémorrhoides sèches), τὰς ἀπὸ τοῦ παλαιοῦς ὀνομαζομένης Τυφλάς αἰμορροΐδας (hémorrhoides borgnes), κατὰ τὸν Πολυδεύκην, « Τυφλὴ αἱμορροΐς, οἴδημα λειῶν, ἐρυθρὸν, ἐντὸς τῆς ἑδρας, αὐτῶ κληθὲν, ἐπεὶ ἔσθ' ὅτε οὐχ αἰμορροεῖ ».

Τὸ Τρηθὼν εἶναι συγκοπή τοῦ Τερηθῶν, τοῦ σημαίνοντος σκώληκα τρυπῶντα τὰ ξύλα, τὸν ἀπὸ τοῦς Γραικορ. ὀνομαζόμενον Ξυλοτρῶκτην· « Τερηθῶν, σκώληξ ξυλοτρῶκτης, » οἰκῶν ἐν ξύλῳ » λέγει ὁ Φώτιος. Οἱ δὲ ἰατροὶ Τερηθόνα ὠνόμαζαν καὶ τὴν φθορὰν τῶν ὀσῶν (carie), ὡς τὴν ὀρίζει ὁ Γαληνός: « Τερηθῶν ἐστὶν ὀσοῦ κατάρτησις ἀπὸ φθορᾶς. Τὸ δὲ » ὄνομα τῷ πάθει ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων τρημάτων, οἰοεὶ » τις ΤΡΗΔΩΝ ὄσασα ».

ΕΣΠΕΡΑ, οὐσ. θηλ. μέ συνών. Βραδία, ΓΓ. Τὸ Βραδία (γρ. Βραδεία) λέγεται καὶ οὐδέτ. Βραδὺ, ὡς ἐσημειώθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 171). Τὸ Ἐσπέρα, σύνθετον (Ἐω πέρας), σώζει τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ εἰς τοὺς παλαιούς σημασίαν (soir).

Καλὴν ἐσπέραν (bonsoir) λέγομεν (χυδ. Καλησπέρα Σ.) χαιρετίζοντες ἕνασ τὸν ἄλλον εἰς καιρὸν ἐσπέρας, ὡς ἐξ-εναντίας, Καλὴν ἡμέραν (χυδ. Καλημέρα, bonjour), ὅτε συναπαντώμεθα ἢ συνερχόμεθα τὸ πρωῒ. 2) * Καλὴν ἐσπέραν! ἀναφωνοῦν καὶ οἱ συμπαρόντες ποῦ τὴν ὥραν δε φέρεται φῶς εἰς αὐτούς, ὡς ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ « Φῶς ἀγαθόν! » κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Οὐάρρωνος: Græci quoque, cum lumen adfertur, solent dicere, Φῶς ἀγαθόν (VARR. de Ling. Latin., lib. V, pag. 46).

ἘΣΤΗΚΩ, Σ. Δ. σέκω (être debout), Ἐσθήκω Ἑλλ. Τὸ ἐξηγοῦν καὶ οἱ δύο ὡς συνών. τοῦ Ὑπάρχω (exister).

ἘΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ, Σ. Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν εἰς τὰ Μοναστήρια τὸν τόπον ἢ οἶκον (réfectoire), ὅπου συνέτρωγαν οἱ Μοναχοὶ ἢ αἱ Μοναχαί. Ἐστιατόριον ὀνομάζει καὶ ὁ Πλούταρχος (τόμ. VI, σελ. 554) τὸν οἶκον (salle à manger), ὅπου ἐφίλευσεν ὁ Περίανδρος ὄχι καλογήρους, ἀλλὰ τοὺς ἐπτὰ σοφοὺς τῆς Ἑλλάδος.

* ἘΣΧΑΤΟΓΗΡΟΣ. Ζ. Ὑπέργηρος.

ἘΣΩΠΑΝΙΟΝ, Δ. Σ. Τὸ προσραμμένον εἰς τὸ ἔσω μέρος τοῦ φορέματος ὕφασμα (doublure). Ὁ Σ. προσθέτει καὶ συνών. Ἀσάρι, λέξιν τουρκικὴν, συνήθη πλέον εἰς τοὺς Ἀσιανούς Ἕλληνας.

ἘΣΩΣΤΡΟΦΗ, Σ. μέ συνών. Ἐσωσυρμός καὶ ἐξήγησιν Introversione, ἥτις οὔτε Ἰταλικὴ εἶναι, οὔτ' εἰς τὸ Γαλλικὸν ἔχει τὴν ἀνάλογόν της. Ἄν καὶ τὸ Γραικικὸν Ἐσωστροφὴ νοῆται ἀδιδάκτως Στροφὴ εἰς τὰ ἔσω τῶν ἔξω,

ἀμφιβάλλεται ὁμως ἡ προσαρμογὴ καὶ χρῆσις του, ποῖα δηλαδὴ λέγομεν ὅτι ἔκαμαν ἢ ἔπαθαν ἐσωσροφήν. Ἐάν ἡ λέξις δὲν ἔλαβεν ἀκόμη σημασίαν ὠρισμένην, ἐμπορεῖ τις νὰ σημάνη δι' αὐτῆς ἢ τὴν γινομένην διὰ χειρουργίας τῶν ἐξαρθρημένων ὀστέων ἀποκατάσασιν (réduction), ἢ τὴν συμβαίνουσαν εἰς τὸν Εἰλεὸν Ἑλλ. (passion iliaque) ὀλέθριον τῶν ἐντέρων συσροφήν (intussusception).

ΕΤΟΙΜΟΣ, Σ. ὁ εὐρισκόμενος εἰς κατάσασιν, ἢ ἔχων ὄλα τὰ χρειώδη νὰ πράξη ἢ νὰ πάθη τι (prêt), οἶον, Πρόσμενέ με μικρόν· δὲν εἶμαι ἀκόμη ἔτοιμος. 2) Ὁ ταχύς καὶ πρόθυμος νὰ πράξη ἢ νὰ πάθη τι (prompt), οἶον, Εἶμ' ἔτοιμος εἰς τὰς προσαγάς σου· ἔτοιμος νὰ σ' ἀκολουθήσω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον. 3) Καὶ ἀκολούθως παρὼν καὶ ὄχι προσμενόμενος, οἶον, Τὰ φαγητὰ εἶναι ἔτοιμα εἰς τὴν τράπεζαν, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. ι', 91),

Οἱ δ' ἐπ' ὄνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

Τὰ ἔτοιμα (ἐλλειπτ. τοῦ Χρήματα ἢ κτήματα), οἶον, Τρώγει ἢ ἐξοδεύει τὰ ἔτοιμα, ὡς εἶπε καὶ ὁ Θουκυδίδης (IV, 61) με ὁμοίαν ἐλλειψιν, « Τὰ μὴ προσήκοντα ἐπικτωμένους μᾶλλον ἢ τὰ ἔτοιμα βλάπτοντας »· καὶ ὁ Πλάτων (Περὶ πολιτ. VIII, σελ. 552), « Τῶν ἐτοίμων ἀναλωτῆς » οὕτως ὀνομάζων τὸν ὀλιγαρχικόν, ὡς καὶ φυσικὰ πρέπει νὰ ἦναι οἱ τοιοῦτοι, τρεφόμενοι ἀργοὶ ἀπὸ τῶν ἐργαζομένων τοὺς κόπους.

ΕΥΑΡΕΣΤΟΨΜΑΙ (se contenter, être satisfait).

Ζ. Δυσαρεσοῦμαι.

ΕΥΓΑΖΩ, Σ. Δ. **ΕΥΓΑΝΩ**, Σ. Δ. **ΕΥΓΑΛΩ**, Σ. Δ.

Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Ἐκβιβάζω, Ἑλλ. τὸ δεύτερον, ἢ ἀπὸ τὸ αὐτὸ με τροπήν τοῦ ζ εἰς τὸ ν (ὡς λέγομεν Πιάνω ἀπὸ τὸ Πιάζω), ἢ ἴσως ἀπὸ τὸ Ἐκβαίνω (με ἐκθλιψιν τοῦ ι), ἐκ τοῦ

ὁποίου εἶναι καὶ τὸ ἀμετάβατον Εὐγαίνω (ἀπὸ τὸ αὐτὸ Ἐκβαίνω, Ἑλλ.). Τὸ τρίτον παράγεται ἀπὸ τὸ Ἐκβάλλω, Ἑλλ. Σημαίνουν καὶ τὰ τρία τὸ Ἐξω βάλλω.

Οἱ περασμένοι χρόνοι, Εὐγαζα, Εὐγανα, Εὐγαλλα, Εὐγασα, Εὐγαλα. Τοῦ δὲ ἀμεταβ. Εὐγαίνω, Εὐγαινα ἢ Ηὔγενα, Ηὔγα, Εὐγῆκα ἢ Ηὔγῆκα. Τὸ προσακτ. Ἄς εὐγωμεν, Εὐγα, Ἄς εὐγῆ ἢ εὐγῆ, Εὐγῆτε ἢ Εὐγάτε. Οἶον, Ηὔγαλε γένεια ὁ νέος, ὅταν ἀρχίζωσι νὰ φαίνωνται τρίχες εἰς τὸν πώγωνα, καὶ ἀμεταβ. Ηὔγαν ἢ Εὐγῆκα ντὰ γένεια, Ηὔγαλεν ὁ δόντια, καὶ Ηὔγαν τὰ ὁδόντια τοῦ, περὶ βρέφους, ὅτε πρῶτον φαίνονται τὰ ὁδόντια τοῦ. Ἐξεναντίας, μεταβ. Τοῦ εὐγαλαν τὰ ὁδόντια, σημαίνει τὴν βιαίαν ἐκρίζωσιν τῶν ὁδόντων. 2) Μεταφορ. ἀντὶ τοῦ Θέτω, οἶον: Τίθνομαι τοῦ (ἢ τὸν) εὐγαλαν, « Τίθεσθαι ὄνομα Ἑλλ. » (donner un nom), καὶ Τὸν εὐγαλαν Πέτρον, ἔλλειπτ. ἤγουν τὸν ὀνόμασαν, ὡς καὶ ὁ Κωμικός (Νεφελ. 67),

Κοινῇ ξυνέβημεν, κάθήμεθα Φειδιππίδην,

ἤγουν, τὸν ὀνομάσαμεν Φειδιππίδην. 3) Εὐγαλαν τὸ ὄνομά τοῦ, μεταβ. καὶ ὀνειδιστικῶς, ἤγουν τὸν ἐκακοφήμισαν, καὶ Εὐγῆκε τὸ ὄνομά τοῦ, ἀμεταβ. ἤγουν κακοφημίζεται, κατὰ τὸ (Λουκ. 5', 22) « Ὅταν... ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς » πονηρόν ». 4) Δημοσιεύω, ἢ κηρύσσω (publier), οἶον Ὁ βασιλεὺς ηὔγαλεν ὄρισμόν, καὶ ἀμεταβ. Ηὔγεν (Ἐξέβη) ἢ Εὐγῆκεν (Ἐκδέβηκεν) ὄρισμός, ὡς τὸ « Ἐξῆλθε » δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου » (Λουκ. β', 1). 5) Εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν νοῦν μου (échapper de la mémoire). Τὸ δὲ Εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν νοῦν του δύναται νὰ σημάνη καὶ τὸ Ἐλησμόνησε, καὶ τὸ Ἐχασε τὸν

νοῦν του, « Ἐκστῆναι φρενῶν » Ἑλλ. 6) Ἀντί τοῦ Ἀπο-
βαίνω, οἶον Ηῦγεν ἀληθινῆ ἢ προφητεία, « Ἐπλη-
» ρώθη » Ἑλλ. Τὰ συνών. τούτου εὐρίσκονται εἰς τὸν Σο-
φοκλέα. (Οἰδ. Τύρ. 1011),

Ταρβῶ γε μή μοι Φοῖβος ἘΞΕΛΘῆ σαφῆς,

ἤγουν Φοβοῦμαι μή ὁ χρησμός μου εὔγη ἀληθινός· καὶ πάλιν
(Αὐτοθ. 1182),

————— Τὰ πάντ' ἂν ἘΞΪΚΟΙ σαφῆ.

Ἴσως καὶ εἰς τοῦ Αἰσχύλου (Ἄγαμ. 1578) τὸ,

Εἰς τόνδ' ἘΝΕΒΗ ξὺν ἀληθείᾳ
χρησμός, —————

ἡ ὀρθὴ γραφὴ ἦτον, ἘΞΕΒΗ.

ΕΥΔΙΑ (bonace). Ζ. Καλοσύνη.

* ΕΥΔΙΑΖΕΙ, ῥῆμ. ἀπρόσωπ. (il fait beau), ὡς τὸ
Βρέχει, Χιονίζει, καὶ τὰ παρόμοια.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ, Δ. τὸ ἐξηγεῖ beneficium eccle-
siasticum (bénéfice), Ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα, συν-
ωδευμένον μὲ εἰσόδημα τὶ ὠρισμένον. Ζ. Ἰδιάριον.

ΕΥΘΥΣ, μὲ συνών. Παρευθὺς, Πάρευθα, Μόνερης,
Μονοτάρου, Σ. Μονερῆς, καὶ Μόνωρις, καὶ Μόναυτα, Δ.
(tout de suite, sur-le-champ). Εὐθὺς ὁποῦ (γρ. Εὐθὺς
ἀποῦ ἢ ἀφοῦ), Σ. Εὐθὺς ὅτι (γρ. Εὐθὺς ὅτε), Σ. Μόνερης ὅτι,
Σ. (dès que, du moment que, aussitôt que).

Τὸ Μονερῆς ἐξηγήθη (Ἄτακτ. II, σελ. 252). Τὸ
Πάρευθα, ἡ συγγενεὺς μὲ τὸ Παρευθὺς, ἡ παρεπλάσθη
ἀπὸ τὸ Πάραυτα (Αὐτόθ. σελ. 419). Τοῦ Μονοτάρου
τὰ γενέθλια μοῦ εἶναι ἄγνωστα. Ἴσως τὸ Μόνον τῶρα,
ἀπεχυδαίσθη εἰς τὸ Μονοτάρου.

ΕΥΚΑΙΡΩ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 250) πρόσθεσε, ὅτι τὸ Εὐκαιρῶ ἀντί τοῦ Σχολάζω, ἢ Σχολήν ἄγω, Ἑλλ. κατεδικάσθη ἀπ' ὅλους τοὺς γραμματικούς ὡς βάρβαρον, ἢ κἂν ὡς ἀνάττικον. Εὐρίσκεται εἰς τὸν Λουκιανὸν (Ἐρωτ. § 33) καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς τοῦ παρακμ. ἑλλ. συγγραφεῖς.

Ἐσημειώθη (Ἄτακτ. Αὐτόθ.), ὅτι λέγομεν Εὐκερόνω (ἀπὸ ἄχρησον Εὐκαιρόω) εἰς σημασίαν τοῦ Κενόω Ἑλλ. (*vider*). Οἱ προγενέστεροί μας τὸ ἐσχημάτιζαν ἀκόμη, εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν, καὶ Εὐκαιραίνω, Δ. οἶον

Τὰ ρίτεν' ἀπολύσασι, τὸν κάμπον ΕΥΚΕΡΕΝΟΥΝ.

Γράφε ΕΥΚΑΙΡΑΙΝΟΥΝ· Ἀφήκασι τὰ ἀμάξια, καὶ εὐκαίρωσαν (ἀνεχώρησαν ἀπὸ) τὸν κάμπον, τὸ ἵπποδρόμιον δηλαδή. Τὸ Ῥέτενα ἢ Ῥέδενα ἐξηγήθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 422).

Τὸ Σχολάζω καὶ ἡ Σχολή εἰς τοὺς παλαιοὺς εἶχαν διπλὴν, καὶ τρόπον τινὰ ἀντιφάσκουσαν σημασίαν, Σχολάζω, ἢ Σχολάζω ἀπό τινος, Ἑλλ. ἔλεγαν τὸ Παύω νὰ ἐργάζωμαι τί, ἢ ἀργῶ, καὶ Σχολάζω εἰς τί, Ἑλλ. τὸ Ἐργάζομαι τί, ἢ Καταγίνομαι εἰς τί « Σχολή (λέγει ὁ Ἡσύχιος), οὐ μόνον τὸ » μηδὲν δρᾶν, ἀλλὰ καὶ τὸ περί τι σχολάζειν ». Διότι ὅστις καταγίνεται εἰς ἔργον τί, προσέχων εἰς αὐτὸ μόνον, σχολάζει ἢ ἀργεῖ ἀπὸ τὰ λοιπά. Τὴν αὐτὴν διπλὴν σημασίαν εἶχεν εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. καὶ τὸ Εὐκαιρῶ. Τὴν αὐτὴν καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ *Vaco* (*Avoir du loisir*, καὶ *S'occuper à*).

ΕΥΚΤΗΡΙΟΝ (οὐδετ. ἑλλειπτ. τοῦ Οἴκημα) Σ. Δ. καὶ ἀνελλιπ. Εὐκτήριος οἶκος Δ. (*oratoire*).

ΕΥΛΟΓΗΜΑ, μὲ συνών. Στεφάνωμα, Σ. (*béné-diction nuptiale*, *cérémonie du mariage*). Τὸ

Στεφάνωμα (couronnement), διότι και στεφανόνει ο εὐλογῶν ἱερεὺς τοὺς νεογάμους.

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ. Εὐλογημένην (bénite) ὀνομάζουσι τινὲς τὴν Σκορδοῦλαν (peste) κατ' εὐφημισμὸν, ἢ μάλλον κατὰ δεισιδαιμονίαν, ὡς ὀνομάζεται καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὲ ταυτόσημον μετοχὴν Μοιμπαρέκ, ἀπὸ τὸ Βαράχ (τὸ Ἑβραϊστὶ σημαῖνον Εὐλογῶ). Ὡσαύτως ὠνόμαζαν καὶ οἱ παλαιοὶ Ἰεράν νόσον τὴν Ἐπιληψίαν (épilepsie), τὴν σήμερον ὀνομαζομένην, τὸ Γλυκὺ ἢ τὰ Γλυκά (Ἄτακτ. I, σελ. 142).

Ἐκ τούτου καὶ τὰ λοιμώδη ἐξανθήματα τῶν παιδίων (petite vérole) ὠνομάσθησαν Εὐλογίαι (bénédictions), τὸ ὅποιον διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς γλώσσης, ἐτυμολόγησαν τινὲς ἀπὸ τὸ Φλογία, ἥγουν νόσος φλογώδης (Ἰδ. τὰς εἰς τὸν Ἰσοκράτ. σημ. σελ. 117).

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟΣ. Ζ. Εὐλογῶ.

ΕΥΛΟΓΗΤΙΚΗΝ γυναῖκα, Σ. λέγομεν τὴν δι' ἱερατικῆς εὐλογίας νομίμως συζευγμένην μὲ ἄνδρα (épouse légitime). Ἀπὸ τὸ Εὐλογητὴ (bénie), ὡς ἀπὸ τὸ Ἀγαπητὴ (aimable) ἐπλάσθη ἢ Ἀγαπητικὴ (maîtresse). Σημαίνει σχεδὸν τὴν « Ἐγγυητὴν γυναῖκα » Ἑλλ. τῶν παλαιῶν.

ΕΥΛΟΓΙΑΙ. Ζ. Εὐλογημένη.

ΕΥΛΟΓΟΚΟΜΜΕΝΟΣ. Ζ. Εὐσφρας.

ΕΥΔΟΓῶ, Σ. Δ. (bénir). Ἡ παθητ. μετοχὴ, Εὐλογημένος, συνειθίζεται εἰς τὰς φιλικὰς προσκλήσεις, οἶον, Εὐλογημένε (ἢ Εὐλογημένε ἄνθρωπε), ἰδιὰ τί δὲν ἤλθες; ὡς ἐμεταχειρίζοντο οἱ παλαιοὶ τὸ Ὠ' γαθὲ, Ὠ' λῶσε, Ὠ' δαιμόνιε. 2) Εὐλογεῖ (célébrer le mariage) ὁ ἱερεὺς τοὺς νεογάμους, ὅταν τοὺς ἐνόη δι' ἱεροπραξίας, καὶ τοὺς σεφανόνη (Ζ. Εὐλόγημα). Ὅθεν καὶ Εὐλογημέ-

νος ὁ εὐτῶ σφρανωθεὶς (uni par le sacrement du mariage). 3) Ἀντί τοῦ Εὐεργετῶ (ὡς καὶ εἰς τοὺς Γάλλους τὸ bénir), οἶον, ὁ Θεὸς τὸν εὐλόγησεν, ἢ Εὐλόγησε τοὺς κόπους του, ἤγουν ἠύξησε τὰ ὑπάρχοντά του. Ἡ φράσις ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν εἰς τοὺς Ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπ' ἐκείνους εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην « Εὐ- » λογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου » (Γενεσ. κβ', 17, Πρὸς Ἑβρ. ε', 14). Καὶ Εὐλογία, ἢ ἄφθονος δόσις ἢ δωρεά, οἶον, « Ὁ σπειρῶν φειδομένως, φει- » δομένως καὶ Φερίσει· καὶ ὁ σπειρῶν ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλο- » γίαις καὶ Φερίσει » (Β', Πρὸς Κορινθ. θ', 6).

ΕὐΜΟΡΦΙΑ. Ζ. Εὐμορφος.

ΕὐΜΟΡΦΟΣ, ὁ καλὸς τὴν ὄψιν (beau), Καλὸς Ἑλλ. καὶ σπανιώτερον, Εὐμορφος Ἑλλ. « Εὐμορφον παιδισκάριον » (Ἄθην. σελ. 218).

Εὐμορφία, ἢ καλὴ ὄψις (beauté), Κάλλος Ἑλλ. καὶ Εὐμορφία Ἑλλ. « Ἀμήχανόν τι κάλλος.... καὶ τῆς παρὰ σοὶ » εὐμορφίας πάμπολυ διαφέρων » (Πλάτων, Συμποσ. σελ. 218).

Λέγει καὶ ἡ Ἑλένη πρὸς τὸν Μενέλαον (Εὐριπίδ. Τρ. 935),

Ἄ δ' εὐτύχησεν Ἑλλάς, ὠλόμην ἐγὼ,
Εὐμορφία πραθειῖσα.

ΕὐΡΕΜΑ, Σ. καὶ ΕὐΡΗΜΑ, Σ. φανέρωσις πράγματος ἀδήλου (invention, découverte). 2) Ἀνακάλυψις τοῦ κρυμμένου. 3) Αὐτὸ τὸ εὐρημένον πρᾶγμα (trouvaille). Καὶ οἱ δύο τύποι εἶναι εἰς χρῆσιν, ἂν καὶ ὁ Φρύνιχος (σελ. 196) καταδικάζει τὸν πρῶτον (Εὐρεμα), ὡς λέξιν τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ.

ΕΥΡΕΣΙΛΟΓΟΣ, Σ. Ὁ εὐκόλως εὐρίσκων λόγους, νὰ πιστώσῃ ἢ νὰ ἀναίρεσῃ τι (vétilleur, pointilleux), Εὐρεσιλόγος καὶ Εὐρεσιεπής, Ἑλλ. 2) Πολυλόγος καὶ ματαιολόγος· « Εὐρεσιλόγος, φλύαρος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΕΥΡΕΣΙΜΙΟΣ, Σ. ὁ εὐρημένος (trouvé), ὡς τὸ ἐξηγεῖ. Ἀπὸ ἄχρηστον Εὐρεσιμαῖος, ὡς Βαπτισιμιὸς ἀπὸ ἄχρηστον Βαπτισιμαῖος, καὶ Παλιὸς ἀπὸ τὸ Παλαιός. Εὐρεσίμιον παιδίον, Σ. (enfant trouvé). Ζ. Χαμευρετοί.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ, Σ. Τόπος ὅπου θέκονται πράγματα εἰς τρόπον, ὥστε νὰ εὐρίσκωνται εὐκόλως ζητούμενα (répertoire).

ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΝ. Ζ. Εὐρίσκω.

ΕΥΡΙΣΚΩ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 137) πρόσθεσε: Τὸν εὐρηκα (atteindre) λέγει, ὅσις ῥήκτων κατὰ τινος βέλος, ἐπιτυχαίνει τὸν σκοπὸν, καὶ κατὰ μέρος, Τὸν εὐρηκα εἰς τὴν κεφαλὴν, εἰς τὸ σῆθος, κ. τ. λ.

Καλῶς νὰ σ' εὐρω, λέγει συμποσιάζων, ὅσις προβάλλει πρόποσιν (toast) εἰς τὸν συμπότην, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ δεχόμενος ἀποκρίνεται, Καλῶς νὰ ὀρίσης! Λεῖψανον παλαιᾶς συνηθείας· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐχάριζαν καὶ τὸ ποτήριον, ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν, ὅτε ὁ προπίνων ἦτον ἀνώτερος τὴν τύχην, ἢ πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν ὠραιοτάτην τοῦ Πινδάρου (Ὀλυμπ. VII, 1-6) ταύτην ὠδὴν·

Φιάλῃν ὡς εἶ τις ἀ-
φνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐλῶν,
Ἀμπέλου ἔνδον καχλάζοι-
σαν δρόσῳ, θωρήσεται
Νεῖανία γαμβρῶ προπίνων
Οἴκοθεν οἴκαθε πάγ-
χρυσον. ———

Σύνθηες ἔτι ἦτον εἰς τοὺς πρὸ ἡμῶν (ὡς εἶναι καὶ εἰς τοὺς

ἔτι ζῶντας ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν), ὅτε ἐσυμποσίαζαν εἰς ξένην γῆν, μετὰ τὴν κοινὴν καὶ συνήθη πρόποσιν, Εἰς τὴν υἱεῖαν σου! νὰ προσθέτωσι τὸ, Εἰς τὴν πατρίδα μὲ τὸ καλόν! (ἔλλειπτ. τοῦ Νὰ ἐπιστρέψωμεν). Καὶ ἡ τοιαύτη εὐχὴ, κοινὴ εἰς ὄλων τὰ εἴδη, μ' ὄλον ὅτι δὲν εἶχαν ἀληθῶς πατρίδα, δείχνει ὅτι ἔκριναν ἑαυτοὺς αἰχμαλώτους, ἀλλ' ὅχι ποτὲ κυρίως δούλους τῶν Τούρκων.

Τὸ Εὐρισκόμενον, λέγομεν οὐδετέρως (τὸ Τυχόν Ἑλλ.) σημαίνοντες ὅτι λέγουσι οἱ Γάλλοι *la fortune du pot*, οἷον, Ἐλα νὰ γευθῶμεν ἐντάμα, ἂν ἀρκῆσαι εἰς τὸ εὐρισκόμενον (χυδ. τὸ Εὐρισκούμενον καὶ Βρισκούμενον).

ΕΥΤΑΞΙΑΣ, ἄρσ. οὐσ. Δ. Εὐταξίαν ὀνομάζομεν τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὑπρέτην, ὠρισμένον νὰ κατασέλλῃ τοὺς θορύβους καὶ τὰς ἀταξίας τοῦ λαοῦ, εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀκολουθίας. Ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους ὠνομάζετο, Ὁ ἐπὶ τῆς εὐταξίας, (ἔλλειπτ. Ὦν), καὶ μὲ δευτέραν ἔλλειψιν (τὴν τῆς προθέσεως) Ὁ τῆς εὐταξίας. Τελευταῖον ἔπαθε καὶ τρίτην ἀλλοίωσιν ἢ φράσις, μεταβαλθεῖσα εἰς ὄνομα ἀρσενικὸν, Ὁ Εὐταξίας (*bedeau*).

Εἰς τὰ πολιτικὰ ὑπουργήματα ἡ τοιαύτη Εὐταξία, ἀναγκαία μάλιστα εἰς τὴν ἀγοράν, ὀνομάζετο Εὐκοσμία (*police*), καὶ ἦτον ἔργον τοῦ Ἀγορανόμου ἢ τοῦ Ἀσυνόμου (Ἀριστοτελ. Πολιτικ. IV, 12, σελ. 137, καὶ VI, 5, σελ. 198), τὸν ὁποῖον ἔπειτα οἱ Γραικορωμαῖοι ὠνόμασαν Εἰρηνάρχην, ἢ Ἀρχοντα τῆς εἰρήνης (*prefet de police*). Τὰ Γλ. φέρουν « Εἰρηνάρχαι, οἱ τῆς τοῦ δήμου » εὐταξίας ἐπιστατοῦντες ».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΣ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΙΣ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΪΜΑΙ. Ζ. Εὐχαριστῶ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ. Γινώσκω ἢ Οἶδα χάριν Ἑλλ. Τὸ Εὐχαρισῶ εἶχεν ἐμδὴν εἰς τὴν γλῶσσαν, κατὰ τὴν δευτέραν ἑκατονταετηρίδα, ἐπειδὴ ὁ τότε ζήσας Φρύνιχος τὸ καταδικάζει ὡς ἀνάττικον. Πρὸ ταύτης τὸ ἐμεταχειρίσθη ὁ Πολύβιος, καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλοι πολλοί, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ σήμερον λέγομεν σημασίαν Εὐχαρισῶ (*rendre grâces, remercier*), λαμβάνοντες εὐεργέτημα τί. Εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην· ὅθεν ὠνομάσθη (ἔτι ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χριστιανούς) καὶ Εὐχαρισία ὁ καθιερωμένος ἄρτος καὶ οἶνος τῆς μεταλήψεως, διὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ὅτε πρῶτον τὰ καθιέρωσε· « Καὶ λαβὼν τὸ » ποτήριον, καὶ εὐχαρισήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς » (Ματθ. κς', 27).

Εὐχαρισῶ, λέγομεν, ὄχι μόνον δεχόμενοι εὐεργεσίαν, ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν ἀποβάλλομεν, ἢ ὡς περιττὴν, ἢ φοβούμενοι μὴ βάλωμεν εἰς τὴν κεφαλὴν μας ἀντ' εὐεργέτου δεσπότην. Ἡ εὐεργεσία εἶναι πράξις ἱερὰ, ὅθεν πρέπει καὶ νὰ δίδεται καὶ νὰ λαμβάνεται ἱερῶς. Ὅστις εὐκολα εὐεργετεῖται, κινδυνεύει νὰ φανῆ ἀχάριστος, ἢ τὸ χειρότερον, νὰ πληρώσῃ τὴν χάριν μὲ τὴν τιμὴν του.

Τοιαύτην διπλὴν σημασίαν εἶχε καὶ εἰς τοὺς παλαιούς τὸ Ἐπαινῶ. Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Βαφ. 508) ὁ Ξανθίας προσκαλούμενος εἰς δεῖπνον, ἀποκρίνεται·

Κάλλις' ἐπαινῶ, —————

ἤγουν Εὐχαρισῶ, κατ' εὐφημισμὸν, ἀντὶ τοῦ Δέν ἔρχομαι, ἢ Δέν ἔχω χρεῖαν δεῖπνου, ὡς καὶ τῶν Γάλλων τὸ *remercier* λέγεται καὶ ἀπὸ τὸν ἀποβάλλοντα τὴν εὐεργεσίαν.

Ὁ Ἡσίοδος ἐμεταχειρίσθη καὶ τὸ ἀπλοῦν Αἰνῶ, ἀντὶ τοῦ Ἀφίνω, ἢ Λεῖπω, λέγων (Ἔργ. καὶ ἡμ. 643),

Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι,

ἤγουν Παραίτου τὰ μικρὰ καράδια, φόρτιζε δὲ εἰς τὰ μεγάλα τὰς πραγματείας σου· ὡς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Πλούταρχος (Περὶ τοῦ Πῶς δεῖ τὸν νέον κ. τ. λ. § 6)· « Τῷ μὲν γὰρ Αἰνεῖν σημαίνεται » τὸ Ἐπαινεῖν· αὐτῷ δὲ τῷ Ἐπαιεῖν ἀντί τοῦ Παραιτεῖσθαι νῦν κέχρηται· καθάπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ Καλῶς » φησὶν ἔχειν, καὶ Χαίρειν κελεύομεν, ὅταν μὴ » δεώμεθα μηδὲ λαμβάνωμεν ».

Τὸ Εὐχαριστοῦμαι μέσ. ῥῆμ. σημαίνει ἀρκοῦμαι (se contenter de, se satisfaire), οἷον Δὲν εὐχαριστήθη εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐζήτησεν ἀκόμη καὶ κ. τ. λ. Καὶ ἡ μετοχὴ Εὐχαριστημένος, ὁ ἀπολαύων ὅ,τι ἐπεθύμει, ὁ μὴ ἐπιθυμῶν πλέον (content, satisfait).

Τὸ ῥηματικὸν Εὐχαρίσησις, ὡς καὶ τὸ Εὐχαρισία σημαίνει ὁμολογίαν χάριτος πρὸς τὸν εὐεργέτην (action de grâces). 2) Ἀρέσκειαν εἰς τι (contentement, satisfaction), οἷον Δὲν εὐρίσκω εὐχαρίσησιν εἰς τὸ ποτὸν ἢ φαγητόν. Παρόμοιον ἐσήμαινεν ὁ Ἄριστοφάνης, λέγων (Λυσ. 865),

Ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τῷ βίῳ χάριν·

καὶ πάλιν (Αὐτόθ. 869),

Χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων.

ΕὐΧῆ, ἐπιθυμία καλοῦ τινὸς διὰ τινα (vœu). 2) Συνωνυμεῖ μὲ τὸ Εὐλογία (bénédiction), καὶ συνονομάζεται πολλάκις μ' αὐτὸ, οἷον, Εὐχὰς καὶ εὐλογίας! καὶ Δός με τὴν εὐχὴν σου, λέγει υἱὸς πρὸς πατέρα, νέος πρὸς γέροντα, κοσμικὸς πρὸς ἱερωμένον· καὶ ἀποκρίνονται, Ἐχε τὴν εὐχὴν μου!

* ΕΥΧΟΜΑΙ. Ζ. Εὐχοῦμαι.

ΕΥΧΟΪΜΑΙ, Σ. και * ΕΥΧΟΜΑΙ (souhaiter). Καί οί δύο τύποι εἶναι χρησοί εἰς τὸν ἐνεσῶτα, οἶον, Μ' εὐχε-
ται, ἢ Μ' εὐχεῖται (χρδ. εὐχᾶται) κατευόδιον. Ὁ ἀόρι-
τος λαμβάνεται καὶ ἀπὸ τοὺς δύο, οἶον Μ' εὐχήθη κατευ-
όδιον. Πολλάκις ὑπονοεῖται ἔλλειπτικῶς, ὡς εἰς ταύτας τὰς
φράσεις Καλὴν ἡμέραν! Καλὴν νύκτα! Καλὸν
κατευόδιον! Εἰς γυναῖκα ἔγκυον λέγομεν, Καλὴν ἐλευ-
θερίαν! 2) Εὐλογῶ (béniŕ). οἶον Εὐχήθη τὰ τέκνα
τοῦ ὀπατήρ.

ΕΦΕΤΟΣ, ἐπίρρ. τοῦτο τὸ ἐνεσῶς ἔτος (cette année),
Τητες Ἑλλ. Ἀπὸ τὸ Ἐπέτος, ἤγουν Ἐπ' ἔτος (Ἄτακτ. II,
σελ. 75), ἢ Ἐφ' ἔτος· διότι τὸ Ἐτος ἐδασύνετο παλαιά, ἂν
καὶ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 354) τὸ καταδικάζῃ, λέγων
« Ἐπέτειον ἐπὶ τοῦ νῦν ἔτους. Ἐπετος γὰρ δεῖ λέγεσθαι τὸν
» ἐνεσῶτα καιρὸν, οὐχὶ διὰ τοῦ φ̄, ἀλλὰ τοῦ π̄, ὡς φησι
» Πίνδαρος, κ. τ. λ. ». Ἐὰ αὐτὰ καὶ ὁ Σουΐδας, προσθέτων,
« Καὶ Ἐπέτειος, ὁ κατ' ἔτος γινόμενος ». Ἐπετος λοιπὸν,
κατὰ τὸν Πίνδαρον (ἂν καὶ σήμερον ἢ λέξις δὲν εὐρίσκεται εἰς
αὐτὸν), ἢ Ἐφετος, ἦτον ἐπίθετον, συνώνυμον τοῦ Ἐπέτειος
(annuel).

Ἀπὸ τὸ Ἐφέτος ἔχομεν καὶ παράγωγον ἐπίθετον, Ἐφε-
τινός (de cette année), Τητινός, Ἑλλ.

ἘΧΕΙ ΜΟΥ. Ζ. Κοσίζω.

ἘΧΕΝΗΪΔΑ. Ζ. Ἄργητα.

ἘΧΩ, κρατῶ, (tenir), οἶον Σ' ἔχω εἰς τὰς χεῖράς
μου, ὡς ὁ Σοφοκλῆς (Ἡλ. 1226), « Ἐχῶ σε χερσίν ». 2)
Ἐχω, μέλλω, χρεωσῶ (devoir), οἶον Ἐχῶ νὰ ὑπάγω. 3)
Σημαίνει τὸ ἀπρόσωπον ἑλληνικὸν Δεῖ ἢ Χρή. Ὄθεν λέγομεν

καὶ ἔχω νὰ λάβω τί ἀπὸ τινὰ, ἡγοῦν Μοῦ χρεωσέι-
ται νὰ λάβω, « Χρή με λαβεῖν » Ἑλλ. 4) ἔχω ἐλπίδα, καθὼς
καὶ ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Τύρ. 835),

————— Ἔως δ' ἂν οὖν
Πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα.

ἔχω γνώμην νὰ κ. τ. λ. (Θουκυδίδ. II, 86), « Γνώμην
ἔχοντες... μὴ ἐκπλεῖν ». ἔχω ἔχθραν εἰς τὸν κ. τ. λ.
« ἔχθραν πατρικὴν ἔχουσι πρὸς ἐμέ » (Δημοσθέν. περὶ
παραπρ. σελ. 410). 5) ἔχω, εὐπορῶ, καὶ μὲ τὴν ἄρνη-
σιν, ἀπορῶ, οἶον, Δέν ἔχω τί νὰ κάμω (Δημοσθέν. Περὶ
παραπρ. σελ. 425), » Οὐδ' ὅ,τι χρῆ ποιεῖν ἔξετε ». 6)
ἔχω, γινώσκω, οἶον ἔχω ἐξ ἀκοῆς, ἀπ' ἀκοῆς, ἢ
καὶ ἔλλειπτικῶς ἔχω ἀκοῆς. 7) ἔχω, προφέρω συχνά,
οἶον τὸν ἔχω εἰς τὸ σόμα. Οἱ ἀρχαῖοι « Διὰ σώματος
» (ἢ ἐν σώματι) ἔχειν τινὰ ». 8) τὸ ἀπαρέμφατον, ἔχειν
κατήντησε σήμερον εἰς ὀνοματικὸν οὐδέτερον, τὸ ἔχειν,
σημαῖνον, κτήσιν, περιουσίαν, καθὼς καὶ τῶν Γάλλων τὸ
l'avoir, καὶ τοῦ Ἀποσόλου (Β'. Κορινθ. ή, 11-12)
τὸ « ἔκ τοῦ ἔχειν », ἐξηγούμενον καθ' ἑξῆς ἀπὸ τὸν αὐτὸν
« Καθ' ὃ ἐὰν ἔχη τις ». Οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ, ἔχων, εἰς τοὺς
παλαιούς ἐσυνωνύμει μὲ τὸ εὐπορῶν, ἢ ἐλαμβάνετο ἔλλειπτι-
κῶς τοῦ Χρήματα, ἢ Κτήματα, ὡς εἶπεν ὁ Δημοσθένης
(Κατὰ Στεφάν. σελ. 1123) « Δεινόν..... τούτους περιορᾶν
» ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀπορίαις ὄντας, ἔΧΟΝΤΑ καὶ πλου-
» τοῦντα », καὶ ὁ εὐαγγελιστῆς (Λουκ. ιθ', 26) « Παντί τῷ
» ἔΧΟΝΤΙ δοθήσεται ».

ΕΨΕΣ καὶ ὈΨΕΣ, Σ. (hier). Τὸ διὰ τοῦ ὀ φανερώνει τὴν
γένεσίν του ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ὀψέ, τὸ ὁποῖον ἴσως οἱ Αἰολεῖς ἢ
Δωριεῖς ἐπρόφεραν Ἐψέ, ὡς ἔλεγαν καὶ Εὔσα, ἀντὶ τοῦ
Οὔσα, καὶ Τεῦ ἀντὶ τοῦ Τοῦ. Ἡ προσθήκη τοῦ σ, εἶναι

χυδαϊσμός, ὡς λέγουν καὶ **Τότες**, ἀντὶ τοῦ **Τότε**, καὶ **Ποτές**, ἀντὶ τοῦ **Ποτέ**. Τὸ κολοβόνουν ἀκόμη τινὲς εἰς τὸ **Ψές**, κατὰ τὸ συνώνυμον **Ἐχθές** καὶ **Χθές** (**hier**). Τὸ **Ὄψέ** (**tard**) ἐσημαίνει κυρίως τὸ **Ὄπίσω**, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰς συνωνύμους φράσεις, « **Ὄψέ** τῆς ἐορτῆς » καὶ « **Κατόπιν** τῆς ἐορτῆς ». Λέγοντες **Ἐψές**, ὡς συνώνυμον τοῦ **Ἐχθές** (**hier**), σημαίνομεν **Ὄπίσω** τῆς σήμερον, ἤγουν **Πρὸ** τῆς σήμερον.

Τὸ παράγωγον **Ἐψεσινός** (χυδ. **Ψεσινός**), ἄγνωστον εἰς τοὺς παλαιούς, σημαίνει **Ἐχθεσινός** (**d'hier**). Ἐσώσωμεν ὁμως ἄλλο παλαιὸν παράγωγον, **Ὄψιμος**, **Σ.** καὶ **Ἐψιμος**, **Σ.** ἀλλὰ σημαῖνον ὅ,τι καὶ εἰς ἐκείνους, τὸν μετὰ τὸν συνήθη φυσικὸν χρόνον ὠριμαζόμενον καρπὸν (**tardif**), ὡς τὸ ἐναντίον του, τὸ **Πρώϊμος**, **Σ.** τὸν πρὸ τοῦ συνήθους (**hâtif, précoce**).

Z.

ZÀ, **Σ.** **Zā**, **Δ.** οὕτως ὀνομάζουσι πολλοὶ τὰ ζῶα (**animaux, bêtes**), οἶον,

Δαφόπολα καὶ ἄλλα **Zā** ἐκεῖσαν μαζομένα

(**Δουκάγγ.** σελ. 959). Κατὰ συναίρεσιν (**Zā**, ἀπὸ τὸ **Zῶα**) ὄχι παράξενον, ἐπειδὴ καὶ οἱ παλαιοὶ ἔλεγον **Σῶα** καὶ **Σᾶ** (**sains, entiers**), τὰ σήμερον λεγόμενα **Σωσά**, **Σ.**

Τὸ ἐνικόν, **Zῶ**, **Σ.** **Γρ.** **Zῶν**, κατὰ τὸ τῶν παλαιῶν **Σῶον** καὶ **Σῶν**, ἢ μάλλον **Zῶν** ἀπὸ τὸ **Zοόν**, κατὰ τὸ **Zῶς** τοῦ **Ὀμήρου** (**Ἰλιαδ.** ἐ, 887) ἀντὶ τοῦ **Zοός** (**vivant**).

Αὐτὸ τὸ **Zῶον** (**animal**) εἶναι ἀπὸ τὸ **Zῶόν** (**animé**), μὲ μετάθεσιν τοῦ τόνου, διὰ τὴν ἀπὸ ἐπίθετον εἰς οὐσιαστικὸν μετάδασιν.

ZABŌΣ, **Σ.** μὲ ἐξήγησιν **pazzo** (**fou**) καὶ **grossolano**

(grossier, rustre). Ὁ δὲ Δ. ἐξηγεῖ τὸ Ζαβός, curvus, uncus (courbé, crochu).

Ἴσως ἀπὸ τὸ Σαβός, κατὰ τροπὴν συνήθη τοῦ σ̄ εἰς ζ̄. Σαβούς, ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τοὺς βακχεύοντας, καὶ ἀκολούθως τοὺς τρελοὺς, κατὰ τὸν Φώτιον· « Σαβούς καὶ Σαβάς καὶ Σα- » βαζίους, τοὺς βακχεύοντας τῷ Σαβαζίῳ· τὸ γὰρ Σαβάζειν, » τῷ Θεῷ τοῦτο (γρ. τούτῳ). Ὑπὸ δὲ τινῶν ὁ Διόνυσος Σαβός » καλεῖται ». Καὶ πάλιν « Παραισαβάζειν, ΠΑΡΑΜΑΪΝΕ- » ΣΘΑΙ, ἀπὸ τοῦ Σαβοῦ· τοὺς γὰρ παρὰ τῷ Σαβαζίῳ βακ- » χεύοντας, καλοῦσι Σαβούς, καὶ τὸ Βακχεύειν, Σαβάζειν ».

ΖΑΛΗ. Ζ. Κεφαλοτρέχουσα.

ΖΑΜΠΕΤΙ. Ζ. Γάλαιον.

ΖΑΡΒΟΣ. Ζ. Ζερβός.

ΖΑΡΟΒΟΤΑΝΗ. Ζ. Χανί.

ΖΑΡΟΥΠΙΟΝ, Δ. καὶ φέρει ἐξήγησιν ἀπὸ βαρβάρους ἐρμηνείας »· Ἄγνιας, ἄμφοδα, δίοδα, δίςρατα, ζαρούπια, » ρύμες ». Ἄν σώζεται ποῦποτε ἡ λέξις, παράγεται ἴσως ἀπὸ τὸ Ζαρόνω (ἴδε Ἄτακτ. I, σελ. 213), καὶ σημαίνει τὸν Στενωπὸν (ruelle), Ἑλλ.

ΖΑΡΤΑΛΟΥΔΙ. Ζ. Βερίκοκκον.

ΖΑΤΡΙΚΙΟΝ, Δ. Οὕτως ὠνόμασεν Ἄννα ἡ Κομνηνὴ τὸ Ἰνδικὸν παιγνίδιον (jeu des échecs), καὶ οὕτω συγχωρεῖται νὰ τὸ ὀνομάζωμεν καὶ ἡμεῖς. Ἡ λέξις παρεπλάσθη ἀπὸ τὸ Περσικὸν Σαχτράτς (ἔχουν Βασιλικὸν παίγνιον). Ὁ Σ. τὸ ὀνομάζει ἀρσ. πληθ. Ταρόκοι, ὄνομα ἄγνωστον εἰς ἐμέ.

ΖΑΦΗΡΗ. Ζ. Σαφεῖρι.

* ΖΑΧΑΡΟΚΟΥΛΛΟΥΡΑ, οὐσ. πληθ. Ζ. Μαντζούρι.

ΖΕΜΑΤΑ, Δ. τὰ φυσικὰ θερμὰ νερά (eaux thermales).

ΖΕΜΑΤΙΖΩ, Σ. Δ. καίω με βρασόν νερόν. 2) Περιχύνω με ζεσόν νερόν (échauder).

Ἡ μετοχή **Ζεματισμένος**, παρά τὴν ἀπὸ τοῦ ῥήματος σημασίαν, σημαίνει μεταφορικῶς καὶ τὸν ἐκπληγμένον δι' ἔλεγχον ἀπροσδόκητον (**confondu, humilié, terrassé**).

ΖΕΜΠΙΛΙ. Ζ. Σπόρτα.

ΖΕΝΝΩ, Δ. Ζέω, **Ζεννώ**, ἢ **Ζέννυμι**, Ἑλλ. Βράζω (**bouillonner**), γράφεται καὶ **Ζένω**, ὡς ἀπὸ τὸ **Δέω**, **Δένω**.

ΖΕΡΒΟΣ, Σ. Δ. καὶ **Ζαρβός**, Δ. Γράφεται καὶ **Ζερμπός**, Δ. Ἄρισερός, **Εὐώνυμος**, Ἑλλ. (Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 141).

ΖΕΣΗ, Δ. ὀρθότερον **Ζέσις**, Σ. (**ardeur, ferveur**). Ἡ διὰ τοῦ ἠ γραφῆ ἐγεννήθη ἀναγκασῶς ἀπὸ τὴν βάρβαρον γενικὴν **Ζέσης**, ὡς καὶ ἡ **Πίση** (**πίσις**) ἀπὸ τὴν γενικ. **Πίσης**.

ΖΕΣΤΑ καὶ **ΖΕΣΤΗ**, Σ. Δ. τὸ πρῶτον εἶναι λείψανον Δωρισμοῦ. Τὸ **Ζέση** (**chaleur**) ἔγινεν ἀπὸ τὸ ὀξύτονον ἐπίθετον **Ζεση** (**chaude**), ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ μετὰ τὴν μετὰθεσιν τοῦ τόνου ἐμετάβαλλαν τὰ ἐπίθετα εἰς οὐσιαστικά, καὶ τοῦτα πάλιν εἰς ἐκεῖνα. Τοιοῦτον εἶναι καὶ πάλαι καὶ σήμερον τὸ συνώνυμον **Θέρμη** (**fièvre**) οὐσ. καὶ **Θερμή** (**chaude**) ἐπίθ. Τοιοῦτον ἀκόμη εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τὸ ἐναντίον **Ψύχρα**, **Ψύχος**, Ἑλλ. (**froid**), καὶ **Ψυχρά** (**froide**).

* **ΖΕΣΤΑΖΩ**. Ζ. Ζεσαίνω.

ΖΕΣΤΑΙΝΩ, Σ. Δ. Ζεσένω Δ. (**chauffer**). Γράφε **Ζεσανώ**, ἢ **Ζεσαζώ**, ὡς τὸ διδάσκουν τὰ ῥηματικά **Ζέσαμα** καὶ **Ζέσασμα**, Σ. (l'action de chauffer).

ΖΕΣΤΑΣΤΗΡΙ, οὐσ. οὐδέτ. Σ. **Θερμάστρα**, **Θηλ. Τρ. Αἴθρανος** Ἑλλ. **Ποδαρούλιον** (**chaufferette**), κατὰ τοὺς Γραικορ. ὡς μαρτυρεῖ ὁ **Εὐστάθιος** (Ὀδυσσ. η', σελ. 1571) « Πολλῶν δὲ » παραγομένων ἐκ τοῦ **Αἴθριν**, παραδέδοται ἀπ' αὐτοῦ καὶ

» ἢ παρὰ τῷ Σουίδα Αἰθρακος (γρ. Αἰθρανος) ἢ καὶ Ἄν-
 » δράχλη, ὡς ἐκεῖνος λέγει. Δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον
 » Ποδαρούλιον ». Ἴδου τί λέγει ὁ Σουίδας· « Αἰθρανος
 » τὸ γυναικεῖον ὑποπόδιον, ἐν ᾧ ὡς δι' ὀπῆς αὐτῶν (ἴσ. ἐν ᾧ
 » δι' ὀπῆς αὐτοῦ) θερμαίνονται τοῖς κάρβωσιν », χωρὶς νὰ
 φανερόνῃ τὸ γένος, τὸ ὁποῖον ὁ Εὐστάθιος ἔπλασε θηλυκὸν (ἢ
 αἰθρανος). Ἄλλου δὲ λέγει ὁ αὐτὸς Σουίδας· « Ἀνδράχλη,
 » διὰ τοῦ λ, ἐνικῶς, ἀντὶ τοῦ Αἰθρανος κ. τ. λ. ». Τὸ Ἀν-
 δράχλη διὰ τοῦ λ (εἰς διακρίσιν δηλαδὴ τοῦ φυτοῦ τῆς Ἀνδρά-
 χνης) μὲ φαίνεται ὑποπτὸν. Ἴσως ἦτον Ἀνθράχλη, διὰ τοῦ
 ς, ἀπὸ τὸ Ἄνθραξ καὶ τὸ Χλιαίνω. Ὅπως ἂν ἦναι, συγ-
 χωρεῖται ἀντὶ τοῦ βαρβαροφώνου Ζεσασῆριον, καὶ τοῦ κακοσή-
 μου Ποδαρούλιον, νὰ τὸνομάζωμεν Θερμάσρα ἢ Ζεσῆριον
 Ζ. Τανός.

* ΖΕΣΤΗΡΙΟΝ. Ζ. Ζεσασῆρι.

ΖΕΣΤΟΚΟΠΗΜΑ. Ζ. Ζεσοκοπῶ.

* ΖΕΣΤΟΚΟΠῶ, Θάλπω, Ἑλλ. (fomenter, bassiner).
 Λεῖπει εἰς τὸν Δ. ἢ λέξις· ὁ δὲ Σ. μόνον τὸ ῥηματικὸν Ζεσο-
 κόπημα (fomentation) ἐσημείωσεν.

Ἀπὸ τὸ Ζεσός καὶ Κόπος, κατὰ τὰ ἄλλου (Ἄτακτ. Ι,
 σελ. 96-97) σημειωθέντα παρόμοια σύνθετα. Ἴδε καὶ Πρόδρ.
 Ἑλλ. Βιβλιοθ. σελ. 97.

* ΖΕΣΤὸΝ, οὐσ. οὐδέτ. Ζ. Ζεσός.

ΖΕΣΤὸΣ, Σ. Δ. Λέξις τοῦ παρακμ. ἑλληνισμ. ἀντὶ τοῦ
 θερμὸς, Ἑλλ. (chaud). « Ζεσὰ ὕδατα » ὀνομάζει ὁ Στρά-
 βων (ΧΙΙ, σελ. 578) τὰ Ζέματα (Ζ. Ζέματα), καὶ « Ζεσῆς
 » ψάμμου » Διογένης ὁ Λαέρτιος (VI, 23).

Ζεσόν, ἐπίθ. οὐδέτ. (chaud), καὶ Ζεσόν, οὐσ.
 οὐδέτ. συνώνυμον τοῦ Λουτρὸν (bain), οἶον, Ἀπὸ τὸ

ζεσόν ἔρχομαι. Κατὰ τὸν Γαληνόν (περὶ συνθ. φαρμάκ. τῶν κατὰ τόπ.), Ζεσόν ὠνόμαζεν ὁ Ἀρχιγένης ἐκεῖνο τοῦ Λουτροῦ τὸ μέρος, ἢ τὸν τόπον, ὅπου ἦτο τὸ θερμὸν νερὸν (Ῥωμ. Cella caldaria ἢ Caldarium).

* ΖΕΣΤΟΤΗΣ. Ἐπειδὴ λέγομεν Θερμότης ἀπὸ τὸ Θερμός, συγχωρεῖται καὶ τὸ Ζεσότης (chaleur), εὕρισκόμενον καὶ εἰς τὸν Πausανίαν (X, 11) ἀπὸ τὸ Ζεσός.

ΖΕΥΓΑΛΑΤΕΙΟΝ. Σ. Ζευγαλατεῖον καὶ Ζευγαλάτιον, Δ. Ζευγηλατεῖον, Ἑλλ. Λέξις ἀξία νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλλ. λεξικά, ἐπειδὴ κατεχωρίσθη εἰς αὐτὰ τὸ Ζευγηλάτης καὶ τὸ Ζευγηλασία. Σημαίνει τόπον ἢ οἴκησιν (hameau) τοῦ Ζευγηλάτου. Ἡ φερομένη ἀπὸ τὸν Δ. μαρτυρία « Ἐκτιζαν σπήτια καὶ ζευγαλατεῖα εἰς τὰ ΠΑΡΑ- » ΠΟΛΛΑ » εἶναι σφαλμένη, ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΑΠΟΛΙΑ, ἡγοῦν τὰ πλησίον τῆς πόλεως μέρη.

ΖΕΥΓΆΡΙ, Σ. Δ. Ζευγάριον Δ. (paire, couple). Ζευγάριον βωδίων, ὡς καὶ ὁ Ἀριστεφάνης (Ὅρν. 582),

—— Τῶν ζευγαρίων, οἷσιν τὴν γῆν καταροῦσι.

Λέγει καὶ ὁ Φιλόστρατος (Ἡρ. XIX, σελ. 753), « τὰ γὰρ » ζευγάρια ὄρας ὡς ἐκ βουλυτοῦ ἤκει ».

ΖΕΥΤΟΝ, Σ. Δ. γρ. Ζευκτόν (chevron, soliveau) Δοκίδιον, Ἑλλ.

ΖΗΛΟΦΘΟΝΙΑ, Ζηλοτυπία, Ἑλλ. Τοῦτο μόνον (Ζηλοφθονία) ἀπὸ τὰ σύνθετα ἐσημείωσεν ὁ Σ. (envie, jalousie). ἔχομεν ὁμῶς τὸ Ζηλόφθονος (envieux), καὶ ῥῆμα Ζηλοφθονῶ (envier).

* ΖΗΛΌΦΘΟΝΟΣ. * ΖΗΛΟΦΘΟΝΩ. Ζ. Ζηλοφθονία.

ΖΗΜΙΑ, Σ. (dam, dommage, préjudice, perte)

οἶον Ἐλαβα ζημίας (ἀντί τοῦ ἔπαθα ζημίας). Ὁ Φώτιος λέγει, « Ζημίαν λαβεῖν, ἀντί τοῦ Ζημιωθῆναι· οὕτως Σοφο- » κλῆς ». Μοῦ ἔκαμε ζημίαν, ἤγουν, Μοῦ ἐπροξένησε ζημίαν, ὡς εἶπεν ὁ Ἄριστοφάνης (Πλουτ. 1125),

Οὐκουν δικαίως, ὅστις ἐποίεις ζημίαν.

* ΖΗΤΕΪΑ, ἡ πράξις τοῦ ψωμοζητοῦντος. Ἀπό τὸ Ζητεύω, τὸ ψωμοζητῶ (mendier), εὐρισκόμενον εἰς τὸν Ἡσίοδον (Ἔργ. καὶ ἡμ. 399),

Μήποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχέων,
Ζητεύης βίοντον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσιν.

* ΖΗΤΕΪΩ. Ζ. Ζητεία.

ΖΗΤΗ, Σ. Ζητιά (γρ. Ζητία, ἢ Ζητεία) Σ. Ἐρανος, Ἑλλ. (quête). 2) Ζήτησις ἐλεημοσύνης (demande d'aumône).

Τὸ Ζήτη δὲν εἶναι πλὴν διάφορος τύπος τοῦ Ζήτησις, κατὰ τὰ παλαιά, Αὔξη καὶ Αὔξησις, Μάθη καὶ Μάθησις, Πάθη καὶ Πάθησις.

ΖΗΤΙΑΝΟΣ, Σ. ψωμοζήτης (mendiant), Ἐπαίτης, καὶ Πτωχός, Ἑλλ.

* ΖΙΓΓΙΒΕΡΙΣ, θηλ. οὐσ. (gingembre), οὕτω τὴν ὀνομάζει ὁ Διοσκορίδης (II, 197), Ζιγγίβερ, οὐδέτ. Δ.

ΖΙΝΑ, Σ. με ἐξήγησιν, Μυία, ἣτις κρύπτεται εἰς τὰ ῥόδα. Εἰς τοῦ Ἄριστοφάνους (Νεφ. 763) τὸ

Λινὸδετον ὥσπερ μηλολόνην τοῦ ποδός,

οἱ σχολιασταὶ ἐξηγοῦν τὴν Μηλολόνην (hanneton)
« Χρυσοκάνθαρον, Ζίναν ».

ΖΙΝΙΧΙΟΝ, Ζηνίχιον, Ζηνίχιον Δ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ, Λωρίου

(courtoie), ὡς καὶ ὁ Σουίδα, « Ζινίχιον, τὸ Λωρίον τοῦ « ὑποδήματος », καὶ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 738) « Σφαιρωτῆρ » σανδαλίου, ζινίχιον, οἷον τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος ».

Ζινίχιον ὁμοῦς ὀνομάζομεν σήμερον τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ λαιμοῦ, Αὐχὴν Ἑλλ. Γερμανισί δὲ genick (chignon, nuque), Ἰνίον Ἑλλ. Καὶ τοῦτο σημαίνει καὶ εἰς τὴν ἐξῆς μαρτυρίαν τοῦ Δ. « Ἄπο τὸν τράχηλόν της... ἀπὸ τὸ ζηνίχιον » καὶ λαιμόν της ».

Ὁ Σ. τὸ γράφει, Τζινίχι, Ντζινίχι, μὲ συνώνυμον Κουτούι καὶ Κούτικας, Ἰνίον Ἑλλ. (ἴδ. Ἄτακτ. I, σελ. 61). Τὸ δὲ πληθυντικὸν, (διὰ τοῦ κ) Τζινίκια, ἐξηγεῖ calzette di coio.

ΖΙΦΩ, Σ. Δ. μὲ συνώνυμον Στραγγίζω, Σ. (exprimer) Ἐκθλίβω, Ἑλλ.

Ἴσως ἀπὸ τὸ Σ τ ὑ φ ω, τὸ ὁποῖον συνωνυμεῖ μὲ τὸ Σ τ ρ α γ γ ί ζ ω, ἤγουν σρέφω (tordre) τί ὑγρασμένον, διὰ τὸ τοῦ ἐκθλίβω τὴν ὑγρασίαν, τὰ τὸ ξηράνω (essuyer, torcher). Ἴσως ὁμοῦς καὶ ἀπὸ παλαιὸν ἄχρηστον ῥῆμα Σίφω (ὄθεν καὶ ὁ Σίφων καὶ τὸ Σιφωνίζω) τοῦ ὁποίου τὸν περισπώμενον τύπον Σιφῶ καὶ Σιφῶμαι, ἐφύλαξεν ὁ Ἡσύχιος (Ζ. Σιφουνίζω). Ἡ τροπὴ τοῦ σ εἰς τὸ ξ εἶναι συνήθης (Ἄτακτ. I, σελ. 223).

* ΖΟΛΌΤΑ (Zolota) οὐσ. Θηλ. ὄνομα νομίσματος ἀργυροῦ ἰσοτίμου μὲ τρία τεταρτημόρια τοῦ λεγομένου Γροσίου (riastre). Ἴσ. ἀπὸ τὸ Zloto τοῦ σημαίνοντος χρυσίου εἰς τῶν Πολωνῶν τὴν γλῶσσαν (ἴδ. τὸ Γερμανικ. Λεξικ. τοῦ Adelung, λέξ. Gold).

ΖΌΜΠΟΣ, μὲ συνώνυμον Καμπούρης Σ. Καμπύλος, καὶ Γυρός, Ἑλλ. (Ἄτακτ. II, σελ. 100). Ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Gibbus, ὄθεν καὶ τῶν Ἰταλῶν τὸ gobbo (bossu).

ΖΟΡΆΦΙΣ, οὐσ. ἀρσ. Δ. Καμηλοπάρδαλις Ἑλλ. (girafe).

ΖΌΣΗ, Δ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ διὰ τοῦ Ὁσφύς, Ἑλλ. εἶναι λοιπὸν Ζῶσις (χυδ. Ζώση καὶ Ζόση), ἤγουν τὸ μέρος τοῦ σώματος, ὅπου συνήθως τυλίσσεται ἡ ζώνη.

Καλὴ λέξις τὸ Ζῶσις, καὶ συνώνυμος τοῦ Ζώνη, μὲ τὸ ὁποῖον οἱ παλαιοὶ ἐσήμαιναν, ὄχι μόνον, τὴν συνήθως καὶ κυρίως λεγομένην Ζώνην (ceinture), ἀλλὰ καὶ τὴν Ὁσφύν (lombes). « Ζώνη (λέγει ὁ Ἡσύχιος) ὁ ὑπὸ τὴν γαστέρα » τόπος· καὶ ὁ τόπος ὃν Ζωννύμεθα κ. τ. λ. » ὠνομάζετο καὶ Διαζωσῆρ, καὶ Διαζῶμα ἢ Διαζῶσμα, Ἑλλ.

ΖΟΥΓΚΛΌΣ, μὲ συνώνυμον Μισερὸς, Σ. (estropié) Ζουγλὸς, Δ. μὲ ἐξήγησιν mutilus, mancus (mutilé). Πηρὸς, Ἀνάπηρος, Ἑλλ. Ζ. Ἡμισερὸς.

ΖΟΥΛΆΠΙΟΝ, ἢ ΖΟΥΛΆΒΙΟΝ, Δ. ὠνόμαζαν οἱ Γραικορωμαῖοι ἰατροὶ τὸ καὶ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενον julep, σύνθεσιν ἰατρικὴν ὑγρὰν, μὲ σάκχαρον καὶ χυλοὺς καρπῶν. Λέξις Ἀραβικὴ, Τζιουλάβ (Giulab), σημαίνουσα τὸ Διὰ ῥόδων πόμα.

ΖΟΥΜΕΡΌΣ, Σ. Δ. Ἐγχυλὸς, Ἑλλ. (succulent). Ἀπὸ τὸ Ζωμηρὸς ἢ Ζωμυρὸς, λέξις Ἑλλ. ἂν καὶ λείπουσαν εἰς τὰ Ἑλλ. Λεξικά.

ΖΟΥΜΙΑ, οὐσ. θηλ. Σ. τὸ ἐξηγεῖ sucogita. Ἀπὸ τὸ Ζωμεία, ἄχρηστον ῥηματικὸν τοῦ χρηστοῦ Ζωμεύω. Ἑλλ.

* **ΖΟΥΜΠΡΌΥΤΙ**. Ζ. Σμαράγδι.

ΖΥΓΆ, Σ. Ἄρτια Ἑλλ. (en nombre pair), Παίζω ζυγὰ ἢ μονὰ (jouer à pair ou non) Ἀρτιάζω, Ἑλλ. Ὁ σχολιαστὴς τοῦ Ἀριστοφάνους (Πλουτ. 817), φέρει παράδειγμα ἀπὸ τὴν σύγχρονόν του γλῶσσαν, « Ζυγὰ ἢ ἄζυγα ».

ΖΥΓΑΡΙΆΖΩ. Ζ. Ζυγιάζω.

ΖΥΓΙΑ ΤΟΎ ΝΕΡΟΎ, Σ. Οἱ Τοῦρκοι τὰ ὀνομάζουν

Σουτερεξί, ἤγουν Ὑδροζύγιον ἢ Ὑδροσάσιον, τοῦ ὁποίου ἢ κατὰ πλάτος περιγραφὴ εὐρίσκεται εἰς τὸ μηνιαῖον σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον, *Revue Encyclopedique* (Ann. 1819, tom. IV, pag. 26). Πιθανὸν ὅτι εἶναι τὸ αὐτὸ ἢ ἀνάλογον τὶ μὲ τὸν ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους ὠνομασμένον Κάσελλον (château d'eau). Ὁ Ἡσύχιος φέρει: « Κά- » σελλος, ὄνομα τόπου, ἄνω φέροντος καὶ κάτω φέροντος καὶ » μερίζοντος τὸ ὕδωρ », ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Castellum, ἐξηγούμενον εἰς τὸ Λατιν. Γλωσσάρ. τοῦ Δ: CASTELLUM vel CASTELLUS, receptaculum quod aquam publicam suscipit, quæ ducitur ad aliquod prædium irrigandum.

ΖΥΓΙΑΪΩ, Σ. Δ. Ζυγαριάζω, Σ. Κατὰ τὸν Σ. τὸ πρῶτον σημαίνει, Ζυγίζω μὲ τὸ λεγόμενον Καντάριον (romaine), τὸ δεύτερον (Ζυγαριάζω), μὲ τὴν ὀνομαζομένην Ζυγαρίαν (balance).

* ΖΥΓΌΛΩΡΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. λέξις Γραικορ. (Ἰδε Σχολιαστ. Αἰσχύλ. Περσ. 189), σύνθετος ἀπὸ τὸ Ζυγός (joug), καὶ τὸ Ῥωμ. Iorum (courroie), δεσμός τοῦ ζώου εἰς τὸν ζυγόν, Λέπαδνον, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον: « Λέπαδνα, ἱμάντες » πλατεῖς, οἷς ἀναδέονται οἱ τράχηλοι τῶν ἵππων πρὸς τὸν » ζυγόν ».

* ΖΥΓΌΝΩ. Ἀπὸ τὸ Ζυγώω Ἑλλ. Κυρίως σημαίνει ὑποβάλλω εἰς ζυγόν, συνδένω δύο κτήνη εἰς ἓνα ζυγόν (accoupler, atteler). 2) Μεταφορ. ἐνόνω, πλησιάζω τί πρὸς ἄλλο, ὡς τῶν Γάλλων τὸ joindre (ἀπὸ τὸ Ῥωμ. jungo ἢ jugo ζευγνύω). 3) Ἀμεταβ. ἐνόνομαι, συναρμόζομαι, οἷον Τὰ παράθυρα δὲν ζυγόνουν καλά, ἢ ὡς λέγομεν ἀκόμη καὶ Δὲν φιλιάζουν (joindre)· ἔθεν ὠνόμαζαν καὶ Ζύγωθρον ἢ Ζύγωτρον Ἑλλ. (verrou), τὸ ἐπιτήδειον εἰς

τὴν ζύγωσιν σκευάριον, λέξιν χρήσιμον καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν. 4) Πλησιάζω, φθάνω, (joindre, atteindre, attraper), οἶον, Μὴ μὲ ζυγόνης, Τὸν ἐζύγωσα, διὰ τὸν τὸν λαλήσω, Δὲν ἠμπόρεσα τὸν ζυγώσω. « Ζυγώσω, δαμάσω, κλείσω, καθέξω » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ζ. Πλακόνω.

ΖΥΓΟΠΛΑΣΤΗΣ, Δ. ὁ μεταχειριζόμενος ψευδῆ ζύγια (qui se sert de faux poids).

ΖΥΓΟΣΤΑΤΗΣ, Δ. ὁ ζυγιστής, καὶ ἐξαιρέτως ὁ δημόσιος (peseur).

* **ΖΥΓΩΘΡΟΝ**. Ζ. Ζυγόνω.

ΖΩΗ. Ἐπὶ ζωῆς μου, σου, του (ma, ta, sa vie durant), Διὰ βίου Ἑλλ. Τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα, καὶ ἔλλειπτ. Τὰ πρὸς ζωὴν. Ζωάρκια Ἑλλ. « Δώσω σοι τὰ » πρὸς ζωὴν σου » εἶπαν οἱ Ἑβδ. (Κριτ. ιζ', 10). Ζωὴ σενοχωρημένη, ἢ μὴ ἔχουσα ἀρκετοὺς πόρους (vie malaisée). Ζωὴ κριμένη, ἢ πόνους καὶ θορύβους ἔχουσα, (vie agitée). Ἀπὸ τὸν θηλ. παρακείμε. Κε κριμένη, Ἑλλ. μεταφορ. ἀπὸ τοὺς κρινομένους εἰς δικασήρια, οἶον (Ἀπολλών. ἐν Τύρ.)

Ἄλλον οὐδὲν μ' ἀπόμεινε παρά ζωὴ κριμένη.

ΖΩΝΤΟΠΙΑΝΩ, ΓΓ. ἤγουν Ζῶντα πιάνω (faire prisonnier), Ζωγρῶ καὶ Αἰχμαλωτίζω Ἑλλ.

ΖΩΝΩ, Σ. (ceindre). Τὸ μέσ. Ζώνομαι ζώνην, καὶ μεταφορ. Ζώνομαι σπαθίου (s'armer d'une épée), Ζώννυμαι ἢ Περιζώννυμαι ξίφος, Ἑλλ. « Τὸ δὲ ἐνδύναί τὰ » ὄπλα ἐκάλου' ἄρα οἱ παλαιοὶ Ζώσασθαι » (Παυσαν. IX, 17). Εἶπαν καὶ οἱ Ἑβδ. (Ψαλμ. με', 3) « Περίζωσαι τὴν » ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ ».

ΖΩΟΤΡΟΦΗ, Σ. Δ. Ζωοτροφία Σ. Λέγεται και πληθ. οὐδεν.
Τὰ Ζωοτρόφια (vivres, provisions de bouche,
pension alimentaire).

ΖΩΣΙΣ. Ζ. Ζόση.

ΖΩΪΦΙΟΝ, ΓΓ. μικρότατον ζῶον (animalcule).

Η.

ΗΔΥΠΑΘΑΙΝΩ, ΓΓ. Ηδυπαθῶ Ἑλλ. τρυφῶ, και Ηδυ-
πάθεια, κοιν. και Ἑλλ. ἡ τρυφή.

* ΗΔΥΣΜΑΤΑ (χυδ. Δίσματα Σ.) Ἀρτύματα Ἑλλ. και
κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς, Ηδύσματα (assaisonnemens). Και
ἐξαιρέτως τὰ εἶδη (épices). Ζ. Εἶδος. Διόρθωνε ἐμπαρόδω και
τὸν Φῶτιον. « Ηδύσματα, ΒΡΩΜΑΤΑ, ἢ ΕΥΟΣΜΙΑ »
γράφων, ἈΡΩΜΑΤΑ, ΕΥΟΣΜΙΑ, (ἢ ΕΥΟΣΜΑ).

ΗΕΡΑΝΕΟΣ. Ζ. Γαλανός.

ΗΘΟΣ, Δ. ὁ χαρακτήρ και ἡ ὄψις τοῦ προσώπου, καθόσον
σημαίνει τὴν παροῦσαν τῆς ψυχῆς διάθεσιν (air), ὡς φαίνεται
ἀπὸ τὰ φερόμενα εἰς τὸν Δ. παραδείγματα :

Σκληρὰ τοῦ ἀπεκρίθηκε μ' ἀγριομένον ἦθος,

και πάλιν,

Ἐκεῖ μὲ ἦθος ταπεινὸν, και ὡς πτωχὸς στρατιώτης.

ΗΛΙΑΖΟΜΑΙ, Σ. Θερμαίνομαι εἰς τὸν ἥλιον (se tenir ἢ
se chauffer au soleil) Ηλιοῦμαι και Ηλιάζομαι Ἑλλ.

ΗΛΙΑΚΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. Δ. Ηλιακός, ἀρσ. Σ. τῆς
σέγης τὸ ἐξέχον και ἀνοικτὸν μέρος, τὸ φωτιζόμενον ἀπὸ τὸν
ἥλιον (balcon). Λέγεται και ΗΛΙΑΣΤΗΡΙΟΝ, Δ. και ΗΛΙ-
ΑΣΤΡΑ, Θηλ. Σ. Ηλιασῆριον, Ἑλλ.

ΗΛΙΟΚΑΥΜΕΝΟΣ Σ. μαυρισμένος ἀπὸ τὸν ἥλιον (hâlé),

Ηλιοκαής, Ἑλλ. Ὁ Στέφανος παράγει τὸ *hâlé* ἀπὸ τὸ Ἡλιος (Δωρικ. Ἄλιος). Ἄλλοι τὸ νομίζουν παράγωγον τοῦ Ἀλέα (*chaleur du soleil*).

ἩΛΙΟΡΑΤΟΣ, Δ. λαμπρὸς ὡς ὁ ἥλιος, ὠραῖος, εὐμορφος (*brillant de beauté*), Ἡλιοειδής, Ἡλιόμορφος, Ἡλιοφανής, ἢ Ἡλιῶν, Ἑλλ. οἶον, (Ἄνακρ. 29),

Λιπαρὰς κόμας ποιήσον,
Τὰ μὲν ἔνδοθεν, μελαίνας,
Τὰ δ' ἐς ἄκρον, ἩΛΙΩΣΑΣ.

ἩΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ, Σ. Δ. ὀνομάζουσι τὴν Τροπὴν ἢ Τροπὰς τοῦ ἡλίου, Ἑλλ. (*solstice*). Καλοκαιρινὸν ἡλιοστάσιον, Σ. (*solstice d'été*). Χειμωνιακὸν ἡλιοστάσιον, Σ. (*solstice d'hiver*).

ἩΜΕΡΑ. Ὅλη μέρα, Σ. (ἀντὶ τοῦ ὀλην ἡμέραν) καὶ Πάσα μέρα, Σ. (ἀντὶ τοῦ Πᾶσαν ἡμέραν). Συγχωρεῖται νὰ γράφωμεν καὶ ἐπιρρήματικῶς, Ὅλη μέρα καὶ Παση μέρα (*tous les jours*).

Καλὴν ἡμέραν (χυδ. Κάλημέρα, Σ.) Καλὴν ἐσπέραν (χυδ. Καλησπέρα, Σ.). Ζ. Ἐσπέρα.

ἩΜΕΡΑΙ, πληθ. καὶ ἔλλειπτ. τοῦ πολλαί, οἶον Εἶναι ἡμέραι ἀποῦ δέν τὸν ἴδα, καὶ Ἐχῶ ἡμέρας νὰ τὸν ἴδω. Ὁμοίως οἱ Ἑβδ. (Γενεσ. μ', 4) εἶπαν « Ἦσαν δὲ ἡμέρας » ἐν τῇ φυλακῇ » συμφώνως μὲ τὸ Ἑβραϊκόν.

* ἩΜΕΡΟΚΟΜΑΡΑ. Ζ. Φράουλε.

ἩΜΙΣΕΙΑΣΤΗΣ. Ζ. Ἀναστάτης.

ἩΜΙΣΕΡΟΣ ἢ ἩΜΙΣΥΡΟΣ. Ἀπὸ τὸ Ἡμισυς (συγκομμένου εἰς τὸ χυδ. Μισερὸς, Σ.). Σημαίνει σήμερον τὸ Πηρὸς ἢ Ἀνάπηρος, Ἑλλ. τῶν παλαιῶν, ἦγουν βλαμμένος μέρος τί τοῦ

σώματος. (estropié, mutilé), και ἑξαιρέτως τὰ χέρια ἢ τὰ ποδάρια. Ζ. Ζουγκλός.

ΗΜΠΟΡΩ. Ζ. Ἐμπορῶ.

ἨΞΕΥΡΩ (γρ. Ἐξεύρω) Σ. Δ. Τὸ Ἐξεύρω τὴν ἀρχὴν ἐσημαίνειν ὅ,τι σημαίνει καὶ τὸ Ἐξευρίσκω (trouver, inventer). Ἄλλ' ἐπειδὴ, ὅ,τι τις εὐρίσκει, πρότερον ἀγνοούμενον, τὸ μαθαίνει (apprendre), καὶ τὸ γνωρίζει (connaître), ἐκ τούτου, καὶ τὸ Ἐξεύρω ἔλαβε τὴν σημασίαν τοῦ Ἑλλ. Οἶδα (savoir). Εἰς τοῦ Λουκιανοῦ (Φιλόπατρ. § 9) τὸ « Ἐθέλω γάρ » παρὰ σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένου τὰ τοιαῦτα κ. τ. λ. » συγχέονται αἱ δύο αὗται σημασίαι· διότι ἔμπορεῖ νὰ μεταφρασθῇ, θέλω νὰ τὸ μάθω ἀπὸ σέ, ὡς ἄνθρωπον ὅστις ἐξεύρει τὰ τοιαῦτα. Λέγει καὶ ὁ Λυσίας (Κατὰ Ἀλκιβιάδ. τόμ. I, σελ. 420 Auger)· « Θαυμάζουσιν ὅπως πόθ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ τούτων ἀμαρτήματα », ἡγοῦν, Θαυμάζουν πόθεν ἐξεύρω (ἢ πόθεν ἔμαθα) μὲ τόσην ἀκρίβειαν τὰς κακίας των.

* ΗΠΑΤΑ, μόνον τεῦτο τὸ πληθ. τοῦ Ἠπαρ Ἑλλ. (foie) σώζεται εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, σημαῖνον δύναμιν (force), ἢ προθυμίαν (courage), οἷον, Δὲν ἔχω ἡπατα, Μοῦ ἔκοψε τὰ ἡπατα, Ἐκόπησαν τὰ ἡπατά μου (être découragé).

Κατὰ τοὺς παλαιούς, τὸ Ἠπαρ (foie) ἐνομίζετο τόπος τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς. Τὸ Ἑβραϊκὸν כַּבֵּד (Καβέδ) σημαίνει καὶ τὸ Ἠπαρ, καὶ ἔ,τι εἶναι βαρὺ, μέγα, πολυπληθές, καὶ ἀκολούθως ἰσχυρὸν ἢ δυνατόν· ὅθεν καὶ τῶν Τούρκων τὸ Κουβέτ (force). Οἱ Ἑβδ. (Γενεσ. μθ', 6), ἡ πλανηθέντες ἀπὸ διάφορον γραφὴν τοῦ Ἑβραϊκοῦ κειμένου, ἢ καὶ κρίναντες εὐλογώτερον, λέγουν « Ἐπὶ τῇ συζάσει αὐτῶν μὴ

» ερείσαι ΤΑ ΗΠΑΤΑ ΜΟΥ », τὸ ὁποῖον ἄλλοι μεταφρασαὶ ἠρμήνευσαν ὀρθότερον, Ἡ ΔΟΞΑ ΜΟΥ.

Εἰς τὰ ἥπατικά πάθη, ὁποῖος εἶναι ὁ λεγόμενος Ἰκτερος (jaunisse), ἐν ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματα παρατηρεῖται ἡ ἀτονία τοῦ σώματος, καὶ ἐξαιρέτως τῶν ποδῶν, ὡς λέγει ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ νόσ. II, 35-36, σελ. 62 Lind) « Ἀσθενεῖ καὶ ἀκρησίη τοῦ σώματος... καὶ εἰς τὴν ὄσφυν » βᾶρος ἐμπίπτει καὶ εἰς τὰ σκέλεα » καὶ πάλιν Περὶ τῶν ἐντ. παθ. 36, σελ. 244) « Οὗτος πρόθυμός ἐστι πρὸς τὸ πο- » ρεῦσθαι καὶ φοιτῆν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀσθενείης αὐτοῦ τὰ σκέ- » λεα ὑποφέρεται ».

Ἐπαρατηρήθη καὶ ὅτι οἱ φύσει δειλοὶ ἔχουν καὶ πλεονέκτερον τὸ ἥπαρ παρά τοὺς ἄλλους (Γαλην. Ἀνατομικ. ἐγχειρήσ. VI, 8, τόμ. II, σελ. 572). Τὸ Λευκηπατίας ἢ Λευκηπατίας, ἐξηγούμενον Δειλὸς ἢ Εὐήθης (imbécile), πιθανὸν ὅτι ἐσήμαινεν ἔτι καὶ τὸν ἀσθενῆ, ἀνίσχυρον, ὡς καὶ τὸ « Λευκόπυγος, ὁ ἀνανδρος » τοῦ Ἡσυχίου.

ΗΡΥΓΓΙ, Σ. Ἡρύγγιον, Ἑλλ. (Eryngie, espèce de panicaut).

ΗΣΚΑ. Ζ. Ὑσκα.

ΗΣΥΧΑΖΩ, Καταπαύω, Κατατάζω, (γρ. Κατατάσσω) Σ. (apaiser). 2) Ἡσυχάζω, οὐδετ. (rester tranquille, en repos). 3) Ἡσυχάζομαι, μέσ. (s'apaiser).

ΗΣΥΧΑΖΩ (λέξις νομικ.) Δ. Conniver.

ΗΣΥΧΑΣΙΣ. Ζ. Ἡσυχασίης.

ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ, Δ. ὁ ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἡσυχάζων Μοναχὸς (anachorète, ermite, solitaire).

Συγχωρεῖται νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ Ἡσυχασίης καὶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Γαλλικοῦ Quiétiste, ἢ Hésychaste (αἰρετικῶν ὄνομα), ὡς καὶ τὸ Ἡσύχασις ἢ Ἡσυχασία, τοῦ Quiétisme.

ἮΧΟΣ, Σ. (son, écho). 2) Ἦχους, πληθ. Δ. εἰς τὴν Μουσικὴν ὀνομάζομεν τοὺς ὁποίους οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν Τόνους (tons, modes). ἔχομεν τέσσαρας ἐπονομαζομένους Κυρίους ἤχους (modes authentiques), καὶ τέσσαρας Πλαγίους, (modes plagaux).

ἨΧΩΔΗΣ, Σ. ὁ ἤχον ἐκβάλλων (sonore).

Θ. .

ΘΆΛΑΜΟΣ, Σ. ὁ κοιτῶν τῶν νεογάμων (chambre nuptiale). Σώζεται καὶ τοῦτο, καὶ τὸ συνώνυμον, Πασὸς, Δ. ὡς εἰς τὴν Χίαν ταύτην παροιμίαν, Ὅ, τι λάβη ἡ νύμφη, εἰς τὸν πασὸν [τὸ λαμβάνει δηλαδὴ]. Θάλαμος, Πασὰς, ἀδος, καὶ Πασὸς, ου, Ἑλλ.

* ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ὀνομάζομεν τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης, ἐξαιρέτως τὰ ὄσπρακόδερμα, κογχύλια, καὶ μαλάκια, ὅποια τρώγομεν κατακόρως τὰς νησιμούςας ἡμέρας, μὴ τολμῶντες νὰ φάγωμεν τὰ ἰδιαιτέρως ὀνομαζόμενα Ὀψάρια (poissons), ἢ τῶν πτηνῶν καὶ τετραπόδων τὰ κρέατα. Ἡ ψευδονησεῖα αὕτη ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Θαλασσονησεῖα.

ΘΑΛΑΣΣΟΔΟΜΕΤΡΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. Δ. Ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὁμως φέρει μαρτυρίαν τοῦ Τσέτσου,

Βαρουλκά τε σύμπαντα καὶ Θαλασσοδομέτρας,

φαίνεται ὅτι τὸ ἐπρόφεραν ἄρσ. ΘΑΛΑΣΣΟΔΟΜΕΤΡΗΣ. Τὸ ἐξηγεῖ δὲ κακὰ pyxis nautica (boussole). Θαλασσοδομέτρης ἢ Θαλασσοδόμετρον ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ τὸ ἐξαρτημένον ἀπὸ τὰ πλοῖα ξυλάριον (loch), εἰς καταμέτρησιν τῆς πορείας τοῦ πλοίου.

* ΘΑΛΑΣΣΟΛΗΣΤΗΣ. Ἀπάντησα τὴν λέξιν δὲν ἐνθυμοῦ-

μαι ποῦ, ὡς σημαίνουσιν τὸν χυθ. λεγόμενον Κουρσάρου (corsaire), Πειρατῆς, Ἑλλ.

ΘΑΛΑΣΣΟΜΑΧΟΣ, Σ. ὁ ζῶν ἀπὸ θαλάσσης (pêcheur), Θαλασσοῦργος, Ἑλλ. ὡς ἔλεγον καὶ Γεωργόν, τὸν ζῶντα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς γῆς. Τὸ Θαλασσομάχος εἶναι κατὰ τὸν τύπον τοῦ Χερρομάχος (laboureur), Χειρομάχος Ἑλλ. (Ἰδ. Πρόδρομ. Ἑλλ. Βιβλιοθ. σελ. 332). 2) Θαλασσομάχος, ὁ ζῶν ἀπὸ τὴν ναυτικὴν (marin, homme de mer).

ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΛΕΜΟΣ, Σ. ὁ γινόμενος εἰς τὴν Θάλασσαν πλοίων πρὸς πλοῖα πόλεμος (combat naval), Ναυμαχία, Ἑλλ.

***ΘΑΜΒΑΪΝΩ**. **ΘΑΜΠΪΝΩ** (γρ. **ΘΑΜΒΪΝΩ**). Ζ. Θαμπός.

ΘΑΜΠΪΣ (γρ. Θαμβός), Σ. ἐπίθ. ἄρσ. ὁ σκοτερός ἢ ζοφερός (obscur, obscurci, peu clair), οἷον Ὁ ἥλιος εἶναι Θαμβός. Τὸ φεγγάριον εἶναι Θαμβόν.

Εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ οὐδέτ. οὐσ. παροξύτ. **Θάμβος**, ἐσημαίνει τὸν αἰφνιδίον θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκπληξιν (étonnement), τὸ δὲ ἐπίθ. ἄρσ. ὀξύτ. **Θαμβός**, τὸν αἰφνιδίως ἐκπλησόμενον, ὡς λέγει ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. μ', σελ. 906) « **Θάμβος** » μὲν ἢ ἐκπληξίς, **Θαμβός** δὲ, κατ' ὀξειάν τάσιν, ὁ ἐκπλαγείς ». Περὶ τῆς σημασίας τοῦ οὐδετέρου δὲν εἶναι ἀμφιβολία· ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπ' αὐτοῦ τὸν Ὅμηρον (Ὀδυσσ. γ', 372).

—————**Θάμβος** δ' ἔλε πάντας ἰδόντας·

Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίος, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,

ὅπου βλέπεις καὶ τὴν ἐκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμόν. Περὶ τοῦ ἐπιθέτου ἀμφιβάλλεται, ἂν εἰς τοὺς παλαιούς ὁ **Θαμβός** ἐσημανε ποτὲ τὸν ἐκπληγμένον, ἢ ἂν ὁ **Εὐστάθιος** ἔδωκεν εἰς αὐτὸ

τὴν ὁποῖαν ἡ λέξις ἔλαβε σημασίαν εἰς τοὺς χρόνους του· ὅθεν καὶ ὁ Σνεϊδέρος τὸ κατεχώρισεν εἰς τὰ δις αἰζόμενα τοῦ Λεξικοῦ του. Ὅπως ἂν ἦναι, σώζεται σήμερον τὸ ἐπίθετον εἰς σημασίαν τοῦ σκοτερός.

Ἐκ τούτου καὶ ῥημ. μεταβ. Θ α μ π ὄ ν ω (γρ. Θ α μ β ὄ ν ω) Σ. σκοτιζῶ, ἀμαυρίζω (obscurcir, offusquer, éblouir), ἀπὸ τὸ ἄχρησον Θ α μ β ὄ ω, οἶον, Ὁ ἥλιος μου ἔθάμβωσε τὰ ὀμμάτια. Καὶ ἀμεταβ. Ἐθάμβωσαν τὰ ὀμμάτιά μου ἀπὸ τὸ πολὺ φῶς· ὡς ἔλεγαν καὶ οἱ παλαιοὶ Θ α μ β ἔ ω, ἀμεταβ. σημαίνοντες τὸ Ἐκπλήττομαι (s'étonner).

Ὁ παθητ. τύπ. λαμβάνεται καὶ εἰς μέσ. διάθ. ἐπειδὴ λέγομεν, Ἐθαμβώθη καὶ Ἐθάμβωσε τὸ φῶς μου.

Ἔχομεν καὶ τύπ. ἄλλον ἀμεταβ. * Θ α μ β α ἰ ν ω (χυδ. Θαμπαίνω) ταυτόσημον τοῦ κυριολεκτικοῦ Θ α μ β ὄ ν ω, (Ἄτακτ. II, σελ. 151), καὶ τοῦτον ἀρχαῖον καὶ Ὀμηρικὸν (Ἵμν. εἰς Ἄφροδίτ. 84),

Ἀγχίσης δ' ὀρόων ἐφράζετο, θάμβαιέν τε,

ἤγουν Ἐξεπλήσσετο, ἐθαύμαζε.

ΘΑΝΑΤΟΥΛΗΔΑ μὲ συνών. Μαυροτήγανον, Σ. φῦμα θανατηφόρον (charbon) τοῦ νοσήματος, τοῦ λεγομένου θανατικοῦ (peste). Παράγεται ἀπὸ παλαιὸν, ἄγνωστον ἀκόμη εἰς τοὺς Λεξικογράφους τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, τὸ * Θ α ν α τ υ λ λ ῖ ς. Καθὼς ὠνόμαζαν ἐπιθετικῶς τὴν Ἄφροδίτην, Γενετυλλίδα (Ἄριστοφάν. Νεφ. 52), ὡς ἔφορον τῆς γενέσεως, πιθανὸν ὅτι παρόμοια ἔλεγαν καὶ Θ α ν α τ υ λ λ ῖ δ α τὴν Περσεφόνην, (Ῥωμ. Libitina), ὡς ἔφορον τοῦ θανάτου. Κατ' ἄλλους (Πλούταρχ. Νουμ. § 12), ἡ αὐτὴ Ἄφροδίτη ἦτο καὶ τῶν γενέσεων καὶ τῶν θανάτων ἔφορος· « Λιβίτιναν, ἐπίσκοπον τῶν

» περὶ τοὺς θνήσκοντας ὁσίων θεὸν οὖσαν, εἴτε Περσεφόνην,
 » εἴτε μᾶλλον, ὡς οἱ λογιώτατοι Ῥωμαίων ὑπολαμβάνουσιν,
 » Ἀφροδίτην, οὐ κακῶς εἰς μιᾶς δυνάμιν θεοῦ τὰ περὶ τὰς
 » γενέσεις καὶ τὰς τελευτὰς ἀνάπτοντες ».

ΘΑΝΗ, Δ. ὁ θάνατος (mort). 2) Τὸ ἐξόδιον, ὁ ἐνταφιασμός,
 Κηδεῖα Ἑλλ. (funérailles).

ΘΑΡΡΕΤΑ, ἐπίρρ. Σ. μὲ θάρρος, ἀφόβως (avec con-
 fiance, hardiment, avec assurance). 2) Μὲ οἰκειότητα
 (familièrement).

ΘΑΡΡΥΝΩ, ΓΓ. Κοιν. καὶ Ἑλλ. (encourager).

* ΘΕΑΤΡΙΖΩ, δημοσιεύω καταφρονητικῶς τὰς πράξεις
 τινός. Συνώνυμον τοῦ Στηλιτεύω. Δ. Ἑλλ. καὶ κοιν. Τὸ παθ.
 εἰς τὸν Ἀπόστολον (Πρὸς Ἑβρ. ι, 33) « Ὀνειδισμοῖς καὶ
 » θλίψεσι θεατριζόμενοι ».

* ΘΕΗΛΑΤΟΣ, Ζ. Θεοήλατος.

ΘΕΙΑΦΙ, Σ. Δ. Τιάφι, Σ. Δ. Θεάφιν, Δ. Τεάφιν, καὶ
 Ἀπῦρι, Δ. Διάφι, Σ. Θεῖον Ἑλλ. (soufre). Τούτου τὸ ὑποκορ.
 Θειάφιον (ὡς ἀπὸ τὸ Ξυρὸν, τὸ Ξυράφιον) ἔγινε Θειάφιν, καὶ
 Θειάφι. Τὸ ὠνόμαζαν καὶ Θεάφιον μονοφθόγγως, καὶ ὁ
 Θεάφρος ἀρσ. Εἰς τὸν Δ. εὐρίσκεται καὶ θηλυκ. Ἡ Θεάφρος.

Θεῖον (ἢ κατὰ τὸν Ὅμηρον, Θεεῖον) ὠνομάσθη ἀπὸ τοὺς
 Ἕλληνας, διὰ τινὰ ἀναφορὰν πρὸς τοῦ κεραυνοῦ τὸ πῦρ, ὡς
 φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ποιητοῦ (Ἰλιάδ. θ', 133 καὶ 135) τὸ

Βροντήσας ἄρα θεινὸν, ἀφ᾽ ἧκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
 Δεινὴ δ' ἐφλόξ ὄρτο θεοῦ καιομένοιο.

Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐμεταχειρίζοντο δεισιδαιμόνως εἰς τοὺς
 κατάρμοις. Ὁ Ὀδυσσεὺς, μετὰ τὸν φόνον τῶν μνησῆρων,
 ζητεῖ Θειάφιον, γὰρ θειαφίση (souffrir) τὸν οἶκόν του (Ὀδυσσ.
 χ', 481),

Οἷσε θείιον, γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,
Ὅφρα θειώσω μέγαρον. —————

Πολλάκις μετὰ τὸ κάπνισμα τοῦ Θειαφίου, ἠγίαζαν ἀκόμη τὸν οἶκον ραίνοντες μὲ νερὸν ἀλατισμένον (Θεοκρ. XXIV, 94),

————— Καθαρῶ δὲ πυρώσατε δῶμα θειῶ
Πρᾶτον ἔπειτα δ' ἄλεσσι μεμιγμένον, ὡς νερόμισται,
Θαλλῶ ἐπιρραίνειν ἐστεμμένον ἀβλαβές ὕδωρ.

Θεῖον ἄπυρον (*soufre natif*) ὠνόμαζαν τὸ ἐκ φύσεως γεννώμενον θειάφιον, εἰς διάκρισιν τοῦ πεπυρωμένου, ἤγουν τοῦ κατασκευαστοῦ. Ὅθεν καὶ τῶν Γραικορωμαίων τὸ Ἄπῦρι (Δ. σελ. 1538), ἤγουν Ἀπύριον συνώνυμον τοῦ θειάφιον.

* ΘΕΙΑΦΙΖΩ, καπνίζω μὲ θειάφιον (*soufrer*),
Θειώω Ἑλλ. Ζ. Θειάφι.

ΘΕΙΑΦΟΚΕΡΙ, Σ. Δ. (σελ. 1538) ἤγουν θειαφοκήριον (*allumette*), τὸ κατασκευαζόμενον διὰ θείου εἰς σχῆμα λαμπαδίου (*bougie*), χρήσιμον εἰς πυρὸς ἀναψιν. Τὸ *Allumette* τῶν Γάλλων, ἂν καὶ ἀλειμμένον μὲ θειάφιον, ἐκφράζει πλέον τὸ Ἑλλήν. Πύραυνον, παρὰ τὸ τῆς γλώσσης μας θειαφοκήριον « Πύραυνον, εἰς ὃ ἂν πῦρ ἐναύηται θαδίου, » ἢ βόλβιτον, ἢ τοιοῦτόν τι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΘΕΛΗΜΑ, μὲ συνών. Θέλησις, Σ. (*volonté*). 2) Συγχώρησις, ἄδεια (*permission*), οἶον, τὸ ἔκαμε μὲ τὸ θέλημά μου, ἢ χωρὶς τὸ θέλημά μου. Μοῦ ἐξήτησε θέλημα. 3) Τὸ μὲ ἰσχυρογνωμίαν παθικὸν θέλημα, οἶον Κάμνει τὰ θελήματά του (*faire ses volontés*). Πρὸς τοὺς παραπονουμένους Ἰουδαίους εἰς τὸν θεόν, ὅτι ἐκαταφρόνει τὰς νηστείας καὶ τὰς ἄλλας τῶν δεησιδαιμονίας, « Τί ὅτι ἐνησεύσαμεν, καὶ οὐκ οἶδες; ἔταπεινώ-

» σαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ οὐκ ἔγνωσ; » ἀποκρίνεται ὁ Θεὸς, « Ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νησειῶν ὑμῶν εὐρίσκετε τὰ » *Θελήματα ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσ-* » *σετε. Εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νησεύετε, καὶ τύπτετε* » *πυγμαῖς ταπεινὸν κ. τ. λ. »* (Ἡσαΐ. νη', 3), ἤγουν, *Νησεύετε,* ἀλλὰ δὲν παύετε νὰ τυραννῆτε, νὰ κρισολογῆτε, νὰ γρονθοκοπῆτε τοὺς ταπεινοὺς καὶ πένητας, εἰς ἓνα λόγον, νὰ κάμνετε τὰ *Θελήματά σας.* 4) *Διαταγή, ἐντολή (ordre, commandement, désir), οἷον Δὲν ἔκαμε τὸ Θελημα μου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ προφήτου (Ἡσαΐου μδ', 28) λέγει ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Κύρου, « Καὶ πάντα τὰ Θελήματά μου ποιήσει »·* Λέγει καὶ ὁ Χιράμ πρὸς τὸν Σαλομῶντά (Βασιλ. Γ, ε', 8), « Καὶ ἐγὼ ποιήσω πᾶν Θελήμα σου » ἤγουν *Θέλω κάμειν ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, ὅ,τι μὲ προσάσσεις.*

* **ΘΕΛΟΝΤΟΣ.** Θεοῦ Θελοντος. Ζ. Θέλω.

ΘΕΛΩ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἰδ. Πίνακ. I καὶ II, τόμ. τῶν Ἀτάκτ. λέξ. Θέλω) πρόσθεσε, τὸ Ἄν ὁ Θεὸς *Θέλη,* φράσιν κοινήν, διὰ τὰ μέλλοντα καὶ ἄδηλα πράγματα, σημαίνουσαν, Ἄν δὲν ἐμποδισθῶ ἀπὸ τὴν τύχην, ἢ τοῦ Θεοῦ τὴν πρόνοιαν, ὡς ἔλεγαν καὶ οἱ παλαιοὶ « Ἐάν ὁ Θεὸς ἐθέλη » (Πλάτ. Ἰων. σελ. 530), « Ἦν Θεὸς *Θέλη* » Ἀριστοφάν. Πλούτ. 347). Ἐλεγαν καὶ « Θεοῦ Θελοντος » κατὰ τὸ γνωστὸν εἰς ὅλους,

Θεοῦ Θελοντος, κἂν ἐπὶ ριπὸς πλείους.

Τοῦτο τὸ Θεοῦ Θελοντος, ἔγινε σήμερον γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς ἀγραμμάτους μας, ἂν καὶ τῆς κοινῆς γλώσσης ἀλλότριον.

* **ΘΕΟΗΛΑΤΟΣ,** Θεήλατος, Ἑλλ. συνών. τοῦ Θεοκατάρατος (*maudit de Dieu*). Θεήλατον οἱ παλαιοὶ, καὶ Θεοήλατον πεντασυλλάβως οἱ μεταγενέστεροι, ἔλεγαν ὅ,τι

ἐπίστυαν σαλμένον ἀπὸ τὸν Θεὸν ὡς ποιήν, οἶον, Συμφορὰς
 Ξηλάτους, Μανίας Ξηλάτους, Κακὰ Ξηλάτα,
 καὶ ἄλλα παρόμοια, « Θεήλατος, ὑπὸ Θεοῦ πεμφθεὶς » λέγει
 ὁ Φώτιος. Θεοήλατον ὀνομάζομεν ἡμεῖς τὸν πρόξενον τῶν τοι-
 ούτων κακῶν ἀνθρώπων.

ΘΕΟΚΑΤΑΡΑΤΟΣ. Ζ. Θεοήλατος.

ΘΕΟΣ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 153-
 156) πρόσθεσε τὸ Ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ (*homme de
 Dieu*), φράσιν εἰς τὴν γλῶσσάν μας πολλὰ κοινήν, ὅταν
 Ξέλωμεν νὰ σημάνωμεν μεγάλης ἀρετῆς ἀνθρώπων. Ἄνθρωποι
 Θεοῦ εἰς τὴν Παλαιάν Διαθήκην (Βασιλ. Γ, κζ', 24) ὀνο-
 μάζονται οἱ προφῆται, ὡς ἀπεσαλμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὡς καὶ
 εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην οἱ κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου, ἡ Ἀπόστο-
 λοι, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Οὕτως ὁ Παῦλος ὀνομάζει τὸν Τι-
 μόθεον « Ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ » (Ἴδε Συνέκδημ. ἱερατικ. σελ.
 218-219).

Ἐχει ὁ Θεὸς ἢ εἶναι Θεὸς εἰς τὸν οὐρανὸν, λέγο-
 μεν, ἐλπίζοντες, παρηγορούμενοι, ἢ καὶ προσμένοντες ἐκδίκησιν
 ἀδικούμενοι, ὡς λέγει καὶ εἰς τὸν Σοφοκλέα (Ἡλέκτρ. 173)
 ὁ χορὸς παρηγορῶν τὴν Ἡλέκτραν,

Θάρσει μοι, θάρσει, τέκνον
 Ἔστι μέγας ἐν οὐρανῷ
 Ζεὺς. —————

Τὸ Ἐχει ὁ Θεὸς εἶναι ἐλλειπτ. ἀντὶ τοῦ ἀνελλιποῦς,
 « Ἐχει Θεὸς ἐκδικὸν ὄμμα » (Βατραχομουμ. 97).

ΘΕΡΙΣΤΗΣ, Σ. Δ. ὁ γεωργὸς ὁ Ξερίζων τὰ γεννήματα
 (*moissonneur*). 2) Ξεριστὴν ὀνομάζουσι πολλοὶ καὶ τὸν
 Ἰούλιον μῆνα, ὅτε γίνεται ὁ Ξερισμὸς, ὡς καὶ οἱ Γάλλοι, εἰς
 τὴν πρώτην μετάσασιν τῆς πολιτείας των, ὠνόμασαν *messi-
 dor* τὸ ἀπὸ τῆς 19 Ἰουνίου ἕως τῆς 18 Ἰουλίου διάστημα.

Κατὰ τὸν Σ. Θεριζῆς εἶναι ὁ Ἰούνιος, κατὰ τὸν Δ. ὁ Ἰούλιος.

ΘΕΡΜΑΙ, θηλ. πληθ. Σ. καὶ Θέρμη οὐδέτ. πληθ. Σ. τὰ αὐτοφυῆ θερμὰ νερά (eaux minérales). Τὸ πρῶτον κατὰ μετάθεσιν τοῦ τόνου ἀπὸ τὸ θερμαί (ἐλλειπτ. τοῦ Πηγαί), τὸ δεύτερον, ἀπὸ τὸ θερμὰ (ὑδατα) κατὰ μετάθεσιν τοῦ τόνου, καὶ σχηματισμένον ἀπὸ τὸ Θέρμος οὐδέτ. Θέρμεα, καὶ Θέρμη, πληθ. κατὰ τὸ Δένδρεα καὶ Δένδρη, ἀπὸ τὸ Δένδρος.

ΘΕΡΜΑΣΙΑ, Σ. Θερμασίαν ὀνομάζομεν, τὴν Θέρμην (fièvre), Θερμωλή ἢ Πυρετός, Ἑλλ. « Ἡ δὲ θερμασία, » ὑπερβολὴ τῆς θερμότητος οὔσα ποιεῖ τοὺς πυρετοὺς » (Ἄριστοτέλ. Προβλήμ. παρὰ τῷ Στεφάν. Θεσαυρ. ἐκδ. Ἀγγλ. σελ. 4252).

ΘΕΡΜΗ, Σ. ὁ πυρετός (Ζ. Θερμασία), ὡς καὶ οἱ παλαιοί. Λέγει ὁ κωμικὸς Φερεκράτης (Παρὰ Φρυνίχ. σελ. 146, σημ.),

————— Σκέψαι δέ μου
Τὸ μέτωπον, εἰ Θέρμην ἔχουσα τυγχάνω.

Ὁ δὲ Μένανδρος ἐδώρισε τὴν λέξιν, διὰ τὸ ὅποιον καὶ κατηγορεῖται ἀπὸ τὸν Φρύνιχον (Αὐτόθ.),

Βουδῶν ἐπήρθη τῷ γέροντι, Θέρμα τε
Ἐπέλαβεν αὐτὸν, —————

ὡς εἶπε καὶ Νάρκα, ἀντὶ τοῦ Νάρκη.

* ΘΕΡΜΟΛΟΙΜΗ (Ἰδε Ἄτακτ. II, σελ. 157).

ΘΕΣΙΣ, Σ. τόπος ὅπου θέκεται, ἢ εὐρίσκεται τί (place, poste, position, situation). 2) Θέσις, Σ. τόπος διωρισμένος νὰ φέρη χαρτία καὶ ἄλλα διαφόρων εἰδῶν πράγματα (tablette). Ῥάφι τὸ ὀνομάζουσι πολλοί, τουρκοχυδαίζοντες.

ΘΗΚΗ. Ζ. Στούκιο.

ΘΗΚΙΑΖΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Θησαυρίζω. Παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλλ. οὐδέτερ. Θηκίον. Λέγει ὁ Ἡσύχιος : « Θηκία τὰ ἐν-
» τάφια. Δηλοῖ δὲ καὶ Θησαυρὸν, καὶ τάφον, καμψίον, γλωσ-
» σοκομεῖον ».

Τὸ Γλωσσοκομεῖον τοῦ Ἡσυχίου (εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. Γλωσσόκομον) σημαίνει καὶ αὐτὸ Θήκην ἀργυ-
ρίου, ὡς καὶ τὸ Καμψίον (cassette), ἀπὸ τὸ προση-
μειωθὲν (Ἄτακτ. II, σελ. 363), Κάμψα ἢ Κάψα (caisse).

ΘΗΗΣΚΟΓΕΝΟΝ (γρ. Θνησκόγεννον) Δ. Τὸ ἐξηγεῖ,
Βρέφος ἀποθνήσκον μετ' ὀλίγον ἀποῦ γεννηθῆ. Συγχωρεῖται νὰ
ἐρμηνεύωμεν δι' αὐτοῦ τὸ Γαλλικὸν mort-né.

ΘΗΗΤΟΨΥΧΙΤΗΣ, Δ. ὁ ἀρνούμενος τὴν ἀνάστασιν τῶν
νεκρῶν· ἀναλογώτερον παρὰ τὸ σύνηθες Θνητόψυχος.

* ΘΗΗΤΟΨΥΧΟΣ. Ζ. Θνητοψυχίτης.

ΘΟΛΩΝΩ, Σ. Θολαίνω, ΓΓ. συγγέω τὸ καθαρὸν
(troubler), Θολώω, Ἑλλ. ὡς νερόν, καὶ ἄλλα ὑγρά διαυγῆ.

ΘΟΛΟΣ, ἐπίθετ. Σ. (trouble, louche), Θολός,
Θολερὸς, Θολώδης, Ἑλλ. 2) * Θολός, οὐσ. τὸ μέλαν τῆς
σηπίας. Ὁ Ἡσύχιος ὁμῶς εὐλογώτερον τὸ παροξύνει, « Θόλος,
» σρογγυλοειδῆς οἶκος, ἢ τὸ τῆς σηπίας μέλαν ».

* ΘΟΛΟΣ. Ζ. Θολός.

ΘΟΛΟΣ, οὐσ. Σ. Δ. μὲ συνών. Βότα, Κουμπές, Σ.
Οἱ παλαιοί, Θόλος, Ἄψις, Καμάρα, Ψαλῖς, Χελώνη, Ἑλλ.
Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Ἄψιδες, καμάραι » καὶ « Θόλος,
» κυρίως μὲν καμάρα, καταχρηστικῶς δὲ, οἶκος εἰς ὃξὺ ἀπο-
» λήθουσαν ἔχων τὴν στέγην κατεσκευασμένος κ. τ. λ. »

Τὸ Βότα τοῦ Σ. εἶναι ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Volta (vouite).
Τὸ Κουμπές, λέξις χυδαιοτουρκιστὶ σχηματισμένη ἀπὸ τὸ

Ἰτάλ. *cupola* (*coupole*), τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Κύπη* (Ἄτακτ. II, σελ. 205).

Τὸ *Καμάρα* σώζεται εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ σήμερον (Ἄτακτ. II, σελ. 370), ὅθεν πάλιν οἱ Τούρκοι ἔλαβαν τὸ *Κιεμέρ*.

ΘΟΛΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ, Δ. οἶκος ἔχων κορυφὴν θολωτὴν (*fait en dôme*).

ΘΟΛΟΣΥΝΗ (γρ. *Θολωσύνη*), Σ. Τὸ αὐτὸ καὶ *Θολότης*, ἡ ποιότης τοῦ *Θολοῦ* (*l'attribut de ce qui est trouble*). Διὰ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά τὸ *Θολωσύνη*, εἰς τὰ ὅποια εὐρίσκεται καὶ τὸ *Ἀγισύνη* καὶ τὸ *Ἀγαθωσύνη* καὶ ἄλλα τοιαῦτα;

* **ΘΟΛΟΤΗΣ**. Λεῖπει καὶ ἀπὸ τὰ κοινὰ καὶ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά (*Z. Θολωσύνη*).

ΘΟΥΒΟΠΟΙΟΣ, Σ. Συγχυτὴς, Σκανδαλοποιός, (*turbulent, brouillon*).

ΘΡΑΨΑΛΟΣ, Δ. Τὸ γράφει *Θράψαλος* κατὰ τὴν χυδ. προφορὰν (ὡς καὶ τὸ *Ἀνάπαψις* καὶ *Κάψις*, ἀντὶ τοῦ *Ἀνάπαυσις* καὶ *Καῦσις*, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα), καὶ τὸ ἐξηγεῖ *Καλαμάριν*, ἥγουν τὸ θαλάσσιον *Καλαμάριον* (*calmar*) τοῦ μεγάλου εἶδους, ὁ λεγόμενος *Τεῦθος* Ἑλλ. ἴσως ὁ ὀνομαζόμενος εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου *πελάγους* θηλ. *Καλαμαρίδα*, (ἀπὸ τὸ *Καλαμαρίς*, *ιδος*). Ἡκούσθη προφερόμενος καὶ *Τράψαλος* (Ἰδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκρατ. σημ. σελ. 194).

ΘΡΕΙΩ, Ζ. *Θρύμα*.

* **ΘΡΕΠΤΟΣ**. *Θρεπτὸν* ἔλεγαν τὸν ὅποιον σήμερον ὀνομάζουν *Παρυιὸν*, χυδ. *Παραγυὸν* (Ἰδ. *Σουίδ.* λέξ. *Ἐπαφρόδιτος*). Ὁ Σ. τὸν ὀνομάζει « *Ἀναθρεφτικὸν παιδί* ». *Οἰκοτραφὴς*, Ἑλλ. (*élève, nourrisson*).

ΘΡΕΦΩ. Ζ. Τρέφω.

ΘΡΗΜΜΑ. Ζ. Θρύμμα.

ΘΡΗΝΟΣ, ἀρσ. Σ. Γοή, Ψηλ. Σ. (lamentation) οἶον, Οἱ Ψρῆνοι τοῦ Ἰερεμίου. « Θρῆνος, γόος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Τὸ Γοή δὲν διαφέρει πλὴν κατὰ τὸν τόνον ἀπὸ τὸ Γόη τοῦ Ἡροδότου (VII, 191), ὅπου λέγει περὶ τῶν Μάγων τῶν Περσῶν, ὅτι θύοντες εἰς τὸν ἀνεμον, τὸν παρεκάλουν μὲ Ψρηνητικὰς κραυγὰς νὰ παύσῃ, « Ἔντομά τε ποιεῦντες, καὶ καταείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ Μάγοι... ἔπαυσαν τετάρτη ἡμέρῃ ». Ἀλόγως ἐδίσασαν τινὲς περὶ τῆς λέξεως, τρέποντες τὸ ΓΟΗΣΙ εἰς τὸ ΓΟΟΙΣΙ (ἀπὸ τὸ Γόος), ἢ τὸ ΧΟΗΣΙ (χοαῖς) ἢ γράφοντες το, ὡς ἐπίθετον, χωρὶς τὸ ΓΟΗΣΙ (ἀπὸ τὸ Γόης ητος). Ἡ Γοή (ἢ Γόη) καὶ Γόος εἶναι κατὰ τὸ Γόνος καὶ Γονή, Πλάνος καὶ Πλάνη, Πόθος καὶ Ποθή, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ διαφορὰ τοῦ γένους δὲν γεννᾷ πάντοτε καὶ διαφορὰν τῆς σημασίας.

Ἡ αὐτὴ διαφορὰ εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸ Θρῆνος, ἐπειδὴ λέγομεν ὄχι μόνον Ὁ Ψρῆνος, ἀλλὰ καὶ οὐδετέρως, Τὸ Ψρῆνος (κατὰ τὸ, Ὁ καὶ Τὸ Σκύφος, Ὁ καὶ Τὸ Σκότος), οἶον, Τοὺς ἐπροξένησε Ψρῆνος, ὡς ἔλεγον καὶ οἱ παλαιοὶ « Πένθος σφίσιν ἐποίησεν », (Παυσαν. IV, 23).

ΘΡΗΣΚΟΣ. ΓΓ. εἰς σημασίαν τοῦ Θεοσεβῆς (pieux, dévot, religieux), εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἐμεταχειρίσθη καὶ ὁ ἀπόστολος (Ἰάκωβ. α', 26) « Εἴ τις δοκεῖ Ψρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν, » μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἢ Ψρησκεία », ἡγουν Ἐὰν κάνεις μεταξύ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι Θεοσεβῆς, κ. τ. λ. « Θρῆσκος, » εὐσεβῆς, δεισιδαίμων, ἑτερόδοξος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Ἐπαθε τὸνομα Θρησκος, ὅτι καὶ τὸ Δεισιδαίμων ἐπειδὴ καὶ τούτου ἡ κυρία καὶ ἀρχαία σημασία ἦτο, Φεβούμενος Θεόν. Ἄλλ' ἡ κατάχρησις, ὡς μεταβάλλει τὰ καλὰ ἔργα εἰς κακουργίας, οὕτω τρέπει καὶ τὰ εὐφημα ὀνόματα εἰς δύσφημα ἐπίθετα. Τὴν αὐτὴν τύχην ἔπαθεν εἰς τοὺς Γάλλους τὸ ἐπίθετον Dévot.

Διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὴν σύγχυσιν, εὐλογον ἦτο, τὸ μὲν Θρησκος νὰ φυλάξῃ τὴν σημασίαν τοῦ ἔχοντος τὴν ἀληθινὴν Θρησκείαν, ἣτις δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ἡ δικαιοσύνη· « Τὸδ' » ἐστὶ Θρησκεύειν τὸ Θεῖον διὰ [τῶν] τῆς ὄντως δικαιοσύνης ἔργων τε καὶ γνώσεως » (Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Στρωμάτ. VI, σελ. 653)· τὸν δὲ δεισιδαίμονα, ἢ τὸν ὑποκρινόμενον τὴν Θρησκείαν, νὰ ὀνομάζωμεν Ἐθελόθρησκον, λέξιν ἐραρισμένην ἀπὸ τὸν ἀπόστολον, ὅστις ὀνομάζει (Πρὸς Κολοσσ. β', 23) τὴν δεισιδαίμονα σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, Ἐθελοθρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἔπειτα ὁ Ἐπιφάνιος, λαλῶν περὶ τῶν Φαρισαίων, ὠνόμασε μακρότερον, Ἐθελοπερισσοθρησκείαν.

ΘΡΙΑΜΒΕΪΩ, ἀμεταβ. Σ. μὲ τὴν γνωσὴν εἰς ὅλους ἐξήγησιν (trionpher). 2) * Θριαμβεύω ὁμῶς λέγομεν ἔτι, μεταβατ. καὶ τὸ Ἄτιμάζω τινά, δημοσιεύων τὴν κακὴν του διαγωγὴν, οἷον, Τὸν ἐθριάμβευσεν ὡς κακὸν καὶ δόλιον πολίτην. Ἀρχὴν ἔλαβεν ἀπὸ τὸ Ἑλλ. μεταβατ. Θριαμβεύω, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε τὸ ὑβριστικὸν καὶ ὑπερήφανον ἔθος τῶν Ῥωμαίων, νὰ πομπεύωσιν οἱ στρατηγοὶ μετὰ τὴν νίκην διὰ μέσης τῆς πόλεως, συνωδευμένοι μὲ τοὺς νικηθέντας, εἰς ἐπίδειξιν τῆς εὐτυχίας ἢ ἐμπειρίας των· « Βασιλεῖς » ἐθριάμβευσε καὶ ἡγεμόνας » λέγει περὶ τοῦ Ῥωμύλου ὁ Πλούταρχος (Ῥωμ. καὶ Θησ. σύγκρ.). Καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἐπρόξενει ἐσχάτην καταφρόνησιν εἰς τοὺς Θριαμβευομένους, ἐκ τού-

του, ἐκάτηντησεν ἢ λέξις νὰ σημαίῃ καὶ τὸ δημοσίως ἀτιμάζω.

ΘΡΙΚΡΙΑΝΙ. Ζ. Θρινάκι.

ΘΡΙΝΑΚΙ, Σ. Ὀνομάζεται καὶ Θρικριάνι, Σ. καὶ Τρικριάνι, Σ. Δ. Τὸ πρῶτον (Θρινάκιον) εἶναι ὑποκορ. τοῦ Θηλ. Θρίναξ καὶ Τρίναξ, Ἑλλ. (fourche à trois dents, ou pointes). Τὸ δεύτερον καὶ τρίτον, ἢ ἀπὸ τὸ οὐδέτ. Τρίκρανον, Ἑλλ. ἢ τῆς αὐτῆς γενεᾶς ὀνόματα μετὰ τὸ πρῶτον, ἀνώμαλα, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ Ἄκρα (extrémité) συγγενεῦει μετὰ τὸ Ἄκῃ, ἢ Ἄκᾶ (pointe), Ἑλλ.

Ἡ αὐτὴ ἀνωμαλία φαίνεται καὶ εἰς τὸ Τρινακρία, ὄνομα τῆς Σικελίας, ἣτις ὠνομάζετο καὶ Θρινακία καὶ Θρινακίς· « Θρινακία, ἢ νῦν Σικελία. . . . τρία ἄκρα ἔχουσα, » κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Θρίναξ, πτύον σίτου, ἢ » τρίαίνα » ὁ αὐτός. Ὁ δὲ Βυζάντιος Στέφανος « Τρινακρία, » ἢ Σικελία, παρὰ τὸ τρεῖς ἔχειν ἄκρα. . . . ἢ ὅτι Θρινακί » ἔσιν ὁμοία », Θρίνακα ὀνομάζων, ὡς καὶ ὁ Ἡσύχιος, τὴν καὶ σήμερον οὐδετέρως ὀνομαζομένην Θρινάκιον, Σ. Δ. (trident).

ΘΡΙΝΑΚΙΟΝ. Ζ. Θρινάκι.

ΘΡΟΜΒΟΕΙΔΗΣ. Ζ. Θρομβώδης.

ΘΡΟΜΒΟΣ, Σ. μικρὰ μερίς ὑγροῦ πηγμένου (grumeau, caillot), οἶον, Θρόμβος αἵματος, Θρόμβος γάλακτος· « Θρόμβοι, αἷμα παχὺ πεπηγὸς *ὡς *βουνοὶ » λέγει ὁ Ἡσύχιος, ὅπου ἐξάλειφε τὸ ὁμοιωματικὸν (ὡς), ἐπειδὴ τὸ Βουνοὶ εἶναι δευτέρα σημασία τοῦ Θρόμβοι. Θρόμβους ὠνόμαζαν καὶ τῆς γῆς τὰ ἐπανασήματα, ὡς λέγει ὁ αὐτός, « Θρόμβος, ὑψηλὸς τόπος ».

ΘΡΟΜΒΟΪΜΑΙ, Σ. τρέπομαι εἰς Θρόμβους (se grumeler, se cailler).

* ΘΡΟΜΒΩΔΗΣ, ὁ ἔχων θρόμβους (grumeleux). Ὁ Σ. τὸ γράφει, Θρομβοειδής. Ἄν καὶ συγγενεύωσι πολὺ τὰ εἰς οειδής μὲ τὰ εἰς ωδής ὀνόματα, δὲν σημαίνουν ὁμῶς πάντοτε τὸ αὐτό. Λέγεται, παραδείγματος χάριν, Ἄνθρωπος θυμοειδής, ὁ ζωηρὸς καὶ ἔτοιμος εἰς ἐνέργειαν (vif, ardent), ἀλλ' Ἄνθρωπος θυμώδης, ὁ ἔτοιμος εἰς ὀργήν (colère).

ΘΡΟΜΪΛΙ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ λαβὴν ἢ χειρα Ἀνέμη, ἢ Τυλιγαδίου (manche du dévidoir). Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Μύλος, ἂν καὶ δὲν ἔχω πῶς νὰ ἐξηγήσω τὸ πρῶτον μέρος τῆς συνθέσεως (Θρο). Ἴσως ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Τροχομύλιον, κατὰ συγκοπὴν Τρομύλιον, καὶ Θρομύλι. Τοῦτο μοῦ ἐνθυμίζει τοῦ βαρβάρου ποιητοῦ τὸν σίχον (Ἄτακτ. II, σελ. 187),

Ὡσάν ἀνέμην καὶ τροχόν, σάν μύλον τὸν γυρίζει.

ΘΡΟΥΒΑΛΙΖΩ. Ζ. Θρούβαλον.

ΘΡΟΥΒΑΛΟΝ, Σ. Δ. μόριον συντριμμένου ἢ κοπανισμένου σώματος. Θρύμμα, Θραῦσμα ἢ Ἀπόθραυσμα, Ἑλλ. Ἐκ τούτου ῥῆμα Θρουβαλίζω Σ. Δ. (ὡς ἔλεγον ἀπὸ τὸ Σκύβαλον, Σκυβαλίζω), συντρίβω εἰς μόρια (briser, concasser), Θρύπτω ἢ Θραύω, Ἑλλ.

Τὸ Θρούβαλον εἶναι ἀπὸ τὸ ἄχρησον Θρύβαλον, Ἑλλ. (ἄξιον νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ λεξικά) ἀπὸ ῥῆμα ἄχρησον Θρύβω, ἀντὶ τοῦ Θρύπτω Ἑλλ. ὡς ἔλεγον καὶ Βλάβω, ἀντὶ τοῦ Βλάπτω, καὶ λέγομεν ἀκόμη σήμερον Κρύβω ἀντὶ τοῦ Κρύπτω, καὶ Σκύβω ἀπὸ τὸ Κύπτω.

Εἰς τοὺς παλαιούς ἢ λέξεις ἴσως καὶ ὠξυτονεῖτο, ὡς ἐπιθετον, Θρουβαλόν, τὸ εὐθρυπτον (friable). Μεταβάλλοντες το εἰς οὐσιασικόν, φυσικὰ ἀνεβάσαμεν καὶ τὸν τόνον Θρούβαλον (miette).

ΘΡΟΥΛΛΙΖΩ, Δ. Τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Θρουβαλίζω (Ζ. Θρούβαλον). Ἀπὸ τὸ Θρυλίσσω Ἑλλ. ὡς ἀπὸ τὸ Ἀλλάσσω (changer), ἐσχηματίσαμεν τὸ Ἀλλάζω, καὶ ἀπὸ τὸ Φράσσω (clore, boucher), τὸ Φράζω.

ΘΡΥΒΗ, Σ. Δ. Τρύβη, καὶ Τρίβη, Σ. Θρίβα, Δ. Θρύμβη, Δ. καὶ ἄρσ. Θρύμβος, Δ. Λέγεται καὶ μετὰ τὸ πλεοναστικὸν ᾠ Ἀθρύμβρα, Θύμβρα, Ἑλλ. Τῶν φυτολόγων ἡ satureja thymbra (sarriette).

* ΘΡΥΜΑ ἢ ΘΡΥΜΜΑ, συνών. τοῦ Θρούβαλον. Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Θρύω. Ἑλλ. τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Θρύπτω, Ἑλλ. οἶον, Τὰ θρύματα τοῦ ψωμίου (miettes).

Τὸ Θρύω (Θρουλλίζω, Θρουβαλλίζω) σώζεται εἰς τὴν γλῶσσαν, κακὰ γραμμένον ἀπὸ τὸν Σ. Θρειῶ.

ΘΡΥΩ. Ζ. Θρύμα.

ΘΥΜΑΡΙ (Θυμάριον), οὐσ. οὐδέτ. Σ. Θύμος, ἄρσ. ΓΓ. Ὁ Θεόφραστος τὸ ὀνομάζει οὐδέτ. Τὸ θύμον, Ἑλλ. εἰς δὲ τὸν Διοσκορίδην (III, 44) φέρεται ἄρσ. Ὁ θύμος, Ἑλλ. τῶν φυτολόγων ἡ satureja capitata (thym). Ἄλλοι θέλουν ὅτι εἶναι τὸ Thymus Zygis τοῦ συστήματος, τὴν ὁποίαν ὁμοίως ὁ Διοσκορίδης (III, 46) ὀνομάζει Ἐρπυλλον ἄγριον καὶ Ζυγίδα. Οὗτος ὁ Θύμος Ζυγίς σημειώνεται ἀπὸ τὸν Ἄγγλον ἐκδότην τοῦ Θεοφράστου (Stackhouse, pag. LXXXVII) μετὰ ὄνομα τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης Σμάρι· ἀπὸ εἶμα δηλαδὴ χωρικοῦ τινὸς Γραικοῦ προφέροντος ταχέως τὸ Θυμάρι, Θμάρι, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε Σμάρι.

Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην, τοῦ Θύμος αἱ πλάγαι πτώσεις εὐρίσκονται εἰς τόπους, ὅπου δὲν διακρίνεται τὸ γένος· ἔχει ὁμοίως τὸ ὑποκορ. οὐδέτ. Θυμίδιον (Σφ. 878),

Ἄντι σιραίου, μέλιτος σμικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας.

Τὸ Σίραιον εἶναι τὸ Τουρκοχυδαῖσι λεγόμενον Πετιμέξι, ἤγουν γλεῦκος ἐψημένον (*moût cuit*). (Ζ. Σύρι). Μίξιν τοῦ μέλιτος μετὰ τὸ θυμάριον νοεῖ ὁ Κωμικὸς τὸ ἀφέψημα (*décoction*) τοῦ θυμοῦ μετὰ μέλι, σύνθητες τότε εἰς ἰατρικὰς χρήσεις, ὡς τὸ παραγγέλλει καὶ ὁ Διοσκορίδης (III, 44) « Τὸ « δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ μετὰ μέλιτος ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ἀσθμα- » τικοῖς βοηθεῖ, κ. τ. λ. ».

* ΘΥΜΟΕΙΔΗΣ ἢ ΘΥΜΩΔΗΣ. Ζ. Θρομβώδης.

ΘΥΝΝΟΣ. Ζ. Ὀκρινος.

ΘΥΡΑ, Σ. Δ. Θύρα, Ἑλλ. (*porte*). ΘΥΡΪΔΑ, Σ. Δ. Θυρίς, Ἑλλ. (*fenêtre*).

ΘΥΡΟΚΑΡΦΙ, Σ. Θυροκάρφιον, Δ. Στροφίδι, Σ. (ἤγουν Στροφίδιον) Στρόφιγξ, Στροφεὺς, Ἑλλ. (*gond*).

ΘΥΡΩΡΟΣ, Σ. (*portier*).

ΘΩΡΑΚΙΟΝ, Σ. Δ. Θωρακεῖον, Δ. (*rempart, forteresse*) « Θώραξ... πύργος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὰ δὲ Γλ. « Θωρακεῖον, τὸ τεῖχος. Θωρακίοις, προμαχώσι κ. τ. λ. » μεταφορ. δηλαδὴ ἀπὸ τὸν περισκεπάζοντα τὸ σῶμα θώρακα (*cuirasse*).

I.

Ι (συγκοπή τοῦ) μετὰ τὸ ρ̄. Ζ. Περισσός.

ΙΑ (εἰς) λήγοντα ὀνόματα. Ζ. Μεσία.

* ΙΆΡΙΝ, Δ. (Ἴδε Ἄτακτ. I, σελ. 289).

ΙΑΣ (εἰς) λήγοντα ὀνόματα. Ζ. Κουριάς, καὶ Χαλκιάς.

* ΙΑΣΕΜΟΛΑΔΟΝ. ΙΑΣΜΗ. ΙΑΣΟΥΜΪ. Ζ. Γιασεμί.

ΙΑΣΠΙΔΑ. ΙΑΣΠΙΣ, Σ. Ἴασπις, Ἑλλ. (*jaspe*).

ΙΑΤΡΑΙΝΑ. Ζ. Ἰάτρена.

ΙΑΤΡΕΝΑ (γρ. Ἰάτραινα) Σ. Ἰατρίνη, Δ. Καὶ τὰ δύο,

Ίάτραινα καὶ Ίατρίνη, ἐσήμαιναν εἰς τοὺς Γραικορ. τὴν Μαῖαν Ἑλλ. τὴν κοινῶς Μαμμὴν (sage-femme), ἢ ἀπλῶς γυναῖκα ἐπαγγελλομένην τὴν ἰατρικὴν (femme exerçant la médecine).

ΊΑΤΡΟΣΟΦΙΑ, Σ. τοῦτο μόνον ἐσημείωσεν, ὡς συνών. τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης (science médicale).

* ΊΑΤΡΟΣΟΦΙΟΝ ὀνομάζομεν σήμερον βιβλίον περιέχον τὰς ἀναγραφὰς (recettes) τῆς σκευασίας τῶν φαρμάκων, τὸ Γαλλισί ὀνομαζόμενον dispensaire. Τοιοῦτον Ίατροσόφιον νοεῖ ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ εὐσχημοσύν. § 8, σελ. 57), ὅταν λέγῃ, « Ἔστω δέ σοι εὐμνημόνευτα φάρμακά τε καὶ δυνάμεις » ἀπλαῖ καὶ ἈΝΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑΙ »· καὶ κατωτέρω τὰ » Ἐξ ἈΝΑΓΡΑΦῆΣ ἐσκευασμένα ».

ΊΑΤΡΟΣΟΦΙΣΤῆΣ, Δ. Ίατροσοφιστὴν ὠνόμαζαν οἱ Γραικορ. τὸν διδάσκοντα τὴν ἰατρικὴν ἰατρὸν (professeur de médecine), ἢ τὸν ἱκανὸν νὰ τὴν διδάξῃ (docteur en médecine).

ἸΓΔΙ, Σ. Ἰγδίον, Δ. ἀγγεῖον ἀπὸ λίθου, μέταλλον, ἢ ξύλον, (mortier), χρήσιμον εἰς ὑποδοχὴν τῶν κοπανιζομένων. Ἰγδῆ καὶ Ἰγδισ, καὶ Λίγδος, Ἑλλ. καὶ τὸ ὑποκορ. Ἰγδίου. Ἐλέγετο καὶ Θυῖα, ἢ Θυεῖα, καὶ Ὀλμος, Ἑλλ.

ἸΓΔΟΚΟΠΑΝΟΝ, Δ. σκεῦος χρήσιμον νὰ τρίβῃ ἢ νὰ κοπανίξῃ τὰ βαλλόμενα εἰς τὸ ἰγδίον, Ἰπερον, Ἑλλ. (pilon).

ἸΔΙΑΡΙΟΝ, Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Γραικορ. τὸ Γαλλισί λεγόμενον Bénéfice, ἤγουν ἐκκλησιαστικὸν ὑπουργημα μὲ μισθὸν ὠρισμένον ἀίδιον.

ἸΔΙΚΟΝ, Δ. τὸ ἀνήκον εἰς τινὰ ἰδίως (privé, particulier).

ΙΔΙΚΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ, Δ. (*juge spécial*).

* ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ, κτήσις *ιδία* (Ζ. *ιδιόκτητος*). 2) Ἀντί τοῦ ἀπλοῦ Κτήσις.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΣ, Δ. Ἰδιόκτητον οὐδετέρως ἔλεγαν τὸ μὴ ἀπὸ δωρεάν ἢ κληρονομίαν, ἀλλ' ἰδιόθεν ἀποκτημένον (*pecule*). Τὰ Γλ. φέρουν « Πεκουλιάριον, ἰδιόκτητον. Πεκούλιον, ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον ».

* ΙΔΙΟΠΟΙΟΥΜΑΙ, κάμνω ἰδιόν μου τὸ ἀλλότριον (*s'approprier, usurper*), Ἰδιοῦμαι, Ἑλλ.

ΙΔΙΟΣΗΜΑΝΤΟΣ, Σ. γραμμένος ἢ λεγμένος εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν (*employé dans sa signification primitive*).

* ΙΔΙΩΦΕΛΗΣ, ὅστις λέγων ἢ πράσσων ἀποβλέπει εἰς μόνον τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον (*intéressé*). Εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ Κοινωφελῆς.

Ἡ λέξις ἐμβῆκε πρὸ μικροῦ εἰς τὴν γλῶσσαν· ὅθεν εὐλογον εἶναι νὰ ἐμβῆ καὶ εἰς τὰ Λεξικά της. Εἰς δὲ τὰ Ἑλληνικά Λεξικά, τὴν ἐσημείωσε πρῶτος ὁ Σνεϊδέρος μὲ μαρτυρίαν τοῦ Στοβαίου.

ΪΔΡΟΣ, Σ. Ἰδρῶς καὶ Ἰδρὸς, Ἑλλ. (*sueur*). 2) Μεταφορ. οἱ κόποι τῆς ἐργασίας, οἶον, Τρέφομαι μὲ τὸν ἴδρον τοῦ προσώπου μου, ἤγουν ἀπὸ τοὺς κόπους μου, κατὰ τὸ (Γενεσ. γ', 19) « Ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῆ τὸν ἄρτον σου ». Εἶπε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Ἑκκλ. 750) εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν,

Οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἰδρῶτα καὶ φειδωλίαν

Οὐδὲν πρὸς ἔπος οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ.

ΙΕΡΑΚΟΜΥΤΗΣ. Ζ. Σιμός.

ΙΕΡΑΤΕΪΟΝ, Δ. Κληρὸς, Δ. Σ. Κληρικοί, Σ. Δ. τὸ σύστημα τῶν ἱερέων (*clergé*). Κατὰ τὸν Βαλσαμῶνα (παρὰ

SUICER. *Thesaur. Ecclesiast.* tom. II, σελ. 111), ὁ Κληρὸς περιέχει « Τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ὑπο-
» διακόνους, καὶ ἀναγνώστας καὶ ψάλτας ».

Κληρὸς σημαίνει κυρίως τὸν κοινῶς λεγόμενον Λαχμόν, ἢ Λαχνόν· ἔπειτα ἔλαβε τὴν σημασίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος τοῦ ἀποκτημένου διὰ λαχνοῦ. Λέγει ὁ Σουΐδας: « Κληρὸς, οὐσία ἢ λαχμός. Λέγεται Κληρὸς καὶ τὸ σύστημα » τῶν διακόνων καὶ πρεσβυτέρων ». Ὁ δὲ Ἡσύχιος « Κληρὸς, » τὸ βαλλόμενον εἰς τὸ λαχεῖν, ἢ ψῆφος, ἢ οὐσία, ἢ μέρος » κ. τ. λ. ». Ὡνομάσθη λοιπὸν Κληρὸς καὶ τὸ Ἱερατεῖον ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικῆς συνηθείας νὰ ψηφίζωνται οἱ ἱερεῖς διὰ λαχνοῦ, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων. Διὰ νὰ ἀναπληρώσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα, ἐκλεξάντων πρῶτον δύο ἀξιόους ἐκλογῆς, ἔπειτα ἐψήφισαν ἓνα ἀπ' αὐτοὺς διὰ λαχνοῦ· « Καὶ ἔσκησαν δύο... καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, » καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ » τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων » (Πράξ. α', 23-26).

ΪΚΑΝΕΤΟΣ, με συνών. Ἀκανετός, Ἰκανός, Ἀρκετός, Σ. Τὸ Ἰκανετός, ῥηματικὸν ἀναμφισβόλως τοῦ Ἰκανέω, ἀχρήστου, τὸ ὁποῖον ἐσυναιρέσαμεν εἰς τὸ Ἰκανῶ (χυδ. Ἀκανῶ, Σ.), καὶ ἐμακρύνσαμεν εἰς τὸ Ἰωνικὸν Ἰκανεύω (χυδ. Ἰκανεύγω, ΓΓ.). Εἰς τὰ Ἑλληνικὰ λεξικά δὲν εὐρίσκονται πλὴν τέσσαρες τύποι ῥηματικοὶ Ἰκω, Ἰκάνω, Ἰκανόω, καὶ Ἰκνέω. Ἀλλὰ τὸ Ἰκνέω τοῦτο εἶναι συγκοπή τοῦ Ἰκανέω, Ἑλλ. Ἰκανεύω τῆς κοινῆς γλώσσης, ἐπειδὴ εὐρίσκομεν καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον, κατ' ὁμοίαν συγκοπήν « Ἰκνά, τροφεῖα » ἤγουν τὰ εἰς τροφήν ἰκανά, τὰ ζωάρκια. Ζ. Φθάνω.

ΪΚΑΝΟΥΪΜΑΙ. Ζ. Φθάνω.

ΪΚΜΑΔΑ, θηλ. οὐσ. Δ. ὑγρότης περιεχομένη εἰς σῶμα τί (humeur, humidité, moiteur), Ἰκμάς, Ἑλλ.

ΙΚΤΙΣ. Ζ. Ἀτζίδα.

ΪΛΙΓΓΟΣ, ΓΓ. Σημαίνει ὅ,τι καὶ τὸ Ἑλλ. Ἰλιγγος (vertige).

ΪΝΑ, Θηλ. οὐσ. Σ. (fibre). 2) Ϊνα, Σ. (filament). Ϊς, ινος, Ἑλλ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔσωσεν ἡ γλῶσσα τὸ Ϊνα, εὐλόγως ἔμπορεῖ νὰ μεταχειρίζεται καὶ τὸ ὑποκορ. Ϊνάριον (fibrille), καὶ τὸ ἐπίθ. Ϊνώδης, (filamenteux).

* ΪΝΑΡΙΟΝ. * ΪΝΩΔΗΣ. Ζ. Ϊνα.

ΪΞΕΥΤΗΣ. * ΪΞΕΨΩ. Ζ. Ϊξός.

ΪΞΟΒΕΡΓΟΝ, Σ. Δ. glauu). Λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ Ϊξός καὶ τὸ Ῥωμ. virga (verge), σημαίνουσα ῥαβδίον ἀλειμμένον μὲ ἰξόν. Ζ. Ϊξός.

ΪΞΟΣ, Σ. ὕλη κολλώδης (gui, glue) χρήσιμος εἰς ἄγραν πωλίων. Ϊξός, Ἑλλ. Ἐσημείωσε καὶ τὸ Ϊξώδης, Σ. (visqueux, gluant) καὶ τὸ οὐσ. οὐδέτ. Ϊξώδες, Σ. (viscosité). Καὶ ἐπειδὴ ἐπέρασαν ταῦτα ἀπὸ τὴν Ἑλλην. εἰς τὴν κοιν. γλῶσσαν, δὲν βλέπω τί μᾶς ἐμποδίζει νὰ λάβωμεν καὶ τὸ ῥῆμα Ϊξεύω, Ἑλλ. (tendre des gluaux), καὶ τὸ ἐπίθ. Ϊξευτῆς (oiseleur), ἢ Ϊξουργός, ποιητικ. Ϊξοεργός, Ἑλλ. ὁθεν ἴσως συγχωρεῖται νὰ ὀνομάσωμεν καὶ Ϊξόεργον τὸ Ϊξόβεργον.

ΙΟΣ (εἰς) λήγοντα ὀνόματα. Ζ. Εὐρεσίμιος.

* ΪΠΝΟΜΑΚΤΡΟΝ. Ζ. Πάνιςρον.

ΪΠΠΗΛΑΣΪΑ. ΪΠΠΗΛΑΣΪΟΝ. Ζ. Καβάλα καὶ Καβαλλιέρης.

ΪΠΠΟΣ, ΓΓ. Τὸ συνηθέστερον ὀνομαζόμενον Ἄλογον (cheval).

ΪΠΠΟΣΤΑΣΪΟΝ, Δ. τόπος ὅπου στέκουν οἱ ἵπποι (écurie).

ΪΣΑ ΠΡΟΣ ΪΣΑ, Σ. (au prorata).

ΙΣΑΖΩ ΜΕ ΤΗΝ ΓῆΝ, Σ. Ἐδαφίζω καὶ Κατεδαφίζω, Ἑλλ. (raser, abattre à ras de terre). Τὸ σύνθετον Κατεδαφίζω, ἐμβῆκε πρὸ μικροῦ καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν.

ΙΣΑΖΩ. ΙΣΑΖΟΜΑΙ. Ζ. Συμβάζομαι, καὶ Τεριάζω.

ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Δ. (égal aux Apôtres). Ἐπίθ. διδόμενον εἰς ἀγίους ἄνδρας τινάς.

* ΙΣΑΡΙΘΜΟΣ (égal en nombre).

ΙΣΚΑ. Ζ. Ἰαινα.

ΙΣΚΩ (εἰς) ῥήματα. Ζ. Μενίσκω.

ΙΣΟΚΟΧΟΝ (γρ. Ἰσόκογchon), Σ. Ἰσογώνιον, Ἑλλ. (rectangle). Ἀπὸ τὸ Κόγχη (χυθ. Κόχη, Σ. coin). Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 194.

ΙΣΟΜΑΔΑ (Ἰσιωμαδα) Σ. Ἰσοπέδιον, Δ. Τὸ Ἰσομάδα (plaine) εἶναι λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ Ἴσος καὶ τὸ Ὄμα, ἐπίρρ. (ὄθεν καὶ τὸ Ὄμαλός, Ἑλλ. καὶ τὸ σύνθ. Ἰσόμαλος, Ἑλλ.). Ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Ὄμον, ἘΝ Τῷ Αὐτῷ, ὅμοιον »· Ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ (de niveau) δηλαδὴ, πλὴν ἀνίσως ἔγραψεν « ἘΝ, Τὸ Αὐτὸ », ἐπειδὴ φέρει ἀμέσως τὸ Ὄμον γένος τοῦ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. ν', 354). Ἀπὸ τὸ Ὄμον παράγεται ἡ Ὄμας, οὐσ. θηλ. καταχωρισμένον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ λεξικά.

* ΙΣΟΜΑΔΙΖΩ. Ζ. Ἰσόνω.

ΙΣΟΝΩ. (Ἰσόνω Δ. Ἰσιώνω, Σ.) Κάμνω ἴσον (égaliser), Ἰσόω Ἑλλ. 2) Καθαιρῶ τὰς τραχύτητας καὶ ἀνισότητας, Ὀμαλίζω, Ἑλλ. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην σημασίαν, ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ Ἰσομάδα, συγχωρεῖται νὰ λέγωμεν καὶ Ἰσομαδίζω (niveler, mettre de niveau, aplanir), συνών. τοῦ ἀχρήστου Ἰσομαλίζω, Ἑλλ.

ΙΣΟΠΕΔΙΟΝ. Δ. Ἰσόπεδον, Ἑλλ. Ζ. Ἰσομάδα.

ΙΣΤΙΑ, Δ. Στιὰ, Σ. Ἐσία, Ἑλλ. καὶ Ἰωνικ. Ἰσία (feu, foyer).

ἸΣΧΑ. Ζ. Ἰαινα.

* ἸΣΧΥΡΌΓΝΩΜΟΣ. Ζ. Δυνατόγνωμος.

ΙΧΙ (γρ. Ἰχι), Σ. Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπιφωνήματος Ἰ! ἐπλάσαμεν τὸ Ἰχι! (κατὰ τὸ Οὐχι καὶ Ναίχι, Ἑλλ.) καὶ τὸ ἐπιφωνοῦμεν ὡς ἐκεῖνοι, ὁσμώμενοι τί εὐάρεςον εἰς τὴν ὄσφρησιν. Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Πλούτ. 894), ὁ συκοφάντης, ὁσφραϊνόμενος τὰ ὀπτά κρέατα καὶ ὀψάρια, λέγει,

Πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, καὶ κρεῶν ὀπτημένων·

Ἰ ὦ, ὦ ὦ, ὦ ὦ, ὦ ὦ, ὦ ὦ, ὦ ὦ!

ΙΧΙΤΑΣ! (γρ. Ἰχιτα) Σ. τὸ ἐξηγεῖ ti stà bene! ἐπιφώνημα τῆς αὐτῆς σημασίας μὲ τὸ Κα λὰ νὰ πά θ η ς! καὶ ἰσοδύναμον μὲ τῶν Γάλλων τὸ tu as ce que tu as mérité. Τὸ ἐκφωνοῦν συνήθως, ὅσοι σημαίνουν, ἀληθῶς ἢ κατ' εἰρωνείαν, εὐχαρίστησιν εἰς δυστυχίαν ἢ ἀποτυχίαν ἄλλου τινός.

Εἶναι ἀδιςάκτως τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἀνωτέρω, Ἰχι (Ἰ χ ι), κατ' ἐπέκτασιν Ἰχιτα. Ὄταν πρὸς τινὰ, διηγούμενον τὴν ἀτυχίαν του, λέγη τίς Ἰχιτα! σημαίνει, ὅτι ἀκούει τὴν συμφορὰν του μὲ τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν, ὡς καὶ νὰ ὠσφραίνεται τί εὐῶδες.

Τὸ Κα λὰ νὰ πά θ η ς! ἔπρεπε νὰ ἦναι Κα λὰ ἔ πα θ η ς! Εἰς τὸν Λουκιανὸν (Νεκρ. διαλογ. XI), πρὸς τὸν Κράτητα, διηγούμενον τὸ ναυάγιον δύο τινῶν πλουσίων, « Διαπλέοντες » γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος εἰς Κίρραν, κατὰ μέσον τὸν πόρον. . . . » ἀνετράπησαν », ἀποκρίνεται ἀμέσως ὁ Διογένης « Εὖ ἐποίησαν » ἤγουν Κα λὰ ἔ πα θ η ν! ἢ ὡς λέγομεν σήμερον, Κα λὰ νὰ πά θ ω σιν! Πιθανὸν ὅτι τὸ Κα λὰ νὰ πά θ ω σιν! εἶναι φράσις ἑλλειπτ. κατὰ τὸ πολυσήμαντον Νὰ (Ἄτακτ. II, σελ. 256) σημαίνουσα ἀπλῶς τὸν ἀπαρεμφρατικὸν ἀόριστον

Παθεῖν, ἢ συνωδευμένον μὲ τὸ Ὡς εἶ « Καλὸν τὸ παθεῖν » αὐτοὺς ταῦτα » ἢ « Καλῶς συνέβη ὥσε παθεῖν αὐτοὺς » ταῦτα ». Ἐνδέχεται ὁμῶς νὰ ἦναι καὶ κατὰ σχῆμα, τὸν λεγόμενον Εὐφημισμὸν, τὸν ὁποῖον ἐξηγῶ κατωτέρω. Ζ. καὶ Παθαίνω.

Κ.

ΚΑΒΑΓΙΪΔΑ, θηλ. Δ. Καβαγιαδι, οὐδέτ. ΓΓ. καὶ τὸ ἐξηγοῦν, Κόμη (chevelure). Ἴσως ἦτο τὴν ἀρχὴν Καβαλιάδα, (ἀπὸ τὸ Ἰταλ. cavallo, Ἴππος), κ' ἐσήμαινε κυρίως τὴν χαίτην (crinière) τοῦ ἵππου, ἔπειτα μετεφέρθη καὶ εἰς τὴν Κόμην. Ὁ Δ. φέρει καὶ ἐπίθετον Καβαδαγιατός μὲ ἐξήγησιν Κομήτης (chevelu).

ΚΑΒΆΚΙ. Ζ. Κουκουβία.

ΚΑΒΆΛΛΑ (γρ. Καβάλλα) θηλ. Σ. Ἰππηλασία ἢ Ἰππηλάσιον, Ἐλλ. Πομπή ἵππέων ἢ δημόσιος, ἢ διὰ γυμνασίαν (cavalcade).

Ἀπὸ τὸ (ἄχρησον εἰς ἡμᾶς) Καβάλλης, ἀρσ. Τοῦτο εἰς τὸν παρακμαζόντα ἑλληνισμὸν ἐσήμαινεν ἵππον γέροντα ἢ κακοπαθημένον (rosse). « Καβάλλης, ἐργάτης ἵππος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Εἶπε καὶ ὁ Πλούταρχος (Περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανεῖς. § 3) « Ὀνῶ τινὶ τῷ τυχόντι καὶ (γρ. ἢ) καβάλλη χρώμενος ». Ἐκ τούτου τὸ Caballus τῶν Ῥωμαίων, τὸ Cavallo τῶν Ἰταλῶν, καὶ τὸ cheval τῶν Γάλλων.

Τὸ ὄνομα, Καβάλλα, εἶναι ἄχρησον εἰς ἡμᾶς ὡς οὐσ. θηλ. Τὸ μεταχειριζόμεθα ὁμῶς ὡς ἐπίρρημα (à cheval), οἶον, ἘΚαβάλλα ἤλθε, ἢ πεζός; Χρησά δὲ εἶναι τὰ ἐξῆς:

ΚΑΒΑΛΛΆΡΗΣ, Δ. Καβαλάρης, Σ. Καβαλλάριος, Δ. ὁ καθήμενος εἰς ἵππον (cavalier).

ΚΑΒΑΛΛΑΡΪΑ, Σ. ἢ Καβαλερία, Δ. Καβαλλαρικόν, Δ. (cavalerie), Ἰππικόν, Ἐλλ.

ΚΑΒΑΛΛΆΡΙΟΣ. Ζ. Καβαλλιέρης.

ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΗΣ ἢ ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΟΣ, Σ. Καβαλλάριος, Δ. (chevalier). Τίτλος σήμερον εὐγενείας, διδόμενος πολλάκις καὶ εἰς ἀνδράρια, τὰ ὅποια δὲν ἐκαβαλίκευσαν ποτὲ ἄλογον, οὐδ' ἔχουν πλειότερον ἀλόγου νοῦν. Εἰς τὸν μεσαιῶνα οἱ Καβαλλιέροι, ἐχειροτονοῦντο δημοσίως ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς ἢ ἡγεμόνας, κ' ἐζώνοντο σπαθίον πομπικῶς, ὡς δηλοῦν καὶ οἱ φερόμεναι ἀπὸ τὸν Δ. ἐξῆς σίχοι,

Καὶ τὸν καθέναν ἐζώσεν χρυσὸν σπαθὴν σὴν μέσσην,
Καβαλλάρους τοὺς ἔκαμεν προσκυνητοὺς αὐθέντας.

Τὰ τοιαῦτα ἐγίνοντο εἰς τὰς αὐλὰς τῶν ἑτεροθρήσκων ἡγεμόνων. Ἀλλὰ καὶ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, Γραικορωμαῖος Αὐτοκράτωρ, ἐχειροτόνησε (κατὰ τὸ 1341 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ) Καβαλλιέρους, Λατίνους ὁμως· « Τοῖς ἐκ τῆς Λατινικῆς στρατιᾶς τὴν Καβαλαρίων παρῆιχε τιμὴν, πάντα ἐπ' αὐτοῖς τὰ εἰθισμένα πράττων » (I. Καντακουζ. ἱστορ. III, 27). Ἀλλ' ἐπειδὴ, κατ' ἐκείνην τοῦ χρόνου τὴν περίοδον, ἢ μὲ τοὺς Λατίνους ἐπιμιξία τῶν Γραικορωμαίων εἶχε φθάσειν εἰς ἄκρον (Αὐτὴ τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου ἡ μήτηρ Ἄννα ἦτο θυγάτηρ τοῦ Κόμητος τῆς Σαβαυδίας, comte de Savoie), πιθανὸν ὅτι ἐχειροτονοῦσαν καὶ ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν Καβαλλιέρους, ὡς ἔμαθαν ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς Λατίνους καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἐορτὴν τὴν λεγομένην Ἰππηλάσιον, Δ. (tournois).

ΚΑΒΑΛΛΙΚΕΪΩ (monter à cheval), Δ. Καβαλικεύω, Σ. καὶ κατὰ συγκοπὴν Καλικεύω, Σ.

ΚΑΒΑΛΛΙΝΑ, ΓΓ. Καβαλίνα, Δ. Καβαλλίς ἰδος, Δ. Καβαλλῆνα, Σ. ἢ κόπρος τοῦ ἀλόγου (fiente de cheval). Οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ὀνόμαζαν caballinum fimum (fumier du cheval).

ΚΑΒΙΑ, Σ. είδος Φιμοῦ, Ἑλλ. ἢ Κημοῦ, Ἑλλ. τὸ ἐξηγεῖ morso (mors). Ἴσως ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν cavezzone (cavesson).

ΚΑΒΙΓΑ, Ξηλ. Σ. Δ. Καβίνα, ΓΓ. Καβαλλέτον, οὐδέτ. Δ. Μαγὰς Ἑλλ. Ἀπὸ τῶν Γραικορ. τὸ Καβάλη (chevalet) « Μαγὰς, σανὶς τετράγωνος, ὑπόκυφος. . . ἢ τῆς κιθάρας » Καβάλη καὶ τῆς λύρας, ἢ τὰς νευρὰς βασιάζουσα κ. τ. λ. » λέγει ὁ Σουίδα.

ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Σ. Κάβουρος, Δ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις (σελ. 191-192) καὶ τὰς εἰς τὸν Στράβωνα (τόμ. IV, σελ. 223).

ΚΑΒΟΥΡΔΙΖΩ. Ζ. Φρυγανίζω.

ΚΑΒΟΥΤΣΙ. Τὸ ὀνομάζει τριχῶς, Καβούτζι, Δαυκί, καὶ Λαυκί, Σ. Δαῦκος Ἑλλ. Οἱ μεταγενέστεροι Κ α ρ ω τ ὸ ν Ἑλλ. (carotte).

Τὸ Καβούτσι, λέξις Τουρκική. Τὸ Δαυκί, ἀπὸ τὸ Δαῦκος, Ἑλλ. ἴσως προφερόμενον καὶ διὰ τοῦ λ (Λαυκί), ὡς ἔλεγον καὶ Λάφνην, Ἑλλ. τὴν Δάφνην, Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΚΑΓΚΑΒΟΝ. Ζ. Γάγγαβον.

ΚΑΓΚΕΛΛΑ οὐδέτ. πληθ. Σ. Κιγκλῖς, ἴδος, Ἑλλ. Δρύφακτος, Ἑλλ. Ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Cancelli (barreaux, balustrade, grille), πλασθὲν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κιγκλῖς.

ΚΑΓΚΕΛΛΩΤΟΣ, Δ. περικλεισμένος ἀπὸ Κάγκελλα (grillé).

ΚΑΔΙ, ΓΓ. Σ. Καδίσκος, καὶ Κάδιον, Ἑλλ. ὑποκορ. τοῦ Κάδος (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 162 καὶ 412).

ΚΑΖΝΑΣ, Σ. Καζανὰς, Σ. Θησαυρὸς, Ἑλλ. Γράφεται καὶ Χαζανὰς καὶ Χαζενὲς ἀπὸ τὸ Τουρκοπερσικὸν Χαζινέ· ὅθεν ἔλαβαν καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ Γάζα, Ἑλλ. καὶ τὸ

σύνθετον Γαζοφυλάκιον Ἑλλ. (trésorerie), καὶ τὸν Γαζοφύλακα, Θησαυροφύλακα Ἑλλ. (trésorier), τὸν λεγόμενον Τουρκ. Χαζιαντάρ.

Εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων (ἡ, 27) λέγεται περὶ τοῦ εὐνούχου τῆς βασιλίσσης Κανδάκης, « Ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς » γάζης αὐτῆς » ἤγουν ἦτο γενικὸς ταμίας ἢ Θησαυροφύλαξ αὐτῆς (grand trésorier).

ΚΑΘΑΙΡΙΖΩ. ΚΑΘΑΙΡΝΩ. Ζ. Καθαρίζω.

ΚΑΘΑΡΙΖΩ, Καθαιρίζω, Καθαιρῶ, Σ. τοὺς τρεῖς τούτους τύπους ἐσημείωσεν εἰς τὸ Λεξικόν του. Τὸ Καθαιρῶ εἶναι ἀπὸ τὸ Καθαίρω, Ἑλλ. μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ ῶ, ὡς ἐπροσέθη καὶ εἰς τὸ Ἐπαίρω, Ἑλλ. Ἐπαίρνω, καὶ Παίρνω (prendre).

Τὸ Καθαρίζω (purger, purifier, nettoyer), συχνὸν εἰς τοὺς Ἑβδ. καὶ εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, εἶναι τοῦ παρακμ. Ἑλλ. Ἡ διφθογογραφία (Καθαίριζω) εἶναι χυδαϊκὴ ἀνωμαλία, διότι παράγεται ὄχι ἀπὸ τὸ Καθαίρω, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Καθαρός (pur).

Ῥηματικὰ μᾶς ἔμειναν ἀπὸ τὸ παλαιὸν Καθαίρω τὸ ἄρσ. Καθαρτής, καὶ τὸ Θηλ. Κάθαρσις. Ἐκ τούτου καὶ τὸ οὐδέτ. Καθάρσιον (médecine purgative). Ἀπὸ δὲ τὸ Καθαρίζω, τὸ Θηλ. Καθάρισις, καὶ τὸ οὐδέτ. Καθάρισμα (purification), καὶ τὸ ἄρσ. Καθαριστής, συνώνυμον τοῦ Καθαρτής.

Καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν δύο συνώνυμα, εὐλόγως δυνάμεθα νὰ σημαίνωμεν μὲ τὸ ἓν (Καθαρτής) τὸν διαλέγοντα καὶ χωρίζοντα ὀπωσοῦν τὰ χρήσιμα ἀπὸ τὰ ἄχρηστα, καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν μὲ τὸ ἄλλο (Καθαριστής) ὅ,τι μᾶς λείπει νὰ ἐρμηνεύσωμεν τῶν Γάλλων τὸ puriste, ἤγουν τὸν σπουδάζοντα περιέργως νὰ

φυλάσσει, λαλῶν ἢ γράφων, τοὺς κανόνας τοῦ ὀρθῶς λαλεῖν ἢ γράφειν, καὶ Καθάρισιν (purisme), αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Τοιαύτην τινὰ σημασίαν ἔδιδαν καὶ οἱ παλαιοὶ εἰς τὸ Καθαρίζω· καὶ τοῦτο σημαίνει τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Καθαρίζων, κομψευόμενος » ἤγουν κομψὴν καὶ καθαρὰν διάλεκτον μεταχειριζόμενος, ὡς ἦσαν μάλιστα οἱ περιέργως ἀττικίζοντες, τοὺς ὁποίους περιπαίζει ὁ Λουκιανὸς (Πῶς δεῖ ἴσορ. συγγραφή. § 21, τόμ. IV, σελ. 183), « Ὑπὸ γὰρ τοῦ κομιδῆ Ἀττικὸς εἶναι καὶ » ἈΠΟΚΕΚΑΘΑΡΘΑΙ τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀκριβέστατον, » ἠξίωσεν οὕτω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων ».

Ἴσως ἦτο προσφύτερον νὰ ἐρμηνεύεται ὁ puriste διὰ τοῦ Καθαρύλλος, Ἑλλ. ὑποκορ. Ὁ ὑποκορισμὸς ἔχει τι καὶ σκωπτικόν, εὐάρμοσον εἰς τὸν κομπασμὸν τῶν κομψολόγων, διότι οἱ κομψῶς λαλοῦντες δὲν εἶναι πάντοτε οἱ αὐτοὶ μὲ τοὺς λογικῶς λαλοῦντας, ὡς οὐδ' οἱ Λογιώτατοι μὲ τοὺς Λογικωτάτους.

ΚΑΘΑΡΙΣΙΣ. ΚΑΘΑΡΙΣΜΑ. ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ. Ζ. Καθαρίζω.

ΚΑΘΑΡΟΪ, Δ. ὀνομάζονται (Cathares) εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν αἰρετικοὶ τινές, διότι ἐπαγγέλλοντο ἤδη καὶ διαγωγὴν καθαρισμένην ἀπὸ κακίας. Οἱ σήμερον ὀνομαζόμενοι Puritains τῆς Ἀγγλίας, συγχωρεῖται νὰ ἐρμηνεύωνται Καθαροί.

ΚΑΘΑΡΣΙΣ. ΚΑΘΑΡΤΗΣ. Ζ. Καθαρίζω.

* ΚΑΘΑΡΥΛΛΟΣ. Ζ. Καθαρίζω.

ΚΑΘΕΔΡΑ, Σ. chaise. 2) Καθέδραν, Δ. ἀκόμη ὀνόμαζαν οἱ Γραικοὶ τὴν μεμνην τῆς Συνόδου συνέλευσιν (séance), τὴν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ὀνομαζομένην ἀπλῶς Ἐδραν, Ἑλλ. ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Ἀριστοφάνην (Θεσμοφ. 28),

——— Ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια
μέλλει δικάζειν, οὔτε ΒΟΥΛΗΣ ἔσθ' ἘΔΡΑ.

Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Ἐδραὶ βουλῆς, αἱ ἐγίνοντο κατὰ
» πενταήμερον ».

ΚΑΘΕΪΣ. Ζ. Καθένας.

ΚΑΘΕΝΑΣ, Καθαεῖς, Καθανεῖς, Σ. Καθεῖς, Δ. Τὸ
Καθεῖς (chacun) εὐρίσκεται εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην συχνά·
« Οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα ἔσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ ΚΑΘΕΪΣ ἀλ-
» λήλων μέλη » (Πρὸς Ῥωμ. ιβ', 5), ὅπου φέρεται καὶ ἄλλη
γραφὴ διαιρητὴ, ΚΑΘ' ΕΪΣ, κατὰ τὸ ἄλλου (Ἀποκαλυψ. κ',
21) παρόμοιον Ἄ νὰ εἷς. Λέγει καὶ ὁ Λουκιανὸς (Σολοικισ.
§ 9) « Εἰ ἄρα καθ' εἷς λανθάνει σε πριουὼν (ἴσ. παριῶν); »
διὰ νὰ καταδικάσῃ τὸ Καθ' εἷς, ὡς σόλοικον· ὅπου ὁ σχολι-
αστὴς τοῦ σημειοῦναι καὶ τὴν γελοῖαν ταύτην ἐξήγησιν, « Οὐ γάρ
» Καθ' εἷς, ἀλλὰ Καθ' ἕκαστος δεῖ λέγειν » (εὐρισκομένην καὶ
εἰς τὸν Θωμᾶν Μαγίστρον), ὡς νὰ ἦτο τὸ δεύτερον ὀρθότερον
τοῦ πρώτου.

Ὅπως ἂν ἦναι, τὸ ΚΑΘΕΪΣ, κοινὸν εἰς τὴν σημερινήν
μας γλῶσσαν, εἶναι τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ, ἢ μάλλον
τῆς ἀρχῆς τῆς παρακμῆς του, ἐπειδὴ ὁ κωμικὸς Φιλήμων
(300 σχεδὸν ἔτη πρὸ Χριστοῦ) ἐτόλμησε πρῶτος καὶ νὰ τὸ
κλίνῃ (παρὰ Στοβ. σελ. 31).

Ἡμῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐσὶ τὸν ἀριθμὸν
ΚΑΘΕΝΟΣ, τοσοῦτους ἐσὶ καὶ τρόπους ἰδεῖν.

ΚΑΘῆΚΛΑ, οὔσ. θηλ. σκεῦος ὡσεπιπολὺ ἀπὸ ξύλον,
χρήσιμον εἰς τὸν θέλοντα νὰ καθίσῃ (chaise, siége). Κακὰ
γράφεται διὰ τοῦ γ Καθηῖγλα, Σ. Δ. Ἡ ὀρθὴ γραφὴ τοῦ εἶναι
ΚΑΘῆΚΛΑ ἢ ΚΑΘῆΚΛΑ, συνθεμένον ἀπὸ τὸ Κάθημα
κλασόν, ἢ ὀκλασόν, καὶ σημαῖνον καταρχὰς τὸν Δίφρον

ὀκλαδίαν (siège pliant) ἢ καὶ ἔλλειπτικῶς, Ὀκλαδίαν, Ἑλλ. (un pliant) τῶν παλαιῶν, ἔπειτα καὶ παντὸς εἶδους κάθισμα. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Ὀκλαδίας, θρόνος πτυκτός, » δίφρος ταπεινός κ. τ. λ. ».

Ἴσως ἢ Καθέκλα ἐλέγετο καὶ ἀπλῶς Θέκλα, ἀπὸ τὸ Θάκος κλασὸς Ἑλλ. (Ζ. Καθήκι). Ἀλλὰ τοῦτο εὐρίσκεται εἰς μόνην τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, ὄνομα κύριον τῆς ἀγίας Θέκλης.

ΚΑΘΗΚΙ, Σ. Καθύκι, Δ. σκεῦος ἢ ἀγγεῖον, ὅπου καθέζεται ὁ θέλων νὰ κενώσῃ τὴν κοιλίαν ἀπὸ τὰ περιττώματα (chaise percée), Λάσανον, Ἑλλ.

Ἀπὸ τοῦ ἀχρήστου Καθέω τὸν ἀχρηστον² παρακείμενον Καθήκα, παράγεται τὸ Καθήκιον. Ὁ Ἴπποκράτης τὸ ὀνομάζει Δίφρον, Θάκον καὶ Θρόνον (Ἰδ. καὶ Ἄτακτ. II, σελ. 6).

ΚΑΘΙΕΡΌΝΩ, Σ. Κάμνω τὶ πράγμα ἢ πρόσωπον ἱερὸν, ἀφιερώνων εἰς θρησκευτικὴν ζωὴν ἢ χρῆσιν (consacrer).

ΚΑΘΙΕΡΌΣΙΣ. Ζ. Καθσιώσεις.

ΚΆΘΙΣΜΑ. Ζ. Κάθιστρον.

ΚΆΘΙΣΤΡΟΝ. Ὁ Σ. τὸ ἐξηγεῖ Hospitio di caloiieri, ο Monachi; ὁ δὲ ΓΓ. ἀπλῶς Hospitio (auberge, hospice). Ὁ Δ. τὸ ὀνομάζει Κάθισμα, καὶ τὸ ἐξηγεῖ une place de moine. Ἴσως ἐσήμαινε τὸν εἰς τὰ Μοναστήρια ὠρισμένον τόπον εἰς ὑποδοχὴν τῶν ξένων, τὸ Μοναχικὸν Ξενοδοχεῖον.

ΚΑΘΌΛΟΥ, μὲ συνώνυμον Κοινῶς, Σ. (communément). 2) Καθόλου, μὲ συνώνυμα Ὀλότελα, Ποσῶς, Σ. (aucunement). Ἀλλ' αὕτη ἢ σημασία ἔχει προηγουμένη, ἢ ἀκόλουθον ἄρνησιν, οἶον, Δέν ἦλθε καθόλου, Μὴν

ἔλθῃς καθόλου, ὡς καὶ τοῦ Δίωνος τοῦ Χρυσσοσόμου (LXV, σελ. 344) τὸ « Εἰ καὶ καθόλου μὴ τὴν ἐλπίδα τῆς » μεταβολῆς ὑφειρωῶντο ».

* ΚΑΘΟΠΩΣ. Ζ. Καθώς.

ΚΑΘΟΣΙΩΣΙΣ. Δ. Ἐσήμαινε τὸ αὐτὸ καὶ Καθιέρωσις, Σ. Δ. (consécration). 2) Εἰς τὸν μεσαιῶνα ὁμοῦς ἔλαβε σημασίαν ἰδιαιτέραν ἐγκλήματος προδοσίας, ἢ κατὰ βασιλέως ἐπιβουλῆς, τὸ ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζαν *crimen læsæ majestatis*, ἢ *crimen majestatis*, ἢ κατὰ διπλῆν ἔλλειψιν, *Majestatis* (*crime de lèse-majesté*). Τὰ Γλ. τὸ ἐρμηνεύουν, « Καθοσιώσεως, προδοσίας, καὶ ἐπιβουλῆς » βασιλέως ». Μόνος ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. ζ', σελ. 647) ἐπεχείρησε νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὴν σημασίαν, ἐτυμολογῶν τὴν Καθοσιώσιν « Ἀντίθεσιν ΚΑΤΑ ΤῶΝ ὈΣΙΩΝ τῷ Θεῷ » βασιλέων ». Ἐνας ὁμοῦς ἀπὸ τοὺς πολυπλασιάσαντας καὶ κολάσαντας αὐστηρῶς τῆς Καθοσιώσεως τὸ ἔγκλημα, ἦτον ὁ ἀνοσιώτατος Τιβέριος.

* ΚΑΘΟΣΟΝ. Σημαίνει (*autant que*) ὅ,τι ἐσήμαινε καὶ εἰς τοὺς παλαιούς. Ἰδ. Πλάτων. Φαίδ. σελ. 147.

ΚΑΘΟΥΡΕΒΩ. ΚΑΘΟΥΡΗ. Ζ. Καθούριον.

ΚΑΘΟΥΡΙΟΝ, καὶ ΚΑΘΟΥΡΗ, Δ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ βροχὴν (*pluie*), φέρων μαρτυρίαν ἀωννύμου ποιητοῦ,

Βρονταῖς μεγάλαις κιασραπαῖς, καθούρη καὶ χαλάζη.

Ἐσημείωσε καὶ ῥῆμα Καθουρέβω, Δ. (*pleuvoir*) μετὰ μαρτυρίαν τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ,

Ποῦ χαλαζώνονται συχνὰ ἐκ τὰ πολλὰ καθούρια,
Πάντοτε καθουρέβουσι ἐκ τοὺς πολλοὺς ἀνέμους.

Ἀπορῶ περὶ τῆς ἐτυμολογίας. Ἴσως ἔλαβεν ἀρχὴν ἢ λέξις ἀπὸ

βωμολοχικήν παραβολήν ἢ μεταφοράν, Καθούριον, ἀντί τοῦ Κατούριον, ὑποκοριστικὸν τοῦ Κάτουρον (urine), καὶ Καθουρέβω (γρ. Καθουρεύω) ἀπὸ τὸ Κατουρεύω (pissier), Ἑλληνιστὶ Κατουρέω. Ἡ βωμολοχία εὑρίσκεται εἰς τὸν Ἀριστοφάνην, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ βροχὴ εἶναι τοῦ Διὸς Κατούρημα· πρὸς τὸν εἰπόντα,

Καίτοι χρῆν αἰθρίας ἕειν αὐτὸν, —

ἀποκρίνεται ἄλλος (Νεφελ. 371-373.),

Καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσίνου Οὔρειν.

Ἐνδεχόμενον ὁμῶς νὰ παρεφθάρῃ ἡ λέξις καὶ ἀπὸ τὸ Κάτομθρος Ἑλλ. Ὅπως ἂν ᾦναι, τὸ Καθούριον σημαίνει σχεδὸν ὅ,τι ἐσήμαινεν εἰς τοὺς παλαιούς ὁ Λαίλαψ, ἢ Καταιγίς (ouragan), ἤγουν σφοδρὸν ἄνεμον μὲ σφοδρὰν βροχὴν συνωδευμένον· « Λαίλαψ, καταιγίς, ἀνέμου συσροφῆ » μετὰ ὑετοῦ » λέγει ὁ Ἡσύχιος (Ζ. Σίφουνας). Ἴσως λοιπὸν παράγεται ἀπὸ τὸ Οὔρος, ὁ ἄνεμος, Κατούριον, ὡς πιθανὸν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ Γαλλικὸν ouragan, ἐγεννήθη ἀπὸ τὸν Οὔρον, καὶ ὄχι, ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν τὴν γλῶσσαν (Ζ. Οὐρανία).

Ἄς σημειωθῇ τελευταῖον καὶ τὸ πιθανώτερον τοῦτο, ὅτι τὸ ΚΑΘΟΥΡΙΟΝ ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ ΚΑΤΙΩΝ ΡΟΨ, τὸ ὁποῖον ἐμεταχειρίσθη ὁ Στράβων (Γεωγραφ. Ι, σελ. 54-55) ἱστορῶν τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ τὸ πάθος : « Δίς τε » γὰρ μεταβάλλειν τὸν ΡΟΨ ἑκάστης ἡμέρας καὶ νυκτὸς... Τῇ » μὲν οὖν πλημμυρίδι ὁμολογεῖν τὸν ἐκ τοῦ Τυρρόνηϊκοῦ » πελάγους καταφερόμενον... ὃν δὴ καὶ ΚΑΤΙΟΝΤΑ ὀνο- » μάξασθαι κ. τ. λ. ». Τὸν αὐτὸν Σικελικὸν πορθμὸν νοεῖ καὶ ὁ σύγχρονος τοῦ Γεωγράφου Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς,

(Ρωμ. ἀρχαιολογ. I, 22) λέγων : « Κατασκευασάμενοι » σχεδίας ἐπὶ τῷ πορθμῷ, καὶ φυλάξαντες ΚΑΤΙΟΝΤΑ ΤΟΝ » ΡΟΪΝ, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διέβησαν ἐπὶ τὴν ἔγγιστα νῆσον ». Ὁ ἀρχαιότερος τούτων Θουκυδίδης (VI, 2) τὸν ὠνόμασεν ἄνεμον : « Ἐπὶ σχεδίων τηρήσαντες τὸν πορθμὸν, ΚΑΤΙΟΝ- » ΤΟΣ ΤΟΥ ἌΝΕΜΟΥ κ. τ. λ. » διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ ρεύματος μὲ τὸν ἄνεμον.

Ἄς μὴ σιγηθῆ μηδὲ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Καταΐθυξ, ὄμβρος » ὁ καταΐθυσσων κ. τ. λ. » καὶ τὸ « Κατουλάδα... κατόλεθρον » ἡ ζοφώδη, καὶ συστροφὰς ἔχουσαν ἀνέμων ».

ΚΑΘΩΣ, μὲ συνών. Ὡσκαθῶς, Καταπῶς, Σ. Λέγομεν σήμερον Καθῶς καὶ Ὡς (comme). Τὸ πρῶτον (Καθῶς), ἐπειδὴ καταδικάζεται ἀπὸ τὸν Φρύνιχον, ἐλέγετο ἄρα καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Φρυνίχου.

Τὸ Ὡσκαθῶς εἶναι διπλασιασμός, ἀντὶ τοῦ Οὔτως καθῶς, Ἀττικῶς, Οὔτως Ὡς, ποιητικῶς, Ὡς Ὡς, ἢ Τῶς Ὡς (ainsi que, de même que), ὁποῖον εἶναι τοῦ Ποιητοῦ τὸ (Ἰλιάδ. α'. 512),

————— Ὡς ἤψατο γούνων ,
Ὡς ἔχετ' ἐμπεφυῖα , —————

καὶ τὸ (Ἰλιάδ. γ' 415),

Τῶς δέ σ' ἀπεχθήρω, Ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα.

Παρόμοια καὶ οἱ Γάλλοι διπλόνουν τὸ ὁμοιωματικὸν de même, ἐπαναλαμβάνοντες εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῶν συγκριτικῶν περιόδων.

Τὸ Καταπῶς ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Καθόπως (de la manière que, selon que).

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ. ΚΑΙΝΟΥΡΪΟΣ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Καί-

νουργής, Ἑλλ. (nouvellement fait, opéré, fabriqué).

Ὁ Δ. ἔπλασε καὶ ἐπίρρημα Καινουργόας, ἀπατηθεὶς ἀπὸ μαρτυρίαν « Καινουργόας βεσομένου » τὴν ὁποίαν εὔρηκε κακὰ διαιρημένην εἰς δύο λέξεις, ἀντὶ τοῦ Καινουργοασβεστομένου (nouvellement crépi).

Ἡ λέξις εἶναι τῶν Γρῆκορωμαίων, Καινούργιος, Καινούργια, Καινούργιον, τριγενῶς, οἶον, Καινούργιος οἶκος, Καινούργια ζώνη, Καινούργιον φόρεμα. Ὅθεν καὶ ἡ παροιμία « Ὁ πτωχὸς τὸ ροῦχόν του τρεῖς » φορὰς τὸ χαίρεται, καὶ καινούργιον, καὶ παλαιὸν, καὶ καινούργιεμβάλλωτον ».

Ἀπὸ καινουργῆς (de neuf), ἡ ὀρθότερον Ἀπὸ καινουργίης (ἀπὸ οὐσιαστ. τὸ Καινουργία), ὅθεν ἐξηγεῖται τὸ ἔλλειπτ. Ἐκ καινῆς, τοῦ Θουκυδίδου (III, 92), ὅπου λέγει περὶ τοῦ κτισθέντος τείχους ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους· « Κατασάντες δὲ ἐτείχισαν τὴν πόλιν Ἐκ ΚΑΙΝῆΣ, ἡ νῦν Ἡράκλεια καλεῖται κ. τ. λ. ». Ὁ σχολιαστὴς ἀνεπλήρωσε τὴν ἔλλειψιν μὲ τὸ ΚΡΗΠΙΔΟΣ, Ἐκ καινῆς κρηπίδος, ἡγου ὡς λέγομεν κοινῶς, Ἀπὸ Ξεμελίου· καὶ τοῦτο μὲν εἶναι τὸ νόημα, ἡ δὲ εὐλογωτέρα πλήρωσις τῆς ἐλλείψεως ἦτον Ἐκ καινῆς ἐργασίας, μαρτυρουμένη ἀπὸ τὸ κοινὸν Ἀπὸ καινουργίης, διὰ τὴν προσαρμόζεται ὄχι μόνον εἰς τείχη, ἀλλὰ γενικῶς εἰς πᾶν ὅ,τι κατασκευάζεται, ἢ μετασκευάζεται νεωσί.

ΚΑΙΝΟΥΡΙΩΝΩ, Σ. Καινουργῶ, Δ. Ἐπρεπε νὰ ἦναι Καινουργόνω, ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Καινουργόω, ἀντὶ τοῦ Ἑλλ. Καινουργέω. Τὸ Καινουργόνω σήμερον εἰς ἡμᾶς συνωνυμεῖ μὲ τὸ Ἀνανεόνω (renouveler). Οἱ πρὸ ἡμῶν ὁμῶς φαίνεται ὅτι τὸ ἐμεταχειρίσθησαν πρῶτον εἰς τῆς γῆς τὴν ἀνανέωσιν (défricher, jachérer) Νεάω καὶ Νεόω Ἑλλ. ἔπειτα τὸ ἐπροσάρμοσαν καὶ εἰς ὅλα τὰ ὅπως οὖν καινουργού-

μενα. Τὸν πρῶτον τύπον ἔχει ὁ Ἡσύχιος: « Νεάσαι, μεταβαλεῖν » τὴν ἠροτριωμένην γῆν », καὶ κατακρίνει τὸν δεύτερον ὁ Φώτιος, « Νεᾶν, οὐ Νεοῦν, τὴν γῆν, καὶ Νέατον, Ξενοφῶν, » οὐ Νέωσιν κ. τ. λ. ».

ΚΑΙΟΛΑΣ, Σ. ΓΓ. Κηόλας, Σ. Δ. ΓΓ. Κιόλας, Σ. Κηόλα, ΓΓ. Κιόλα, Σ. Δ. Ὁ Σ. τὸ ἐξηγεῖ εἰς σημασίαν τοῦ ἔτι, Ἀκόμη (encore, de plus). Ὁ δὲ Δ. τὸ ἐρμηνεύει μὲ ἑλληνικὰς λέξεις, « Ὅμως, Καὶ μὴν ». Ὁμοίως τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὁ ΓΓ. εἰς τὸ Γερμανικόν, dennoch (néanmoins).

Ἐχυδαΐσθη ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν Καί ὄλως, Δωρικ. Καὶ ὄλας, ὡς ἀπὸ τὸ Πῶς ἐγεννήθη τὸ Πᾶς (Ἄτακτ. I, σελ. 99). Τὸ μεταχειριζόμεθα ἀντὶ τοῦ Ἀκόμη, οἷον, Δὲν ἀρκεῖσαι εἰς τοῦτο, ἀλλὰ θελείς κιόλας νὰ σοῦ φανερώσω κ. τ. λ. Ἴδε καὶ τὰς εἰς τοὺς Βίους τοῦ Πλουτάρχου σημειώσεις (τόμ. I, σελ. 364).

ΚΑΙΡΙΤΗΣ (Κακῶς γράφεται Καιρήτης Σ. ΓΓ.), ὁ προ-
βασμένος τὴν ἡλικίαν (âgé).

ΚΑΙΡΟΣ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 164) πρόσθεσε παράλληλον τοῦ, Ὅταν λάβω καιρὸν, μαρτυρίαν τοῦ Θουκυδίδου (VI, 86) « Ὅταν καιρὸν λάβωσιν ἐκάστου » κ. τ. λ. ».

Λέγομεν ἔτι, Εἰς καιρὸν ἢ Εἰς τὸν καιρὸν (à temps, à point, à propos), ἔλλειπτ. ἀντὶ τοῦ Εἰς τὸν πρέποντα ἢ ἀρμόδιον καιρὸν, οἷον, Ἦλθες εἰς τὸν καιρὸν, Εἰς καιρὸν μου τὸ ἐνθύμισες, ὡς καὶ ὁ Εὐριπίδης (Ἐλέν. 1087),

Εἰς καιρὸν ἦλθε· τότε δ' ἄκαιρ' ἀπόλλυτο,
καὶ « Εἰς καιρὸν ἦκεις » ὁ Ξενοφῶν.

Καὶ τὸ ἐναντίον, Ἐξω τοῦ καιροῦ (mal à propos),

οῖον, Ἐξω τοῦ καιροῦ ἦλθε, διάφορον ἀπὸ τὸ Παρά-
καιρα ἦλθε. Τὸ πρῶτον λέγεται περὶ τοῦ ὅτινα δὲν ἠθέλαμεν
ὅλως νὰ ἔλθῃ· τὸ δεύτερον περὶ τοῦ ἐλθόντος μετὰ τὸν καιρὸν,
ὅτ' ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ.

Δός με τὸν καιρὸν ἢ τὴν ἡμέραν, ἡγουν διόρισε
τὸν καιρὸν ἢ τὴν ἡμέραν, ὅτε θελεῖς νὰ πράξω τι, ὡς τὸ
« Ἡμέραν διδόναι » τοῦ Ξενοφῶντος (Ἑλλην. ἱστορ. VII, 1,
§ 28). Καὶ Δός με καιρὸν, ἡγουν συγχώρησέ με τὸ ἱκανὸν
εἰς πράξιν δάσημα τοῦ καιροῦ.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔλλειπτ. καὶ Κατ' ἐκεῖνον
τὸν καιρὸν, ἀνελλιπ. « Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν » καὶ « Ἐν
» τῷ καιρῷ ἐκείνῳ » φράσεις συνήθεις εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην.
Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, « Κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ » (Φρύνιχ.
σελ. 122).

Ὅταν ὁ καιρὸς τὸ καλέσῃ, ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες « Καὶ
» ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαι » (Δουκιαν. Πλ. ἢ εὐχ.
§ 17).

Σύνθετον οὐδετ. ἔχομεν τὸ Καλοκαίριον, Σ. (été), Θέρος,
Ἑλλ. καὶ Καλοκαιρία, Σ. (beau temps), Εὐδία, Ἑλλ. τοῦ
ὁποίου ἐναντίον ἢ * Κακοκαιρία (mauvais temps).

* ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΚΤῶ. Ὁ ΓΓ. τὸ γράφει Καιροφυλάσ-
σω. Οἱ παλαιοὶ, Καιροφυλακτῶ καὶ Καιροφυλακῶ
(épier le temps, l'occasion, le moment).

ΚΑΚὰ ΚΑΪ ΨΥΧΡὰ, Σ. ἢ ἀσυνδέτως, Κακὰ, ψυχρὰ,
ἐπίρρ. (on ne peut plus mal).

ΚΑΚάΒΙΟΝ, Δ. Κακάβι, Σ. ὑποκορ. τοῦ Ἑλλ. Κακάβη
ἢ Κακκάβη (chaudière, marmite). Ὁ Φώτιος τὸ
ἐξηγεῖ « Κακκάβην δεῖ λέγειν, οὐχὶ Κάκκαβον· σημαίνει δὲ
» τὴν χύτραν ».

ΚΑΚΑΚΟΥΪΩ, Σ. κακὰ ἢ δύσκολα ἀκούω (avoir

l'ouïe dure), Δυσκωφῶ Ἑλλ. Ἄντι τῆς κακοφώνου ταύτης λέξεως (Κακακούω) εὐφωνότερον ἤθελε λέγεσθαι * Δυσ-α-κούω, ὡς λέγμεν καὶ Δυσαρεστῶ.

Τὸ δὲ παθητικὸν Κακακούομαι, Σ. εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ διαιρετ. καὶ οὐδέτερον. « Κακῶς ἀκούω » (avoir une mauvaise réputation), τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐναντίου « Καλῶς ἀκούω » λείπει εἰς ἡμᾶς. Ἡ μετοχὴ, Κακακουσμένος, Σ. ἡγουν Κακονοματισμένος, Σ. Κακοφημισμένος, Σ. (mal famé).

ΚΑΚΑΝΙΖΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Γελῶ μὲ πλατὺ γέλειον (γρ. γέλιον), Καγαχάζω, Καγαχαλάω, Ἑλλ. Ῥωμαῖστί cachi-nor (rire à gorge déployée). 2) Κακανίζω, κατὰ τὸν Σ. σημαίνει προσέτι καὶ τὴν φωνὴν τῆς ὄρνιθος. Ἀλλὰ τοῦτο προφέρεται μᾶλλον διὰ τοῦ ρ, Κακαρίζω (glousser).

ΚΑΚΑΡΙΖΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ φωνὴν τῆς πέρδικος (Ἑλλ. Κακκαβάζω). Συνηθέστερον ὁμως λέγεται διὰ τὴν ὄρνιθα (Ζ. Κακανίζω). Οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν Κακκάζω. « Κακκάζειν » τὰς ὄρνιθας, τὰς πρὸς τὸ τίκτειν φθεγγομένας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Διὰ τὸν πετεινὸν λέγομεν Κουκρουκίζω, ἢ Κουκουρίζω, Σ. Κοκκύζω ἢ Ἄδω, Ἑλλ. Ζ. καὶ Κακκαβίζω.

ΚΑΚΑΡΟΝ, Σ. Κράνιον, Σ. Κρανεῖον, Σ. Κρανίον, Ἑλλ. (crâne). Ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Κάρη (tête), μὲ διπλασιασμὸν τῆς πρώτης συλλαβῆς. Εἰς τοῦ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. β', 259) τὸ

Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσσῆϊ κάρη ὁμοισιν ἐπέειν,
καὶ σοφοὶ καὶ ἄσοφοι ὁμοφώνως ἤθελαν κρίνειν Σηλυκοῦ γένους
τὸ Κάρη, ἂν ὁ αὐτὸς ποιητὴς δὲν τὸ ἔφερον ἀλλοῦ (Ἰλιάδ. χ',
74) καὶ ὡς οὐδέτερον,

———— Πολιὸν τε κάρη, πολιὸν τε γένειον.

Τὸ μέγα τοῦτο κακὸν ἐτάραξε τῶν γραμματικῶν τὰ κρανία, κ' ἐπενόησαν Θεραπείαν λέγοντες, ὅτι τὸ Κάρη ἔγινε κατ' ἀποκοπὴν ἀπὸ τὸ Κάρηνον, καὶ τὸ ἔταξαν εἰς τὰ ἄκλιτα.

Οἱ Τραγικοὶ τρέψαντες εἰς τὸ Δωρικὸν Κάρα, τὸ ἐμεταχειρίσθησαν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸν διδάσκαλόν των Ὅμηρον, ὡς οὐδέτερον. Πρὸ τούτων ὁ Θεόγνις, καὶ μετὰ τούτους ὁ Καλλίμαχος, καὶ ἄλλοι εἶπαν Δηλυκῶς, Ἡ Κάρη, ὡς ἔτι καὶ σήμερον λέγομεν καὶ ἡμεῖς Ἡ Κάρα· πλὴν ὅτι εἰς ἐκείνους ἐσήμαινεν ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν (*tête*), εἰς ἡμᾶς δὲ σημαίνει κεφαλὴν σκελετοῦ λειψάνου τινὸς ἀγίου, οἶον, παραδείγματος χάριν, Ἡ κάρα τοῦ Προδρόμου ἢ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἢ μᾶλλον, Αἱ κάραι τοῦ Προδρόμου, διότι εὐρέθησαν, κ' εὐρίσκονται ἴσως ἀκόμη, πλείοτεραι τῆς μιᾶς τοιαῦται κάραι (Ἰδ. Μητροφαν. Κριτοπουλ. Ὁμολογ. τῆς Ἀνατολ. ἐκκλησ. κεφ. 16, σελ. 128).

Τὸ δὲ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν Κάκαρον δηλοῖ, ὡς καὶ τὸ συνώνυμον Κρανίον, ὅλον τὸ κόκκαλον τῆς κεφαλῆς (*crâne*), εἴτε ζῶντος, εἴτε νεκροῦ.

Ὄνομάζεται καὶ Καύκαλον, Σ. ἀπὸ μετοφορᾶς τοῦ Καυκίον, ἐξηγηθέντος ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 188)· καὶ ἐκ τούτου ἐπίρρημα σύνθετον Κατακαύκαλα, Σ. συνών. τοῦ Κατακέφαλα (Ἄτακτ. I, σελ. 275). Καὶ ἐπίθετον στερητικὸν * Ἀκαύκαλος, Ἄφρων Ἑλλ. καὶ σύνθετον * Παντελακαύκαλος (χυδ. Παντελοκαύκαλος), ὁ παντελῶς ἀκαύκαλος.

ΚΑΚΗΓΚΑΚΩΣ, ἐπίρρ. κάκιστα, δυστυχέςατα (*miserablement, d'une manière funeste*), οἶον Ἀπέθανε, ἢ Ἐτελείωσε τὴν ζωὴν τοῦ κακηγκάκως. Σύνθετον ἀπὸ δύο λέξεις, Κακὴν κακῶς, κατ' ἔλλειψιν δηλαδὴ, ἀντὶ τοῦ Κακῶς καὶ κατὰ κακὴν τύχην, ἢ καὶ ἀνελλιπῶς τὸ Κακὴν, ὡς ἐπίθετον, ἂν ἔχη προηγούμενον οὐσια-

σικόν ὁμοιόπτωτον. Ὁ μεταφραστὴς τῆς Βυζαντιδος (τόμ. III, σελ. 93) ἐφύλαξε τὸ $\bar{\nu}$, « Κατέσρεψε τὴν ζωὴν του » κακηκᾶκως ». Κακὰ γράφεται εἰς τὸν Δ. διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$ Κακενκάκως. Παρόμοια οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν διαιρετῶς (Σοφοκλ. Αἴαντ. 839),

Καί σφας κακοὺς κάκισα καὶ πανωλέθρους
Ἐυναρπάσειαν! —————

καί (αὐτόθ. 1177),

Καλὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθόνος!

καί παλιν (αὐτόθ. 1391),

Κακοὺς κακῶς φθείρειαν! —————

Ἴδε καὶ Ἀριστοφάν. Πλούτ. 65, 418, καὶ 879, καὶ τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 167).

Συγχωρεῖται νὰ τὸ μεταχειριζώμεθα ὡς ἐπίρρημα, Κακηγκᾶκως, συντάσσοντες μὲ ὅλα τὰ γένη καὶ μ' ὅλους τοὺς ἀριθμούς. Ἄν ὁμως ἀναφέρεται εἰς θηλυκὸν ἐνικὸν, ἔμπορεῖ καὶ νὰ διαιρεθῇ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οἷον Ἀπωλέσθη κακὴ κακῶς, καὶ Τὴν ἀπώλεσαν κακὴν κακῶς.

* ΚΑΚΙΖΩ. Ζ. Κακιόνω.

ΚΑΚΙΟΝΩ, Σ. Λέγεται κάλλιον Κακίζω « Ἀπεκάκισεν, ἐπικράνθη » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἴδε καὶ τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 166).

ΚΑΚΙΤΑ, οὐσ. θηλ. Κακὰ τὸ γράφει ὁ Δ. Κάκητα, διὰ τοῦ $\bar{\eta}$, ὡς τὸ ἔγραψα κ' ἐγὼ ἄλλοτε. Τὸ Κάκιτα (bouderie) εἶναι αἰτιατικὴ ἀχρήστου ὀνόματος τοῦ Κάκις, μεταβαλμένη εἰς ὀνομασικὴν κατὰ τὸ Ἄργιτα (Ζ. Ἄρητα), * Ἐχθριτα, Μάνιτα, Σ. Περί τῶν ὀπαίων ἴδε τὰ ἄλλοῦ (Πλουτάρχ. τὰ Πολιτικ. σελ. 164) σημειωθέντα.

ΚΑΚΚΑΒΙΖΩ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ ὡς τὸ Κακαρίζω (Ζ.

Κακαρίζω). Διὰ τοῦ Κακκαβίζω ἐσήμαιναν καὶ οἱ παλαιοὶ τὴν φωνὴν τῆς πέρδικας, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἡ πέρδιξ ὠνομάζετο Κακκάβη « Καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων Κακκά- » βαι.... Οὐ πάντες δ' οἱ πέρδικες Κακκαβίζουσιν » (Ἀθην. ΙΧ, σελ. 390).

ΚΑΚΚΑΒΟΣ ἄρσεν. Σ. οὕτως ὠνομάζει τὸν ἀρσενικὸν πέρδικα. Ἰδαμεν (Ζ. Κακκαβίζω) ὅτι οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν Κακκάβην θηλ. καὶ κοινογενῶς τὴν πέρδικα. Τὴν ὠνόμαζαν ὁμῶς καὶ ἄρσεν. Κάκκαβον (Ἰδ. Ἄτακτ. Ι. σελ. 243).

* ΚΑΚΚΑΒΟΠΥΡΦΟΡΟΣ. (Ἰδε Ἄτακτ. Ι, σελ. 243). Ἄντι τοῦ κακοσυνθέτου καὶ κακοφώνου ὀνόματος τούτου εὐλογώτερον ἠθέλαμεν τὸ ὠνομάσειν Πυρόσκαφον, οὐδετ. (brûlot), ὡς τὸ ὠνοματοθέτησε (pyroscaphe) πρὸ μικροῦ δὲν ἐνθυμοῦμαι τίς ἀπὸ τοὺς λογίους Γάλλους.

ΚΑΚΟΒΙΟΣ. Ζ. Καλόβιος.

ΚΑΚΟΒΟΛΑ. Ζ. Βολή.

ΚΑΚΟΓΑΛΟΝ, μὲ συνώνυμον Πρωτόγαλον, οὐσ. οὐδέτερ. Σ. καὶ Πρωτογαλία, θηλυκ. Σ. Τὸ πρῶτον φαινόμενον γάλα μετὰ τὴν γέννησιν (colostre). Πύος ἢ Πυὸς, ἀρσενικ. Ἑλλ.

ΚΑΚΟΓΕΡΟΣ, Ζ. Κακόγιερος.

ΚΑΚΟΓῆ, Δ. (terrain maigre), Λεπτόγεως, Ἑλλ. Τὸ ἐναντίον εἶναι, Καλογῆ, Δ. γῆ γόνιμος καὶ καρποφόρος, τὴν ὁποίαν ὁ Εὐαγγελιστὴς (Λουκ. ἡ, 8) ὠνόμασε Γῆν ἀγαθὴν (bonne terre).

ΚΑΚΟΓΙΕΡΟΣ καὶ ΚΑΚΟΓΕΡΟΣ. Σ. τὰ ἐξηγεῖ καὶ τὰ δύο ὡς συνώνυμα, malsano (malsain, valétudinaire). Ἀλλὰ τὸ πρῶτον μόνον ἔχει τοιαύτην σημασίαν, Κακόγιερος, σύνθετον ἀπὸ τὸ Κακὸς καὶ Ὑγιερὸς (χυδ. Γιερὸς καὶ Γερὸς, Σ.) Τὸ δὲ τετρασύλλαβον Κακόγιερος εἶναι Κακὸς γέρως ἢ γέρων (méchant vieillard).

ΚΑΚΌΓΛΩΣΣΟΣ, Σ. Κακολόγος, Σ. (*médisant, mauvaise langue*). Τοιοῦτος ἦτον ὁ σοφιστῆς Πολυκράτης παρ' Ἀθην. (VIII, σελ. 335),

Λόγων τι παιπάλημα, καὶ κακὴ γλῶσσα.

* ΚΑΚΌΓΡΑΙΑ. Κακὴ γραῖα (*méchante vieille, vieille sorcière*).

* ΚΑΚΟΓΡΑΜΜΈΝΟΣ, κακὰ γραμμένος (*mal écrit*).
2) Κακόμοιρος, δυστυχῆς (*malheureux*). Ζ. Γραμμένον.

* ΚΑΚΟΪΣΑΣΤΟΣ ἢ ΚΑΚΟΪΣΑΣΤΟΣ. Ὁ δὲ Σ. Κακόσιαστος, ὁ δύσκολα ἰσαζόμενος ἢ διαλασσόμενος (*difficile à concilier*).

* ΚΑΚΟΚΑΙΡΪΑ. Ζ. Καιρός.

ΚΑΚΟΛΑΜΑΤΙΣΜΈΝΟΣ, ΓΓ. με ἐξήγησιν Γερμανικὴν *schlecht gefärbt*, καὶ Ἰταλικὴν *male colorato* ἤγουν Κακοδαμμένος ἢ Κακοχρωματισμένος (*mal teint*). Ἰ Μήπως ἐγράφη ἐξ ἀπροσεξίας ἀντὶ τοῦ Κακοδαμματισμένος;

ΚΑΚΌΛΙΜΝΟΣ, Σ. κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ Κακολίμενος (*qui a de mauvais ports*), Δυσλίμενος καὶ Κακολίμενος, Ἑλλ.

ΚΑΚΟΛΌΓΟΣ, Ζ. Κακόγλωσσος.

ΚΑΚΌΜΑΛΛΟΝ, οὐσ. οὐδετ. Δ. Κακότριχα, Ξηλ. Σ. Ἴουλος Ἑλλ. (*poil follet*).

ΚΑΚΟΜΕΤΆΒΑΛΤΟΣ, Δ. ὁ δύσκολα μεταβαλλόμενος (*difficile à changer*), Δυσμετάβλητος, Ἑλλ.

ΚΑΚΟΜΕΤΑΧΕΙΡΪΖΟΜΑΙ. Ζ. Καταχρῶμαι.

ΚΑΚΟΜΕΤΡῶ, Σ. (*mesurer mal*), « Ὡσπερ οἱ κά-
» πηλοι, κερασάμενοί γε οἱ πολλοὶ καὶ δολῶσαντες καὶ κακο-

» μετροῦντες » (Λουκιαν. Ἐρμολ. ἢ περὶ Αἰρέσε. § 59, τόμ. IV, σελ. 78). 2) Κακομετρῶ, Σ. καταχρηστικῶς ἀντὶ τοῦ κακῶς ἀριθμῶ, σφάλλω ἀριθμῶν (se mécompter).

Τὴν αὐτὴν καταχρηστικὴν σημασίαν, ἔλαβε καὶ τὸ ἀπλοῦν Μετρῶ, Σ. εἰς ἡμᾶς κοινήν, εἰς δὲ τοὺς παλαιοὺς σπάνιον. Ἐν μόνον παράδειγμα μᾶς ἐφύλαξεν ὁ Φώτιος : « Μετρησαι, ἐπὶ » τοῦ Ἀριθμησαι. Ἀλκαῖος ».

ΚΑΚΟΜΙΜΗΣΙΣ, Σ. Κακοζηλία, καὶ οὐδετέρ. Τὸ Κακόζηλον Ἑλλ. (affectation).

ΚΑΚΌΜΟΙΡΟΣ, Σ. Ζ. Κακογραμμένος.

ΚΑΚΟΝΟΜΑΤΙΣΜΈΝΟΣ. Ζ. Κακακούω.

ΚΑΚΌΝΟΥΣ, Σ. Κακονούσης, Δ. (d'un esprit pesant, lent), βραδύνους, Ἑλλ. Κακά τὸ ἐξηγεῖ ὁ Δ. διὰ τοῦ Δυσκατάληπτος (πλὴν ἂν ἐνόησε διὰ τούτου, ἐνεργητῶς, τὸν δύσκολα καταλαμβάνοντα). Ἡ σύνθεσις τοῦ εἶναι ἀπὸ τὸ Κακός καὶ Νοῦς. Τὸ δὲ Δηλυκὸν Κακονοοῦσσα (γρ. Κακονοῦσα), Σ. εἶναι ἡ μετοχὴ Κακονοοῦσα, συγκομμένη εἰς τὸ Κακονοῦσα.

* ΚΑΚΟΠΑΙΔΕΪΑ, κακὴ ἀνατροφή παιδίων (mauvaise éducation), ἴσον καὶ τὸ Ἀπαιδευσία. 2) Διεσραμμένη παιδεία καὶ διδασκαλία, Ψευδοπαιδεία, Ἑλλ. κατὰ τὸν Κέβητα.

ΚΑΚΟΠΑΙΔΕΪΩ, Σ. κακῶς ἀνατρέφω (mal élever). Ἡ μετοχὴ, Κακοπαιδευμένος (mal élevé), Σ. Κακά διδαγμένος, ψευδοπαιδευμένος.

* ΚΑΚΟΠΙΑΝΩ. Ζ. Πιάνω.

* ΚΑΚΟΠΪΠΤΩ. Ζ. Καλοπίπτω.

ΚΑΚΟΠΪΧΕΡΟΣ. Ζ. Καλεπίχειρος.

ΚΑΚΟΠΟΛΙΤΕΪΑ, Σ. κακὴ πολιτεία (mauvaise constitution, mauvais gouvernement).

ΚΑΚΟΣ, ἐπίθ. (Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 166).

Μετὰ κακῆς, Σ. (durement, brutalement). Φράσις ἐπιρρήματικὴ ἑλλειπτικῶς τοῦ Διαθέσεως, Χρήσεως, ἢ τοιούτου τινὸς ἄλλου, ἀντὶ τοῦ Κακῶς. Λέγει ὁ Ποιητὴς περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτε ἐδίωξε τὸν ἱερέα Χρῦσην (Ἰλιάδ. α, 25),

Ἄλλὰ κακῶς ἀφίει, —————

ἤγουν Μετὰ κακῆς τὸν ἀπέλυσε.

Κακόν, οὐδέτ. οὐσ. ἀντὶ τοῦ πλῆθος. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 167) πρόσθεσε καὶ τοῦ Θεοκρίτου (Ἄδων. 44) τὸ

ὦ θεοί! ὅσος ὄχλος· πῶς καὶ πόκα τοῦτο περάται
Σρῆ τὸ ΚΑΚΟΝ; μύρμακες ἀνήριθμοι καὶ ἄμετροι.

ΚΑΚΟΣΙΑΣΤΟΣ. Ζ. Κακοΐσαστος.

ΚΑΚΟΣΟΥΡΟΣ, μὲ συνώνυμον Ταλαίπωρος, Σ. Κακόσουρος μὲ συνώνυμα Ἑλλ. Ἄθλιος, Δύσηνος, Δ. (infortuné, malheureux).

Ἀπὸ τὸ Κακός καὶ Οὔρος. Τοῦτο ἐσήμαινεν ἄνεμον ἐπιτήδειον εἰς τὸ διὰ θαλάσσης ταξείδιον· « Οὔρος, ἐπιτήδειος » ἄνεμος » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Οὔριος... ἐπιδέξιος » ἄνεμος ». Καὶ κατὰ μεταφορὰν, ὁ εὐτυχής· ὅθεν « Οὔριον, » σωτήριον, ὅπισθεν πνέον » πάλιν ὁ αὐτός.

Οὕτω τὸ ἐξηγοῦν ὅλοι σχεδὸν οἱ Λεξικογράφοι. Ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ἐπίθετα μὲ τὰ ὁποῖα τὸ συνάπτει πάντοτε ὁ Ὅμηρος, Ἰκμενος, Λιγύς, Λιαρός, Κάλλιμος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, συμπεραίνεται εὐλογώτερον, ὅτι τὸ Οὔρος καταρχὰς ἦτο μέση λέξις, σημαίνουσα ἄπλῶς ἄνεμον, ὡς τὸ ἐμεταχειρίσθη καὶ ὁ φιλόμηρος Σοφοκλῆς (Τραχ. 815),

Ἐὰτ' ἀφέρπειν. Οὔρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν
Αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἐρπούση ΚΑΛΟΣ.

Ἐπειτα ἐπεκράτησε νὰ σημαίνει μόνον τὸν ἐπιτήδειον καὶ πρόσφορον, ὡς τὸ ἔπαθαν καὶ πολλαὶ λέξεις ἄλλαι. Μαρτύριον τούτου τὸ Οὐριον συνώνυμον τοῦ Ἀνεμιαῖον. Λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος, « Οὐριον ἄνεμον, ἢ ὀξέως πνέοντα, ἢ ἄγριον ». Κακόσουρος λοιπὸν, ὁ μὲ κακὸν οὐρον ἢ ἄνεμον πλέων τοῦ βίου τὸ πέλαγος.

* ΚΑΚΟΤΕΛΕΨΩ, κακὸν τέλος λαμβάνω (finir mal, avoir un mauvais succès), ἐναντίον τοῦ Καλοτελεύω.

ΚΑΚΌΤΡΙΧΑ. Ζ. Κακόμαλλον καὶ Χνουδι.

* ΚΑΚΟΎΜΙΟΝ. Ζ. Ποντικός.

ΚΑΚΟΧΡΟΝΪΖΩ καὶ ΚΑΚΟΧΡΟΝΩ, Σ. Λέγω καταρῶμενος, Κακὸν χρόνον νὰ ἔχῃς! ἢ νὰ ἔχῃ!

ΚΑΛΑ, ἐπίρρ. Καλῶς Ἑλλ. (bien). Σημαίνει τὸ Ἐπιτήδεια (commodément). Καλὰ εἶμεθα, ἢ δὲν εἶμεθ' ἐδῶ, ὅταν εὐαρεσούμενοι μένωμεν εἰς τόπον τινά, ἢ δυσαρεσούμενοι ἐπιθυμῶμεν νὰ τὸν ἀλλάξωμεν. Οἱ Ἕλληνες ἔλεγαν « Ἐν καλῷ εἶναι » καὶ « Οὐκ ἐν καλῷ εἶναι » ἔλλειπτ. τοῦ Τόπου. 2) Καλὰ, εἰς καιρὸν καλόν, εἰς ὥραν πρέπουσαν (à propos), οἷον Καλὰ μὲ τὸ ἐνθύμισες, ἢ καὶ μὲ μεσολαβοῦντα σύνδεσμον Καλὰ καὶ μὲ τὸ ἐνθύμισες. « Καὶ » γάρ με εἰς καλὸν ὑπέμνησας » εἶπεν ὁ Πλάτων (Ἰππ. μείζ. σελ. 286), ὡς καὶ ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Τυρ. 78),

. Ἄλλ' εἰς καλόν σύ τ' εἶπας. —————

ἔλεγαν καὶ « Εἰς δέον » καὶ « Ἐν δέοντι ». 3) Καλὰ, ἐπιφώνημα δυσαρρεσκείας, ὀργῆς, ἀγανακτήσεως, οἷον πρὸς τὸν πράξαντα τί παρὰ γνώμην μας, Καλὰ! δὲν θέλω τὸ λησμονήσειν. Παρόμοια ὁ Ἀριστοφάνης (Βατρ. 932),

Ἀμέλει, καλῶς! ἔχ' αὐτ' ἴσως γάρ τοί ποτε
Ἐμοῦ δεηθείης ἄν, εἰ θεὸς θέλοι.

3) Καλά, δίκαια, πρεπόντως, οἶον, Καλά νά πάθης! (Ζ. Ἰχίτας). 4) Καλά, ἀσφαλῶς, βεβαίως, οἶον, Φύλασσε τὸν καλά, μή σου φύγη, ὡς εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης (Θεσμοφ. 652).

————— Τουτονὶ φυλάττετε

Καλῶς, ὅπως μὴ διαφυγῶν οἰχῆσεται.

ΚΑΛΑΓΚΆΘΙ, Σ. Περίδρομος, Σ. Παρωνυχία, Ἑλλ. ὅθεν οἱ Γάλλοι ἐσχημάτισαν τὸ Panaris.

Τὸ Καλαγκάθι εἶναι χυδαῖσμός τοῦ Καλακάνθιον ἤγουν Καλὸν Ἀκάνθιον (belle épine), κατ' εὐφημισμὸν.

Ὁ Περίδρομος εἶναι εἶδος (ἢ μᾶλλον πρῶτος βαθμὸς) τῆς παρωνυχίας, τὸ Γαλλισί μὲ ταυτόσημον λέξιν ὀνομαζόμενον Tourniolle.

ΚΑΛΆΜΙΑ. Ζ. Σύρτης.

ΚΑΛΑΜΙΔΕΨΩ, Σ. ὄψαρεύω μὲ καλαμίδιον (pêcher à la ligne).

ΚΑΛΑΜΙΔΙΟΝ, Σ. καλάμιον, ἢ ραβδίον ὅθεν κρέμεται τὸ ἄγκιστρον (ligne). Ζ. Καλαμιδεύω.

ΚΑΛΑΜΙΩΝΑΣ, Σ. (lieu plein de roseaux), Καλαμῶν, ἢ Δονακῶν, Ἑλλ. Τοῦ Γραικικοῦ περιεκτικοῦ τὸ ἰ δὲν εἶναι πλεονασμὸς χυδαϊκός, ἀλλὰ τροπὴ τοῦ εἰ εἰς τὸ ἰ (Ἄτακτ. I, σελ. 154), ἀπὸ τὸ πεντασύλλαβον, Καλαμεῶν τοῦ παρακμ. ἑλλ. (Ἴδε Φρύνιχ. σελ. 66).

ΚΑΛΑΜΟΠΆΓΙΑΥΛΟΝ. Ζ. Καλαμοπλαγιάυλον.

ΚΑΛΑΜΟΠΛΑΓΙΑΥΛΟΝ. Ὁ Σ. τὸ γράφει Καλαμοπάγιαυλον (flûte traversière, faite de roseaux). Ὄνομα σύνθετον ἀπὸ τὸ Κάλαμος, Πλάγιος καὶ Αὐλός. Ἀπὸ τὰ δύο τελευταῖα, ἄλλο σύνθετον Πλαγιαύλιον (Παγιαῦλι, Σ.)

Πλαγίαυλος, Ἑλλ. (*flûte traversière*). Ὁ φυσῶν αὐτὸν ὠνομάζετο Καλαμάλης Ἑλλ.

* ΚΑΛΑΜΟΠΌΔΑΡΟΝ. Ζ. Καννίον.

ΚΑΛΑΜΟΡΟΥΘΟΥΝΟΝ, Σ. Ῥώθων, Ἑλλ. ὄθεν ὑποκορ. τὸ Ῥωθώνιον, χυδ. Ῥουθούνιον, ἢ Ῥουθοῦνι, (*parine*).

ΚΑΛΑΜΟΣΪΤΑΡΟΝ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Καλάμι τοῦ σιταρίου (*chaume*). Ζ. Καλαμπόκι.

* ΚΑΛΑΜΠΌΚΙ. Ὁ περιηγητὴς Γραγγιέρος (Ἰδ. *IA-BLONSK. Opuscul. tom. I, pag. 15*) τὸ γράφει κακὰ *Caranboch* (Καρανβόχ) ὡς ὄνομα Γραικικόν, λαλῶν περὶ τῆς Αἰγύπτου: « *Un gros millet, que les Grecs appellent Caranboch; et les Arabes Doura* ». Πιθανὸν ὅτι εἶναι ὁ Μέλινος, ἀρσ. καὶ Μελίνη, Φηλ. τῶν παλαιῶν (Ἰδε Θεοφρ. Πίνακ. Ἑλλην. λέξ. Μέλινος, SCHNEIDER, καὶ BELON. *Observat. et c. II, 100, pag. 349*).

ΚΆΛΑΡΟΣ, Σ. *Pietra, rocca* (*roc, rocher*). Ἰσως κατὰ σοιχείων μετάθεσιν, ἀντὶ τοῦ Κάραλος, ἤγουν Κάρη ἀλός, κεφαλὴ τῆς θαλάσσης, μεταφορ. ὁ σκόπελος (*recif*). Κάρρηνα ὠνομάζει ὁ Ὅμηρος (*Ἰλιάδ. α', 44*) τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν.

* ΚΑΛΑΣΤΡΟΥΘΙΝ. Ζ. Στρουθίου.

ΚΑΛΕΠΪΧΕΪΡΟΣ, Σ. Τὸ γράφει διὰ τοῦ ὀ καὶ ε̄ Καλοπίχερος (*aisé*), ὡς καὶ τὸ ἐναντίον Κακοπίχερος, Σ. (*mal-aisé*).

Καλεπίχειροι ἴσως εἶναι οἱ « *Εὐχεροῦντες τοῖς βίοις* » Ἑλλ. (Σουίδ. λέξ. Μολπαγόρας). Ἰσως δὲ καὶ ἀπὸ τὸ Ἐπιχειρία. Ἐπιχειρίαν ὠνόμαζαν οἱ Γραικορ. τὴν συλλογὴν τῶν σκευῶν (*appareil*), καὶ ἐξαιρέτως τὴν ναυτικὴν σκευὴν (*appareaux*), ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν νομικὸν Εὐστάθιον (Περὶ χρόν. καὶ προ-

θεσμ. σελ. 238) « Ἐάν ἔχη τὸ πλοῖον πᾶσαν τὴν ἘΠΙΧΕΙ-
 » ΡΙΑΝ τελείως, ἰσὸν, κεραίαν ἰσχυράν, ἄρμενά τε καὶ
 » διφθέρας, ἀγκύρας τε καὶ σχοινία καννάβινα κ. τ. λ. ».
 Καλεπίχειρος λοιπὸν λέγεται ὅστις ἔχει καλὴν ἐπιχειρίαν,
 ὅστις σιμὰ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἔχει ἱκανὰ καὶ τὰ χρή-
 σιμα. Ἐξεναντίας Κακεπίχειρος, ὅτινα λείπουν τὰ χρή-
 σιμα· « Χείριος, χρήσιμος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΚΑΛΗΚΑΝΤΖΑΡΟΣ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Lycantropo,
 spirito finto. Λυκάνθρωπος (Lycanthrope) λέγεται ὅστις
 πάσχει Λυκανθρωπίαν (Lycanthropie), μελαγχολίας εἶδος
 οὕτως ὀνομαζόμενον. Ὁ Ἄκτουάριος (Περὶ διαγν. παθ. I, 35),
 λαλῶν περὶ μελαγχολικῶν παθῶν λέγει, « Φοβοῦνται τὰ μὴ
 » φόβου ἄξια, καὶ σπῶνται παραλόγως, ἀθυμοῦσί τε καὶ
 » ὀμιλίας φεύγουσιν ἀνθρώπων... Ταύτης δέ γε εἶδος καὶ ἡ
 » Λυκανθρωπία καλουμένη, ἀναπείθουσα τοὺς ἀλόντας μέσων
 » νυκτῶν ὧδε κάκεῖσε περιεῖναι, ἔν τε μνήμασι καὶ ἐρημίαις,
 » κατὰ τοὺς λύκους, μεθ' ἡμέραν δ' ἐπιστρέφειν καὶ πρὸς
 » ἑαυτοὺς γίνεσθαι, καὶ οἴκοι διατρίβειν κ. τ. λ. ». Παλαιὰ
 παροιμία ἦτο, κατὰ τὸν Ἡσύχιον καὶ κατὰ τὸν Διογενιανὸν (V,
 88), « Κανθάρου σκιαί· ἐπὶ τῶν φοβουμένων τὰ μὴ ἄξια
 » φόβου ». Ἴσως λοιπὸν τὸ Καληκάντζαρος ἐγεννήθη ἀπὸ
 λέξιν σύνθετον τὸ Καλλικάνθηρος. Κάντζαρος ἀπὸ τὸ Κάν-
 θαρος, ὡς Καντζόχοιρος, Σ. ἀπὸ τὸ Ἄκανθόχοιρος (Ἄτακτ. II,
 σελ. 327). Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ συνθέτου (Καλλ-) πιθανὸν
 ὅτι εἶναι κατ' εὐφημισμὸν, ὡς καὶ αἱ Νηρηίδες, Ἑλλ. ὀνομά-
 ζονται κοινῶς, ὄχι μόνον Νεραΐδες (Néréides), ἀλλὰ καὶ
 Καλαὶ ἀρχόντισσαι (belles dames).

ΚΑΛΗΜΕΡΑ. ΚΑΛΗΣΠΕΡΑ. Ζ. Ἐσπέρα.

ΚΑΛΗΤΕΡΕΪΩ, Σ. Καλοτερεύω, Σ. ῥῆμ. ἀμετάβ. Προ-

βαίνω ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ καλὸν (s'améliorer). Λέγεται περὶ ἀρρώστου, οἶον Ἐκαλητέρευσεν (aller mieux), Ραίζω, Ἑλλ., ἢ Δὲν ἐκαλητέρευσεν ἀκόμη.

Ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὸ συγκριτικὸν Καλήτερος (meilleur), καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ Χειρότερος (pire) τὸ Χειροτερεύω (empirer). Οὕτως οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τὸ Βελτίων ἔπλασαν τὸ Βελτιῶ (Ἴδε τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημ. Μέρ. VI, Δημητρ. σελ. 350).

ΚΑΛΗΤΕΡΙΖΩ, Σ. Καλοτερίζω, Σ. ῥῆμ. ἐνεργ. μεταβάλλω τί εἰς τὸ κάλλιον (améliorer).

ΚΑΛΙΑ, οὐσ. θηλ. Ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν Καλι (soude).

ΚΑΛΙΚΑΤΖΟΥ, Καλικατεζοῦ, Σ. ΓΓ. Βουταναρία, Σ. Αἴθουα, Ἑλλ. (plongeon).

ΚΑΛΙΚΕΪΩ. Ζ. Καβαλικεύω.

ΚΑΛΙΦΑΣ. Ζ. Χαλιφᾶς.

ΚΑΛΛΙΟΣ, Σ. με συνών. Καλλιότερος, Σ. καὶ Καλήτερος, Σ. Τὸ Κάλλιος, θητικὸν με σημασίαν συγκριτικὴν, εἶναι ἀπὸ τὸ Καλλίων Ἑλλ. με τροπὴν τοῦ ὦν εἰς ὄς, κατὰ τὰ ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 168) σημειωθέντα.

ΚΑΛΟΒΙΟΣ, Σ. ὁ καλῶς ἢ εὐτυχῶς ζῶν, ὁ ἔχων σιμὰ τῶν ἀναγκαίων καὶ τὰ χρήσιμα (aisé), ὡς καὶ τὸ ἐναντίον Κακόβιος, Σ. (malaisé), σημαίνει τὰ ἐναντία. Ὁ Ἡρόδοτος (IV, 95) ὀνομάζει Κακοβίους τοὺς Θράκας, ἤγουν Πτωχὰ ζῶντας. Τὸ Κακόβιος ὁμοίως σήμερον εἰς ἡμᾶς σημαίνει ἠθικῶς τὸν Κακοῦ βίου, τὸν Κακῆς διαγωγῆς ἄνθρωπον (méchant).

ΚΑΛΟΒΟΛΑ. Ζ. Βολή.

ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ, Σ. ἤγουν Καλὸς γέρων, καλογέρων, Μοναχὸς, Ἑλλ. (moine).

* ΚΑΛΟΓΕΡΟΝ ὀνομάζομεν ἀκόμη τὸ ἀπὸ βρούλλα ἢ καλάμια πλεκτὸν σκεῦος, χρήσιμον εἰς πύρωσιν ἢ ξηρασμὸν βρεγμένων πανίων (panier à chauffer ou à sécher du linge), ἀπὸ τὸν ὁποῖον (ὡς φαίνεται) λαμβάνει σχηματισμὸν, περισκεπασμένον ἀπὸ τὰ πανία, ὡς ἀπὸ ράσα. Παρόμοιον τὶ σκεῦος ὀνομάζεται καὶ ἀπὸ τοὺς Γάλλους moine. Οἱ Θεσσαλοὶ ὀνομάζουσι τὸν καλόγερον, Φανάριον (lanterne).

ΚΑΛΟΓΝΩΜΗ, Σ. ἐπίθ. θηλ. τοῦ Καλόγνωμος Σ. (d'une humeur douce).

* ΚΑΛΟΓΝΩΜΗ, οὐσ. θηλ. γένος ὄσρακοδέρμου. Καλιώνιος καὶ Ἀλεσούριος, ἀρσ. Δ. Ὄνομα, τὸ φαινόμενον, ὁμοιοσημαντὸν μὲ τὸ ἀνωτέρω ἐπίθ. Καλόγνωμη, ἀλλ' ὄχι ἀληθῶς καὶ τοιοῦτον. Ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Καλλιώνυμος (ἀπὸ τὸ Καλὸς καὶ ὄνομα), Καλώνομη, καὶ μὲ τὴν προσθήκην τοῦ γ, Καλόγνωμη· «Καλλιώνυμος, τὸ Θαλάσσιον αἰδοῖον» λέγει ὁ Φώτιος· Αἰδοῖον δηλαδὴ, διὰ τινὰ φαντασθεῖσαν ὁμοιότητα τοῦ ὄσρακοδέρμου πρὸς τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον. Κακὰ ὁ Ρονδελέτος τὸ γράφει, Calagnone, ἤγουν Καλαγώνη· καὶ κακὰ εἰς τὸν Δ. (λέξ. Καλιώνιος) γράφεται ΚΑΤΑΦΗΜΙΣΜΕΝΟΥ, ἀντὶ τοῦ ΚΑΤ' ΕΨΦΗΜΙΣΜΟΝ.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑ. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΝ. Ζ. Καιρός.

ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ. Ζ. Σύχαρος.

* ΚΑΛΟΠΙΑΝΩ. Ζ. Πιάνω.

* ΚΑΛΟΠΙΠΤΩ (χυδ. ΚΑΛΟΠΕΦΤΩ), «Εὖ πίπτειν» ἔλεγον οἱ Ἕλληνες περὶ τῶν κύβων, ὅτε ριπτόμενοι ἀπὸ τὸν παίζοντα ἔπιπταν εἰς κέρδος του, κατὰ τὸ παροιμιῶδες,

Ἄει γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

Καὶ μεταφορ. περὶ παντὸς πράγματος λαμβάνοντος εὐτυχῆ

ἐκβασιν. Τὰς αὐτὰς σημασίας ἔχει καὶ τὸ ἐναντίον Κακοπίπτω.
« Κακῶς πίπτειν » Ἑλλ. οἶον (Εὐριπίδ. Μηδ. 54),

Χρησοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
Κακῶς πιτνοῦντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.

Ἐκαλόπεσε λέγομεν περὶ κόρης εὐτυχῶς ὑπανδρευμένης,
καὶ τὸ ἐναντίον Ἐκακόπεσε περὶ τῆς δυστυχῶς.

ΚΑΛΟΣ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 169-
171) πρόσθεσε, Καλὸν, ὠφέλιμον, σύμφορον, οἶον, ὅταν
ἀκούων, βλέπων τι ὑποπτον λέγη τις δεισιδαιμόνως, Εἰς
καλὸν μου νὰ γένη! Οὕτως εἶπε, φοβούμενος τὸ ὄνειρόν
του ὁ Μόσχος (II, Εὐρωπ.),

Ἄλλά μοι εἰς ἀγαθὸν Μάκαρες κρίνειαν ὄνειρον!

2) Ὁμοίως λέγομεν, ὑποπτευόμενοι ὡς βλαβεράν τὴν παρουσίαν
τινός, Δὲν ἦλθεν ἐδῶ διὰ καλὸν ἢ κἀνὲν καλὸν,
ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἄρισοφάνης (Πλούτ. 889),

Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐξὸν οὐδενί.

3) Οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν, ἤγουν οὐδὲν ὀλότελα (rien
du tout), ὡς εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς (Ἀντιγ. 1244),

————— Ἡ γυνὴ πάλιν
Φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον (sans mot dire).

Εἶπαν καὶ οἱ Ἑβδ. (Γενέσ. κδ', 50) « Οὐ δυνασόμεθά σοι
» ἀντειπεῖν καλὸν ἢ κακόν » καὶ ὀλίγον διαφόρως (Β. Βασιλ.
ιγ', 22) « Οὐκ ἐλάλησεν... ἀπὸ πονηροῦ ἕως ἀγαθοῦ ».
4) Ἄμε εἰς τὸ καλὸν, λέγομεν εἰς τὸν ἀναχωροῦντα. 5)
Καὶ Καλὸν νὰ σ' ἔλθῃ! εὐχόμενοι, ἢ Κακὸν νὰ σ'
ἔλθῃ! καταρώμενοι τινά.

Εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Καλός (beau), ἀντὶ τοῦ Ἀγαθός

(βοη), συνήργησε μάλις α ή διάλεκτος τής Παλ. και τής Ν. Διαθ. Συχνά οι Έβδ. έρμηνεύουν διά του Καλός, τήν έβραϊκήν λέξιν כָּלוּ (άγαθος), οϊον « Τί οτι άνταπεδώκατε » πονηρά άντι καλών » (Γενέσ. μδ', 4), « Ουαί οι λέγοντες » τὸ πονηρόν καλόν, και τὸ καλόν πονηρόν » (Ήσαϊου, έ, 20). Είς τήν Ν. Διαθ. « Καλά έργα » (Ματθ. έ, 16) και έλλειπτ. « Προνοούμενοι καλά » (Β', Προς Κορινθ. ή, 2Γ^ο). 6) Καλόν ειρωνικώς ονομάζομεν τινά, άπαρεσκόμενοι τούς λόγους ή τας πράξεις του, οϊον : Έξεύρεις πώς έφέρθη ο καλός σου Δεϊνα; ως οι παλαιοι τὸ Άγαθος, οϊον (Σοφοκλ. Άντιγ. 31),

Τοιαυτά φασι τὸν άγαθόν Κρέοντά σοι
 ————— κηρύξαντ' έχειν.

7) Καλόν ωνόμαζαν πολλάκις οι παλαιοι τὸν έρώμενον (Ίδ. τὰ Λεξικά). Καλός σήμερα συνωνυμει με τὸ Άνήρ (mari), οϊον έρωτῶντες γυναίκα περι του άνδρός της, λέγομεν : Τί κάμνει ο καλός σου; 8) Καλός χρόνος. Ζ. Χρόνος.

ΚΑΛΟΣΥΝΗ με συνών. Άγαθωσύνη, Σ. (bonté). 2) Καλοσύνη με συνών. Χάρις, Σ. (plaisir, service), οϊον Κάμε με τήν καλοσύνην να υπάγης εις τὸν δεϊνα. 3) Καλοσύνη με συνών. Ευδία, και Γαλήνη, Σ. Καλός καιρός (temps serein, beau temps), οϊον (Άπολλων. έν Τύρ.),

Ως ήτονε καλός καιρός με τόσην καλοσύνην,
 Εγέρθηκε πολλή σκληρία με πλήσα κακοσύνην.

Και σημείωσε τήν Σκληρίαν (orage), ως λέξιν έναντίαν του Καλοῦ καιροῦ, καλήν να τοπισθῃ εις τὰ κοινά μας

Λεξικά. Ὡς λέγομεν Ἐσκληρύνην ἢ ἀρρώστια, συγχωρεῖται
να λέγωμεν καὶ Ὁκαίρος ἔσκληρύνη.

ΚΑΛΟΤΕΛΕΨΩ. Ζ. Κακοτελεύω.

ΚΑΛΟΧΕΡΙ, Σ. ἡγουν Καλοχέριον, οὐδετ. με συνών.
Καληστρίνα, Ξηλ. Σ. βάρβαρον σύνθετον Καληστρίνα, ἀπὸ
τὸ Καλή καὶ τὸ Ρώμ. strenna (étrennes), Καλή
στρένα, ἡγουν καλή δωρεά. Ὄταν δίδεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ
χρόνου, λέγεται καὶ Ἀρχιχρονιατικὸν (Εὐαρχισμός
τοῦ παρακμ. Ἑλλ.) καὶ Ἁγίου βασιλειάτικον, διότι τὴν
πρώτην Ἰανουαρίου (ὅτε συνήθως γίνονται αἱ δωρεαὶ) ἐορτάζεται
καὶ ὁ Ἅγιος Βασίλειος.

* ΚΑΛΦΑΣ. Ζ. Χαλιφάς.

ΚΑΛΩ, Σ. Μηνύω τινα να ἔλθῃ. Εἰς δύο ὡσεπιπολὺ ση-
μασίας τὸ μεταχειριζόμεθα· ὡς εἰς συμπόσιον, ἐορτὴν, γάμον
καὶ τὰ τοιαῦτα (inviter), οἶον, Ἐκάλεσα δέκα φίλους
εἰς τὴν ἐορτὴν μου. Οὕτως εἶπεν ὁ Ὅμηρος (Ὀδυσσ. λ',
185) « Δαῖτας εἴσας δαίνυται. . . πάντες γὰρ καλέουσι ».
Εἶπε καὶ ὁ Πλάτων (Συμποσ. σελ. 174) « Ὅπως συνδειπνή-
» σης. . . ὡς καὶ χθές, ζητῶν σε ἵνα καλέσαιμι, οὐχ οἶός τ' ἦν
» ἰδεῖν ». 2) Καλῶ, τὸ μηνύω τινα να ἔλθῃ εἰς δικαστήριον
(assigner), οἶον, Τὸν ἐκάλεσα εἰς κρίσιν. Ἐγκαλῶ,
Ἑλλ

ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ, Σ. Φιλόπονος, Ἑλλ. (laborieux). Ὁ δὲ
Ἄριστοφάνης (Λυσιστρ. 542) εἰς σημασίαν τοῦ Κοπώδης (fa-
tigant), οἶον

Οὔτε τὰ γόνατα κόπος ἔλοι μου καματηρός.

Τὸ Καματηρός ἢ Καματερός παράγεται ἀπὸ τὸ Κάματος,
Ἑλλ. ὁ κόπος, ὡς καὶ τὸ ῥῆμα Καματῶ, Ἑλλ. « Καματῶν,

» καπιῶν » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. Ἀντὶ τοῦ ὁποίου συγχωρεῖται νὰ λέγωμεν κοιν. * Καματεύω, ἐπειδὴ συνειθίζεται τὸ στερητικὸν * Ἀκαματεύω.

* ΚΑΜΑΤΕΥΩ. Ζ. Καματερός.

ΚΑΜΑΤΟΣ, Σ. Τόκος, Ἑλλ. intérêt.

ΚΑΜΑΤΩΔΗΣ, Σ. Φιλόπρονος, Ἑλλ. (laborieux).

ΚΑΜΗΛΟΠΟΥΛΙ. Ζ. Στρουθοκάμηλος.

ΚΑΜΙΝΙΑ, καὶ Καπνιά, Σ. Καπνός, Αἰθάλη, Λιγνύς, Ἄσβολος, καὶ Ἄσβόλη, Ἑλλ. (suie). Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Καμιναία, ὡς τὴν ὀνομάζουσι Ἐβδ. (Ἐξόδ. 9', 8), « Πλήρεις » τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας ». Τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ καπνός, Καπνία (noir de fumée).

Οἱ γραμματικοὶ ἐξηγοῦν τὰ ἑλληνικὰ συνώνυμα οὕτως: Αἰθάλην, τὸν ἀναβαίνοντα ἀτμὸν ἀπὸ λίθους καιομένους, Λιγνὺν καὶ Ἄσβολον, τὸν ἀπὸ ἐλαιώδη σώματα, Καπνὸν, τὸν ἀπὸ ξύλα, Ἄτμὸν, τὸν ἀπὸ ὕδατα (Ἰδ. Σχολιας. Αἰσχύλ. Ἐπτ. ἐπὶ Θ. 479).

Καπνία ν ὀνομάζομεν ἔτι καὶ βοτάνην, τὴν ἀπὸ τὸν Διοσκοριδῆν (IV, 110) ἀρσ. ὀνομαζομένην Καπνὸν (fumeterre). Ὁ Γαληνὸς τὴν ὀνομάζει οὐδετ. Καπνίον.

ΚΑΜΟΥΧΑΣ, καὶ Δαμασκή, Σ. Καμουχᾶς, καὶ Χαμουχᾶς, Δ. μεταξωτὸν ὕφασμα κεντητὸν. Τὸ πρῶτον, ἀπὸ τοῦ παρακμ. Λατιν. τὸ Camoca ἢ Camucum (mocade), τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Damasco (Damas), διότι ἤρχοντο ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν, ὅτε ἡ Εὐρώπη δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐργασάσια χρυσοῦφάντων.

ΚΑΜΠΑΝΙΖΩ. ΚΑΜΠΑΝΟΣ. Ζ. Στατέρα.

ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ. Ζ. Ζόμπος.

* ΚΑΝΑΤΙ, Κανάτιον, Πτύξ ἢ Πτυχή Ἑλλ. (battant).

Ἡ λέξις εἶναι ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν Κανὰδ, τὸ σημαῖνον κυρίως Πτέρυγα (aile), καὶ μεταφορ. καθὲν ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἐκ τῶν ὁποίων κατασκευάζεται ἡ Θύρα, οἶον, Ἄνοιξε καὶ τὰ δύο κανάτια, ἤγουν τὰς δύο Πτύχας ἢ Πτυχάς, Ἑλλ. Ὄταν ὁ Ἡσύχιος λέγῃ « Θύραν, τὴν πτύχας ἔχουσαν » νοεῖ ὅτι δὲν ὠνομάζετο κυρίως Θύρα, πλὴν ἡ ἔχουσα δύο κανάτια (deux battans).

Φύλλα ὠνομάζομεν σήμερον τὰ Κανάτια. Μᾶς συγχωρεῖται νὰ τὰ ὠνομάζωμεν μὲ ὁμοίαν μεταφορ. καὶ Πτέρυγας ἢ Πτερὰ, ἐπειδὴ καὶ οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν καὶ « Πέπλου πτύχας » καὶ « Πέπλου πτέρυγας » (pans ἢ basques). Ζ. Τόρα.

ΚΑΝΔῆΛΑ. Ζ. Φακούρα.

ΚΑΝΔΗΛῆΘΡΑ. Ζ. Φιτρί.

ΚΑΝΔΗΛΟΣΒῆΣΤΗΣ. Ζ. Καντηλοσβύσης.

ΚΑΝΕΎΩ (γρ. Καννεύω), Σ. Ἰσάζω εἰς τὸ σημάδι, ἢ εἰς τὸν σκοπὸν, Σ. (viser au but, mirer). Ἀπὸ τὸ Κάννα, Ἑλλ. (jonc, canne) ῥῆμα Καννεύω, ἤγουν διὰ κἀννης ἢ καλάμου σκοπεύω τι.

*ΚΑΝΝΙΟΝ (χυδ. Κανί), καὶ συνώνυμ. *Καλαμοπόδαρον, τοῦ σκέλους τὸ ἔμπροσθεν κόκκλον τὸ ξηρόν. Ἀντικνήμιον, Ἑλλ. Διὰ τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν Κάνναν ἢ τὸν Κάλαμον ὠνομάσθη Καννίον, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ Γάλλοι, ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους λαβόντες, τὸ ὠνομάζουν Tibia, ἤγουν αὐλός, διότι ἐσκευάζοντο καὶ ἀπὸ κνήμας πτηνῶν αὐλοί. Ὁ Σ. ὠνομάζει Κούγιαυλον τὴν κνήμην (jambe). Ζ. Κουδύλιον, καὶ Κούγιαυλον.

ΚΑΝΤΑΡΈΤΟ. Ζ. Στατέρα.

ΚΑΝΤΗΛΟΣΒῆΣΤΗΣ, Σ. Κανδηλοσβέσης, Δ. Δαμάλι, Σ. Πυραύσης, καὶ Φάλαινα, Ἑλλ. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Ὀππια-

νοῦ (Άλιευτ. I, 404) λέγει « Φάλαιναν, καὶ ζωύφιον ἐν τοῖς » λύχνοις ἀλλόμενον, τὸ λεγόμενον Κανδηλοσβέσρα » Ὁ δὲ τοῦ Νικάνδρου (Θηριακ. 760, 763) τὸν ὀνομάζει ἀρσενικῶς Κανδηλοσβέσην. Τοῦ παλαιοῦ, Πυραύσης, φέρει ὁ Αἰλιανὸς (Περὶ ζ. ιδιότητ. XII, 8) παράδειγμα ἀπὸ τὸν Αἰσχύλον ,

Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύσου μόνον.

Σώζεται εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν καὶ τὸ Πυραύστης. Ζ. Πυραύσης.

Τὸ Δαμάλι δὲν ἐξεύρω ποίαν συγγένειαν ἔμπορεῖ νὰ ἔχη μὲ τὸ Δαμάλιον ἢ τὴν Δάμαλιν (génisse). Οἱ νεώτεροι ἐντομολόγοι ὀνομάζουν Δαμαλίδα (Damalide) γένος τι διπτέρων ζωύφιων, ὑποδιαιρούμενον εἰς τέσσαρα εἶδη.

ΚΑΠΝΙΑ. Ζ. Καμινιά.

* ΚΑΠΡΟΔΟΝΤΑ, οὐσ. οὐδέτ. πληθ. Σ. Τὸ τάσσει ὄχι εἰς τὴν σοικειώδη του τάξιν, ἀλλ' εἰς τὴν λέξιν Δόντια, καὶ τὸ ἐξηγεῖ, Ὀδόντια ὅμοια τῶν ὀδοντίων τοῦ κάπρου (sanglier). Εἰς ἡμᾶς ἔμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐπίθετον, ὅτε θέλομεν νὰ σημάνωμεν τὰ ζῶα τὰ ὀνομαζόμενα ἐπιθετικῶς ἀπὸ τοὺς παλαιούς Χαυλιόδοντα, Ἑλλ.

ΚΑΡΑΒΟΣ, Σ. Ἀφεδρώνας, Σ. (cloaque). Ζ. καὶ Κοπρόλακκος.

ΚΑΡΔΕΛΙ. ΚΑΡΔΕΡΙΝΑ. Ζ. Γαρδέλι, καὶ Σκαθί.

ΚΑΡΟΥΜΠΙ. Ζ. Κουντουρίδι.

ΚΑΡΠΗ. ΚΑΡΠΙΝ. Ζ. Σκάρφη.

ΚΑΡΠΙΖΩ, Σ. (recueillir les fruits). Φέρει ὁ Ἡσύχιος « Καρπίζεσθαι, προσοδεύεσθαι ».

ΚΑΡΠΙΣΤΗΣ. Ζ. Χρήσις καρπῶν.

ΚΑΡΦΗ ἢ ΚΑΡΦΙΝ. Ζ. Σκάρφη.

ΚΑΡΦΟΥΚΛΑ. Ζ. Πιρούνι.

ΚΑΣΑΚΑ, Σ. (casaque) « Κοσσόν, ἱμάτιον παχὺ, καὶ » τραχὺ περιβόλαιον » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΚΑΣΟΝΩ. Ζ. Μουρδόνω.

* ΚΑΣΤΕΛΛΟΣ. Μὴν ἔχοντες πῶς νὰ ἐρμηνεύσωμεν τὸ *château d'eau* τῶν Γάλλων, συγχωρεῖται νὰ δεχθῶμεν τὸ σύνθητες εἰς τοὺς Γραικορ. Κάσελλος, τὸ ὁποῖον ἔλαβαν ἀπὸ τοὺς Ῥώμ. (ὡς καὶ τὸ Κάστρον, τὸ Λεγεῶν, τὸ Τίτλος, καὶ ἄλλα, ἔτι καὶ σήμερον συνήθη εἰς τὴν γλῶσσαν). Ἰδοὺ πῶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Ἡσύχιος· « Κάσελλος, ὄνομα τόπου, ἄνω » φέροντος καὶ κάτω φέροντος, καὶ μερίζοντος τὸ ὕδωρ ». Εἰς πρῶτον τὸν Βιτρούδιον (*VITRUV. Architect. VIII, 6, tom. I, pag. 229, et tom. III, pag. 137, édit. Schneider*) μνημονεύεται τὸ *Castellum* οὐδέτ. μεταβαλλόμενον ἀπὸ τὸν παρακμ. Λατιν. εἰς τὸ ἄρσ. *Castellus*. Οἱ Ῥώμ. τὸ ὠνόμαζαν ἀρχαιότερα, οὐδέτ. πληθ. *Dividicula*, εἶον Διαμεριστήρια, ὡς λέγει ὁ Φῆσος: *Dividicula antiqui dicebant quæ nunc sunt castella, ex quibus à rivo communi aquam quisque in suum fundum ducit*. Καὶ ἐκ τούτου ἐξηγεῖται τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Μερίζοντος » τὸ ὕδωρ ». Ἀναλογεῖ ὁ Κάσελλος ἢ τὸ Κάσελλον μὲ τὸ ἀπὸ τοὺς Τούρκους ὀνομαζόμενον Σουτερεζί, οἶον Ὑδροστάτης ἢ Ὑδροσάθμη.

ΚΑΤΑΒΑΤΟΝ, Καταβατὸν καὶ Κατάβατον, Δ. Κατεβατὸν, καὶ Κατηδατὸν, Σ. (page), Σελίς, Ἑλλ. Ἡ λέξις εἶναι τῶν Γραικορ. Εἰς τὸν Ἡσύχιον εὐρίσκω, « Σελίς, πτυχίον, » καταβατὸν βιβλίου » καὶ « Σελίδες... ἐν τοῖς βιβλίοις τὰ » μεταξύ τῶν παραγραφῶν ». Ὁ δὲ Σουΐδας, « Σέλμα, σελίς, » τὸ μέσον τῶν δύο καταβατῶν ἄγραφον τυγχάνον ». Ἐάν, ὡς κρίνει ὁ Σαλμάσιος, Καταβατὸν ὠνόμαζαν τὴν ἄνωθεν εἰς τὰ κάτω γραφὴν, ὡς ἔλεγαν Στίχον τὴν ἀρισερόθεν εἰς τὰ

δεξιά (καθώς γράφομεν τὴν σήμερον), ἀκολουθεῖ ὅτι τὸ Καταβατὸν ἐσήμαινε κυρίως τὴν ὀνομαζομένην Κιονηδὸν γραφὴν (Ἰδ. ΒΕΚΚΕΡ, *Anecdol. Græc.* pag. 788 καὶ 1170). Παραδείγματος χάριν ἡ συνήθης σήμερον στιχηδὸν γραφὴ τοῦ « Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός » ἐγράφετο

Κιονηδὸν οὕτως, Ἄ Ἄ ὀ
 γ γ ς
 ι ι
 ο ο
 ς ς
 ὀ ἰ
 ϑ σ
 ε χ
 ὀ υ
 ς ρ

ΚΑΤΆΓΝΑΝΤΑ. Ζ. Κατέναντα.

ΚΑΤΆΓΟΜΑΙ. Ζ. Κρατῶ.

ΚΑΤΑΚΑΪΚΑΛΑ. Ζ. Κάκαρον.

ΚΑΤΑΚΟΙΤΆΜΕΝΟΣ. Ζ. Κατάκοιτος.

* ΚΑΤΆΚΟΙΤΟΣ (Κατακοιτάμενος, Σ.), ὁ δι' ἀρρώσϊαν φυλάσσω τὴν κλίνην (alité), Κλινήρης, καὶ Κλινοπετής, Ἑλλ.

ΚΑΤΆΚΡΥΟΣ (ὄχι Κκτάκριος, Δ.), Κρυμώδης Ἑλλ. Νερὸν κατὰκρυον (eau froide comme glace). Λέξις καλὴ νὰ τοπισθῆ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ἐπειδὴ ἐτοπίσθη πρὸ μικροῦ τὸ Κατακρυαίνω.

ΚΑΤΆΛΑΦΑΣ. Ζ. Κουταλαφάς.

ΚΑΤΑΜΗΝΙΑ. Ζ. Συνήθεια.

ΚΑΤΆΝΥΞΙΣ, Σ. Λύπη σφοδρὰ διὰ τὰς εἰς Θεὸν ἀμαρτίας (componction). Ζ. Συντριβή.

ΚΑΤΑΞΥΛΝΗ. Ζ. Σκελετός.

ΚΑΤΑΠΑΤΩ. Ζ. Πατώ.

ΚΑΤΑΠΙΝΑΡΙ, οὐσ. οὐδέτ. Σ. Γούργουρας, Σ. Φάρυγξ, Ἑλλ. Καταπότης τοῦ παρακμ. Ἑλλ. Τὸ Γούργουρας ἐσημειώθη ἀλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 327).

ΚΑΤΑΠΙΝΩ, Σ. (avalier). Μεταφορ. ἀντι τοῦ ἀρπάζω, ἀποσερῶ τι τινὰ ἀδίκως, ἢ καὶ δωροδοκοῦμαι, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Βατρ. 1466),

Εὐ! πλὴν ὁ δικασὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.

ΚΑΤΑΠΟΔΙ, ἐπίρρ. Σ. Ὀπίσω, Σ. Ἀπ' ὀπίσω. Σ. Κατὰ πόδας, Ἑλλ. «Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντας, κ.τ.λ.» εἶπεν ὁ Ξενοφῶν (Ἑλληνικ. ἱστορ. II, I § 13). Εἰς τὸν αὐτὸν Ξενοφῶντα εὐρίσκεται καὶ ὡς ἐπίρρημα γραμμένον Καταπόδας, συγχωρούμενον καὶ εἰς ἡμᾶς, ὡς λέγομεν καὶ Καταρχάς.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΖΩ. ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΤΗΣ. Ζ. Ποντίζω.

ΚΑΤΑΠΟΝΩ, Σ. Νικῶ, Σ. «Οὐ μνημονεύουσιν, ὅτι » τῶν καταπονηθέντων οἱ καταπονήσαντες ἥδιον καθεύδουσιν » Πλούταρχ. Ἀλέξανδρ. § 40.

* ΚΑΤΑΠΡΩΤΑ. ΚΑΤΑΠΡΩΤΑΣ, ἐπίρρ. Πρώτις α Ἑλλ. Τὸ πρῶτον, σύνθετον ἀπὸ τὸ οὐδέτ. Κατὰ πρῶτα, τὸ δεύτερον, ἀπὸ τὸ ἔλλειπτ. Θηλ. Κατὰ πρώτας. Ἐχομεν καὶ ἐπίθετον Κατάπρωτος, Πρώτιςος Ἑλλ. (principal).

ΚΑΤΑΡΡΟΗ. Ζ. Ρεῦμα.

* ΚΑΤΑΣΤΕΚΕΙ. Ζ. Κοστίζω.

ΚΑΤΑΣΤΗΝΩ, Σ. Οὕτω τὸ γράφει, καὶ τὸ ἐξηγεῖ stirare, σύρω δηλαδὴ τὰ ἐτι ὑγρά πανία, διὰ νὰ τὰ ὀμαλίσω (détirer). 2) Καταστήνω, Σ. Αλείφω τὰ αὐτὰ πανία μὲ κόλλαν ἀμύλου, διὰ νὰ τὰ κάμω πυκνότερα καὶ σερειώτερα (empeser,

mettre du linge dans l'empois, repasser). Από τὸ Καθίσημι, Ἑλλ.

ΚΑΤΑΣΤΡΙΑ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Καγγελωτὸν σανίδιον, ἐπάνω τοῦ ὁποίου θέτονται τὰ Βουτσία εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ οἴνου (chancier).

Ἴσως ἀπὸ τὸ Κατασρόνω. Ἴσως δὲ καί, κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ Καταστρία· « Στρία, ἐμπλέκτρια » λέγει ὁ Ησύχιος. Τὸ Καγγελωτὸν συνων. μὲ τὸ Πλεκτόν.

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΩ (coucher dans un registre), ἀπὸ τὸ ἄχρησον Κατασρώ, τοῦ ὁποίου μέλλων χρηστὸς Καταστρώσω, Ἑλλ.

ΚΑΤΑΤΑΖΩ, Σ. Δ. (γρ. Κατατάσσω), βάλλω εἰς τάξιν τὸν ἀτακτοῦντα. Ζ. Ἡσυχάζω.

ΚΑΤΑΤΡΥΦΩ. Ζ. Γαυριῶ.

* ΚΑΤΑΤΣΙΑΩ, ἐπιτατικὸν τοῦ Τσιλω (scier), Κατατιλάω ὦ Ἑλλ. « Κατατιλᾶ τῶν Ἑκαταίων » (Ἄριστοφόν. Βατρ. 396) « Κατὰ τῆς κεφαλῆς κατατιλῆσαι » (Ἄρτεμιδωρ. Ὀνειροκριτ. II, 26).

* ΚΑΤΑΦΑΓΑΣ. Ἡ λέξις εἶναι τοῦ Μενάνδρου (Φρύνιχ. σελ. 190). Ὁ Ἄριστοφάνης (Ὀρν. 289) τὸ γράφει διὰ τοῦ ὦ καὶ περισπ. Κατωφαγᾶς. Ἐπειδὴ ἔχομεν ῥῆμα Καταφαγόνω, Σ. (ronger), συγχωρεῖται νὰ προσλάβωμεν καὶ τὸ Καταφαγᾶς, σημαῖνον, ὅχι τόσον τὸν πολυφάγον, ὅσον τὸν τρώγοντα ἀρπακτικῶς (« Λάβρως ἐσθίουντα » Ἑλλ.), ὡς ἔτρωγεν ὁ πεινασμένος Ὀδυσσεὺς (Ζ. Ἀρπακτογουλιάρικα). Περί τῶν τοιούτων λέγει ὁ κοινὸς λαὸς τῶν Γάλλων παροιμιωδῶς : Il ne fait que tordre et avaler.

ΚΑΤΑΦΑΓΩΝΩ. Ζ. Καταφαγᾶς.

ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΙΟΝ (γρ. Καταφρόνιον), Σ. Δ. Καὶ οἱ

δύο τὸ ἐξηγοῦν ὡς συνώνυμον τοῦ Καταφρόνησις (mépris). Ἀλλὰ τὸ Καταφρόνησις σημαίνει αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν τοῦ καταφρονουῦντος· τὸ δὲ Καταφρόνιον λαμβάνεται πολλάκις κομψῶς ἀντὶ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐπιθέτου Καταφρονητὸς, ἢ τῆς μετοχῆς Καταφρονημένος, ὡς τῶν Γάλλων τὸ Rebut, καὶ τὸ Risée, οἷον ὅτε, λαλοῦντες περὶ τινος τοιούτου, λέγομεν, Ἐγινε καταφρόνιον ὄλου τοῦ κόσμου. Ὁμοιάζει μὲ τὸ οὐδέτερον Ἐλεγχος τοῦ Ὀμήρου « Κάκ' ἐλέγχεα » (Ἰλιάδ. β', 235), ἤγουν ἐπονείδισοι, ἐξουθενημένοι, καταφρόνια, καὶ μὲ τοῦ Δαυὶδ τὸ μὲ δύο συνών. οὐδετ. φρασμένον, « Ὀνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ » (ψαλμ. κβ', 6).

ΚΑΤΑΦΡΟΝΩ. Ζ. Περιφρονῶ.

ΚΑΤΑΧΑΛΩ, Σ. ἀπὸ τὸ Χαλῶ, καὶ τὴν Κατὰ πρόθεσιν (détruire, ruiner), Κατασρέφω, Ἑλλ. Τοῦ Θουκυδίδου (I, 94) τὸ « Κατεσρέφοντο » ὁ σχολιαστὴς ἐρμηνεύει ΚΑΤΕΧΑΛΑΣΑΝ, τὸ ὁποῖον μὴ νοήσας ὁ Στέφανος (ὡς ἄπειρος τῆς κοινῆς γλώσσης) ἐπρόβαλε διόρθωσιν ΚΑΤΕΝΑΥΜΑΧΗΣΑΝ.

ΚΑΤΑΧΝΙΑ, Σ. Καταχνία, Δ. Κατεκνία, Δ. Ὁ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μεταφράσας τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν (τομ. III, σελ. 48) τὸ γράφει Κατικνία. Μόνον ὀρθὸν εἶναι τὸ Καταχνία (brouillard)· « Χνίει, ψακάζει, θρύπτει « λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἀπὸ τὸ Ψακάζει ἢ Ψεκάζει (bruiner), εἶναι καὶ τὸ κοινὸν Ψηχαλίζει, ἢ Ψιχαλίζει.

Ἴσως ὁμως τὸ διὰ τοῦ κ̄ Κατεκνία, Κατικνία, ἢ καὶ Κατακνία, ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Κνίω ἢ Κνέω Ἑλλ. ὅθεν τοῦ Σουίδα τὸ « Κνηκίς... τὸ μικρὸν νέφος » τοῦ Φωτίου τὸ « Κνηκίδας... τὰς τὸν χειμῶνα σημαινούσας νεφέλας » καὶ τοῦ Ἡσύχιου, τὸ « Κνηκίς... νεφέλιον μικρὸν ». Τὸ κ̄ καὶ τὸ

χ εἰς ταύτην τὴν λέξιν φαίνονται ἀδιάφορα, ὡς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἡσυχίου, ὅστις ἐξηγεῖ τὸ Χνίω, ὡς συνών. τοῦ Θρύπτω, τὸ ὁποῖον συνωνυμεῖ καὶ μὲ τὸ Κνίω, Κνέω ἢ Κνήθω. Ζ. Κνουῖδιν καὶ Χνουῖδιν.

* ΚΑΤΆΧΡΗΣΙΣ (abus).

ΚΑΤΑΧΡῶΜΑΙ, μὲ συνών. Κακομεταχειρίζομαι Σ. Καταχρῶμαι, Ἑλλ. (abuser).

* ΚΑΤΕΔΑΦΪΖΩ. Ζ. Ἰσάζω μὲ τὴν γῆν.

ΚΑΤΕΛῶ. Ζ. Ἄνελῶ.

ΚΑΤΈΝΑΝΤΑ, ἐπίρρ. Χυδαῖσι Κατάγναντα, Σ. (vis-à-vis). Τοῦ παρακαμάζοντος Ἑλληνισμοῦ λέξις τὸ Κατέναντα.

* ΚΑΤΕΞΑΪΡΕΤΟΝ, ἐπίρρ. Κατ' ἐξαίρετον, Ἑλλ. (particulièrement, surtout).

* ΚΑΤΈΡΧΟΜΑΙ. Ὁ ἀόριστος τοῦ ῥήματος τούτου, Κατῆλθα, ες, ε, σημαίνει μεταφορ. τὸ Ἐδυσύχησα, ἔγινα πένης ἐκ πλουσίου (déchoir), οἶον (Ἀπολλων. ἐν Τύρ.),

Σπούδαζε πάντα κόπιαζε σὴν ἀρετὴν νὰ μάθης,
Γιατὶ μέγαλον βοηθὸν βρῖσκεις, ὄντε κατάρθης,

ἤγουν ὍΤΑΝ ΚΑΤΈΛΘΗΣ.

ΚΆΤΙ, Σ. Ἀπὸ τὸ Κᾶν τι (quelque chose). Δὲν πρέπει ὁμως νὰ συγχυθῆ μὲ τὸ ἐρωτηματικὸν Κάτι, ἢ μᾶλλον διὰ τοῦ διπλοῦ τ Κάττι, οἶον : Κάττι ἀργὰ ἤλθες; Κάττι δὲν τρώγεις; Κάττι δὲν λαλεῖς; Τοῦτο εἶναι τὸ δωρικὸν Κάττι, ἀντὶ τοῦ Κατὰ τί (pourquoi).

ΚΑΤΟΥΡῶ, Σ. Οὐρῶ καὶ Κατουρῶ Ἑλλ. Οἶον (Ἀριστοφάν. Ἑκκλ. 831), « Μὴ κατουρήσωσί μου ».

ΚΑΤΡΑΚΟΙΛῶ, Σ. Κατακοιλῶ, Σ. Κοιλῶ, Σ. Τὸ

ἔγραψα (Ἄτακτ. II, σελ. 413) Κατρακυλῶ, διότι ἐσυγκόπη ἀπὸ τὸ Κατακυλίω (ἀμεταβ.) μὲ πλεονασμὸν τοῦ ρ̄.

ΚΑΤΡΆΝΙ, Σ. Ζ. Κιτράμι.

* ΚΑΤΣΑΡΙΔΑ (blatte), ἀπὸ τὸ Κανθαρίδα, αἰτιατικὴν τοῦ Κανθαρίς Ἑλλ. (cantharide).

ΚΑΤΣΑΡΌΣ, ἐπίθ. ἀρσ. Σ. Δ. Οὔλος Ἑλλ. (crépu, frisé). Ὁ Μεύρσιος τὸ ἐτυμολόγησεν ἀπὸ τὸ Ρῶμι. Cæsaries· ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει ἀπλῶς τῆς κεφαλῆς τὴν Κόμην (chevelure), οὐδ' ἔχει τι κοινὸν μὲ τὰς ποιότητας τῆς κόμης. Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, τὸ Κατσαρὸς (ὡς καὶ τὸ πρὸ τούτου οὐσιαστικὸν Κατσαρίδα) ὠνομάσθη ἀπὸ τὸ ζωύφιον τὸν Κάνθαρον Ἑλλ. (scarabée), διότι τὸ Οὔλον εἶναι κυφόν (courbé, convexe) ὡς ὁ Κάνθαρος, ὅστις διὰ τοῦτο ἴσως καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς Käfer. Ζ. Κατσούνα.

Τὸ οὐδέτερον Κατσαρὸν λαμβάνεται καὶ ὡς οὐσιαστικὸν εἰς σημασίαν τοῦ Βόσρυχος, Ἑλλ. (boucle).

Συνώνυμον τοῦ ἐπιθέτου Κατσαρὸς ἔχομεν τὸ Σγουρομάλλις (Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 56).

ΚΑΤΣΪΚΑ, οὐσ. θηλ. Σ. Γίδα, Σ. Αἶγα, Σ. Κατζίη, Δ. Αἶξ, αἶγος, Ἑλλ. Τὸ Κατζίη τοῦ Δουκαγγίου, ἴσως ἦτο Κατζίκη. Ἰδοὺ ἡ φερομένη ἀπ' αὐτὸν μαρτυρία· « Ἐπαρε » τὸ χαρτί, καὶ μὴν εἶναι ἐργασμένον μὲ ἀσβέσην, ἀλλὰ ἄς » ἦναι ἀπὸ ΚΑΤΖΪΗΣ, ἤγουν ΡΥΦΙΚΌΝ, καὶ ξύσετο λεπτά, » κ. τ. λ. » τὴν ὁποίαν οὐτ' αὐτὸς ἐκατάλαβε, οὐτ' ἄλλος ἔχει νὰ καταλάβῃ, ἂν δὲν τὴν διορθώσῃ, « Ἄς ἦναι ἀπὸ » ΚΑΤΖΪΚΗΣ, ἤγουν ΡΙΦΙΚΌΝ, κ. τ. λ. » Τὸ Κατζίκης εἶναι γενικὴ τοῦ Κατζίκα (chèvre), τὸ δὲ Ρίφικόν, χυδαίως γραμμένον ἀντὶ τοῦ Ἐρίφικόν, ἀπὸ τὸ Ἐρίφος (chevreau), σημαίνει τὸ δέρμα τῆς ἐρίφου. Τὸ δὲ χυδ. ὄνομα,

Κατζίκα, είναι ξένον. Οί Ούγγαροι ονομάζουν τὴν Κατζίκαν Ketschke, καὶ οἱ Γερμανοὶ Kitze, καὶ Ziege, τὸ δὲ Ἐρίφιον Zickelchen. Εἰς τὴν παλαιὰν Ἀγγλοσαξονικὴν διάλεκτον ἡ Κατζίκα λέγεται Ticken (ἴδ. Adelung V. Ziege). Καὶ ἴσως εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἀναφερθῇ μία ἄλλη γλῶσσα τοῦ Δ. « Τήκεα καὶ Τήκενα, τὰ καττίκια » ἤγουν τὰ Κατσικία.

ΚΑΤΣΟΥΝΑ, Σ. Ὀγκη καὶ Ὀγκινος Ἑλλ. (croc, crochet). Καὶ τοῦτο τῆς αὐτῆς γενεᾶς ὄνομα μὲ τὰ ἀνωτέρω Κατσαρίδα καὶ Κατσαρὸς, ἀπὸ τὸ Κάνθαρος ἢ Κάνθων, διὰ τὸ ἐπικαμπές δηλαδὴ τῆς Κατσούνας· ὅθεν ὠνόμαζαν καὶ Κανθήλια Ἑλλ. τὰ σαγμαρία (bâts) διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον : « Κανθήλια, τὰ ἐν τῇ πρύμνῃ τῆς νεῶς » ἐπικαμπῆ ξύλα, ... καὶ τὰ σάγματα τῶν ὄνων, κ. τ. λ. ». Ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος λέγει : « Ὀγκοι, αἱ ἐξοχαὶ καὶ γωνίαι τῶν » ἀκίδων· καὶ πώγωνες τοξικῶν βελῶν » (ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 187).

* ΚΑΤΤΙ. Ζ. Κάτι.

ΚΑΤΩΚΕΛΙ, Σ. Καντίνα, Σ. Τὸ πρῶτον εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Κάτω, καὶ τὸ Ῥωμ. cella, Κατωκέλλιον (cave). Τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Ἰταλ. cantina (cantine) ὄνομα τῆς αὐτῆς γενεᾶς μὲ τὸ ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 186) ἐξηγηθὲν Κατούνα.

ΚΑΤΩΦΛΙ. Ζ. Πατηθύρα.

* ΚΑΥΚΑΛΟΝ. Ζ. Κάκαρον.

ΚΑΥΛΙ, Σ. Καυλίον, ὑποκορ. τοῦ Καυλός, Ἑλλ. (tige, hampe).

ΚΑΥΣΑΛΙΖΩ (χυδ. Καψαλίζω, Σ. Δ.) Καχιανίζω, Δ. Φρύγω, Ἑλλ. (griller, torrifier, brûler). Ἀπὸ τὸ Καύσαλις, ἢ Θέρμη (fièvre) « Καύσαλις, ὁ πυρετός » λέγει

ὁ Ἡσύχιος. Ἄλλ' ὁ αὐτὸς φέρει καὶ διὰ τοῦ $\bar{\chi}$, « Καυχάλις, » φλύκταινα » (phlyctène), ὅθεν πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη τὸ χυδαῖον Καχιανίζω τοῦ Δ. ἀντὶ τοῦ Καυχάλιζω. Ζ. Φρυγανίζω.

ΚΑΥΤΗ, Σ. ἄρτου κομμάτιον λεπτὸν, ὠπτημένον (rôtie), Ἄρτου φλόγωμα, Ἑλλ.

ΚΑΦΑΣΙΟΝ. Ζ. Σταυροπαράθυρα.

* ΚΑΥΧΑΛΙΖΩ. ΚΑΨΑΛΙΖΩ. Ζ. Καυσαλίζω.

ΚΕΛΑΔΩ. Ζ. Κοιλαδῶ.

ΚΕΝΟΝΩ, Σ. Μεταγγίζω τὸ ἐψημένον εἰς τὸ πινάκιον. Οἱ Ἑβδ. (Β. Βασιλ. ιγ', 9) « Ἐλαβε τὸ τήγανον καὶ κατεκέ- » νωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤθελε φαγεῖν ».

ΚΕΝΤΡΟΝΩ, μὲ συνών. Κεντρίζω, Ἐγκεντρίζω καὶ Φιλιάζω (γρ. Φυλλιάζω) Σ. Ζ. Δέλος.

ΚΕΡΑΛΕΙΜΑ (γρ. Κεράλειμμα) οὐσ. οὐδέτ. Σ. Λέγεται καὶ θηλ. * Κεραλοιφή ἤγουν Κηραλοιφή (cérat).

* ΚΕΡΑΛΟΙΦΗ. Ζ. Κεράλειμμα.

ΚΕΡΑΜΙΔΑ, θηλ. Σ. Κεραμίδι, οὐδέτ. Σ. Κέραμος, ἄρσ. Ἑλλ. Τὸ πρῶτον εἶναι ἀπὸ τὸ Κεραμῖς ἰδος, Ἑλλ. τὸ δεύτερον ὑποκορ. Κεραμίδιον (tuile) ὡς ὁ Ἀριστοφάνης (Νεφ. 1126)

Καὶ τοῦ τέγους

Τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις σρογγύλαις ξυντρέψομεν.

ΚΕΡΑΣΕΛΗΝΗ. Ζ. Κυαρασελένη.

ΚΕΡΑΤΑΣ, Δ. Κερατάς, Σ. Κερατάριος, Δ. Κερασφόρος, Δ. (cornu). Σώζεται ἐπίγραμμα (Brunck, Analect. tom. II, pag. 318), « Εἰς γραμματικὸν κερασφόρον » τὸ ἐξῆς :

Ἐξω παιδεύεις Πάριδος κακὰ καὶ Μενελάου,
Ἐνδον ἔχων πολλοὺς σῆς Εἰλένης Πάριδας.

ΚΕΡΑΤΖΟΥΝΙ, Κερατζοῦνι, Δ. Κριατζοῦνι, Σ. Μίσχος Ἑλλ. τὸ ἄκρον ἢ ἡ οὐρά, ὅθεν κρέμεται ὁ καρπὸς (pédoncule). Ὁ Δ. τὸ ἐσύγχυσε μὲ τὴν ψείραν, γράφων « Κερατζοῦνι, pediculus, Φθείρ, Σάθραξ » διότι τὸ Ῥωμ. pediculus σημαίνει ὁμωνύμως καὶ τὴν ψείραν (που) καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ καρποῦ (pédicule ἢ pédoncule). Τὸ Κερατζοῦνι ἐφθάρη ἀπὸ τὸ ἀνεύρετον ἀκόμη ἑλληνικὸν Κερατύνιον, ὑποκορ. τοῦ Κέρας, τος (corne), ὡς ἀπὸ τὸ Στῆθος, Στηθύνιον. Ἐνδέχεται μ' ὅλον τοῦτο νὰ ᾔηται καὶ ἀπὸ τὸ Κερατώνιον, οὐδέτερον σιωπημένον εἰς τὰ Λεξικά, ὅπου ὁμως εὐρίσκεται τὸ θηλυκὸν Κερατωνία, συνώνυμον τοῦ Κερατία, ὄνομα δένδρου τοῦ ὁποίου ὁ καρπὸς ὠνομάζετο Κεράτιον, κοινῶς λεγόμενον Ξυλοκέρατον (caroube), οὐδ' ἀπίθανον ἂν ἐλέγετο καὶ Κερατώνιον.

ΚΕΡΝΩ. Ζ. Περνώ.

* ΚΕΦΑΛΑΓΚΑΘΟ. Ζ. Σκόλυμβρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Σ. μέρος βιβλίου (chapitre). 2) Συναθροισμα διαφόρων ἀριθμῶν εἰς ἓν (somme), Πλήρωμα, Ἑλλ. (Ἀριστοφάν. Σφ. 660). 3) * Κεφάλαιον (capital), δάνειον ἀργυρίου σχετικῶς πρὸς τὸν δι' αὐτὸ διδόμενον τόκον, οἶον (Πλάτ. Νόμ. VIII, σελ. 742) « Ὡς ἐξὸν μὴ ἀποδιδόναι » τοπαράπαν τῷ δανεισαμένῳ μήτε τόκον μήτε κεφάλαιον ».

ΚΕΦΑΛΙ (ἤγουν Κεφάλιον), Σ. Κεφαλή (tête), Ἑλλ. Ὁ Πλούταρχος (Συμποσιακ. II, 7, édit. Reisk. τόμ. VIII, σελ. 539) εἶπε καὶ ὑποκορ. Κεφάλιον, ἀντὶ τοῦ Κεφαλή.

ΚΕΦΑΛΟΚΛΑΣΙΟΝ, Δ. (dégradation). Λέξ. Γραϊκορ. Τὰ Γλ. τὴν ὀνομάζουσι καὶ « Κεφαλής ἐναλλαγὴν » καὶ « Κατασάσεως ἐναλλαγὴν ».

ΚΕΦΑΛΟΚΟΠΤΩ (Κεφαλοκόβω, Σ.) Ἀποκεφαλίζω,

Σ. Καρατομῶ, Ἑλλ., ἀντί τοῦ ὁποίου ὁ παρακμ. Ἑλλ. ἔλεγε Κεφαλοτομῶ (Φρυνιχ. σελ. 150). Σήμερον συνηθεσέρως λέγομεν Ἀποκεφαλίζω (décapiter), τοῦ παρακμ. Ἑλλ. καί τοῦτο, « Καί πέμφας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην » Ματθ. ιδ', 10.

ΚΕΦΑΛΟΤΡΕΧΟΥΣΑ, μέ συνών. Ζάλη, Σ. Ἰλιγγος, καί Σκοτοδίνη, Ἑλλ. (vertige). Δέν ἐξεύρω ποῦ τῆς Ἑλλάδος σήμερον ὀνομάζεται Κεφαλοτρέχουσα, ἢ συνηθέστατα λεγομένη Ζάλη. Ἴσως ἔχει τί κοινὸν ἢ λέξις μέ τὴν ἀνωτέρω (σελ. 49) ἀπὸ τὸν Σουΐδαν μαρτυρίαν « Ἡ εἰς τὴν κεφαλὴν » ἀνατρέχουσα ἀναθυμιάσις ».

ΚΗΒΟΥΡΙ, Σ. Δ. Κυβούρι, Σ. Κιβούριον, Δ. (tombeau), οἶον Ἀπολλων. ἐν Τύρ.)

Κ' εἰς τὸ Κιβούριν τῶμορφον τότες εἰς μὴν τὸν Θάψαν.

Κιβούριον ὠνόμαζαν οἱ Γραικοί. τὸν ὄροφον τὸν σκεπάζοντα τὴν ἀγίαν τράπεζαν. Κιβώριον (ciboire) ὀνομάζουσι σήμερον οἱ Δυτικοὶ χριστιανοί, οἱ λεγόμενοι Καθολικοί, τὸ περιέχον τὴν προηγιασμένην εὐχαριστίαν ἀγγεῖον.

Ἄλλ' εἰς τὸν Θεόφραστον, Διοσκορίδην καὶ ἄλλους Ἕλληνας, Κιβώριον λέγεται ὁ Λοβὸς ἢ τὸ Φυσκίον, ὡς τὸ ὀνομάζει ὁ Διοσκορίδης (II, 128), εἰς τὸ ὁποῖον περιέχεται ὁ Αἰγύπτιος κύαμος. Κιβώρια (ciboria) ἀκόμη ὠνόμαζαν καὶ τὰ εἰς μίμησιν τούτων κατασκευαζόμενα ποτήρια: ὅθεν ὁ Ἡσύχιος λέγει « Κιβώριον, Αἰγύπτιον ὄνομα ἐπὶ ποτηρίου ». Ἡ λέξις εἶναι Αἰγυπτιακὴ (ἴδε IABLONSK. Voc. *Ægyptiac.* pag. 108).

ΚΗΛΩΝΙ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ (παρὰ τὸ σύνθηές του) Γαλλιστί, Bascule de puits. Κηλώνιον, Ἑλλ. Φέρει ὁ αὐτὸς Σ. (σελ. 322) καὶ λέξιν σύνθετον, Κηλωνοπήγαδον, εἰς διάκρισιν τοῦ Μαγκανοπηγάδου· « Κηλώνια, ἀντλητήρια ξύ-

» λινά » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Κηλώνειον, ξύλον, ἐν ᾧ
 » ἀντλείται τὸ ὕδωρ ». Ἐξήγησε τὴν φύσιν καὶ χρῆσιν τοῦ
 Κηλωνίου ἕνας ἀπὸ τοὺς παλαιούς κωμικούς :

Ὡς' ἀναπίπτων καὶ κατακύπτων ——— ———
 Κηλώνιον τοῖς κηπούροις —————

(Ἴδε ΜΕΝΑΝΔΡ. et ΡΗΙΛΕΜΟΝ. reliq. édit. Meineke ,
 pag. 391).

ΚΗΛΩΝΟΠΗΓΑΔΟΝ. Ζ. Κηλώνι.

* ΚΗΠΟΚΌΜΑΡΑ. Ζ. Φράουλε.

* ΚΗΡΑΛΟΙΦΗ. Ζ. Κεράλειμμα.

● ΚΗΡΗΘΡΑ (Κηρίθρα, Σ.) Μελόπιττα, Σ. Δ. Κηρομέλι,
 Δ. (rayon, ou gâteau de miel), Κηρίον, Ἑλλ.

Συγγενεῦει ἡ λέξις μὲ τὸν Κήρινθον τοῦ Ἀριστοτέλους,
 (Περὶ ζ. ἰσop. ΙΧ, 27, § 2), τὸν συνων. καὶ Ἐριθάκην
 (Αὐτόθ. § 23) καὶ Σανδαράκην (Αὐτόθ. § 15) λεγόμενον.
 Ζ. Σανδαράκη.

ΚΙΕΜΈΡΙ. Ζ. Θόλος.

ΚΙΚΡΙΑΛΪΖΩ, Σ. Κουκρουκίζω καὶ Κουκρουκῶ, Σ. Ὀνο-
 ματοποιημένη φωνὴ τοῦ πετεινοῦ (le chant du coq). Τὸ
 πρῶτον πιθανὸν ὅτι ἐλέγετο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας Κικιρρίζω,
 ἐπειδὴ « Κικιρρός, ἀλεκτρυῶν » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΚΙΛΪΚΙΟΝ, Σ. Δ. (cilice). Τὰ Γλ. φέρουν « Κιλίκια,
 » Τράγοι ἀπὸ Κιλικίας οἱ δασεῖς. Πάνυ γὰρ ὑπάρχουσι
 » ἐκεῖσε οἱ τοιοῦτοι τράγοι ὅθεν καὶ τὰ ἐκ τῶν τριχῶν συν-
 » τιθέμενα Κιλίκια λέγονται ». Ζ. Τριχία.

ΚΙΝΆΒΑΡΙ, οὐσ. οὐδέτ. Σ. Κιννάβαρις, Θηλ. Δ. Κιννά-
 βαρις, ἀρσ. Ἑλλ. (ΒΕΚΚΕΡ, *Anecd. Græc.* pag. 104),
 Κιννάβαρι, οὐδέτ. Ἑλλ. Διοσκοριδ. Εἰς τὸν Φώτιον ὀνομάζεται
 καὶ Τιγγάβαρι. Ὁ Σ. τὸ ὀνομάζει (σελ. 185) καὶ Κοκκι-

νάβαρι. Ὁ Ἡσύχιος λέγει καὶ « Ψάδδα, ἢ Κινάβαρις ». Τὸ **Κινάβαρι** (cinabre) ἐσυγχύθη πολλάκις μὲ τὸ Σινοπίδιον. **Z.** Σιναπίδι.

ΚΙΝΗΣΙΣ, Σ. Λύσις κοιλίας (flux de ventre, diarrhée) Διάρροια, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Κινῶ ἐνεργ. τὸ ὁποῖον ὁ Ἱπποκράτης μεταχειρίζεται (Ἄφορ. I, 22) εἰς σημασίαν τοῦ Λύω τὴν κοιλίαν διὰ ἱατρικῶν καθαρσίων (purger) « Πέπονα » φαρμακεύειν καὶ κινέειν, μὴ ὡμὰ κ. τ. λ. ». Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν Ἀριστοτέλην (Πολιτ. III, 10 § 4, σελ. 98) « Κινεῖν ἕξει τοῖς ἱατροῖς ». Λέγομεν καὶ ἡμεῖς, **M'** ἐκίνησεν ἢ **Δέν μ'** ἐκίνησε τὸ **Καθάρασιον**, ἢ **Καθαρτικὸν**, ἤγουν τὸ κινητικὸν ποτὸν (purgatif).

ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ, Σ. δύναμιν ἔχων νὰ κινῇ (moteur). 2) Δύναμιν ἔχων νὰ λύῃ τὴν κοιλίαν. **Z.** Κίνησις.

ΚΙΝΩ, Σ. σαλεύω τί ἀπὸ τὸν τόπον του (mouvoir). 2) Κινῶ, λύω τὴν κοιλίαν (**Z.** Κίνησις). 3) Μεταφορ. **Κινῶ πόλεμον** καὶ **Κινῶ ζάσιν** (susciter), ὡς εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης (Βατρ. 759),

Ἄ! πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα
Ἐν τοῖς νεκροῖσι, καὶ ζάσις πολλὴ πάνυ.

4) **Κινῶ λόγον**, καὶ παθητ. **Ἐκινήθη λόγος** περὶ κ.τ.λ. ἤγουν ἐδόθη ἀφορμὴ λόγου, ἔπεσε λόγος. 5) **Κινῶ**, μεταφορ. πείθω τινὰ, ὡς καὶ τὸ σύνθετον **Παρακινῶ**. 6) **Κινῶ οὐδετ.** μεταβαίνω ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ ἀκολούθως **Ἀναχωρῶ** (partir), οἷον **Μελετῶ νὰ κινήσω μεθαύριον**. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην σημασίαν τὸ μεταχειρίζεται ὁ παρακμ. Ἑλλ., οἷον « Ἐκίνει ποιούμενος τὴν πορείαν ὡς ἐπ' Ἀρκαδίας »

(Πολύβ. II, 54 § 2), « Κινήσαντος τοῦ Διώνος » (Πλου-
τάρχ. Δίων. § 27) « Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραάμ εἰς γῆν
» πρὸς Λίβα » (Γενεσ. κ', 1).

ΚΙΣΣΑΡΙ, Σ. Λαφρόπετρα (ἤγουν Ἐλαφρόπετρα) Σ. Κισ-
σάριον (pierre-ponce) δωρικῶς , ἀντὶ τοῦ Κισσήριον
ὑποκορ. τοῦ Κίσσηρις Ἑλλ.

ΚΙΣΣΑΡΟΚΑΘΑΡΙΖΩ, Σ. Ὑμαλίζω τί μὲ τὸ Κισσάριον,
Κισσηρίζω, Ἑλλ. (poncer). Ἐπειδὴ σώζεται τὸ Κισσάρι,
εὐλογώτερον νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ Ἑλλ. Κισσηρίζω ἢ
Κισσαρίζω, παρὰ τὸ ἐπτασύλλαβον Κισσαροκαθαρίζω. Τὰ Γλ.
φέρουν : « Κίσσηρις... εἶδος ὀμαλισηρίου ».

ΚΙΤΡΑΜΙ, Σ. Κατράμι, Σ. Ῥητίνη ἐπιτηδεῖα εἰς πίσσωμα
πλοίων (goudron). Οἱ Ἐτυμολογηταὶ Γάλλοι παράγουν τὸ
goudron ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν Kitran , τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ
Κεδρία, Ἑλλ. τὸ σημαῖνον τὴν ἀπὸ τὴν Κέδρον, τὸ δένδρον,
ῥέουσαν Ῥητίνην (Διοσκορίδ. I, 105), τὴν ὁποίαν ὁ Νίκανδρος
(Ἄλεξ. 488) ὀνομάζει « Κεδρινέην πίσσαν ».

ΚΙΤΡΟΝ, Σ. « Μῆλα Μηδικά, τὰ νῦν Κίτρα » λέγει ὁ
Φρύνιχος (σελ. 212). Τὸ ὠνόμαζαν καὶ Κιτρόμηλον. Ἴδε
Ἄτακτ. I, σελ. 283).

ΚΛΕΪΔΟΝΑΣ. Ζ. Κλήδονας.

ΚΛΗΔΟΝΑΣ, (Κλείδονας, Σ.) παίγνιον δεισιδαιμονικόν,
παιζόμενον κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Εἰς ἀγγεῖον
γεμισμένον νερόν, βάλλει καθεῖς ἀπὸ τοῦς συμπαίκτορας δακτυ-
λίδιον ἢ ἄλλο τι σημεῖον, τὰ ὁποῖα ἔπειτα ἀνασύρει τις ἐν καθέν,
ἐπιλέγων τί, ὅθεν μαντεύεται καθενὸς ἢ τύχη καλὴ ἢ κακὴ.
Ἡ ὀρθὴ του γραφὴ εἶναι διὰ τοῦ ἠ, διότι εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλλ.
Φηλυκ. Κληδῶν, ὄνος, (présage, augure).

Ἀπὸ τὴν Κληθδὸνα ἐσχημάτισαν οἱ παλαιοὶ καὶ ῥήμα τὸ Κληθονίζω, Ἑλλ. « Μαντευόμενος μαντεῖαν, Κληθονιζόμενος » καὶ οἰωνιζόμενος » (Δευτερονομ. ιη', 10), τὸ ὁποῖον οἱ σχολιασαὶ ἠρμήνευσαν « Ἐκ τῶν λαλουμένων σοχαζόμενος », ὡς τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὁ Ἡσύχιος « Κληθονίσαι, ἀκοῦσαι φήμην τινα, » μαντεῦσασθαι ». Καὶ ῥηματικὸν Κληθονισμός, Ἑλλ. περὶ τοῦ ὁποῖου ὀνειδίζει ὁ Ἡσαΐας (β', 6) τοὺς Ἑβραίους, « Ἐν- » ἐπλήσθη ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληθονισμῶν, ὡς » ἡ τῶν ἀλλοφύλων ».

ΚΛΗΡΟΣ. Ζ. Σκαρφία.

ΚΛΙΝΩ, Σ. Ἐγκλίνω, Σ. Συγκλίνω, Σ. μεταβ. (incliner) Κλίνομαι, Σ. (s'incliner). 2) Κλίνω, Σ. ἀπαγγέλλω τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ὀνομάτων κατὰ πτώσιν (décliner). 3) Κλίνω, ἀμεταβ. (s'incliner). 4) Κλίνω, πείθομαι, ὑποτάσσομαι· ὅθεν « Ἀκλινῆς, ἀνυπότακτος » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΚΛΟΚΙΟΝ, Σ. Κουκλί, Σ. Ἴδε Ἄτακτ. Ι, σελ. 338-339.

* ΚΛΟΝΟΣ, οὐσ. ἀρσ. κίνησις ἄτακτος καὶ θορυβώδης, σεισμὸς (secousse, cahotement), Κλόνος Ἑλλ. καὶ ῥήμα Κλονῶ, Ἑλλ. καὶ κοιν. (agiter, secouer). Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Κλονεῖ, ταρασσει, φθείρει, θορυβεῖ » καὶ « Κλονεῖ- » ται, φθείρεται, ἔΡΧΕΤΑΙ » ὅπου ἴσως ἡ τελευταία λέξις ἐγράφετο παλαιὰ ὈΡΧΕΪΤΑΙ· διότι καὶ ἡ ὄρχησις, κλόνος τοῦ σώματος εἶναι « Κλόνος, θόρυβος, τάραχος, ἢ σρόφος » λέγει ὁ Φώτιος. Ὁ δὲ Ἡσύχιος: « Κλόνος, ταραχὴ πολέμου, ἢ σεισμὸς ».

* ΚΛΟΝΩ. Ζ. Κλόνος.

ΚΛΟΞΑΡΩ, Σ. Λυγκιάζω, καὶ Λυξιγκιάζω, Σ. Ζ. Κλόξος.

ΚΛΟΞΟΣ, Σ. Λυγκιὸν, Σ. Λύξιγκας, Σ. Κλόξος καὶ Κλοξός,

καὶ Κλωζος, Δ. Λύγξ, Ἑλλ. Τὸ Κλόζος εἶναι τὸ Ἑλλ. Κλωγμός (ἀπὸ τὸ Κλώζω, Κλώξω), ὀνοματοποιημένα καὶ τὰ δύο ἀπὸ τὸν γινόμενον ἤχον εἰς τὸν λυγμόν. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον « Κλωγμός, ὁ διὰ τῆς γλώττης περὶ τὸν οὐρανίσκον ψόφος, » ὃν Λάκησιν τινές φασιν κ. τ. λ. ». Ὁ δὲ Φώτιος « Κλώ- » ζειν, ἐκβάλλειν τῇ γλώσση ἠχοῦντα, καὶ Κλωγμόν τὴν » φωνὴν ἔλεγον ταύτην· ὑποσύροντες γὰρ τὴν γλώτταν, καὶ » πλῆσσοντες τὸν οὐρανίσκον, ποιὸν ἤχον ἀπετέλουν ». Μὲ παρομοίαν ὀνοματοποιίαν ὀνομαζοῦν οἱ Γάλλοι *claquement* τὸν κτύπον τὸν ὀδόντων, διὰ δὲ τοῦ ῥήματος *claqueter* τὸν ἤχον τοῦ Τέττιγος (*cigale*). Ὁ Δ. ἐξηγεῖ τὸν Κλόζον, Λύγγα (*hoquet*), καὶ τὸν Κλωζον, Λυγμόν (*sanglot*).

ΚΛΟΥΒΙ, Σ. Δ. ὀρνέων οἰκίσκος (*cage*), ἤγουν Κλωβίον, ὑποκορ. τοῦ Κλωβός (ὄθεν ἴσως καὶ τὸ *club*). Κλωβίον ἔτι ὠνόμαζαν κοινῶς καὶ τὸν Κύρτον (*nasse*), διὰ τὴν ὁμοιότητα. Εἰς τὸν Ὀππιανόν (Ἄλιευτ. III, 85) τὸ Κύρτοισιν ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σχολιαστὴν, « Ζωγρείοις, κλω- » βίοις ».

Ἐκ τούτου ὀνομαζόμεν καὶ τὸ ἀλλοιωμένον διὰ τὴν παλαιότητα αὐγὸν τῆς ὄρνιθος Κλούβιον (*couvi*), διότι ἐφθάρη θερμαινόμενον ἀπὸ τὴν ὄρνιθα εἰς τὸ Κλουβίον. Ὁ Σ. τὸ γράφει Κλούβιον καὶ Σκλούδιον, καὶ τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνώνυμον τοῦ Κορμιασμένον, Σ.

Ἐνδέχεται ὁμῶς νὰ συγγενεῦη μὲ τὸ Γαλλικὸν *couvi* τὸ Κλούβιον (κατὰ τὸ Γλάσρα ἀπὸ τὸ Γάσρα).

ΚΛΟΥΒΙΟΝ. Ζ. Κορμιασμένον.

ΚΛΟΥΣΣΑ. Ζ. Κλωσσῶ.

* ΚΛΩΘΟΓΎΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ εἶπεν ὁ μεταφραστὴς τῆς Βυζαντίδος (III, σελ. 72) τὴν λεγομένην Δίνην Ἑλλ.

(tournant d'eau). Από τὸ Κλωθωγυρίζω. Τούτου τοῦ συνθέτου (Κλώθω, Γυρίζω) σύνθετον ῥηματικὸν εἶναι τὸ Κλωθογύρισμα. 2) *Κλωθογυρίσματα, πληθ. καὶ μεταφορ. ὀνομάζομεν τοὺς πλασοὺς καὶ δολίους λόγους (paroles artificieuses ἢ captieuses), Στροφαὶ λόγων, Ἑλλ.

ΚΛΩΣΣΑΡΙΑ. ΚΛΩΣΣΟΪ. Ζ. Κλωσσῶ.

ΚΛΩΣΣΩ, Σ. Κλωσσᾶ ἢ ὄρνιθα λέγομεν σημαίνοντες τὴν φωνὴν αὐτῆς ὅταν πυρόνη αὐγὰ, ἢ καλῆ πρὸς ἑαυτὴν τὰ νεογέννητα ὄρνιθια. Ἀπὸ τοῦτο, μὲ τὴν αὐτὴν ὀνοματοποιίαν καὶ σημασίαν, τὸ glousser τῶν Γάλλων. Εἶναι τῆς αὐτῆς γενεᾶς μὲ τὸ Κλώζω. Ζ. Κλόξος.

Τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά τὸ βαρύνουν Κλώσσω. Ἑλλ. πλὴν τοῦ Σουίδα ὅστις τὸ περισπᾶ, λέγων « Φωλάς... σημαίνει δὲ τὴν » κατοικίδιον ὄρνιν, τὴν ἐπωάζουσαν καὶ ΚΛΩΣΣΟΪΣΑΝ » τὸ ὁποῖον ἀλόγως ἠθέλησαν νὰ διορθώσωσι ΚΛΩΖΟΥΣΑΝ. Τὸ Φωλάς τοῦ Σουίδα, εἶναι τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Κλωσσα, τὸ ὁποῖον ὁ Σ. γράφει Κλωσσαριά, Κλωσσοῦ καὶ Κλοῦσσα.

ΚΝΗΚΟΣ (Κνίκος, Σ.), Κνηκάνθιον, Δ. Εἶναι τῶν φυτολόγων ὁ Carthamus tinctorius (safran bâtard)· ὅθεν καὶ Κνηκᾶτα ὀνομάζονται τὰ ἀπ' αὐτὸν βαφόμενα.

ΚΝΟΥΔΙΝ Ζ. Χνοῦδι.

ΚΟΆΖΩ, Σ. σημαίνει τὴν φωνὴν τῶν βατράχων (coasser). Ἡ λέξις Κοάζω, ἢ καὶ Κοάσσω, πρέπει νὰ τοπισθῆ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ἐπειδὴ εἶχαν καὶ τὸ ἐπίρρημα, Κοάξ. Ἑλλ. (Κοασά, Σ.). Ῥηματικὸν οὐδέτ. Κόασμα, Σ. ἢ φωνὴ τῶν βατράχων (coassement).

ΚΟΑΣΜΑ. ΚΟΑΣΤΑ. Ζ. Κοάζω.

ΚΟΓΧΗ. Φέρει ἀνωτέρω καὶ σύνθετον Ἐξήκοχος, μὲ συνών. Ἐξάγωνος Σ. (hexagone). (Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 194).

ΚΟΖΑΔΑ. Ζ. Βαβούλι.

ΚΟΙΛΑΔΩ (γρ. Κελαδῶ), Σ. Δ. (gazouiller, rager).

ΚΟΙΛΩ (γρ. Κυλῶ) Σ. Δ. κατά συγκοπήν, ἀπὸ τὸ Κυλίω (rouler). Ὁ Δ. πλανηθεὶς ἀπὸ κακὴν γραφὴν δὲν ἐκατάλαβε τὴν φερομένην μαρτυρίαν ,

ΚΟΙΔΗ τὰ ζάρια ὁ ζαριστὴς, καὶ δρόνει σάν νὰ σκάπη,
Χάνει ψυχὴν καὶ τὸ κορμὶ, καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ ΒΛΕΠΗ.

Γράφε ΚΥΛΕΪ, καὶ ΒΛΑΪΠΤΕΙ.

*ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΟΣ ΝΟΥΣ (esprit endormi), Ὑπνηλός, Νωθός, Νωχελός, Ἑλλ.

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ. Ζ. Ἰδιωφελής.

ΚΟΚΑ, μὲ συνών. Κρίκα, Σ. Ἐγκοπή, Γλυφίς, Ἑλλ. (entaillure, coche). Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Cocco, ὅθεν καὶ τῶν Γάλλων τὸ coche.

Περὶ δὲ τοῦ Κρίκα. Ζ. Κοκάτι.

ΚΟΚΑΡΙ, Σ. Κοκκάριον, ὑποκορ. τοῦ Κόκκος (grain). Κοκκάρια ὀνομάζομεν τὰ βλασάνοντα ἀμέσως ἀπὸ τὸν σπόρον μικρὰ κρομμυδάκια, καὶ μεταφυτευόμενα εἰς ἐπιτηδειότερον τόπον, διὰ ν' αὐξήσωσιν.

ΚΟΚΑΤΙ, οὐσ. οὐδέτ. Σ. Ἐγκοπή, Κοίλωμα Ἑλλ. (mortaise). Τῆς αὐτῆς γενεᾶς λέξις μὲ τὴν Κόκαν, ἀντὶ τῶν ὁμοίων, καὶ τῶν δύο, ἀρκεῖ νὰ μεταχειριζώμεθα τὸ Κρίκα, ὡς λέξιν, ἥτις πιθανὸν ὅτι εὕρισκετο καὶ εἰς τοὺς παλαιούς. Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ Κρίξ, Ἑλλ. (συνωνύμου τοῦ Κρίκος) ἐμεταβάθη, ὡς καὶ ἄλλα, εἰς ὀνομαστικὴν, τὸ Κρίκα « Κρίκα, κρίκον » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ἀλλ' ὁ αὐτὸς φέρει καὶ « Ἐγκρίκω, κοίλω καὶ » κενῶ » ὁποῖον ἀληθῶς σημαίνει ἡ mortaise τῶν Γάλλων.

Καί ἐκ τούτου ῥῆμα Ἐγκρικόω εἰς τὸν Ἴπποκράτην· « Τάς τε » πλευράς καί τοὺς σπονδύλους ἐνεκρίκωσε πρὸς τὴν ἄκανθαν » (Φοεσ. Οἶκον. λέξ. Κρίκος). Διότι ἀληθῶς ἡ συνάρθρωσις τῶν σπονδύλων ὁμοιάζει τὴν Γαλλισί λεγομένην à tenon et mortaise συναρμογὴν.

ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ. Ζ. Πάσχα.

ΚΟΚΚΙΝΑΒΑΡΙ. Ζ. Κινάβαρι.

ΚΟΛΑΚΕΥΩ, Σ. Χαδεύω, Σ. Ψῶ, Καταψῶ, καὶ Καταψήχω, Ἑλλ. (caresser) « Καταψήχων, κολακεύων, ἡσυχῆ » τρίβων » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Ψῶσαι, θάλψει ». Ὁ Αἰλιανὸς (Περὶ ζ. ἰδιότ. VI, 25) ἐμεταχειρίσθη τὸ Κολακεία (κοιν. Κολάκευμα) εἰς σημασίαν τοῦ caresse. Ζ. Χαδεύω.

ΚΟΛΑΝΤΡΙΖΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ, manier, εἰς σημασίαν τοῦ Χειραπτάζω, Ἑλλ. ἤγουν συχνοπιάζω. 2) *Κολαντρίζω μεταφορ. σήμερον σημαίνει τὸ Καταλύω τί διὰ τῆς συχνῆς χρήσεως (user), οἷον περὶ φορέματος, Τὸ ἐκολάντρισα, καὶ Φόρεμα κολαντρισμένον (habit usé).

Συγγενεὺς, νομίζω, ἡ λέξις μὲ τὸ Κολετρῶ Ἑλλ. τῶν παλαιῶν. Πιθανώτερον ἴσως ἤθελε τις τὸ ἐτυμολογήσειν ἀπὸ τὸ Κυλινδρίζω. Ζ. Κυλινδρίζω.

ΚΟΛΙΓΑΣ. Ζ. Ἀνασάτης.

ΚΟΛΙΣΑΪΡΑ. Ζ. Σαμιαμίδιν.

ΚΟΛΛΑ. Ζ. Χονδρίλλα.

ΚΟΛΛΕΓΙΟΝ. Ζ. Σπουδασήριον.

* ΚΟΛΛΗΤΖΑΝΟΣ, Κνίδη, Ἑλλ. Ἀκαλήφη, Ἑλλ. Καὶ τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα ὀνομάζει ὁ Ἀριστοτέλης τὴν Θαλασσίαν Κνίδην (ortie de mer), τὰ ὅποια φέρει ὁμωνύμως καὶ ἡ Κνίδη ἢ Ἀκαλήφη τὸ φυτὸν, τὸ κοινῶς ὀνομαζόμενον Τσι-κνίδα (ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσ. σελ. 110).

ΚΟΛΛΗΤΖΙΔΑ, Δ. Ἀπαρίνη, Ἑλλ. οὕτως ὀνομασθεῖσα διότι προσκολλᾶται εἰς τὰ φορέματα τῶν ἐγγιζόντων, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ Γαλλικὸν αὐτοῦ ὄνομα *gaillet accrochant*. Ἐσημείωσε τὴν ιδιότητα ταύτην καὶ ὁ Διοσκορίδης (III, 104), « Ἀπαρίνη... προσέχεται δὲ τοῖς ἱματίοις ». Κατὰ τὸν αὐτὸν ὁμως Διοσκορίδην (IV, 138) Ἀπαρίνη ὠνομάζετο καὶ τὸ Ξάνθιον, τῶν φυτολόγων τὸ *Xanthium strumarium* (Lampourde), ἔχον τὴν αὐτὴν ιδιότητα νὰ προσκολλᾶται εἰς τὰ φορέματα· « ΞΑΝΘΙΟΝ. Οἱ δὲ καὶ ταύτην » Ἀπαρίνην καλοῦσι... καρπὸν δὲ [φέρει] σρογγύλον, ... » ἀκανθώδη ὡς πλατάνου σφαίρας, ἀντιλαμβανόμενον τῶν » ἱματίων μετὰ τὴν ψαῦσιν ». Τὰ ἱατρικὰ Γλ. φέρουν « Ξάνθιον ἢ κοινῶς Κολλητσίδα ». Ὁ δὲ Σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου εἰς τὸ « Εἰλιτενῆς ἄγρωσις » τοῦ ποιητοῦ (Εἰδ. XIII, 42) ἀφοῦ ἐξήγησε τὴν Ἄγρωσιν, εἰς τὴν συνήθως νοουμένην σημασίαν (*chiendent*), προσθέτει « Ἄλλοι δὲ τὴν Ἄγρωσιν » φασιν εἶναι βοτάνην πρασοειδῆ, ἣν ἰδιωτικῶς φασιν » Κολλητζίδαν (Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκρατ. σημ. σελ. 110).

ΚΟΛΟΒΙΟΝ. Ζ. Κολοβός.

* ΚΟΛΟΒΟΣ, κομμένος τὰ ἄκρα, ἀκρωτηριασμένος (*mutilé*) Κολοβός, Ἑλλ. ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰ σύνθετα Κολοβόκερατος, Ἑλλ. Κολοβόρριν, Ἑλλ. καὶ ἄλλα παρόμοια. Πρῶτος ἴσως ὁ Θεόπομπος ἐμεταχειρίσθη τὴν λέξιν, λέγων Κολοβά κεράμια τὰ κομμένα ἢ συντριμμένα μέρος τι (Ἄτακτ. III, σελ. 211). Ἐκ τούτου ὀνομάζονται, οὐσ. καὶ Κολόβια, Δ. τὰ μὴ ἔχοντα χειρίδας (*sans manches*) φορέματα. Ἀντὶ τοῦ ΚΟΛΟΒΙΟΝ ἔγραψεν ἄλλοῦ ὁ Δ. καὶ ΚΟΛΩΦΙΟΝ, καὶ διὰ τὴν κακὴν γραφὴν δὲν τὸ ἐκατάλαβεν οὔτ' αὐτὸς, οὔτ' ὁ ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβε. Τοῦ Κολοβός θεμα-

τικώτερον εἶναι τὸ Κολός· ὅθεν πιθανὸν ὅτι παράγεται τῆς κοινῆς τὸ Κουλός. Ὁ Ἡσύχιος ἐξηγεῖ τὸ πρῶτον « Κολοβός » κονδός, σμικρός, ὀλιγοσός, ἢ ἐσερημένος »· καὶ τὸ δεύτερον « Κόλος... νοσώδης, πηρός, κολοβός ».

* ΚΟΛΟΚΑΣΙΟΝ, ρίζα φυτοῦ τοῦ Ἑλληνιστῆ ὀνομαζομένου Κύαμος Αἰγύπτιος, τῶν φυτολόγων τὸ *Arum colocasia* (*gouet colocase*). Ἴδε τὸν Διοσκορίδην (II, 128), ὅστις τὸ γράφει *Θηλ.* καὶ διὰ δύο $\bar{\lambda}$, Κολλοκασία. Ὁ δὲ κύαμός του, ἢ μᾶλλον ὁ περιέχων τὸν κύαμον *Θύλακος* ὠνομάζετο *Κιβώριον*. Z. Κηβοῦρι.

ΚΟΛΟΣΑΦΡΑ. Z. Σαμιαμίδιν.

* ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΣ, ὅστις πλέει γυμνός, εἰς νερὸν θαλάσσιον ἢ ποτάμιον (*nageur*). * Κολυμβητὰς ἐλαίας ὀνομαζομεν σήμερον τὰς ταριχευμένας εἰς πολλὴν ἄλμην, ὥστε νὰ κολυμβῶσι, τὰς ὁποίας οἱ παλαιοὶ ἐπωνόμαζαν Ἀλμάδας, Νηκτρίδας, καὶ Κολυμβάδας, Ἑλλ.

ΚΟΛΥΜΠΟΥ (γρ. Κολυμβοῦ), ἐπίρρ. Σ. Λέγομεν καὶ Κολυμβητὰ, ἐπίρρ. οἶον Ἐπέρασα κολυμβητὰ (ἢ κολυμβοῦ) τὸν ποταμόν. Τὸ Κολυμβοῦ εἶναι γενικὴ τοῦ Κόλυμβος Ἑλλ. (*natation*), μεταβαλμένη εἰς ἐπίρρημα, κατ' ἔλλειψιν, ἀντὶ τοῦ Διὰ κολύμβου (*à la nage*).

* ΚΟΛΧΙΚΟΝ. Z. Σκυλόχορτον.

ΚΟΜΒΑΡΙΑ. Z. Κουβάρι.

ΚΟΜΜΕΝΟΣ, Σ. μετοχ. τοῦ Κόπτω, Κεκομμένος, Ἑλλ. (*coupé*). 2) Κομμένος ἔτι ὀνομάζεται καὶ ὁ εὐνοῦχος, Ἀπόκοπος, Ἑλλ.

ΚΟΜΜΙ, ΓΓ. Δενδρόκολλα, Δ. Κόμμι, Ἑλλ. (*gomme*). Τὸ Κόμμι ἢ Κομμίδιον (λέξ. Αἰγυπτιακῆ) εἶναι δάκρυον δένδρου ὀνομαζομένου Ἀκακία (*Acacia*), κατὰ τὸν Διοσκορίδην (I, 133).

ΚΟΜΠΆΡΙΑ. Ζ. Κουβάρι.

ΚΟΝΔΆΠΤΩ. Ζ. Σκονδάπτω.

ΚΟΝΔΥΛΪΖΩ. Ζ. Κονδύλιον.

ΚΟΝΔΪΛΙΟΝ, ό Σ. τó γράφει Κοντίλι, ό Δ. Κονδύλι, από τó Κόνδυλος, Έλλ. Κονδύλους (condyles) ώνόμαζαν οί παλαιοί τás έξοχάς τών όσέων, όπου λυγίζονται τά δάκτυλα, τρεΐς τόν άριθμόν εις καθένα δάκτυλον, πλήν του̃ μεγάλου, όσισ έχει δύο μόνους κονδύλους. Τά μεταξύ τών κονδύλων τούτων όσέα, όμοίως τρία, πλήν του̃ μεγάλου δακτύλου, ώνομάζοντο, Σκυταλίδες, ή Φάλαγγες, Έλλ. (phalanges). Άλλά παρομοίας τών κονδύλων τούτων έξοχάς έχουν και τά Καλάμια (roseaux), τás όποιás όμως δέν ώνόμαζαν Κονδύλους, αλλά Γόνατα (genoux). Τó μεταξύ τούτων τών καλαμίνων γονάτων έμεταχειρίζοντο οί παλαιοί, και μεταχειρίζονται άκόμη σήμερον όλα σχεδόν τά Άσιανά έθνη, ως έργαλειά γραφής, αντί τών πτερών (plumes), τά όνομαζόμενα από μέν τούς Τούρκους Καλέμ (από τó Κάλαμος), από μάς δέ, Κονδύλια, διά τήν όμοιότητα τήν πρós τούς κονδύλους τών χειρών, ή διότι ίσως ώνόμαζαν παλαιά και τó γόνατον τών καλάμων, ή και τόν κάλαμον όλον, συνωνύμως Κόνδυλον. Και τούτο πιθανολογεΐται από τó σημερινόν ρήμ. άμετάβ. Κονδυλίζω (Κοντιλίζω, Σ.) σημαΐνον τήν παράφορον κίνησιν ή προπάτησιν (vaciller), οΐον, Κονδυλίζει ό μεθυσμένος, ήγουν παρφέρεται ως « Κάλαμος υπό άνέμου σαλευόμενος ». Φέρουν δέ και τά Γλ. « Καννία, κόνδυλοι τών Καλάμων ».

ΚΟΝΤΆ. ΚΟΝΤΕΪΩ. * ΚΟΝΤΟΣΙΜΟΝΩ. Ζ. Σιμά και Σιμόνω.

ΚΟΝΤΡΑ. ΚΟΝΤΡΙΑΖΩ. ΚΟΝΤΡΙΑΣΙΣ. Ζ. Χόνδρα.

ΚΟΠΆΔΙ, Δ. Κοπάδι με συνών. Μάντρα, και Μαντρι, Σ.

Συνάθροισμα (troupeau) προβάτων, Ποίμνιον, Ἑλλ. — Αἰγιδίον, Αἰπόλιον Ἑλλ., — Βωδίων, Ἀγέλη, Ἑλλ. Κοπάδιον, ἀπὸ τὸ Κόπτω, ἐπειδὴ κόπτονται εἰς τροφήν ἀνθρώπου. Οὕτως ὀνομάζουσι καὶ Σφακτὰ, Σ. τὰ σφαζόμενα κτήνη, καὶ Κουράδι, οὐσ. οὐδετ. ἐνικ. Σ. τὸ ποίμνιον τῶν προβάτων, διὰ τὸ κούρευμα τῶν μαλλίων. Αὐτὸ τὸ Κτήνος Ἑλλ. καὶ κοιν. εἶναι τῆς αὐτῆς γενεᾶς λέξεις μετὰ τὸ Κ τ ε ἰ ν ω.

ΚΟΠΑΔΙΑΣΤΑ, ἐπίρρ. Σ. Ἀγεληδόν, Ἑλλ. (en troupes).

ΚΟΠΑΝΙΖΩ. Ζ. Στουμπίζω.

ΚΟΠΙΑΖΩ, Σ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 197) πρόσθεσε τοῦ Εὐαγγελιστοῦ (Λουκ. ζ', 6) τὸ « Κύριε » μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ εἰμι ἰκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου » εἰσέλθης » ἤγουν, Μὴ κοπιάσης εἰς τὸν οἶκόν μου.

ΚΟΠΡΟΛΑΚΚΟΣ, Σ. λάκκος ὅπου ρίπτονται τὰ κόπρια, τὰ θνησιμαῖα καὶ ἄλλαι ἀκαθαρσίαι (νοίγιο). Ἀναλογεῖ μετὰ Ὄξυθύμια, Ἑλλ. τῶν παλαιῶν « Ὄξυθύμια... τὰ καθάρματα » λέγεσθαι καὶ ἀπολύματα· ταῦτα γὰρ ἀποφέρεσθαι εἰς τὰς » τριόδους, ὅταν τὰς οἰκίας καθαίρωσιν κ. τ. λ. » (Ἄρποκρατ. σελ. 265). Ζ. Βρωμούμπολος.

ΚΟΠΤΗΣ (Κόφτης, Σ.) τὸ ἐξηγεῖ συνώνυμον τοῦ Ληστῆς καὶ τοῦ Κλέπτης. Οἱ παλαιοὶ μετὰ τὴν πρόθεσιν, Περικόπτης, Ἑλλ. « Περικόπται, κλώπες » λέγει ὁ Φώτιος. Καὶ τὸ ῥῆμα Περικόπτω εἰς τὸν Δημοσθένην (Περὶ τῶν ἐν Χερρόννησ. σελ. 92), καὶ εἰς τὸν Πλούταρχον (Ἀλικβ. § 37, σελ. 38). Ὁμοίως οἱ Τοῦρκοι Κιεσιντζί (ἤγουν Κόπτην) ὀνομάζουσι τὸν ληστήν.

ΚΟΡΑΚΑΣ. Ζ. Συλληγούδια.

ΚΟΡΑΣΙ, Κορασιά, καὶ Κορίτζι Σ. (jeune fille). Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Κοράσιον, Ἑλλ. ὅθεν ὁ χυδαῖσμός ἐπλασε τὸ

δεύτερον. Τὸ τρίτον ἀπὸ τὸ Κορίσκιον, Ἑλλ. Ὁ Φρύνιχος (σελ. 24) λέγει· « Κόριον ἢ Κορίδιον, ἢ Κορίσκη, λέγουσι· τὸ δὲ » Κοράσιον, παράλογον ». Ὁ δὲ Πολυδεύκης, « Κόριον, » Κόρη, Κορίσκιον· τὸ δὲ Κοράσιον, εὐτελές ».

ΚΟΡΑΣΙΔΑ, Σ. Κορασίδι, Σ. Τὸ πρῶτον ἀπὸ ἄχρηστον τὸ Κορασίς ἰδος· τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Κορασίδιον, Ἑλλ.

ΚΟΡΔΕΛΑ, Σ. Ταινία, Ἑλλ. (ruban). Τὸ Κορδέλα ἀπὸ τὸ Ἰταλ. Cordella, ὑποκορ. τοῦ corda, καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Χορδὴ Ἑλλ. Ἴσως ὁμως ἐγγύτερον, ἀπὸ τὸ Κορδύλη, Ἑλλ. ἦτις, κατὰ τὸν Σουίδα, ἐσήμαινε « Τὸ κεφαλῆς πε- » ριεῖλμα » τὸ κοινότερον Φακιόλιον, ὅθεν καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Fasciola (bandelette). Ζ. Φακιώλι.

ΚΟΡΙΝΤΖΑ. Ζ. Τζίφνα.

ΚΟΡΙΤΖΙ. Ζ. Κοράσι.

ΚΟΡΜΑΛΑΣ. ΚΟΡΜΑΛΟΣ. Ζ. Σαρκάτος.

ΚΟΡΜΑΛΙ, Σ. Κορμός, Σ. Κούτζουρον, Σ. Κορμός, Ἑλλ. (tronc), Τὸ Κορμάλι ἔπρεπε νὰ ᾔηται διὰ τοῦ ῥ Κορμάρι, ἤγουν Κορμάριον, ὑποκορ. τοῦ Κορμός. Τὸ Κούτζουρον (bûche) ἴσως λείψανον αἰολισμοῦ ἢ δωρισμοῦ, Κόττουρον ἢ Κόσσουρον, ἤγουν κομμένον τὴν οὐράν μεταφορ. ἐπειδὴ Κούτζουρον λέγεται τὸ γυμνὸν ἀπὸ κλάδους καὶ φύλλα. Κόσσω καὶ Κόττω ἔλεγαν οἱ Αἰολεῖς τὸ Κόπτω (ὡς ἔλεγαν Ὀττομαι ἢ Ὀσσομαι, τὸ Ὀπτομαι, Πέττω ἢ Πέσσω, τὸ Πέπτω). Ὁ Ἡσύχιος μᾶς ἐφύλαξε τὸ « Κοττεῖν, τύπτειν » τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπὸ τὸ Κόπτειν, ὡς λέγει ὁ αὐτὸς « Κόπτων, τύπτων, ἐλαύνων ». Τὸ μαρτυροῦν ἀκόμη καὶ πολλὰ σύνθετα, Κουτζοκεφαλίζω, Κόπτω κεφαλὴν, Κουτζομύτης, ὁ κομμένος τὴν μύτην, Κουτζοχέρης, ὁ κομμένος τὴν χεῖρα.

Ἐπικόρμιον, Δ. ὠνόμαζαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσαθίου

(εἰς τὴν Ὀδυσσ. γ', σελ 1476) τὸ Κούτζουρον τοῦ μαγειρείου (billot de cuisine), τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιούς ὀνομαζόμενον Ἐπίξηνον Ἑλλ.

ΚΟΡΜΙΑΣΜΕΝΟΝ ΑΥΓΟΝ, Σ. ἤγουν αὐγὸν εἰς τὸ ὁποῖον ἐμορφώθη ἢ ἤρχισε νὰ μορφώνεται τὸ κορμίον τοῦ πωλίου (œuf couvi). Ζ. Κλουβί.

ΚΟΡΜΟΣ. Ζ. Κορμάλι.

ΚΟΡΜΟΣΤΑΣΙΑ, Σ. τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος (stature, taille).

ΚΟΡΝΙΑΚΤΟΣ, Σ. Δ. μὲ συνών. Σκόνη, Σ. Κοριορτός, Ἑλλ. Τοῦτο, σύνθετον ἀπὸ τὸ Κόνις καὶ Ὄρω τὸ ἐγείρω, σημαίνει, ὡς καὶ τὸ χυδαῖσθὲν Κορνιακτός, κόνιν κινουμένην καὶ ἐγειρομένην. Τὸ δὲ Σκόνη, δηλοῖ καὶ τὸν Κοριορτόν (poussière), καὶ προσέτι τὸ καταλεπτυσμένον διὰ τρίψεως ἢ κοπανίσεως σῶμα (poudre).

Τὸ Κορνιακτός ἔγινε κατὰ στοιχείων μετὰθεσιν ἀπὸ τὸ Κοριορτός, Κορριοτός καὶ Κορνιατός. Ἡ τροπὴ τοῦ ὄ εἰς ᾶ καὶ προσθήκη τοῦ κ συνέθη ἀπὸ σύγχυσιν δύο ὀνομάτων, τοῦ χρηστοῦ Κοριορτός καὶ τοῦ ἀχρήστου Κορνιακτός (ἀπὸ τὸ Κόνις καὶ Ἄγω).

Τὸ Σκόνη εἶναι Κόνη (μὲ τὴν εἰς πολλὰ συνήθη προσθήκην τοῦ σ), καὶ τοῦτο δὲν διαφέρει πλὴν κατὰ τὸν τύπον μόνον ἀπὸ τὸ Κόνις, Ἑλλ.

ΚΟΡΥΦΑΔΙΝ, Δ. Κορυφάριον, Δ. μέρος τοῦ χαλινοῦ τὸ περὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ἵππου (têtière), Κορυφαία, Ἑλλ.

ΚΟΡΥΦΗ, Σ. Κορφή, Σ. (sommet), Κορυφή, Ἑλλ. Ἡ συγκοπὴ τοῦ δευτέρου εἶναι κατὰ τὸ Σκόρδον, ἀντὶ τοῦ Σκόροδον, καὶ Κύρβας, ἀπὸ τὸ Κορύβας.

ΚΟΡΦΙΤΗΣ. Ζ. Γλωσσίδι.

ΚΟΡΦΟΛΟΓΩ, Σ. Κόπτω τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων (écimer).

ΚΟΡΩΝΑ, Σ. Στεφάνι, Σ. Στέφανος, Ἑλλ. Χορωνός, Ἑλλ. (couronne). Λέγει ὁ Ἀθήναιος (XV, σελ 680) « Τὸν σέφανον πάλαι Χορωνὸν καλούμενον, ἀπὸ τοῦ τοῦς »
 » χορευτὰς ἐν τοῖς θεάτροις αὐτῶ χρῆσθαι, αὐτούς τε περι-
 » κειμένους, καὶ ἐπὶ τὸν σέφανον (ἴσ. τῷ σεφάνῳ, ΕΔ)
 » ἀγωνιζομένους, κ. τ. λ. ».

ΚΟΡΩΝΙΣ, Σ. Τέλος, Σ. Κορωνίς Ἑλλ. (faîte, comble).

ΚΟΣΑΛΟΝ. Ζ. Βαβούλι.

* ΚΟΣΜᾶΣ, ἀνδρὸς ὄν. κύρ. (Cosmas, Cosme, Côme), ἀπὸ τὸ Κόσμος (monde). Ἐκ τούτου καὶ ἡ κοινή παροιμία, « Ὡς ὁ κόσμος καὶ ὁ Κοσμάς ».

* ΚΟΣΜΌΠΑΠΑΣ, prêtre marié.

ΚΟΣΤΙΖΩ, Σ. Συνειθίζεται μάλις α τὸ τρίτον πρόσωπον, Κοσίζει μου, Σ. με συνών. ἔχει μου, Σ. Μοῦ ἔρχεται, Σ. Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Costa, ἐκ τοῦ Ῥωμ. Constat (Συνίσταται, Ἑλλ.), ὅθεν καὶ τῶν Γάλλων τὸ Couûter. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς σημερινὰς τῆς Εὐρώπης γλώσσας ἐπέρασεν ἡ λέξις με πλειοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν ἀλλοιώσιν, πλὴν τῆς Ἀγγλικῆς, ἣτις παρὰ τὸ, To cost (Κοσίζει) ἔχει καὶ συνών. Το Stand in (Ἰσάται ἐν, Ἑλλ.). Τὰ γενέθλια τῆς λέξεως εἶναι ἀπὸ τὸ Ἰσάμαι Ἑλλ. πλὴν ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀντὶ τοῦ Συνίσταται (Ῥωμ. Constat) ἔλεγον Καθίσταται, ὡς εἶπεν ὁ ῥήτωρ Ἀνδοκίδης (Περὶ τῆς ἑαυτ. καθόδ. σελ. 81) περὶ κωπίων, « Παρόν μοι πέντε δραχμῶν »
 » τὴν τιμὴν αὐτῶν δέξασθαι, οὐκ ἠθέλησα πράξασθαι πλέον ἢ
 » ὅσου ἐμοὶ ΚΑΤΈΣΤΗΣΑΝ », ἤγουν Ὅσον μοῦ ἘΚΌΣΤΙ-
 ΣΑΝ (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 409), καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Πλούταρχος

(Πότερ. Ἀθην. κατὰ πολεμ. κ. τ. λ. § 6) « Ἄν γὰρ ἐκλογισθῆ τῶν » δραμάτων ἕκαστον ὅσου ΚΑΤΕΣΤΗ, πλέον ἀνηλωκῶς φανεῖται » ὁ δῆμος, κ. τ. λ. ». Εἰς τὰς φράσεις ταύτας τὸ Καθίσταται ἔχει μεταφορ. σημασίαν τοῦ Ἰσημι, τὸ ζυγίζω, ἀπὸ τὸ ἔθος νὰ ζυγίζωσι τὸ ἀργύριον, ἀντὶ νὰ τὸ μετρῶσιν, εἰς τὰς συναλλαγὰς· ὅθεν ἐξηγεῖται καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ (Μάτθ. κς', 15) τὸ περὶ τῶν ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι ἐπλήρωσαν τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα· « Οἱ δὲ ἔξησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια » ἤγουν τὸν ἐπλήρωσαν. Τοῦτο νοεῖ καὶ ὁ Ἡσύχιος, λέγων « Στήσαι... πληρῶσαι » καὶ « Στήσασθαι, τὸ δανείσασθαι ».

Ἐάν λοιπὸν θέλῃ τις νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὸ ξένον Κοσίζει, ἐμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῆ τὸ Στέκει (ὡς οἱ Ἄγγλοι), ἢ Κατασέκει, οἷον Τὸ φόρεμα μου σέκει (ἢ κατασέκει) εἴκοσι φράγκα, Τὸ βιβλίον μου ἐσάθη (ἢ κατεσάθη) τρία φράγκα. Τὸ δὲ οὐσ. οὐδέτ. * Κόσος (coust) συγχωρεῖται νὰ ἐρμηνευθῆ Στήμα, Ἑλλ.

* ΚΟΣΤΟΣ. Ζ. Κοσίζω.

ΚΟΣΤΟΣ, Σ. Κόσος, Ἑλλ. φυτὸν εὐώδες. Τρεῖς Κόσους ἱστορεῖ ὁ Διοσκορίδης (I, 15), τὸν Ἀραβικόν, τὸν Ἰνδικόν καὶ τὸν Συριακόν. Ὁ Σ. τὸν ἐρμηνεύει Giulia, ἢ Julienne τῶν Γάλλων. Ἄλλοι θέλουν ὅτι εἶναι τῶν φυτολόγων τὸ Tanacetum balsamica (Menthe-coq). Ὁ Stackhouse (pag. Ιxxxvi) ὀνομάζει τοῦτον Γραικισί Κόσα, καὶ παρὰ τοῦτον ἄλλον (Ιxxxi) Κόσον, τὴν Melissa grandiflora (mélisse à grandes fleurs).

ΚΟΤΣΗΪΔΑ. Ζ. Βωτρίδα.

ΚΟΥΒΑΡΙ, Σ. Δ. Ἀγαθίς, Ἑλλ. (pelote). Πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τὸ Κυβάριον, ὑποκορ. τοῦ Κύβη, Ἑλλ. ἢ κεφαλή (ἴδε τὰς εἰς τὸν Πλουτάρχ. τόμ. V, σελ. 431 σημ.).

Τὸ διὰ τοῦ $\bar{\mu}$ Κυμβάριον (barque), ὑποκορ. τοῦ Κύμβα, Ἑλλ. συνωνυμεί μετὰ τὸ Ἀκάτιον, καὶ μετὰ τὸ λείπον ἀκόμη ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά * Ἀκατίς. Αἱ Ἀκατίδες ἢ τὰ Κυμβάρια ταῦτα ὠνομάζοντο Κομβάρια ἢ Κομπάρια, Δ. ἀπὸ τοῦς Γραικορ. Ζ. Χιλιοπόδαρον.

ΚΟΥΒΑΡΙΔΕΣ, Δ. Ὀνίσκοι, Ἑλλ. (cloportes). Οὕτως ὠνομάσθησαν διότι συσρέφονται καὶ σφαιρόνονται ὡς κουδάρια. Ἐλέγοντο, καὶ Ἀκατίδες κατὰ τὰ Γλ. « Ἀκατίδες, Κουδα- » ρίδες ». Ζ. Χιλιοπόδαρον.

ΚΟΥΒΕΛΙ, Σ. Κουβέλιον. Ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Κυβέλιον, συνών. τοῦ Κυψέλιον Ἑλλ. (ruche). Ζ. Κυψέλιον. Ὅτι δὲ καὶ τὸ * Κυβέλιον εἶναι λείψανον παλαιᾶς διαλέκτου, μαρτυρεῖται ἀπὸ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Κύβελαι... ἄντρα, θάλα- » μοι ». Λέγει καὶ ὁ Φώτιος, « Κύβηλις, ἀγγεῖον κερα- » μεοῦν, ὡς πυξίς ». Ἐλέγοντο ἀκόμη καὶ Κύβεθρα, κατὰ τὸν αὐτὸν Φώτιον, « Κύβεθρον, θήκη μελισσῶν ».

* ΚΟΥΓΙΑ. Ζ. Βωτρίδα.

ΚΟΥΓΙΑΥΛΟΝ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ La gamba, o l'osso de la gamba (jambe, ou l'os de la jambe). Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι εἶναι λέξις σύνθετος, οὐδ' ὅτι τὸ δεύτερον μέρος τοῦ συνθέτου, Αὐλός, ἐρμηνεύει τῶν Ῥωμαίων τὸ tibia, τὸ σημαῖνον καὶ τὸ ἀντικνήμιον (l'os tibia) καὶ τὸν αὐλὸν (flûte). Περὶ τοῦ πρώτου μέρους, Κουγι, διζάζω ἂν συγγενεὴ μετὰ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Κοιγὰ, κοῖλα ». Ἰμήπως ἐπλάσθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Caviglia (le Tibia); Ζ. Καννίον.

ΚΟΥΔΟΥΝΙ. Ζ. Κωδωνάτος.

ΚΟΥΚΙ, Σ. Σπειρί, Σ. Κουκί, Κουκίον καὶ Κουκίον, Δ. Καρπὸς φυτοῦ ἐπιτήδειος νὰ σπαρῇ εἰς βλάστησιν νέου φυτοῦ. Τὸ Κουκί (grain), ἀπὸ τὸ Κοκκίον ὑποκορ.

τοῦ Κόκκος (Ζ. Σπυρί). Κοκκία, κατ' ἀντωνομασίαν, λέγομεν καὶ τοὺς Κυάμους Ἑλλ. (fèves) τῶν παλαιῶν.

Ὁ Δ. σημειώνει καὶ Γλυκοκούκκιον ὄνομα τοῦ Πίσου, Ἑλλ. (petit pois).

ΚΟΥΚΙΖΩ, Σ. (ἤγουν Κοκκίζω), καὶ τὸ σημειώνει ὡς ἀμετάβ. με φράσιν, Κουκίζει ἡ πανοῦκλα (peste). Καὶ τοῦτο λέγεται περὶ τὰς ἀρχὰς μάλιστα, ὅταν πρωτοφανῆς ἀκόμη, διαδίδωται κατὰ μικρὸν ἀπὸ οἰκίαν εἰς οἰκίαν, ἕως νὰ κυριεύσῃ μέγα μέρος τῆς πόλεως. Ἀντὶ τοῦ Κοκκίζεται, μεταφορ. διασπείρεται ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ὡς σπείρονται οἱ κόκκοι. 2) * Κουκκίζω ἢ Κοκκίζω, ἐνεργ. συνώνυμον τοῦ Σκονίζω (saupoudrer).

ΚΟΥΚΛΙ. Ζ. Κλοκίον.

ΚΟΥΚΛΩΝΩ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Κυκλόνω, Κυκλώω, Ἑλλ. (Ἰδ. Ἄτακτ. I, Πίνακ. λέξ. Κουκούλλα. σελ. 392).

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ, Σ. (chouette) « Κοκκοβάρη, γλαυξ » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΚΟΥΚΟΥΒΙΑ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ διςάζων ὡς συνών. τοῦ Καβάκι, Σ. (peuplier). Τῶν παλαιῶν ἡ Αἴγειρος (peuplier noir), ἢ ἡ Λεύκη (peuplier blanc). Σώζεται εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἡ Λεύκη, ΓΓ. Τὸ Κουκουβία ἐγεννήθη ἀπὸ τὰ ὡς κοκκία βλαστάνοντα εἰς τῆς Λεύκης τὰ ἄκρα, « Τὰ κατὰ τὴν ἐκβλάστησιν τῶν φύλλων σφαιρία » ὡς λέγει ὁ Διοσκορίδης (I, 109). Πιθανὸν ὅτι ἡ ΚΟΥΚΟΥΒΙΑ, εἶναι ἡ Κρητικὴ Αἴγειρος τῶν παλαιῶν, περὶ τῆς ὁποίας λέγει ὁ Θεόφραστος (Περὶ φυτ. ἱστορ. III, 3, § 4 σελ. 72 Schneider) « Ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ Αἴγειροι κάρπιμοι πλείους εἰσὶ ». Τούτου τὸν καρπὸν παραγγέλλει ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ γυναικ. I, 108, σελ. 499, Lind.) εἰς γυναικειᾶ τινὰ πάθη, « Αἰ- » γείρου Κρητικῆς ΚΟΚΚΟΥΣ ἐννέα τρίψας ἐν οἴνῳ πιπέτω ».

Ἡ Κρητικὴ Αἴγειρος εἶν' ἡ αὐτὴ, νομίζω, καὶ ἡ ὀνομαζομένη Λιβυκὴ ἀπὸ τὸν Πλίνιον (XVI, 23) : Populi tria genera : alba, ac nigra, et quæ libyca adpellatur.

Τὸ Καβάκι εἶναι λέξις Τουρκικὴ, σημαίνουσα γενικῶς τὴν Αἴγειρον (Καβάκ), ὡς σημαίνουν τὴν Λεύκην, διὰ τοῦ Ἀκτσέ-Καβάκ.

ΚΟΥΚΟΥΔΙ, Σ. Σπειρί Σ. Κουκουδι, Δ. Φῦμα, καὶ Φλύκταινα, Ἑλλ. (tumeur, pustule), μεταφορ. ἀπὸ τὸ Κοκκίδιον. Ζ. Κουκί.

Ὁ Δ. σημειώνει, ἔτι Κουκουδι ὀνομάζουσι οἱ Γραικοὶ τῆς Ἡπείρου τὸ Θανατικόν (peste), συνεχδοχικῶς δηλαδὴ ἀπὸ τὰ συνήθη τῆς νόσου φύματα (bubons).

ΚΟΥΚΟΥΔΟΝ, Σ. Δ. Κουκούτζι, Σ. (pépin). Καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Κοκκίδιον.

Ὁ Δ. (εἰς τὴν λέξιν Κουκούδιον, σελ. 726), φέρει παράδειγμα « Χόνδρος ἐστὶ τὸ κοινῶς λεγόμενον ΚΟΥΚΟΥΤΖΗΝ » τὸ ὁποῖον δὲν ἐκατάλαβε, διὰ τὴν κακογραφίαν του. Γράφε ΚΟΥΡΚΟΥΤΙΝ (bouillie), καὶ μετατόπισέ το εἰς τὴν σελ. 739.

ΚΟΥΚΟΥΜΑΡΑ, οὐσ. θηλ. Σ. ΓΓ. (γρ. Κουκούμαρον, οὐσ. οὐδετ. fraise), καὶ Κουκουμαριά (fraisier), Σ. τὸ δένδρον. Ζ. Κουμάρι.

ΚΟΥΚΟΥΜΑΡΙ, Σ. (cruche). Ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Cucuma, ὅθεν καὶ τοῦ Ἐπικτήτου τὸ Κουκούμιον (Ἄρριαν. Διατρι. Ἐπικτ. III, 22 § 71, σελ. 204).

ΚΟΥΚΟΥΜΙ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ Brocca grande di metallo (broc). Καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Cucuma (coquemar). Ζ. Κουμάριον.

ΚΟΥΚΟΥΤΖΑ. Ζ. Στροφίλια.

ΚΟΥΛΙ, Κουλούκι, Κουλουκάκι, Σκυλάκι, Σ. Κουλουκι και Κουλούκιον, Δ. Σκύλαξ, και Κυνίδιον, Ἑλλ. Ἐκ τούτου συμπερίνεται πιθανῶς ὅτι εἰς τὸ Σκύλαξ (*petit chien*) τῶν παλαιῶν, ὡς και εἰς τὸ Σκύλος (*chien*) τῆς σημερινῆς γλώσσης, τὸ σ ἐπροσίθετο ἢ ἀπεβάλλετο, κατὰ τὰς διαφόρους διαλέκτους. Ἄν και δὲν εὐρέθη ἀκόμη και Σκύων ἀντὶ τοῦ Κύων), πιθανολογεῖται ὅμως ἀπὸ τοῦ Ἡσύχιου τὸ « Κύλ- » λας, Σκύλαξ Ἡλείοι ».

Ὁ δεῦτερος σχηματισμὸς Κουλούκι, και ὁ τρίτος Κουλουκάκι, ἐφθάρησαν ἀπὸ τὸ Κυλάκιον και Κυλακάκιον.

ΚΟΥΛΚΑ, οὐσ. Σηλ. Ζ. Κουλούκιον,

* ΚΟΥΛΟΥΚΙΟΝ, οὐδετ. ἢ νυκτερινὴ φυλακὴ (*patrouille*), τὴν ὁποῖαν, ἢ τῆς ὁποίας τί παρόμοιον, ὠνόμαζαν Σηλ. οἱ Γραικορ. Κούλκαν, Δ. και Σκούλκαν, Δ. ἀπὸ τοῦ παρακμ. Λατινισμοῦ τὰ *Sculcæ* ἢ *Exculcæ*, ὅθεν ὁ *Exculcator*, ὁ κατάσκοπος (*batteur d'estrade*).

ΚΟΥΛΟΣ, Σ. Κουλλός, Δ. ἀπὸ τὸ Κυλλός, Ἑλλ. (*manchet*), ἢ ἀπὸ τὸ Κόλος. Ζ. Κολοβός.

ΚΟΥΜΑΡΑΣ, Ζ. Κουμάριον.

ΚΟΥΜΑΡΙ και Κούμαρον, Σ. Κούμαρον και Κούμαρος, Δ. ὁ καρπὸς τῆς Κουμαρέας ἢ Κουμαρίας. Ταύτην ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες Κόμαρον (*arbousier*), τὸν δὲ καρπὸν, Μιμαίκυλον, Ἑλλ. (*arbose*). Κατὰ τὸν Σπόνιον (*SPON. Voyag. de la Grèce. tom. II, pag. 256.*), σώζεται σήμερον ἡ λέξις, ὀλίγον φθαρμένη, Μαμάκιλο (Μαμάκιλο). Τὸ δὲ δένδρον ἤκουσεν ὀνομαζόμενον, Κόκκινος Κούμαρος, εἰς διάκρισιν ἄλλου ἀγρίου Κομάρου, ὀνομαζομένου Μαῦρος Κούμαρος. Ὁ Διοσκορίδης (*I, 175*) ὀνομάζει τὸν καρπὸν Μεμάκυλον, ὁ Ἡσύχιος Μιμαίκυλον.

* ΚΟΥΜΑΡΙΟΝ, πῆλινον ἢ ὑάλινον ἀγγεῖον νεροῦ (pot, carafe), τὸ καὶ Νεροκάνατον, καὶ Νερολάγηνον καὶ Παρδάκιον λεγόμενον. Καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Cucuma, μὲ ἀφαίρεσιν τῆς πρώτης συλλαβῆς (Ζ. Κουκουμάρι). Ἴδε καὶ τὰς εἰς τὸν Ἀρρίαν. Διατρ. Ἐπικτ. σημ. σελ. 391. Ἴσως ὁμως καὶ ἀπὸ ἄχρηστον ὑποκορ. Κυμβάριον, τοῦ χρηστοῦ Κυμβίον· κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Κυμβίον, » εἶδος ποτηρίου, κ. τ. λ. ».

Ὄνομάζομεν δὲ ἀρσ. Κουμαράν (ἢ Κομαράν, Σ.) τὸ σφαιροειδὲς πῆλινον μικρὸν ἀγγεῖον, περικλείεισιν ὀλόθεν, πλὴν μικρᾶς σχισμῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἐμβάλλονται εἰς ἀπόθεσιν καὶ φυλακὴν λεπτὰ νομίσματα (tire-lire, tronc).

ΚΟΥΜΑΣ. ΚΟΥΜΑΣΙΟΝ. Ζ. Ὀρνιθαρεῖον.

ΚΟΥΜΠΟΥΡΙ, Φαρέτρα, Σ. « Κουμποῦρι, Pharetra, » Βελοθήκη, Γωρυτὸς » Δ. Ἀπὸ τὸ Κιβώριον (Ζ. Κιβώριον), ἢ ἴσως ἀπὸ τὸ Κυμβάριον. Ζ. Κουμαρίον:

ΚΟΥΝΑΔΙ, Κουνέλι. Ζ. Λαγούμι.

ΚΟΥΝΙΑ. Ζ. Σανιδόκουνα.

* ΚΟΥΝΟΥΠΙΕΡΑ (cousinière) βαρβάρως ὀνομάζεται τὸ δικτυωτὸν περίφραγμα, μὲ τὸ ὁποῖον περισκεπάζομεν τὴν κλίνην, φέλοντες νὰ φυλαχθῶμεν ἀπὸ Κώνωπας. Ὁ Κώνωπας (Κούνουπας Σ.) σώζεται εἰς τὴν γλῶσσαν, ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὸ Κώνωψ Ἑλλ. Ἡ δὲ Κουνουπιέρα ὀνομάζετο ἀπ' ἐκείνους Κωνωπεῖον, οὐδέτ. καὶ Κωνωπεῶν ἀρσ. Ἑλλ. Ἐμποροῦμεν λοιπὸν νὰ τὸ ὀνομάσωμεν Κωνωπεῖον, ἢ καὶ Κωνωπήριον, ὡς λέγομεν καὶ Μυιασῆριον.

ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΔΙ, Σ. Καρούμι, Σ. Ξυλοκέρατον, Σ. Κεράτιον, Ἑλλ. Ἴσως καὶ Κερατώνιον, Ἑλλ. Ζ. Κερατζούμι.

Τὸ Καρούμι παράγεται ἀπὸ τὸ ἑβραϊκὸν קָרָה (Χαραβά), τὸ σημαῖνον Ξηρός.

ΚΟΥΝΤΩ, Σ. μεταφορ. Παρακινῶ, Σ. Πρόσθεσε εἰς τὰ σημειωμένα (Ἄτακτ. I, σελ. 288) τὰς μεταφορ. φράσεις, Ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ μ' ἐκούνησε, παρομοία τοῦ (Σοφοκλ. Αἶαντ. 756),

Ἐλᾶ γὰρ αὐτὸν τῆδε θ' ἡμέρα μόνη
Δίας Ἀθάνας μῆνις —————

Ἐπιτοῖς δαίμονας σ' ἐκούνησε; » ὡς τὸ (Σοφοκλ. Οἶδ. Τυρ. 1328), « Τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων ».

ΚΟΥΠΗΛΑΣΙΑ καὶ Κουπολασία, Σ. Κωπηλασία, Ἑλλ. (vogue).

ΚΟΥΠΙΖΩ, Δ. Κωπηλατῶ, Ἑλλ. Ἀπὸ τὸ * Κωπίζω (gamer), Ἑλλ. ἄχρησον, ἀλλ' ἄξιον νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά.

ΚΟΥΠΟΛΑΥΔΟΣ, Σ. (ἀπὸ χυδ. ἄλλην λέξιν Κουπόλαυνος, μὲ τροπὴν τοῦ ν̄ εἰς τὸ δ̄). Κώπην ἐλαύνων, Κωπηλάτης, Ἑλλ. (gameur).

ΚΟΥΡΑΔΙ, Σ. Ζ. Κοπάδι.

ΚΟΥΡΒΟΥΛΟΝ, οὔσ. οὐδέτ. Σ. Κουρβούλα, Θηλ. Δ. καὶ Κουρμουῖλλα, Δ. καὶ Σκουρβούλα, Σ. (cep de vigne). Ἀπὸ τὸ Κορμός, Ἑλλ. καὶ τὸ ἐκ τούτου ἄχρησον, Κορμύλη, ὅθεν ἢ Κουρμούλα. Ζ. Δράνα.

ΚΟΥΡΕΜΕΝΗ, Θηλ. Σ. μετοχ. ὄνομα (ἀντὶ τοῦ Κουρευμένη ἀπὸ τὸ Κουρεύω), Κεκαρμένη, Ἑλλ. (tondue). 2) Κουρευμένη μεταφορ. ἢ ἀποπαρθενευμένη (dépuclée), Διακεκορημένη ἢ Διακεκορευμένη, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Διακορέω ἢ Διακορεύω Ἑλλ. Τὸ διὰ διφθόγου εὐρίσκεται εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Θεσμ. 480), « Ὅσπερ με διεκόρευσεν οὔσαν ἐπτέ- » τιν ». Ἡ σημασία μαρτυρεῖται ἀπὸ τὴν χυδαίαν ἄσεμνον παροιμίαν « Νὰ ἐξυπνήσῃ ἢ κουρεμένη κ. τ. λ. » Ἐὰρ ἐσήμαιεν

καί εἰς τοὺς παλαιούς τὸ ἀπλοῦν Κορέω ὅ,τι καὶ τὸ Διακορέω (ὡς τὸ Φθείρω καὶ Διαφθείρω), καὶ δὲν ἔμεινεν ἵχνος τῆς σημασίας πλὴν εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν; Τοῦτο κἂν εἶναι βέβαιον, ὅτι τὸ Κορέω εἰς ἐκείνους ἐσήμαινε τὸ κοινῶς Σαρώνω (balayer) καὶ μεταφορ. τὸ Φθείρω. Ὁ Τρυγαῖος παρακαλῶν τὸν Δία νὰ παύσῃ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, λέγει πρὸς αὐτὸν (Ἄριστοφάν. Εἰρ. 58), « Κατάθου τὸ κόρημα » ΜΗ ΚΟΡΕΙ τὴν Ἑλλάδα ». Ὁ Σχολιαστὴς ἐξηγῶν τὸ Κόρημα, Σάρον (balai), προσθέτει, « Τὸ δὲ Μὴ κόρει, ἀντί » τοῦ, ἔρημον οἰκητόρων μὴ ποίει διὰ τὸν πόλεμον ». Εἰς τὸ κείμενον τοῦ Κωμικοῦ ἐπρόβαλαν τινὲς διόρθωσιν ΜΗ ἘΚΚΟΡΕΙ, ἤγουν συνθέτως Μὴ ἐκκόρει· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀλλάσσει τὴν σημασίαν, ἐπειδὴ τὸ ῥηματικὸν Κόρημα παράγεται ἀπὸ τὸ Κορέω, τὸ ὁποῖον ἐγνώρισαν καὶ οἱ γραμματικοί. « Κορεῖν, » τὸ Σαίρειν καὶ φιλοκαλεῖν, παρὰ Ἄττικοῖς » (Ζωναρ. Λεξικ. σελ. 1247). Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « Κορέσαι, διεργάσασθαι » ἤγουν φθεῖραι, φονεῦσαι.

ΚΟΥΡΙΑΣ, Σ. Ξυριστής, Σ. Κουρίσκος, Δ. Κουρεὺς Ἑλλ. (barbier). Ἀπὸ τὴν αἰτιατ. πληθ. τοῦ Κουρεὺς, Κουρέας καὶ Κουριάς, ὡς ἀπὸ τὸ Βασιλεὺς, ὁ Βασιλέας καὶ Βασιλιάς.

ΚΟΥΡΚΟΥΤΙ. Ζ. Μακαρία, καὶ Παπάλα.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΛΑ. Ζ. Κούρβουλον.

ΚΟΥΡΟΥΝΑ. Ζ. Κρώζω.

ΚΟΥΡΠΑΣ. Ζ. Χόνδρος.

ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ. Ζ. Θαλασσοληστής.

ΚΟΥΣΒΑΡΑΣ, Σ. Λέξις Τουρκικὴ, σημαίνουσα τὸ Κορίαννον, ἢ Κόριον, Ἑλλ. (coriandre).

ΚΟΥΤΑΛΑΦΑΣ, μὲ συνών. Ἀκρίδα, Γρύλλος, Σ. Ἄλλου (λέξ. Γρύλλος) διὰ τοῦ ᾱ τὴν πρώτην καὶ προπαροξυτ. Κατά-

λαφας, Σ. Ὁ δὲ Δ. Κουτάλαφας, προπαροξυτ. μὲ ἐξήγησιν « Cicada, Ἐρπυλλίς, Κιξιός... eruca, Κάμπη ». Ἐάν τὸ Κ α τ ά λ α φ α ς, διὰ τοῦ ᾠ, ἐμφαίνῃ τὸν Λόφον (Κατάλοφος), πιθανὸν ὅτι εἶναι ὁ Gryllus cristatus (criquet à crête) τῶν ζωολόγων. Πιθανώτερον, ὅτι ἀπὸ τὸ Κόττη, Ἑλλ. καὶ Λόφος, Ἑλλ. Ζ. Κουτρούλης.

ΚΟΥΤΙΚΑΣ. Ζ. Ζινίχιον.

ΚΟΥΤΟΥΛΩ, Σ. Κυρίττω ἢ Κυρίσσω, Ἑλλ. (frapper de la corne). Τῆς αὐτῆς γενεᾶς καὶ τὸ Κούτελον (Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 60-61, καὶ τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημ. τόμ. III, σελ. 431).

ΚΟΥΤΟΥΜΠΕΡΝΑΡΗΣ. Ζ. Ἀναςάτης.

ΚΟΥΤΟΥΝΙ. Ζ. Ζινίχιον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ, Σ. Δ. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ, Κουρευμένος τὰς τρίχας (tondu). Ὁ δὲ Σ. καὶ μεταφορ. ἐπὶ ἀνθρώπου εὐτελοῦς καὶ ἀγοραίου, ὡς καὶ τὸ tondu τῶν Γάλλων. Δὲν γνωρίζω τὴν ἐτυμολογίαν. Ἴσως ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Κόττη. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Προκόττα, εἶδος κουρᾶς, ἢ κεφαλῆς τρίχωμα » ΚΟΤΤΗ γὰρ ἢ κεφαλή. Καὶ οἱ Ἀλεκτρυόνες Κ ο τ τ ο ἰ , » διὰ τὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν λόφον ». Παρόμοια ὁ Φώτιος « Προκόττα, κουρᾶς εἶδος. Προκότταν τὴν πρὸ τῆς κεφαλῆς » τρίχωσιν· ΚΟΤΤΙΣ γὰρ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἢ κεφαλή » λέγεται ».

ΚΟΥΤΣΑ, Σ. Νινίον ἢ Νινάριον, Δ. Οἱ Ἕλληνες τὴν ὀνόμαζαν Δαγύδα, Κόρην, Κυσθοκορώνην, Νύμφην καὶ Πλαγγόνα (roupée). Ἴσως ἀπὸ τὸ Κύσθη, Δωρικ. Κύσθα, ἐχμδαίσθη τὸ Κούτσα (Ἰδε τὰς εἰς τὸν Ἰσοκράτ. Περὶ τῆς Ἀντιδοσ. σημ. σελ. 232). Ζ. Νινίον.

ΚΟΥΤΣΟΚΕΦΑΛΙΖΩ. ΚΟΥΤΣΟΜΥΤΗΣ. Ζ. Κορμάλι, καὶ Σιμόνω.

ΚΟΥΤΣΟΥΛΙΑ, Σ. Δ. ἡ κόπρος τῶν ὀρνέων (*fiente*). Ἴσως ἀπὸ τὴν Κότταν τὴν ὄρνιθα (Ἄτακτ. II, σελ. 207) Κοττυλία, Ξηλ. καὶ χυδ. Κουτσοουλία. Ὁ Ἡσύχιος ἔχει « Κόττος, ὄρνις » διὰ δύο τ, ἔπειτα, « Κόττυνα » (ἴσ. Κόττυνα), σκύβαλα », τὴν δὲ τελευταίαν λέξιν ἐξηγεῖ « Σκύβαλα, κόπρος ».

ΚΟΥΤΣΟΥΡΟΝ. Ζ. Κορμάλι. Ἴδε καὶ Ἄτακτ. I, σελ. 146.

ΚΟΥΦΆΡΙΟΝ (Ἄτακτ. II, σελ. 209). 2) Κουφάρια, πληθ. Δ. ὠνόμαζαν ἀκόμη καὶ τοὺς ὑπογείους σωλῆνας (*conduits souterrains*).

ΚΟΥΦΟΔΡΌΜΙ, Σ. ἤγουν Κουφοδρόμιον, ἔλκος ὑπόνομον Ἑλλ. (ἴδ. Ἄτακτ. II, σελ. 208).

ΚΟΥΦΟΚΛΆΝΗ, Κουφὴ πορδὴ (*vesse*), ἀπὸ τὸ Κωφὸς καὶ Κλαγγή. Καὶ τὸ ῥῆμα, Κουφοκλάνω Σ. Βδέω Ἑλλ. (*vesser*). Ἴδ. Ἄτακτ. I, σελ. 141.

ΚΟΥΦΟΞΥΛΈΑ, Δ. Κουφοξυλιά, Σ. Ἀκτὴ, Ἑλλ. (*sureau*). Ζ. Χαμολιός.

ΚΌΦΤΗΣ. Ζ. Κόπτης.

ΚΌΧΗ. Ζ. Ἰσόκοχον.

ΚΟΧΛΆΚΙΟΝ. Ζ. Λιλάδι.

ΚΌΨΙΜΟΝ, Σ. Δ. Κοπή, Ἑλλ. (*coupure*). 2) Κόψιμον, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸ πληθ. Κοψίματα, τὴν ἀλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 382) σημειωθεῖσαν Χαραγῆν, οἷον Τὰ κοψίματα τοῦ προσώπου (*les traits du visage*). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν μεταχειρίζεται ὁ Πολύβιος (VI, 53) τὸ Πρωκοπή.

ΚΡΆΒΑ καὶ **ΚΡΆΒΡΑ**, Δ. τὸ ἐξηγεῖ Νόσον προβάτων. Εἶναι, νομίζω, ἡ Γαλλισί λεγομένη *Clavelée*.

ΚΡΆΖΩ. Ζ. Φωνάζω.

ΚΡΑΝΙΟΝ. Ζ. Κάκαρον.

ΚΡΑΣΙΖΟΜΑΙ, καὶ ΚΡΑΣΟΝΟΜΑΙ, Σ. (se griser), Οἰνοῦμαι, Ἑλλ. Ἡ μετοχὴ Κρασωμένος, καὶ Κρασισμένος, Οἰνωμένος, Ἑλλ. (grisé).

ΚΡΑΤΩ. Εἰς τὰ διεξοδικῶς προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 210) πρόσθεσε * Κρατῶ συνών. τοῦ Κατάγομαι (descendre, être issu), ἤγουν γενεαλογοῦμαι ἀπὸ προπάτορας, πατρίδα, γένος, πόλιν, οἶον (Ἀπολλων. ὁ ἐν Τύρ.)

Γιὰ νὰ τοῦ πῆ ἀπὸ ποῦ κρατεῖ, καὶ κείθες ποῦ γυρίζει.

Τὸ Κρατεῖ ἐδῶ εἶναι ἀμετάβ. ἀντὶ τοῦ Κρατεῖται (tenir à, appartenir).

* ΚΡΕΜΟΜΑΙ. Μεταφορ. οἶον, Κρέμομαι ἀπὸ ἐλπίδας ματαίας, ὡς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ « Ἀναρτωμένους ἐλπίσιν » ἐξ ἐλπίδων » (Δημοσθέν. Περὶ παραπρεσβ. σελ. 346). Λέγομεν ὁμως καὶ Αἰ ἐλπίδες μου κρέμονται ἀπὸ κ. τ. λ. ὡς εἶπεν ὁ Φίλων· « Ὡν αἰ τοῦ ἔθνους ἐλπίδες ἐκρέμαντο » (Φιλ. τόμ. II, σελ. 420, Manget).

* ΚΡΕΩΠΛΥΤΗΣ. Ζ. Σαρκάτον.

* ΚΡΗΜΝΙΖΩ (Κρημνῶ, ΓΓ.) Ζ. Ξεγκυλῶ.

ΚΡΗΤΑΜΟΝ. Ζ. Κρίταμα.

ΚΡΙΑΤΖΟΥΝΙ. Ζ. Κερατζούνι.

ΚΡΙΚΑ. Ζ. Κόκα.

ΚΡΙΚΕΛΙ, Κρουκέλι, καὶ Κουρκέλι, Σ. Κρικέλλιον, Δ. Κρικίον, Ἑλλ. Ἡ γέννησίς του εἶναι Ἑλληνικὴ ἀπὸ τὸ Κίρκος καὶ Κρίκος (cercle)· ὁ δὲ τύπος, τοῦ παρακμ. Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν ὑποκορ. Circellus (petit cercle, anneau).

Ἐκ τούτου σύνθετον τὸ * Ριζοκρίκελλον. Ὅπου οἱ Ἑβδ. (Ἐξόδ. λή, 29) λέγουν, « Καὶ Ἀγκύλας ἐποίησε τοῖς

» σύλοις ἀργυρᾶς » ἐν ἀπὸ τὰ ἀντίγραφα τῆς Παρισινῆς βασιλικῆς βιβλιοθήκης (N^ο 3) ἐξηγεῖ τὰς Ἀγκύλας διὰ κοινῆς λέξεως, τοῦ Ρίξοκρίκελλα. Λέγει ὁ Ἡσύχιος, « Κίρκοι, κρίκοι, ἄρπαγες. Πάντα τὰ ἐπικαμπῆ Κίρκοι » λέγονται ». Κρικέλλιον ὀνομάζομεν, τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς λεγόμενον Ἐπίσπασρον, ἢ Ἐπισπασῆρ, καὶ Κόραξ, καὶ Ῥόπτρον, Ἑλλ. (marteau de porte). Ζ. Ροῦκλον. Ἴδε καὶ Ἄτακτ. II, σελ. 416.

ΚΡῪΜΑ, Ἀμαρτία, καὶ Ἀμάρτημα, Σ. Τὸ ΚρῪμα (ἀπὸ τὸ Κρίνω) εἶναι συνών. τοῦ Κρίσις (jugement). Ἀλλὰ σήμερον εἰς ἡμᾶς ἔλαβε μετωνυμικῶς τὴν σημασίαν τοῦ κρινομένου ἐγκλήματος ἢ ἀμαρτήματος, καὶ ταύτην πάλιν κατ' ἔννοιαν φρησκευτικῆν, ὡς ἀμαρτία (péché) καὶ παράβασις αὐτῶν τῆς φρησκείας τῶν παραγγελμάτων, καὶ κολαζομένη, ὄχι ἀπὸ πολιτικούς νόμους, ἀλλ' ἀπὸ κανόνας ἐκκλησιαστικούς. (Ζ. Ἐντελμα). Ἐκ τούτου ἔλαβαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὸ Crimen (crime), σημαίνοντες ὁμως τὸ πολιτικὸν καὶ πολιτικῶς κολαζόμενον ἀμάρτημα. Ἀπὸ τὸ κρῪμα, καὶ ρῆμ. ἀμετάβ. Κριματίζω Σ. (pécher), καὶ μεταβ. Κριματίζω ἄλλον, Σ. (induire au péché).

Τὸ ΚρῪμα ἐσήμαινεν εἰς τὸν παρακμάζοντα ἑλληνισμὸν καὶ τὸ Κατάκριμα, ἤγουν τὴν καταδίκην (condamnation), ἢ τὴν ἐπιβαλλομένην ζημίαν εἰς τὸν ἀποδειχθέντα ἔνοχον, ὁποῖον εἶναι τοῦ Ἀποστόλου (Πρὸς Ῥωμ. γ', 8) « Ὡν τὸ » κρῪμα ἐνδικόν ἐστι ». Ἐκ τούτου τὸ ἀπλοῦν ΚρῪμα σημαίνει σήμερον καὶ τὸ Ζημία, Βλάβη, Δυσυχία, ὡς τῶν Γάλλων τὸ dommage (παράγωγον καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Damnum, ζημία), καὶ ὡς μιᾶς ἀπὸ τὰς νοτιωτέρας Γαλλικᾶς διαλέκτους τὸ Pécâire, ἀπὸ τὸ Pēca (péché). Πολλάκις συντάσσεται μὲ πρόθεσιν, οἶον (Ἀπολλων. ἐν Τύρ.),

Κρίμα ζονέον τὸν ἔμορπον νὰ κείτεται πνιμένος!

ἤγουν, ὦ δυστυχία εἰς τὸν νέον! Οὐαί εἰς τὸν νέον, ὅτι κείται πνιγμένος (Quel dommage qu'un si beau jeune homme soit étendu noyé sur le rivage!).

Τὸ μεταχειριζόμεθα καὶ ἀπολύτως ὡς ἐπιφώνημα σχετλιστικὸν, δι' ἀτυχίαν πράγματος ποθητοῦ, οἷον πρὸς τὸν ἐλθόντα κατόπιν τοῦ καιροῦ, Κρίμα, νὰ μὴν ἔλθῃς ἀρχήτερα! πρὸς τὸν μὴ παρόντα ὅπου ἐσύμφερεν ἡ παρουσία του, Κρίμα νὰ μὴν εὐρεθῇς μαζῆ μου! Λέγομεν καὶ Κρίμα εἰς τοὺς κόπους μου! καὶ ἀπροθέτως, Κρίμα τοὺς κόπους μου! ὅταν δὲν ἀπολαύωμεν κέρδος ἐξ αὐτῶν.

Ἡ μετοχὴ Κριμένος, ὡς καὶ τὸ Κρίμα, σημαίνει ὄχι μόνον τὸν δικασθέντα, ἀλλὰ καὶ τὸν καταδικασθέντα, κολασθέντα, ζημιωθέντα, καὶ μεταφορ. τὸν ὀπωσοῦν θλιβόμενον ἢ βασανιζόμενον, οἷον (Ἄπολλων. ὁ ἐν Τύρ.),

Ἄλλον οὐδὲν μ' ἀπέμεινε παρά ζωὴ κριμένη,

ἤγουν ζωὴ δυσυχετάτη.

* ΚΡΙΝΙΟΝ. Εἰς τὸν μεταφρασὴν τῆς Βυζαντιδος (τόμ. VI, σελ. 225) εὐρίσκω, « ὡς παροργίζουσι τὸ Κρίνιον τῶν » σφηκῶν » εἰς σημασίαν τοῦ περιεκτικοῦ, Σφηκῶν ἢ Σφηκιά, καὶ Ἀθρήνιον, Ἑλλ. (guêpier). Δὲν γνωρίζω τῆς λέξεως τὰ γενέθλια. Εἰς τὸν Ἡσύχιον εὐρίσκω « Κρίνη, κνίδη » (ortie). Ἴσως ἡ Κρίνη, ἢ ὁ Κρίνης, ἦτον εἰς τοὺς παλαιούς συνών. τοῦ Σφήξ. Ἴσως δὲ καὶ ἐχυδαΐσθη ἀπὸ τὸ Ἀνθρήνιον (τὸ καὶ Ἀθρήνιον, Ἑλλ.) Θρήνιον, Τρήνιον καὶ Κρίνιον. Ἡ μεταβολὴ εἰς τὸ τ τοῦ θ, καὶ τούτου εἰς τὸ κ, δὲν εἶναι σπάνιος.

ΚΡΙΤΑΜΑ, Σ. Τὸ γράφει οὐδέτ. ἐνικ. (ὡς Τὸ πρᾶγμα), καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ τὸ ἐξηγεῖ *Sassifraga* (*Saxifrage*). Ἀνωτέρω τὸ ὠνόμασε διὰ τοῦ ἠ Κρήταμα, καὶ Κρήταμον, οὐδέτ.

ἐνικ Σ. Ὁ Δ. « Κρήταμα *crithmum*, Κρίθμον ». Εἶναι τὸ Κρήθμον τοῦ Ἴπποκράτους, ἢ Κρίθμον τοῦ Διοσκορίδου, *Crithmum maritimum* (bacile). Ἴδε καὶ τὸ Ἑλληνο-γερμανικὸν Λεξικὸν τοῦ Σνεϊδέρου, λέξ. Κρήθμον.

* ΚΡΟΚΪΔΙΑ, οὐσ. πληθ. τὰ ἀποσπάσματα τῶν μαλλίων (flocous). * Κροκίδιον ὑποκορ. τοῦ Κροκίς ἢ Κροκῦς, Ἑλλ. ἄξιον νὰ τοπισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά· « Κρόκυδες, » γνάφαλα » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΚΡΟΣΙΑ, οὐδέτ. πληθ. Σ. Κροσσοὶ Ἑλλ. (franges).

ΚΡΟΥΩ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑΝ, Σ. (frapper à la porte. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Φρυνίχου εἶχεν ἤδη λάθειν τὸ Κρούω τὸν τόπον τοῦ Κόπτω, « Κρούσαι μὲν τὴν Θύραν, » ἴσως που παραβεβιάσαι ἢ χρῆσις· ἄμεινον δὲ τὸ, Κόπτειν » τὴν Θύραν ».

ΚΡΥΑΔΑ. Ζ. Κρυόν.

ΚΡΥΒΩ, Σ. Κρύπτω, Ἑλλ. (cacher). Τὸ διὰ τοῦ β̄ πιθανὸν ὅτι εἶναι τὸ ἀρχαιότερον, ὡς καὶ τὸ Βλάβω, ἀντὶ τοῦ Βλάπτω, οἶον (Ἰλιάδ. τ', 82),

———— Βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.

ΚΡΥΘΝ (γρ. Κρύον), μὲ συνών. Κρυότης, καὶ Κρυάδα, Σ. Τὸ Κρύον, οὐσ. οὐδέτ. παροξύτ. (froid), ἀπὸ τὸ Κρύος Ἑλλ. Τὸ δὲ Κρυὸν ὀξύτον. ἐπίθετ. εἶναι τὸ Κρυερὸν, Ἑλλ.

Τὸ Κρυάδα εἶναι ἀπὸ ἄχρησον θηλ. Κρυὰς ἀδος:

ΚΡΥΟΤΗΣ. Ζ. Κρυόν.

ΚΡΥΦΑ, ἐπίρρ. Σ. Κρύφα (παροξύτον.), Ἑλλ. Κρυφᾶ (περισπωμ.), Ἑλλ. Δωρ. Τὸ κοινὸν ὀξύτον. Κρυφά (secretement) εἶναι ἀπὸ τὸ ἐπίθετον Κρυφός (ὡς ἀπὸ τὸ Καλός, ἐπίρρ. Καλά)· τὸ Ἑλλ. παροξύτον. Κρύφα εἶναι καινισμὸς

Ἄττικὸς, ἀπὸ τὸ αὐτὸ Κρυφὸς, ἐπειδὴ ἔλεγαν καὶ Κρυφῆ ἐπίρρ. (ὡς τὸ Κομιθῆ).

Τὸ συντάσσομεν μὲ γενικὴν Κρυφά μου, σου, του (à mon, ton, son insu), ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ « Κρύφα » τῶν ἄλλων ». Καὶ ἀπτῶτως, οἷον Ἐφυγε κρυφά (se dérober).

ΚΡΥΦΟΦΑΝΕΡΩΝΩ, Σ. Ὅσον συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ἐξήγησίν του, σημαίνει τὸ Γαλλικὸν Insinuer, Ὑπονοεῖν παρέχω, Ἑλλ.

Ἡ σύνθεσις τῆς λέξεως εἶναι σχῆμα τὸ λεγόμενον Ὁξύμωρον, κατὰ τὸ Θρασύδειλος, Κλαυσί;ελως, καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΚΡΩΖΩ, Σ. Ἑρμηνεία τῆς φωνῆς τοῦ κόρακος (croasser). Κρῶζει ἔλεγαν καὶ οἱ Ἕλληνας καὶ περὶ τοῦ κόρακος (corbeau), καὶ περὶ τῆς κορώνης (corneille ἢ corbine), οἷον (Ἀριστοφάν. Ὀρν. 23),

Οὐδ' ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι;

Οὐ ταῦτά κρῶζει, μὰ Δία, νῦν τε καὶ τότε.

Κορώνη εἶναι ἡ κοινῶς λεγομένη Κουρούνα (Ἄτακτ. I, σελ. 236).

ΚΡΩΣΜΑ, οὐδετ. καὶ Κρωσμὸς ἀρσ. Σ. ἡ φωνὴ τοῦ κόρακος, Κρωγμὸς, Ἑλλ. (croassement).

ΚΤῆΜΑ, Δ. Κτήματα, πληθ. ὀνομάζομεν ὅσα ἔχομεν καὶ φυλάσσομεν ὡς ἴδια (propriétés, possessions)· « Κτήματα, πάντα τὰ ὑπάρχοντα » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Κτησις, πλοῦτος » ὅθεν ἐλέγετο καὶ Κτηματίτης (propriétaire), ὁ πλούσιος, κατὰ τὸν Φώτιον: « Κτηματίτην, » τὸν κτήματα πολλὰ ἔχοντα· οὕτως Λυκοῦργος ». Οἱ μεταγενέστεροι τὸν ὀνόμασαν καὶ Κτηματικόν (Πλουτάρχ. Σύλλ. § 7). 2) Κτῆμα, Σ. Δ. συνών. τοῦ Κτῆνος (bétail).

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Εὐςαθίου ἦτο κοινὴ ἡ χρῆσις τοῦ Κτῆμα εἰς σημασίαν τοῦ Κτῆνος, « Ὅτι δὲ ἐπιμελῶς ἐκτηνοτρόφουν οἱ » παλαιοὶ, καὶ ὡς ἐνταῦθ' ἔκειτο αὐτοῖς τὸ περιουσιάζεσθαι, » καὶ ὅτι παρώνυμον τῇ Κτήσει τὸ Κτῆνος, καὶ ὡς μέχρι τοῦ » νῦν παρὰ πολλοῖς ἢ ἐν ζώοις περιουσία ΚΤΗΜΑΤΑ λέ- » γεται, δῆλόν ἐστι » (Εὐςαθ. Ἰλιάδ. ξ', σελ. 999). Σήμερον εἶναι κοινὴ χρῆσις τῆς λέξεως εἰς τὴν Κρήτην, καὶ πιθανόν ὅτι καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἄγνοια τῆς κοινῆς γλώσσης ἔκαμε πολλοὺς ἐπισήμους κριτικοὺς τῆς περασμένης ἑκατονταετηρίδος, νὰ προβάλλωσι διαφοροὺς ἀτύχους διορθώσεις εἰς τοῦ Σοφοκλέους τὸ (Ἄντιγ. 781),

Ἐρως ἀνίκατ', ἀμάχαν'
Ἐρως, ὃς ἐν ΚΤΗΜΑΣΙ πίπτεις·

μὴ νοήσαντες ὅτι τὸ ΚΤΗΜΑΣΙ σημαίνει τὸ Κτήνεσι.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ, ΓΓ. (qui exerce la médecine vétérinaire). Τὰ Γλ. φέρουν « Veterinarius, κτηνία- » τρος, ἰππίατρος ».

ΚΤΗΤΩΡ. Ζ. Κτίτωρ.

ΚΤΙΡΕΙΟΝ, Σ. Δ. μὲ συνών. Κτίσμα, (édifice), ἀπὸ τὸ Κτίζω (bâtir). Γράφεται καὶ μονοφθόγγως, Κτίριον. Ἐδείχθη ἀπὸ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολογιστὰς, ὅτι τὸ Κτίζω, τὸ Κτάομαι (ὅθεν τὸ σύνθετον τῆς κοιν. γλ. Ἀποκτῶ), τὸ Κτεατίζω, τὸ Κταίνω ἢ Κτείνω, ἐβλάστησαν ἀπὸ τὴν αὐτὴν ρίζαν τὸ Κτίω. Ἀπὸ τὸ Κτάομαι ἐγεννήθη τὸ Κτῆμα καὶ τὸ Κτῆνος, ὡς ἀπὸ τὸ Κτίω ὁ Κτίλος « Ὁ προηγούμενος τῆς ποιμνῆς » κριὸς » κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ἤγουν τὸ προηγούμενον Κτῆνος. Ἄλλ' εἰς τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον εὐρίσκομεν καὶ τὰς τρεῖς ταύτας λέξεις, Κτέανον, Κτέαρ καὶ Κτέρας, ἐξηγουμένας « Κτῆμα », καὶ « Κτεατίσασθαι, κτήσασθαι » καὶ « Κτερίζω,

» κτώμαι ». Τὸ κοινῶς λεγόμενον Κτίριον λοιπὸν παράγεται ἀμέσως ἀπὸ τὸ Κτέρας (τὸ ὁποῖον ἐνδέχεται νὰ ἐλέγγο καὶ Κτέρεον) ἢ ἀπὸ τὸ Κτήριου ὑποκορ. τοῦ συνηρημένου Κτῆρ, ἀπὸ τὸ Κτέαρ, ὡς ἀπὸ τὸ Κέαρ, Κῆρ, καὶ ἀπὸ τὸ Ἐαρ, Ἡρ.

ΚΤΙΣΤΩΡ. Ζ. Κτίτωρ.

ΚΤΙΤΩΡ ἢ ΚΤΗΤΩΡ. Τὸ πληθ. Κτήτορες, καὶ Κτίσορες, Δ. Ὁ Ἡσύχιος λέγει «Κτήτορες, οἰκοδεσπότες, κτίσαι». Συγγέεται δηλαδὴ ὁ Κτίσης, ἀπὸ τὸ Κτίζω (fonder), μὲ τὸν Κτήτορα, ἀπὸ τὸ Κτώμαι (posséder), διὰ τὸ συχνὰ συμβαῖνον, νὰ ἦναι ὁ αὐτὸς καὶ Κτίσης καὶ Κτήτωρ, ἢ Οἰκοδεσπότης, ὡς τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὁ Σ. εἰς τὸ Ἰταλογραικικὸν Λεξικὸν « Fondatore, κτίτωρας, ἀποκτίτωρας », Κτίτωρ (ἀπὸ τὸ Κτίω), ἢ Κτίσωρ (ἀπὸ τὸ Κτίζω), ὁ αὐτὸς καὶ ὁ Κτίσης τοῦ Ἡσυχίου. Κτίσορα τὸν ὀνομάζει ὁ Εὐριπίδης (Ἴων 74),

Ἴωνα δ' αὐτὸν κτίσορ' Ἀσιάδος χθονὸς,

καὶ Κτίτην (Ὅρες. 1621).

Ἡ γαῖα Δαναῶν, ἰππίου τ' Ἄργους κτίται.

Αὐτὸς ὁ Ἡσύχιος βεβαιώνει τὴν διὰ τοῦ ἱ γραφὴν (μὲ τὸ σ ἢ χωρὶς τὸ σ), λέγων, « Κτίσαι, ἰδρύσαι, οἰκῆσαι (γρ. οἰκίσαι), ἄρξασθαι », καὶ « Κτίτηρ, κτίσης ».

ΚΤΥΠΗΜΑ. ΚΤΥΠΗΤΗΣ. ΚΤΥΠΟΣ. Ζ. Κτυπῶ.

ΚΤΥΠΩ, Σ. Δ. Κτυπέω, Τύπτω, Πλήττω, Ψοφῶ, Ἑλλ. Ἄλλο δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ Κτυπέω, πλὴν ὅτι τὸ κλίνομεν εἰς τὴν δευτέραν, καὶ ὄχι εἰς τὴν πρώτην τῶν περισπωμένων, λέγοντες Κτυπᾶ ἀντὶ τοῦ Κτυπεῖ (frapper).

Ὅτι εἶναι τῆς αὐτῆς γενεᾶς μὲ τὸ Τύπτω ἢ Τυπέω, μὲ

προσλαβὴν τοῦ ἤ (ὡς Αὔχημα καὶ Καύχημα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα) ἐπαρτηρήθη πρὸ πολλοῦ. Ὅθεν τὸ « Τύπτω τῆ » χειρὶ » Ἑλλ. ἐρμηνεύεται κοινῶς Κτυπῶ μετὸ χέριον· « Κτυπεῖ, τῆ χειρὶ κρούει » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Τυπεῖς, » πληγεῖς ἐκ χειρὸς, κ. τ. λ. ». Ἐκ τούτου καὶ ῥηματικὸν ὁ Κτυπητής, Σ. (frappeur), Πλήκτης καὶ Τύπης. Ἑλλ. (Ἄτακτ. III, σελ. 299), καὶ Κτύπημα, οὐδετ. Σ. (coup).

Σημαίνει καὶ τὸ Προσκόπτω (choquer, heurter), οἷον Ἐκτύπησε τὸν πόδα του εἰς τὴν πέτραν. Τὸ μέσ. Κτυποῦμαι μεταφορ. ἔρχομαι εἰς χεῖρας με ἄλλον, πολεμῶν ἢ μαχόμενος, οἷον Ἐκτυπήθησαν τὰ δύο στρατεύματα. Τοῦτο ἐλέγετο Συρρήγνυμι, Ἑλλ. οἷον (Πλουτάρχ. Γαλβ. § 6) « Τὰ Οὐεργινίου καὶ Οὐίνδικος στρατεύματα... εἰς μάχην ἐξενεγκόντα μεγάλην συνέρραξαν ». Τὸ δὲ παθητ. Κτυποῦμαι μεταφορ. λαμβάνομαι ἀπὸ νόσοι (être attaqué), οἷον, Ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ θανατικόν. Καὶ ἡ μετοχὴ Κτυπημένος, ὁ νοσῶν. Ζ. Βλάτα.

Κτυπᾶ, λέγεται περὶ λογισμοῦ, ἐννοίας ἢ βουλήσεως, ἣτις γεννᾶται αὐτομάτως εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν κινεῖ νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ τί (passer par la tête), οἷον μεταβ. Ἐκτύπησε νὰ τὸ κάμῃς; « Τί παθῶν » Ἑλλ. καὶ ἀμεταβ. Καθὼς τοῦ (ἢ τὸν) κτυπήσῃ, « Ὡς ἂν αὐτῷ δόξῃ » Ἑλλ.

Κτυπῶ, τὸ ἤχῳ (sonner), οἷον Τὸ ὠρολόγιον ἐκτύπησε δέκα ὥρας, καὶ ἀνασρόφως, Ἐκτύπησαν δέκα ὥραι. Ὅθεν καὶ « Κτύπος, ψόφος, βροντὴ » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. Μετὸ ψόφος νοεῖ ἅπλῶς πάντα ἤχον (bruit), γεννώμενον ἀπὸ σύγκρουσιν δύο σωμάτων, ὡς τοῦ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. κ', 535) τὸ,

Ἴππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὐατὰ βάλλει.

Μὲ τὸ Βροντῆ, ἰδιαιτέρως τὸν γινόμενον ψόφον ἀπὸ τὰς βροντὰς, ὡς λέγει πάλιν ὁ Ὅμηρος περὶ τοῦ βροντῶντος Διὸς (Ἰλιάδ. η', 479),

Σμερδαλέα κτυπέων, ——— ———

καὶ ὁ φιλομηρότατος Σοφοκλῆς (Οἰδ. Κολ. 1462), περὶ αὐτῆς τῆς βροντῆς,

Ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται
κτύπος ὄδ' ἄφαντος
Διόβολος. ——— ———

Ἐσημειώθη ἀλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 145 καὶ 187), ὅτι μεταχειρίζομεθα τὸ Κτυπῶ εἰς χαρακτῆρα λόγου κωμικόν, ἀντὶ τοῦ ἐσθίω, ἢ μᾶλλον τοῦ Ἀδηφαγῶ (engloutir), ὡς οἱ παλαιοὶ κωμικοὶ τὸ συνών. Παίω. Πρόσθεσε καὶ τοῦ Ἡσυχίου τὴν ἐξήγησιν, « Παίει, τύπτει, πλήττει, κρούει, δέρει· ἢ ἐσθίει ». ἔχει καὶ ὁ Σ. « Κτυπῶ, πίνω » τὸ ὁποῖον δὲν σημαίνει ἀπλῶς τὸ πίνω, ἀλλὰ τὸ πίνω κατακόρως ὡς οἱ φιλοπόται, Καταβροχθίζω, Ἑλλ.

ΚΥΑΡΑΣΕΛΕΝΗ, Κυραζώνη, Δόξα τοῦ οὐρανοῦ, Δοξάρι, Ἴρις, Σ. Τόξον, Δ. Τὰ πέντε συνώνυμα ἐσυσσώρευσε ὁ Σ. διὰ τὴν ἀσημάνη τὴν Ἑλλ. λεγομένην Ἴριδα, ἢ Ἴριν (arc-en-ciel). Ἀπὸ τὸ Δοξάρι, τῆς χυδ. συνηθείας, ἀντὶ τοῦ Τοξάριον (Ἄτακτ. II, σελ. 110) ἐπλάσθη καὶ ἡ Δόξα τοῦ οὐρανοῦ. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ἀς ἐξετάσωμεν πρῶτον τὰς περὶ τῆς Ἴριδος δόξας τῶν παλαιῶν.

Εἰς τὸ εἰς τὸν Ἀριστοτέλην ἀναφερόμενον Περὶ κόσμου (IV 20, σελ. 134, Kapp.) βιβλίον ὀρίζεται ἡ Ἴρις « Ἐμφασίς ἡλίου τμήματος ἢ ΣΕΛΗΝΗΣ, ἐν νέφει νοτερῶ » καὶ κοίλῳ καὶ συνεχεῖ πρὸς φαντασίαν, ὡς ἐν κατόπτρῳ » θεωρουμένη κατὰ κύκλου περιφέρειαν ». Τὸν αὐτὸν

όρισμὸν δίδει καὶ ὁ Στωϊκὸς Ποσειδώνιος (Παρά Διογ. Λαερτ. VII 152). Ἐλέγετο Ἴρις καὶ Ἴρη καὶ Εἶρη· ὅθεν ὁ Ἡσύχιος « Εἶρη... τὰ καλούμενον ΤΟΞΟΝ » ἀπὸ μεταφορᾶς δηλαδὴ τοῦ γνωστοῦ πολεμικοῦ βέλους. Τοῦ Τόξου τούτου τὰ δύο ἄκρα ὠνομάζοντο Κέρατα καὶ κατὰ συνεκδοχὴν ὄλον τὸ τόξον Κέρας· μάρτυς ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. λ', 385).

Τοξότα, λωβητήρ, κέρα ἀγλαέ, ———

λέγει ὁ Διομήδης πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἤγουν, Ὑβριεὶς τοξοφόρε, ὅσις ὑπερηφανεύεσαι εἰς τὸ Κέρας, ἤγουν τὸ τόξον σου. Ὁ Εὐριπίδης εἶπε (Ῥησ. 33) « Κερόδετα τόξα ».

Ἐκ τούτων συμπεραίνεται, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ὅτι ἡ ὀρθὴ γραφή τῆς λέξεως εἶναι ΚΕΡΑΣΣΕΛΗΝΗ (καὶ ὄχι ΚΥΡΑΣΣΕΛΕΝΗ), ἤγουν Κέρας ἢ τόξον τῆς σελήνης, διότι δύο εἶδη Ἴριδος λέγονται, ἡ Ἴρις ἢ τὸ τόξον τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ σπανιώτερον γινομένη κατὰ τὴν παυσέληνον Ἴρις ἢ τόξον τῆς σελήνης, τὴν ὁποίαν δις μόνον ἶδεν ὁ Ἄριστοτέλης εἰς πεντήκοντα ἐτῶν διάστημα· « Νύκτωρ δ' ἀπὸ σελήνης, ὡς μὲν οἱ ἀρχαῖοι ᾤοντο, » [Ἴρις] οὐκ ἐγίνετο· τοῦτο δὲ ἔπαθον διὰ τὸ σπάνιον· » ἐλάμβανε γὰρ αὐτούς... Διόπερ ἐν ἔτεσιν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα » δις ἐνετύχομεν μόνον » (Ἄριστοτέλ. Μετεωρολογ. III, 2, σελ. 792). Ὡς σπάνιον ἐκρίθη καὶ ἡ φανεῖσα ἐσχάτως (7, Ἰουνίου, 1830) εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Διβιῶνος (Dijon) Σεληνιακὴ Ἴρις (Arc-en-ciel lunaire). Ἴδε τὰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας (13 Ἰουλίου, 1830).

Ὁμοίως καὶ τὸ, Κυεραζώνη, εἶναι Κεραζώνη ἀπὸ δύο παράλληλα τὸ Κέρας καὶ Ζώνη, διότι τὸ ἡμικύκλιον τῆς Ἴριδος ὁμοιάζει καὶ ζώνην καὶ κέρατον· ὅθεν εἶπε καὶ ὁ Ὀππιανὸς (Κυνηγ. IV, 122),

Ὅσσον ἐπημύει κέρας ἀρτιτόκοιο σελήνης.

Ὁ Ὀρφεύς (Ἰμν. VIII, 2) ὀνομάζει τὴν σελήνην « Ταυ-
» ρόκερων Μήνην ». Εἶπε καὶ ὁ Ἄρατος (Διοσημ. 780),

Ἄλλοτε δ' ἄλλοῖαι μορφαὶ κερῶσι σελήνην ,

τὸ ὁποῖον ὁ σχολιαστὴς ἐξηγεῖ , « Κερῶσι δὲ , κερματοποιῶσι ,
» σχηματίζουσιν εἰς κεραίας ».

ΚΥΒΕΡΝΕΪΟΝ (ὁ Δ. Κυβέρνησιον). Οὕτως ὠνόμαζαν εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. τὸ gubernium τοῦ παρακμ. Λατινισμοῦ, σημαίνοντες τὸ Οἶκημα τοῦ κυβερνῶντος ἢ τῶν κυβερνῶντων τὴν πολιτείαν , ὡς ἔλεγον Ἐπισκοπεῖον (évêché) τὸ οἶκημα τοῦ ἐπισκόπου. Καὶ αἱ δύο λέξεις μᾶς εἶναι ἀναγκαῖαι.

ΚΥΒΕΡΝΗΜΕΝΟΣ , μετοχ. ἀπὸ τὸ ῥῆμα Κυβερνῶ. Παρὰ τὴν συνήθη καὶ γνωστὴν σημασίαν, σχετικὴν τοῦ κυβερνωμένου (gouverné) πρὸς τὸν κυβερνῶντα , Κυβερνημένον ὀνομάζομεν ἀκόμη καὶ τὸν ἔχοντα τὰ πρὸς ζωὴν μὲ αὐτάρκειαν, (aisé). Καὶ Κυβέρνησιν τὴν τοιαύτην κατάσασιν (aisance), οἷον Ἐχει καλὴν κυβέρνησιν , ἢ Εἶναι ἀρκετὰ κυβερνημένος. Ἴσως διότι ὁ τοιοῦτος δὲν ἔχει χρεῖαν νὰ κυβερνᾶται ἀπ' ἄλλους , ἀλλ' εἶναι καλὸς νὰ κυβερνᾷ αὐτὸς ἑαυτόν. Ὁ Σ. φέρει καὶ ταύτην τὴν φράσιν « Ἐνας ὁποῦ κυβερ- » νᾶται εἰς ξένου σπῆτι μὲ σιασμόν, Dozzinante », ὁ Γαλλιστὶ λεγόμενος , pensionnaire, ἤγουν ὅστις δὲν εἶν' ἀρκετὰ κυβερνημένος , ὥστε νὰ ἔχη ἰδίους ὑπηρέτας , ἴδιον μάγειρον , ἀλλ' ἔχει χρεῖαν νὰ κυβερνᾶται ἀπ' ἄλλον.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ. Παρὰ τὴν ἀνωτέρω σημασίαν τῆς λέξεως (Ζ. Κυβερνημένος) σημαίνει ἀκόμη ἢ Κυβέρνησις καὶ τὸν τρόπον ἢ τὸ μέσον (moyen), διὰ τοῦ ὁποῖου κατορθύεται τί· οἷον (εἰς πράγματα δύσκολα) Ἄλλην κυβέρνησιν δὲν βλέπω παρὰ νὰ κ. τ. λ.

ΚΥΒΕΡΝΙΟΝ. Ζ. Κυβερνεῖον.

* ΚΥΚΛΟΔΡΟΜΗΜΑ (révolution des années). Ἡ λέξις εἶναι τῶν ποιητῶν τῆς δεκάτης τρίτης καὶ δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος.

ΚΥΛΙΝΔΡΙΖΩ (Κυλιντρίζω, Σ.), ὁμαλίζω (herser) διὰ Κυλίνδρου τὴν γῆν μετὰ τὴν ἀρότρευσιν. Κυλινδρόω καὶ Ἐπικυλινδρόω, Ἑλλ. Ἴσως ἐκ τούτου καὶ τὸ Κολαντρίζω. Ζ. Κολαντρίζω.

ΚΥΜΙΝΟΣ, οὐσ. ἀρσ. Σ. Δὲν τὸ ἤκουσα ἀκόμη εἰς ἀρσενικὸν τύπον· τὸ Κύμινον (cumin) οὐδετέρ. λέγομεν, ὡς καὶ οἱ παλαιοί. Ἡ λέξις εἶναι Ἀσιανή· Ἑβραϊστί, קָמֶן (Καμμὸν).

ΚΥΝΗΓΑΡΗΣ, Σ. Κυνηγός, Σ. Πρόκρινε τὸ Κυνηγός (chasseur). Οἱ παλαιοὶ Τραγικοὶ, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Φρυνίχου (σελ. 190), ἔλεγαν ὠριζόντες Κυναγός, Ἑλλ. οἱ δὲ πεζογράφοι Κυνηγέτης, Ἑλλ.

ΚΥΝΗΓΙ, Σ. Κυνήγιον, Σ. Κυνήγιον, Ἑλλ. (chasse). Ἴδε Πλουτάρχ. Ἀλέξανδρ. § 40.

ΚΥΝΗΓΩ, Σ. ὄχι μόνον τὸ τρέχω εἰς θήραν ζώων (chasser), ἀλλὰ καὶ Κυνηγῶ, Σ. ἀκολουθῶ τινὰ τρέχων καὶ τὸν φθάσω (poursuivre), ὡς ἐχθρὸς, οἶον (Πλάτων, Ἐπιστολ. VII, σελ. 146) « Ὁ μὲν ἐκυνήγει τὸν Ἡρακλείδην· Θεοδότης » δὲ ἀγγέλους πέμπων Ἡρακλείδην, φεύγειν διεκελεύετο ».

ΚΥΝΟΡΟΔΟΝ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ ballerino. Ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει τὸν Κυνόσβατον, Ἑλλ. τοῦ Ἴπποκράτους καὶ τοῦ Διοσκορίδου (rubus caninus), τὸν ὁποῖον ἄλλοι κρίνουν τὸν αὐτὸν μετὰ τὸ Κυνὸρρόδον rosa canina (églantier) τοῦ Πλινίου, καὶ ἄλλοι διάφορον. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Διοσκορίδην σημειώσεις τοῦ Sprengel (tom. II , pag. 399).

Κατωτέρω (εἰς τὸ Στοιχεῖον Σ.) τὸ ὀνομάζει καὶ Σκυλόρο-
δον, Σ.

* ΚΥΡΤΑΡΑ. * ΚΥΡΤΑΡΙΟΝ. Ζ. Κύρτος.

ΚΥΡΤΟΣ, οὐσ. ἄρσ. Σ. καὶ (εἰς τὸ Σ, στοιχεῖον) Σκύρτος,
Σ. Κύρτος, Ἑλλ. (Ἄτακτ. I, σελ. 269). Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ
Ὀππιανοῦ (Ἄλ. III, 85) ἐξηγεῖ τὸ Κύρτοισι « Ζωγρεῖοις,
» κλωδίοις ». Ὁ δὲ τοῦ Ὀμήρου (Ἰλιάδ. β', 218) τὸ ὀνομά-
ζει καὶ ὑποκοριστικῶς Κυρτάριον (*nasse*). Ὁ Ἐτυμολόγος
(σελ. 548) θηλ. Κυρτάραν· « Κύρτος δὲ βαρυτόνως, εἶδος
» δικτύου ὡς σπυρίδιον, τὸ λεγόμενον Κυρτάρα ».

ΚΥΨΕΛΙΟΝ, οὐδέτ. ὑποκορ. τοῦ θηλ. Κυψέλη Ἑλλ.
(*ruche*). Ὁ Ἀριστοτέλης μεταχειρίζεται καὶ τὸ Κυψέλιον,
καὶ ἄλλο ὑποκορ. θηλ. τὸ Κυψελίς· « Κυψέλη πλεκτὸν ἀγγεῖον
» μελισσῶν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ ὀνόμαζαν καὶ Κύβε-
θρον, Ἑλλ. Καὶ τοῦτο καὶ τὸ Κυψέλιον (παράγωγα
τοῦ Κύπη) σημαίνουν ἀρχικῶς σκεύη βαθυλά καὶ ἀγγειώδη,
ὡς εἶναι κιθῶτια, θηκάρια, θυλάκια, κουτία, σαμνία, καὶ τὰ
παρόμοια. Ὅτι ὀνόμαζαν καὶ Κυβέλιον, τῶν μελισσῶν τὸ
ἀγγεῖον ἢ ἄλλο τι σκεῦος παρόμοιον, τὸ μαρτυρεῖ τὸ « Κυβη-
» σίαν, πήραν » τοῦ Ἡσυχίου, τὸ Κύβηλις τοῦ Φωτίου,
καὶ προσέτι ἡ σημερινὴ γλῶσσα, Κουβέλιον ὀνομάζουσα
συνωνύμως τῶν μελισσῶν τὸ Κυψέλιον. Ζ. Κουβέλι.

ΚΥΨΕΛΛΟΣ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ *Ciscilla*. Κύψελλος, Ἑλλ.
γένος τι χελιδόνος (*martinet*). Ἴσως τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Πετροχε-
λίδουον. Ζ. Πετροχελιδόνες.

ΚΩΒΙΟΣ. Ζ. Λιλίγκι.

ΚΩΔΩΝΑΤΟΣ, Δ. Κουδουνάτος, Σ. Δ. Κωδωνάτους
(*masques*) ὀνομάζομεν τοὺς φέροντας προσωπεῖα, ἀπὸ τὰ
Κωδῶνια (*grelots*), τὰ ὅποια εὐολίζονται ἢ κρατοῦν εἰς τὰς
χεῖρας συνήθως. Ὁ Κωδωνάτος δύναται νὰ ἐξελληνισθῇ Μόρ-
φων (Ἰδ. Συνεκδημ. Ἱερατ. σελ. 352).

* ΚΩΔΩΝΟΣΤΑΣΙΟΝ, τὸ κτίσμα ἢ ὕψωμα (clocher), ὅπου κρέμαται ὁ κώδων.

ΚΩΛΟΒΌΛΙ, Σ. νοεῖ τὸ παλαιὰ εἰς χρῆσιν γυναικῶν τῆς Γαλλίας φόρεμα, ὀνομαζόμενον Vertugal, Vertugadin, Panier, ἢ καὶ ἀπλῶς cul (κῶλος), σόλισμα γελοιότατον καὶ ἄξιον νὰ ὀνομάζεται Κωλοβόλιον, ἤγουν περιβόλαιον τοῦ κώλου. Ἐφευρέθη πρῶτον (λέγει ἡ ἱστορία) ἀπὸ τὰς ἐταίρας ἢ μοιχαλίδας, διὰ νὰ κρύπτωσι τὴν ἐγγάσφωσιν, ὅθεν τὸ ἐμιμήθησαν ἔπειτα καὶ αἱ μὴ ἔχουσαι χρεῖαν τοιαύτης κρύψεως (Ἴδε Satyr. menipp. tom. II, pag. 388, édit. de 1752).

Κατωτέρω τὸ ὀνομάζει καὶ Μπουστοκῶλοβον, Σ. συνθέτως ἀπὸ τὸ Βοῦστος (buste) καὶ τὸ Κολόβιον, ἂν καὶ γράφη διὰ τοῦ ω̄ τὴν τρίτην συλλαβὴν.

ΚΩΛΌΜΗΛΑ, οὐσ. πληθ. (Κωλόμουλα, μὲ συνών. Κωλομέρια, Σ. γρ. Κωλομήρια), Γλουτοί, Ἑλλ. (fesses). Μῆλα ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ καὶ τὰ κοινῶς σήμερον λεγόμενα Μάγουλα (joues), διὰ τὴν πρὸς τὸ μῆλον, τὸν καρπὸν, ὁμοιότητα, ὅταν ἐρυθραίνωνται. Ὁ Ἀριστοφάνης (Λυσιστρ. 155) ὠνόμασε Μῆλα (δωρικ. Μᾶλα) καὶ τὰ βυζία (mamelles). Ἀπὸ τὰ Μῆλα (τὰ Μάγουλα) ἔπλασαν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ πληθυντικὸν θηλυκὸν malæ, ὅθεν ἔλαβαν οἱ Ἴταλοὶ τὸ 'ele, σημαίνοντες ὁμῶς ὄχι τοῦ προσώπου τὰ μῆλα, ἀλλὰ τὸ nates (fesses).

ΚΩΛΟΡΆΔΙ, μὲ συνών. Κωλοράρι, Πλεινάρι, Σ. Ὀρρόπύγιον καὶ Οὔροπύγιον, Ἑλλ. Ὡς οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τὸ Ὀρρός καὶ Πυγὴ ἐσύνθεσαν τὸ Ὀρρόπύγιον (croupion), παρόμοια ἡνέα γλῶσσα ἀπὸ τὸ Ὀρράδιον (ὑποκοριστικὸν τοῦ Ὀρρός) καὶ τὸ Κῶλος ἔπλασε σύνθετον ἀνάστροφον ταυτόσημον τὸ Κολορράδιον (Ζ. Κῶλος).

Τὸ Πλεινάρι δὲν ἐξεύρω τί σημαίνει. Ἐμήποτε καμμία διάλεκτος τῶν παλαιῶν ὠνόμαζε τὸν Κῶλον (cul) Πλύνον ἢ Πλυνόν;

Πλυνάριον ὑποκορ. τοῦ Πλυνός Ἑλλ. εὐλόγως δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ πρωκτός, ὡς ἀποκαθαίρων τὰ περιττώματα τῆς κοιλίας· καὶ ἀκολούθως καὶ τὸ Ὀρρόπύγιον, ὡς γειτονεῖον τὸν Πλυνόν. Ζ. Πλύστρα.

ΚΩΛΟΣ, οὐσ. ἀρσ. Σ. Πρωκτός, Ἑλλ. Ὅτι καὶ τὸ Κῶλος εἶναι ἑλληνικόν, μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ ἐκ τούτου σχηματισθὲν Ῥωμαϊκὸν *culus* (*cul*). Οὕτως ὠνομάσθη συνεκδοχικῶς ἀπὸ τὸ Κόλον, ἢ Κῶλον (*colum*), τὸ μεταξὺ τοῦ λεγομένου Τυφλοῦ ἐντέρου (*caecum*) καὶ τοῦ Ἀπευθυσμένου (*rectum*), ὅπου πρῶτον συναθροίζονται τὰ περιττώματα τῆς τροφῆς, τὰ ὁποῖα ἔπειτα καταβαίνουν διὰ τοῦ ἀπευθυσμένου εἰς τὸν κῶλον, ὅθεν ἐξέρχονται. Μαρτυρεῖται ἀκόμη ἀπὸ τὴν λέξιν Κολεός (*fourreau*). Τέλος τοῦ Ἀπευθυσμένου εἶναι ὁ Πρωκτός (Ἄτακτ. I, σελ. 308), ὅστις ὠνομάζετο καὶ Ἄρχος, Ἑλλ. ὅθεν καὶ τὸ σύνθετον (ἄσημνον ἐπίθετον) ὁ Κολέαρχος. Πρὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ ῶ, ὅλα τὰ τοιαῦτα ἐγράφοντο διὰ τοῦ σ. Ὁ Ἡσύχιος φέρει καὶ ἄλλο σύνθετον, « Κίναρχος, ἄψυχος » ὁ ἔχων δηλαδὴ εὐκίνητον ἀρχόν, ὁ κοινῶς λεγόμενος Χεσαῶς (χυθ. Χεσιάρης, Σ.), καὶ μεταφορ. ὁ ἄψυχος καὶ δειλός· διότι οἱ δειλοὶ πάσχουν πολλάκις τὸ πάθος τοῦτο.

ΚΩΛΟΣΥΡΝΩ, Σ. Δ. Κολοσύρνω, Δ. Σύρω τί ἢ τινὰ εἰς τὸ ἔδαφος (*trainer par terre*). Ἡ μετοχή, Κωλοσυρμένος, Σ. καὶ ἐπίθ. ὀξύτ. *Κωλοσυρτός, ὁ συρόμενος μὲ βίαν καταγῆς (*trainé*). 2) Ὁ συρόμενος ἐκουσίως δι' ἀσθένειαν ἢ βλάβην τῶν ποδῶν (*cul-de-jatte*). Τοῦτο εἰς τὸν Σουίδα γράφεται μὲ δίφθογγον καὶ προπαροξύτ. « Κοιλόσυρτος, Ὁ » ΚΩΛΟΣ » τοῦ ὁποίου διόρθωσιν ἐπρόβαλαν τινὲς ὉΧΛΟΣ, κινήθεντες ἀπὸ τοῦ Ἡσυχίου τὸ μονόφθογγον οὐσ. ὀξύτ. « Κολο- » συρτός, θόρυβος, συρφετός, κονιορτός, ὄχλος, ἀναφορά ». Ἰσως τοῦ Σουίδα ἢ πρώτη λέξις (Κοιλόσυρτος) ἔπρεπε νὰ

τρεφθῆ εἰς τὸ Κολόσυρτος, ὡς νὰ ἔλεγεν, ὁ ἐπὶ τῶν Κώλων, ἢ Κόλων φερόμενος, καὶ ἀκολουθῶς ὁ χωλός· ἢ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς κοιλίας φερόμενος, ἐπειδὴ φέρει ὁ αὐτὸς Σουΐδας καὶ « Κόλα, ἢ γαστήρ ». Καὶ τὸ Κόλα, καὶ τὸ Κοιλία τῆς αὐτῆς πηγῆς λέξεις εἶναι, ἀπὸ τὸ Κοῖλος (creux).

ΚΩΛΟΦΩΤΙΑ, μὲ συνών. Λαμπρινίτζα, καὶ Λαμπυρίδα.
* Λαμπυρίς, Πυγολαμπίς, Πυριλάμπη καὶ Πυριλαμπίς, Ἑλλ.
(ver luisant).

Λ.

* ΛΑΒΗ, ἀφορμὴ, αἰτία, πρόφασις (prise), οἶον, Ζητεῖ νὰ εὕρῃ λαβὴν, Πρόσεχε, μὴ τὸν δώσης λαβὴν νὰ κ. τ. λ. « Λαβὴ, ἀφορμὴ, ὄρμη κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης περὶ τολμηρῶν γυναικαρίων (Λυσισρ. 672),

Εἰ γὰρ ἐνδῶσει τις ἡμῶν ταύταις κἄν σμικρὰν λαβὴν,
οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὐταὶ λιπαροῦς χειρουργίας.

ΛΑΒΩΝΩ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 216) πρόσθεσε, ὅτι οἱ πρὸ ἡμῶν ἔλεγαν ὄχι μόνον Λαβοματία (Δ. σελ. 778) ἀλλὰ καὶ Λοβοματία ἢ Λοβωματία, Δ. (σελ. 818), ὅθεν μαρτυρεῖται καὶ πάλιν ἡ παραγωγή του ἀπὸ τὸ Λωβάω, Ἑλλ.

ΛΑΒΡΑ, οὐσ. θηλ. Σ. ὑπερβολικὴ θέρμη ἢ καῦσις, ἐξαιρέτως τοῦ ἡλίου (chaleur ardente). Λάβρα ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ οὐδέτ. ἐπιθ. ὅλα τὰ σφοδρά, οἶον, ὄχι μόνον Λάβρον πῦρ, ἀλλὰ καὶ Λάβρος ὄμβρος, καὶ Λάβρον πνεῦμα· « Λάβρος, πολὺς, σφοδρὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Παροξύνεται τὸ ἐπίθετον τοῦτο εἰς τὰ ἑλληνικὰ Λεξικά. Ἀπὸ τῆς κοινῆς γλώσσης ὁμως τὸ οὐσ. Λάβρα, πιθανὸν ὅτι ἔλεγαν ὀξύτόνως

Λαβρός, Λαβρά, Λαβρόν. Ἐσχηματίσαμεν δηλαδή παροξύ-
τονον οὐς. Λάβρα, ἀπὸ τὸ ἐπίθ. Λαβρά, ὡς ἀπὸ τὸ
Ζεσῆ (chaude) λέγομεν οὐσιαστικῶς Ζέση (chaleur),
καὶ ἀπὸ τὸ συνώνυμον Θερμῆ, Θέρμη (fièvre).

Ἄντι τοῦ Λάβρος παλαιοῦ ἐπιθέτου, ἔχομεν νέον ἐπίθετον τὸ
Λαβρερός, Σ. παρόμοιον τοῦ σχεδὸν ταυτοσήμου Ὄτρη-
ρός Ἑλλ. καὶ ῥῆμα παράγωγον ἀμετάβ. τὸ Λαβρίζω, Σ.
(être ardent, brûler), τὸ ὁποῖον οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν Λα-
βράζω καὶ Λαβρύσσω μεταφορ. (faire l'insolent).

ΛΑΒΡΕΡΟΣ. ΛΑΒΡΙΖΩ. Ζ. Λάβρα.

ΛΑΓΓΕΡΑΣ. Ζ. Δευτερία.

ΛΑΓΚΑΔΙ, Σ. Κοιλάδα, Σ. Ὁ δὲ Δ. ἔχει « Λαγγάς,
» Λαγκάδι, Vallis, φάραγξ, νάπη » καὶ φέρει μαρτυρίαν
ἀπὸ τὰ Γλ. « Ἄγκεα, κοίλους τόπους, Λαγκάδια, φάραγγια ».

Τὸ Κοιλάδα εἶναι ἀδισάκτως τὸ Κοιλὰς Ἑλλ. « Κοιλὰς,
» τὸ εὐδιον (ἴσ. εὐγεων), καὶ ἡ βαθεῖα γῆ » λέγει ὁ Ἡσύχιος,
καὶ « Κοιλάδες, πεδιά, λιβάδες ».

Τὸ Λαγκάδιον πιθανὸν ὅτι συγγενεῦει μὲ τὸ Ἄγκος.
« Ἄγκεα, κοίλους τόπους καὶ φαραγγώδεις » κατὰ τὸν Ἡσύ-
χιον. Ἰσως ἔλεγαν Ἄγκος καὶ Λάγκος (ὡς Αἰψηρός καὶ
Λαιψηρός). Ἄλλ' ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος φέρει καὶ « Λάκας, φά-
» ραγγας » καὶ « Λαγόνες σχίσμα (γρ. σχίσματα) γῆς »,
τὰς ὁποίας ἡ φερομένη ἀπὸ τὸν Δ. (σελ. 788) μαρτυρία ὀνο-
μάζει Λαξίας (χυθ. Λαξιές). Ὅπως ἂν ἦναι, τὸ Λαγκά-
διον (vallée) δὲν βαρβαρίζει.

ΛΑΓΚΩΝΙ. Ζ. Λαγῶνι.

ΛΑΓΟΓΕΝΕΙΑ. Ζ. Σκορσονέρα.

ΛΑΓΟΚΛΕΪΔΙ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ buccinello (petit filet
pour prendre les perdrix).

ΛΑΓΟΥΜΙ, μέ συνών. **Μίνα**, Σ. Ὑπόνομος, Ἑλλ. Τὸ **Μίνα**, ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν **Mina (mine)**. Τὸ δὲ **Λαγούμιον** ὀνομάζεται καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους **Λαγούμ**· ἀλλὰ δὲν εἶναι Τουρκικὴ λέξις. Τῶν Ῥωμαίων τὸ **Cuniculus** σημαίνει καὶ τὸν Ὑπόνομον, Ἑλλ. (**mine**), καὶ τὸν **Λαγόν** (**lièvre**), ἡ γένος τὶ λαγοῦ, τὸν κατὰ τινας ὀνομαζόμενον **Δασύποδα**, Ἑλλ. τὸν ὁποῖον ὁ Στράβων (III, σελ. 144) ὀνομάζει **Γαιωρύχον Λαγιδέα** (ἤγουν λαγίδιον γεωσκάφον)· ἄλλοι δὲ, φυλάξαντες τὸν Ῥωμαϊσμόν, τὸν ὠνόμασαν **Κόνικλον**, **Κοῦνικλον** καὶ **Κόνιλον** (ἴδε τὰ Ἑλλην. Λεξικ. καὶ τὸν Ἀθην. σελ. 400). Τοῦτο τὸνομα ἐφύλαξε καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα ὀνομάζουσα **Κουνέλι**, Σ. ἢ **Κουνάδι**, Σ. τὸν **Κόνιλον**. Εἰς τοῦτο μόνον διαφέρονται οἱ γραμματικοὶ τῶν Ῥωμαίων, ἂν τὸ **cuniculus** ὄνομα ἐδόθη πρῶτον εἰς τὸν Ὑπόνομον (**mine**), ἔπειτα εἰς τὸ ζῶον τὸν **Δασύποδα** (**lapin**), ὡς φύσιν ἔχοντα νὰ σκάπτῃ καὶ νὰ ὑπονομεύῃ (**miner**), ἢ τὸ ἀνάπαλι, ἂν τὸ ὄνομα τοῦ ζῶου ὠρίσθη ἔπειτα νὰ σημαίνῃ καὶ τὰ ὑπόγαια σκάμματα. Τοῦτο φαίνεται πιθανώτερον, ἂν τὸ **Λαγούμιον** τῆς κοινῆς γλώσσης, ἦν, ὡς νομίζω, παραφθαρμένον ἀπὸ λέξ. Ἑλλ. ἄγνωστον ἔτι, τὸ **Λαγοίμιον**, σύνθετον ὄνομα ἀπὸ τὸ **Λαγοῦ οἶμος**, λαγοῦ ὁδός. Ἡ τροπὴ τῆς διφθόγγου **οι** εἰς τὴν **ου**, ἔχει παράδειγμα τὸ **Προκίον** ἀπὸ τὸ **Προικίον**.

Τὸ ζῶον τοῦτο ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας **Μασσαλιώτας Λεβορίς** καὶ ἀπὸ τοὺς **Σικελιώτας Λέπορις**, ὑποκορ. καὶ τὰ δύο τοῦ ἀγνώστου **Λέβωρ** ἢ **Λέπωρ**, Ἑλλ. γνωρισμένου ἀπὸ τὸ Ῥωμ. **lepus oris** (**lièvre**).

ΛΑΓΟΨΩΜΟΝ, Σ. Τὸ **Κυκλάμινον** ἢ τὴν **Κυκλάμινον** Ἑλλ. τῶν παλαιῶν ὀνομάζει **Λαγόψωμον**, ἤγουν Ἄρτον λαγοῦ. Ὁ λαὸς τῶν **Γάλλων** ἐξεναντίας τὸ ὀνομάζει **Ἄρτον χοίρου** (**pain de pourceau**). Εἶναι τῶν φυτολόγων τὸ

Cyclamen Europæum (Cyclame d'Europe). Ἐφυλάξαμεν ὁμως καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα χυδαῖσμένον **Τσυκλαμέα**, τὸ ὁποῖον μὴν ἀκούσαντες ὀρθὰ οἱ περιηγηταὶ Ἄγγλοι ἐμετάβαλαν εἰς τὸ **Τρικλάμεα** (ἴδ. Θεόφρας. Περὶ ἴσοπ. φυτ. ἐκδ. τοῦ **STACKHOUSE** *Οχοπ.* 1813, pag. Ιxxviii).

ΛΑΓΩΝΙ, Σ. **Λαγκῶνι**, Σ. **Λαγώνιον**, ὑποκορ. τοῦ Ἑλλῆμ. **Λαγών** (**flanc**). Κατὰ τὸν Πολυδεύκην, « **Τῷ δ'** » ἐπιγαστρίῳ οἱ **Κενεῶνες** ὑπόκεινται, οὓς καὶ **Λαγόνες** » καλοῦσι ». Ὀνομάζοντο, **Κενεῶνες**, διὰ τὸ κενὸν δηλαδὴ, τὸ μεταξὺ τῶν νόθων λεγομένων πλευρῶν (**fausses côtes**), καὶ τοῦ Ἰσχίου. Καὶ τὸ συνών. δὲ **Λαγόνες** (**Z. Λαγκάδι**), ὡς καὶ ἄλλο συνών. **Λαπάραι** (**Ἄτακτ. II**, σελ. 217) κενότητα σημαίνουν.

Ἀπὸ τὸ **Λαγών** παράγεται τὸ **flanc** τῶν Γάλλων καὶ τὸ **flanke** τῶν Γερμανῶν (προφερόμενον [εἰς τὴν κάτω **Σαξονίαν lanke**]).

ΛΑΔΙΚΟΝ. **Z. Ρωγεῖον**.

ΛΑΖΑΝΙΑ, πληθ. οὐδετ. Σ. **Λασάνια**, Σ. (**lazagnes**). Ὁ **Μενάγιος** τὸ παράγει ἀπὸ τὸ **Λάγανα**, Ἑλλ. εἶναι τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον **Μάτσιο**, ἀπὸ τὸ **Μαζίον** ὑποκορ. τοῦ **Μάζα** Ἑλλ.

ΛΑΖΑΡΟΝΩ, Σ. Σημαίνει τὸ αὐτὸ καὶ τὸ **Σαβανόνω** (**Ἄτακτ. II**, σελ. 424). Ἀπροσφυσῆστη παρωδία τοῦ συμβάντος εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ **Λαζάρου**, ὅστις κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴν (**Ἰωάνν. ια'**, 44) ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ μνήμα « **Δεδεμένος** » τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας **χειρίαις** ». **Χειρίαι** εἶναι τὰ **Σάβανα**.

Ἀπὸ τὸν **Λάζαρον** εἶναι καὶ τὸ λεγόμενον **Λαζαρέτον** (**lazaret**), οἶκος ὠρισμένος σήμερον μὲν εἰς καθαρισμὸν τῶν

ἀπὸ θανατικὸν μολυσμένων, παλαιὰ δὲ εἰς νοσοκομίαν τῶν λεπρῶν. Ὅχι ὁμῶς ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω ὀνομασθέντα Λάζαρον, ἀλλ' ἀπ' ἄλλον ὁμώνυμον, τῆς παραβολῆς τὸν Λάζαρον· καὶ τοῦτο ἀκόμη κατὰ παρωδίαν, ἐπειδὴ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴν (Λουκ. ις', 21) ἔγεμεν ἀπὸ ἔλκη· « Καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι » ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ ».

ΛΑΖΟΥΡΙΟΝ, Δ. τὸ ἐξηγεῖ « *Lapis cyaneus, seu Lazuli* ». Κύανον ἢ Κυανὸν ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνας χρώμα τι παρόμοιον τοῦ ἔπειτα κατὰ τὸν μεσαιῶνα ὀνομασθέντος Λαζουρίου (Azur). Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Κυανόν, » εἶδος χρώματος οὐρανοειδές ». Ἡ λέξις Λαζούριον εἶναι Περσικὴ, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνοι προφέρουν Λαζουαρδδί, οἱ δὲ Ἄραβες Λαζουβερδδί (Ἰδ. BECKMANN, Beytr. zur gesch. der Erfind. III, 2, § 2, pag. 190-191), ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ χυδ. λεγόμενον ἔτι σήμερον Λαντζιβερτί.

ΛΑΘΑΪΝΩ, Σ. Ἀπὸ τὸ Λανθάνω, ὡς Μαθαίνω ἀπὸ τὸ Μανθάνω. Εἰς τὸν ἐνεργ. τύπον, φρασεολογεῖται ὡς καὶ εἰς τοὺς παλαιούς, οἶον, Δέν με, σε, τον λανθάνει κ. τ. λ. (ne pas ignorer), Οὐ με λέληθε κ. τ. λ. Ἑλλ. 2) Ἄντι τοῦ Σφάλλω, ἡγουν ἀπατῶ, οἶον Τοῦτο μ' ἐλάνθασε, ὡς καὶ κατὰ μέσ. διάθ. Τοῦτο μ' ἔκαμε νὰ λανθασθῶ.

Τὸ μέσον Λανθάνομαι εἰς τοὺς παλαιούς ἀντί τοῦ Δημονω (oublier), εἰς ἡμᾶς σημαίνει τὸ Σφάλλω ἀμετάβ. (se tromper), οἶον Ἐλανθάσθην εἰς τὸ μέτρον, εἰς τὸν λογαριασμὸν, καὶ ἡ μετοχὴ, Λανθασμένος, σημαίνουσα καὶ τὸ ἀπατημένος (trompé), καὶ τὸ ἀμαρτημένος (fauteur).

Ἔχομεν καὶ τύπον ἄλλον τοῦ ῥήματος Λαθεύω καὶ Λα-

θεύομαι με τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα. Καί οὐσ. οὐδέτ. ὄνομ.
 Λάθος, καὶ ῥηματικὸν συνών. ἄρσ. Λαθασμός, καλὰ
 ἐξηγημένον ἀπὸ τὸν Σ. (erreur, faute), κακὰ ἀπὸ τὸν Δ.
 (oubli) ὡς συνώνυμον τοῦ Λήθη, διότι δὲν ἐνόησε τὰ φερό-
 μενα παραδείγματα,

Καὶ χωρὶς λαθασμὸν θαρῶ εἰς τέλος νὰ τὸ φέρω·

καὶ πάλιν,

Χωρὶς κανέναν λαθασμὸν τὸ νίκος θέλω ἔχη.

ΛΑΘΑΣΜΟΣ. ΛΑΘΕΥΩ. Ζ. Λαθαίνω.

ΛΑΘΗΡΙ. Ζ. Λαθούριον.

ΛΑΘΟΣ. Ζ. Λαθαίνω.

ΛΑΘΟΥΡΙΟΝ, Δ. Λαθῆρι, Δ. Σ. Λάθυρος Ἑλλ. (gesse
 cultivée). Τοῦ Φωτίου τὸ « Λαθύρους, ἀράκους » σημαίνει
 ἄλλο εἶδος Λαθύρου, τὸν ὁποῖον ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Γαληνὸς
 ὀνομάζουσι Ἄρακον. Ἄρακᾶς, περισπωμ. ὀνομάζεται σή-
 μερον εἰς ἡμᾶς ὄσπριον τι εἶδος, τὸ αὐτὸ καὶ τὸ προπαροξυτ.
 Ἄρακας (ὡς ὁ Κόρακας καὶ ὁ Κόλακας), ἀπὸ τὴν Ἄραξ
 εὐθείαν, ὄνομα καὶ τοῦτο ὄσπριον, παρόμοιον ἴσως μὲ τὸν
 Ἄρακον. « Ἄραξ, Αἰγύπτιον ὄσπριον » Δ.

ΛΑΚΑΝΙ, Σ. Λακανίδα, Σ. (cuvette). Τὸ γράφει καὶ
 διὰ τοῦ ε̄ Λεκάσι, Λεκανίδα (bassin), ἤγουν Λακάνιον,
 Λακανίς, Λεκάνιον, Λεκανίς, ἀπὸ τὸ παλαιὸν Λεκάνη, Ἑλλ.
 Δωρικ. Λακάνη· « Λεκανίδες, κεράμια λοπάδες κ. τ. λ. »
 λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Πολυδεύκης σημειώνει καὶ ἄλλο ὑποκορι-
 στικὸν Λεκάριον, Ἑλλ.

Οἱ χυδαῖοι ὀνομάζουσι ἔτι τὴν Λεκάνην καὶ Λεγένην, Δ.
 λαβόντες ἀπὸ τῶν Τούρκων τὸ Λεγιέν, τὸ ὁποῖον ἐξεναντίας
 ἔλαβαν ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ Λεκάνη.

* ΛΑΚΕΡΔΑ, ὀψάριον τι πασὸν, ἀπὸ τὸ *Lacerta*, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ Ῥωμαῖοι ἐσήμαιναν καὶ τὸν χερσαῖον *Σαῦρον* ἢ *Σαῦραν*, Ἑλλ. τὴν κοινῶς ὀνομαζομένην ἀκόμη καὶ σήμερον *Σαῦραν*, καὶ κοινότερον *Σαμιαμίδιον* (*lézard*), καὶ ὁμώνυμον *Θαλάσσιον ζῶον* τὴν *Λακέρδαν* (*lézard de mer*). Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκρ. σημ. σελ. 60.

ΛΑΚΤΑΡΑ. Ζ. Ὑπερεπιθυμία.

* ΛΑΚΧΑΝ. Ζ. Ριζάριον.

* ΛΑΚΩ, « Λακεῖν, ἀντὶ τοῦ φθέγγεσθαι » λέγει ὁ Φώτιος. Ζ. Λαλῶ.

ΛΑΛΟΣ. Ζ. Λαλῶ.

ΛΑΛΩ, ὁμιλῶ, Σ. (*parler*). — 2) Φλυαρῶ (*bavarder*), οἷον *Λαλεῖ* ὅ,τι φθάση· ὅθεν καὶ *Λάλος*, ὁ φλύαρος· « *Λαλεῖν* τοῦ *Λέγειν* διαφέρει· τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ φλυαρεῖν, » τὸ δὲ *Λέγειν* ἐπὶ τοῦ ἱκανοῦ (ἴσ. ἐπὶ τοῦ τὰ ἱκανὰ) *λέγειν* » (*BEKKER, Anecd. Græc. pag. 51*). — 3) Ἡχῶ, σημαίνω (*sonner*), οἷον *Λαλοῦν* τὰ ὄργανα, τὰ μουσικὰ δηλαδή. — 4) Προφέρω φωνὰς ἀσήμους, διὰ τὰ ταχύνω τὴν βράδισιν ἀλόγου τινὸς ζώου, οἷον *Λάλει* τὸν γάδαρον, Σ. ἀπὸ τὸ σύνθετον τούτου, *Ἐπιλαλεῖ*, ἐγεννήθη τὸ *χυδαῖκ*. *Πιλαλῶ* (ἔχι *Πηλαλῶ*, Σ. Δ.) τὸ σημαῖνον ἀμεταβάτως *Τρέχω* (*courir*), ἔχι μόνον ἰππότης, ὡς ἐνόμισαν, ἀλλὰ καὶ πεζός. Ὡσαύτως λέγομεν, *Λακῶ* καὶ μὲ τὸ δίγαμμα *Γλακῶ* (κατὰ τὸ *Γλάρος* ἀπὸ τὸ *Λάρος*) εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ *Τρέχω* (Ζ. *Γλακῶ*), ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὸ *Λακῶ*· « *Λακεῖν*, » ψοφῆσαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος, σημαίνων ἐνταυτῷ καὶ ὅτι ἐνόει τοὺς ἀσήμους ἤχους καὶ τὰς φωνὰς, « *Λάκε*, ἰδίωμα » ἤχου κ. τ. λ. » ὡς εἶναι οἱ ψόφοι τῶν σχιζομένων ἢ συντριβομένων (*craquer*). Τοιαύτας ἀσήμους φωνὰς ἐμεταχειρί-

ζοντο οἱ παλαιοὶ διαφοροῦς εἰς παρόρμησιν τῶν ζώων, οἷον διὰ τὰ αἰγίδια τὸ Σίττα· « Σίττα, ἐπιφώνημα αἰξίν » λέγει ὁ Ἡσύχιος, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο καὶ Ψίττα καὶ Φίττα, ὅθεν καὶ ῥῆμα σημαντικὸν τὸ Ψιττάζω· « Ψιττάζων, τὸ Ψίττα » ἐπιφθεγγόμενος· ὅπερ ἐστὶ ποιμαντικὸν ἐπίφθεγμα » κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ὡς ἀπὸ τὸ Σίττα, τὸ Ἐπισιττώ· « Ἐπισιτ- » τεῖν κυνηγετικῶς παρορμαῖν » κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον. Ὅσις ἐπιθυμεῖ πλείοτερα περὶ τῶν τοιούτων, ἀς ἀναγνώσῃ τὸν Εὐστάθιον (Ἰλιάδ. λ', σελ. 855). Καὶ ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται παρορμητικαὶ φωναί, συνοδεύονται πολλάκις μὲ τὸ ξυλοκόπημα τοῦ ζώου, ἐδῶθεν ἐξηγεῖται τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Λακῆσαι, » πατάξαι ».

Τὸ ὄνομα Λάλος σημαίνει τὸν πολλά λαλοῦντα (parleur), καὶ ὄχι τὸν ὀνομαζόμενον συνθέτως Διαλαλητήν (crieur public), ὡς ἐνόμισεν ὁ Δ. (σελ. 784), ἀπατηθεὶς ἀπὸ κακὴν γραφὴν τὴν ἐξῆς,

ΔΙΑ ΛΑΛΗΤΑΔΕΣ ὄρισαν ναυγοῦν νὰ διαλαλήσουν,

ἀντὶ τοῦ ΔΙΑΛΑΛΗΤΑΔΕΣ, ἀπὸ τὸ Διαλαλητής.

ΛΑΜΙΑ, Σ. γένος ὄψαριου (Lamie). 2) Λάμιαν, Σ. ἔτι ὀνομαζόμεν τὴν Πλατεῖαν Ἐλμινθα, Ἑλλ. (Ver cucurbitain, ἢ solitaire, Ténia), τὴν γεννωμένην εἰς τῶν παιδίων τὰ ἔντερα. Ἀπὸ τὴν μυθευομένην δηλαδὴ παιδοφάγον Λάμιαν.

ΛΑΜΝΪ. ΛΑΜΝΪΟΝ. ΛΑΜΝΟΚΟΠΩ. Ζ. Λάμνω.

ΛΑΜΝΩ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἐλαύνω, μὲ ἀφαίρεσιν τοῦ ἀρχικοῦ σοιχείου, καὶ τροπὴν τῆς διφθόγγου εἰς τὸ αμ ὡς τὸ Ἀχαμνός ἀπὸ τὸ Χαῦνος (Ἄτακτ. I, σελ. 255. II, σελ. 76). Σημαίνει κυρίως, Ἄγω, διώκω, κινῶ τί εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ὡς τὸ Ἐλαύνειν κώπην, Ἑλλ. Λαμνοκωπῶ, Σ. ἢ Σύρω τὸ κουπί, Σ. (ramer), ὅθεν τὸ σύνθετον Κωπηλασία,

Ἑλλ. Ἐλαύνω ἵππον, Ἑλλ. ὄθεν τὸ Ἰππηλασία, Ἑλλ. Ὁ δὲ Ὅμηρος καὶ « Ἄμφι δὲ τάφρον ἤλασαν » (Ἰλιάδ. μ', 5), περὶ τοῦ τείχους τῶν Ἀχαιῶν· τὸ ὁποῖον ἐξηγοῦν Ἔσκαψαν, ἀληθῶς τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὄχι ἀκριβῶς τὴν σημασίαν, ἥτις εἶναι Ἐπερικύκλωσαν τὸ τεῖχος μὲ τάφρον, Ἔσυραν τάφρον γύρω τοῦ τείχους. Καὶ εἰς τοῦτο ἀποβλέπει ἡ κακῶς γραμμμένη τοῦ Ἡσύχιου ἐξήγησις, « Ἐλαύνει, ποιεῖ, ΠΑΡΑΒΑΛΛΕΙ » ἀντὶ τοῦ ΠΕΡΙΒΑΛΛΕΙ, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ Ἐλαύνειν τάφρον, ὡς τὸ πρῶτον (Ποιεῖ) εἰς τὸ « Κολῶν » ἐλαύνετον » (Ἰλιάδ. α', 575), ἤγουν Κάμνετε Θόρυβον, ὡς λέγομεν κοινῶς μὲ παρομοίαν μεταφορὰν Ἐσυρεφωνήν, ἤγουν ἤλασε φωνήν, ἀπὸ τοῦ κυρίου « Ἐλαύνειν » χρυσόν, ἄργυρον » Ἑλλ. (laminer), ἐπειδὴ σύρεται καὶ ἐκτείνεται εἰς διάφορα πλατύσματα τὸ μέταλλον. Ζ. καὶ Σύρω.

Τοῦ Ἐλαύνω συγγενὲς ὄνομα σημειώνει ὁ Σ. τὸ ΛΑΜΝΙ οὐδέτ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ Βαμβάκιον περιτυλιγμένον εἰς τὴν ἤλακάτην, διὰ νά νεσθῆ. Πιθανὸν ὅτι καὶ τοῦτο ἐφθάρη ἀπὸ παλαιὸν ἄχρηστον οὐδέτ. Ἐλαύνιον. Ὁ Ποιητὴς ὀνομάζει οὐδέτ. καὶ πληθ. Ἠλάκατα, τὸ περίγυρα τῆς Ἠλακάτης τυλισσόμενον μαλλίον, « Ἠλάκατα σρωφᾶν » (Ὀδυσσ. ζ', 53) τὸ ἀπ' ἄλλον ποιητὴν ἐκφρασθὲν, « Ἠλάκατα ἐλίσσεσθαι » τὸ αὐτὸ καὶ ἂν ἤθελαν εἰπεῖν « Ἠλάκατα ἐλαύνειν » ἐπειδὴ τὰ ῥήματα Εἰλῶ, Εἰλίσσω, Ἐλάω, Ἐλαύνω ἔρρευσαν ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν· « Εἰλίσσω, περιβαλῶ (γρ. περιβάλλω) » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Εἰλῶν, συσρέφων ». Αὐτὴ ἡ Ἠλακάτη, παράγεται ἀπὸ ῥῆμά συγγενὲς τοῦ Ἐλαύνω τὸ Ἠλάσκω, κατὰ τὸν Ἐτυμολόγον, « Ἠλακάτη τὸ γυναικεῖον ἐργαλεῖον, ὄργανον » περὶ ὃ εἰλοῦσιν αἱ γυναῖκες τὸ νῆμα... Ἠλάσκω ση- » μαίνει τὸ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου εἰλεῖσθαι » (Ἐτυμολογ. σελ. 424). Τοῦτο μόνον ἴσως λανθάνεται ὁ γραμματικὸς, ὅτι

τὸ νομίζει, ὡς τὸ νομίζουν καὶ οἱ νεώτεροι κριτικοὶ, ἀπλοῦν ὄνομα. Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, τὰ Ἡ λ ά κ α τ α εἶναι λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ Ἐ λ ά ω (Ἐ λ ά ύ ν ω) ἢ Ἡ λ ά ω, καὶ τὸ ἐπίρρημα Κ ά τ ω, σημαίνουσα τὰ ἐλαυνόμενα, συρόμενα, ἢ ἐλκόμενα κάτω, τὰ καί, Ἐλλ. ἰδίως διὰ τοῦτο ὀνομασθέντα Κατάγματα (Κάτω Ἄγω), καὶ Μ η ρ ύ γ μ α τ α, Ἐλλ. (ἀπὸ τὸ Ἐρύω τὸ Σύρω). Τὰ κατάγματα τοῦτα ἢ σύρματα εἶναι τὰ Ῥωμ. λεγόμενα tractus (traits), ἀπὸ τὸ Traho, τὸ σύρω, ὅθεν τὸ χυδαῖον τῆς γλώσσης μας Τ ρ ά, Σ. καὶ Ὁ τ ρ ά, Σ. (fil).

* Λαμνίον ὀνομάζουσι τινὲς καὶ τοῦ ἵππου τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ σώματος τὸ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἀυχένου εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ ρίζαν τῆς οὐράς ἐκτεινόμενον. Ἴσως οἱ ὀνοματοθετήσαντες δὲν ἐνόησαν πλὴν τοῦ διαστήματος τούτου τὸ μέσον, τὸ βαθυνόμενον, ὅπου θετέται καὶ τὸ ἐφίππειον (κοιν. Σέλλα)· διότι τοῦτο εὐλόγως ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ λαμνίον, ἢ γουν Ἐ λ ά ύ ν ι ο ν, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο καθεζόμενος μὲ κρεμαστοὺς τοὺς πόδας, ὡς κωπία, ἐ λ ά ύ ν ε ι τὸν ἵππον.

Ὁ Σ. φέρει ἀπὸ τὸ Λάμνω καὶ τὸ « Ἄνθρωπος ὅπου Λάμνε- » ται τῆς σαρκικῆς ἀγάπης » φράσιν μεταφορ. καλὴν νὰ φυλαχθῇ εἰς τὴν γλώσσαν, καὶ νὰ προσαρμοσθῇ εἰς ὅλα τὰ σφοδρὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ὅσα δουλόουν καὶ ἐ λ ά ύ ν ο υ ν ὡς κτηνὸς τὸν ἄνθρωπον. Οὕτως ἤθελ' εἰπεῖν τις χυδαίζων περὶ τινος ἐμπαθεστάτου ὅτι Λ Α Μ Ν Ε Τ Α Ι (être entraîné) ἀ π ὸ φ θ ὄ ν ο ν, φιλοχρηματίαν, ἔ ρ ὠ τ α, ὡς εἶπεν ὁ Αἰλιανὸς (Περὶ ζ. ἰδιότ. XIV, 18) « Ἐ λ ά ύ ν ε τ α ι τὴν ψυχὴν ἐρωτικῇ » μανία ».

Λ ά μ ν ε ι ἢ Λ ά μ ν ε τ α ι ὁ ἵππος λέγουσι ἀκόμη, σημαίνου- τες τὴν κίνησιν τοῦ μὲ τὴν φοράδα συνουσιασμοῦ. Ἴσως καὶ διὰ τὴν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς μίξιν, ὡς τὸ ἐμεταχειρίζοντα

καὶ οἱ κωμικοὶ τῶν Ἀθηνῶν. Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Ἐκκλ. 39)
μὲν ἀπὸ τὰς Ἐκκλησιαζούσας κυρὰς λέγει, χωρὶς περιπλοκάς,
περὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρός,

Τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς σρώμασιν.

ΛΑΜΠΡΑ ἢ ΛΑΜΠΡΗ. Ζ. Πάσχα.

ΛΑΜΠΡΥΝΙΤΖΑ. Ζ. Κωλοφωτία.

ΛΑΜΠΡΥΝΟΜΑΙ, Σ. Ἀποκτίζω ὄνομα, Σ. Ἐλλάμπομαι,
καὶ Ἀπολαμπρύνομαι Ἑλλ. (s'illustrer, briller), καὶ τὰ
δύο εὐρισκόμενα εἰς τὸν Ἡρόδοτον (I, 41 καὶ 80).

ΛΑΜΠΥΡΙΔΑ. Ζ. Κωλοφωτία.

ΛΑΝΤΖΑ, Σ. Κοντάρι, Σ. ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Λόγχη, κατὰ τινὰς
κατ' ἄλλους δὲ, ἀπὸ τὸ Ῥωμ. lancea (lance). Ἄλλοι τὴν
ἐνόμισαν τῶν Κελτῶν ἢ Κελτιδῆρων λέξιν· ὅθεν καὶ Διόδωρος ὁ
Σικελιώτης (V, 30) τὴν ἐξελληνίζει, Λαγκία, ὡς ξένον ὄνομα,
« Προβάλλονται δὲ [οἱ Γαλάται] λόγχας, ἅς ἐκεῖνοι λαγκίας
» καλοῦσι ». Ἐκ τούτου παράγεται καὶ τὸ Λαντζοῦνι, Σ.
(dard, javelot).

* ΛΑΝΤΖΙΒΕΡΤΙ. Ζ. Λαζούριον.

ΛΑΝΤΖΟΥΝΙ, Σ. Ζ. Λάντζα.

ΛΑΞΙΕΣ. Ζ. Λαγκάδι.

ΛΑΡΝΑΚΙ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ stufa, fornello (étuve,
fourneau). Τὸ Λαρνάκιον εἶναι ὑποκοριστικὸν τοῦ
Λάρναξ, Ἑλλ. Ἄλλ' ἢ Λάρναξ, ἢ ὁ Λάρναξ, ὡς καὶ ἡ Σορός,
ἐσήμαινε θήκην νεκροῦ (bière), ὡς τὸ ἐξηγοῦν καὶ τὰ Γλ.
« Λάρναξ, Arca funebris » καὶ « Σορός, Arca fune-
» bris ». Φέρει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Λάρναξ, κιβωτὸς, σορός,
» ΚΑΜΠΤΡΑ ». Οἱ κριτικοὶ ἐξήγησαν τὸ Κάμπτρα, διὰ
τοῦ Κάψα (caisse). Δὲν εἶχε χρεῖαν, νομίζω, ὁ Ἡσύχιος τῆς

λέξεως ταύτης, ἀφοῦ τὸ ἐσήμανε διὰ τοῦ Κιβωτὸς, ἢ κἀν ἤθελε γράψειν τὸ γνωστὸν καὶ σύνηθες Κάψα, ἀντὶ τοῦ σπανι-
ωτάτου ΚΑΜΠΤΡΑ. Πιθανώτερον ὅτι ἔγραψε ΚΑΨΤΡΑ,
ἤγουν Πυρά (bûcher). Ὅτι δὲ ἡ Κεύστρα ἐσήμαινε καὶ
τὴν Πυράν, ὅπου ἔκαιαν τοὺς νεκροὺς, μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸν
Στράβωνα (V, σελ. 236), ὅστις λαλῶν περὶ τοῦ Μαυσωλείου
τοῦ Αὐγούσου Καίσαρος, λέγει « Χῶμα μέγα... ἐν μέσῳ δὲ
» τῷ πεδίῳ ὁ τῆς κεύστρας αὐτοῦ περίβολος, καὶ οὗτος λίθου
» λευκοῦ, κύκλῳ μὲν ἔχων σιδηροῦν περίφραγμα, κ. τ. λ. ».
Πιθανολογεῖται ἔτι ἡ διόρθωσις ἀπὸ τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ
Λαρνάκιον. Τοῦτο, ἀν καὶ δὲν ἔχη τὴν αὐτὴν τῆς Κεύ-
στρας σημασίαν, σημαίνει ὅμως, ὡς ἴδαμεν, πρᾶγμα συγγενὲς
αὐτῆς, διὰ πυρὸς ἐνεργοῦν· εἶναι δηλαδὴ συνώνυμον τοῦ
Πνιγεὺς, Ἑλλ. (étuve). Ὁ Ἄριστοφάνης παρομοιάζει βωμο-
λοχικῶς τὸν οὐρανὸν μὲ πνιγέα, περιέχοντα τοὺς ἀνθρώπους
ὡς ἄνθρακας (Νεφ. 95),

————— Οἱ τὸν οὐρανὸν
Λέγοντες ἀναπειθουσιν ὡς ἔστιν ΠΝΙΓΕΥΣ,
Κᾶσιν περὶ ἡμᾶς οὗτος· ἡμεῖς δ' ἌΝΘΡΑΚΕΣ·

ὅπου ὁ σχολιαστὴς λέγει, « Πνιγεὺς ἡ τῶν ἀνθρώκων κάμιμος,
» διὸ ἐπιλέγει, Ἡμεῖς δ' ἄνθρακες, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου
» θερμαίνεσθαι. Κυρίως δὲ, Πνιγεὺς, ἔνθα οἱ ἄνθρακες
» ἔχονται (ἴσ. ἄγχονται) καὶ πνίγονται ». Ὁ Φώτιος
ἐξηγεῖ τὴν λέξιν « Πνιγεὺς, ὁ φοῦρνος ». Ἐκ τούτου καὶ
μαγειρικῆ λέξις τὸ Πνίγω (étuver), ὡς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Ἡσύ-
χιος, « Πνίζαντες, ὀπτήσαντες· ἔστι δὲ εἶδος ὀπτήσεως,
» πνικτόν ».

Ἄς σημειωθῇ ἐμπαρόδῳ καὶ ἡ εἰς τοὺς παλαιοὺς εὕρισκομένη
ἄλλη λέξις, παρομοία τὴν φωνὴν καὶ τὸ ἔργον, ὁ ΛΑΡΚΟΣ,

εἶδος κοφίνου χωροῦντος ἄνθρακας, ἀπύρους ὅμως, ὄχι ἀναμμένους. Λέγει ὁ Ἄρποκρατίων « Λάρκος ἐστὶ φορμὸς, » εἰς ὃν ἄνθρακας ἐνέβαλον, κ. τ. λ. ». Ἡ λέξις εὐρίσκειται εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Ἄχαρον. 332),

Εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅσιν ἀνθράκων τι κήθεται.

————— ὁ λάρκος δημότης ὃδ' ἔς' ἐμὸς,

τὴν ὁποίαν ὁ σχολιαστὴς ἐξηγεῖ, « Πλέγμα τι κοφινῶδες ἢ » ψιαθῶδες, ἐν ᾧ φέρουσι τοὺς ἄνθρακας ». Πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τὴν γενικὴν Λάρνακος ἐγεννήθη νέα εὐθεῖα Ὁ Λάρνακος, καὶ κατὰ συγκοπὴν Λάρκος.

ΛΑΣΑΝΙΑ. Ζ. Λαζάνια.

ΛΑΣΠΗ, Σ. Δ. Λέξις γνωστὴ εἰς ὄλους (boue, fange), τὴν ὁποίαν ἤθελ' ἴσως νομίσειν τίς ἀναγραμματισμὸν τοῦ Πηλός, ὡς τὸ Ἐδῶ ἀπὸ τὸ Ὠδε. Ἄλλ' ὁ Ἡσύχιος λέγει « ΛΑΠΤΗΣ. ΛΑΠΤΗΝ ἔλεγον τὸν παχὺν ἀφρόν τὸν ἐπι- » πολάζοντα τῷ οἴνω, πληρώδη. Ἄλλοι, βόρβορον, ἰλύν. Ἄλλοι, » τὸν ἐπὶ τῇ ἄλμῃ ἐφιστάμενον καὶ ταῖς λίμναις· οἱ δὲ, τὸν ἐπὶ » τοῦ γάλακτος ὑμενώδη ΠΗΛΟΝ ». Οἱ κριτικοὶ ἐπρόβαλαν διόρθωσιν ΛΑΠΗ· ΛΑΠΗΝ, κινούμενοι ἀπὸ τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὸν Ἴπποκράτην ὄνομα τοῦτο· δὲν εὐτύχησαν εἰς τὴν τελευταίαν λέξιν, ἀντὶ τῆς ὁποίας γράφε ΠΑΓΟΝ. Πάγον ἔλεγαν τὴν τζίπαν τοῦ γάλακτος. Ζ. Τζίπα.

Εἰς τοῦ Ἴπποκράτους τὰ συγγράμματα ἀπαντᾶται συχνά ἢ Λάπη, Ἐμέει σιέλα καὶ λάπην, Λάπην καὶ χολήν, Λάπην ὀξείην, ἄλμυρην ὑπόσαπρον, (Foes. Oeconom. pag. 375), τὴν ὁποίαν οἱ μεταφρασαὶ ἠρμήνευσαν ὡς συνώ- νυμον τοῦ Φλέγμα (pituite). Ἄλλ' ἢ αὐτὴ λέξις γρά- φεται κάποτε καὶ μὲ προσθήκην τοῦ μ Λάμπη, ὡς καὶ τὸ παράγωγον αὐτῆς Λαμπηρός, κατὰ τὴν ἐξήγησιν τοῦ Γαληνοῦ « Λαμπηρά, τὰ ἀφρώδη· Λάμπη γὰρ ὁ ἀφρός ».

καὶ ἄλλο παράγωγον Λαμπῶδες, τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ Ἐρωτιανὸς, λέγει « Λάμπη γὰρ λέγεται τὸ ἐφιστάμενον τῆς δεδο-
 » λωμένης οἴνης ἐν τῷ (γρ. τοῖς δεδολωμένοις οἴνοις καὶ τῷ)
 » ὄξει, ἔτι κολυμβάσιν ἐλαίαις, οἷόν τι λίπος κολλῶδες. Ἔνθεν
 » οὖν Λαμπῶδη ρητέον τὰ ἔχοντα τινὰ ἐφιστάμενα ὁμοια
 » Λάμπη ». Τὸ παράξενον εἶναι, ὅτι ὁ Γαληνὸς ἐνόμισε καὶ
 τὴν Λάμπην παράγωγον τοῦ Λάμπω (luire) ῥήματος·
 ἐπειδὴ ἐξηγῶν τὸ εἰς τὰ οὖρα ἐπιπλέον Λαμπῶδες τοῦ Ἱππο-
 κράτους, διὰ τοῦ Ἀφρῶδες, προσθέτει, « Εἶγε λάμπειν ἴσμεν
 » τὸ τοῖς οὖροις ἐποχούμενον λευκόν » (Foes. ibid. pag.
 373).

* ΛΑΤΡΟΝΙ. Εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ Νίτρον, Ἑλλ. (natre),
 διάφορον ὁμῶς ἀπὸ τὸ ὀνομαζόμενον σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην
 Nitre (Νίτρον). Λατρόνι λέγομεν ἀντὶ τοῦ Νατρόνι,
 ἀττικίσαντες τὴν βάρβαρον λέξιν, ὡς καὶ τὸ παλαιὸν Νίτρον,
 ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Ἀττικοὺς Λίτρον.

ΛΑΥΚΪ. Ζ. Καβούτσι.

ΛΑΦΆΖΩ, Σ. Συχναναπνιάζω, Σ. Ἀσθμαίνω, Ἑλλ. (ha-
 leter). Ἀπὸ τὸ Ἄλλοφάσσω τοῦ Ἱπποκράτους, τὸ ὁποῖον
 διαφόρως ἐξηγούμενον ἀπὸ τοὺς παλαιούς ὡς καὶ τὸ Λάπη
 (Ζ. Λάσπη), σαφηνίζεται τρόπον τινὰ ἀπὸ τὴν σημερινὴν
 γλῶσσαν.

Ἐκθέτω πρῶτον τὸ κείμενον τοῦ Ἱπποκράτους (Προγνωσ.
 XXI, σελ. 465, Lind.), « Οἱ δὲ ἀπολλύμενοι (γρ.
 » ἀπολούμενοι) ΔΎΣΠΝΟΟΙ γίνονται, ἌΛΛΟΦΆΣΣΟΝ-
 » ΤΕΣ, ἀγρυπνέοντες, τὰ τε ἄλλα σημεῖα κάκις ἔχοντες ». Ὁ
 Γαληνὸς εἰς μὲν τὴν ἐξήγησιν τῶν Ἱπποκρατικῶν γλωσσῶν,
 ἐρμηνεύει τὴν λέξιν, « Ἄλλοφάσσοντες, παραπαίοντες, παρα-
 » φρονοῦντες ». Εἰς δὲ τὸ εἰς τὸ Προγνωστικὸν ὑπόμνημα,

λέγει, « Τὸ δὲ Ἄλλο φάσσοντες... οὐ πάνυ τι σύνηθες ὄν ,
 » ἤτοι τοὺς μεταρρίπτοῦντας ἑαυτοὺς , ὅπερ ἐστὶν ἀσωμένους ,
 » ἐνδείκνυται. Βέλτιον δ' , ὅσον ἐξ αὐτῆς τῆς φωνῆς οἶόν τε
 » τεκμαίρεσθαι , τὸ πρότερον , ἢ ἡ γεγενημένον τοῦνομα τὸ
 » Ἄλλοφάσσοντες , ἐκ τοῦ ἄλλοτε φάσκων ἄλλα. Τινὲς δὲ ἀπὸ
 » τοῦ μεταβάλλειν ἄλλοτε εἰς ἄλλο σχῆμα τὰ Φάη , τουτέστι
 » τοὺς ὀφθαλμοὺς , γεγονέναι φασὶ τὴν προσηγορίαν ». Τοῦ
 δὲ Ἐρωτιανοῦ ἡ ἐξήγησις εἶναι « Ἄλλοφάσσοντες , ἀπορούμε-
 » μνοι καὶ τεθορυδημένοι , ὡς φησι Βακχεῖος. Ξενόκριτος δὲ
 » ὁ Κῶος φησὶ παρὰ τοῖς Ἴωσι λέγεσθαι τὸ Ἄλλοφάσσειν ἐπὶ
 » τοῦ τῆς διανοίας παραφόρου , πιθανῶς ἰσορῶν παρὰ τὸ
 » Ἄλλο φάσσειν καὶ ἄλλο φωνεῖν ». Δὲν ἠμέλησε τὴν λέξιν
 οὐδ' ὁ Εὐστάθιος (Εἰς τὸ Ἰλιάδ. ψ' , σελ. 1324) , « Οἱ δὲ
 » παρὰ τοῖς ἰατρικῶς ἰωνίζουσιν Ἄλλοφάσσοντες.....
 » σημαίνουσι τοὺς ἄλλοτε ἄλλα φράζοντας , καὶ μηδὲν ὄλως
 » διασαφοῦντας ». Τοῦ Ἡσυχίου ἡ γλῶσσα δὲν συμφωνεῖ
 κατὰ πάντα , « Ἄλλοφάσσειν , ἑτεροφρονεῖν , ἢ οὐχ ὑποφέρειν
 » βάρος » ἀφοῦ πρότερον ἐσημείωσε καὶ τὸνομα « Ἄλλό-
 » φασις , Θόρυβος ταραχώδης ». Ὁ δὲ Ἐτυμολόγος (σελ. 69)
 « Ἄλλοφάσσειν , Θορυβεῖσθαι , ἀλλαχοῦ τὰ φάη περιφέρειν » .
 Ὁ Σουΐδας , « Ἄλοφάζω (γρ. Ἄλλοφάζω ἢ Ἄλλοφάσσω) ,
 » σκιρτῶ , παροινῶ » .

ΛΑΦΡΌΠΕΤΡΑ. Ζ. Κισσάρι.

ΛΑΦΡΌΣΤΟΙΧΟΣ. Ζ. Ἐλαφρία.

ΛΑΦΡΎΣ. Ζ. Ἐλαφρύς.

ΛΑΧΆΝ. ΛΆΧΙΟΝ. Ζ. Ρίζάριον.

ΛΑΧΑΝΌΒΛΑΣΤΟΙ , μὲ συνών. Κραμπόβλακραις , καὶ
 Κραμποζίμουλαις , Σ. οἱ νέοι καὶ τρυφεροὶ βλαστοὶ (brocoli)
 τῶν Κραμβίων , τῶν κοιν. λεγομένων Λαχάνων. Τὸ δεύτερον

ὄνομα, Κραμπόβλακραις, εἶναι βαρβαροσύνθετον ἀπὸ τὸ Κράμβη, βλασὸς καὶ Ἄκρα (Κράμβης βλασοὶ ἄκροι). Τὸ τρίτον, Κραμποζίμουλαις, ἔτι βαρβαρώτερον, ἀπὸ τὸ Κράμβη καὶ τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἰταλικοῦ Cima, ἤγουν κορυφή (cime).

ΛΑΧΝΟΣ (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 416). Ζ. Σκαρφία.

ΛΑΧΤΕΝΔΟΝ. Ζ. Μουκτερόν.

ΛΑΧΩΤΗΣ. Ζ. Ριζάριον.

* ΛΕΒΕΤΙ ὀνομάζουσι τινὲς σκευὸς τι μαγειρικὸν, ἐπιτήδειον εἰς φερμασίαν νεροῦ, ἢ φαγητῶν εἴψησιν, ἀπὸ τὸ Λεβήτιον ὑποκοριστικὸν τοῦ Λέβης ἡτος (chaudière). Ὁ Δ. ἐσημείωσεν ἄλλο ὑποκοριστικὸν Λεβητάριον.

ΛΕΒΗΤΑΡΙΟΝ. Ζ. Λεβέτι.

* ΛΕΒΙΘΟΧΟΡΤΟΝ, οὕτως ὠνομασμένον, ὡς διωκτικὸν τῶν εἰς τὰ ἔντερα γεννωμένων ἐλμίνθων ἢ σκωλήκων, τὸ Tanacetum vulgare (Tanaisie) τῶν νεωτέρων φυτολόγων. Λέξις φθαρμένη ἀπὸ τὸ Ἐλμινθόχορτον, μὲ ζοιχείων μετάθεσιν καὶ τροπὴν τοῦ μ εἰς τὸ β. Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « Λίμινθες, ἔλμινθες ».

ΛΕΓΕΝΗ. Ζ. Λακάνη.

ΛΕΓΝΟΣ (Λιγνός, Σ. Δ. Ληγνός, Δ.), Ἰσχνός Ἑλλ. (maigre, fluet). Ἡ λέξις εἶναι ἐλληνικὴ· Λεγνὸν ἐπιθετικῶς ὠνόμαζαν, τὸ ἀμέσωτον σιτάριον· « Λεγνός, ἀνανδρὸς » σῆτος, ὁ μὴ ἀδρὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΛΕΙΒΑΔΙ. Ζ. Λιβιάδι.

ΛΕΙΟΝΩ, Σ. Ἐξαλείφω τὰ γραμμένα (effacer), ἢ σύρων ἐπάνω των μέλαινα γραμμὴν (rayer), ἢ ξύων αὐτὰ μὲ ἐργαλεῖον τι (raturer). Ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Λειόω, καὶ Λεαίνω καὶ Λειαίνω, σημαίνοντα κυρίως τὸ ὀμαλίζω, καὶ μεταφο-

ρικῶς τὸ ἐξαλείφω, ὡς ἐπακολούθημα τῆς ὀμαλίσεως, ἣτις ἀφανίζει τὰς ἐξεχούσας ἀνισότητας. Ὅσις λειόνει τὶ γραμμένον ὀμαλίζει τρόπον τινὰ τὸ χαρτίον, καὶ μάλιστα ὁ ξύων, ὡς ἔκαμναν, ὄτ' ἔγραφαν εἰς δέρματα. Αἱ γλῶσσαι τοῦ Ἡσυχίου εἶναι « Λεαίνεται, λειοῦται, ἐξαλείφεται », καὶ « Λειανῶ, λείαν καὶ ὀμαλὴν ποιήσω ». Ὁ αὐτὸς φέρει καὶ τρίτην ἄλλην σημασίαν τὸ διαιρῶ εἰς λεπτὰ διὰ τρίψεως ἢ κοπανίσεως (triturer), « Λεανῶ, λεπτυνῶ » τὴν ὁποίαν ὁ Σουΐδας προσαρμόζει εἰς τὸ Λειώω, « Λειώσας, διακόψας ». Ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη καὶ ἄλλου τύπου ῥῆμα τὸ διὰ τοῦ ἰ Λιᾶίνω καταχωρισμένον ἐσχάτως εἰς τὴν νέαν ἐκδοσιν τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Στεφάνου (σελ. 5711). Τούτου τὸ ῥηματικόν, Λιανός, Σ. ὁ λεπτός (mince), ἐφύλαξεν ἡ γλῶσσά μας (κατὰ τὸ Φαίνω, Φανός)· Λιανὰ, Σ. ὀνομάζομεν τὰ λεπτὰ νομίσματα ἢ κέρματα (monnaie), καὶ συνθέτως * Λιανοπώλιον (commerce en détail), καὶ * Λιανοπωλητῆς (détailléur). Ἀπὸ τὸ Λιανός ἐσχηματίσαμεν καὶ δεύτερον ἄλλο ῥῆμα τὸ ἐξῆς : * ΛΙΑΝΙΖΩ, διαιρῶ εἰς μικρὰ μέρη (morceler), ἢ λεπτύνω (amincir).

* ΛΕΙΧΗΝΟΧΟΡΤΟΝ. Ζ. Προδρόμου βότανον.

ΛΕΚΆΝΗ. Ζ. Λακάνη.

ΛΕΚΆΤΗ, καὶ Ἀλεκάτη Δ. Ἀλεκάτη Σ. (quenouille), Ἡλεκάτη, Ἑλλ. Ζ. Λάμνω, καὶ Ῥόκα.

ΛΈΛΕΚΑΣ, Σ. τῶν παλαιῶν ὁ Πελαργός, Ἑλλ. Τὸ Λέλεκας εἶναι Τουρκικὴ λέξις (Λεκλέκ) ὀνοματοποιημένη, ὡς καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Ciconia (cigogne).

ΛΕΠΪΔΙ, Σ. Μελάνθι, Σ. Λεπίδιον καὶ Μελάνθιον, Ἑλλ. ὀνόματα βοτάνης τῆς *Nigella sativa* τῶν φυτολόγων. Ὁ Διοσκορίδης ὁμως (II, 205, III, 93) διακρίνει τὸ Λεπί-

διον ἀπὸ τὸ Μελάνθιον. Τοῦ Μελανθίου τούτου τὰ μέλανα σπέρματα (λέγει) κατεπλάσσοντο συνήθως καὶ εἰς τοὺς ἄρτους, διὰ τὴν εὐωδίαν των. Εἶναι λοιπὸν τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον Μαυροκόκκιον (Nielle) χυδ. Μαυροκούκι. Τὸ Λεπίδιον, οὕτω καὶ σήμερον ὀνομαζόμενον, εὐρίσκεται εἰς τὸν Ἄγγλον ἐκδότην τοῦ Θεοφράστου (Stackouse, Ιχχχι) μὲ συνών. Κάρδαμον, *Lepidium sativum* (ἴσ. τὸ Γαλλισί passage). Εἰς Κατάλογον τινῶν βοτάνων, χειρογραμμένον κατ' ἀλφάβητον, τὸ εὐρίσκω ἀκόμη ὀνομαζόμενον Μαυρομυρωδία, ἤγουν Μαύρη μυρωδία (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 297).

ΛΕΠΤΟΥΡΓΟΣ (Λεπτουργός, Σ.) Λεπτουργός, Ἑλλ. ὁ λεπτιὰ ἐργαζόμενος ξυλουργός (menuisier).

ΛΕΥΘΕΡΟΜΙΛΩ. Ζ. Ἐλευθερομιλῶ.

ΛΕΥΚΗ. Ζ. Κουκουβία.

ΛΕΧΟΨΑ. Ζ. Λοχοῦσα.

ΛΗΒΑΔΙ. Ζ. Λιβιάδι.

ΛΗΓΝΟΣ. Ζ. Λεγνός.

ΛΗΣΤΟΣΥΝΗ, οὐσ. Ψηλ. Σ. ἡ πράξις τοῦ ληστοῦ (rapine, brigandage). Λέξις ἀξία νὰ τοπισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ λεξικά ἢ Ληστοςύνη, ὡς ἔλεγον καὶ Δρησοςύνη, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Δρησῆς ἢ Δρησήρ. Ὁ δὲ Βάβριος (Μύθ. Αἰσωπ. συναγωγ. σελ. 406) ἔνωσε καὶ τὰ δύο ἐπίθετα,

Δρησῆρα λησῆν, καὶ λύκον διωκτῆρα.

ΛΙΑΝΑΪ. * ΛΙΑΝΙΖΩ. * ΛΙΑΝΟΠΩΛΗΤΗΣ. ΛΙΑΝΟΠΩΔΙΟΝ. ΛΙΑΝΟΣ. Ζ. Λειόνω.

ΛΙΒΑΔΙ, Λιβιάδιον, Δ. Ληβάδι, Σ. Γράφεται καὶ διὰ διφθόγγου, Λειβιάδι. Λιβιάδιον, ὑποκορ. τοῦ Λιβιάς ἀδὸς

(prairie)· « Λιβάδιον, χωρίον βοτανῶδες » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἀρχαιότερα ἐλέγετο Λειμῶν, Ἑλλ. Ὁ Ἡσύχιος μὲ διπλῆν γραφὴν Λειμῶν καὶ Λιμῶν « Ἄνθοφόρον πεδίον, εὐανθής » τόπος, ἀνθηρός ».

* ΛΙΒΑΔΟΠΕΡΔΙΚΑ (ἔγουν Πέρδιξ ἀγαπῶσα νὰ βόσκεται τὰ Λιβάδια), Ἄτταγῆν καὶ Ἄτταγᾶς, Ἑλλ. (francolin), ὅθεν τὸ κολοβωμένον ὑποκορ. Ταγηνάριον (Ταγινάριον καὶ Ταγινάρι, Δ.) συνών. τοῦ Λιβαδοπέρδικα. Λέγει ὁ Ἀριστοφάνης (Ὄρν. 245-249),

— Ὅσα τ' εὐδρόσους τε
Γῆς τόπους ἔχετε, καὶ λειμῶ-
να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος·
Ὄρνις τε πτεροποίκιλος,
Ἄτταγᾶς, Ἄτταγᾶς.

Δις ὀνομάζει τὸν Ἄτταγᾶν ὁ Κωμικός, διότι ἦτο φαγητὸν τόσον εὐάρεσον εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε ἄλλος κωμικός τὸν ἐπαράβαλε μὲ τὰ Προπύλαια (παρ' Ἀθην. XIV, σελ. 652). Ἀφοῦ ἐπαίνεσε τὸ μέλι, τὰ σῦκα, καὶ τὰ Προπύλαια τῶν Ἀθηνῶν, συμπεραίνει, λέγων,

Κοῦδέν ἦν τούτων ὅλως
Πρὸς ἄτταγῆνα συμβαλεῖν τῶν βρωμάτων.

Πτεροποίκιλον ὀνομάζει τὸν Ἄτταγᾶν ὁ Ἀριστοφάνης, διότι καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ Λιβαδοπέρδικα, « Μικρῷ μὲν μείζων πέρδικος, » ὅλος δὲ κατάγραφος τὰ περὶ τὸν νῶτον, κεραμεοῦς τὴν χροάν, » ὑποπυρρίζων μᾶλλον κ. τ. λ. » (Ἀλεξανδρ. Μύνδ. παρ' Ἀθην. IX, σελ. 388).

Ὁ Σ. δὲν ἐγνώρισεν οὔτε τὸ Λιβαδοπέρδικα οὔτε τὸ Ταγηνάριον· ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν ὀνομάζει, Ἀρτιχιονάρι, μὲ ἐξήγησιν σημαίνουσαν τὸ αὐτὸ πτηνὸν (francolin). Ἡ ἤκουσε κακὰ, ἢ εἶναι καὶ αὐτὸ χυδαῖσμός τοῦ Ἄτταγηνάριον.

ΛΙΒΑΝΙ, Σ. Λιβάνη, Δ. Λιβήνη, Δ. Λιβανωτός, Ἑλλ.
Τὸ Λιβήνη φέρει ὁ Δ. ἀπὸ μαρτυρίαν ποιητοῦ,

Τότε ΛΙΒΗΝΗ βάλασι γιανχυρίζη στία·

ἀλλ' εἶναι γραφικὸν σφάλμα, ἀντὶ τοῦ ΛΙΒΑΝΙ. Τὸ νόημα εἶναι, Τότε ἔβαλαν εἰς τὸ θυμιατήριον λιβάνιον, διὰ νὰ μυρίζη ἡ ἐσία (la chambre).

Τὸ Λιβάνιον εἶναι ὑποκορ. τοῦ Λίβανος, μετὰ τὸ ὁποῖον ὁ παρακμ. Ἑλλ. ὠνόμαζε τὸ Λιβάνιον· οἱ παλαιοὶ ἐξεναντίας Λίβανον ὠνόμαζαν τὸ δένδρον, καὶ Λιβανωτὸν, τὸ δάκρυον τοῦ δένδρου, τὸ σήμερον λεγόμενον Λιβάνιον (encens).

Ὅπως ἂν ἦναι, τὸνομα ὡς καὶ ἡ ὕλη τοῦ Λιβάνου ἦλθεν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Τῶν Ἑβραίων τὸ קִנְוִי (Λεβωνά) ἐμετάφρασαν οἱ Ἑβδ. Λίβανον. Τὰς παρανομίας τῶν Ἰουδαίων ὀνειδίζων ὁ Θεὸς, λέγει πρὸς αὐτοὺς διὰ τοῦ Ἰερεμίου (5', 20) « Ἰνατί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ φέρετε; . . . τὰ » ὀλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσὶ δεκτὰ, καὶ αἱ θυσαίαι ὑμῶν » οὐχ ἠδυνάν μοι ». Ὡς ἀπατοῦν καὶ περιπαίζουσιν οἱ κόλακες τοὺς τυράννους μετὰ τὰς ἀνδραποδώδεις εὐφημίας, παρόμοια ἐλπίζουν καὶ πολλοὶ, ἐπαγγελλούμενοι χριστιανοὶ, ν' ἀπατήσωσι τὸν ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφροὺς μετὰ τὰ πολλά τῶν θυμιάματα.

ΛΙΓΓΙΟΝ. Ζ. Λίγκιον.

* ΛΙΓΔΑ, Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 264.

* ΛΙΓΔΩΝΩ (ὄχι Λυγδόνω), ἀπὸ ἄχρηστον Λιγδῶ (poisser), Ἑλλ. οἶον « Βρομοῦσι λυγδωμένοι (γρ. λιγδωμένοι) » ἀπὸ τὰ ξύσματα τῶν δερμάτων » εἶπεν ὁ μεταφραστὴς τῆς Βυζαντίδος (III, σελ. 29).

ΛΙΓΚΙ, καὶ πληθ. Τὰ Λίγκια, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ, Τὰ δύο μέρη τοῦ λαιμοῦ, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· ὄθεν καὶ ῥῆμα σύνθετον

Στραβολιγκιάζω, Σ. (avoir un torticolis). Λίγκια λοιπὸν εἶναι τὰ πλάγια μέρη τοῦ λαιμοῦ, ἀπὸ τὸ Λίγξ· « Λίγξ, πλάγιος κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος, ὅθεν καὶ « Λίγδην... πλαγίως, ἄκρως, ἐπιλίγδην ».

ΛΙΓΚΙΟΝ, ἢ ΛΙΓΓΙΟΝ, Δ. Ψαλίδα, Σ. Ἐλιξ, Ἑλλ. Ψαλίδες σήμερον ὀνομάζονται τὰ λεπτὰ βοσρυχώδη βλασθήματα (vrilles, cirrhes), τὰ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ὀνομαζόμενα Ἐλικες, τοῦ ὁποίου τὸ ὑποκορ. Ἐλίκιον ἐμεταμορφώθη εἰς τὸ Λίκιον, καὶ χυδ. Λίγκιον. Ζ. Στουράκιον.

ΛΙΓΝΟΣ. Ζ. Λεγνός.

ΛΙΓΟΝΟΜΑΙ. Ζ. Τρωγίζομαι.

* ΛΙΖΑΡΙΟΝ. Ζ. Ριζάριον.

ΛΙΘΑΡΓΥΡΟΣ. Ζ. Μουρτασάγκι.

ΛΙΘΡΙΑΖΩ. Ζ. Λυθριάζω.

* ΛΙΚΙΟΝ. Ζ. Λίγκιον καὶ Στουράκιον.

ΛΙΚΟΥΤΖΙΝΕΪΩ. Ζ. Συνεκρατίζω.

ΛΙΛΑΔΙ, οὐσ. οὐδ. μὲ συνών. Χοχλάκι, Χαλίκι, Σ. τὸ δὲ πληθ. Λιλάδια μὲ συνών. Λιθάρια, Σ. λίθοι μικροὶ (cailloux, gravier).

Ἀπὸ τὸ Λᾶς Ἑλλ. (pierre), ὑποκορ. Λαδίον (ὡς ἀπὸ τὸ Δᾶς Δαδίον), καὶ μὲ διπλασιασμὸν τῆς ἀρχικῆς συλλαβῆς Λιλάδιον. Τοῦ διπλασιασμοῦ ἴχνη σώζονται εἰς τὸν Ἡσύχιον· « Λάλλαι· Λάλλας λέγουσι τὰς παραθαλασσίους καὶ παραποταμίους ψήφους ».

Τὸ Χοχλάκι εἶναι Κοχλάκιον, ὑποκορ. τοῦ Κόχλαξ, Ἑλλ. ὡς τὸ Χαλίκιον τοῦ Χαλίξ, Ἑλλ.

Ὁ Ὅμηρος ὀνομάζει Λαίγγας τὰ μικρὰ τῆς θαλάσσης λιθάρια (Ὀδυσσ. ζ', 95),

Λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα,

τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ Ἡσύχιος, λέγει, « Λαίγγες, λίθοι ὑπὸ » ὕδατος λελιασμένοι... Ἄλλοι, χάλικες, μικροὶ λίθοι ». 2) Λιλάδι μὲ συνών. Ἀκόνι, Σ. Ἀκόνιον, ὑποκορ. τοῦ Σηλ. Ἀκόνη, Ἑλλ. καὶ σήμερον ἀκόμη Ἀκόνη (pierre à aiguiser).

* ΛΙΛΑΔΙΑΪΖΩ καὶ * ΛΙΛΑΔΟΝΩ, λιθοσρόνω μὲ λιλάδια (paver de cailloux).

ΛΙΛΙΓΚΙ, μὲ συνών. Κωδιός, Γοῦπα, Σ. Λίλιγγα, καὶ Λικορίνι (γρ. Λυκορίνι), Δ. Ὁ Κωδιός ἔσωσε τὸ παλαιὸν τοῦ ὄνομα Κωδιός, Ἑλλ. (goujon). Ἡ Γοῦπα λέγεται καὶ Βοῦπα, Σ. ἀπὸ τὸ Βόωψ, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις, σελ. 59 καὶ 89. Ζ. καὶ Λυκορίνι.

ΛΙΛΙΚΑΣ, οὐσ. ἄρσ. Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Μικρὰν σφήκα, Σφηκίον Ἑλλ. (petite guêpe).

ΛΙΜΑ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Ῥωμ. lima (lime), Ῥίνη, Ἑλλ. Τὸ ὑποκορ. Ῥινίον, καὶ Ῥινάριον, Δ. σώζονται εἰς τὴν γλῶσσαν.

* ΛΙΜΑ ὀνομάζεται Σηλ. τὸ ἀπὸ τοὺς Ἀττικοὺς ὀνομαζόμενον ἄρσεν. Ὁ λιμός, Ἑλλ. καὶ ἀπὸ τοὺς Δωριεῖς, Σηλ. Ἡ λιμός (faim). Πιθανὸν ὅτι εὐρίσκετο εἰς κάμμίαν διάλεκτον καὶ Ἡ Λίμα.

ΛΙΜΑΪΖΩ. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον Λιμώσσω, καὶ Λιμαίνω. Ἑλλ. Ἀπὸ τοῦτο ἐσχηματίσαμεν τὸ Λιμάζω (être tourmenté par la faim), ὡς ἔλεγον κ' ἐκεῖνοι Θαυμαζώ καὶ Θαυμαίνω, Ὑγράζω, καὶ Ὑγραίνω. Οἱ λοιποὶ χρόνοι εἶναι Λιμάζω, Ἐλίμαξα, καὶ μετοχ. Λιμασμένος (affamé). Ἐλεγον καὶ Λαιμάζω, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Λαιμάζουσιν, ἐσθίουσιν » ἀμέτρως ».

ΛΙΜΠΑΣ. Ζ. Μαγανοπήγαδον.

ΛΙΞΙΑ, Σ. Δ. Λειξουρία, Δ. Λέγεται καὶ Λειξοῦρα (gloutonnerie), Λιχνεία, Ἑλλ. Ὁ Ἡσύχιος λέγει « Λειξοῦρα, » τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ Λείχω ». Ἄλλα Γλ. « Λειξουρία, ἢ λαιμαργία,

» ἡ πλεονεξία » καὶ « Λεΐξουρος, ὁ πλεονέκτης » (Ζωναρ. Λεξικ. σελ. 1294, καὶ 1296).

ΛΙΠΑΡΟΣ. Ζ. Σαρκάτος.

ΛΙΤΖΑ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ, Lizza (lice), μὲ ὑπόληψιν ἴσως ὅτι οἱ Γραικοὶ τὸ ἔλαβαν ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς. Ὁ Μενάγιος ἠπατήθη, ἐτυμολογῶν τὸ Ἰταλ. Lizza ἀπὸ τὸ Ἕλλην. Λισσὸς, καὶ τὸ Γαλλικὸν lice ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Licium. Εἶναι καὶ τὰ δύο τῆς αὐτῆς γενεᾶς ὀνόματα, τοῦ Νύσσα, Ἕλλ. χυδαῖσθέντος εἰς Λύτσα· « Νύσσα, καμπτήρ, τέρμα, βαθμῖς » λέγει ὁ Φώτιος.

ΛΙΤΡΑ, Σ. (livre), Λίτρα Ἕλλ. Ἡ λέξις εἶναι τῶν Ἑλλήνων τῆς Σικελίας, κατὰ τὸν Ἡσύχιον: « Λίτρα, ὀβολός· οἱ » δὲ, Νόμισμα παρὰ Σικελοῖς· οἱ δὲ, ἐπὶ σταθμῶν κ. τ. λ. ».

ΛΙΚΝΙΖΩ, Σ. Λικνίζω, Ἕλλ. (vanner).

ΛΟΓΓΟΣ, Σ. Λόχμη, ὕλη, καὶ Δρυμός, (forêt) Ἕλλ. « Λόχμη... σύμφυτος τόπος, ἢ κρύφμιμος, δασεῖαν ὕλην ἔχων » κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ὅθεν διορθώνεται ἄλλο ὄνομα τοῦ αὐτοῦ λεξικογράφου, « Λόγγη, ΤΑΨΟΣ » μεταβαλλόμενον εἰς τὸ ΤΑΨΟΣ, ἢ ΤΑΨΟΣ (Ζ. Τράφος). Λέγει καὶ ἄλλου, « Ὑλη... σύμφυτος τόπος » καὶ « Ὑλιγγες, ΛΟΓΧΑΙ » τὸ ὁποῖον ἴσως ἦτο ΛΟΧΜΑΙ, ἢ καὶ ΛΟΓΓΑΙ.

ΛΟΓΗ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 221) πρόσθεσε τὸ Ἐπιλογῆς ἐπίρρημα. Ζ. Ἐπιλογῆς, καὶ Τιλογῆς.

ΛΟΓΙΑ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 221) πρόσθεσε τὴν φράσιν: Ἄλλα λόγια (parlons d'autre chose), συνήθως λέγομεν, θέλοντες νὰ παύσωμεν τὸν περί τινος λόγον, ὡς ἄτοπον, ἄκαιρον, ἢ ὀπωσθήποτε μάταιον. Παρόμοια εἰς τὸν Αἰσχύλον (Προμ. δεσμ. 522) ὁ Προμηθεὺς, μὴ

Θέλων νὰ φανερώσῃ εἰς τὸν Χορὸν τὸ ζητούμενον ἀπόκρυφον,
λέγει,

Ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς
Καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος.

Οὕτω καὶ ὁ Εὐριπίδης (Ἐλεν. 119),

Ἄλλου λόγου μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.

Καὶ πάλιν (Ἡλέκτρ. 962),

Ἐπίσχεσ' ἐμβάλωμεν εἰς ἄλλον λόγον.

Ἦλθαν εἰς λόγια, εἰς ἡμᾶς, ἀντὶ τοῦ Ἐλογόφεραν, ἐφιλα-
νείκησαν· εἰς δὲ τοὺς παλαιούς, τὸ « Εἰς λόγους ἦλθε τινὶ »
σημαίνει, Ἐσυνωμίλησε μὲ τινά.

ΛΟΓΙΚΑ, οὐδ. πληθ. Σ. (*raison, bon sens*), οἷον
Ἐχασε τὰ λογικά του, ἔλλειπτ. τοῦ Νοήματα ἢ Φρονή-
ματα.

ΛΌΓΟΣ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακ. II, σελ. 221 καὶ
297) πρόσθεσε, Καλὸς νὰ δώσῃ καὶ νὰ ἐπάρῃ λόγον,
ὡς εἶπεν ὁ Πλάτων (Πρωταγ. σελ. 336) « Ἐπίστασθαι λόγον
» τε δοῦναι καὶ δέξασθαι ».

Λόγου χάριν (*par exemple*), φράσις τοῦ παρακμ.
ἑλλ. Εἰς δὲ τοὺς ἀρχαιοτέρους τὸ « Λόγου χάριν » ἰσοδυναμεῖ
μὲ τὸ « Ἀφοσιώσεως ἕνεκα » ἤγουν κοιν. Ὅσον διὰ νὰ
λογαῖται (*pour la forme, par manière d'acquit*).
Τούτου φράσιν συνώνυμον ἔχομεν καὶ τὸ, Διὰ τὸν τύπον.
Ζ. Τύπος.

Λόγον πρὸς λόγον, λέγομεν περὶ τολμῶντος νὰ ἀντι-
λέγῃ εἰς ὅλα τὰ λεγόμενα, φιλονεικῶν ἢ ὑβρίζων, ὡς εἶπεν ὁ
Ἀριστοφάνης (Νεφ. 1374),

————— Κατ' ἐντεῦθεν, οἷον εἰκὸς,

ΕΠΟΣ ΠΡΟΣ ἘΠΟΣ ἠρειδόμεσθ'· εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ,
Κᾶπειτ' ἔφλα με, κάσπόδει, κᾶπνιγε, κάπέτριβεν.

ΛΟΓΧΙΤΙΣΑ, Σ. βοτάνης ὄνομα. Τὸ ἐξηγεῖ *Piantagine minore* (*petit plantain*). Εἶναι ὁμῶς ἡ *Λογχιτίς* τοῦ *Διοσκορίδου* (III, 151). Ἴδε τὰς εἰς τοῦτον σημειώσεις τοῦ *Σπρεγγέλου* (*Sprengel*, *Διοσκορίδ.* τόμ. II, σελ. 564).

ΛΟΠΑΪΩ, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ « Πέφτω χάμω διὰ νὰ κρύβ-
» γομαι » (*se tapir, se blotir*). Λέγεται καὶ *Λωφάζω* (*Άτακτ.* I, σελ. 258), ἀπὸ τὸ *Λωφάω*, Ἑλλ. « *Λωφῆσαι... παῦσαι,*
» *λῆξαι, ἀναπαῦσαι, ἡσυχάσαι* » λέγει ὁ *Ἡσύχιος*. Ὁ δὲ *Φώτιος*, « *Λωφᾶν, τὸ ἡρεμεῖν καὶ τὸ ἐνδεδωκέναι δηλοῖ, οὐ τὸ*
» *πεπαῦσθαι παντελῶς* » καὶ « *Λώφησις, παῦσις, πτώσις* ».

ΛΟΣΤΑΡΙ, *Γαμπάς*, Σ. μὲ ἐξήγησιν *gabbano* (*Capote, Gaban*) · « *Λοσάρι, penula gausape, φαινόλιον, ἀμφί-*
» *μαλλον* » Δ. *Δισάζω* περὶ τῆς γραφῆς. Ἄν ἐγράφετο *Λοπάρι*, ἤθελ' εἶσθαι *Λωπάριον* ὑποκορ. τοῦ *Λώπη*, Ἑλλ. ἐξηγουμένου ἀπὸ τὸν *Φώτιον*, « *Λώπη, ἱμάτιον, περίβλημα* ». Ἴσως τὸ *Εἰλητάριον* τῶν *Γραικορ.* ἐχυδαίσθη εἰς τὸ *Εἰλω-*
τάριον καὶ ἐβαρβαρίσθη εἰς τὸ *Λοστάρι* · « *Εἰλημα,*
» *ἐνειλημα, περίβλημα, σκέπασμα* » λέγει ὁ *Ἡσύχιος*.

ΛΟΥΒΙ, Σ. τὸ *περικάρπιον* τῶν ὀσπρίων, *Λοβίον*, ὑποκορ. τοῦ *Λοβός*, Ἑλλ. (*cosse*).

ΛΟΥΒΙΟΝ, Δ. οὕτως. ὠνόμαζαν, τὸν *Δόλιχον*, Ἑλλ. Τὰ *Γλ.* φέρουν, « *Δολιχόν (γρ. Δόλιχον) λουβίον, φασούλιον* ». Ὁ *Δόλιχος* τοῦ *Θεοφράστου*, εἶναι τὰ σήμερον λεγόμενα *Φασώλια* (*haricots*). Ἄλλα *Γλ.* φέρουν, « *Λόβια, fasiolia, fasioli* ». *Λόβια* ἐλέγοντο, κατὰ *συνεκδοχὴν*, εἰδός τι *λεπτῶν φασωλίων*, ὡς *τρογόμενα* μὲ τοὺς *λοβούς*, ὡς ὄντα ὅλως *λοβοί*. Ζ. *Λουβί*.

ΛΟΥΚΤΟΥΚΙΟΝ, Σ. *Λυγμός*, Ἑλλ. (*sanglot*), *φθαρμένον* ἀπὸ τὸ *Λυκτικόν* · τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ *Λύζω* (*sangloter*).

ΛΟΥΛΟΥΔΙ. Ζ. *Πούλουδον*.

ΛΟΥΠΑ, Δ. Ζ. Λούφα.

ΛΟΥΠΙΣ, Σ. Λούπης, Δ. Άρπης, Δ. Ίκτιν και Ίκτινος, Έλλ. Ο Έτυμολόγος (σελ. 470) λέγει, « Ίκτίνα σημαίνει τήν » λεγομένην Λούπην » Τò λούπης ὄνομα (ἀπό τὸ Ῥωμαϊκὸν *lupus*, ὁ Λύκος) ἐδόθη εἰς τὸ ὄρνεον, διὰ τὸ ἀρπακτικὸν καὶ σαρκοφάγον. Κατὰ τὸν Βελόνιον (*Observat. I, 111*, σελ. 30), εἰς τὴν Κρήτην ὀνομάζεται ὁ Ίκτινος, *Λυκαδοῦρος*.

ΛΟΥΡΔΕΪΩ. Ζ. Γαλιφίζω.

ΛΟΥΤΖΑ, οὐσ. Ξηλ. Σ. Πλυνοί, ἀρσ. πληθ. Έλλ. (*lavoir*) « Πλυνοί, πύελοι, ἐν αἷς τὰς ἐσθῆτας ἔπλυνον, ἢ βόθροι, » ἔπου πλύνουσι » λέγει ὁ Ησύχιος. Εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ξηλ. μετοχ. Έλλ. Λούουσα, κατὰ συγκοπήν Λοῦσα, καὶ χυδ. Λοῦτσα.

ΛΟΥΦΑ, Σ. (*vieille décrépite*), ἀπὸ τὸ *Lupa* τῶν Ῥωμαίων, τὸ σημαῖνον Λύκαινα (*louve*), μετὸ ὁποῖον ὠνόμαζαν σκωπτικῶς τὰς πόρνας. Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου ἐπροφέρετο διὰ τοῦ π « Λούπα, ὅπερ ἐστὶν Ἰταλικῶς Λύκαινα, διὰ τὸ ἀρπακτικόν. . . Ὁ δὴ ὄνομα μετήνκεται » ἀστείως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν » (*Εὐστάθ. παρά τῷ Δουκαγγ. σελ. 828*).

ΛΟΥΨΟΣ, Σ. ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν *lupus* (*loup*). Καὶ τοῦτο εἰς σημασίαν τοῦ Ἐσχατόγηρος (*vieux décrépit*).

ΛΟΥΧΟΥΪΝΑ. Ζ. Λοχοῦσα.

ΛΟΧΟΥΪΣΑ. Ὁ Σ. τὸ γράφει *Λοχοῦνα* καὶ *Λεχοῦσα*. Τὸ δεύτερον εἶναι σήμερον τὸ συνηθέστερον ἀπὸ τὸ Έλλ. *Λεχωῦς* (*accouchée*), Ἄτακτ. II, σελ. 220 καὶ 289. Εὐλογώτερον ἴσως εἶναι τὸ διὰ τοῦ ο Λοχοῦσα μετοχὴ τοῦ Λοχέω (Λοχεύω), μεταβαλθεῖσα εἰς ὄνομα (κατὰ τὸ Βρωμοῦσα καὶ Πατοῦσα).

* ΛΥΓΔΑ. Ζ. Λίγδα.

* ΛΥΓΕΡΟΣ. Ζ. Λυγίζω.

ΛΥΓΙΖΩ, μεταβ. Σ. κλίνω, διπλόνω (plier), Λυγίζω, Έλλ. Από την Λύγον (Άτακτ. Ι, σελ. 236), οϊον (Σοφοκλ. Τραχ. 779),

Μάρψας ποδός νιν, ἄρθρον ἤ λυγίζεται.

Έκ τούτου επίθετον * Λυγερός (flexible, souple), Λυγηρός, Έλλ. και μεταφορ. ευκίνητος (leste), οϊον (Άπολλ. εν Τύρ.),

Ὡς εἶδε ἡ κόρη ἡ λυγερή, τὴν ὄραν ἐσηκώθη,
Καὶ διάβηκε μὲ τὴν χαρὰν σ' ἐκεῖνον ὈΠΟΠΟΘΗ,

ἤγουν ὈΠΟΨ ΕΠΟΘΕΙ (ὄν ἐπόθει).

ΛΥΓΚΑ, οὔσ. Σηλ. Σ. Λύγξ, Έλλ. (Lynx), Σηρίον σαρκοβόρον.

ΛΥΓΚΙΑΖΩ. ΛΥΓΚΙΟΝ. Ζ. Κλοξάρω.

ΛΥΘΡΙΑΖΩ, Σ. Ἄνωτέρω τὸ ἔγραφε κακὰ Λιθριάζω. Τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνώνυμον τοῦ Μου χλιάζω (se moisir). Πιθανὸν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ ἄχρησον Λυθρίζω (Λυθρόω, Έλλ.) ἀπὸ τὸ Λύθρος. Λέγει ὁ Φώτιος : « Λύθρος... μολυσμὸς, » συνιστάμενος δι' ἰδρωτός και κόνεως και αἵματος μετὰ . » ἰχώρος ».

* ΛΥΚΑΔΟΥΨΟΣ. Ζ. Λούπις.

ΛΥΚΟΡΙΝΙ (Λικορίνι, Δ.) εἶδος ὄψαρίου· Λυκορίνια, πληθ., ὀνομαζόμενα και Λυκουρίνια, ἀπὸ τὸ Λευκορίνια, διότι ἔχουν λευκὴν τὴν μίτυν. Ἴσως οἱ Λευκίσκοι Έλλ. τῶν παλαιῶν. Ζ. Λιλίγι.

ΛΥΚΟΣ, Σ. Σώζει τὴν παλαιάν του σημασίαν ὁ Λύκος (loup). Τὸν Σηλυκὸν ὀνομάζομεν Λύκαιναν (louve), ὡς

καὶ οἱ παλαιοί. Γνωστὴ εἶναι ἡ παροιμία, Λύκος εἰς δέρμα
προβάτου, λεγομένη περὶ τῶν ὑποκριτῶν. Ἄλλ' ἔχομεν καὶ
ἄλλας δύο· τὴν μίαν περὶ τῶν ἀμεταβλήτως κακῶν ἀνθρώπων,
οἶον,

Ὁ λύκος, κὰν ἐγήρασε, κ' ἤλλαξε τὸ μαλλὶν του,
οὔτε τὴν γνώμην του ἤλλαξ', οὔτε τὴν κεφαλὴν του.

Ἡ ἄλλη λέγεται περὶ τῶν ἀχαρίστων, ἢ μάλλον τῶν κακοποιούν-
των τοὺς εὐεργέτας των, οἶον Θρέψε λύκον, νὰ σὲ φάγη,
ὡς εἶπε καὶ ὁ Θεόκριτος (V, 38),

Θρέψαι καὶ λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας, ὡς τυ φάγωντι.

ΛΥΜΠΑΣ, Σ. (γρ. Λιμπάς). Ζ. Μαγχανοπήγαδον.

ΛΥΞΙΓΚΑΣ. Ζ. Κλόξος.

* ΛΥΠΟΥΜΑΙ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 35)
περὶ τῆς μεταφορ. σημασίας τοῦ Λυπούμαι, πρόσθεσε καὶ τοῦ
Αἰσχύλου τὸ (παρὰ τῷ Ἀθην. IX, σελ. 375).

Καλῶς ἠφευμένος

Ὁ χοῖρος. ἘΨΕ, μηδὲ λυπηθῆς πυρὶ,

ὅπου ἐπρόβαλα ὡς διόρθωσιν τὸ ἘΨΕ, ἀντὶ τοῦ ἘΨΟΥ (Ἰδ.
τὰς σημ. εἰς τὸν Ἀθην. τοῦ τελευτ. ἐκδότ. τόμ. V, σελ. 57).

ΛΥΤΣΑ. Ζ. Λίτζα.

ΛΩΦΑΖΩ. Ζ. Λοπάζω.

Μ.

ΜΑΓΑΡΙΖΩ. Ζ. Μσυρδόνω.

ΜΑΓΓΑΝΟΠΗΓΑΔΟΝ, Σ. Τὸ γράφει Μαγχανοπήγαδον.
Ἐσημειώθη (Ἄτακτ. II, σελ. 228), ὅτι ὁ Πλούταρχος τὸ ὠνό-
μασε Περιεκτὸν ἀντλημα. Πηγάδιον, ἐκ τοῦ ὁποίου
ἀνασύρεται τὸ νερὸν ὄχι δι' ἐνός, ἀλλὰ διὰ πολλῶν κάδων
κρεμασμένων εἰς μέγαν τροχόν, ὅσους κινεῖται ἀπὸ ὑποζύγιον
περισρεφόμενον γύρω. Οἱ κρατοῦντες τοὺς κάδους δεσμοί, ἢ

μάλλον αὐτοὶ οἱ κάδοι (seaux de cuir, ὀνομάζονται Λυμπάδες (γρ. Λιμπάδες) πληθ. ἀπὸ τὸ Λιβάδες, Ἑλλ. (μὲ τὴν συνήθη καὶ παλαιὰ καὶ σήμερον προσθήκην τοῦ $\bar{\mu}$ πρὸ τοῦ $\bar{\beta}$ ἢ $\bar{\pi}$), ἤγουν πηγαὶ σαζουσαι· διότι ἀπὸ τοὺς κάδους, ὅταν ὁ γῦρος τοὺς ἀναφέρῃ, ἐκχύνεται τὸ νερὸν εἰς τὴν ποτίσαν· « Λιβάς, πηγὴ, σαγὼν » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Λιβάσαν, σαζάν ».

ΜΑΓΕΙΡΑΣ, Σ. Μάγειρος, Ἑλλ. Ἰσ. τὸ Μάγειρας ἐγεννήθη ἀπὸ ἄχρησον περιττοσυλλάβου κλίσεως τὸ Μάγειρ, Τ οὺ ς Μάγειρας πληθ. ὅθεν Ὁ Μάγειρας.

ΜΑΓΕΙΡΕΪΟΝ, Σ. Δ. Ὁ Φρύνιχος (σελ. 120) τὸ κατακρίνει, ὡς τοῦ παρακμ. Ἑλλ. λέξιν, παραγγέλλων ἀντ' αὐτῆς τὸ Ὀπτάνιον (cuisine), μ' ὄλον ὅτι ἐγκρίνει τὸ Μάγειρος.

ΜΑΓΕΪΡΙΣΣΑ. Ἡ κατ' ἐπάγγελμα μαγειρεύουσα (cuisinière), Μαγείραινα, Ἑλλ. Τὸ δὲ Μαγείρισσα εἶναι τοῦ παρακμ. Ἑλλ. οἷον οἱ Ἑβδ. « Τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται » εἰς μυρεψοὺς, καὶ εἰς μαγείρισσας » (Α', Βασιλ. η', 13). Οἱ Ἀττικοὶ ἔλεγαν Μαγείραινα, οἷον ὁ κωμικὸς Φερεκράτης (παρ' Ἀθην. XIII, σελ. 612),

Αὐτίκ' οὐδεὶς οὔτε μαγείραιναν εἶδε πώποτε,
Οὐ μὴν οὐδ' ἰχθυοπώλαιναν. —————

ΜΑΓΕΙΡΟΣ. Ζ. Μάγειρας.

ΜΑΓΚΑΛΙ. Ζ. Τανός.

ΜΑΖΑ, Σ. Πλίνθος (γρ. Πλίνθος), Σ. Μάζα, Βῶλος, Δ. βῶλος γῆς (motte de terre)· « Βωλίνας, καλιάς, ἢ πλινθίνας » οἰκίας » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Βώλαξ, βῶλος γῆς », καὶ « Βωλάκιον, χωρίον βῶλους ἔχον ». Τὸ Βωλάκιον ὀνομάσθη ἀπὸ τὸν παρακμ. Λατινισμὸν motarium (ὅθεν τὸ Γαλλικὸν

molte). Ο βῶλος τῆς γῆς δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸν πλίνθον, πλὴν ὅτι ὁ μὲν βῶλος εἶναι Μάζα αὐτοφυῆς, ὁ δὲ Πλίνθος, αὐτὸς ὁ Βῶλος πλασμένος εἰς σχῆμα τετράγωνον (carreau), ὀνομαζόμενος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Θηλ. Ὠμὴ π λ ί ν θ ο ς, Ἑλλ. Ὅτε δὲ καὶ τὸν εἴψαιναν εἰς τὸ πῦρ, τὸν ὠνόμαζαν Ὀπτὴν π λ ί ν θ ο ν, Ἑλλ. ἤτις εἶναι τὸ ἀπὸ ἡμᾶς κοιν. ὀνομαζόμενον Τοῦβλον (brique) ἀπὸ τὸ Ῥωμ. tubulus.

Ὅταν ἡ ἀνασπασμένη Μάζα σώζη τὰ χορτάριά της, ὀνομάζεται Χορτόπλινθος ἢ οὐδέτ. Χορτόπλινθον (gazon).

ΜΑΖΕΪΩ. Ζ Μαζόνω.

ΜΑΖΙΩΝ, Δ. ὑποκορ. τοῦ Μάζα. Λέξις τῶν Γραικορωμαίων καὶ ἀναγκαία εἰς ἡμᾶς, νὰ ἐρμηνεύωμεν ὄγκον μετάλλου ἀκατέργαστον (lingot). Φέρει ὁ Δ. μαρτύριον «Μαζίον σιδήρου». Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τὸ ὀνομασθέν ἀπὸ τὸν Σειράχ (κβ', 15) « Βῶλος σιδήρου ». Τοῦ Θουκυδίδου (II, 13) τὸ « Χρυσίου ἀσήμου καὶ ἀργυρίου » (ὅθεν εἰσεχώρησεν εἰς τὴν κοινήν γλῶσσαν τὸ σημαῖνον τὸν ἄργυρον Ἀ σ ἦ μ ι ο ν) ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν σχολιαστὴν « Μὴ ἐχόντων σημείον ὅσον μαζία τινά ».

ΜΑΖΩΝΩ, Σ. Δ. Μαζεύω. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. I, σελ. 175, II, σελ. 230) πρόσθεσε ὅτι Μαζεύω ἢ Περιμαζεύω σημαίνει ἔτι μεταφορ. Δέχομαι εἰς τὸν οἶκον τινά, ἢ διὰ φιλίαν, ἢ διὰ συμπάθειαν, ὡς ἄπορον. Οἱ Ἑβδ. (Β', Βασιλ. ια', 27) εἶπαν περὶ τοῦ Δαυὶδ, ὅτ' ἐκάλεσε τὴν Βηρσαβεε, « Καὶ συνήγαγεν αὐτήν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγεννήθη αὐτῷ » εἰς γυναῖκα ». Λέγομεν δὲ περὶ ἀπόρου, Δὲν εἶχε ποῦ νὰ ὑπάγῃ· Τὸν ἐμάζευσσα, ἢ Τὸν ἐπεριμάζευσσα, εἰς τὸν οἶκόν μου (recueillir). Ἐτι καὶ ἀντὶ τοῦ συσέλλω, σωφρονίζω, οἶον Δὲν ἔχω πῶς νὰ τὸν μαζεύσω, ἢ νὰ τὸν περιμαζεύσω (réduire), καὶ Μαζωμὸν δὲν ἔχει, Σ. (être rétif).

ΜΑΚΑΡΙ, Σ. Δ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. I, σελ. 270, II, σελ. 232) πρόσθεσε καὶ τοῦ Ἡσύχιου τὸ « Αἶθε, εἶθε, μακάρι ».

* ΜΑΚΑΡΙΑ. Δὲν εἶναι ὅστις δὲν ἐγνώρισεν ἢ δὲν ἔφαγε ποτὲ τὴν συνήθως μοιραζομένην, μετὰ τὴν ταφὴν, εἰς τοὺς συνοθεύσαντας τὸν νεκρὸν, Μακαρίαν, ἢ τὴν λεγομένην Ψυχόπιτταν, Δ. (Ζ. Ψυχόπιττα), τὴν ὁποίαν οἱ λαμβάνοντες ἀναφωνοῦν, εὐχόμενοι τὸν νεκρὸν, Ὁ θεὸς μακαρίση τον! Σ. εἶναι λείψανον παλαιοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἐπειδὴ ὠνόμαζαν τοὺς ἀποθανόντας Μακαρίτας, Ἑλλ. ὡς τοὺς ὀνομάζομεν ἀκόμη καὶ σήμερον, καὶ τὴν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον κατοικίαν αὐτῶν, Μακάρων νήσους, Ἑλλ. ἀκόλουθον ἦτο, καὶ τὸ σκευαζόμενον δι' αὐτοὺς βρωμα ἢ ποτὸν νὰ ὀνομασθῆ Μακαρία, ὡς νὰ ἔλεγε « Βρωσις ἐπὶ μακαρίτη ». Ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Μακαρία, βρωμα ἐκ ζωμοῦ καὶ ἀλφίτων ». Ὁ δὲ Ἀρποκρατίων διεξοδικώτερον· « Νεήλατα... κατ' ἔλλειψιν, ἀντὶ τοῦ Νεήλατα » ἀλφίτα, τὰ νεωστὶ ἀληλεσμένα, ἃ δὴ μέλιτι ἀναδεύοντες, » ἀσταφίδας τε καὶ χλωροὺς ἐρεβίνθους ἐπεμβάλλοντες τοῖς » τὰ ἱερὰ τελοῦσιν ἔνεμον. Ἐκάλουν δὲ αὐτὰ οἱ μὲν Ἀμβροσίαν, οἱ δὲ Μακαρίαν ». Ἡ Μακαρία, κατὰ διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, διαφόρως καὶ ἐσκευάζετο καὶ ὠνομάζετο. Τοῦ Ἀρποκρατίωνος ἢ Μακαρία εἶναι ὁ σήμερον εἰς τὴν Χίον ἰδιωνύμως λεγόμενος Χυλὸς (jus), ἀπὸ βρασμένου σιτάριον, ὅστις, ἀφοῦ προσλάβῃ μέλι, σταφίδας, λεπισμένα κοκκωνάρια, ἐρεβίνθια, μεταβράζεται, καὶ μοιράζεται εἰς τοὺς πτωχοὺς, τὴν τεσσαρακονταήμερον, τὴν τριμηνίαν, ἐξαμηνίαν, ἐννεαμηνίαν, καὶ τὴν πλήρωσιν τοῦ ἔτους, μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ νεκροῦ. Στέλλεται δὲ καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους μέρος τοῦ Χυλοῦ τούτου. Μακαρίας εἶδος εἶναι καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Περίδειπνον, Ἑλλ. ἔτι καὶ σήμερον σύνηθες (repas funèbre), τὸ ὀνομαζόμενον ἀπ' ἄλλους Νεκρόδειπνον, Ἑλλ. (ὡς τὸ

ονομάζομεν καὶ ἡμεῖς). Ὁ Ὅμηρος τὸ ὀνομάζει **Τάφον** (Ψλιάδ. ψ', 29),

— Αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.

Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ ἡ παροιμιακὴ τῶν παλαιῶν κατάρα « Βάλλ' ἐς μακαρίαν! » ὅχι, ὡς ἐνόησαν τινές, ἀπὸ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἡρακλέους Μακαρίαν, ἀλλ' ὡς τὸ ἐξήγησαν ἄλλοι, κατ' εὐφημισμὸν, ἀντί δηλαδὴ νὰ εἴπῃ τις εἰς τινὰ σκώπτων ἢ μετὰ σωσά του, τὴν συνήθη κατάραν, « Βάλλ' ἐς κόρακας! » ἢ ἄλλο τί παρόμοιον, ἔλεγε, « Βάλλ' ἐς μακαρίαν! » ἤγουν, γενοῦ μακαρίτης, ἀπόθανε. Ἀπὸ τὸν Φώτιον (σελ. 21) μανθάνομεν, ὅτι τὸ αὐτὸ ἐσήμαινε καὶ τὸ « Βάλλ' ἐς ὀλβίαν! » κατ' ἔλλειψιν τοῦ ζῶν, οἴκησιν, διαγωγῆν, ἢ λήξιν.

Εἰς ἡμᾶς ἡ Μακαρία ἔγινε καὶ ὄρκος, οἶον Εἰς τὴν μακαρίαν τοῦ πατρὸς, τῆς μητρός μου! ὡς λέγομεν καὶ Εἰς τὸν Θεόν μου! Εἰς τὴν πίσιν μου! Τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ Μὰ τὴν μακαρίαν, κ. τ. λ.

ΜΑΚΑΡΙΖΩ. Ζ. Μακαρίτης.

ΜΑΚΑΡΙΤΗΣ, Σ. ἐπίθ. ἀποθανόντος, Μακαρίτης Ἑλλ. ὡς τῶν Γάλλων τὸ Feu, ἀν καὶ τοῦτο σημαίνει ἀπλῶς τὸ Ἀποθανὼν (ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν fuit). Τὸ Μακαρίτης, εἶναι ταυτόσημον μετὰ τὸ Γερμανικὸν selig (μακάριος), τὸ ὅποιον συνάπτουν κ' ἐκεῖνοι, ὡς ἡμεῖς, μετὰ τὸ κύριον ἢ ἐπωνυμικὸν τοῦ ἀποθανόντος ὄνομα.

Ἐξηγῶν τὴν λέξιν ὁ Τίμαιος λέγει « Βάλλ' εἰς μακαρίαν, » ἀντί τοῦ, Βάλλ' εἰς ἄδου· ὅθεν τοὺς ἀποθανόντας, » Μακαρίτας ἔθος καλεῖν ». Λέγει καὶ ὁ Φώτιος: « Μακαρίτας τοὺς τεθνηκότας· οὕτως Μένανδρος ». Οἱ Δωριεῖς τοὺς ὀνόμαζαν Ζαμερίτας, κατὰ τὸν αὐτὸν Φώτιον: « Μακαρίτας τοὺς τεθνεῶτας, εὐφήμως, ὡς μακαρίων ὄντων » τῶν τελευτησάντων, ὅτι οὐκέτι αἰσθάνονται τινοσ. Δωριέων

» τινές αὐτοὺς ΖΑΜΕΡΙΤΑΣ καλοῦσιν, οἶον τῆς μείζονος
 » μερίδος ἤδη κεκοινωνηκότας· τὸ γὰρ Ζα ἐπὶ τοῦ μεγάλου τί-
 » θεται, ὡς Ζάπλουτος ».

Εἰς τὸ Περίδειπνον μάλισα ἦτον ἡ πολλή χρῆσις τοῦ ὀνό-
 ματος· τὸ ὁποῖον δὲν ἠμέλησε νὰ περιπαίξῃ ὁ σκώπτης Λου-
 κριανὸς (Περὶ πένθ. § 24): « Ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ Περίδειπνον,
 » καὶ πάρεσιν οἱ προσήκοντες, καὶ τοὺς γονέας παραμυθοῦν-
 » ται τοῦ τετελευτηκότος, καὶ πείθουσι γεύσασθαι. . . Ταῦτα
 » καὶ παλὺ τούτων γελοιότερα εὔροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς
 » πένθεσι γιγνόμενα ».

Ἐκ τοῦ ἔθους τούτου ἐγεννήθη καὶ ἡ παροιμία « Οὐκ ἐπαι-
 » νεθήσεται οὐδ' ἐν περιδείπνῳ » Δὲν θέλει ἐπαινεθῆναι
 οὐδ' εἰς τὸ Νεκρὸ δειπνον, ἡγουν εἶναι τόσον ἀχρεῖος
 καὶ οὐδαμινός, ὥσε οὐδ' ἀποθανῶν θέλει ὀνομασθῆναι Μακαρίτης.

Τὸ ῥῆμα Μακαρίζω (ὅθεν ὁ Μακαρίτης) σημαίνει,
 Μακάριον κρίνω ἢ λέγω (féliciter), ἢ μακάριον κάμνω
 (rendre heureux). Καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν, εὐχό-
 μενοι νεκρὸν, λέγομεν, Ὁ Θεὸς νὰ τὸν μακάρισῃ!
 ἡγουν, νὰ τὸν τάξῃ εἰς τὸν χορὸν τῶν μακαρίων. Ἡ διαφορὰ
 τοῦ Μακαρίτης (défunt) ἀπὸ τοῦ Μακάριος (heureux)
 φαίνεται μάλιστα εἰς τοῦτο τὸ σκῶμμα (Ἄθην. III, σελ. 113),
 ὅπου περιπαίζων τις μαθητὰς διδασκομένους ἀπὸ σοφιστὴν
 γόητα λέγει « Μακαρίους οὖν αὐτοὺς, μᾶλλον δὲ Μακαρίτας
 » εἶναί φημι » ἡγουν Μᾶλλον δὲ νεκροὺς, ἐπειδὴ δὲν
 αἰσθάνοντο τὴν ἀμαθίαν τοῦ διδασκάλου των.

ΜΑΚΟΝΩ. Ζ. Μάκος.

ΜΑΚΟΣ, οὐσ. ἄρσ. Σ. Παιωνία, Ἑλλ. (pivoine). Τὴν ὀνό-
 μαζαν καὶ Γλυκυσίδην, Ἑλλ. καὶ Πεντόροβον. Τὸ πρῶτον
 ὄνομα ἐδόθη εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὸν Παίωνα, Θεὸν καὶ Θεῶν ἰατρὸν
 εἰς τὸν Ὀλυμπον (Ἰλιάδ. ε', 401 καὶ 900). Πεντόροβον,

διὰ τοὺς πέντε κόκκους, περικλεισμένους εἰς λοβίον, διὰ τινά, ὡς φαίνεται, ὁμοιότητα πρὸς τὸν ὄροβον (ers), ἃν καὶ ὁ Διοσκορίδης (III, 157) τοὺς παρομοιάζει μὲ τοὺς κόκκους τῆς ροιάς (grenade): « Ἐμφερεῖς τοῖς τῆς ροιάς, ἐν μέσῳ δὲ » μέλανες ». Γλυκυσίδη, εἶναι ἢ Γλυκεῖα ροιά, Ἑλλ. διότι Σίδην ὠνόμαζαν οἱ Βοιωτοὶ τὴν ροιάν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἴπποκράτης Σίδην τὴν ὀνομάζει (Φοεσ. Οἰκονομ. σελ. 565). Τὸ ὑποκορ. Σίδιον Ἑλλ. ἐσήμαινε τὸ λέπος ἢ φλούδιον τοῦ καρποῦ τῆς ροιάς (écorce de grenade).

Μάκον, διὰ τοῦ κ̄, ὠνόμασα (Ἄτακτ. II, σελ. 417) τὴν Παιωνίαν, ἀκολουθήσας τὸν Σ. Εἰς δὲ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἔκδοσιν τοῦ Θεοφράστου (STACKHOUSE, I, pag. ΙΧΧΧΙΙ), γράφεται Μάχος, διὰ τοῦ χ̄. Ἡ διὰ τοῦ κ̄ γραφὴ ὁμοῦς εἶναι ἢ ὀρθή. Ζ. Ψιφεδίλη.

ΜΑΚΟΣ. Ὁ αὐτὸς Σ. φέρει καὶ Μάκος, ἐπίθ. συνών. τοῦ Μελανός (livide). Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι καὶ ὁ Ἴπποκράτης μὲ τὸ μέλαν χρώμα συνάπτει, τὸ Σιδιοειδές, ὁμοιον δηλαδὴ τοῦ χρώματος τοῦ φλουδίου τῶν ῥωδίων· « Ἡ δὲ χροίη » τρέπεται, καὶ ὁράται μέλας, ἔπωχρος, σιδιοειδής » (Περὶ τῶν ἐντ. παθ. § 34, σελ. 239, Lind.). Ὅπως ἂν ἦναι, πιθεύω ὅτι τὸ Μάκος ἢ μάλλον ὀξύτόνως, Μακός εἶναι λείψανον ἀρχαίας τινὸς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, πιθανολογούμενον ἔτι καὶ ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Macula (macule, tache), σημαντικὸν τῆς Κηλίδος, ἀλλ' ὄχι γεννημένον, ὡς ἐνόμισαν τινές, ἀπὸ τὸ Κηλίς.

Μακόνω. Ὁ Σ. σημειώνει καὶ ῥῆμα ἀμετάβ. παράγωγον τοῦ Μάκος, τὸ Μακώνω, ὡς συνών. τοῦ Μελανιάζω (devenir livide).

ΜΑΚΡΑΪΝΩ. Ζ. Μακρύνω.

ΜΑΚΡΟΛΑΙΜΟΣ, Σ. ὁ ἔχων μακρὸν λαιμὸν, Μακραύχην, καὶ Μακροτράχηλος, Ἑλλ. ἔκ τούτου ἴσως καὶ τοῦ Δ. (σελ.

455 και 855) τὸ ΜΑΚΡΌΛΑΜΝΟΣ πρέπει νὰ μεταβαλθῆ εἰς τὸ ΜΑΚΡΌΛΑΙΜΟΣ.

* ΜΑΚΡΌΠΤΥΣΤΟΣ. Ζ. Πτύω.

ΜΑΚΡΟΥΛΌΣ (longuet), ὑποκορ. τοῦ Μακρὺς (long), ὡς Παχουλός (grasset) τοῦ Παχὺς (gras), βαθουλός, τοῦ Βαθὺς (creux, profond). Οἱ παλαιοὶ τὸ ἐπρόφεραν διὰ τοῦ ὕλος, οἶον Παχυλός, Βαθύλος ἢ Βάθυλλος (ὄν. κύρ.), Θρασύλος ἢ Θράσυλλος (ὄν. κύρ.).

Ἀπὸ τὸ Μακρουλός και Μακρὺς τῆς κοινῆς γλώσσης πιθανολογεῖται ὅτι ἐσώζετο εἰς κάμμίαν ἀπὸ τὰς παλαιὰς ἐλληνικὰς διαλέκτους και τὸ Μακρὺς (συγγενές τοῦ Μακρός), ἀκόμη ἴσως και τὸ Μακρύλος. Πιθανότερον ἔτι γίνεται ἀπὸ τὸ ἐναντίον Μικρός, κατὰ τοὺς Δωριεῖς, Μικκός, ἢ Μίκκος, ὡς εἶναι τοῦ Καλλιμάχου (Λεῖψαν. 179) τὸ,

Αἰεὶ τοῖς μίκκοις μίκκα διδοῦσι θεοὶ,

ἀπὸ τὸ ὁποῖον παράγεται τῶν αὐτῶν Δωριέων τὸ ὑποκορ. Μικκύλος (τῆς κοιν. γλώσσης τὸ Μικρούλης, ἢ Μικρουλός). Διόρθωνε ἐμπαρόδῳ και τὸν Ἡσύχιον « ΠΙΚΌΝ, » πικρόν ΧΑΛΔΑΪΟΙ » γράφων ἀντὶ τῆς τελευταίας λέξεως ΧΑΛΚΙΔΕΪΣ, ὡς τὸ ὑπωπτεύθησαν και ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ, και ἀντὶ τῆς πρώτης (εἰς τὴν ὁποῖαν δὲν ἔδωκαν προσοχὴν) ΠΙΚΚΌΝ, μὲ διπλοῦν κ. Ὡσαύτως, ἀντ' ἄλλης γλώσσης τοῦ αὐτοῦ Ἡσυχίου, τῆς « ΠΙΚΡΆΣΙ, ΠΙΚΡΑΪΣ » τὸ σωζόμενον παλαιὸν ἀντίγραφον φέρει, « ΠΙΚΆΣΙ, πικροῖς ». Ἡ ὀρθὴ γραφὴ, νομίζω, ἦτο « ΠΙΚΚΟΪΣΙ, ΠΙΚΡΟΪΣ ».

ΜΑΚΡΥΝΆΡΙ. Ζ. Μακρύνω.

ΜΑΚΡΪΝΩ. Ὁ Σ. σημειώνει μόνον τὸν τύπον τοῦ Μακραινῶ. Μακρύνω, μεταβ. ἐκτείνω, αὐξάνω τὸ μέγεθος (al-

longer). 2) Μεταφορ. ἀντί τοῦ πληθύνω, οἶον (Ψαλμ., ρκή, 3) « Ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν », καὶ Μακρύνω τὸν λόγον, καὶ ἔλλειπτ. Μακρύνω, ἀντί τοῦ πολυλογῶ, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ (Ἄριστοφ. Λυσιστρ. 1131),

Πόσους

Εἶποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μακύνειν δέοι.

3) Μακρύνω, βραδύνω, ἀναβάλλω (retarder, différer), οἶον (Ψαλμ. κá, 19), « Σὺ δὲ, κύριε, μὴ μακρύνῃς τὴν βοή- » θειάν σου ». 4) Μακρύνω, θέτω μακρὰν ἐν ἀπὸ τᾶλλο πρόσωπον, ἢ πρᾶγμα (éloigner), οἶον (Ψαλμ. πζ', 8) « Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ ». 4) Μακρύνω, ἀμεταβ. καὶ Μακρύνομαι, μέσ. ἢ μὲ τὴν πρόθεσιν Ἀπομακρύνω καὶ Ἀπομακρύνομαι (s'éloigner), οἶον (Κριτ. ιή, 22), « Αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία » καὶ (Ψαλμ. ρή, 150) « Ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν ».

Ἀπὸ τὸ Μακρύνω ἔχομεν οὐσ. οὐδέτ. τὸ Μακρυνάριον (corridor) Μακρυνάρι, Σ.

ΜΑΚΡΥΣ ΠΛΑΤΥΣ, μὲ συνών. Ὀλοξαπλωμένος, Σ. (tout de son long), οἶον, Ἐπεσε μακρὺς πλατύς. Φράσις ὁμοία τῆς Ὀμηρικῆς (Ἰλιάδ. σ', 26),

Αὐτὸς δ' ἐν κονίησι ΜΕΓΑΣ ΜΕΓΑΛΩΣΤΙ τανυσθεὶς
Κεῖτο.

ΜΑΛΛΑΘΡΪΤΗΣ, μὲ συνών. Μαλατρίτης καὶ Τρυποκαρύ-
δης, Σ. Εἰς τὸν Ἄριστοτέλην (Περὶ ζ. ἰσορ. VIII, 5, IX, 2,
7 καὶ 12) τὸ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενον Roitelet
ἄρνεον φέρει τέσσαρα ὀνόματα, Τροχίλος, Πρέσβυς, Βασι-
λεὺς καὶ Τύραννος, Ἑλλ.

Τὸ Μαλαθρίτης, ἀπὸ τὸ κοινῶς λεγόμενον Μάλα-

θρον ἀντί τοῦ Μάραθρον Ἑλλ. (fenouil), διὰ τὴν κλί-
σιν ἴσως τοῦ ὀρνιθίου γὰ βόσκεται τὰς κορυφὰς τοῦ Μαρὰ-
θρου. Τὸ Τρυποκαρύδης ἤθελ' εἶσθαι τὸ casse-noix τῶν
Γάλλων· ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει ἄλλο εἶδος ὀρνέου. Τὸν Μαλα-
θρίτην ὁ Σ. ὀνομάζει ἰταλισί καὶ Reatino ἢ Regolo (roi-
telet) καὶ Forasiepe, τὸ κατὰ λέξιν σημαῖνον τὸν Τρυ-
πῶντα ἢ διαβαίνοντα τράφους ἢ φράκτας, ὄνομα ἀρμόζον
τρόπον τινὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ Μαλαθρίτου τοῦ ἐπονομα-
ζομένου Λοφωτοῦ (roitelet huppé), ὅστις δὲν τρυπᾷ κα-
ρύδια, ἀλλὰ, διὰ τὴν μικρότητα καὶ λεπτότητα τοῦ σώματος,
διαβαίνει καὶ τὰς σκευοτάτας τρύπας, ὥστε διαφεύγει εὐκόλα καὶ
τὰ δίκτυα τοῦ κυνηγοῦ, καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ κλωδίον, ὡς ἰσο-
ροῦν οἱ ὀρνιθολόγοι.

ΜΑΛΛΑΚΟΚΙΣΣΟΣ. Ζ. Περιπλοκάδα.

ΜΑΛΪ. Ζ. Μαλλίον.

ΜΆΛΙΣΤΑ, Σ. Τὸ μεταχειριζόμεθα, ὡς καὶ οἱ παλαιοί,
εἰς ἐπίτασιν τοῦ πολλοῦ (surtout)· « Μάλισα, λίαν, πάνυ,
» πλέον, σφόδρα, μᾶλλον » Ἡσύχ. 2) Πολλάκις ὁμῶς εἰς
τὰς ἀπλᾶς ἀποκρίσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ καταφατικὸν ΝΑΪ,
οἶον, ὅτε πρὸς ἐρωτῶντα, Ἰπῆγες εἰς τοῦ θεῖνος;
ἀποκρίνεται ὁ ἐρωτώμενος, Μάλισα. Εἰς τὸν Εὐριπίδην (Ὀρ.
234) ὁ Ὁρέσης πρὸς τὴν ἀδελφὴν του λέγουσαν,

————— Μεταβολὴ πάντων γλυκὺ,

ἀποκρίνεται,

Μάλιστα. —————

τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ ὁ σχολιαστὴς διὰ τοῦ ΝΑΪ.

ΜΑΛΛΪΟΝ (Μαλί, Σ.), ὑποκορ. τοῦ Μαλλός, Ἑλλ. λέγε-
ται κυρίως τὸ κουρευόμενον ἀπὸ τὰ μαλλοφόρα ζῶα, ὅποια εἶναι

τὰ πρόβατα, ὡς καὶ ὁ Μαλλός, Ἑλλ. (laine) τῶν παλαιῶν. Ἡ κοινὴ γλῶσσα ὁμῶς τὸ μεταχειρίζεται καὶ ὡς συνών. τῶν τριχῶν, Μαλλία (cheveux), πληθ. ὀνομάζουσα τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς. « Μαλλός, τὸ ἔριον, καὶ ἡ καθειμένη κόμη, κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τοῦτο εἶναι σπανιώτερον εἰς τοὺς ἀρχαίους, οἶον (Εὐριπίδ. Βάκχ. 112),

Στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
Μαλλοῖς. _____

* ΜΑΜΑΚΥΛΟΝ. Ζ. Κουμάρι.

ΜΑΜΜΗ. Ζ. Ἰάτραινα.

ΜΑΝΔΑΛΟΝ, οὐδετ. Δ. Μάνταλον, Σ. Μάνδαλος, ἄρσ. Ἑλλ. Τύλαρος, Ἑλλ. καὶ Λύκος, Ἑλλ. ὅθεν τὸ Γαλλ. Loquet. Ἡ λέξις δὲν φαίνεται πλὴν εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. συμπεραίνεται ὁμῶς ἀρχαιότερα ἀπὸ τὸ ἐπίθ. Μανδαλωτὸν (Ἄριστοφ. Θεσμ. 132), ἐξηγούμενον ἀπὸ τὸν Φώτιον « Μανδαλωτὸν, μήποτε κλεισόν· Μάνδαλος γὰρ ὁ θύρας » κλείων », ἀπὸ δὲ τὸν Ἡσύχιον : « Λύκος... ὁ τῆς θύρας » μάνδαλος » καὶ « Τύλαρος, μάνδαλος ».

ΜΑΝΔΡΑΓΟΡΑ, οὐσ. θηλ. Σ. Ματραγούρα, Δ. Μανδραγόρας, ἄρσ. Ἑλλ. Εἶναι τῶν φυτολόγων ἡ *Atropa Mandragora* (mandragore). Οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὸν ἐμεταχειρίζοντο συχνὰ καὶ εἰς ποτὰ καὶ εἰς ἔμπλασμα, καὶ μάλιστα ὡς τῶν ὑπνωτικῶν φαρμάκων τὸ δρασικώτατον· ὅθεν ἰδιάσθη καὶ τὸ κοινὸν τῶν τοιούτων ἐπίθ. ὡς προσηγορικόν· « Ὑπνωτικόν, ὁ Μανδραγόρας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἐκ τούτου καὶ ἡ πολυθρύλητος παροιμία « Ἐκ μανδραγόρου καθεύδειν » ἢ « Μανδραγόραν πεπωκέναι ». Διὰ ταύτην τοῦ Μανδραγόρου τὴν δύναμιν, τὸν ἐμεταχειρίσθησαν ἔπειτα οἱ ψευδιатροὶ καὶ γόητες εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους γοητείας (ὅθεν τὸν ἐπωνόμασαν

καὶ Κιρκαίαν, Ἑλλ. ἀπὸ τὴν μάγισσαν Κίρκην, καὶ Μώριον, Ἑλλ.), καὶ ἐξαιρέτως εἰς φίλτρα (philtres), ὥστε νὰ γενῆ καὶ ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης, κατὰ τὸν Ἡσύχιον «Μανθραγορίτις, » Ἀφροδίτη ».

ΜΑΝΙΑΚΙ, Σ. Μανιάκιον, Δ. τροχίσκος ἀπὸ μέταλλον ἢ ἄλλην ὕλην, περιβαλλόμενος συνήθως εἰς τὸν τράχηλον (collier), ὑποκορ. τοῦ Μανιάκης· « Μανιάκης, ὁ περι- » τραχήλιος κόσμος » λέγει ὁ Σουΐδας. Τοῦτο σημαίνει εἰς τοὺς Ἑβδ. ὁ Μανιάκης· « Καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν » περιέθηκον περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ » (Δαν. ἐ, 29). Ἄλλ' ἐκεῖ μεταφράζουν τὴν χαλδαϊκὴν λέξιν, כַּוְנָה (Ἀμμενιχά), ὥστε ἀπορεῖται εὐλόγως, ἂν ἡ λέξις ἦναι Ἑλληνικὴ. Ἄλλου (Κριτ. ή, 21), ἐρμηνεύοντες ἄλλην λέξιν Ἑβραϊκὴν, τὸν ὀνομάζουν Μηνίσκον. Ὁ Πολύβιος μόνος (II, 31, § 5) ἐμεταχειρίσθη τὸνομα, ἀλλ' εἰς τρόπον ἀμφίβολον, ἂν τὸ ἐνόμιζε λέξιν Ἑλληνικὴν, ἢ Γαλατικὴν· « Τοῖς μανιάκαις » τοῦτο δ' ἐσὶ χρυσοῦν ψέλλιον, ὃ φοροῦσι περὶ τὰς χεῖρας » καὶ τὸν τράχηλον οἱ Γαλάται ». Ὡς οἱ Ἑβδ. ἔκριναν συνών. τὸν Μανιάκην καὶ τὸν Μηνίσκον, οὕτω λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « Μηνίσκοι... περιτραχήλια, μανιάκια, » περιδέραια » καὶ ὁ Φώτιος « Μηνίς... περιτραχήλια » κόσμια ». Ὁ δὲ Πολυδεύκης, ἀφοῦ ἀπαρίθμησε διάφορα περιτραχήλια (colliers) γυναικεῖα, προσθέτει, « ὀνομάζετο » δέ τι καὶ Μάνος ἢ Μόνος, μάλισα παρὰ τοῖς » Δωριεῦσι ». Ἀπὸ τὸ Μάνος ἐγεννήθη τὸ ὑποκορ. Μανίσκος Δωρικ. καὶ Μηνίσκος Ἄττικ. ἀπὸ δὲ τὸ Μόνον τὸ Monile τῶν Ῥωμαίων.

ΜΑΝΙΤΑ. Ζ. Ἄργιτα καὶ Κάκιστα.

ΜΑΝΌΔΙ, Σ. ὄψαριον γένος, ὁμοιον τοῦ Θύννου, ὡς τὸ ἐξηγεῖ. Ἀλλὰ δὲν ἔχει τί κοινὸν μὲ τὸν Θύννον· ὁμοιάζει πλέον

τὴν σμαρίδα, διὰ τοῦτο καὶ ἐσυγχύθη πολλάκις μ' ἐκείνην. Εἶναι τῶν παλαιῶν ἢ Μαινὴ ἢ Μαινίς (mandole). Κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ὠνόμαζαν τὰς Μαινίδας, καὶ Μαινομαίνας καὶ Μαινομαίνια. Ὀνομάζεται σήμερον Σέρουλα, χυδ. ἢ Μαινίς (ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. μου, σελ. 83-84).

ΜΑΝΤΑΛΟΝ. Ζ. Μάνδαλον.

ΜΑΝΤΖΟΥΝΙ, Σ. Λέξις τουρκικὴ (Μεντζούν). Ὁ Δ. τὸ γράφει ἐδῶ μὲν Μαντζοῦνι, μὲ ὄχι ἀκριβῆ ἐξήγησιν ἀνωτέρω δὲ (σελ. 851) Μαζοῦμ, ὅπου ἴσως οὐδὲ τὸ ἐκατάλαβεν ὅλως, ἐπειδὴ τοῦ προσκολλᾶ συνών. τὸ Παινίδην. Τὸ Παινίδην (γρ. Πινίδιν ἢ Πινίδιον) εἶναι κοκκωνάριον τριμμένον καὶ πλασμένον μὲ ζάχαρην εἰς εἶδος ἀρτίσκου ἢ κολλυρίου (pastille). Καὶ ἐπειδὴ ἡ κοκκωνορέα (Πίτυς Ἑλλ.) ὀνομάζεται Ῥωμ. Pinus, οἱ Γραικοὶ. ὠνόμασαν ὑποκορ. Πινίδια (pignons), καὶ τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ τὴν ἐκ τοῦ καρποῦ σύνθεσιν. Οἱ ἀρχαιότεροι ἰατροὶ ὠνόμαζαν μὲ γενικὸν ὄνομα τοὺς ἀπὸ κοκκωνάρια, ἢ ἀπ' ἄλλους καρποὺς ἢ βοτάνας συνθεμένους ἀρτίσκους, Ἐκλείγματα ἢ Ἐκλεικτὰ, Ἑλλ. ὡς ὠρισμένα νὰ κρατῶνται εἰς τὸ ζῶμα, καὶ νὰ ἐκλείχωνται ἕως νὰ διαλυθῶσιν· οἱ μεταγενέστεροι ἔδωκαν καταχρηστικῶς τὸνομα τοῦ Ἐκλεικτοῦ, καὶ εἰς τὰ πολυσύνθετα, ἤγουν εἰς τὰ Μαντζοῦνια, ὀνομάσαντες αὐτὰ βαρβάρως καὶ Ἐκλεικτάρια, ὅθεν ἔπλασαν οἱ Ῥωμ. τοῦ μεσαιῶνος τὸ electuarium (électuaire). Εἰς Λεξικὸν χειρόγραφον, ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ μακαρίτου πάππου μου, Ἀδαμαντίου Ῥυσίου, εὗρισκω « Πινίδια, Τουρκισί, Σεκέρ πινέρ, » Γραικισί, Ζαχαροκούλλουρα ».

Ἀπὸ τὸ Μεντζούν ὀνομάζουσι οἱ Τοῦρκοι καὶ Μεντζουνοῦ τὸν φαρμακοπώλην.

ΜΑΝΤΟΣΥΝΗ, Σ. (divination). Λέξ. Ὀμηρικὴ
(*Ἰλιάδ. α', 72*),

Ἦν διὰ μαντοσύνην, τὴν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.

ΜΑΝΤΡΑ. ΜΑΝΤΡΪ. Ζ. Κοπάδι.

* ΜΑΡΆΓΔΙΟΝ. Ζ. Σμαράγδι.

ΜΑΡΑΪΝΟΜΑΙ. Ζ. Φλογομαραίνομαι.

* ΜΑΡΓΑΡΟΚΡΙΘΪ. Ζ. ΓυμνοκριθΪ.

ΜΑΡΓΌΝΩ, Σ. (engourdir). Τὸ ῥηματικόν, οὐσ.
οὐδέτ. Μάργωμα, Σ. καὶ Μάργωσις, Ξηλ. Σ. (engour-
dissement). Ἴσως ἀπὸ ἄχρησον Μοργάω, ἤγουν βραδύνω,
παύω τὴν κίνησιν. Ζ. Μοργάρω.

ΜΑΡΓΟΤΪΡΑ, Σ. ὀψάριον τὸ καὶ Μουδιάστρα (γρ. Μου-
διάστρια) λεγόμενον, ἀπὸ τὸ Μαργόνω. Ζ. Μουδιάστρια.

ΜΑΡΓΟΤΪΔΕΣ, ΓΓ. τὰ Χίμετλα Ἑλλ. (engelures). Ἰδ.
τάς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. μου, σελ. 197.

ΜΑΡΤΟΠΟΪΛΟΥΔΟΝ. Ζ. Χαμόμηλα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ, Σ. καὶ Μαρτύροι (γρ. Μάρτυροι), Σ. Ὁ
δεύτερος τύπος εἶναι τοῦ Ὁμήρου (*Ἰλιάδ. α', 338*),

————— Τὼ δ' αὐτῶ μάρτυροι ἔστων

Πρὸς τε θεῶν μακάρων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων!

* ΜΑΣΑΛΛΪΣ. Ζ. Φακούρα.

ΜΑΣΙΑ, μὲ συνών. Πυράγρα, Σ. Πυράγρα, Πυρολαβίς, καὶ
Καρκῖνος, Ἑλλ. (pincettes). Εἰς τὸν παρακμ. Ἑλλ. ἐλέγετο
καὶ Διλάβιον, Δ. Ζ. Πυράγρα.

ΜΑΣΟΪΡΙ, Σ. Τουρκικὴ λέξις, τὸ κοινῶς Σωληνάριον
(*tuyaui*), ὑποκορ. τοῦ Σωλήν, Ἑλλ.

ΜΑΣΤΪΧΗ. Ζ. Χαμολιός.

ΜΑΤΡΑΓΟΪΡΑ. Ζ. Μανδραγόρα.

* ΜΑΤΣΙΟΝ. Ζ. Λαζάνια.

ΜΑΥΡΪΔΑ. ΜΑΥΡΪΔΕΡΟΣ. ΜΑΥΡΪΖΩ. *ΜΑΥΡΪΚΟΣ.

Ζ. Μαῦρος.

* ΜΑΥΡΟΓΆΛΑΝΟΣ. Ζ. Γαλανός.

ΜΑΥΡΟΚΟΥΪΚΙ. ΜΑΥΡΟΜΥΡΩΔΪΑ. Ζ. Λεπίδι.

* ΜΑΥΡΟΝΩ. Ζ. Μαυρίζω.

ΜΑΥΡΟΠΟΥΪ. Ζ. Ψαρόνι.

ΜΑΪΡΟΣ, Σ. Δ. Μέλας, Έλλ. (noir). Έσχηματίσθη κατ' ἀφαίρεσιν ἀπὸ τὸ Ἄμαυρός· « Ἄμαυρὸν, σκοτεινὸν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ἡσίοδος (Ἔργ. Ἡμ. 325), φέρων τὸ ῥῆμα μὲ τὴν ἀφαίρεσιν·

Ῥεῖά τέ μιν μαυροῦσι θεοί, —————

μεταφορικ. ἀντὶ τοῦ Ἄφανίζουσι, ὡς τὰ σκοτιζόμενα γίνονται ἀφανῆ. Εἶπε καὶ ὁ Θεόγνις (193),

Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαίδη, ἀστῶν
Μαυροῦσθαι. —————

Καὶ ὁ Αἰσχύλος (Ἄγαμ. 306),

Σθένουσα λαμπάς δ' οὐδέπω μαυρουμένη.

Μαῦρους ὀνομάζομεν καὶ τοὺς ἑλληνιστὶ ὀνομαζομένους Αἰθίοπας (Nègres), διὰ τὸ μαῦρον δηλαδὴ χρῶμα, ὡς ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ Μαυρουσίους (Maures ἢ Mores) τοὺς κατοικοῦντας τὴν καταντικρὺ τῆς Ἰσπανίας Λιβυκὴν παραλίαν, διὰ τὸ μελάγχροινον (brun) χρῶμα. Τούτους ὀνομάζομεν σήμερον Βαρβαρέσους ἢ Βαρβαρίσκους (Barbaresques).

Μαῦρος, Σ. ὀνομάζεται οὖς. καὶ ὁ Διάβολος (diable).

* Μαῦρος ἔτι καὶ ὁ Γάδαρος. Ζ. Τρίφυλλον.

Μαῦρος, Σ. μεταφορ. σημαίνει, Δυστυχής, ἄθλιος, λυπηρὸς, ἢ θλιμμένος, οἶον ἑΤί νὰ κάμη ὁ Μαῦρος; ἤγουν ὁ δυστυχής. Παρόμοια λέγομεν, καὶ Μαύρη ὥρα, Μαύρη ἡμέρα, ὡς ἐξεναντίας ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ Λευκὴν ἡμέραν, Ἐλλ. τὴν ἀγαθὴν (ΒΕΚΚΕΡ, *Anecd. græc.* pag. 106). Ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται συχνὰ τὸ « Μελαινέων ὀδυνάων » (Ἰλιάδ. δ', 117), Μαύρων πόνων, ἤγουν ὑπερβολῇ θλιβερῶν. Οὕτω λέγομεν καὶ Μαύρην καρδίαν, τὴν θλιμμένην, ὡς εἶπεν ὁ Πίνδαρος (σκολ. II, σελ. 22 Schneider) « Μέ-
 » λαιναν καρδίαν », καὶ ὁ Αἰσχύλος (Ἄγαμ. 557), « Ἄμαυ-
 » ράν φρένα ».

Ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ' ἀναστένειν.

Ἀπὸ τὸ Μαῦρος παράγωγα: Μαυρίδα, Σ. ὡς συνών. τοῦ Μαυρία (noirceur), Μελανία, Ἐλλ. Τοῦτο ἀνακαλύπτει τύπον παλαιὸν Μαυρίς, ἰδος, ἐπίθετον μεταβαλθὲν εἰς οὐσιαστικόν. — Μαυριδερός, Σ. παράγωγον τοῦ Μαυρίδα ἢ Μαυρίς, ὁ ὀλίγον τι μαῦρος (noirâtre), Ὑπόμελας, Ἐλλ. Λέγεται ἀκόμη καὶ * Μαυρίκος ὑποκορ. (πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τὸ Μαυρίσκος) κατὰ τὸ Moricaud τῶν Γάλλων. Ὁ Σ. σημειώνει καὶ τὸ Μαυροῦτζικος. Ἐκ τούτου καὶ ὁ ΜΑΥΡΪΚΙΟΣ, κύρ. ὄν. ἐνὸς τῶν Γραικορωμ. αὐτοκρατόρων. — Μαυρίζω, Σ. ῥῆμ. μεταβ. (noircir), ἀπὸ τὸ Μαῦρος. Καὶ συνών. Μαυρόνω, ἀπὸ τὸ παλαιὸν Ἄμαυρόω, (ὡς ἔλεγαν ἐκεῖνοι κατὰ διπλοῦν τύπον Σκοτόω καὶ Σκοτίζω) « Ἄμαυρούμενοι, σκοτιζόμενοι » καὶ « Ἄμαυρώσας, σκοτώ-
 » σας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Καὶ ἀμεταβ. Μαυρίζω (devenir noir). — Μαυρισμένος, Σ. μετοχὴ τοῦ Μαυρίζω, κυρίως ὁ μαῦρον χρῶμα ἀλειμμένος (noirci), καὶ μεταφορ. (ὡς τὸ Μαῦρος) ὁ δυστυχῶς ζῶν, Ἄμαυρόβιος, Ἐλλ.

ΜΑΥΡΟΤΗΓΑΝΟΝ. Ζ. Θανατουλήδα.

ΜΑΥΡΟΥΤΖΙΚΟΣ. Ζ. Μαῦρος.

ΜΑΧΗ, Σ. πόλεμος (combat). Τοῦτο δὲν ἔχει χρεῖαν μαρτυρίας. Ἄλλὰ Μάχην, Σ. ὀνομάζομεν καὶ τὴν ἐκ φιλονεικίας γεννωμένην ἔχθραν καὶ ἀποσροφὴν συνομιλίας (brouillerie, bouderie). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ μεταχειρίζεται ὁ Ἀπολλόδωρος (Βιβλιοθ. ΙΙΙ, 15, § 4), « Τὴν πρὸς αὐτὸν » μάχην διαλυσάμενος ».

Ὅθεν καὶ ῥῆμα Μαχιώνω συνών. τοῦ Κακίόνω. Ζ. Κακίόνω.

ΜΑΧΟΜΑΙ, Σ. Πολεμῶ, Μάχομαι, Ἑλλ. Καὶ * Μάχομαι, ἔχθρεύομαι, ἀποστρέφομαι, οἶον, Τὸν Μάχεται ἡ ψυχὴ μου. Λέγομεν καὶ Μαχεύομαι (ἀπὸ τὸ Ἴωνικὸν Μαχέομαι) καὶ ἡ μετοχ. Μαχευμένος, χυδ. Μαχιωμένος (Ζ. Μάχη), ὁ ἔχθραν ἔχων ἢ φυλάσσω (brouillé).

ΜΕΓΑΛΑΪΝΩ, Σ. Μεγαλεύω, Σ. Μεγαλύνω, Σ. Μεγαλώνω (γρ. Μεγαλόνω), Σ. Μεγαλίζω, Σ. καὶ * Μεγαλειόνω. Δύο τύπους ἐγνώριζαν οἱ παλαιοὶ, τὸ Μεγαλύνω καὶ τὸ Μεγαλίζω· οἱ λοιποὶ εἶναι τοῦ παρακμ. ἑλλ.

Τὸ Μεγαλαίνω εἶναι ἀνωμαλία τοῦ Μεγαλύνω, (κατὰ τὸ παλαιὸν Εὐραίνω ἀντὶ τοῦ Εὐρύνω, Ἑλλ.). Τὸ Μεγαλεύω εἶναι δεύτερος τύπος τοῦ Μεγαλίζω (κατὰ τὸ Ὑστερεύω καὶ Ὑστερίζω, Ἑλλ. Ὄρθρεύω καὶ Ὄρθρίζω, Ἑλλ.), ἢ τοῦ Μεγαλόνω, ἀπὸ τὸ Μεγαλόω, (κατὰ τὸ Ὄρκωω καὶ Ὄρκίζω). Τὸ Μεγαλειόνω ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Μεγαλειόω βεβαιούμενου ἀπὸ τὸ παράγωγον Μεγαλείωμα τῶν Ἑβδ.

Σημαίνουσι ἀμεταβ. τὸ γίνομαι μέγας, αὐξάνομαι τὸ μέγεθος (grandir, s'agrandir), οἶον, Τὰ μικρὰ μεγαλαίνουσι,

μεγαλεύουν, μεγαλύνουν ἢ μεγαλόνουν, Μεγεθύνονται Ἑλλ. οἶον Ὅσον ἐμεγάληνεν (ἐμεγάλευσεν, ἐμεγάλυνεν, ἐμεγάλωσε) τὸ σῶμά του, τόσο ἐμίκρανεν ὀνοῦς του, συμφορὰ κοινὴ εἰς ὅλα τὰ κακῶς ἀναθραμμένα τέκνα, καὶ μάλιστα τὰ λεγόμενα εὐγενῆ ἢ ἀρχοντόπουλα. 2) Μεταβ. αὐξάνω τὸ μέγεθος (agrandir), πλατύνω, ὑψώνω, οἶον Μεγαλαίνω (Μεγαλεύω, Μεγαλύνω, Μεγαλόνω), ὡς τοῦ εὐαγγελιστοῦ (Ματθ. κγ', 5) τὸ « Μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν »· καὶ μεταφορ. Δοξάζω ὑπὲρ τὸ μέτρον (exalter), δι' ἀκρισίαν, ἢ κολακείαν, ἢ Δοξάζω κατὰ τὸ πρέπον (magnifier), ὡς εἶναι τὸ « Μεγαλύνειν τὸν Θεόν » συχνὰ εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῆς Παλ. καὶ τῆς Ν. διαθ.

Μεγαλύνομαι, μέσ. σημαίνει τὸ Ἐπαίρομαι ἢ δοξάζομαι (se glorifier) εἰς χαρίσματα τῆς τύχης, ἢ ἀποκτήματα τῆς ἀδικίας, οἶον Μεγαλαίνεται (Μεγαλεύεται, Μεγαλύνεται, Μεγαλόνεται, καὶ Μεγαλειόνηται) εἰς πλοῦτον, ἀξίαν ἢ εὐγένειαν, ὡς κάμνουν ὅσοι σερεύονται τὸν πλοῦτον, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἀληθινὴν εὐγένειαν τῆς ἀρετῆς. Τοιοῦτον μεγαλωμὸν νὰ φεύγῃ ἐσυμβούλευε τὸν Μενέλαον ὁ Ἀγαμέμνων (Ίλιάδ. κ', 69),

Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.

ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΟΣ. Ζ. Μεγάλος.

ΜΕΓΆΛΟΣ, Σ. Μέγας, Σ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. Η, σελ. 241-242) πρόσθεσε τὰ ἐξῆς: Μεγάλος, πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, σχετικῶς πρὸς τὸν νεώτερον, οἶον Τώρα εἶσαι μέγας, δέν σε πρέπουν πλέον τῶν μικρῶν τὰ παιγνίδια. Οὕτω λέγει ὁ Τηλέμαχος περὶ ἑαυτοῦ (Ὀδυσσ. β', 313),

————— Ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ὅτε μέγας εἰμὶ κ. τ. λ. —

Καὶ πάλιν ἡ μήτηρ πρὸς αὐτὸν (Ὀδυσσ. σ', 216),

Παῖς ἔτ' εἶων —————
 Νῦν δ' ὅτε μέγας ἐσσί, καὶ ἤθης μέτρον ἰκάνεις.

Παρόμοια ὁ Αἰσχύλος (Ἄγαμ. 368),

————— Ὡς μήτε ΜΕΓΑΝ,
 Μήτ' οὔν ΝΕΑΡῶΝ τιν' ὑπερτελέσαι.

Τὸ συγκρ. ἔπρεπε νὰ ἦναι Μεγαλώτερος, Μείζων, Ἑλλ. Μειζότερος, παρακμ. Ἑλλ. (Ἴωαν. ἐπιστολ. Γ', γ', 4). Ἀλλ' ἡ συνήθεια τὸ ὥρισε Μεγαλήτερος, Σ. ἢ ἀπὸ ἄχρηστον παλαιὸν Μεγαλαίτερος, Μεγαλήτερος, ἢ κατὰ συγκοπὴν τοῦ Μεγαλειότερος, Μεγαλειέτερος. Λαμβάνεται καὶ τοῦτο, ὡς τὸ Θετ. εἰς σημασίαν τοῦ πρεσβύτερος (αἰνέ), οἶον, Ὁ μεγαλήτερός μου υἱός, Ἡ μεγαλητέρα μου θυγάτηρ. Οὕτως εἶπαν οἱ Ἑβδ. (Γενέσ. κθ', 16) « Τῷ δὲ » Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες· ὄνομα τῇ ΜΕΪΖΟΝΙ, Λεῖα, » καὶ ὄνομα τῇ ΝΕΩΤΕΡΑ, Ραχήλ ».

ΜΕΓΙΣΤΑΝΟΙ, Δ. Μειζάνες, παρακμ. Ἑλλ. Οἱ μετὰ τὸν βασιλέα ἢ ἡγεμόνα πρωτεύοντες, οἱ μεγάλοι, οἱ ἀξιωματικοί· « Μειζάνες, οἱ ἐν ὑπεροχῇ ὄντες » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Magnats σημαντικῶς τοὺς ὠνόμαζεν ἡ πολιτεία τῶν Πολωνῶν πρὶν ὑποπέση εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ρώσων. Ἡ λέξις εἶναι τοῦ παρακμ. Ἑλλ. σχηματισθεῖσα ἀπὸ τὸ ὑπερθ. Μέγιςος. Κατὰ τὸν Φρύνιχον, πρῶτος ὁ Μένανδρος τὴν ἐμεταχειρίσθη. Δὲν ἤργησεν ὁμως νὰ κοινωθῇ. Οἱ Ἑβδ. τὴν μεταχειρίζονται συχνὰ σημαίνοντες τοὺς σατράπας ἢ ὑπάρχους τῶν Ἀσιανῶν δεσποτῶν· διότι εἰς τὰς εὐνομουμένας πολιτείας δὲν ἔχουν

χώραν Μεγισᾶνες, ἀλλ' ἄρχοντες πρόσκαιροι, ἐκλεγόμενοι με κεινήν τῶν πολιτῶν ψῆφον. Εὐθύς ὅταν εἰσχωρήσωσιν οἱ Μεγισᾶνες, πρῶτον ἔργον αὐτῶν εἶναι νὰ χαλκεύωσιν ἀλυσίδας τῆς κοινῆς ἐλευθερίας, ἕως νὰ καταδουλώσωσι τὸ ἔθνος καὶ νὰ συναπολεσθῶσι μ' αὐτὸ, ὡς ἀπώλεσαν πάντοτε καὶ τοὺς βασιλεῖς των συναπωλεσθέντες μ' αὐτούς. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ἀφοῦ ἐκήρυξε τὸν « Θυμὸν κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς » γῆς » διὰ τὰς ἀνομίας τῶν δυνατῶν κατὰ τῶν ἀδυνατῶν, λέγει, « Οἱ γὰρ βασιλεῖς καὶ οἱ Μεγισᾶνες αὐτῆς ἔσονται εἰς » ἀπώλειαν » (Ἡσαΐ. λδ', 2-12).

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ. Ζ. Στούδιος.

ΜΕΛΑΝΑΔΑ, Σ. Δ. Μελανία, Σ. Δ. Πελιδνότης, καὶ Πελίωσις, Ἑλλ. (lividité) « Πελιδνός, μελανός. . . . μολύβδω εἰκῶς κατὰ τὴν χροάν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Ἱπποκράτης (Προγνωσ. § 2, σελ. 448) ἔνωσε τὰ χρώματα, λέγων « Τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου μελανεὸν (ΔΓ. μελά-νεον) καὶ πέλιον, ἢ μολιβδῶδες ». Τὸ Μελανάδα, φανερόναι ὀνομαστικὴν, Μελανὰς, ἀδος, ἴσως παλαιᾶς διαλέκτου λείψανον, ὡς ἔλεγον Ἀμαρτία καὶ Ἀμαρτὰς, Μαῖα καὶ Μαιάς, Πέλεια καὶ Πελειάς, οὕτω καὶ Μελανία καὶ Μελανάς· « Μελανίαν νέφος » εἶπεν ὁ Πλούταρχος (Περὶ τῶν ἀρεσκ. τοῖς φιλοσόφ. III, 3), καὶ « Μελανὸν νέφος » ὁ αὐτὸς (Περὶ Περιεργ. § 4).

ΜΕΛΑΝΘΙΟΝ. Ζ. Λεπίδι.

* ΜΕΛΑΝΟΥΡΙΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. γένος ὄψαριου, Μελά-νουρος, ἀρσ. Ἑλλ. (Ἰδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. σελ. 75).

ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ, Σ. Δ. ὁ χρῶμα ἔχων ὑπόμαυρον (brun). Εἰς τεὺς παλαιοὺς σώζονται οἱ ἐξῆς τύποι, Μελάγ-

χροος, Μελαγχρής, Μελαγχροίης, Μελάγχρωσ, Ἑλλ. Ὁ δὲ τῆς γλώσσης μας εἶναι, Μελάγχραιοι, διὰ διφθόγγου, ἀπὸ τὸ ἄχρησον Μελαγχρόϊνοσ.

* ΜΕΛΑΨΟΣ, ἐπίθ. Μελάγχροος, Ἑλλ. Λεῖπει εἰς τὸν Σ. ἢ λέξις. Ὁ δὲ Δ. φέρει οὐσ. οὐδέτ. προπαροξύτ. Μέλψον, ὡς συνών. τοῦ Σινωπίδιον. Ζ. Συναπίδι.

ΜΕΛΕΡΗ, Σ. σιτοφάγον ἢ ἀλευροφάγον ζωῦφιον. Τὸ ἐξηγεῖ tonchio (cosson), παράγων ἐξ αὐτοῦ καὶ ῥῆμ. ἀμετάβ. Μελεριάζω, καὶ μετοχ. Μελεριασμένος.

Τοῦ Νικάνδρου (Θηριακ. 417) τὸν σίχον τοῦτον,

Ἀγρώστων λειμῶσι μολουρίδας ἢ βατραχίδας,

ἐξηγῶν ὁ σχολιαστὴς, λέγει « Μολουρίς ζῶν ἐσιν ὅμοιον » ἀκρίδι· ἄλλοι δὲ σίλφη εἶναι ὁμοίον φασι ». Εἰς τὸν Σουΐδαν γράφεται μονοφθόγγωσ· « Μολυρίδας τὰσ ἀκρίδας φασι ». Ὁ Ἐτυμολόγοσ (σελ. 474) διὰ τοῦ ε̄ τὴν πρώτην « Μελουρίς » σημαίνει τὴν σιτοφάγον ἀκρίδα » τὸ ὁποῖον οἱ κριτικοὶ ἐνόμισαν σφάλμα γραφικόν. Σφαλμένον βέβαια· ἀλλὰ πιθανόν ὅτι ὁ Σουΐδασ (ὄχι ὁ ἀντιγραφεὺσ) συνέσφαλε μὲ τὸν σύγχρονόν του χυδαῖον λαόν, ὅσισ ἐπρόφερε τὴν λέξιν οὕτωσ. Οὐδ' εἶναι βέβαιον, ἂν ἢ διὰ τοῦ ο̄ γραφὴ ἦτον ἢ αὐτὴ εἰς ὅλασ τὰσ διαλέκτουσ· ὁ Πολυδεύκησ λαλῶν περὶ τῆσ μύλησ (moulin) λέγει, « Μύλη... καὶ ζῶν τὸ ἔνδον τρεφομένον, μυλακρίς καὶ μυλαγρίς ». Τὸ ζῶν εἶναι τὸ ἀπὸ τὸν σχολιαστὴν τοῦ Νικάνδρου ὀνομαζόμενον Σίλφη, ἢ καὶ Τίλφη (mite), κατοικοῦσα συνήθωσ τοὺσ μύλουσ, καὶ τρεφομένη ἀπ' ἄλευρον, κατὰ τὸν Ἡσύχιον· « Μυλακρίς, ἢ » μυλικὴ σίλφη... ἀπὸ τῶν μύλων καὶ τῶν ἀλεύρων. Ἐνιοὶ » δὲ τὰσ τρωξαλλίδασ ἐν τοῖσ ἀλεύροισ εὐρίσκεσθαι φασί· ἢ

» ἀκρίς σιτοφάγος ». Ἀπὸ τὰ τελευταῖα τοῦ Ἡσυχίου λόγια, βλέπεις ὅτι οὔτε εἰς τὸ εἶδος οὔτ' εἰς τὸνομα τοῦ ζωῦφιου ἐσυμφωνοῦσαν οἱ παλαιοί· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον, ἐπειδὴ καὶ τῶν πολὺ ἀκριβεσέρων νεωτέρων ἐντομολόγων τὰ συγγράμματα, δὲν ἔφθασαν ἀκόμη εἰς τὴν περὶ τούτων ἀδίστακτον ἀκριβειαν (Ζ. Βωτρίδα, καὶ Σίλφνι). Μέλερην ὀνομάζομεν σήμερον τὴν Ἐρυσίθην, Ἑλλ. Ζ. Συρίκι.

ΜΕΛΙΓΚΑΣ. Ζ. Μήλιγγας.

ΜΕΛΙΛΩΤΟΝ, οὐδέτ. Σ. (mélilot), Νυχάκην, Δ. Μελίλωτος, ἀρσ. Ἑλλ. κατὰ τὸν Διοσκορίδην (III, 48). Τὸ Νυχάκην (γρ. Νυχάκιν) ἤγουν Νυχάκιον, ὑποκορ. βάρβαρον ἄλλου βαρβάρου ὑποκορ. Νύχιον, ἀπὸ τὸ Ὄνυξ, Ἑλλ.

ΜΕΛΙΠΑΣΤΗ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ « Τυρὸς γλυκὺς ὡς μέλι » ἤγουν τυρὸς ἀνάλατος. Ζ. Μουζήθρα.

ΜΕΛΙΣΣΟΦΑΓΟΝ, οὐδέτ. Σ. Ὀρθότερον Μελισσοφάγος, ἀρσ. καὶ παροξυτ. ὄρνεον φθειρον τὰς μελίσσας, Μέροψ, Ἑλλ. (guérier). Ἰδ. Ἀριστοτέλ. Περί ζ. ἴσορ. IX, 27, § 16, σελ. 466, Schneider.

ΜΕΛΛΩ, Σ. Οἱ παλαιοὶ τὸ ἐσύντασσαν μὲ ἀπαρέμφατον, σημαίνοντες τὴν θέλησιν, ἢ τὸν σκοπὸν τοῦ σπουδάζοντος νὰ πράξη τί, οἷον « Μέλλω γράφειν, ἢ γράψειν » τὸ ὁποῖον ἢ κοινὴ γλῶσσα ἐρμηνεύει διττῶς, ἢ βάλλουσα εἰς τόπον τοῦ Μέλλω τὸ Θέλω, οἷον, Θέλω γράφειν, Θέλω γράψειν, ἢ φυλάσσουσα τὸ Μέλλω, καὶ μεταβάλλουσα τὸ ἀπαρέμφατον εἰς ὑποτακτικόν, οἷον, Μέλλω νὰ γράφω, ἢ νὰ γράψω. — 2) Τὸ τρίτον πρόσωπον, Μέλλει ἰσοδυναμεῖ κάποτε μὲ τῶν παλαιῶν τὸ Εἵμαρται ἢ Πέπρωται, Ἑλλ. οἷον, Ὁ Θεὸς μόνος ἐξεύρει τί μου μέλλει, καί, Μοῦ, σοῦ, τοῦ ἔμελλε, οἷον, (Ἀπολλ. ὁ ἐν Τύρ.),

Καὶ ἔμελλέ του τοῦ πτωχοῦ καὶ ἄλλο κακὸν νὰ πάθῃ.

Τὴν παλαιὰν μετοχ. ἐφυλάξαμεν ὁμοίως, λέγοντες τὸ Μέλ λον καὶ τὰ Μέ λλον τ α (ἐλλειπτ. ἀπαρεμφ. τοῦ Συμβῆναι, ἢ Νά συμβῶσι). — 3) Ἄλλ' ἔχομεν καὶ μετοχ. μέσ. Τὸ Μελλοῦμενον (ἀντὶ τοῦ Πεπρωμένον ἢ Εἰμαρμένον Ἐλλ.), ἄχρηστον εἰς τοὺς παλαιούς, ἀλλ' ὄχι βάρβαρον, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸν περισπώμενον τύπον Μελλέω, τοῦ ὁποίου ὁ μέλλων Μελλήσω ἦτο χρῆστος εἰς ἐκείνους. Οὕτω λέγομεν Μοῦ ἔμελλε, καὶ Μελλοῦμενόν μου ἦτο.

ΜΕΛΟΠΙΤΤΑ. Ζ. Κηρήθρα.

ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚΪΤΑΙ. Ζ. Ἀτζίγγανος.

ΜΕΝΕΞΕΣ, Σ. Μενεψά, Δ. Μενεφαί, Δ. Βιόλα, Δ. Βιολέτα. Δ. Σ. Χαμοβιολέτα, Δ. Σ. Ἴον, Ἐλλ.

Ἡ λέξις εἶναι τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι τὴν προφέρουν Μηνεφσέ. Τὸ Βιόλα καὶ Βιολέτα, ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Viola (violette). Ἡ Χαμοβιολέτα ἴσως εἶναι ἄλλο εἶδος βιολέτας, ἢ ὀνομαζομένη Ἄγριοβιολέτα. Ζ. Χαμαίϊον.

ΜΕΝΪΣΚΩ, Δ. ὡς ταυτόσημον τοῦ Μένω (rester), κατὰ τὸ Εὔρω, Εὐρίσκω, Στερῶ, Στερίσκω. Λέγομεν κατὰ συγκοπήν καὶ Μνίσκω· ἔτι δὲ καὶ Μνέσκω ἢ Μναίσκω (Ἐτυμολογ. σελ. 272). Ὁ Ὅμηρος ἔλεγε Μίμνω καὶ Μιμνάζω.

ΜΕΝΤΖΟΥΒΪ, Σ. ῥητίνη δένδρου ὀνομαζομένου Γαλλ. benjoin, Θυμίαμα, ὡς ὁ Στύραξ, Ἐλλ. τὸ κοινῶς Στουράκιον, Σ. ἀλλ' εὐωδέστερον τοῦ Στουρακίου (Ζ. Στουράκι). Ὁ Στύραξ τῆς Πισιδίας περιγράφεται ἀκριβέστατα ἀπὸ τὸν Στράβωνα (XII, σελ. 570-571). Τὸ Μεντζουβὶ ἢ Βεντζουβὶ (λέξις πιθανὸν ὅτι Ἰνδική) φέρεται ἀπὸ τὴν

νησον Σουμάτραν, τὸ αὐτὸ, νομίζω, καὶ ὁ μνημονευόμενος ἀπὸ τὸν Στράβωνα ἄλλος ὁμώνυμος Στύραξ (XVI, σελ. 773), ὁ παλαιὰ μετακομιζόμενος ἀπὸ τὴν Ἰνδίαν διὰ τοῦ ἔμπορίου εἰς τὴν Ἀραβίαν.

ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ. ΜΕΡΜΗΓΚΙΑ. ΜΕΡΜΗΓΚΟΒΟΤΑ-
NON. Ζ. Μύρμηκας.

ΜΕΡΜΙΔΙΖΩ. Ζ. Μυρμηθίζω.

ΜΕΣΗ, Σ. τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὸ μέσον μέρος, ὅπου λυγίζεται τὸ κορμίον, κλῖνον πρὸς τοὺς πόδας, Διάζωμα, Ἑλλ. οἶον Τὸν ἔπιασεν, ἢ τὸν ἐσήκωσεν, ἀπὸ τὴν μέσην (il le prit à fois de corps). Ὁ δοθεὶς εἰς τοὺς Ἀθηναίους χρῆσμός, ὅτε ὁ Ξέρξης ἐκατάβαιεν εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ἡροδοτ. VII, 140), ἔλεγε σιμὰ τῶν ἄλλων,

Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,
Οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ' ὦν χεῖρες, οὔτε τι ΜΕΣΣΗΣ
Λεῖπεται.

Ὁ Ὅμηρος τὴν ὀνομάζει Ζώνην (Ἰλιάδ. β', 478),

Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἵκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρει δὲ ζώνην, σέρνον δὲ Ποσειδάωνι.

ΜΕΣΙΑ, Σ. Νίγλα, Σ. Λωρίον (sangle) χρήσιμον νὰ δένη τὸ ἐπίππειον εἰς ῥάχιν ἵππου ἢ ἄλλου ὑποζυγίου, Ὑποζώνη, καὶ Ὑπόζωμα, Ἑλλ. κατὰ τὰ Γλ. « Ὑπόζωμα » subcinctum, succinctum, semicinctum. Ὑποζώνη, » Cingula ». Τὸ Μεσιά εἶναι ἀπὸ τὸ Μεσαία, διότι δένει τὴν μέσην (Ζ. Μέση), ὡς Γριά ἀπὸ τὸ Γραῖα, Παλιὰ ἀπὸ τὸ Παλαιὰ, καὶ πολλὰ ἄλλα παρόμοια. Τὸ Νίγλα ἐσυγκόπη ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Ligula, μὲ τροπὴν τοῦ ἀρχικοῦ ἰ εἰς τὸ ῆ : Ligula, parva fascia, vel corriiga (DUCANG. Glossar. med. in inf. latinis. V. Ligula).

ΜΕΣΟΠΑΤΟΝ. Ζ. Παραπάτιον.

ΜΕΣΟΧΑΛΙΚΑ. Ζ. Χαλίκια.

ΜΕΤΆΛΙΑ, με συνών. Πεντάϊα, οὐσ. Θηλ. Σ. Μεταΐα, ΓΓ. Νόμισμα χαραγμένον εἰς μνημόσυνον ἐπισήμου συμβά-
ματος, πράξεως, ἢ ἄλλης τινὸς περιπετείας (médaille).
2) Οὕτως ὀνομάζονται ἀκόμη καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ νομί-
σματα, τὰ φυλασσόμενα εἰς τὰς νομισματοθήκας ἀπὸ τοὺς
ἀρχαιολόγους.

Ἐπειδὴ τῶν ἐτυμολόγων γνώμη εἶναι, ὅτι τὸ Γαλλικὸν
Médaille παράγεται ἀπὸ τὸ Μέταλλον, Ἑλλ. χρήσιμος λέξις
εἰς ἡμᾶς εἶναι ἡ Μετάλια, γραφόμενον ὅμως Μετᾶλλεια ἢ
Μεταλλία (διὰ τὸ μὴ συγχυθῆ μετὰ τὸ Μεταλλεῖα Ἑλλ.
fouille) εἰς ἔρμηνειαν τοῦ Médaille.

ΜΕΤΆΛΛΕΙΑ ἢ ΜΕΤΑΛΙΑ. Ζ. Μετάλια.

* ΜΕΤΑΠΡΆΤΗΣ. ΜΕΤΑΠΩΛΗΤΗΣ. Ζ. Πράτης.

ΜΕΤΡΙΑΪΩ. Πρόσθεσε εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ.
II, σελ. 247), ὅτι σημαίνει καὶ τὸ Ἀστετεύομαι, εἰρωνεύομαι
(plaisanter, railler), ὡς κάμνουν οἱ λεγόμενοι Εὐφυεῖς, Ἑλλ.
ὑποκρινόμενοι τὰ μεγάλα, μικρὰ ἢ μέτρια, ἢ τὰ πολλά, ὀλίγα. Καὶ
τοῦτο νοεῖ ὁ Ἡσύχιος, ὅτε λέγει, « Εὐφυής, ὁ ἐξ ἐτοίμου
» λέγων καὶ σκώπτων, μέτριος κ. τ. λ. ». Συνών. τοῦ Μετρι-
άζω ἔχομεν τὸ Μετεωρίζομαι, κοιν. Μετωρίζομαι, ἀπὸ
τὸν παρακμ. Ἑλλ. (Ἱεροκλ. Ἀστ. 28. Ἴδε καὶ Ἀθην. XV, σελ.
698 καὶ σχολιαστ. Θουκυδίδ. Β. 37).

ΜΕΤΡῶ. Ζ. Κακομετρῶ.

ΜΕΤῶΠΙΟΝ. Ζ. Περιθόρι.

* ΜΕΤΩΡΙΖΟΜΑΙ. Ζ. Μετριάζω.

ΜΗΔΙΚΆΡΙΟΝ. Ζ. Τρίφυλλον.

ΜΗΔΙΓΓΑΣ, ἀρσ. (tempe), χυδ. Μίληγκας, Μίληγκας

καὶ Σμίλιγκας, Σ. Μέλινγος, Δ. Τὸ Μήλιγγας (ὀρθότερον, Μήνιγγας) εἶναι ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὸ Μήνιγξ (méninge), Ἑλλ. τὸ σημαῖνον τὸν ὑμένα (membrane) τὸν περισκεπάζοντα τὸν ἐγκέφαλον, ὅστις εἶναι διπλοῦς, ὁ ἓνας λεπτότερος, καλύπτων ἀμέσως τὸν ἐγκέφαλον, ὁ δεύτερος ἐπάνω τούτου, παχύτερος. Ὁ παρακμ. ἑλλ. ἔδωκε καταχρηστικῶς τὸνομα τῶν Μηνίγγων καὶ εἰς τοὺς Κροτάφους διότι ἕως εἰς τούτους καταβαίνουν αἱ Μήνιγγες τοῦ ἐγκεφάλου· « Κρόταφος (γρ. Κρόταφοι), αἱ μήνιγγες » (Ἄνωνύμ. εἰσαγ. ἀνατομ. σελ. 144, ἐκδ. Bernard). Ὀνομάζομεν ἀκόμη καὶ οὐδετ. πληθ. Μηλίγγια (Μηνίγκια Ἑλλ.), τὰ μεταξὺ τῶν ὀμμάτων καὶ τῶν αὐτίων διαστήματα, δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ὁ Ἱπποκράτης ὠνόμαζε Μήνιγγας ἀκόμη καὶ τοὺς δύο χιτῶνας τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κερατοειδῆ (cornée), Ἑλλ. καὶ τὸν Ῥαγοειδῆ (uvée), Ἑλλ.

Τοῦ Δ. τὸ Μέλινγος ἐξηγήθη κακὰ ὡς συνών. τοῦ Μέλους (membre). Ἡ φερομένη ἀπ' αὐτὸν μαρτυρία ἀρκεῖ νὰ διορίσῃ τὴν σημασίαν: « Ἀστραγάλους ἐπὶ τοὺς μελίγγους ἡμῶν θέντες ». Ὁ λόγος εἶναι περὶ εἶδους βασιάνου τυραννικῆς, ἣτις ἐπερίσφιγγε μὲ ἀστραγάλους τοὺς κροτάφους τοῦ βασιανιζομένου, ἕως νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐπέθυμει ὁ τύραννος, ἢ ν' ἀποπνεύσῃ τὴν ψυχὴν του.

* ΜΗΛΟΠΙΤΤΑ. Ζ. Εἶδος.

ΜΗΤΡΥΙΑ. ΜΗΤΡΥΙΟΣ. Ζ. Προγονός.

ΜΙΑ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 247) πρόσθεσέ, ὅτι λέγομεν συντάσσοντες μὲ τὴν πρόθεσιν Ἀπὸ μιᾶς, καὶ ὀρθότερον (εἰς τὴν κινὴν κᾶν γλώσσαν) ἐπιρρήματικῶς, Ἀπομιᾶς, εἰς σημασίαν τοῦ ὁμοφώνως (d'une commune voix), καὶ μεταφορ. τοῦ βεβαίως, ἀναντιρρήτως, ἀδιστακτικῶς (incontestablement), οἶον, Εἶναι ἀπομιᾶς τρελός. Ἡ φράσις μᾶς ἦλθεν ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστάς « Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιεῖσθαι » (Λουκ. ιδ', 18),

ἔλλειπτ. δηλαδή, ἀντί τοῦ « Ἀπό μιᾶς φωνῆς ». Οἱ παλαιοὶ ἄρσ. καὶ ἀνελλιπ. (Ἀριστοφ. Πλουτ. 760),

Ἄλλ' εἴ' ἀπαξάπαντες ἔξ ἑνὸς λόγου
Ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.

Καὶ (Λυσιστρ. 1005),

— Πρὶν γ' ἄκντας ἔξ ἑνὸς λόγου
Σπονδᾶς ποιησώμεσθα ποττᾶν Ἑλλάδα.

ΜΙΑ ΜΙΑ. Ζ. Ἐνας ἕνας.

ΜΙΛΗΓΚΑΣ. Ζ. Μήλιγγας.

ΜΙΣΕΡΟΣ. Ζ. Ἡμισερός.

ΜΙΤΟΛΙΝΟΝ (tissu de lin). Ζ. Μίτος.

ΜΙΤΟΣ, Σ. Δ. Μιτάριον, Δ. Φάδι, Σ. Μιτόλινον Δ. Τὸ Φάδι (trame) παρεφθάρη ἀπὸ τὸ Ὑφάδιον.

ΜΝΑΪΣΚΩ. Ζ. Μενίσκω.

ΜΝΗΜΟΝΙΚΟΝ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. Η, σελ. 411) πρόσθεσε, ὅτι τὸ Μνημονικόν, ἢ Ἐνθυμητικόν, δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἡ Μνήμη, ἀλλ' ἡ εὐκολία τοῦ μνημονεύειν (*mémoire heureuse*). Ὅταν ὁ σοφιστῆς Ἰππίας καυχᾶται εἰς αὐτήν, τὸν ἀποκρίνεται εἰρωνικῶς ὁ Σωκράτης (Πλάτ. Ἰππ. μείζ. σελ. 285) « Ἀληθῆ λέγεις : » ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐνενόησα ὅτι τὸ μνημονικὸν ἔχεις ».

ΜΝΗΜΟΥΡΙΟΝ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. Η, σελ. 251) πρόσθεσε καὶ τὴν ἔρευναν τοῦ ΜΝΗΜΟΥΡΙΟΝ. Ἄρα εἶναι ἐπέκτασις τῆς λέξεως Μνημα, ἢ ὑποκορ. Μνημάριον, χυδαῖσμένον εἰς τὸ Μνημούριον, ἢ σύνθετον ὄνομα, καὶ ποίας συνθέσεως; Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, ἐφθάρη ἀπὸ ἀρχαίαν ἑλληνικὴν λέξιν, Μνημήριον, σύνθετον ἀπὸ τὸ Μνημα καὶ τὸ Ἡρίον, σκοτισθεῖσαν ἀπὸ τὴν χυδ. τροπὴν τοῦ ἠ εἰς τὴν ου

δίφθογγον (ὡς ἐμεταμόρφωσε καὶ τὸ Ζηλεύω εἰς τὸ Ζουλεύω, καὶ τὸ Σηπία εἰς τὸ Σουπία καὶ ἄλλα πολλὰ τὸν αὐτὸν τρόπον). Ἡ σύνθεσις ἀπὸ δύο συυων. ἔχει παράδειγμα τὸ Ἐριχθόνιος ἀπὸ τὸ Ἐρα καὶ Χθών (terre), ἢ μᾶλλον εἶναι καὶ εὐλογωτέρα· ἐπειδὴ τὸ Ἡρίον (ὡσαύτως ἀπὸ τὸ Ἐρα) σημαίνει μόνον τάφον (sépulcre), ἤγουν λάκκου σκαμμένον εἰς ὑποδοχὴν νεκροῦ, ἀφανιζόμενον μετὰ τὴν ταφὴν, ἀπὸ τὴν συνεχῆ καταπάτησιν, ἢ καὶ τὴν ἀπὸ χορτάρια κάλυψιν, ὥστε μὴδὲ νὰ γνωρίζεται πλέον ἂν ἐδέχθη ποτὲ νεκρόν· τότε μόνον ὀνομάζεται Μνημα (tombeau), ὅταν σκεπασθῆ μὲ πλάκα, στήλην, ἢ ἄλλο τι οἰκοδόμημα, ἱκανὸν νὰ σώζῃ τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος. Λέγει ὁ Ἀρποκρατίων

» Ἡρία εἰσὶν οἱ τάφοι... Φασὶ δὲ τινες κοινότερον μὲν πάντας
 » τοὺς τάφους ὀνομάζεσθαι, κατ' ἐξαιρέτον δὲ τοὺς μὴ ἐν
 » ὕψει τὰ οἰκοδομήματα ἔχοντας, ἀλλ' ὅταν τὰ σώματα εἰς
 » γῆν κατατεθῆ. Ὀνομάσθη δὲ παρὰ τὴν ἔραν ». Πρῶτα
 ἤρχισαν οἱ ἄνθρωποι νὰ θάπτωσι τοὺς νεκροὺς εἰς αὐτόματα
 ἢ ὀρυκτὰ κοιλώματα τῆς γῆς· ἔπειτα καθόσον ηὔξανεν ἡ γνῶσις
 των, καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους συμπάθεια, ἐπενόησαν νὰ διακρίνωσι
 καὶ μὲ σημεῖον τοὺς τόπους τῆς γῆς, μεταβάλλοντες τὰ Ἡρία
 εἰς Μνημῆρια, ὡς τὸ ἐξήγησε καὶ ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 437).
 « Ἡρία... τοὺς τάφους, παρὰ τὴν ἔραν· τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν
 » τοῖς κοιλώμασι τῆς γῆς ἔθαπτον, μῆτε σιδήρῳ μῆτε χαλκῷ
 » κεχρημένοι ».

ΜΝΙΣΚΩ. Ζ. Μενίσκω.

ΜΟΪΡΑ, Σ. (sort, fortune, destin), οἶον Τῆς μοίρας μου ἦτο νὰ πράξω ἢ νὰ πάθω τί, ἤγουν ἴδιον τῆς τύχης, ἢ ὠρισμένον εἰς τὴν τύχην μου ἦτο, κ. τ. λ. ὡς εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς (Αἴαντ. 534),

Πρέπον γέ τ' ἦν ἄν δαίμονος τοῦ 'μοῦ τότε,

τῆς μοίρας μου (δηλαδῆ) ἤθελ' εἶσθαι καὶ τοῦτο.

Τὸ μεταχειριζόμεθα πολλάκις, ὡς καὶ τὸ Θεός (Ἄτακτ. II, σελ. 154) ἔλλειπτ. οἶον Ἡ μοῖρά του καὶ δὲν εὐρέθη εἰς τὸν οἶκον, ὅτ' ἔπεσεν ἀπὸ τὸν σεισμόν. Οὕτως ἔλεγεν ὁ Ἀσυάγης πρὸς τὸν Κῦρον (Ἡροδοτ. I, 121) « Τῆ σεωυτοῦ δὲ μοίρῃ περιεῖς », Ἡ μοῖρά σου καὶ δὲν σ' ἐθανάτωσα, Ἡ καλή σου μοῖρα σ' ἐλύτρωσ' ἀπὸ τὸν Θάνατον.

ΜΟΙΡΟΛΟΓΩ. Ζ. Μυρολογῶ.

* ΜΟΛΙΤΣΑ. Ζ. Βωτρίδα.

ΜΟΛΟΧΑ καὶ ἈΜΟΛΟΧΑ. Μαλάχη καὶ Μολόχη, Ἑλλ. Ζ. Δενδρομελόχας.

ΜΟΛΥΒΙΔΑ. ΜΟΛΥΒΙΔΙ. Ζ. Φιτρί.

ΜΟΝΑΓΡΟΣ, Δ. Τὸ ἐξηγεῖ Γαλλισί hameau. Ἀπὸ τὸ Μόνος καὶ Ἄγρος, ἤγουν Ἄγρος χωριστός, μακρυσμένος ἀπ' ἄλλους ἀγρούς.

ΜΟΝΑΞΙΑ, Σ. Δ. Μοναξά, Δ. ἀντί τοῦ Μοναχία (solitude). Ὁ Εὐσάθιος (Ἰλ. α', σελ. 22) σπουδάξει νὰ δικαιολογήσῃ τὸ σπάνιον τῆς λέξεως μὲ τὸ ἐξῆς παράδειγμα: « Διξά γοῦν φασὶ καὶ Τριξά, καὶ Πενταξά ἐκ » τούτου δὲ ἰδιωτικώτερον καὶ ἡ Μοναξία ἔοικε λέγεσθαι », μὲ τὸ ὅποῖον δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν. Συντομώτερον καὶ ἀληθέστερον ἠθέλε τὴν γενεαλογήσειν ἀπὸ τοῦ Μονάξω ρήματος τὸν μέλλοντα Μονάξω. Ὅτι δὲ ἐλέγετο καὶ τοιοῦτος μέλλων ποῦποτε τῆς Ἑλλάδος, τὸ μαρτυρεῖ τὸ ἐξ αὐτοῦ Ὀμηρικὸν ἐπίρρημα Μονάξ (Ὀδυστ. θ', 371),

Μοναξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν,

ὡς ἀπὸ τὸ Ἀλλάξω τὸ Ἀλλάξ (καὶ Ἐναλλάξ), ἀπὸ τὸ Πατάξω τὸ Πατάξ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τὸ Μοναξία λοιπὸν εἶναι τόσον καλὸν, ὅσον καὶ τὸ ἀνάλογόν του ἄλλο θηλ. ἢ Ἀλλαξία (Ἄτακτ. I, σελ. 51). Ὁ Δ. φέρει καὶ ἐπίθετον Μοναξὸς, ἀντὶ τοῦ Μοναχὸς (solitaire, désert), οἶον,

Ἦτον ὁ τόπος μοναξὸς, θάλασσα τὰμπροσθέν μας.

ΜΟΝΑΞΟΣ. Ζ. Μοναξία.

ΜΟΝΑΠΛΟΣ, Σ. Δ. Ἀπλοῦς, Ἑλλ. Ἀπὸ τοῦτο καὶ τὸ Μόνος ἐπλάσαν οἱ Γραικοὶ. τὸ Μοναπλὸς (simple), ἐναντίον τοῦ Διπλὸς, Διπλοῦς Ἑλλ. (double). Ὁ Δ. φέρει καὶ παροιμίαν ἀσειάν « Οἱ πτωχοὶ κατέδειξαν τὰ μοναπλά » διότι φυσικὰ οἱ πλοῦσοι μόνοι δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ διπλά, τριπλά καὶ πολλαπλά.

ΜΟΝΑΪΤΑ. ΜΟΝΕΡΗΣ. Ζ. Εὐθύς.

* ΜΟΝΟΠΑΤΑ. Ζ. Μονόπατος.

ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΝ, Δ. Ἀτραπὸς, Ἑλλ. (sentier).

* ΜΟΝΟΠΑΤΟΣ, ἐπίθ. Μονόπατος οἶκος (maison d'un seul étage). 2) Καὶ Μονόπατα, πληθ. σὺδεν. ἔλλειπτ. εἶδος ὑποδημάτων (Ἄτακτ. II, σελ. 288, 289).

ΜΟΝΟΣ, παροξύτ. (seul). Τὴν ὑπέρθεσιν ἐκφράζομεν Μονώτατος (tout seul), ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ (Ἄριστοφάν. Πλούτ. 182),

Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος.

Τὴν ἐκφράζομεν ἔτι καὶ μὲ διπλασιασμόν, Μόνος καὶ μόνος. 2) Μόνος μου, σου, του, Αὐτὸς Ἑλλ. ἤγουν Αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ μου, σου, του, χωρὶς ἄλλου βουλήν ἢ παρακίνησιν, οἶον Μόνος του τὸ ἔκαμε, δὲν ἐσυμβου-

λεύθη κά νένα · ως ἐξεναντίας οἱ παλαιοὶ τὸ Αὐτὸς ἀντί τοῦ Μόνος, οἷον « Αὐτὸς περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη » (Ίλιάδ. 9', 99), καὶ « Αὐτοὶ γὰρ ἐσμέν, κοῦπω ξένοι πάρεσσιν » (Ἀριστοφάν. Ἀχαρν. 504). Διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνόησαν πολλάκις ὡς παράλληλα, οἷον « Αὐτὸς μόνος » καὶ παραγώγως « Αὐτίτης καὶ μονώτης » (Θησαυρ. Στεφ. ἔκδ. Ἀγγλ. σελ. 6220), τοῦ ὁποῦ παραδείγμα ἔχομεν εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, τὸ σύνθετον ἐπίρρ. Μοναῦτα (Ζ. Εὐθύς), Αὐτίκα καὶ Ἐξαυτῆς Ἑλλ. (sur l'heure). Καὶ ὡς ἔπλασαν ὑπερθεσι τοῦ Αὐτὸς τὸ Αὐτότατος, παρόμοια εἶπαν συνων. καὶ Μονώτατος. Τὴν αὐτὴν συνωνυμίαν ἐφύλαξαν καὶ εἰς τινὰ σύνθετα μὲ ἄλλας λέξεις, ὁποῖον εἶναι τὸ Μονόξυλος ταυτόσημον τοῦ Αὐτόξυλος.

Καὶ ἐδῶ ἴσως ἀρμόζει νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν ἐξεύρω ἂν ἐπαρατηρήθῃ ἀκόμη ἀπὸ κά νένα, ἢ κατάληξις λέγω ὄλων τῶν ὑπερθετικῶν εἰς ἄτος, ὅτι τὸ ἄτος τοῦτο δὲν εἶναι πλὴν αὐτῆ ἢ ἀντωνυμία, Αὐτὸς, ἀλλοιωμένη καὶ συγκραμένη μὲ τὰ θετικά, ὡς τὸ μαρτυρεῖ τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Ἄτος μου (Ἄτακτ. I, σελ. 116 καὶ 319). Ὅταν λοιπὸν, παραβάλλοντες ἕνα μὲ πολλοὺς, λέγωμεν, παραδείγματος χάριν « Ἀριστοτέλης ὁ ΣΟΦΩΤΑΤΟΣ » τῶν φιλοσόφων » ἢ « Δημοσθένης ὁ ΔΕΙΝΟΤΑΤΟΣ τῶν ῥητόρων » ἢ ἀνάλυσις τῆς ὑπερθέσεως εἶναι ΣΟΦΟΣ Αὐτός, ΔΕΙΝΟΣ Αὐτός, ἡγοῦν Μόνος, ἐπειδὴ ὅστις ὑπερβαίνει τοὺς ὁμοτέχνους ἢ ὁμοσόφους του τόσο πρὸς πρὸς, μονώνεται τὸν τρόπον τινὰ καὶ χωρίζεται ἀπὸ τοὺς λοιπούς. Ἀλλὰ τὸ συγκριτικὸν, ἢ θελέ τις εἰπεῖν, ἴπως ἔχει νὰ ἐξηγηθῇ; οἷον « Ἀριστοτέλης ΣΟΦΩΤΕΡΟΣ Πλάτωνος » ἢ « Δημοσθένης » ΔΕΙΝΟΤΕΡΟΣ Αἰσχίνου; » ἢ κατάληξις, νομίζω, ἄτερος, κρύπτει τὴν ἀντωνυμίαν Ἐτερος. Ἐπειδὴ ἡ σύγκρισις γίνεται μεταξὺ δύο (καὶ ὄχι πολλῶν), ἀναλύεται εἰς τὸ

ΣΟΦΟΣ ἘΤΕΡΟΣ καὶ ΔΕΙΝΟΣ ἘΤΕΡΟΣ, ἤγουν ἀπὸ τοὺς συγκρινομένους δύο « Σοφός ἐστὶν ἕτερος παρὰ τὸν ἕτερον » ὡς καὶ νᾶ ἔλεγες πλέον τοῦ ἑτέρου.

ΜΟΝΟΣ, ὄξυτ. Σ. συνών. τοῦ Ἀπλοῦς Ἑλλ. (simple), ἤγουν ὁ μὴ διπλοῦς, ἢ καθολικώτερον, μὴ σύνθετος. 2) Μονός, ὁ μὴ διαιρετός εἰς δύο, ὡς εἰς τοὺς ἀριθμούς τὸ πληθ. οὐδέτ. Μονά (impairs). Ζ. Ζυγά.

ΜΟΝΟΤΑΡΟΥ. Ζ. Εὐθύς.

ΜΟΝΟΥΧΟΣ. Ζ. Μουνούχος.

* ΜΟΝΟΧΕΥΤΟΣ. Ζ. Μονοχεύω.

ΜΟΝΟΧΕΥΩ, Σ. Τοῦτο μόνον τὸ ῥῆμα σημειώνει μὲ ἐξήγησιν fare il primo vino (tirer le vin de goutte, ἢ mère goutte). Ἡ λέξις εἶναι ἑλληνικὴ, σύνθετος ἀπὸ τὸ Μόνος καὶ Χέω ἢ Χεύω. Τὸν πρῶτον τοῦτον οἶνον οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν Πρότροπον, αὐτομάτως ῥέοντα ἀπὸ τὰ σαφύλια πρὶν τραπῶσιν, ἤγουν πατηθῶσιν, κατὰ τὸ (Ὀδυσσ. ἦ, 126),

————— Ἐτέρας δ' ἄρα τε τραγῶσιν,

Ἄλλας δὲ τραπέουσι. —————

Οὕτως ἐξηγεῖ τὸν Πρότροπον ὁ Ἀπολλώνιος : « Ὁ πρὸ τοῦ » πατηθῆναι τῶν βοτρυῶν ἀπορρέων [οἶνος], Πρότροπος » καλεῖται, οἶνει Πρότροπος ». Ἴσως τὸν ἔλεγαν καὶ Μονόχυτον ἢ Μονόχευτον, ἤγουν μόνον χεόμενον, χωρὶς θλίψιν, ὡς ὠνόμαζαν ἐν ἄλλο εἶδος οἴνου Διάχυτον, Diachytum, κατὰ τὸν Πλίνιον (XIV, 9). Ὅπως ἂν ἦναι, τοῦ Μονοχεύω τὸ ῥηματικόν, * Μονόχευτος ἢ * Μονόχυτος, μᾶς εἶναι χρήσιμον, ὡς συνών. τοῦ Πρόρος, ὅθεν πάλιν φαίνεται ἢ ἀνωτέρω (Ζ. Μόνος) σημειωθεῖσα συνωνυμία τοῦ Αὐτός καὶ τοῦ Μόνος, ἐπειδὴ Αὐτόχυτον, Ἑλλ. (répandu spontanément) λέγεται πᾶν ὅ,τι χύνεται

αυτομάτως ἤγουν μόνον ἀφ' ἑαυτοῦ χωρὶς ἄλλοτρίαν κίνησιν.

Κατωτέρω φέρει *Θηλυκ. ὄν. Μουνουχα, Σ.* με ἐξήγησιν *tagliamento delle prime uve (première vendange ἢ l'ouverture des vendanges)*, ἴσως διότι καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτον τρυγητὸν γίνεται ὁ Πρότροπος οἶνος. *Z. Πρόρος.*

* ΜΟΝΟΧΝΩΤΟΣ. *Z. Χνότος.*

* ΜΟΝΟΧΥΤΟΣ, Αὐτόχυτος, Ἑλλ. *Z. Μουοχεύω.*

ΜΟΝΩΡΙΣ. *Z. Εὐθύς.*

* ΜΟΡΓΑΡΩ. Ἦκουσα Πελοποννησίους λέγοντας *Μοργάρω*, τὸ Βραδύνω (*tarder*). πιθανὸν ὅτι ἀπὸ ἀχρηστον παλαιὸν ῥῆμα *Μοργαίρω*, τοῦ ὁποίου ὁ Ἡσύχιος μᾶς ἐφύλαξεν ἄλλον τύπον, « *Μοργυλλεῖ, χρονουλκεῖ* ». Μετὰ τοῦτο ἀμέσως λέγει καὶ « *Μοργᾶται, ΠΑΡΩΠΤΑΙ* » τὸ ὁποῖον ἴσως πρέπει νὰ διορθωθῇ ΠΕΡΙΣΠᾶΤΑΙ. Ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος φέρει καὶ « *Μαρηγηλλᾶ, ἀμφιπονεῖ, στραγγεύεται* ». Τὸ *Στραγγεύομαι (temporiser)* εἶναι συνών. τοῦ Βραδύνω, ἴσως καὶ τοῦ Ῥωμ. *Moror. Z. καὶ Μαργόνω.*

ΜΟΡΩΝΑ *Z. Μουρούνα.*

ΜΟΣΧΑΓΚΑΘΟΝ (*Μουσκάγκαθον, Σ.*) τὸ αὐτὸ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀπ' ἄλλους *Ἄτραξύλα*, κοιν. *Ἄτρακτυλῖς*, Ἑλλ. (*Θεοφράστ. VI, 4, § 3-6*), ἣτις ὀνομαζέτο καὶ *Φόνος*, διὰ τὸν ἀπορρέοντα ἐξ αὐτῆς αἱματώδη ὀπὸν. Εἶναι τῶν φυτολόγων ὁ *Carthamus lanatus (chardon bénit)*. Κατ' ἄλλους ὁμοως, ὁ *Cartamus Creticus*, ὀνομαζόμενος ἀπὸ τοὺς Γραικοὺς *Σταυράγκαθον*. Καὶ κατ' ἄλλους πάλιν, ἡ *Carlina corymbosa* ὀνομαζομένη καὶ αὕτη ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς *Ἄτρακτυλίδι* (ἄλλο παρά τὴν *Ἄτραξύλαν*.) Ἴδε τὰς εἰς τὸν *Διοσκορίδην* σημ. τοῦ *Sprengel*, τόμ. II, σελ. 537, καὶ τὸν Ἄγγλον ἐκδότην τοῦ *Θεοφράστου Stackhouse*, σελ. Ixxvii.

* ΜΟΣΧΟΚΤΑΠΟΔΟΝ, γένος ὀκταποδίου (polype), ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς παλαιούς, Ὄσμύλος, καὶ Ξηλ. Ὄσμύλη, Ὄζαινα καὶ Ὄζολις, Ἑλλ. διὰ τινὰ ὀσμὴν ἰδίαν τοῦ ζώου, τὴν ὁποίαν οἱ νεώτεροι ἐπαρωμοίασαν μὲ τὸν Μόσχον (musc). Ἴδε BELLON. *de aquatil.* pag. 333.

ΜΟΣΧΟΠΟΝΤΙΚΟΣ. Ζ. Ἀτζίδα.

ΜΟΣΧΟΣΪΤΑΡΟΝ, Δ. τὸ ἐρμηνεύει ὡς συνών. τοῦ παλαιοῦ Αἰγόκερως Ἑλλ. (fenugrec).

ΜΟΤΆΡΙ, Σ. Μοτάριον Δ. ὑποκορ. τοῦ Μοτὸς Ἑλλ. (charpie).

ΜΟΥΓΓΡΪΟΝ, Μουγκρί, οὐδ. Σ. Μυγγρίνος, ἀρσ. Δ. ἀντὶ τοῦ Γουγγρίου ἢ Γογγρίου, ὑποκορ. τοῦ Γόγγρος Ἑλλ. (congre).

ΜΟΥΓΚΌΡΘΟΥΝΟΣ, Σ. ὁ λαλῶν διὰ τῆς μύτης καὶ τῶν ῥωθωνίων (nasillard). Εἶναι λοιπὸν σύνθετον ἀπὸ ἄχρησον Μουγκῶμαι, ἐκ τοῦ Μυκῶμαι Ἑλλ. (mugir), καὶ τοῦ Ῥώθων (narine). Συγχωρεῖται νὰ ἐξελληνισθῇ Μυτακισής· Μυτακισμὸν ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τὴν συχνὴν τοῦ μσοιχείου προφορὰν ἢ ἀπήχησιν· καὶ τοῦτο συμβαίνει εἰς τοὺς λαλοῦντας διὰ τῆς μύτης. Ὁ δὲ Ἡσύχιος φέρει, Ξηλ. « Νανο- » κάκα, διὰ ῥινῶν λαλοῦσα » (nasillarde).

ΜΟΥΓΚΡΪΖΩ, Σ. Δ. Μουγρίζω, Μουγαρίζω, καὶ Μουγκαρίζω, Δ. (mugir). Ἴδ. Ἄτακτ. I, σελ. 212.

ΜΟΥΓΚΡΪΟΝ. Ζ. Μουγγρίον.

ΜΟΥΓΚΡΌΣ, Σ. Ὄγρὸς, Σ. Ὑγρὸς, Σ. τὸ ἐξηγεῖ ὡς ταυτόσημον τοῦ Ὑγρὸς (humide). Ἴσως ἀπὸ τὸ μὲ προσθήκην τοῦ μ ἄχρησον Μυγρὸς, συνώνυμον τοῦ Μυδαλέος, Ἑλλ. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ Μυδαλέος (rougi par l'humidité) ἀπὸ τὸ Ὑδαλέος φαίνεται πλασμένον μὲ τὴν προσθήκην τοῦ μ

(Ἑτυμολογ. σελ. 593). Ὁ Φώτιος φέρει « Μυδαλέας, δια-
» βρόχους » καὶ « Μυδιᾶν (γρ. Μυδᾶν), νοτιᾶν, δίυγρον
» εἶναι καὶ σήπεσθαι ».

ΜΟΥΔΙΑΪΩ, Σ. σημαίνει τὴν γινομένην ἀπὸ γεῦσιν
ὀξύνων νάρκην εἰς τοὺς ὀδόντας. Ἀπὸ τὸ Αἰμωδέω καὶ Αἰμω-
διάω, Ἑλλ. ὄθεν καὶ Αἰμωδία, Ἑλλ. τὸ πάθος (*agacement
des dents*) τὸ κοιν. Μούδιασμα· οἶον Αἰμουδιάσαν τὰ
ὀδόντιά μου, ὡς εἶπε καὶ ὁ προφήτης (Ἰερεμ. λά, 29)
« Οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων
» ἡμωδιάσαν » σημαίνων μὲ ὠραίαν παραβολὴν τὰ συμβαί-
νοντα δεινὰ εἰς τοὺς ἀπογόνους ἀπὸ τὰς μωρίας ἢ κακίας τῶν
προγόνων.

Μεταχειριζόμεθα καὶ μεταβ. τὸ Αἰμωδιάζω (*agacer*),
οἶον Τὰ ἄγουρα αἰμωδιάζου τὰ ὀδόντια.

* **ΜΟΥΔΙΑΪΣΤΡΙΑ** οὐσ. θηλ. γένος ὀψαρίου ὀνομαζόμενον
καὶ **Μαργωτήρα** (*torpille*), **Νάρκη**, Ἑλλ. Ἴδε καὶ τὰς
εἰς τὸν Αἰλιανὸν (Περὶ ζ. ἰδιότ. IX, 14) σημειώσεις τοῦ
Σνεϊδέρου. Ζ. καὶ Μαργωτήρα.

ΜΟΥΖΙΪΘΡΑ, Σ. Δ. **Μυζίθρα**, Σ. Ὁ Δ. προσθέτει καὶ
συνώνυμον **Ἀνθότυρον** ἢ **Ἄθότυρον** (Ἄτακτ. I, σελ. 261),
καὶ τὸ ἐξηγεῖ *caseus laconicus*, τυρὸς Λακωνικὸς, διότι
(λέγει) **Μυζηθρᾶς** ἢ **Μυσρᾶς** ὀνομάζεται σήμερον ἡ
χώρα. Τὸ Ἀνθότυρον μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον « Ἀν-
» θίνας, ὁ προσφάτως συντεθειμένος τυρὸς ». Ὄνομάζετο
ἀκόμη καὶ **Τροφαλλίς** (Αἰολικῶς **Τρυφαλλίς**) καὶ **Τραφαλλίς**
καὶ **Τράφαλλος**, Ἑλλ. (*caillé*)· « **Τράφαλλος**, ὁ χλωρὸς τυρὸς·
» οἱ δὲ, **Τραφαλλίδα** καὶ **Τροφαλλίδα** » κατὰ τὸν αὐτὸν
Ἡσύχιον, ὄθεν διόρθωνε ἄλλην γλῶσσαν τοῦ Ἡσυχίου, « **Τρο-
φαλλίς**, τυρὸς **ΜΑΚΡΟΣ** » γράφων **ΜΑΛΛΑΚΟΣ**. Ὁ Παυ-

σανίας (VI, 7) τὸν ὀνομάζει « Τυρὸν ἐκ τῶν ταλά-
« ρων », Ταλάρους ἰδίως ἔλεγαν τὰ πλεκτὰ καλάθια, ὅπου
ἔπησσαν τὸ τυρίον· διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἡσύχιος, « Τυροκο-
» μείον, τάλαρως, ἐν ᾧ ὁ τυρὸς τῆς ἐπιμελείας τυγχάνει »,
καὶ ὁ Πολυδεύκης (σελ. 367), « Τάλαρρον, ἐν ᾧ ὁ χλωρὸς
» τυρὸς ἐμπήγνυται ». Ὄταν ὁ Κύκλωψ ἤμελγε τὰ πρόβατά
του, τὸ ἥμισυ τοῦ γάλακτος ἔπησεν, ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος,
καὶ τὸ ἔβαλλεν εἰς τοὺς τάλάρους, καὶ τὸ λοιπὸν ἥμισυ
ἐφύλασσε νὰ πίνη (Ὀδυσσ. ι, 246),

— Ἡμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν τάλάρουσιν ἀμυσάμενος κατέθηκεν·
Ἡμισυ δ' αὐτ' ἔσησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν αἰνυμένω, καὶ οἱ ποτιθόρπιον εἴη.

Εἰς τὰ πλεκτὰ ταῦτα καλαθίσκια τὸ ἔβαλλαν, διὰ νὰ ἀποσάξῃ ὁλος
ὁ ὀρρός (petit-lait), ὁ κοιν. λεγόμενος Τυρόγαλα, οὐδ. Δ.
καὶ Τζίρος, ἀρσ. Σ. (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Κίρρος). Οὐδ' ἤρκοῦντο εἰς
τοῦτο, ἀλλ' ἐπέβαλαν καὶ βάρη εἰς τὸν τυρὸν, διὰ νὰ ἐκθλιθῇ
καὶ ν' ἀποσραγγισθῇ ταχύτερα ἢ ὑγρασία, ὡς λέγει ὁ Κο-
λουμέλλας (De re rustic. VII, 8), Pondera super-
ponent, quibus exprimat serum. Ἡ τσιαύτη
ἐκθλιψίς (expression), ἡ σράγγισις, ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς
Ἕλληνας, Μύζησις ἢ Ἐκμύζησις· « Μύζει... πιέζει »
λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Μύζοντες, ἐκπιέζοντες » ὁ Φώτιος,
καὶ « Ἐκμυζήσας, ἐκπιέσας, ἐκθλίψας » ὁ Ἐτυμολόγος (σελ.
323). Ἐκ τούτων, νομίζω, συμπεραίνεται, ὅτι ἡ Μυζή-
θρα, ἀπὸ τὸ Μυζάω, ἐσήμαινε πρῶτως καὶ κυρίως τὸ σκεῦος,
(ἀναλόγως κατὰ τὸ Δακτυλήθρα, Ἑλλ.), τὸν τάλαρρον δηλαδὴ,
ὅπου ἐγένετο ἡ μύζησις, ἔπειτα, μετωνυμικῶς, καὶ αὐτὸ τὸ
ἐκμυζηθὲν καὶ πηχθὲν γάλα· οὐδ' ἔχει τι κοινὸν μὲ τὴν σημερι-
νὴν πόλιν τῶν Λακωνίων. Ἡ πόλις γράφεται ἀπὸ μὲν τὸν Ὀρτέλιον

Μιζιθράς (*Misithra*), και ἀπ' ἄλλους **Μιζιτρας** (*Misitra*), ἀπὸ δὲ τὸν ἡμέτερον **Μελέτιον** (Γεωγραφ. σελ. 370) **Μισράς**, ὄνομα δοσμένου εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοὺς τελευταίους **Αὐτοκράτορας** τῆς **Κωνσταντινουπόλεως**, κατὰ τὸν **Γυλλιετιέρον**. Ὁ περιηγητὴς οὗτος ἰσορεῖ προσέτι, ὅτι καὶ τὸ πλησίον ὄρος, καὶ τὸ πλησίον ποτάμιον, ἀκόμη καὶ τὸ κατασκευαζόμενον ἀπὸ γάλα αἰγίδινον τυρίον, ὀνομαζόνται τὸ αὐτὸ ὄνομα **Μιζίτρα**, καὶ περιπαίζει τοὺς κατοίκους, νομίζοντας, ὅτι ἀπὸ τὸ τυρίον ἔλαβεν ἡ πόλις τὸνομα (*Guillettère, Lacédém. anc. et nouv. pag. 370 et 380*). **Z. Μελίπαση**, καὶ **Χλωροτύριον**.

ΜΟΥΖΟΜΥΤΑΙ. **Z. Πλατώνιον**.

ΜΟΥΚΙΖΩ, Δ. **Μωκῶμαι** καὶ **Μωκίζω**, Ἑλλ. (*se moquer*). Φέρει ὁ **Ἡσύχιος** : « **Μωκᾶται**, **χλευάζει** » καὶ « **Μῶκος**, **μωρὸς**, **χλευασῆς**, **σκώπτῆς** » (*moqueur*). Ὁ **Σουΐδας** φέρει καὶ « **Μωκίζω**, **ἐμπαίζω** ».

ΜΟΥΚΤΕΡΟΝ, Σ. **Μύχτυρον** **Λαχτένδον**, Σ. **Γουρουνάκι**, Σ. **Χοῖρος** **γαλαθηνὸς**, Ἑλλ. (*cochon de lait*). **Z. Ἀγριομέχθηρον**. Τὸ **Λάχτένδον** ἐξηγήθη καὶ αὐτὸ πρότερον (*Ἄτακτ. αὐτόθ. σελ. 256*).

ΜΟΥΛΙΑΖΩ, Σ. **Διαβρέχω**, καὶ **Καθυγραίνω**, Ἑλλ. Συγγενεὺς μὲ τὸ **Γαλλικὸν mouiller**, καὶ μὲ τὸ **Ρωμ. Mollio**, τὸ **μαλακύνω** (*amollir*). Τοῦτο δὲ μεταφορ. ἠθικῶς σημαίνει καὶ τῶν παλαιῶν τὸ **Μωλύω**, Ἑλλ. τὸ **πραῦνω**. Ὁ **Ἐτυμολόγος** (σελ. 592) « **Μωλύειν** τὸ **πραῦνειν** καὶ **κατασέλλειν**... » **Μωλύνειν** δὲ ἐστὶ τὸ **ἀμβλύναι** καὶ **κωλύσαι**, κ. τ. λ. » καὶ « **Μωλύτερον**, τὸ **ἀμβλύτερον** καὶ **ἀσθενέστερον**, καὶ **ἄνθος** » **ἔχον** » ὅπου πιθανὸν ὅτι ἐγράφετο μὲ τὴν ἄρνησιν, **οὔκ ἔχον**, μεταφορ. δηλαδὴ τὸ **παρακμασμένον** καὶ

ασθενημένον, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Μωλύεται, » γηράσκει » καὶ τοῦ Φωτίου (μεταφορ. καὶ τοῦτο) τὸ « Μωλύτερον, ἀμβλύτερον... ἤχον οὐκ ἔχον » καὶ τοῦ Γαληνοῦ (Ἐξήγ.) τὸ « Μωλυόμενα, κατὰ βραχὺ ἀπομαραινόμενα ».

ΜΟΥΛΟΝΩ, Σ. Μουλώνω, Σ. Δ. καὶ Μουλλώνω, Δ. σιωπῶ ἐπίτηδες, κάμνω τὸν κωφόν. Ἀπὸ τὸ ἀχρηστον Μυλλόω, τοῦ ὁποίου σώζεται ὁ τύπος Μυλλάω καὶ Μυλλαίνω, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Μύω (κλείω τὰ χεῖλη). Εἰς τὸ ῥηματικὸν Μουλλωτὸς (Μουλωτῆς καὶ Μουλὸς, Σ.) φέρει μαρτυρίαν ὁ Δ. ἐξηγητικὴν τοῦ Ἑλλ. Ἀβάκης, ταύτην: « Ἀβάκης... » Δίδεται τοῦτο τὸνομα εἰς τοὺς ὑποκριτὰς καὶ ὑπερηφάνους, » καὶ μουλλωτοὺς ἢ σιγανούς ». Ὁ Ἡσύχιος λέγει « Μυλλόν... » καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀκούοντων καὶ κωφότητα προσποιουμένων ». Τὰ αὐτὰ καὶ ὁ Φώτιος « Μύλος ἀκούει, » ἐπὶ τῶν ἀκούοντων μὲν, μὴ προσποιουμένων δὲ ἀκούειν » πλὴν ὅτι τὸ γράφει δι' ἑνὸς λ̄, ὡς καὶ ὁ Σουΐδας καὶ οἱ παροιμιογράφοι.

Ἐπειδὴ οἱ Γραικοὶ ἐξηγοῦσαν τὸ Μουλλωτὸς, ὡς συνών. τοῦ Ἑλλ. Ἀβάκης, ἃς ἐρευνήσωμεν καὶ τὸν Ἡσύχιον: « Ἀβακήμων, ἀλαλος, ἀσύνητος »· « Ἀβάκης, Ἀβαξ, ἄφωνος, » σιωπηρὸς, κ. τ. λ. » ὅθεν διόρθωνε ἄλλην τοῦ Ἡσυχίου γλῶσσαν: « Ἄφῆς, ἀδύνατος, ἌΛΛΟΣ, κ. τ. λ. » γράφων ἌΛΛΑΛΟΣ. Τὸ Ἄφῆς εἶναι ἀπὸ τὸ Φημί καὶ τὸ σερητικὸν ᾱ. Ἀνωτέρω εἶπεν « Ἄφεος, ἄφωνος » καὶ « Ἄφεὺς, ἀδύνατος ».

ΜΟΥΛΩΤΗΣ. ΜΟΥΛΟΣ. ΜΟΥΛΛΩΤΟΣ. Ζ. Μουλόνω.

ΜΟΥΜΙΑ, Σ. σῶμα νεκροῦ ταριχευμένον, κατὰ τὸ ἔθος τῶν παλαιῶν Αἰγυπτίων (Mumie ἢ Momie). Τὸ ὄνομα

ἔπρεπε νὰ ἦναι Αἰγυπτιακόν· πιθανώτερον ὁμως παράγεται ἀπὸ τὸ Ἀραβικόν Μοῦμ, τὸ κηρίον, (cire), διότι εἶχαν οἱ παλαιοὶ πολλοὺς τρόπους ταριχεύσεως, διὰ νὰ φυλάσσωσιν ἀπὸ τὴν σήψιν τὰ νεκρά, ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ κήρωσις, ἡ περίπλασις δηλαδὴ τοῦ κηροῦ, ἢ καὶ ἡ εἰς αὐτὸ τὸ μέλι κατάδυσις. Οὕτως ἐκήρωσαν τὸν ἀποθανόντα εἰς τὴν Αἴγυπτον Ἄγησίλαον (ἤγουν τὸν ἕκαμαν Μουμίαν), διὰ νὰ τὸν μετακομίσωσιν εἰς τὴν Σπάρτην· « Οἱ παρόντες Σπαρτιάται, κηρὸν ἐπιτήξαντες » τῷ νεκρῷ, μέλιτος οὐ παρόντος, ἀπήγαγον εἰς Σπάρτην » (Πλουτάρχ. Ἄγησιλ. § 40). Παρόμοια εἰς ἡμᾶς σήμερον περικηρόνονται ἔξωθεν τὰ αὐγοτάριχα (boutargues), εἰς μακροτέραν φύλαξιν. Ἐκ τούτου πιθανόν, ὅτι ὠνομάσθησαν Κηρίαι ἢ Κηρείαι καὶ τὰ σάβανα. Εἰς τοῦ εὐαγγελιστοῦ (Ἰωανν. ια', 44) τὸ « Ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς δεδεμένος τοὺς πόδας » καὶ τὰς χεῖρας ΚΕΙΡΙΑΙΣ » πιθανόν ὅτι ἦτο καὶ διάφορος ἄλλη γραφὴ ΚΗΡΙΑΙΣ, ἢ ΚΗΡΕΙΑΙΣ· ἐπειδὴ τοῦτο ἐξηγῶν ὁ Ἡσύχιος γράφει, « Κηρείαις, ἐπιθανάτια ἐντετυλιγμένα ».

ΜΟΥΝΟΥΧΑ. Ζ. Μονοχεύω.

ΜΟΥΝΟΥΧΟΣ, Σ. Μονοῦχος, Δ. Εὐνοῦχος Ἑλλ. (cha-tré). Ἀπὸ τὸ Μοναχός, ὡς τὸ ἐξηγοῦν τὰ Γλ. « Sin-gularis, μοναχός, ἀπόκοπος » κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν κριτικῶν (Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ἡσύχ. σημ. λέξ. Θαλάμαι). Ἀπὸ τοὺς Μοναχοὺς (moines), ἤγουν τοὺς ἐκουσίως ἀγάμους, ὠνομάσθησαν καὶ οἱ εὐνουχισμένοι, οἱ ἀκουσίως δηλαδὴ ἄγαμοι, Μοναχοὶ καὶ Μονοῦχοι· « Μονουχία, ὁ μόνος » βίος χωρὶς γάμου » λέγει ὁ Φώτιος.

ΜΟΥΡΔΟΝΩ, Ἀτζαλένω, Μαγαρίζω, Κασόνω, Βρομίζω, Σ. τὰ πέντε ταῦτα συνών. ἐξηγεῖ ὡς ταυτόσημα τοῦ Μολύνω, Ἑλλ. (salir). Συγγενεῦει μὲ τὸ Ἑλλ. Ἀρδαλώω (συνών. τοῦ Μολύνω), μὲ τὴν προσθήκην τοῦ μ, (ὡς τὸ

Μάρπω , Ἄρπω , Ἕλλ. καὶ τὸ ἀνωτέρω Μουγκρός , ἀπὸ τὸ Ὑγρός). Τούτου θεματικώτερον ἔπρεπε νὰ ᾔηται τὸ Ἄρδῶ , ἀπὸ τὴν Ἄρδαν· « Ἄρδα , μολυσμὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Γαληνὸς « Ἄρδας (γρ. Ἄρδα) , ρύπος τις καὶ ἀκαθαρσία. Καὶ » Ἄρδαλῶσαι , τὸ ρυπάναι ». Ὁ δὲ Ἐρωτιανὸς πλατύτερον , « Ἄρδαλον , ρύπον ἢ μολυσμὸν· καὶ γὰρ τὸ μολῦναι ἢ ρυ- » πάναι , Ἄρδαλῶσαι λέγεται , καὶ Ἄρδαλος ἄνθρωπος , » ὁ μὴ καθαρῶς ζῶν κ. τ. λ. ».

Περὶ δὲ τοῦ Ἀτζαλεύω , Μαγαρίζω , καὶ Κασόνω , ἴδε Ἄτακτ. I , πῖνακ. λέξ. Ἄτσαλα , καὶ Κασσόνω , καὶ Ἄτακτ. II , σελ. 227.

ΜΟΥΡΟΥΝΑ , Μορώννα , Σμύραινα , Σ. Μύραινα , καὶ Σμύραινα , Ἕλλ. (murène). Καὶ ἀρσ. κατὰ τὸν Ἡσύχιον « Μύραινος , ἢ μύραινα , ἀρσενικῶς κ. τ. λ. ». Τὸ ἐμεταχειρίζοντο καὶ ὡς ὑβριστικὴν λέξιν , κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον· « Μύραινα , ἐπὶ τοῦ κακοῦ λέγεται , ὡς Ἐχιδνα ». Καὶ τοῦτο νοεῖ καὶ ὁ Φώτιος εἰς τὴν σφαλμένην γλῶσσαν ταύτην : « Μύραινα , καταφερῆς , ἀπὸ τοῦ ζώου· Ὡ ΠΡΟΔΟΤΙ » ΠΑΡΑΓΩΓΑΪ καὶ μύραινα σύ ». Εἶναι εἶχος τινὸς κωμικοῦ , πιθανὸν ὅτι γραμμένος οὕτως ,

Ὡ ΠΡΟΔΟΤΙ ΚΑΪ ΠΑΡΑΝΟΜΕ , καὶ μύραινα σύ.

Ἡ ὕβρις ἐλέγετο πρὸς γυναῖκα.

ΜΟΥΡΤΑΣΑΓΚΙ , Μορτασάγκι , Λιθάργυρος , Σ. Μορτουσάγκην καὶ Μαρτασάγγιν , Δ. Λιθάργυρος , Ἕλλ. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ « Κεκαυμένος μόλιθος ». Ἡ λέξις εἶναι Περσικὴ , Murtaseng (Litharge).

ΜΟΥΣΑΪΟΝ. ΜΟΥΣΕΪΟΝ. ΜΟΥΣΙΟΝ. ΜΩΣΙΟΝ (Mosaïque). Ζ. Ψήφαις.

ΜΟΥΣΚΑΓΚΑΘΟΝ. Ζ. Μοσχάγκαθον.

ΜΟΥΪΣΜΟΥΝΑΣ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ *muletto nano* (*mulet nain*). Μούσμων, Ἑλλ. κατὰ τὸν Στράβωνα, ὠνομάζετο τὸ ἄγριον πρόβατον (*mouflon*), τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν νῆσον Κόρσικαν : « Γίνονται δ' ἐνταῦθα οἱ τρίχα φύοντες » αἰγείαν ἀντ' ἐρέας κριοὶ, καλούμενοι δὲ Μούσμονες ὧν ταῖς » θοραῖς θωρακίζονται » (Στράβ. Γεωγρ. V, σελ 225).

ΜΟΥΣΤΟΠΙΤΤΑ. Ζ. Σουζούκι.

ΜΟΥΣΤΡΪ, Σ. Μοῦστρι, Δ. Μυστρίον, Δ. Ὑπαγωγεὺς, Ἑλλ. (*truelle*), ὑποκορ. τοῦ Μύστρον, Ἑλλ. δι' ὁμοιότητα τινὰ πρὸς τὸ Μύστρον, τὸ κοχλιάριον (*cuiller*).

ΜΟΥΪΤΑ, Σ. Δ. τόπος ὅπου περικλείονται κυνηγετικά ζῶα (Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 300).

ΜΟΥΤΣΟΥΝΑΡΙΑ. Ζ. Προσωπίδα.

ΜΟΥΤΣΟΥΝΟΝ. Ἐξηγήθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 45), ὡς καὶ ἡ Μούζα ἢ Μούντζα (Αὐτόθ. II, σελ. 253). Ζ. Σκυλομούτσουνος.

ΜΟΥΧΛΑ ΤΟΥ ΔΕΝΔΡΟΥ. Ζ. Σπλάγχνον.

ΜΟΥΧΛΙΑΖΩ. Ζ. Λυθριάζω.

ΜΟΥΧΡΌΝΩ. (Μουχρώνω, Σ.). Τὸ ἀπρόσωπον μόνον, Μουχρόνει (*il se fait nuit*), εἶναι εἰς χρῆσιν, σημαῖνον τὴν κλίσιν καὶ πλησίασιν τῆς ἡμέρας εἰς τὴν νύκτα· « Ὄψέ ἐσιν, » ἢ γίγνεται τῆς ἡμέρας »· « Περὶ δειλὴν ὄψιαν ἐσὶ »· « Ὄψίζει, » ἢ Κνεφάζει » Ἑλλ. Πιθανὸν ὅτι ἐμεταμορφώθη ἀπὸ τὸ Ὀμίχλω, Ἑλλ. Τοῦ λ ἢ τροπὴ εἰς τὸ ρ εἶναι συχὴ τοῦ δὲ ἰ εἰς τὴν δίφθογγον ου μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ Κρικέλλιον, Κρουκέλλιον, καὶ ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ἀρχικοῦ ἔχει παράδειγμα τὰ Δόντια καὶ τὰ Φρύδια.

Τὸ ῥηματικὸν Μούχρωμα (Δεῖλη ὄψια, Ἀμφιλύκη, ἢ Κνέφας Ἑλλ.) εἶναι ἀκολούθως παραφθορὰ τοῦ Ὀμίχλωμα. Τὸ ἄχρηστον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ χρῆστον Ὀμίχλη, Ἑλλ. σημαίνει

κυρίως σκίασιν ἡλίου ἀπὸ νέφη, ἢ καταχνίαν· ἀλλὰ δύναται νὰ σημαίνει καὶ τὴν ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα κατάβασιν αὐτοῦ, ὅτε ἀρχίζει ἡ νύξ, ὡς τὸ ἐμεταχειρίσθησαν καὶ οἱ Ἐβδ. μεταφράζοντες τὸν προφήτην Ἀμώς (δ', 13), « Ποιῶν ὄρθρον καὶ ὀμίχλην » ὅπου ἀδιστάκτως ἡ Ὀμίχλη σημαίνει τὸ Μ ο ὕ χ ρ ω μ α (crépuscule du soir), ὡς ὁ Ὄρθρος τὸ μικρὸν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου σκιῶδες φῶς (crépuscule du matin). Ζ. Νυκτιάζω.

ΜΟΥΧΤΕΡΟΝ. Ζ. Ἄγριομόχθηρον, καὶ Μουκτερόν.

ΜΠΑΜΠΆΚΙ. Ζ. Βαμβάκιον.

ΜΠΑΜΠΟΥΨΝΑ. ΜΠΑΜΠΟΥΝΙΑΨΩ. Ζ. Μπουμπούνα.

ΜΠΑΤΪΚΙ. Ζ. Ἐμβατίκιον.

ΜΠΌΓΟΣ, Μπῆγος, Δ. ἀθροισμὸς διαφόρων πραγμάτων, ὡσεπιπολὺ πανικῶν, συνδεμένων, ἢ σιοιδασμέων εἰς ἓν δοχεῖον ἢ περιβάλλυμα (paquet). Ἡ γραφή (Μπῆγος) φανερόναι τὴν παραγωγὴν τοῦ ἀπὸ τὸ Πήγω, ὅθεν παράγεται καὶ τὸ paquet τῶν Γάλλων, ὡς ἀπὸ τὸ σύνθετον Ἐμπήγω, τὸ empaqueter, καὶ τὸ ἡμέτερον, Μπόγος ἢ Μπῆγος, ἤγουν Ἐμπηγος.

Ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν εἶναι καὶ τοῦ παρακμ. λατιν. ἢ Punca ἢ Punga (sac), καὶ τῆς κοιν. ἡμῶν γλώσσης τὸ Πουγγίον (bourse), οὐδέτ. Σ. καὶ ἡ Μπουζοῦ, Σ. (ἢ Τζέπη), Σ. Φηλ. (poche), καὶ αὐτὴ τῶν Γάλλων ἢ poche ἢ pochette, καὶ ἡ ἐκ τούτου bougette (σάκκος δερμάτινος), ὅθεν ἔλαβαν οἱ Ἄγγλοι τὸ Budget, σημαῖνον τὸ αὐτὸ, γενικῶς, καὶ ἡ Bougette, καὶ ἰδιαίτερον, τὸν ἐτήσιον λογαριασμὸν τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ παρακμ. λατιν. τὸ Bulga, ὡς ἐτυμολόγησαν ἐσχάτως τινὲς τὸ Budget (ἴδ. τὴν ἐφημερίδ. Courrier des Électeurs, 27 janvier 1832.). Ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς εἶτι εἶναι καὶ τὸ Bagage, Ἀποσκευή, Ἑλλ.

ΜΠΌΛΙ. Ζ. Δέλος.

ΜΠΟΥΔΟΥΡΗΣ. Ζ. Σίσκος.

ΜΠΟΥΖΟΥ. Ζ. Μπόγος.

ΜΠΟΥΜΠΆΡΔΑ. Ζ. Χωνεία.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΪΝΑ, Δηλ. (Μπαμπούνα, ΓΓ.) Βουβώνας, ἄρσ. Σ. Βουβών Ἑλλ. (bubon). Ἐλέγετο Βουβών, καὶ Βουβών, Ἑλλ. τὸ γεννώμενον ἀπόστημα εἰς τὸ μεταξύ τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ καὶ τοῦ ἰσχίου μέρος, ὁμώνυμωσ καὶ τοῦτο λεγόμενον Βουβών, Ἑλλ. (aine), καὶ κοιν. Ρίζομήριον.

Ἐκ τούτου καὶ ῥῆμα, Μπουμπουνιάζω (Μπαμπουνιάζω, ΓΓ.) ἀπὸ τὸ Βουβωνιάω, Ἑλλ. ἀλλ' ὄχι εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν· ἐκεῖνοι ἔλεγαν τὸν ἔχοντα βουβώνας εἰς τὸν ὁμώνυμον βουβώνα, ἢ καὶ ἄλλο τοῦ σώματος μέρος, ὅτι Βουβωνιά Ἑλλ. εἰς ἡμᾶς δὲ πλατύτερον τὸ Μπουμπουνιάζω, σημαίνει τὴν νοσηρὰν φούσκωσιν τοῦ σώματος, καὶ κατεξαίρετον τοῦ προσώπου, τὸ κοινῶσ Μπουμπουνιάσμα (bouffissure)· καὶ Μπουμπουνιασμένος (bouffi) λέγεται ὁ αὐτὼ φουσκωμένος. Καὶ σημείωσε τὸ καὶ ἀπὸ ἄλλους σημειωμένον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ bouffir τῶν Γάλλων συγγενεῦει μὲ τὸ Βουβών καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ. Ζ. Ρίζομέρι.

ΜΠΟΥΡΆΝΤΖΑ, Σ. Ἀρμπέτα, Σ. Βούγλωσσον, Ἑλλ. Ἀπὸ τοῦ παρακμ. λατινισμ. τὸ borrago (bourrache). Τὸ Ἀρμπέτα, ὄνομα συνηθέστερον, πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν erbetta, ὑποκορ. τοῦ erba (herbe), διότι τοῦ Βουγλώσσου τὰ ἄνθη ἢ τὰ φύλλα κατακομμένα, ὡσ καὶ πολλῶν ἄλλων φυτῶν, ἐπιβάλλονται εἰς τὰ φαγητὰ, ὡσ ἀρτύματα. Τὰ τοιαῦτα ἀρτύματα ὠνομάζοντο ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς, ὑποκορ. Φύλλια, Ἑλλ. (fines herbes). Ὁ Γαληνὸς εἰς τὴν ἐξήγησιν λέγει, « Φύλλια, ἠδύσματα κηπαῖα, ἃ τοῖς » ὠνουμένοις τὰ λάχανα προσεπιτιθέασιν, οἶον κορίαννον, » ἠδύοσμον, πήγανον, σέλινον ».

ΜΠΟΥΡΑΤΖΟ, Σ. Χρυσοκόλλα, Σ. Δ. Μπουράκη, Δ. Βοράχιν, Δ. (Borax). Τὸ Βοράχιν εἶναι Ἀραβικὴ λέξις (Βαουράχ). Οἱ Γραικοὶ τὸ ὠνόμαζαν καὶ Χρυσοκόλλαν, ἀν καὶ δὲν τὸ ἐμεταχειρίζοντο εἰς τοῦ χρυσοῦ τὴν κόλλησιν. Σήμερον ἡ Χρυσοκόλλα ἐμπορεῖ νὰ κριθῆ συνών. τοῦ Βο-
ρακίου, ἐπειδὴ τὸ μεταχειρίζονται οἱ χρυσοχόοι εἰς τοῦ χρυ-
σοῦ τὴν κόλλησιν, ὡς οἱ παλαιοὶ τὴν Χρυσοκόλλαν, περὶ τῆς
ἐποίας ἴδε τὸν Θεόφραστον (περὶ λίθ. σελ. 693, Schneider)
καὶ τὸν Διοσκορίδην (V , 104).

ΜΠΟΥΡΝΙΑ, Σ. ἀγγεῖον πήλινον, χρήσιμον μάλιστα εἰς
ὑποδοχὴν γλυκυσμάτων (pot de faïence), ὠμαλισμένον
ἐξωθεν. Ἀπὸ τὸ ρῆμ. Μπουρνίρω, Δ. ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
Brunir (Ἀγγλισί, Το Burnish).

ΜΠΟΥΡΝΙΡΩ. Ζ. Μπουρνία.

ΜΠΟΥΣΤΟΚΩΛΟΒΟΝ. Ζ. Κωλοβόλι.

ΜΠΟΥΤΖΟΝΩ, Σ. κινῶ μὲ βίαν διὰ νὰ κοιλώσω τί, ἢ νὰ
τὸ ἐμβάσω εἰς κοῖλον (enfoncer). Ἡ κυρ. καὶ πρώτη του
σημασία εἶναι τὸ Ἐμπώθω (Ἄτακτ. II , σελ. 122)· ὅθεν συμ-
περαίνεται ὅτι τὸ Μπουτσόνω, ἐσηματίσθη βαρβάρως ἀπὸ
τὸ Boucher, τὸ Φράσσω (Φράζω, Σ.), Βύω καὶ Πωμάζω,
Ἑλλ. Ἐπειτα ἐξαπλώθη καὶ εἰς τὴν σημασίαν παντὸς ἄλλου
ἐμπηγομένου μὲ βίαν.

ΜΠΡΙΛΛΑ. Ζ. Πετάλι.

ΜΥΑΛΟΣ, Σ. Διαφέρομεν ἀπὸ τοὺς παλαιούς κατὰ δύο
ταῦτα· πρῶτον, ὅτι ἐπρόφεραν διὰ τοῦ ε̄ Μυελός. Τὸ Μυαλός
εἶναι τοῦ παρακμ. Ἑλλ. ὅτε ἔλεγαν καὶ Ἰαλος ἀντὶ τοῦ Ἰελος.
(Φρυνιχ. σελ. 136). Δεύτερον, ὅτι εἰς ἐκείνους ἐσήμαινε τὸ παχὺ
καὶ ἐλαιῶδες σῶμα (moelle), τὸ περιεχόμενον εἰς τὰ μακρὰ κόκ-
καλα, ἡμεῖς δὲ σημαίνομεν καὶ τοῦτο, καὶ τὸν ἐγκέφαλον (cer-

veau). Δέν λείπουν ὁμως παραδείγματα (ἂν καί σπάνια) καί ταύτης τῆς σημασίας οὐδ' εἰς τοὺς παλαιούς. Ὁ Σοφοκλῆς λέγει περὶ τοῦ Δίχα τοῦ κρημισθέντος ἀπὸ τὸν Ἡρακλέα, ὅτι ἀπὸ τὴν συντριμμένην του κεφαλὴν ἐξεχύθη ὁ μυαλὸς, ἦγουν ὁ ἐγκέφαλος (Τραχ. 781),

Κρατὸς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου.

Οἱ Δειπνοσοφισταὶ τοῦ Ἀθηναίου (II, σελ. 65), καὶ ἄλλοι ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ ἐπαρατήρησαν, ὅτι ὄχι μόνον ὁ Σοφοκλῆς, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι εὐλαβοῦντο δεισιδαιμόνως τὸ ὄνομα Ἐγκέφαλος, ὡς σημαντικὸν ἱεροῦ τινὸς πράγματος. Ἐνδεχόμενον νὰ ἀληθεύῃ ἡ παρατήρησις, ὄχι ὁμως γενικῶς, ἐπειδὴ (διὰ νὰ μὴν ἀναφέρω πολλοὺς ἄλλους καὶ ποιητὰς καὶ λογογράφους) ὁ ἀρχαιότατος ὄλων Ὅμηρος εἶπε (Ἰλιάδ. γ', 300),

Ὡδὲ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὄδε οἶνος,
Αὐτῶν, καὶ τεκέων. —————

ΜΥΓΓΡΙΝΟΣ. Ζ. Μουγγρίαν.

ΜΥΓΙΑΣΤῆΡΙ. Ζ. Μυιαστήριον.

ΜΥΖΕΙ. Ζ. Τριζιμύζει.

ΜΥΖΗΘΡΑ. Ζ. Μουζίθρα.

* ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ. Οὕτως ὠνόμασα ἄλλοτε τὸ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενον roman.

ΜΥΓΙΑΣΤῆΡΙΟΝ (χυδ. Μυγιαστήρι, Σ.) σκεῦος χρησίμων εἰς ἀποδίωξιν μυιῶν (é mouchoir), Μυιοσόδη, Ἑλλ. Ζ. καὶ Ριπίδιον.

* ΜΥΛΟΚΟΠΙΟΝ ἢ Μυλλοκόπιον, εἶδος ὀφαρίου, ὁ Μύλος ἢ Μύλλος, Ἑλλ. τῶν παλαιῶν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ σχολιαστὴς τοῦ Ὀππιανοῦ (Ἄλ. I, 130) λέγων « Μύλοι, μυ-

» λοκόπια, μυλοκόποι » (Ἴδὲ τὰς εἰς τὴν Ξενοκρατ. σημ. μου σελ. 201-202).

ΜΥΡΙΚΙΑ, Σ. Μυριχία, Δ. Μυρίγκας ἢ Μύριγγος, ἀρσ. Δ. Μυρίκη, Ἑλλ. Σήμερον ὀνομάζεται Μυρίκα, Δωρικ. ἀπὸ πολλούς. Οἱ Ἄγγλοι περιηγηταὶ (Stackhouse, ΙϞϡϡνι) τὴν ἤκουσαν ἀπὸ Γραικοὺς προφερομένην Μοῦσηκία, κακῶς, νομίζω, ἀντὶ τοῦ Μοῦρηκία. Εἶναι τῶν φυτολόγων ἡ *Tamarix Gallica* (Tamarisc.). Ἐκ τούτου δυνατὸν νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ οἱ ἄλλοῦ (Ἄτακτ. ΙΙΙ, σελ. 401) ὀνομασθέντες Μοίριχες, ὅθεν ἐκρεμάσθη ὁ προδότης Ἰούδας. Ἦσαν δηλαδὴ Μυρίκαι, ὁποῖαι γεννῶνται, κατὰ τὸν Δισκορίδην (I, 116), εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὴν Συρίαν. Σημειώσεως ἄξιον εἶναι τὸ ἰσορούμενον ἀπὸ τὸν Πλίνιον (XIII, 21, xxiv, 9), ὅτι ἡ Μυρίκη ὀνομάζετο κοινῶς Δυσυχῆς δένδρον, διότι οὔτε καρπὸν ἔφερε, οὔτ' ἐσπείρετο ποτέ: *Vulgus infelicem arborem eam adpellat, quoniam nihil ferat, nec seratur unquam*. Τί παράδοξον ἂν οἱ πρῶτοι μυθολογήσαντες, ὅτι ἀπὸ Μυρίκην ἐκρεμάσθη ὁ Ἰούδας, ἔλαβαν ἢ ἔδωκαν ἀφορμὴν τῆς ἐπωνυμίας τοῦ Δυστυχοῦς.

ΜΥΡΜΗΚΑΣ. Ὁ Σ. τὸ γράφει Μέρμηγκας (fourmi). Ἡ αἰτιατικὴ πληθ. τοῦ Μύρμηξ, Ἑλλ. ἐμεταβάθη εἰς ὀνομασικὴν, ὡς καὶ ἄλλα τῶν Περιττοσυλλάβων.

Παράγωγα τούτου ἡ Μυρμηκία (Μερμηγκία Σ.), σημαίνουσα τὴν φωλέαν τῶν Μυρμηκῶν (fourmilière). 2) Μυρμηκία, παροξύτ. ὡς καὶ εἰς τοὺς παλαιούς Μυρμηκία, Ἑλλ. πάθος τί σωματικὸν τοῦ δέρματος (Myrmécie), παρόμοιον τῆς Ἀκροχορδόνος « Ἐκφυσις σφραεὰ καὶ τραχεῖα, τυ- » λώδης, ἔναιμος, περὶ τὰ ἄκρα καὶ τὰ ἔσω τῆς χειρὸς » κατὰ τὸν Πολυδεύκην, τοῦτο διαφέρουσα ἀπὸ τὴν ἀκροχορδόνα, ὡς λέγει Παῦλος ὁ Αἰγινήτης (IV, 15), ὅτι « Ἡ μὲν

» Μυρμηκία πλατεΐαν ἔχει τὴν βᾶσιν, καὶ πρὸς τὰς ἀποσφίγγεις
 » ὁμοίαν αἴσθησιν ἐμποιεῖ δῆγμασι μυρμηκῶν· ἢ δὲ Ἄκροχορ-
 » δῶν ζενὴν ἔχει τὴν βᾶσιν, ὡς δοκεῖν ἐκκρέμασθαι ἄκρω
 » χορδῆς ὁμοιουμένη ».

Ὁ Σ. φέρει καὶ Ξηλ. οὐσ. Μερμήγκα, (*grosse fourmi*). Πιθανὸν ὅτι ὁ ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην (Περὶ ζ. ἰσop. VIII, 28) ὀνομαζόμενος Ἰππομύρμηξ, ἢ ὁ ἀπὸ τὸν σχολιαστὴν τοῦ Νικάνδρου (Θηριακ. 747) λεγόμενος Μύρμηξ Ἡρακλεωτικός.

Ῥῆμα ἀπὸ τὸ Μύρμηξ σημειώνει ὁ Σ. τὸ Μερμηγκιάζω ἀμετάβ. (γρ. Μυρμηκιάζω), αἰσθάνομαι δηλαδὴ κεντήματα ὡς μυρμηκῶν δαγκάματα (*fourmiller*). 2) Μυρμηκιάζω ἔπρεπε νὰ σηκίνη ἔτι καὶ τὸ πληθύνομαι ὡς οἱ μύρμηκες (*fourmiller*), ὡς συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ διαλυμένον τοῦ Θεοκρίτου (XV, 44),

Ὡ θεοί, ὅσσοι ὄχλοι· πῶς καὶ πόκα τοῦτο περάσαι
 Χρὴ τὸ κακόν; Μύρμακες ἀνήριθμοι καὶ ἄμετροι.

Φέρει καὶ ἄλλο ῥῆμα ἀμετάβ. Μερμηδίζω (γρ. Μυρμηδίζω) ὁ Σ. συνηθέσατον εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, καὶ σημαῖνον τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἀνωτέρω Μυρμηκιάζω (*fourmiller*), οἷον *Τὰ χέριά μου ἢ τὰ ποδάρια μου μυρμηδίζουν*. Δὲν ἀμφισβᾶλλω ὅτι εἶναι λείψανον τῆς παλαιᾶς γλώσσης τὸ Μυρμηδίζω (ἄξιον νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά), παραγόμενον ὅμως ὄχι ἀμέσως ἀπὸ τὸ Μύρμηξ, ἀλλὰ ἀπὸ διάφορον τύπον, Μύρμος ἢ Μύρμις, ὅθεν καὶ ὁ Μυρμηδῶν ἢ Μυρμηδῶν, ἔθνικόν, « Μυρμηδόνες, »
 » οἱ Μύρμηκες ὑπὸ Δωριέων » λέγει ὁ Ησύχιος, διὰ τοῦ ἦ, καὶ περιεκτικόν « Μυρμηδῶν, ξυνοικία τῶν Μυρμηκῶν » καὶ « Μύρμοι, μύρμηκες ». Τῶνομα τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἀχιλλέως

(Μυρμιδόνες), ὡς καὶ τῶν κατοίκων τῆς Αἰγίνης, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸν μῦθον τῆς μεταμορφώσεως τῶν μυρμηκῶν εἰς ἀνθρώπους.

Ἐσημείωσε καὶ τὸ σύνθετον, Μερμηγκοβότανον (γρ. Μυρμηκοβότανον) ὁ Σ. βοτάνη χρήσιμος εἰς ἐξώθησιν σκωλήκων τῆς κοιλίας, οἱ ὅποιοι παραβολικῶς ὠνομάσθησαν Μύρμηκες. Πιθανὸν ὅτι τὸ Μυρμηκοβότανον εἶναι τὸ Ἄψίνθιον Σαντόνιον (santoline) τοῦ Διοσκορίδου (III, 28).

ΜΥΡΟΛΟΓΩΪ, Δ. Μοιρολογῶ, Σ. Δ. Ἀπὸ τὰ φερόμενά εἰς τὸν Δ. σιχηρὰ παραδείγματα φαίνεται ἡ ὀρθὴ διὰ τοῦ ὄ γραφῆ. Ἡ σύνθεσις εἶναι ὄχι ἀπὸ τὸ Μοῖρα καὶ Λόγος, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Μύρος (ὁ Θρήνος) ἐκ τοῦ χρηστοῦ ῥήματος Μύρω (καὶ Μυρέω, καὶ μέσ. Μύρομαι) καὶ τοῦ Λέγω. Μυρολογῶ λοιπὸν εἶναι Μύρους λέγω· « Μυρεῖν... » κλαίειν, Θρηνεῖν, κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ συνθέτως, « Μυρώδει, Θρηνώδει ».

Σημαίνει κυρίως, ἄδω Θρηνητικὸν ἄσμα, τὸ κοινῶς ὀνομαζόμενον Μυρολόγιον, Δ. (Μοιρολόγιον Σ.), καὶ μυρολογούμενον εἰς τὴν κηδείαν τῶν νεκρῶν ἀπὸ γυναῖκας μισθωτάς, τὰς κοινῶς ὀνομαζομένας Μυρολογητρίας (pleureuses), ἀπὸ δὲ τοὺς παλαιούς, Θρηνωδοὺς, Ἑλλ. καὶ ἰδιαιτέρως Καρίνας, Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἡσύχιον : « Καρίναι, Θρηνωδοὶ μουσικαί, αἱ » τοὺς νεκροὺς τῷ Θρήνω παραπέμπουσαι πρὸς τὰς ταφάς » καὶ τὰ κήδη. Παρελαμβάνοντο δὲ αἱ ἀπὸ Καρίας γυναῖκες ». Φέρει καὶ ὁ Φώτιος : « Καρικῆ μουσῆ, τῇ Θρηνώδει δοκοῦσι » γὰρ οἱ Κᾶρες Θρηνωδοὶ τινες εἶναι, καὶ ἄλλοτρίους νεκροὺς » ἐπὶ μισθῷ Θρηνεῖν, κ. τ. λ. ».

ΜΥΣΤΟΓΡΑΦΟΣ, Δ. ὁ ἄλλως λεγόμενος ὁ Ἐξ ἀπορρήτων ἢ Ἐξαπορρήτων (secretaire).

ΜΥΣΤΡΙΟΝ. Ζ. Μουσρί.

ΜΥΧΤΥΡΟΝ. Ζ. Μουκτερόν.

* ΜΩΡΑΪΝΩ. Ζ. Άπομωραίνω.

ΜΩΡΟΝ. Ζ. Νινίον.

* ΜΩΡΟΣΪΤΑΡΟΝ (Maïs ή Blé de Turquie), από τούς Μαύρους (Mores). Λέγεται και Άραποσίταρον, από τούς Άραβας (Arabes), και συνηθέσερον, Καλαμοσίταρον. Ζ. Καλαμοσίταρον.

ΜΩΣΪΟΝ. Ζ. Μουσεΐον.

N.

ΝΑΓΚΑΡΙΖΩ. Ζ. Ναναρίζω.

ΝΑΪΣΚΕ. Ζ. Τίς.

ΝΑΝΑΡΙΖΩ, Σ. Ναγκαρίζω, Δ. Ναναρίζουν (ήγουν τραγωδοῦν) αἱ παραμάναι κινουσαι τὰ νήπια, διὰ τὰ κοιμίωσι· λέξις ὀνοματοποιημένη, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν ἀσήμων συλλαβῶν Να, Να. Τοιοῦτον εἶναι τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Νηνυρίζοντα, θρηνοῦντα, λαλοῦντα ». Εἰς τὸν αὐτὸν Λεξικογράφον εὑρίσκονται καὶ « Νινήατος, » νομὸς παιδαριώδης, καὶ Φρύγιον μέλος » καὶ Νύννιον· ἐπὶ » τοῖς παιδίοις καταβαυκαλουμένοις φασὶ λέγεσθαι. Ὁμοίως » καὶ τὸ Νύννιος ». Τὸ Νύννιον ἢ ὁ Νύννιος εἶναι τῶν Ῥωμαίων ἢ Nenia, τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Νανάρισμα (chanson à bercer les enfans). Ζ. Νινίον.

Τὸ Ναγκαρίζω τοῦ Δ. ὑποπεύομαι μὴν ἦναι γραφικὸν σφάλμα. Τὸ ἐξηγεῖ ἤχον μουσικῶν ὀργάνων, καὶ φέρει μαρτυρίαν ταύτην, « Ὑπάρχουν θανατήσιμα ζῶα ἐν τῇ θαλάσῃ, » μοῦσαις φωναῖς γὰρ ἔχουσιν, γλυκαῖα ναγκαρίζουν, δισύ- » ρινα κράζονται, ὁμορφα τραγωδοῦσιν » χωρὶς τὰ προσέξῃ ὅτι εἶναι περὶ Σειρήνων ὁ λόγος, καὶ ὅτι ἡ μαρτυρία του δὲν εἶναι πεζογραφημένη, ἀλλὰ σιχηρά, οὕτως·

Ἰπάρχειν θανατήσιμα ζῶα ἐν τῇ θαλάσῃ ,
 Μοῦσας φωναῖς γὰρ ἔχουσιν , γλυκεία ΝΑΓΚΑΡΙΖΟΥΝ .
 — ΔΙΣΥΡΙΝΑ κρᾶζονται , ὁμορφα τραγωδοῦσιν .

Τοῦ δευτέρου στίχου τὸ Μοῦσαις φωναῖς σημαίνει Μουσικὰς φωνάς . Ἡ τελευταία λέξις ἦτον ἴσως ΝΑΝΑΡΙΖΟΥΝ . Τοῦ τρίτου ἡ ἀρχὴ ἐκολοβώθη , φανερόναι ὁμῶς τὰς Σειρήνας . Ἰσως ἐγράφετο ,

ἩΔΥΣΕΪΡΗΝΑ κρᾶζονται , ὁμορφα τραγωδοῦσιν .

ΝΑΠΟΣ, οὔσ. ἀρσ. Σ. Κυψέλιον Ἑλλ. (ruche). Εἰς τοὺς παλαιούς ὁμῶς, Νάπος, οὐδετ. καὶ Νάπη, Ξηλ. ἐσήμαινε τοὺς « Κοίλους καὶ παραγγώδεις τόπους » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. Φέρει δὲ ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος καὶ « Νάπαι, οἱ παραγγώ- » θεις τόποι, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι τῶν ΠΕΤΡῶΝ ΚΟΪΛΟΙ (ἴσ. αἰ » κοῖλαι), κ. τ. λ ». Ἐκ τούτου συμπεραίνεται ὅτι μὲ τὸ Νάπος ἐσήμαιναν οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ κυψέλιον τῶν μελισσῶν, ὅχι ὁμῶς τὸ χειροποίητον, ἀλλὰ τὸ φυσικόν, ἤγουν σχισμὴν ὄρους ἢ πέτρας, ὅπου αὐταὶ αἱ μέλισσαι συναθροισθόμεναι ἐργάζονται τὸ μέλι. Ἄν ἀμφιβάλλης περὶ τούτου, ἀς σὲ πειρώσῃ ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. β', 87),

Ἡύτε ἔθνεα εἴσι μελισσῶν ἀδιανάων ,
 ΠΕΤΡΗΣ ἐκ ΓΛΑΦΥΡΗΣ αἰεὶ νέον ἐρχομενάων .

Ἡ Γλαφυρὴ πέτρα εἶναι ἡ Κοίλη πέτρα τοῦ Ἡσύχιου, ὡς τὸ ἐξηγεῖ πάλιν αὐτὸς, « Γλαφυραὶ, κοῖλαι, βα- » θεῖται ». Ταύτην τὴν κοίλην πέτραν, τὴν Νάπην ἢ τὸ Νάπος, ἐνοοῦσε καὶ ὁ Δαυὶδ (Ψαλμ. πά, 16) λέγων, « Ἐκ » πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτούς ».

ΝΑΪΚΛΑ, Σ. τὴν ἐξηγεῖ Ποτίστραν ζῶων (Auge), τὴν συνήθως σιμὰ τῶν πηγαδίων τοπισμένην. Παράγεται, κατὰ συγκοπήν, ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Navicula (Nacelle).

* ΝΕΚΡΟΔΕΙΠΝΟΝ. Ζ. Μακαρία.

ΝΕΚΡΟΛΟΥΛΟΥΔΟΝ. Ζ. Φουγγέτα.

ΝΈΝΑ. Ζ. Έννατα.

ΝΕΡΟΓΥΡΙΣΙΑ, Σ. συσροφή υδάτων θαλάσσης ή ποταμού επικίνδυνος (Tournant, ή Remole).

ΝΕΡΟΔΥΟΣΜΟΣ, Σ. ό δέ Δ. Νεροκάρδαμον μέ κακήν εξήγησιν, Νερών τοῦ καρδάμου (suc de cresson). Είναι τοῦ Διοσκορίδου (II, 156) τὸ δεύτερον Σισύμβριον, τὸ καὶ Καρδαμίνη ἐπονομασθὲν, διὰ τὴν ὁμοίαν τοῦ καρδάμου γεῦσιν, τῶν φυτολόγων τὸ *Sisymbrium nasturtium* (ἴσ. Cresson de fontaine ή menthe aquatique).

ΝΕΡΟΚΑΝΑΤΟΝ, Σ. Νερολάϊνον (γρ. Νερολάγηνον), Δ. σύνθ. ἀπὸ τὸ Νερὸν καὶ τὸ Κανάτιον (Άτακτ. I, 339), ἀγγεῖον χρήσιμον νὰ κρατῆ τὸ εἰς πόσιμ νερὸν, Ὑδρία, Ἑλλ. (pot à boire). Ζ. Κουμάριον.

ΝΕΡΟΛΑΓΗΝΟΝ. Ζ. Νεροκάνατον.

ΝΕΡΟΛΌΓΙΟΝ, Δ. Κλεψύδρα, Ἑλλ. (Clepsydre). Ἴσως ἐπλάσθη, κατὰ συγκοπὴν, ἀπὸ τὸ Νερωρολόγιον.

ΝΕΡΟΜΑΖΩΞΙΑ, Σ. Νεροῦ συνάθροισις, δι' ἀπορίαν ἐκροῆς, Ἑλος ή Τέλμα, Ἑλλ. (marécage). Ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ καὶ Νερομάζευμα ή Νερομάζωμα (Άτακτ. I, σελ. 175). Οἱ παλαιοὶ τὸ ὠνόμαζαν καὶ Ὑδροδόκος (lagune) « Ὑδροδόκοι, Λάκκοι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΝΕΡΌΜΥΛΟΣ, Σ. Δ. Ὑδρόμυλος, Ὑδρομύλη, Ὑδρομύλιον, Δ. Μύλος γυριζόμενος ἀπὸ κίνησιν νεροῦ, Ὑδρόμυλος ή Ὑδραλέτης, Ἑλλ. Πρῶτον μύλον ἐμεταχειρίσθησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Χερόμυλον (moulin à bras)· ἔπειτα ἐπενόησαν τὸν * Ἀλογόμυλον, καὶ τρίτον (μικρὸν πρὸ Χριστοῦ) τὸν Νερόμυλον (moulin à eau), καὶ τελευταῖον (περὶ τὴν τρίτην, ή κατ' ἄλλους, περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἑκατον-

ταετηρίδα ἀπὸ Χριστοῦ) τὸν Ἀνεμόμυλον (moulin à vent). Ἴδε τὰς εἰς τὴν Γαλλ. μετάφρ. τοῦ Στραδωνος σημ. μου, XII, τόμ. IV, σελ. 61.

NEPÒN, οὐσ. οὐδέτ. Σ. (eau), ἀπὸ τὸ Νηρόν ἢ Ναρόν, Ἑλλ. Τοῦτο δὲ, ἢ ὡς ῥηματικὸν τοῦ Νάω, τὸ ῥέω, ἢ κατὰ σύγκρασιν ἢ συγκοπὴν, τοῦ Νεαρόν, παραγώγου τοῦ Νέον (récent, frais), ἢ, κατ' ἄλλους, συνθέτου ἀπὸ τὸ Νεωσι ἀρυσθὲν (nouvellement puisé). Ὅπως ἂν ἔτυμολογηθῆ, τὸ Ναρόν ἢ Νηρόν ἦτο καταρχὰς ἐπίθετον, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Φρύνιχον, « Νηρόν ὕδωρ, μὴ εἴπης, ἀλλὰ » πρόσφατον, ἀκραιφνές ». Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « Ναρόν... » ὕγρον » ὁ δὲ Φώτιος « Ναράς... ῥευσιτικῆς· Αἰσχύλος ». Ὡς ἐπίθετον τὸ ἐμεταχειρίσθη καὶ ὁ Σοφοκλῆς (παρὰ τῷ Ἐτυμολόγ. σελ. 597),

Πρὸς ναρά δὲ κρηναῖα χωροῦμεν ποτά.

Ἦκευσα Θεσσαλὸν γὰ τὸ προφέρη, ἀκόμη σήμερον, Νηρόν.

Νερόν ἀπλῶς, ἢ Ψιλόν νερόν, ὀνομάζομεν τὸ κάτουρον (urine), οἷον Ἰπῆγα γὰ χύσω τὸ νερόν μου, ἢ τὸ ψιλόν μου νερόν· « Ἰγρίην, τὸ οὔρον » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Καὶ ἐξεναντίας Χονδρόν νερόν, τὴν κένωσιν τῆς κοιλίας. Σύνθετα ἀπὸ τὸ Νερόν ἔχομεν πολλά. Παρὰ τὸ ἈΣΗΜΟΝΕΡΟΝ (eau-forte), οὕτως ὀνομασθέν διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει δύναμιν γὰ χωρίζη τὸ Ἀσήμιον ἀπὸ τὸ Χρυσίου, καὶ τὰ ἀνωτέρω (σελ. 348) σημειωμένα, εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς :

ΝΕΡΟΠΗΔΗΜΑ. Ζ. Ἀνάβρυσμα.

ΝΕΡΟΠΟΝΤΙΑ, Σ. Δ. ἔκχυσις καὶ κλυσμὸς νεροῦ (inondation), σύνθετον ἀπὸ τὸ Νερόν καὶ τὸ ῥῆμα Ποντώ ἢ Ποντίζω, Ἑλλ.

ΝΕΡΟΣΕΛΙΝΟΝ, Δ. Τὸ αὐτὸ, νομίζω, καὶ τὸ ἀνωτέρω **Νεροδύσμος**. Ζ. **Νεροδύσμος**.

ΝΕΡΟΦΪΔΙΟΝ, Δ. **Νερόφιδον**, Σ. Ὑδρος, Ἑλλ. (*serpent d'eau*). Ὁ Βελλώνιος ὁμῶς (*De aquatib. II, pag. 446*), **Νεροφίδιον** ἤκουσ' ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς Γραικοὺς τῶν παλαιῶν τὸν **Τυφλίνον** ἢ τὴν **Τυφλίνην**, Ἑλλ.

ΝΗΣΤΕΙΚΑΔΑ. Ζ. **Νηστικός**.

ΝΗΣΤΙΚΟΣ, Σ. Τούτου παράγωγον ἢ **Νησεικάδα** (γρ. **Νησικάδα**), Σ. ἐξηγουμένη **Σάλιον** ἀνθρώπου νηστικοῦ. Καὶ οἱ παλαιοὶ, ὡς ἡμεῖς σήμερον, ἐμεταχειρίζοντο τὸ ἀνθρώπινον σάλιον ἀλείφοντές το εἰς πάθη τοῦ δέρματος, καὶ τὸ ὠνόμαζαν μὲ παρόμοιον ὄνομα **Νησεΐαν**. Ὁ Διοσκορίδης παραγγέλλει εἰς δαγκάματα σκύλου λυσσασμένου, κόκκους σίτου μασσημένους ἀπὸ νηστικόν· « Τινὲς δὲ οἶονται » τοὺς μεμασσημένους ἀντιπαθὲς τι ἔχειν ἀπὸ τῆς τῶν μεμασσηκότων **ΝΗΣΤΕΪΑΣ** (Διοσκορίδ. *Θηριακ. σελ 425*). Ὁ Πλίνιος τὴν ὀνομάζει **Saliva jejuina** (**Νηστικὸν σάλιον**), καὶ τὴν παραγγέλλει καὶ εἰς ἄλλα τοπικὰ ἰατρικὰ (*Plin. XXVII, 11. V XVIII, 4 et 7*).

ΝΪΓΛΑ. Ζ. **Μεσιά**.

ΝΙΝΙΔΙΑΖΩ. Ζ. **Νυνιδιάζω**.

ΝΙΝΪΟΝ. Ὁ Δ. τὸ σημειώνει προπαροξυτ. **Νίνιον**, προσθέτων καὶ ἄλλο ὑποκορ. **Νινάριον**. Σημαίνει τὸ βρέφος, τὸ καὶ **Μωρόν**, Σ. (*bambin*) ὀνομαζόμενον, ὡς ἀκόμη σερημένον λογισμοῦ· καὶ μετωνυμικῶς, **Σπάργανον**, ὡς τυλιγμένον εἰς τὰ σπάργανα. **Νενούς** καὶ **Νινούς** ὠνόμαζαν, Ἑλλ. τοὺς ἀνοήτους. Ὁ Ἡσύχιος φέρει, « **Νενός, εὐήθης** » καὶ « **Νενήλος, τυφλός, ἀπόπληκτος, ἀνόητος** » καὶ « **Νηνῖται...**

» νέοι » και « Νινητός, ἀνόητος· οἱ δὲ, Νίνηκλος, και Νινηα-
 » σής ». Ἡ ποικιλία τῆς γραφῆς δὲν ἔχει τί παράδοξον· οὕτω
 ποικίλλονται συνήθως τὰ ὀνοματοποιημένα, ὡς και τὰ ἀνωτέρω
 συγγενῆ τούτων Νύννιον και Νηυυρίζω (Ζ. Ναναρίζω). 2)
 Νινίον ἢ Νίνιον, Δ. μεταφορ. λέγεται, και τὸ εἰς σχῆμα και
 μορφήν παιδίου κατασκευαστὸν εἶδωλον (roupée) εἰς παί-
 γνιον τῶν μικρῶν παιδίων. Ζ. Κούτσα.

ΝΙΨΪΔΙΟΝ. Ζ. Προσωπίδι·

ΝΟΪΖΩ, Σ. Νοῶ, Σ. Ἐφύλαξε λοιπὸν ἡ γλῶσσα και
 τύπον ἄλλον, τὸ Νοίζω (penser), ἄξιον νὰ ἐγχωρισθῆ και
 εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ἐπειδὴ ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Νόος, ἀναλό-
 γως μὲ τὸ Πλόος, Πλοίζω, Ρόος, Ροίζω, Χρόος, Χροίζω.

ΝΟΜΟΚΑΝΩΝΑΣ, Σ. Νομοκάνων, ἄρσ. Δ. και Νομο-
 κανόνιον ἢ Νομοκάνονον, οὐδετ. Δ. Κώδηξ περιέχων νόμους
 πολιτικούς και κανόνας συνοδικούς. Πρῶτος ὁ Αὐτοκράτωρ
 Ἰουστινιανὸς ἐπενόησε τὴν τοιαύτην συνάθροισιν και συγκόλλη-
 σιν· και τὴν ἐσύνταξεν εἰς βιβλίον ὁ σύγχρονός του Πατριάρ-
 χης Ἰωάννης ὁ Σχολαστικός, διαιρεμένον εἰς πενήκοντα τμή-
 ματα ἢ τίτλους (FABRIC. Biblioth. Græc. tom. XI,
 pag. 48, 599). Μετὰ τὸν πρῶτον τούτου Νομοκάνονα,
 ἐσύνταξαν ἄλλοι ἄλλας παρομοίας συναγωγὰς, μεταξὺ τῶν
 ὁποίων μόνος ἐπεκράτησεν ὁ Νομοκάνων τοῦ Πατριάρχου
 Φωτίου, διαιρεμένος εἰς δεκατέσσαρας τίτλους, και σχολιασμένος
 ἀπὸ τὸν Βαλσαμῶνα. Νομοκάνονας ἔπειτα καταχρηστικῶς
 ὠνόμασαν και ἄλλας συλλογὰς, περιεχούσας μόνους τοὺς
 ἐκκλησιαστικούς κανόνας χωρὶς παράθεσιν πολιτικῶν νόμων.

Μὲ τοὺς Νομοκάνονας τούτους δὲν πρέπει νὰ συγχυθῆ ὁ
 Νομοκάνων τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας· διότι Νομοκάνονα
 (Droit canonique ἢ Droit canon) ὀνομάζουσι και οὗτοι

τὴν ἀπὸ Γρατιανὸν τινὰ συναχθεῖσαν ἀνάμιξιν ἀληθῶν μὲ πολλὰ πλασὰ καὶ μυθώδη, χρήσιμα εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παπικῆς δυναστείας (Ἰδ. Συμβουλ. τρ. ἐπισκόπ. σελ. 53, σημ. 44).

ΝΟΠΟΣ. Ζ. Νωπός.

ΝΤΑΝΤΟΥΛΙΖΩ. Ζ. Ταντανίζω.

ΝΤΖΙΡΙΤΗΣ, ἄρσ. Σ. καὶ Ντζερίτι, οὐδετέρ. Σ. ὄνομα τουρκικὸν (gérit) γυμνάσματος τουρκικοῦ.

ΝΥΚΤΙΑΖΩ, Νυκτόνω, Βραδυάζω, Σ. Τὸ ἀπρόσωπον εἶναι εἰς χρῆσιν, Ἐνύκτιασε, Ἐνύκτωσε, Ἐβράδυασε, σημαῖνον σχεδὸν ὅτι καὶ τὸ Ἐμούχρωσε. Ζ. Μουχρόνω.

ΝΥΚΤΟΝΩ. Ζ. Νυκτιάζω.

ΝΥΜΦΗ. Ζ. Γαμβρός.

ΝΥΜΦΙΤΖΑ. Ζ. Γαλίδα.

ΝΥΝΙΔΙΑΖΩ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνών. τοῦ Χνοτῶ καὶ τὸ προσαρμόζει εἰς τὸ κρέας, οἶον Τὸ κρέας ἐνυνιδίασεν, ἤγουν ἤρχισε νὰ βρωμῇ. Ἰδαμεν ἀνωτέρω (Ζ. Ναναρίζω καὶ Νινίον), ὅτι τὸ Νινίον ἢ Νυνίον, σημαίνει καὶ τὸ βρέφος τὸ κοιν. λεγόμενον Μωρόν ἢ Σπάργανον. Νυνιδιάζω λοιπὸν κυρίως σημαίνει τὸ Μωραίνομαι. Τοῦτο δὲ μεταφορ. χάνω τὴν οἰκείαν ποιότητα, ὡς τὴν χάνει τὸ κρέας, ὅταν τραπῇ εἰς σῆψιν. Παρομοίαν μεταφορ. ἐμεταχειρίσθη ὁ εὐαγγελιστῆς (Ματθ. ε', 13) λέγων « Ἐὰν τὸ ἄλας ΜΩΡΑΝΘῆ »· τὸ ὁποῖον ἄλλος εὐαγγελιστῆς (Μαρκ. ε', 5) εἶπε χωρὶς μεταφορὰν « Ἐὰν τὸ ἄλας » ἌΝΑΛΟΝ γένηται » ἤγουν ἐὰν νυνιδιάσῃ, χάσῃ δηλαδὴ τὴν ἰδίαν ποιότητα.

ΝΥΝΝΙΟΝ. Ζ. Νινίον.

ΝΥΣΤΑΓΡΑ, μὲ συνών. Νύσαξις, καὶ Ὑπνιά, Σ. Καλὴ λέξις ἢ Νυσάγρα, σημαίνουσα τὴν εἰς ὕπνον σφοδρὰν

καταφοράν (somnolence), κατά τὸν τύπον τοῦ παλαιοῦ Ποδόγρα, καὶ τῶν νέων Ἀμελάγρα καὶ Σκοτεινάγρα (Ζ. Ἀμελάγρα), καὶ ἀξία νά τοπισθῇ καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά, ὅπου ἐτοπίσθη πρὸ μικροῦ τὸ Νύσαξις. Ἑλληνικὸν εἶναι καὶ τὸ Ὑπνία ἀπὸ τὸ Ὑπνος, κατὰ τὸ Οἶκος καὶ Οἰκία, καὶ Σκότος καὶ Σκοτία, καὶ ἄλλα πολλὰ διαφορούμενα.

ΝΥΦΪΤΣΑ. Ζ. Γαλίδα.

ΝΥΧΆΚΙΟΝ. Ζ. Μελίλωτον.

* ΝΥΧΆΣ. Ζ. Ὀνυχέα.

ΝΩΠΌΣ, Δ. Νοπός, Δ. Σ. νεαρός ἢ χλωρός, οἶον, καρπός νεωσί κομμένος, κρέας νεοσφάκτου ζώου, γάλα, τυρίον καὶ ἄλλα τοιαῦτα· « Νεωπούς... νέας » λέγει ὁ Ἡσύχιος· τὸ ὁποῖον ἐσυγκόψαμεν εἰς τὸ Νωπός (κατὰ τὸ Θωρῶ καὶ Χρωσῶ, ἀπὸ τὸ Θεωρῶ καὶ Χρεωσῶ).

Η.

ΞΑΘΌΡΙ. Ζ. Σταθόρι.

ΞΑΝΑΚΟΙΛΩ. Ζ. Ἐξανακυλίω.

ΞΑΝΑΛΟΓΙΑΪΩ. Ζ. Ἐξαναλογιάζω.

ΞΑΝΑΡΈΜΑΤΑ τῆς θαλάσσης. Ζ. Ἀναρρόυσα.

ΞΑΝΑΡΡΌΣΤΩ. Ζ. Ἐξαναρρώσῶ.

ΞΑΝΆΣΤΡΕΦΑ. Ζ. Ἐξανάσροφα.

ΞΑΝΑΨΥΧΑΪΝΩ. Ζ. Ξεφαντόνω.

ΞΑΝΤΌΝ. Ζ. Ἄχνη, καὶ Ξεφτύζω.

ΞΑΡΑΘΥΜΪΖΩ. Ζ. Ξεφαντόνω.

ΞΆΡΓΟΥ. Ζ. Ἐξάργου.

● ΞΑΡΡΌΣΤΩ. Ζ. Ἐξαρρώσῶ.

ΞΆΡΤΙΑ. Ζ. Ἐξάρτια.

ΞΕΓΚΥΛΙΖΩ, με συνών. Ξεγκρεμνῶ, Ξεγκρεμνίζω, Ξεγκυλίζω, Ξεγκυλῶ, Ξελυγκῶ. Ζ. Ξεγκυλῶ.

ΞΕΓΚΥΛΩ, και Ξελυγκῶ, Σ. Ἐσύγχυσε δύο διαφόρου παραγωγῆς ῥήματα, προσθέσας και δύο ἄλλα συνώνυμα Ξεγκυλίζω, Ξεγκρεμνίζω ἢ Ξεγκρεμνῶ, Σ. Κρημνίζω, ΓΓ. (précipiter, jeter du haut en bas). Τὴν αὐτὴν σύγχυσιν ἔκαμε και ὁ Δ. δίδων τὴν αὐτὴν ἐξήγησιν εἰς τὸ Ξεγκυλοῦμαι.

Τοῦ Ξελυγκῶ ἡ γραφή εἶναι Ξελιγκῶ ἢ Ξελιγκίζω, ἀπὸ ἄχρησον Ἐκλιγκίζω συνών. τοῦ χρησοῦ Ἐκτραχηλίζω, κρημνίζω τινὰ με βίαν, ὥσε νὰ σπάσῃ τὰ λῆγγιά του (se casser le cou). Ζ. Λίγκι.

Τὸ δὲ Ξεγκυλῶ ἢ Ξεγκυλίζω εἶναι φθορὰ τοῦ παλαιοῦ Ἐκκυλίω (faire rouler de haut en bas) και τὸ παθ. ἢ και τὸ μέσ. Ξεγκυλοῦμαι, τοῦ Δ. εἶναι Ῥήκτομαι ὑψηλόθεν, ὡς αὐτὸς τὸ ἐξηγεῖ, ex alto cadere (tomber, ἢ se jeter du haut en bas), ὡς εἶπε και ὁ Ποιητής (Ἰλ. ζ', 42),

Αὐτός δ' ἐκ δίφροιο παρά τροχὸν ἘΞΕΚΥΛΙΣΘΗ
Πρηγῆς ἐν κονίησιν ἐπὶ σῶμα. —————

Λέγει και ὁ Κωμικός, διηγούμενος τὸν μῦθον τοῦ Κανθάρου, ὅστις ἐξεκύλισεν ἀπὸ τὸν κόλπον τοῦ Διὸς τὰ αὐγά τοῦ ἀετοῦ (Ἀριστοφάν Εἰρ. 133),

Ὡὰ ἔκυλίνδων κἀντιτεμωρούμενος.

Τοῦ δὲ Ἐκτραχηλίζω (Ἐκλιγκίζω) παράδειγμα ἔχει παλιν ὁ αὐτὸς Κωμικός (Πλούτ. 69),

Ἀναθεῖς γὰρ ἐπὶ κρημόν τινα, κᾶτ' αὐτὸν λιπών,
Ἄπειμ', ἐν' ἐκεῖθεν ἘΚΤΡΑΧΗΛΙΣΘῆ πεισών,

ἤγουν, χυθ. Διὰ νὰ πέσῃ ἐκεῖθεν, νὰ ΞΕΛΙΓΚΙΣΘῆ.

* ΞΕΔΟΥΛΕΪΩ (ἤγουν Ἐκδουλεύω) σημαίνει πληρόνω διὰ τῆς δουλεύσεως ἢ ἐργασίας, τὰ προδοθέντα ἢ δαπανηθέντα εἰς ἐμέ, καὶ οὕτως διαλύω τὸ χρέος μου (rembourser par le travail les avances qu'on a faites pour moi), οἶον, ὁ ποιητὴς Ἀπολλωνίου τοῦ ἐν Τύρῳ, λαλῶν περὶ δεσπότου, ὅστις ἔβαλεν ἀνόμως τὴν ἀγορασθεῖσαν δούλην εἰς πορνοσάσιον, διὰ τὰ πληρωθῆ τῆς ἀγορᾶς τὴν τιμὴν,

Καὶ βάνει τὴν εἰς τὸ σκολιό, γὰ τοῦ τὰ ξεδουλέψει.

ΞΕΘΥΜΑΪΝΩ, Σ. ἀπὸ τὸ Ἐκθυμαίνω, Ἑλλ. τὸ ὁποῖον ἐσήμαινεν εἰς τοὺς παλαιούς, ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, τὸ Ξεθυμαίνω, σφοδρύνω τὸν θυμόν μου (exhaler sa colère). — 2) Ξεθυμαίνω, χάνω τὴν φυσικὴν ποιότητα διὰ τῆς ἐξατμίσεως, οἶον τὸ ῥοδόσαγμα ἢ τὸ ἀνθόνερο ἐξεθύμανε (s'évaporer), Ἐξατμίζομαι, Ἑλλ. — 3) Ἀπλῶς τὸ εἰσπνέω καὶ ἀποπνέω τοὺς ἀτμούς, ὅθεν ῥηματικὸν ΞΕΘΥΜΑΤΗΡΙΟΝ, Σ. (soupirail).

* ΞΕΚΌΠΤΩ, Σ. τὴν μετοχὴν μόνην Ξεκομμένος (enfui), καὶ τὸ ῥηματικὸν Ξεκομμός (fuite) ἐσημείωσε. Ξεκόπτω (ἀπὸ τὸ Ἐκκόπτω) σημαίνει κυρίως, Ἀποκόπτω, χωρίζω (séparer, découper). 2) Ἀμεταβ. καὶ μεταφορ. Φεύγω σπουδαίως, διὰ φόβον ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν (s'évader, s'esquiver), οἶον, Ἐξέκοψεν, ὡς μὲ εἶδεν, Ἐξέκοψε, πρὶν τελειώσῃ ἢ συνέλευσίς. Ἀναλογεῖ μὲ τὸ Προκόπτω. Ὡς τοῦτο σημαίνει τὸ προχωρῶ, οἶον « Ἡ » νύξ προέκοψεν, ἢ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν » (Πρὸς Ῥώμ. ιγ', ι2), παράμοια καὶ τὸ Ἐκκόπτω ἔλαβε τὴν σημασίαν τοῦ Ἀναχωρῶ. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸ Τύπτω, Ἑλλ. συνών. τοῦ Κόπτω » Προέτυψαν, προεχώρησαν » καὶ « Διατύψαι, διὰ σενού » διελθεῖν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΞΕΚΟΥΜΠΙΖΩ, Σ. Τὸ ἐναντίον τοῦ ἀμεταβ. Ἀκουμ-
βίζω (Ἄτακτ. II, σελ. 24), ἀλλὰ μεταβ. καὶ μεταφορ. εἰς
σημασίαν τοῦ Ἀποδιώκω ὑβριστικῶς (*mettre dehors*), οἷον
Ἐξεκούμβισα τὸν ὑπηρέτην μου, διότι μ' ἔκλεπτε.
2) Ἄντι τοῦ φθείρω τὴν οὐσίαν ἀσωτεύων, οἷον, Ἐκληρο-
νόμησε πολλά, ἀλλὰ τὰ ἐξεκούμβισεν ὄλα. Ἀπὸ
τὸ Ῥωμ. *Excubo*, σημαῖνον εἰς ἐκείνους τὸ Κοιμῶμαι ἔξω τοῦ
οἴκου (*découcher*). Ἐκ τούτου καὶ τὸ, *Excubiæ*, οἱ φύ-
λακες (*la sentinelle*), ὡς κοιμώμενοι πρὸ τῆς οἰκίας, τοὺς
ὁποίους οἱ Γραικορ. ὠνόμαζαν Ἐξκουμβίτορας, κατὰ τὰ
Γλ. « Ἐξκουμβίτορες, τῶν παρεξόδων τοῦ παλατίου ὑπάρχον-
» τες φύλακες ».

ΞΕΛΙΓΚΙΖΩ. **ΞΕΛΙΓΚῶ**. **ΞΕΛΥΓΚῶ**. Ζ. Ξεγκυλῶ.

ΞΕΛΙΓΟΘΥΜῶ. Ζ. Συνέρχομαι.

ΞΕΜΑΤΙΖΩ. Ζ. Ξετυφλόνω.

ΞΕΝΟΥΨΑ. Ζ. ΟΥΨΑ.

ΞΕΡΟΜΑΤΗΣ, Σ. (γρ. Ξηρομάτης), ὅσις δύσκολα
καταφέρεται εἰς δάκρυα, ἢ ὅσις κρατεῖ ἐκουσίως τὰ δάκρυά
του, ὡς ἔκαμεν ὁ Ὀδυσσεύς, τοῦ ὁποίου τοὺς ὀφθαλμοὺς παρα-
βάλλει ὁ Ποιητῆς (Ὀδυσσ. τ', 211) μὲ κέρατα,

Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἔζασαν, ἠὲ σίδηρος,

Ἄτρεμας ἐν βλεφάροισι· δόλω δ' ὄγε δάκρυα κεῦθεν.

ΞΕΡΟΤΡΟΧΑΛΟΣ, Σ. Τοῖχος κατασκευασμένος ἀπὸ
τροχάλας ἢ γουν πέτρας ξηρὰς, χωρὶς πηλὸν ἢ ἄσβεσον (*mu-
raille de pierres sèches*). Τρόχαλος, Τρόχμαλος,
καὶ κάποτε Αἶμασιὰ, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Ἐτυμολόγον (σελ. 770)
« Τρόχμαλος, ἢ ἐκ λίθων τρογγύλων αἶμασιὰ, ἢ περιωκοδο-
» μημένη τοῖς χωρίοις. Τρόχμαλα γὰρ κυρίως λέγονται
» οἱ μικροὶ λίθοι, οἱ κάχληκες, παρὰ Λυκόφρονι » καὶ

(σελ. 35) « Αίμασιὰ τὸ ἐκ χαλίκων ὠκοδομημένον τειχίον, » ἤγουν φραγμὸς κ. τ. λ. ». Ὅθεν ὀνομάζομεν καὶ Φράκτην τὸν Ξεροτρόχαλον. Ζ. Τροχάλα.

ΞΕΡΟΧΟΡΤΑΡΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. μὲ συνών. Σανόν, Σ. Ξεροχόρταρον μὲ συνών. ἄρσεν. Σαρμὸς, Δ. Χόρτος θερι-
σμένος καὶ ξηρὸς, ἀποθεμένος εἰς τραφήν κτηνῶν (foin). Τὸ
Σαρμὸς τοῦ Δ. εἶναι Ἑλληνικὴ λέξις ἀπὸ τὸ Σαίρω ῥῆμα
« Σαρμὸς, σωρὸς γῆς... Ἄλλοι, χόρτον » λέγει ὁ Ἡσύ-
χιος. Ἴσως τὸ Σανόν Σ. οὐδέτ. ἢ Σανός, ἄρσ. ἐπαραφθάρη ἀπὸ
τὸ Σαρμὸς, Ἑλλ. ἢ ἔπαθε μόνην τροπήν τοῦ ρ εἰς τὸ ν ἀπὸ
τὸ συνών. Σαρὸς, Ἑλλ.

ΞΕΣΚΑΛΟΝΩ. Ζ. Σκάλα.

ΞΕΣΤΡΙΖΩ. Ζ. Ξύστρα.

ΞΕΣΥΡΝΩ, Σ. ἀπὸ τὸ Ἐκσύρω, Ἑλλ. σημαίνει τὸ ἀπλῶς
Σύρω (tirer, trainer). 2) Μεταφορ. Σύρω ἀπὸ τὰς χει-
ρας τινός, ἀντὶ τοῦ ἀναλαμβάνω (retirer, reprendre).
3) Σύρω, Ἐκτείνω ὑπὲρ τὴν χρεῖαν, οἷον Ἐξέσυρες τὸ
σχοινίον, καὶ μεταφορ. πρὸς τὸν πράσσοντα ἢ λέγοντα ὑπὲρ
τὴν χρεῖαν, ἢ ὑπὲρ τὸ πρέπον, Τὸ ἐξέσυρες, ἢ Πολλά
τὸ ἐξέσυρες (sortir des bornes).

ΞΕΤΕΛΕΪΩ, Σ. Δ. Ξετελιώνω, Σ. Τελειώνω πληρέστατα
(achever). 2) Μεταφορ. θανατόνω τινά, ἤγουν τοῦ τελειώνω
τὴν ζωὴν, οἷον Τὸν εὔρηκεν ἀκόμη ἀναπνέοντα,
ἀλλὰ τὸν ἐξετέλευσε. Τιοῦτον εἶναι εἰς τοὺς παλαιούς
τὸ Ἐξανύω, καὶ τὸ Ἐξεργάζομαι, συνών. τοῦ Ἐκτελέω,
οἷον (Ἰλιάδ. λ'. 365) τὸ

Ἦ θὴν σ' ἐξανύω γε, καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας.

καὶ τὸ (Εὐριπιδ. Ἴππολ. 607),

Ὡ πρὸς σὲ γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάση.

ΞΕΤΖΙΠΩΜΕΝΟΣ. ΞΕΤΖΙΠΟΝΟΜΑΙ. ΞΕΤΖΙΠΩ-
ΤΟΣ. Ζ. Τζίπα.

ΞΕΤΟΠΙΖΩ, ενεργ. Σ. Ἐκβάλλω τί ἀπό τόν τόπον του (déplacer). 2) Χαλῶ τήν συναρμογήν καί κλείδωσιν τῶν ἄρθρων (disloquer, luxer). 3) Ξετοπιζώ, οὐδετ. καί Ξετοπιζομαι, μέσ. ἀφίνω τόν τόπον τῆς γενέσεώς μου (s'expatrier), ἢ τῆς παρούσης οἰκήσεως καί διατριβῆς (déloger). Οὕτως εἶπεν ὁ Πλούταρχος (Δημητρ. § 46) « Δι' » ὑποψίας ἦν ὡς ἐπ' Ἀρμενίαν καί Μηδίαν ἐκτοπιζων ».

ΞΕΤΡΥΠΟΝΩ, Σ. μεταβ. ἐκβάλλω ἀπό τρύπαν. 2) Μεταφορ. ἀνακαλύπτω, φανερόνω. 3) Ἀμεταβ. μεταφορ. ἐξέρχομαι ἀπό τόπον στενόν εἰς πλατύτερον (déboucher), οἶον τοῦ Ἄριστοφάνους (Ἐκκλ. 335) τὸ

————— Οὐ γάρ ἔνδον οὔσα τυγχάνει,
Ἄλλ' ἐκτετρύπηκεν λαθοῦσά μ' ἔνδοθεν·

ἀπό τὸ χρηστὸν Ἐκτρυπάω Ἑλλ. ἐγεννήθη τὸ ἄχρηστον Ἐκτρυπόω ἐκχυδαῖσθῆν εἰς τὸ Ἐκτρυπόνω. 4) Φαίνομαι ἀπροσδόκητα (survenir à l'improviste), οἶον: Πόθεν ἐξετρύπωσες;

ΞΕΤΥΦΛΟΝΩ, ἰατρούω τυφλόν, προσξενῶν εἰς αὐτὸν τὴν δύναμιν τοῦ βλέπειν. Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικόν, χωρὶς ἀμφιβολίαν, Ἐκτυφλόω, ἂν καί τοῦτο ἐσήμαινεν εἰς ἐκέλευς ὄλον τὸ ἐναντίον, ἤγουν Τυφλόνω (rendre aveugle), οἶον τοῦ Ἄριστοφάνους (Πλουτ. 296-301) τὸ,

————— Τὸν Κύκλωπα,
Μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλώσαι.

Τὸ δὲ τῆς κοινῆς γλώσσης Ξετυφλόνω (guérir un aveugle) ἐσήμαιναν ἐκεῖνοι διὰ τοῦ Ἐξομματόω, ὡς πάλιν ὁ αὐτὸς Κωμικὸς (Αὐτόθ. 634),

————— Ἀντί γάρ τυφλοῦ,
Ἐξωμμάτῳ καὶ λελάμπρυνται κόρας.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰς τὸν παρακμ. ἑλλ. κατήντησε νὰ σημαίη τὸ *Τυφλόνω* (Ἰδ. Πρόδρ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθ. σελ. 309), καθὼς καὶ σήμερον εἰς ἡμᾶς τὸ συγγενὲς ῥῆμα Ἐξομματίζω (χυδ. Ξεματίζω, Σ.) σημαίνει μεταφορ. καθαρίζω κοκκία (*fèves*), ἀποχωρίζων τὸ φαινόμενον εἰς αὐτὰ μαῦρον ὡς ὀμμάτιον.

ΞΕΦΑΝΤΌΝΩ, Σ. Δ. Ξεφανθῶ, Δ. Ξεφαντῶ, Δ. Ξεραθυμίζω (γρ. Ξεραθυμίζω), Σ. Ξαναψυχαίνω, Σ. Παραδιαβάζω, Σ.

Ἐσημειώθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 266) τὸ Ξεφαντόνω, ἀλλὰ δὲν ἐτυμολογήθη. Ἀναφέρω ἐθῶ τὰ εἰς τὸν Ἡλιόδωρον σημειωθέντα μὲ ὀλίγας προσθήκας. Ἡ ἀναλογία μᾶς ὀδηγεῖ νὰ τὸ γενεαλογήσωμεν ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Ἐκφαντόω, τὸ ὁποῖον παράγεται ἀναμφιδόλως ἀπὸ τὸ χρῆστον ἐπίθ. Ἐκφαντος Ἑλλ., ἦγουν φανερός, διαφανής, λαμπρός, διάσημος· καὶ τοιοῦτοι γίνονται συνήθως εἰς τὰς συννευχίας οἱ ξεφαντόνοντες, ὅχι μόνον διότι ἐκφαίνονται καὶ συνέρχονται πολλοὶ, ἀλλ' ὅτι καὶ λαμπροφοροῦν, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς δημοσίους ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις. Ὁ Στράβων (XIV, σελ. 640), ἰσορῶν τὴν γινομένην εἰς τὴν Ὀρτυγίαν πανήγυριν, λέγει « Πανήγυρις δ' ἐνταῦθα συντελεῖται κατ' ἔτος· ἔθει δέ τιμι οἱ νέοι φιλοκαλοῦσι, » μάλιστα περὶ τὰς ἐνταῦθα εὐωχίας λαμπρυνόμενοι ». Τὰς λαμπρὰς ταύτας εὐωχίας νοεῖ καὶ ὁ Αἰσχύλος (Προμ. 537), λέγων,

Τὸν μακρὸν τείνειν βίον

Ἐπίσι, ΦΑΝΑΪΣ

Θυμὸν ἀλδαίνουσαν ἐν ΕΥΦΡΟΣΥΝΑΙΣ.

Τὸ Ξεραθυμίζω (Ἀπορράθυμῶ, Ἑλλ.) λέγεται καὶ τετρασλλάδως Ξεραθυμῶ ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Ἐκραθυμῶ τὸ σημαῖνον, ὡς καὶ τὸ ἀπλοῦν Ραθυμῶ, εὐθυμῶ, οἶον Σήμερον εἶναι ἐορτὴ, πρέπει νὰ ξεραθυμήσωμεν, ἢ νὰ ξεφαντώ-

σ ω με ν · « Ραθυμεῖν . . . ἀπλῶς τὸ ἀργεῖν καὶ τρυφᾶν , παρὰ
» τὸ ῥᾶστα τῷ θυμῷ διδόναι » λέγει ὁ Φώτιος .

Τὸ Ξαναψυχάινω εἶναι τοῦ παρακμ. ἑλλ. τὸ διπλοπρό-
θετον Ἐξανασύχω · οἱ ἀρχαιότεροι ἔλεγον Ἀνασύχω . Ὁ
Ἡσύχιος , « Ἀνέψυξα , ἀνεπαυσάμην » καὶ « Ἀνάψυξις ,
» ἀνάπαυσις » καὶ « Ἀναψυχὴν , παραμυθίαν » .

Τὸ Παραδιαβάζω , Παραβιδιάζω , Παράγω καὶ Διάγω ,
Ἑλλ. Τὰ δύο τελευταῖα ἐσήμαιναν εἰς τὸν παρακμ. ἑλλ. καὶ τὸ
Τέρπω (divertir, amuser), οἶον (Πλούταρχ. Σολ. § 3),
« Τῆ δὲ ποιήσει . . . παίζων πως ἔοικε προσχρήσασθαι , καὶ
» ΠΑΡΑΓΩΝ ἑαυτὸν ἐν τῷ σχολάζειν » καὶ (Φίλοστράτ. Β΄ .
Βίοις σοφιστ. I, VIII, 3, σελ. 490), « Ἦν δὲ οὗτος Ἰνδὸς . . .
» ἄθυρμα δὲ Ἡρώδου καὶ Φαβιρίνου · ξυμπίνοντας γὰρ αὐ-
» τοὺς ΔΙΗΓΕΝ , ἐγκαταμιγνύς Ἰνδικοῖς Ἀττικὰ κ. τ. λ. » .
Ὅθεν καὶ Διαγωγὴν ὠνόμαζαν τὴν κοινῶς λεγομένην Πα-
ραδιάσιν (passe-temps), οἶον (Στράβ. Γεωγραφ. I,
σελ. 15), « ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ τινα ταύτην ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν
» ἐγκυκλίων πεπορισμένου πρὸς ΔΙΑΓΩΓΗΝ ἢ καὶ παιδιάν » .

ΞΕΦΤΥΖΩ. Σ. Ἀπὸ τὸ Ἐκπτύω , Ἑλλ. συνών. τοῦ
Ἀποπτύω , Ἑλλ. καὶ τοῦ ἀπλοῦ Πτύω , Ἑλλ. (cracher).
Τὸ σύνθετον ἐλέγετο καὶ μεταφορ. οἶον « Ἐξέπτυσε τὰ ἀπόρ-
» ρητα » (Αἰλίαν. Περὶ ζ. ἰδιότ. IV, 44), ἐφανέρωσε δηλαδὴ
τὰ ἐμπιστευθέντα κρυφά· καὶ « Ἐκπτύονται τὰ ἔμβρυα » (ὁ
αὐτ. αὐτόθ. XII, 17), ὅταν ἀποβάλλωνται ἀπὸ τὴν μήτραν πρὸ
τοῦ ὠρισμένου καιροῦ .

Ἄλλὰ ταῦτα δὲν ἔχουν τί κοινὸν μὲ τὸ ἐδῶ Ξεφτύζω .
Τοῦτο σημαίνει, μεταβ. καὶ μεταφορ. διαλύω τί ὑφασμα, ἢ ἀπο-
σύρων κατὰ μικρὸν τὰς κλωσάς του (effiler), ἢ ξαίνων αὐτὸ
καὶ σύρων τὸ χνούδιον (duvet), τὸ κοινῶς λεγόμενον , οὐδετ .

Ξαντὸν (*charpie*), ἀπὸ δὲ τοὺς παλαιούς ἰατροὺς, ἀρσ. *Ευσὸς* μοτὸς. Τὸ χνούδιον τοῦτο ὀνομάζεται ἀπὸ τὸν Ἱπποκράτην Ἄχνη ὀθονίου (*Μοχλικ. σελ. 851 Lind*). Τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ Ἐρωτιανὸς, λέγει « Ἄχνη ὀθονίου, τὸ παρ' ἡμῶν » λεγόμενον *Εύσμα*. ἐξ οὗ γίνεται μοτὸς, ὁ λεγόμενος *Ευ-* » *σὸς* ». Οὕτως ὠνόμασεν ὁ Ὅμηρος Ἄχνην ἀλὸς τὸν ἀφρόν τὸν γεννώμενον ἀπὸ τὴν προσβολὴν τοῦ κύματος πρὸς τὴν γῆν (*écume des flots*), καὶ τὸν παραβάλλει κ' ἐκεῖνος μὲ τὸ πτύσμα (*crachat*), ὡς καὶ τὸ κῦμα μὲ τὸν πτύοντα (*Ἰλιάδ. δ', 425*),

Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὼν κορυφοῦται, ἈΠΟΠΤΥΓΕΙ δ' ἀλὸς Ἀχνην.

2) Ξεφτύζω, ἀμεταβ. οἶον Τὸ πανίον ἐξέπτυσεν (ἢ μάλλον ἐλλειπτ. ἀντὶ τοῦ Ἐξέπτυσε τὴν ἄχνην του, ὅταν διὰ μακρὰν τριβὴν καὶ παλαιότητα διαλύεται. 3) Καὶ κατὰ δευτέραν μεταφορ. ὄχι ὀλιγώτερον κομφήν, Ἐξέπτυσεν, ἀντὶ τοῦ ἀπέθανε, ἤγουν ἀπέπτυσε τὴν ἄχνην (*Ἄτακτ. I, σελ. 258*), τὴν πνοὴν του δηλαδῆ. *Z. Χνώτος*.

ΞΕΦΥΛΙΖΩ, Σ. Ἀπὸ τὸ ἄχρησον Ἐκφυλίζω παράγωγον τοῦ ἐπιθ. Ἐκφυλος, Ἑλλ. (*qui n'est pas de la nation ἢ du pays*). Ἐξεφύλισε λέγομεν περὶ τοῦ, ὅστις ἢ ὅ,τι ἀλλοιόνηται ἀπὸ τὴν ἰδίαν του φύσιν, καὶ γίνεται ἀνόμοιον τῶν γεννησάντων (*dégénéérer*). « Ἐκφυλον, τὸ μὴ συγγενές, ἀλ- » *λόφυλον* » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΞΕΦΥΛΛΙΖΩ, Σ. ἀποσπῶ φύλλα (*effeuiller*). Ἀπὸ τὸ παλαιὸν Ἐκφυλλίζω, Ἑλλ. συνών. τοῦ, Ἀποφυλλίζω, Ἑλλ. Τοῦ Ἡσυχίου τὸ « ἘΚΦΥΛΛΑΣΑΙ ἐκσπᾶσαι » πιθανὸν ὅτι πρέπει νὰ γραφῆ ἘΚΦΥΛΛΑΣΑΙ, εἰς σημασίαν κυρίαν τοῦ καθαρίζω τὸ δένδρον ἀπὸ τὰ ξηρά του φύλλα ἢ κλωνία (*émonder*),

καὶ μεταφορ. τοῦ ἀπλῶς ἀποσπῶ (*arracher*), παραγόμενου ὄχι ἀμέσως ἀπὸ τὸ ΦΥΛΛΟΝ, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ΦΥΛΛΑΣ· « Φυλλάδες, οἱ ξηροὶ κράδοι (γρ. κλάδοι) καὶ φύλλα ἔχοντες » λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος.

ΞΕΦΥΣΙΣΤΟΝ. Ζ Ροκέτο, καὶ Φυσέγγιον.

* ΞΕΦΩΤΙΖΩ. Ἀπὸ τὸ Ἐκφωτίζω Ἑλλ. Τὸ μεταχειριζόμεθα ἀπροσώπως, οἷον Ἐξεφώτισε (*il est jour*), ὡς συνών. τοῦ Ἐξημέρωσε. Τὸ ρηματικὸν Ξεφώτισμα (Ἐφρώτισμα, Δ.) συνωνυμεῖ μὲ τὸ Ἐξημέρωμα (Ἄτακτ. II, σελ. 267).

ΞΕΧΑΝΩ, Σ. Δ. σύνθ. ἀπὸ τὸ Χάνω (*perdre*), ἐξηγημένον ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, 267. II, 381), σημαίνει κυρίως Χάνω τὴν μνήμην (*perdre la mémoire*), δὲν ἐνθυμοῦμαι (*oublier*), ἐπειδὴ ἡ λήθη (ἤγουν ἡ Ξέχασις) ὀρίζεται (Ἄριστοτέλ. Τοπικ. VII, 2), « Ἀποβολὴ ἐπισήμης ». Ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν ἀπλῶς Διόλλυμι (*perdre*), ἀντὶ τοῦ Ἐπελαθόμην Ἑλλ. (Οἶδ. Τυρ. 317),

————— Ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγώ
Εἰδῶς διώλεσα —————,

ὡς ἐξεναντίας Σώζω (*conserver*), ἀντὶ τοῦ Μέμνημαι, ὁ αὐτὸς (Τραχ. 682),

Παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσωζόμεν,
Χαλκῆς ὅπως δύσσιπτον ἐκ δέλτου γραφῆν.

ΞΕΧΩΣΙΑΖΩ. Ζ. Ἐγκρυμμα.

ΞΗΜΕΡΟΒΡΑΔΙΑΖΩ, Σ. Δημερεύω, Ἑλλ. Περῶ τὴν ἡμέραν ὅλην ἀπὸ τὸ ἐξημέρωμα ἕως τὸ βραδὺ (*passer toute la journée*).

ΞΗΜΕΡΩΜΑ. ΞΗΜΕΡΟΝΩ. Ζ. Ξεφωτίζω.

ΞΗΡΟΜΜΑΤΗΣ. Ζ. Ξερομάτης.

ΕΙΔΑΚΙΑ, Σ. τὸ ἄγριον πηγανόν (Rue Sauvage, ἢ Harmale). Τὸ **Ξιδακία** εἶναι **Ὄξειδακία** ἀπὸ τὸ **Ὄξος** (χυδ. **Ξίδι**), διότι ἔβαλλαν πολλάκις τὴν βοτάνην εἰς ὄξος, καὶ τὴν ἐφύλασσαν εἰς βοηθήματα **θηριακά**. Οἱ Ἕλληνες, ὡς ὁ **Διοσκορίδης**, ὁ **Γαληνός** καὶ ἄλλοι, τὸ ὠνόμαζαν καὶ **Ἄρμαλα** μὲ **Ἀραβικόν** ἢ **Συριακόν** ὄνομα, σωζόμενον καὶ εἰς τοὺς **Γάλλους** (Ἰδ. **Διοσκορίδ.** II, σελ. 516, ἔκδ. Sprengel).

ΞΟΑΝΟΝ, μὲ συνών. **Ἄγαλμα**, **Εἶδωλον**, Σ. **Ἄγαλμα**, **Ἄνδριάς**, **Βρέτας**, **Εἶδωλον**, **Ξόανον**, Ἑλλ. (Statue). 2)

* **Ξόανον**, μεταφορ. **ἄνθρωπος μωραλαζών** (fat impertinent).

Ξόανα ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ ἰδιαίτερος τοὺς **ξύλινους ἀνδριάντας** (Statues de bois).

ΞΟΜΠΛΙ. Ζ. **Προκέντημα**.

ΕΥΛΗ, Σ. Δ. **συνάθροισις ὕλης εἰς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείας** (bois de charpente). Ἀπὸ τὸ **Ευλεία**, Ἑλλ. **Ευλέα** καὶ **Ευλῆ**, Ἰωνικ. ὡς ἀπὸ τὸ **Συκέα**, **Συκῆ**.

ΕΥΛΟΓΑΤΑ. Ζ. **Ποντικός**.

* **ΕΥΛΟΔΙΣΚΟΣ**. Ζ. **Τριγέ**.

ΕΥΛΟΚΑΛΙΓΟΝ. Ζ. **Τζόκαρον**.

ΕΥΛΟΚΑΤΑ. Ζ. **Ποντικός**.

ΕΥΛΟΚΕΡΑΤΟΝ. Ζ. **Κερατζούνη**.

* **ΕΥΛΟΚΕΦΑΛΟΣ**. Οὕτως ὀνομάζομεν τὸν βραδὺν τὴν **κατάληψιν** (qui a la tête dure), **Λιθοκέφαλος**, Ἑλλ.

ΕΥΛΟΚΟΤΑ, οὐσ. **θηλ.** Σ. **Ευλόρνιθα**, Δ. **Ευλόρνιθον**, οὐδετ. Σ. **Ὀρνιθοσκαλίδα**, **θηλ.** Σ. **Ἀσκολόπακας**, ἀρσ. Σ. Δ. **Εἰς τὸ τελευταῖον μόνον ἔμειναν ἵχνη τῆς παλαιᾶς ὀνομασίας**, **Ἀσκολόπαξ** καὶ **Σκολόπαξ** Ἑλλ. (bécasse). ὠνομάσθη

οὕτως διὰ τὸ μακρὸν τοῦ ῥύγχος (bec) παρόμοιον σκόλοπος (rieu). Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν πιθανὸν ὅτι καὶ Ξυλόκοττα καὶ Ξυλόρνια, ἤγουν Ὀρνια ἢ Κόττα ξύλον φέρουσα. Τὸ Ὀρνιαθοσκαλίδα, διότι σκαλίζει βαθύτερον τὴν γῆν, ἐμπήγουσα τὸ ῥύγχος.

ΕΥΛΟΣΤΑΣΙΟΝ, Δ. Ἀποθήκη ξύλων καυσίμων (bûcher).

ΕΥΛΟΧΑΡΤΙΟΝ, Δ. Χαρτίον ἀπὸ πάπυρον (papyrus) τῆς Αἰγύπτου, εἰς διάκρισιν τοῦ ἀπὸ βαμβάκιου ἢ λιναρίου κατασκευαζομένου χαρτίου.

ΕΥΝΙΔΑ. ΕΥΝΙΤΡΑ. Ζ. Ὀξυνήθρα.

ΕΥΡΥΧΙ. Ζ. Σιρίφι.

* ΕΥΣΑ. Ζ. Ευσμάρα.

ΕΥΣΜΑΡΑ, Σ. Δ. Ξεισμάρα, Σ. Δ. Κνησμός, καὶ Ευσμῆ, Ἑλλ. αἰσθησις τοῦ δέρματος ὀχληρά (prurit, démangeaison) ἀναγκάζουσα τὸν αἰσθανόμενον νὰ ξύεται συχνά. Ὀνομάζεται καὶ Εύσα, πιθανὸν ὅτι κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὴν μετοχὴν Εύουσα.

Τὸ Ευσμάρα, ὀρθότερον ἴσως ἤθελε λέγεσθαι Ευσμάγρα, ὡς ἐπιτατικὸν τοῦ Ευσμῆ, Ἑλλ. (Ζ. Ἀμελάγρα) ἢ Ευσμούρα, ὡς καὶ τὸ συνώνυμόν του Φαγοῦρα Σ. Δ. (démangeaison), κατὰ τὰ ἄλλοῦ σημειωθέντα ἐπιτατικά εἰς οὐρα (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 291). Ευσμῆν θηλ. καὶ Ευσμόν ἀρσ. ὀνομάζει ὁ Ἱπποκράτης τὴν Ευσμάραν, ὡς τὸ ἐξηγοῦν ὁ Ἑρωτιανός, « Ευσμῶ, κνησμῶ κ. τ. λ. » καὶ ὁ Γαληνός, « Ευσμῆ, » ὃ καλεῖται κνησμός ». Τὴν ὀνομάζει ἀκόμη καὶ Κνησμόν, καὶ Κνίδωσιν (Προῤῥητ. II, § 36, 37, σελ. 516-517, Lind), τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Κνήθω (κοιν. Ξύω), τὸ δεῦτερον ἀπὸ τὴν Κνίδην, χυδ. Τσικνίδα (ortie), τὸ φυτὸν, κατὰ τὴν ἐξήγησιν

τοῦ Γαληνοῦ « Κνιδώσεις, νύξεις τινές κνησμώδεις, οἷαι καὶ » (ἴσ. οἷαι αἰ) ἀπὸ κνίδης γίνονται ».

ΕΥΣΠΑΖΩ. Ζ. Σκαμπάζω.

* ΕΥΣΤΡΑ, Κνησις, Ἑλλ. γνωστὸν ἐργαλεῖον σιδηροῦν τοῦ μαγειρείου (râpe), ἐπιτήδειον νὰ ξύη καὶ νὰ συντρίβῃ εἰς λεπτά. 2) Ξύστραν, Σ. ΓΓ. (Ψήκτραν, Ἑλλ.) ἀκόμη ὀνομάζομεν καὶ τὸ ἐργαλεῖον μὲ τὸ ὁποῖον ξύομεν τὰ ἄλογα (étrille), καὶ ῥῆμα ἐκ τούτου Ξυστρίζω (étriller, panser), Ψήχω, Ἑλλ. γραφόμενον καὶ Ξεστρίζω, Σ. ἀπὸ τὸ ἄχρηστον δηλαδὴ Ξέστρα, ἐκ τοῦ Ξέω, ὡς τὸ Ξύστρα, ἀπὸ τὸ Ξύω.

* ΕΥΣΤΡΑΣ, ἐπίθ. ἄρσ. Ξύστραν ὀνομάζομεν τὸν φυλάσσοντα σημεῖα τῆς ἐξανθηματικῆς νόσου, τὸν ἄλλως λεγόμενον Εὐλογοκομμένον (marqué de petite vérole), διὰ τὰς μενούσας ἀνωμαλίας τοῦ δέρματος, ὁμοίας τῶν τραχυτήτων τῆς Ξύστρας.

* ΕΥΣΤΡΙΖΩ. Ζ. Ξύστρα.

Ο.

ὈΓΕΣΚΕ. Ζ. Τίς.

ΟΕΙΔΗΣ (εἰς) λήγοντα ὀνόματα. Ζ. Θοραμβώδης.

ΟΙ. Ζ. ΟΥ.

ΟΪΑΚΙΟΝ, Δ. Ζ. Διάκι.

ὈΪΜΕ! ὈΪΜΕΝΑ! Ζ. Ὀϊμέ.

ΟΪΚΟΣΚΕΥΗ, Δ. (mobilier).

ὈΚΪΟΡΟΝ. ὈΚΝΪΟΡΟΝ. Ζ. Ἐγκατηρά.

ὈΚΡΙΑΚΟΣ, Σ. φθαρμένον ἀπὸ τὸ Ὠχριακός, παράγωγον τοῦ Ὠχρα (ochre), ἀλλ' ἐδῶ τὸ ἐξηγεῖ εἰς σημασίαν χρωματισμένου χροιάν ὁμοιάζουσαν δεψημένον δέρμα (de couleur de tan, ἢ Tanné).

ὈΚΡΙΝΟΣ, Σ. συνών. Θύννος, Σ. Κατὰ μεταβολὴν καὶ μετάθεσιν σοιχείων, ἀπὸ τὸ Ὀρκυνος, Ἑλλ. τὸ ὁποῖον σημαίνει

ὅμως ὄχι ἀπλῶς τὸν Θύννον (thon), ἀλλὰ τὸν μέγιστον θύννον ὀνομαζόμενον Ὀρκυνον καὶ Ὀρκυνα, Ἑλλ. (orcyn). Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις μου (σελ. 65 καὶ 165).

ΟΛΑΚΑΙΡΟΣ. Ζ. Γερός.

ΟΛΙΓΟΘΥΜΩ. Ζ. Ὀλιγόνομαι.

ΟΛΙΓΟΝΟΜΑΙ (Ζ. Τρωγίζομαι). 2) Συνών. τοῦ Ὀλιγοθυμῶ (se râmer), οἶον, Ὡλιγώθηεν νὰ γελῶ.

* Ὀλιγόνους, ὅστις ἔχει ὀλίγον νοῦν (d'un petit esprit). Λέγεται καὶ διαλυτῶς, οἶον, Ὁ δεῖνα εἶν' ὀλίγος νοῦς, ἢ Ὀλίγον νοῦν ἔχει, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Ἑκκλ. 746),

————— Κακοδαίμων ἄρχ
Ἄνηρ ἔσομαι, καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος.

ΟΛΟΕΝΑ. Ζ. Ὀλονέν.

ΟΛΟΝΕΝ (Ὀλοένα, Σ.) ἐπίρρ. σημαῖνον ἀδιάκοπα, Διηνεκῶς, Ἀδιαλείπτως, Ἑλλην. Ἐπειδὴ ἡ διακοπτομένη πράξις ἢ ἐργασία, μερίζεται εἰς πολλὰς ἐπαναλήψεις, τὸ ἀδιάκοπον λοιπὸν ἔργον γίνεται ὀλονέν (Ὀλον ἐν).

ΟΛΟΞΑΠΛΩΜΕΝΟΣ. Ζ. Μακρὺς πλατύς.

ΟΛΟΣΒΕΣΤΟΣ. Ζ. Σβειῶ.

* ΟΛΟΦΕΓΓΟΣ, ὡς εἶπεν ὁ ποιητής ΒΧ,

Ἦτον ἡ νύκτα ὀλόφεγγος, χαριτωμένη νύκτα.

Ὀλόφεγγον νύκτα (nuit claire et sereine) ὀνομαζῶν τὴν ἐξάστερον καὶ χωρὶς σύννεφα νύκτα.

ΟΜΜΑΤΙΟΝ, Δ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. I, σελ. 86. II, σελ. 396) πρόσθεσε τὰ ἐξῆς :

Ἐπειδὴ ἡ ὄψις εἶναι ἀγαπητὴ μάλις α ὄλων τῶν αἰσθήσεων, ἐκ τούτου καὶ αἱ σημαίνουσαι ἀγάπης ἢ φιλίας ὑπερβολὴν

φράσεις, οἷον Τὸν ἀγαπῶ ὡς τὰ ὀμμάτια μου, ὡς εἶπε καὶ ὁ Μόσχος (IV, 9),

Τὸν μὲν ἐγὼ τίεσκον ἴσον φαέεσιν ἐμοῖσιν.

Ὁ Αἰσχύλος εἶπε καὶ ὑπὲρ τὰ ὀμμάτια (Ἑπτ. ἐπὶ Θηβ. 532),

Σέβειν πεποιθῶς, ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐντροπὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρώτους φαίνεται, ἐκ τούτου λέγομεν φεύγοντες τὴν ὄψιν τινός: Μὲ ποῖα ὀμμάτια νὰ τὸν ἴδω; Οὕτως εἶπεν ὁ Δημοσθένης (Περὶ Στεφάν. σελ. 295) « Τίσι θ' ὀφθαλμοῖς, πρὸς Διὸς; ἐρωῶμεν » ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους ». Παρόμοια καὶ ὁ Σοφοκλῆς περὶ τοῦ Αἴαντος ἐντροπομένου νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατέρα του (Αἴ. 462),

Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανείς
Τελαμῶνι; Πῶς μὲ τλήσεται ποτ' εἰσιδεῖν;

2) Καλὸν καὶ Κακὸν ὀμμάτιον λέγουν πολλοί, πιστεύοντες δεισιδαιμόνως, ὅτι ἔχουν δύναμιν τινὲς νὰ ὠφελήσωσι, ἢ νὰ βλάψωσι μὲ μόνον τὸ βλέμμα. Καὶ ὅταν ἀρρώσῃ τις ἢ δυσυχίῃ, ἀντὶ νὰ ἐρευνήσῃ τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῶν παθημάτων (γέννημένας πολλάκις ἀπὸ τὴν ἀπαιδευσίαν του), τὰς ζητεῖ ὅπου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὰς εὔρῃ, λέγων ὡς τὰ μωρὰ γραΐδια, Ὁ δεῖνα μὲ ὠμματίασεν, ἢ μὲ ὠφθάλμισε (fasciner). 3) Ὅσον διὰ τὰ ὀμμάτια (par manière d'acquit), φράσις σημαίνουσα τὸ ὄχι ἀπὸ καρδίας, ἀλλὰ δι' ἄλλας διαφορὰς αἰτίας, πολλάκις ὄχι ἐπαινετὰς, γινόμενον. 4) Μὲ στραβὸν ὀμμάτιον, ἢ Μὲ στραβὰ ὀμμάτια μὲ βλέπει, ἤγουν, δέν με βλέπει εὐχαρίσως (regarder de travers). Οὕτως εἶπεν ὁ Σόλων περὶ τῶν ἀπαρεσκομένων εἰς τὴν νομοθεσίαν του (BRUNCK. *Analect.* I, σελ. 73),

————— Νῦν δέ μοι χολούμενοι
Λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι πάντες, ὥστε δῆϊον,

καὶ ὁ Ἄνακρέων (61),

————— Τί δῆ με
Λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα
Νηλεῶς φεύγεις; —

Τὰ σύνθ. Ὀμματόκλαδον, καὶ Ὀμματόφυλλον, σημαίνουν τὸ Βλέφαρον Ἑλλ. (paupière).

* ΟΜΟΙΟΠΛΕΥΡΟΝ. Ζ. Χρυσόξυλον.

ὈΜΟΛΟΓΙΑ, Σ. Ἐγγραφὸς δήλωσις τοῦ χρέους διδομένη ἀπὸ τὸν δανειζόμενον εἰς τὸν δανεῖζοντα (obligation). Ἡ λέξις εἶναι παλαιὰ (Δημοσθέν. Κατὰ Διονυσόδωρ. σελ. 1283).

« Ὁ μὲν δανειζόμενος... ἐν γραμματιδίῳ δυοῖν χαλκοῖν »
» ἐωνημένῳ, καὶ βιβλιδίῳ, μικρῷ πάνυ, τὴν ὈΜΟΛΟΓΙΑΝ
» καταλέλοιπε τοῦ ποιήσειν τὰ δίκαια ».

ΟΝ. Ζ. ΟΣ.

ὌΝΟΜΑ, Σ. εἰς σημασίαν τοῦ φήμη (renommée, renom), οἷον Ἐκβῆκε (χυδ. Ἐβγήκε) τὸ νομὰ του εἰς ὄλον τον κόσμον. Ἡ φράσις εἶναι τῶν Ἑβδ. (Ἰεζεκ. 15', 14), « Καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐν τῷ κάλλει σου κ. τ. λ. ». Ὅθεν καὶ ἐπίθετον Ὄνομασὸς καὶ Ὀνοματισμένος (renommé), Ὄνομασὸς καὶ ποιητικ. Ὄνομακλυτός, Ἑλλ. (Ζ. καὶ Εὐγάζω).

Διὰ ὄνομα, ἐξ αἰτίας, διὰ χάριν (Ἐνεκεν, Χάριν, Ἑλλ.) οἷον (Ἄπολλ. ἐν Τυρ.)

Διὰ ὄνομα τῆς Τάρσιας, χάνομεν τὸ παιδί μας.

Καὶ πάλιν·

Γιὰ ὄνομα τάφεντη της ὕλοι τους τὴν ἐκλέγαν.

Ἐκ τούτου ἐπλάσθη καὶ χυδ. ἐπίρρ. ταυτόσημον, καὶ σχεδὸν συνώνυμον τοῦ Ἐπιλογῆς, τὸ Ἐπινομής (ἀντί τοῦ Ἐπωνυμῆς) ἤγουν, Ἐπ' ὀνόματι. Ζ. Ἐπιλογῆς.

ΟΝΟΜΑΣΤΟΣ. ΟΝΟΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ. Ζ. Ὄνομα.

ΟΝΥΧΕΑ, θηλ. Δ. Σήμερον ὀνομάζεται *Νυχάς, ἀρσ. (onglée), νάρκη εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων ἀπὸ σφοδρὸν κρύος. Ἀπὸ τὸ Ὀνυχία (πάθος ὀνυχος), κατὰ τὸ Κεφαλαία (πάθος κεφαλῆς), ἢ τὸ Ὀνυχία, κατὰ τὸ Ὀφθαλμία (πάθος ὀφθαλμῶν).

ΟΞΥ, Σ. Δ. Ὄξυ ὀνομάζομεν τὸ Ἰάνθινον χρῶμα (violet foncé). Ὁ Εὐστάθιος (Ὀδυσσ. κ', σελ. 1658) μᾶς ἐξήγησε τὰ γενέθλια τῆς λέξεως· « Χαιρήμων... κοινῶς μὲν » τὰ ἄνθη, Ἐαρος τέκνα ἐκάλεσεν, ἰδίως δὲ τὰ ῥόδα, » Ὄξυφεγγῆ καὶ Ἐαρος τιθηνήματα. Ἐνθα ὄρα τὸ » Ὄξυφεγγῆ χρήσιμον ὄν εἰς τὸ νοῆσαι τοῦνομα τῆς » Ὄξειας βαφῆς ».

ΟΞΥΑ, Σ. Ὄξυα ἔτι καὶ σήμερον λέγεται τὸ δένδρον τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ὀνομαζόμενον, Ὄξυα καὶ Ὄξυη, Ἑλλ. (hêtre).

ΟΞΥΝΗΘΡΑ. Ὁ Σ. Ξυνίδα καὶ Ξυνίτρα. Ὁ Δ. Ὄξυνίδα. Ὁ Ἄγγλος ἐκδότης τοῦ Θεοφράστου (Stackhouse, pag. Ικxxv), Ξυνίτρα καὶ Ὄξυλίδα. Τὸ τελευταῖον ὄνομα σιμόνει πλέον εἰς τὸ παλαιὸν Ὄξαλις Ἑλλ. (oseille).

* ΟΠΙΣΘΟΚΩΔΑ, ἐπίρρ. Παλιμπυγηδὸν Ἑλλ. (à reculons)· « Παλιμπυγηδὸν, τὸ εἰς τοῦπίσω ἀναποδίζειν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΟΠΙΣΘΟΛΑΚΚΟΣ (κακὰ γραμμένον εἰς τὸν Δ. Ὀπισθόλακκος). Ὀπισθόλακκον (occiput) ὠνόμαζαν οἱ Γραικοί. τὸ Ἴνιον, Ἑλλ. Ἴδε καὶ Ἄτακτ. Ι, σελ. 61.

ὌΡΓΟΝ (Ζ. Ἀνεψητάριον). Ἐκ τούτου πιθανὸν ὅτι παρ-

άγεται τῶν Γάλλων τὸ *Organsin*, ἂν καὶ τοῦτο λέγεται ἰδίως περὶ χορδῆς συσφραμμένης ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς κλωσὰς μεταξίου ἀνεργάσου.

ΟΡΓΟΝΩ, Σ. σχίζω τὴν γῆν εἰς αὐλάκια (*sillonner*), Ὀργάω καὶ Αὐλακίζω, Ἑλλ. Ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Ὀργόω. Καὶ ἡ τοιαύτη γῆ ὠνομάζετο Ὀργὰς, Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἡσύχιον: « Ὀρ- » γάδες, οἱ γεγεωργημένοι τόποι ».

ὈΡΕΞΙΣ. Καλὴν ὄρεξιν! (*bon appétit*) εὐχόμεθα εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ γευθῶσιν. Οἱ παλαιοὶ, κατὰ τὸν Ἀθήναιον (IV, σελ. 149), ἔλεγον, « Εὐ δειπνήσειας! »

ΟΡΘΑΓΙΑ καὶ Ὀρταγιά, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Δίκαιον, πρέπον, εὐλογον (*ce qui est juste, convenable, raisonnable*). Ἴσως ἀπὸ τὸ Ὄρθῆ ἀγυιά (*chemin droit*), μεταφορ. ὡς ἐρμηνεύουν συχνὰ οἱ Ἑβδ. τὴν Δικαιοσύνην διὰ τοῦ, Ὄρθαι ὁδοί, τρίβοι, τροχιαί.

ΟΡΘΟΚΑΤΗΒΑΤΟΣ, Σ. ἡ Ὄρθοκαταίβχτος, ὁ μακρὸς τὸ σῶμα χωρὶς χάριν (*d'une taille effilée*). Ἴσως εἶναι ὁ ἀπὸ τὸν Ἴπποκράτην ὀνομαζόμενος Κανονίας, τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ Γαληνὸς λέγει « Κανονίαί, ὀρθοὶ καὶ προσεσαλμένοι τὰς γαστέρας »· ὁ δὲ Ἐρωτιανὸς, « Ὄρθιοι καὶ λεπτοί ».

ὈΡΘΩΜΑ. Ζ. Ὄρθωσις.

ΟΡΘΟΝΩ, Σ. ἀντὶ τοῦ Κατορθόνω, Κατορθόω, Ἑλλ. φέρω εἰς καλὴν ἔκβασιν, εἰς τὸ ποθούμενον τέλος. 2) Παθ. ἡ μέσ. Ὄρθόνομαι (*réussir*), Ὄρθόομαι Ἑλλ. οἶον (Ἡροδότ. I, 120) « Ἦν ἡ διάβασις ἡ ἐπὶ Μασσαγέτας μὴ ὀρθωθῆ ». Τὸ ῥηματικὸν, * Ὄρθωσις (*réussite*)· ὅθεν ἐξηγεῖται τοῦ Πλουτάρχου (Περὶ δεισιδαιμόν. σελ. 635, τόμ. VI, Reisk.) τὸ « Παρ' ὧν [θεῶν] αἰτούμεθα. . . ὁμόνοιαν, εἰρήνην, ὈΡΘΩ- » ΣΙΝ λόγων καὶ ἔργων τῶν ἀρίστων » ὅπου ὁ Ρεῖσκιος ἐπεθύμει, χωρὶς λόγον, νὰ διορθώσῃ ΚΑΤΟΡΘΩΣΙΝ.

* ΟΡΘΩΣΙΑ. Ζ. Ὄρθωσις.

* ΟΡΘΩΣΙΣ. Προκρίνω τοῦτο, ἢ καὶ τὸ * Ὄρθωσία, παρὰ τὸ Ὄρθωμα, Σ. « Ὄρθωσία, ἢ ὄρθωσις » λέγει ὁ Σουΐδας. Ζ. Ὄρθόνω.

ὈΡΙΖΩ, Σ. Ἐσήμαινε πρώτως καὶ κυρίως Βάλλω ἢ πῆγω ὄρους· καὶ ἐπειδὴ ἡ πῆξις τῶν ὄρων γίνεται διὰ νὰ μὴν ὑπερβαίνωνται, ἔλαβε τὸ ῥῆμα τὴν ἔννοιαν τῆς συμβουλῆς, διαταγῆς, προσαγῆς, καὶ ἐμεταφέρθη φυσικὰ εἰς πᾶσαν ἐντολήν, ἀνωτέρου πρὸς κατώτερον, σοφωτέρου πρὸς ἀπαίδευτον. Οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι ἰσχυρίζοντο, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὀρίζωσιν, ἤγουν νὰ ὀδηγῶσι καὶ νὰ συμβουλεύωσιν, ὡς ἐμπειρότεροι, τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας, ὡς λέγει ὁ Δημοσθένης πρὸς αὐτοὺς (Περὶ συντάξ. σελ. 168) « Νυνὶ δὲ, πρωτεύειν μὲν ἀξιοῦτε, καὶ τὰ δίκαια » ὀρίζειν τοῖς ἄλλοις κ. τ. λ. ». Καὶ τοῦτο ἔκαμναν καταρχὰς, ὠρίζαν κ' ἐσυμβούλευαν τὰ δίκαια καὶ συμφέροντα εἰς ὄλους· ἀλλ' ἐπειτα καὶ τὰ ἐπρόστασσαν, ὡς δεσπότηαι, ἕως ἐκατήντησαν νὰ προστάσσωσι καὶ τὰ ἄδικα, ὡς τύραννοι.

Σήμερον εἰς ἡμᾶς τὸ Ὄρίζω σημαίνει προστάσσω (*ordonner*), οἷον Μὴ τὸ ὀρίσῃ ὁ Θεὸς! *à Dieu ne plaise!*), Ὄρισεν ὁ βασιλεὺς, καὶ Βασιλικὸς ὀρισμός. 2) Φιλοφρονητικῶς, προσκαλοῦντες τινὰ, Ὄρισε εἰς τὸν οἶκόν μου (*faites-moi l'honneur de venir chez moi*). 3) Ὑπηρέτης προσκαλούμενος ἀπ' αὐθέντην, ἢ φίλος ἀπὸ φίλου λέγει, Ὄρισε, ἢ καὶ κατὰ συγκοπὴν, Ὄρσε (*plait-il?*).

ΟΡΚΑ, Σ. ἴσως ὁ Ὄρυξ Ἑλλ. κῆτος ὀνομαζόμενον ἀπὸ τὸν Πλίνιον *Orca* (*orque* ἢ *épaulard*). Ὁ Οὐόσσιος ἰσχυρίζεται, ὅτι εἶναι ὁ Ὄρυξ τοῦ Στράβωνος (Γεωγραφ. III, σελ. 145), ὅστις λαλῶν περὶ τῆς Τουρθητανίας, λέγει· « Ὡς δ'

» αὐτως ἔχει καὶ περὶ τῶν κητείων ἀπάντων, Ὀρύγων τε καὶ
» φαλαινῶν, καὶ φυσητήρων ».

ὈΡΚΥΝΟΣ. Ζ. Ὄκρινος.

ὈΡΜΙΖΩ, Σ. συνών. τοῦ Ὀρμῶ, Ἑλλ. καὶ κοιν. καὶ τοῦ
Χυμίζω ἢ Χύνομαι, κοιν. (Ἄτακτ. II, σελ. 390).

ὈΡΜΙΝΙ, Σ. Ὀρμίνιον, ὑποκορ. τοῦ Ὀρμινον, Ἑλλ. τῶν
φυτολόγων τὸ *Salvia horminum* (Ormin). Ἀπὸ τὸ Ὀρμῶ,
διότι ἐπιστεύετο διεγερτικὸν εἰς ἀφροδίσια, ὡς λέγει ὁ Διοσκο-
ρίδης (III, 145) « Δοκεῖ δὲ καὶ τοῦτο, σὺν οἴνῳ πινόμενον
» [εἰς] συνουσίαν παρορμαῖν ». Οἱ περιηγηταὶ (ἴδ. τὸν Θεό-
φρασ. ἔκδ. τοῦ Stackhouse, σελ. Ixxxv) τὸ ἤκουσαν ὀνο-
μαζόμενον καὶ Σαρκόθροφι, ἤγουν Σαρκοτρόφιον, ἢ
Σαρκότροφον, διὰ δύναμιν ἴσως σαρκωτικὴν (*sarcoti-
que*), ἢ διεγερτικὴν τῆς σαρκός. Ζ. Σάρκα.

ὈΡΝΕΟΝ. Ζ. Ὄρνιον.

ὈΡΝΙΘΑ, Σ. Δ. Τὸ Ὄρνις Ἑλλ. (ὄθεν τὸ Ὄρνιθα) εἰς
τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινε γενικῶς τὰ πετεινά (*oiseaux*). Ἄλλ'
ἔπειτα εἰδικώτερον ἐσήμανε καὶ τὴν Κότταν (*poule*),
Ἄλεκτορίδα Ἑλλ. Εἰς τοῦ Μενάνδρου τοὺς χρόνους καὶ
αὐτοὶ οἱ Ἀττικοὶ τὴν ὀνόμαζαν Ὄρνιθα καὶ Ὄρνίθιον
(Ἄθην. IX, σελ. 373).

ὈΡΝΙΘΑΡΕΪΟΝ, Σ. Δ. Ὄρνιθῶν, Ἑλλ. τόπος ὅπου κοι-
τάζονται αἱ ὄρνιθες (*poulailler*). Ὁ Δ. προσθέτει καὶ συνών.
ὈΡΝΙΘΌΓΙΤΟΝ, σφαλμένον, νομίζω, ἀντὶ τοῦ ὈΡΝΙΘΌ-
ΚΟΙΤΟΝ. Ὀνομάζεται ἔτι καὶ Κουμάσιον οὐδετέρ. ἂν καὶ
ὁ Σ. τὸ ἐσημειώσεν ἄρσεν. Κουμάς, ὡς τὸ προφέρουν σήμε-
ρον οἱ Τοῦρκοι, καὶ ὡς πιστεύεται κοινῶς, ὅτι ἀπὸ τοὺς Τοῦρ-
κούς ἐπέρασεν εἰς ἡμᾶς ἡ λέξις. Ἐξεναντίας οἱ Τοῦρκοι τὴν
ἔλαβαν ἀπὸ ἡμᾶς, ἐπειδὴ λέγει ῥητῶς ὁ μὴ γνωρίσας ποτὲ

Τούρκους Ἠσθήσιος « Κουμάσιον, τὸ τῶν ὀρνίθων οἶκημα » ἐξηγημένον διαφόρως ἀπὸ τοὺς κριτικούς. Εἶναι, ἀνθὲν ἀπατῶμαι, κατὰ τροπὴν διφθόγγου, ἀντὶ τοῦ Κ ο ι μ ᾶ σ ι ο ν, ἀπὸ τὸ Κ ο ι μ ῶ μ α ι. Κατ' ὁμοίαν τροπὴν, λέγομεν Π ρ ο υ κ ῖ ο ν ἀντὶ τοῦ Π ρ ο ι κ ῖ ο ν, καὶ Φ λ ο ῦ δ ι ο ν ἀντὶ τοῦ ἀχρήστου Φ λ ο ῖ δ ι ο ν, ὑποκορ. τοῦ Φ λ ο ῖ ὄ ς.

ὈΡΝΙΘΟΣΚΑΛΙΔΑ. Ζ. Ξυλόκοτα.

ὈΡΝΙΘΟΥΦΛΟΤΗΣ, θηλ. καὶ Ὀρνιθοτύφλωμα, οὐδετ. Δ. λέγεται καὶ Ὀρνιθοτυφλία, Νυκτάλωψ καὶ Νυκταλωπίασις, Ἑλλ. Nyctalopie, Γαλλισί, ὅχι ὁμως, ὡς τὸ ἐξηγοῦν τὰ Γαλλικὰ Λεξικά: *Maladie des yeux, qui fait qu'on n'y voit pas si bien le jour que la nuit.* Ἐπρεπευ ἐξεναντίας νὰ ἐξηγηθῆ: *Maladie des yeux, qui fait qu'on n'y voit pas si bien la nuit que le jour,* ὡς τὴν ὀρίζει ὁ Ὄρειβάσιος· « Νυκταλωπίασις δέ ἐστίν, ὅταν » τὴν ἡμέραν ἀμέμπτως βλέπωσι, τῆς δὲ νυκτὸς προσαγοῦσης, χεῖρον » (Ὄρειβασ. πρὸς Εὐνάπ. IV, 17), καὶ τὴν ββαιόνηι ἢ ἐξήγησις τοῦ Γαληνοῦ « Νυκτάλωπες, οἱ τῆς » νυκτὸς ἀλαοί ». Ἡ πλάνη ἐγεννήθη ἀπὸ ἄλλους ἰατροὺς Ἑλληνας, πλανηθέντας κ' ἐκείνους ἀπὸ παλαιὰν γραφὴν εὐρισκομένην εἰς τοῦτο τὸ ῥητὸν τοῦ Ἱπποκράτους (Προῖρητ. II, § 40, σελ. 517), « Οἱ δὲ νυκτὸς ὀρῶντες, οὓς δὴ Νυκτάλωπας καλέομεν κ. τ. λ. » τὸ ὁποῖον ἀνεγινώσκετο κακὰ εἰς ἔλας τὰς ἐκδόσεις χωρὶς ἄρνησιν, ἀντὶ τοῦ « Οἱ δὲ νυκτὸς » ΟΥΧ ὀρῶντες κ. τ. λ. » ἐωσοῦ ἀνεκαλύφθη τὸ σφάλμα (κατὰ τὸ 1800 ἔτος) εἰς τὴν ἔκδοσιν καὶ μετάφρασιν τοῦ Περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων (II, σελ. 46) τοῦ Ἱπποκράτους.

ὈΡΝΙΟΝ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ παλαιοῦ Ὄρνιον, Ἑλλ. (oiseau). 2) Ἡ μεταφορ. του σημασία ἐσημειώθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 207), ὅπου πρόσθεσε, ὅτι οἱ

τοιούτοι Ὀρνεώδεις ὠνομάζοντο καὶ Χηνώδεις, Ἑλλ. καὶ Βοσκηματώδεις, Ἑλλ.

ὈΡΣΕ. Ζ. Ὀρίζω.

ὈΡΤΑΓΙΑ. Ζ. Ὀρθαγιά.

ὈΡΥΖΟΓΑΛΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. (Ρίζογαλον, Σ.) ἀπὸ τὸ Ὀρυζα, Ἑλλ. (χυδ. Ρίξι) καὶ τὸ Γάλα· Ὀρύζιον ἐφημένον μὲ γάλα (riz au lait).

ΟΣ (εἰς) οὐδέτερα ἀπὸ τῶν εἰς ΟΝ. Ζ. Ἔργον. — ἀρσενικά ἀπὸ τῶν εἰς ΩΝ. Ζ. Ψαρόνι.

ὈΣΤΙΣ, καὶ Ὄτις, ἀρσ. καὶ Ὄ,τι οὐδετ. Ζ. Ὄτις.

ὈΤΙΣ, Σ. Ὄσις, Σ. Καὶ τὰ δύο εἶναι εἰς χρῆσιν, ἀντὶ τοῦ Ὄς ἢ Ὄσις Ἑλλ. ποιητικ. Ὄτις (qui, quiconque). Τὸ πρῶτον εἶναι Ὀμηρικόν (Ἰλιάδ. τ', 260),

Ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσση.

Τὴν γενικὴν σχηματίζομεν Ὄτινος, ἀντὶ τῆς ὁποίας οἱ πεζογράφοι ἔλεγον Οὔτινος, καὶ ὁ Ὀμηρος (Ὀδυσσ. α', 124) Ὄττεο. Τὴν αἰτιατικὴν Ὄτινα, ὡς πάλιν ὁ Ὀμηρος (Ὀδυσσ. θ', 204),

Τῶν δ' ἄλλων ὄτινα κραδίη θυμός τε κλεύει·

καὶ τὸ πληθυντικὸν Ὄτινας (Ἰλιάδ. ο', 492),

Ἡδ' ὄτινας μινύθη τε, καὶ οὐκ ἐθέλησιν ἀμύνειν.

« Ὄτινας, οὗς τινας » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Τὸ Ὄ,τι, μὲ διασολὴν γραμμένην ἢ νοουμένην, εἶναι τὸ οὐδέτ. τοῦ Ὄτις. Χωρὶς διασολὴν Ὄτι, γίνεται σύνδεσμος ἀφηγηματικός ἢ αἰτιολογικός· ἀφηγηματικός (que), οἶον, Μὲ εἶπεν, ὅτι φέλει ἐλθεῖν αὔριον· αἰτιολογικός (parce que), οἶον, Ἐθύμωσεν, ὅτι δὲν ἠθέλησα νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

Ἀλλὰ τοῦτο τὸ Ὄτι λαμβάνει κάποτε καὶ τὴν χρονικὴν ση-

μασίαν τοῦ ἐπιρρήματος Ὅτε, ὡς, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περινεωσί συμβάντος ἔργου ἢ λόγου, Τώρα ὅτι ἦλθα, καὶ συντομώτερον, Ὅτι καὶ ἦλθα, τὴν σιγμὴν δηλαδὴ ταύτην ἦλθα, Τώρα ὅτι τὸ ἤκουσα, ἤγουν πρὸ τῆς σιγμῆς ταύτης δὲν εἶχα τὸ ἀκούσειν, δὲν τὸ ἤξευρα. Ἴσως δὲ καὶ ἐχυδαίσθη ἀπὸ πλάνην τῆς ἀμφιβόλου γραφῆς μὲ ἀπόστροφον τοῦ Τώρα ὅτ' ἦλθα, ἧτις ἐπιδέχεται καὶ τοῦ Ὅτι καὶ τοῦ Ὅτε τὴν ἀναπλήρωσιν. Πιθανώτερον ὁμως ὅτι ἡ διὰ τοῦ Ὅτι γραφή εἶναι ἐλλειπτική, Τώρα [Παρὸν εἶναι τὸ διάστημα τοῦ χρόνου καθ'] ὅτι ἦλθα, ὡς εἰς τὰ πρῶτα παραδείγματα, Μὲ εἶπε [τοῦτο] ὅτι θέλει ἐλθεῖν, καὶ Ἔθ' ὑμῶσε [διὰ τοῦτο] ὅτι δὲν ἠθέλησα. Πρόσθεσε, ὅτι οἱ παλαιοὶ ἐξεναντίας ἐμεταχειρίσθησαν κάποτε τὸ χρονικὸν Ὅτε, εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ Ὅτι, οἶον, « Τῶν μὲν οὖν ὑμετέρων προγόνων καλὸν λέγεται, » Ὅτε τοὺς Ἀργείων τελευτήσαντας ἐπὶ τῇ Καθμείᾳ οὐκ εἶσαν ἀτάφους γενέσθαι » (Ξενοφ. Ἑλλ. ἱστορ. VI, § 5, 46). Τὸ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος « Ἀκούομεν ἘΝ ἌΛΛΟΙΣ, Ὅτε » οὐδὲ βοὸς ἘΤΟΛΜῶΜΕΝ γεύεσθαι » (Πλάτ. Περὶ νομ. VI, σελ. 782) δὲν εἶναι τόσον βέβαιον, ἐπειδὴ, παρὰ τὸ ἐπιρρήμα, ἔχει χρεῖαν ἴσως ἄλλης διορθώσεως « Ἀκούομεν ἌΛΛΟΥΣ, » Ὅτε οὐδὲ βοὸς ἘΤΟΛΜΩΝ γεύεσθαι ». Πρὸ τούτων εἶπε καὶ ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. ρ', 626),

οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεὺς, Ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκεία νίκηην.

Ἐσημειώθη ἀλλοῦ (Ἄτακτ. I, 162-164), ὅτι οἱ βάρβαροι ποιηταὶ Γραικορ. ἐμεταχειρίζοντο ἀντὶ τοῦ ἀναφορικοῦ Ὅ, τὸ Τὸ, καὶ τοῦτο πάλιν (Αὐτόθ. σελ. 101, καὶ II, σελ. 315) ἀντὶ τοῦ χρονικοῦ Τότε.

ΟΤΡΑ καὶ Τρά, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνών. τοῦ Βελονία

(*aiguillée*). Κλωστής μέρος , ὅσον ἀρκεῖ εἰς τὴν διὰ βελόνης ράψιν.

Ἀπὸ τὸ *Tractus* τῶν Ῥωμ. κατὰ τὰ Γλ. « *Tracta...* » ἐλκύσματα , μηρύματα » καὶ « *Tractæ* , κατάγματα ἐρίου , » ἐλκύσματα , μηρύματα ». Ὅθεν καὶ *Trama* (*Trame*) τὸ ὑφάδιον (*Z.* Λάμνω). Ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ μεταλλικῆς κλωστής τὴν ὀνομάζομεν Σύρμα. *Z.* Σύρμα.

ΟΥ δίφθογγος , ἀντὶ τῆς ΟΙ. *Z.* Ὀριθαρεῖον.

ΟΥΔΑ (εἰς) ὀνόματα. *Z.* Πλεξούδα καὶ Ψυχαρούδα.

* ΟΥΔΕΝ. Δύο φράσεις συνήθεις ἔχομεν ἐκ τούτου· λέγομεν, *Εἶναι ἐν καὶ τὸ οὐδέν*, *Τὸ (ἢ Τὸν) κρίνω ἐν καὶ τὸ οὐδέν*, σημαίνοντες πρᾶγμα ἢ πρόσωπον οὐδενὸς ἀξίον (*Nul*, ἢ *qui n'importe en rien*). Ἡ ἄλλη εἶναι, Ἀπὸ τὸ οὐδέν (*De rien*), οἶον, Ἀπὸ τὸ οὐδέν αὐξήθη, ἐπλούτησεν, ἔγινε μέγας καὶ πολὺς (*Z.* Οὐτιδανὸς), ὡς εἶπεν ὁ Κωμικὸς (Ὅρν. 799),

Ἡρέθη φύλαρχος, εἶθ' Ἴππαρχος, εἶτ' ἐξ οὐδενὸς
Μεγάλα πράττει.

ΟΥΔΕΤΙΠΟΤΕ. *Z.* Τίποτε.

ΟΥΛΑΚΗΣ. *Z.* Γλακῶ.

ΟΥΡΑ (εἰς) ὀνόματα. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. II, σελ. 291) περὶ τῶν τελευτώντων εἰς $\overline{\text{ουρα}}$ ἐπιτατικῶν ἢ περιεκτικῶν ὀνομάτων τούτων πρόσθεσε, ὅτι παρεφθάρησαν ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὰ καταλήγοντα εἰς $\overline{\text{ωρα}}$ ἢ $\overline{\text{ωρη}}$. Οὕτως ἔλεγον Πληθώραν, Ἑλλ. τὸ πολὺ πλῆθος, Ληθώραν τὴν παντελεῆ λήθην, Ἐλπώραν (καὶ Ἐλπωρὴν) τὴν μεγάλην ἐλπίδα, καὶ Θαλπώραν (ἢ Θαλπωρὴν) τὴν μετ' ἡδονὴν θάλψιν. Ἰδ. Ἀρκάδ. Περὶ τίν· σελ. 101. *Z.* καὶ Ξυσμάρα.

* ΟΥΡΑΝΙΑ (feu *Saint-Elme*). *Z.* Σίφουνας.

* ΟΥΣΙΑ (*substance*) ὀνομάζεται εἰς τὰ φαγησερά,

ὅ,τι ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς παλαιούς Νόσος, Ἑλλ. ὄθεν καὶ τὸ Νόσιμον καὶ τὸ Ἄνοσον οἶον Τὸ κρέας τοῦτο δὲν ἔχει οὐσίαν, ἤγουν τοῦ λείπει ὅλον ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅ,τι τὸ κατασένει καὶ νόσιμον εἰς τὴν γεῦσιν, καὶ ἱκανὸν νὰ θρέψη. Καὶ τοῦτο μόνον ὠνόμαζεν ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ τροφ. § 2, σελ. 593) Τροφήν· « Τροφῆς δὲ τὸ τρέφον τοῦτο τροφή, καὶ » Οἶον τροφή » ὅπου γράφει ψιλῶς Οἶον, ἤγουν μόνον.

ΟΥΤΙΔΑΝΟΣ, Σ. Οὔτιδανὸν ἄνθρωπον λέγομεν, τὸν οὐδενὸς ἄξιον (un homme de rien), τὸν λογιζόμενον Ἐν καὶ τὸ οὐδέν. Ζ. Οὐδέν.

ΟΦΘΑΛΜΟΦΑΝΙΑ. Ζ. Παροφθαλμιστής, καὶ Ψηφᾶς.

ΟΦΘΑΛΜΙΖΩ (χυδ. Φθαρμίζω, Σ.), συνών. τοῦ Ὀμματιάω. Ζ. Ὀμμάτιον.

ΟΦΙΔΟΓΔΩΣΣΟΝ (χυδ. Φιδόγλωσσον, Σ.), φυτὸν συγγενὲς τῆς Πτερίδος (fougère), ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς νέους φυτολόγους Ophioglossum (Ophioglosse ἢ langue de serpent).

Ἑλληνιστὶ ἔπρεπε νὰ ὀνομάζεται, Ὀφιόγλωσσον· ἀλλὰ φυτὸν οὕτως ὀνομαζόμενον δὲν εὑρίσκεται εἰς τοὺς παλαιούς.

ΟΦΙΔΟΤΡΥΠΑ (Φιδότρυπα, Σ.) τρύπα ἢ φωλεὰ ὀφειδίου, (trou de serpent), Χειᾶ, Ἑλλ.

* ὈΧΕΣΚΕ. Ζ. Τίς.

ΟΨΑΡΕΪΩ (χυδ. ψαρεύω, Σ. Δ.), Ἄλιεύω, Ἑλλ. (pêcher). Σπανιώτερον λέγομεν Ἄλιεύω· σώζεται ὁμως εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τοῦτο, οἶον (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Ὁ ΓΙΑΝΑΔΙΕΨΗ ὁ ψαῖς, ἤλθεν ἐκεῖ νὰ φθάση,

ἤγουν Ὁ ΔΙΑ ΝΑ ἈΛΙΕΨῆ.

ΟΨΙΜΟΣ. Ζ. Ἐψές.

Π.

ΠΑΓΑΪΝΩ. Ζ. Ὑπάγω.

ΠΑΓΙΑΪΛΙΟΝ. Ζ. Καλαμοπλαγιάουλον.

ΠΑΓΪΔΑ, οὐσ. Ξηλ. Σ. Βρόχια, οὐδέτ. πληθ. Σ. Πάγη και Παγίς, Ἐλλ. Παγίς (riége) ἢ Βρόχιον (lacet) λέγεται ἢ χρησίμος εἰς ζωγρείαν μηχανή· « Πάγη, παγίς, ποδάγρα, » βρόχος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Στένω παγίδα (dresser un riége), ὡς ἔλεγαν και οἱ παλαιοὶ « Πάγας σῆσαι » (Ἡρόδοτ. II, 121. § 2). Ἐπεσεν εἰς τὴν παγίδα ἢ εἰς τὰ βρόχια, ἤγουν ἐζωγρήθη· και μεταφορ. ἐκρατήθη ἀπὸ ἀπάτην κακῆς ἐπιθυμίας· φράσις συχνὴ και εἰς τὴν Π. και εἰς τὴν Ν. Διαθήκην, οἶον « Ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν και παγίδα » (Α, πρὸς Τιμόθ. 5', 9).

ΠΑΓΪΔΕΣ. Τὸ παράξενον εἶναι, ὅτι Παγίδας, Ξηλ. και Παγίδια οὐδέτ. ὀνομάζομεν και τὰς πλευράς (côtes), ἤγουν τὰ περιέχοντα τὸν θώρακα κόκκαλα τοῦ σώματος. Ἡ λέξις, κακὰ ἐτυμολογημένη ἄλλοῦ (Πρόδρομ. Ἐλλην. Βιβλιοθήκ. σελ. 284), ἐμεταμορφώθη ἀπὸ τὸ Πλαγίδες, εἰς τὸ Παγίδες, μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δευτέρου σοιχείου· και μαρτύριον τούτου τὸ κοινὸν Παγιαύλιον ἀντὶ τοῦ Πλαγιαύλιον (flûte traversière). Πλαγίδας τὰς ὀνόμασαν οἱ Γραικοί. διότι ἀρχίζουσι ἀπὸ τὰ πλάγια (côtés) τοῦ σώματος μέρη δεξιὰ και ἀριστερά. Οὕτως ὀνομάζομεν Πλάγια, Σ. και Βουνόπλαγα, Δ. οὐδέτ. πληθ. και τὰς κλίσεις τῶν ὄρων (côtes), και ἀπλῶς τὰ ὑψώματα τῆς γῆς (coteaux). Ἀπὸ τὸ πλάγιον παράγεται τὸ Πλαγιαῖζω ἀμετάβ. (se mettre sur le côté), και μεταβ. (mettre sur le côté).

Ὁ χυδαῖσμός τῆς λέξεως δὲν εἶναι νέος· ἀπὸ τὴν ἐβδόμην

ἤδη ἑκατονταετηρίδα, ἔλεγον Παγίδες ἀντὶ τοῦ Πλαγίδες.

ΠΑΓΟΝΩ, ῥημ. ἐνεργ. Σ. Πήσσω τί ὑγρὸν (glacer) — 2)
Μεταφ. λυπῶ, θλίβω, οἶον Μοῦ ἐπάγωσε τὴν ψυχὴν
ἢ τὴν καρδίαν, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ (Ἡσιόδ. Ἔργ. καὶ ἡμ.
360),

————— Τό τ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ·
καὶ παθητικῶς (Εὐριπιδ. Ἴππολ. 803)·

Λύπη παχνωθεῖς, ἢ πὸ συμφορᾶς τινος;

3) Παγόνω ἀμεταβ. συσέλλομαι ἀπὸ τὴν ψύχραν, πήσσομαι
(se geler, se glacer) Πήγνυμαι, Ἑλλ. καὶ μεταφορ.
οἶον Ἐπάγωσα, ὡς τὸ ἤκουσα, Κατεπλάγη, Ἑλλ.
(s'étonner, demeurer stupéfait). Ζ. καὶ Ψυχραίνω

ΠΑΓΟΣ, οὐδέτ. Σ. Παγετὸς ἢ Πάγος, ἀρσ. Ἑλλ. (gelée).
Εἰς τοὺς Ἑβδ. εὐρίσκεται καὶ ὁ οὐδέτερος σχηματισμὸς
(Ναοῦμ, γ', 17) « Ἐν ἡμέρᾳ πάγους » μὲ διάφορον ὁμῶς
γραφὴν Πάγου.

ΠΑΓΩ. Ζ. Ὑπάγω.

ΠΑΖΑΡΙΣΙΟΝ. Ζ. Πρατικόν.

ΠΑΘΑΪΝΩ, Σ. αἰσθάνομαι ἀβούλητον τί καὶ δυσάρεστον
(souffrir). Τούτου ἐπίτασις εἶναι τὸ Πάσχω (pâtir).
Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 281) πρόσθεσε τὰς
ἐξῆς φράσεις, Ἡθελέσ τα κ' ἔπαθέσ τα, λέγομεν πρὸς
τὸν πάσχοντα ἐξ ἰδίας ἀβουλίας ἢ ἀπροσεξίας. Πρὸς τὸν
τοιούτον ἀκόμη λέγεται καὶ τὸ, Καλὰ νὰ πάθης! τὸ ὁποῖον
ἄλλως νὰ ἐξηγηθῇ δὲν ἐμπορεῖ πλὴν κατὰ σχῆμα τὸ λεγόμενον
Εὐφημισμὸς, ἦγουν Κακὰ ἔπαθες· Θέλεις πάθειν
(ἢ σ' εὐχομαι νὰ πάθης) καλὰ εἰς τὸ ἐξῆς (Ζ.
Ἰχίτας).

Τοιούτων εὐφημισμῶν παραδείγματα εἰς τοὺς παλαίους εὐρίσκονται πολλά· τὸ μάλιστα ἀξιοσημείωτον εἶναι τοῦ Δημοσθένους. Ὁ φιλόπατρις οὗτος ῥήτωρ, θέλων νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς ἀνοήτους συμπολίτας του, ἀπὸ πόσῃν εὐπορίαν εἰς πόσῃν ἀπορίαν εἶχαν καταστήσειν, λέγει (Πρὸς Λεπτίν. σελ. 492) « Τότε μὲν γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν καὶ γῆς εὐπόρει καὶ » χρημάτων, νῦν δὲ εὐπορήσει· δεῖ γὰρ οὕτω λέγειν, καὶ μὴ » βλασφημεῖν ». Ἀντὶ νὰ εἴπῃ, « Νῦν δὲ ἈΠΟΡΕῖ » διὰ νὰ φύγῃ τὸ δύσφημον, εἶπε « Νῦν δὲ ΕὐΠΟΡῆΣΕΙ » ἤγουν, Τότε ἡ πόλις εἶχε καὶ γῆν καὶ χρήματα πολλά, τώρα δὲ, θέλει τὰ ἀποκτήσειν.

Καλὴν τὴν ἐπάθαμεν, (ἐλλειπτ. τοῦ Τύχην) λέγομεν εἰρωνικῶς παθόντες τί ἀπροσδόκητον, καὶ Καλὴν θέλομεν τὴν πάθειν, κινδυνεύοντες νὰ τὸ πάθωμεν. Οὕτως εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης Ἐκκλ. 95),

Οὐκοῦν καλὰ γ' ἂν πάθοιμεν, εἰ πλήρης τύχοι
Ὁ δῆμος ὦν, κ. τ. λ. —————

Ἄν πάθω τίποτε, ἤγουν Ἄν ἀποθάνω· ὡς καὶ οἱ παλαιοί. Ὁ Δημοσθένης (Κατὰ Φιλίππ. I, σελ. 43) λέγει περὶ τοῦ Φιλίππου, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, « Ἄν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς » ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε ». Οἱ παλαιοὶ ἐσυνήθιζαν ν' ἀρχίζωσι τὰς διαθήκας των μὲ τοῦτα τὰ λόγια : « Ἐσαι μὲν » εὔ· ἦν δέ τι πάθω, ταῦτα διατίθεμαι ». Τί ἔπαθε, ἤγουν τί τὸν συνέβη, διὰ ποίαν αἰτίαν, οἷον προσμένοντες τινὰ βραδύνοντα λέγομεν, : Τί ἔπαθε καὶ δὲν ἔρχεται ; ὡς εἶπεν ὁ ἀνωτέρω Κωμικὸς (Σφ. 266),

Τί χρῆμ' ἄρ' οὐκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστῆς
Πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλήθος ;

τὸ ὅποιον ἐλέγετο καὶ διὰ μετοχῆς οἷον, κοιν. : Τί ἔπαθες

καὶ γελᾶς; « Τί παθῶν γελᾶς »; Ἑλλ. :Τί ἔπαθες
» καὶ σιωπᾶς; « Τί παθῶν σιγᾶς; » Ἑλλ.

ΠΑΘΗΜΑ. Τὰ παθήματα γίνονται μαθήματα,
Παροιμία φρονιμωτάτη, ἀλλ' ἤτις δὲν ὠφέλησε ποτὲ πλὴν τοὺς
φρονίμους.

ΠΑΘΗ. Ζ. Παχνί.

ΠΑΙΓΝΪΔΙΑ, οὐσ. πληθ. Ζ. Παίζω.

ΠΑΙΔΟΓΡΑΦΪΑ, Δ. Παιδογραφίαν καὶ Παιδιο-
γραφίαν (νομικὰς λέξεις ἀναγκαίας εἰς ἡμᾶς) ἔλεγον οἱ
Γραικορ. τὴν εἰς τὸ δημόσιον γραμματεῖον τῶν γεννωμένων
παιδίων καταγραφὴν.

ΠΑΪΖΩ, Σ. Λέγεται καὶ περὶ παίξεως μουσικῶν ὀργάνων
(jouer), οἷον Παίζει τὴν λύραν, τὴν κιθάραν,
ὡς εἶπεν ὁ Πίνδαρος (Ὀλυμπ. I, 23),

Μουσικᾶς ἐν ἄωτῳ,
Οἷαν παίζομεν φίλαν,
Ἄνδρες ἀμφὶ θάμα
Τράπεζαν————

Καὶ αὐτὰ τὰ ὄργανα, Παιγνίδια, ἔτι δὲ καὶ Σημάματα
χυδ. ἀντὶ τοῦ Σημάματα ἢ Σημάσματα, ἀπὸ τὸ
Σημαίνω (sonner). Εἰς τὸν ἀόριστον λέγομεν Ἐπαιξα.

ΠΑΪΡΝΩ. Ζ. Πέρνω.

ΠΑΚΤΩΤΗΣ. Ζ. Ἀνασάτης.

ΠΑΛΑΜΑΡΙΟΝ. Ζ. Παλάμη.

ΠΑΛΑΜΗ, Σ. τῆς χειρὸς τὸ ἔσω κοῖλον μέρος (paume).
Τὸ ὑποκορ. Παλάμιον, οἷον Τοῦ ἔπαιξαν τὰ παλά-
μια, ἢ τὰ παλαμάκια, ἤγουν τὸν ἐκρότησαν περιπαίζοντες.
Ἐκ τούτου καὶ Παλαμάριον τὸ χονδρὸν σχοινίον (cable)
ἐκ τοῦ ὁποίου κρέμεται ἡ ἄγκυρα (câble). 2) ἐκ τοῦ ὁποίου

ἀμέσως προσδένονται τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν, Ἀπόγειον καὶ Πρυμνήσιον, Ἑλλ. (amarre).

Πιθανὸν ὅτι Παλαμάριον ὠνομάσθη διὰ τὸ πάχος, ὡς εὐὰ γεμίσει τὴν παλάμην· τὸ ὀνομάζουσι ἔτι καὶ Γοῦμεναν Σ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν gumena (gomène), τὸ ὁποῖον ἐτυμολογήθη ἀπιθάνως ἀπὸ τὸ Κάμιλος, Ἑλλ. (σχοινίου χονδρόν). Ἴσως κατὰ χυδ. γελοίαν μεταφορ. ἀπὸ τὸ Ἡγούμενη (Abesse).

ΠΑΛΑΜΙΖΩ, Σ. Παλαμίζει τὸ πλοῖον ὅστις φράσσει τὰ σχίσματα ἢ τὰς τρύπας τοῦ πλοίου ἐπαλείφων μὲ πίσσαν, ῥητινήν καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀπὸ τὸ Παλάμη, ὡς ἐτυμολόγησαν τινὲς καὶ τὸ Spalmare (espalmer) τῶν Ἰταλῶν. Τὰ Γλ. φέρουν « Palmo συνδέω ».

ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΙΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ. Ζ. Ἀναρρόουσα.

ΠΑΛΙΡΕΑ, Δ. Τὸ ἐξηγεῖ διὰ τοῦ Παλιούρος, Ἑλλ. (Διοσκορίδ. I, 121). Εἶναι, ἂν δὲν λαθάνωμαι, ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ Παλιούρου, χρήσιμον εἰς βαφήν (pergrun des teinturiers), τὸ τουρκοχυδαῖσι ὀνομαζόμενον Ἀσφοῦρ ἢ ὡς ἄλλου τὸ ὀνομάζει ὁ Δ. Οὔσφορ, μὲ συνών. Κνίκος. Ὁ Κνίκος (γρ. Κνήκος) ὅμως εἶναι ὁ Cartamus tinctorius (safran bâtard) τῶν φυτολόγων, χρήσιμος ὁμοίως εἰς βαφήν. Ὁ αὐτὸς Δ. φέρει καὶ Ἀσφη, Ξηλ. ὡς συνών. τοῦ Ἄλιμος, Ἑλλ. Ὁ Διοσκορίδης (I, 120) ἱστορεῖ ἀμέσως πρὸ τοῦ Παλιούρου τὸν Ἄλιμον. Κατὰ τὸν Ἄγγλον Ἐκδότην τοῦ Θεοφράσου (pag. Ixii), Παλιούρο ἠκούσθη προφερόμενος ὁ Παλιούρος.

ΠΑΛΙΣΤΡΟΝ, Σ. ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς ξέσιν καὶ ὀμάλισιν τῶν τραχέων, Λίστρον, Ἑλλ. (doloire, rabot). Ἴσως ἢ ὀρθὴ γραφὴ ἔπρεπε εὐὰ ἦναι Πάλλιστρον, ἀπὸ τὸ Πᾶν καὶ Λίστρον « Λίστρον, ξυστήρ... ὀμάλιστρον, κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἴσως δὲ καὶ ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Ὄμάλιστρον, Ἑλλ.

μέ ἀφαίρεσιν τοῦ ἀρχικοῦ, καί τροπήν τοῦ μ , Μάλισρον καί Πάλισρον. Τὸ Λίςρον τοῦ Ὁμήρου (Ὀδυσσ. χ', 455) ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Εὐστάθιον « Πτύον σεσιδηρωμένον » (bêche).

ΠΑΛΟΥΚΙ. Ζ. Ρούμπαλον.

ΠΑΝΙΣΤΡΟΝ, Σ. Πανίον προσδεμένον εἰς ἄκραν ξύλου, χρήσιμον νὰ σαρόνη τὸν φούρνον μετὰ τὴν πύρωσιν (écouvil-
lion). Ὅσις ἀγαπᾷ νὰ τὸ ἐξελληνίσῃ, ἐμπορεῖ νὰ τὸ ὀνομάσῃ
* Ἰπνόμακτρον.

ΠΑΝΤΕΛΑΚΑΪΚΑΛΟΣ. Ζ. Κάκαρον.

ΠΑΝΤΑΡΦΑΝΟΣ. Ζ. Παντόρφανος.

ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ. Ζ. Εἶδος.

ΠΑΝΤΟΡΦΑΝΟΣ, Σ. Ὀρφανὸς ἀπὸ μητέρα καὶ πατέρα
(orphelin de père et de mère).

ΠΑΠΑΔΙΑ. Ζ. Σκορδαλός.

ΠΑΠΑΔΑ, Ζ. τὸ Κουρκούτιον (Ἄτακτ. II, σελ. 207).
Ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Παιπάλη « Παιπάλη, ἄλευρον λεπτὸν τὸ
» ἀπὸ κριθῆς, ἢ κέγγρου, ἢ τὸ τυχὸν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΑΠΑΛΗΘΡΑ, οὐσ. Θηλ. Δ. αἰ μένουσαι ἀπὸ τὴν
περιξύρησιν τῆς κεφαλῆς εἰς σχῆμα σεφάνης εἰς τὴν κορυφὴν
τρίχες τῶν ἱερωμένων (tonsure). Οὕτω τὴν ὠνόμαζαν οἱ
Γραικοί. Τὴν ἔλεγαν ἔτι καὶ Γάρραραν ἢ Γαράραν, Δ.
σφαλλογραφημένην ἴσως ἀντὶ τοῦ, Καράραν, ἀπὸ τὸ
Κάρα, ἢ κεφαλή.

ΠΑΠΑΠΑΠΑΠΑ, Σ. Παπαί, Ἑλλ. ἐπιφώνημα θαυμα-
σμοῦ. Σώζεται λοιπὸν εἰς τὴν γλῶσσαν τὸ Παπαί, πολυ-
συλλαβισμένον κωμικῶς, κατὰ τὸ Παπαπαπαπάξ, Ἑλλ. τοῦ
Κωμικοῦ (Νεφ. 391).

ΠΑΠΙΑ, Σ. Δ. Νῆσσα, Ἑλλ. (canard). Πιθανὸν ὅτι
εἶναι ὁ Πάππος τοῦ Αἰλιανοῦ (Περὶ ζ. ιδιότη. III, 30, μέ

τάς σημ. τοῦ Συνειδέρ. σελ. 95), ἐπειδὴ ὁ Πολυδεύκης σημαίνει τὴν φωνὴν τῆς χηνὸς ὄχι πολὺ διάφορον ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς Παπίας διὰ τοῦ Παππάζω.

ΠΑΠΟΥΔΙΑ, οὐδέτ. πληθ. Σ. Κοκκία (fèves) ἢ Φασώλια (haricots) βρασμένα, ἀποσαλαγμένα καὶ ὀλίγον ἀλατισμένα, τρωγόμενα, ὡς κόλυβα. Κατὰ τροπὴν τοῦ λ̄ εἰς τὸ δ̄, ἀντὶ τοῦ Παπούλια. Οἱ φυτολόγοι ὠνόμασαν Pappules de Crète (Παπούλια τῆς Κρήτης) ὄσπριον τι παρόμοιον τοῦ Ὠχρου.

ΠΑΠΥΛΕΩΝ καὶ Παπυλαιῶν, Δ. Λέξις τῶν Γραικορ. σημαίνουσα σκηνὴν (tente), ὅθεν ἐγεννήθη τὸ Γαλλιστὶ λεγόμενον Pavillon. Παράγεται ἀπὸ τὸ Ῥωμ. papilio τὸ σημαῖνον τὴν κοινῶς λεγομένην Πεταλούδαν (papillon), καθ' ὁμοιότητα τῆς ὁποίας ὠνόμασαν καὶ τὴν σκηνὴν μὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα. Τὰ Γλ. φέρουν : « Papilio, σκηνώμα, ψύχη, ἘΣΠΙΝΪΗ ». Ψύχην νοοῦν τὴν Πεταλούδαν· τὸ τελευταῖον ἘΣΠΪΝΗ δὲν εἶναι οὔτε Ὄσπίτιον, οὔτε Κορτίνη, ὡς εἶκασαν οἱ κριτικοί. Ἰσως ἐγράφετο ἩΠΙΟΛΗ. Ὁ Ἀριστοτέλης (Περὶ ζ. ἰσορ. VIII, 27) λαλῶν περὶ γένους τινὸς πεταλούδας λέγει, « Οἶον ὁ Ἡπίολος ὁ περὶ τὸν λύχνον πετόμενος » τὸ ὁποῖον ὁ Πλίνιος μεταφράζει papilio. Ὁ δὲ Οὐόσσιος εἰκάζει ὅτι καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν Papilio παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἡπίολος.

ΠΑΡΑΓΆΔΙΟΝ, οὐσ. οὐδέτ. (Παραγάδης, ἄρσ. Δ.) εἶδος δικτύου (filet), ἴσως ἀπὸ τὸ « Παρά γῆν » τὸ ριπτόμενον δηλαδὴ εἰς τὰ παράγια, καὶ ὄχι εἰς τὸ πέλαγος.

ΠΑΡΑΓΙΆΛΙ. Ζ. Παραιγιαλίον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦῆ, λέξ. νομ. Δ. (prescription).

ΠΑΡΑΓΥΌΣ. Ζ. Θρεπτός.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, Δ. λέξις νομική (production des témoins).

ΠΑΡΑΔΑΡΜΟΣ. ΠΑΡΑΔΑΡΤΗΣ. Ζ. Παραδέρνω.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ. Ζ. Ἐξόμπλιον.

ΠΑΡΑΔΕΡΝΩ, ἀμετάβ. Σ. Δ. Κοπιάζω ὑπὲρ δύναμιν, θλίβομαι, ταλαιπωροῦμαι, οἶον (Ἄπολλ. ἐν Τύρ.),

Ὅπου παράδειρε πολλά καὶ γλυσε τὴν ζωὴν του.

Ἀδιάφορον εἶτ' ἀπὸ τὸ Δαίρω, τὸ ραβδίζω (bâtonner), εἶτ' ἀπὸ τὸ Δέρω, τὸ ἐκδέρω (écorcher), κριθῆ ἢ μεταφορά. Τὸ ρηματικὸν οὖσ. Παραδαρμός, Σ. (peine excessive), καὶ τὸ ἄχρηστον ἐπίθ. Παραδαρτιάδης, Δ. Ὑπέρκοπος, Ἕλλην. (excédé de travail).

ΠΑΡΑΔΗΓΩ. Ζ. Παροδηγῶ.

ΠΑΡΑΔΙΑΒΑΣΩ. Ζ. Ξεφαντόνω.

* ΠΑΡΑΔΙΔΩ, διδάσκω τέχνην ἢ ἐπισήμην τινα, Παραδίδωμι, Ἕλλ. (enseigner). Λέξις ἀρχαία, οἶον (Πλάτ. Θεαιτ. σελ. 198), « Ταύτη δὴ οἶμαι τῇ τέχνῃ αὐτός τε » ὑποχειρίους τὰς ἐπισήμας τῶν ἀριθμῶν ἔχει, καὶ ἄλλω » παραδίδωσιν ὁ παραδιδούς... Καὶ καλοῦμέν γε, παραδίδοντα » μὲν, διδάσκειν, παραλαμβάνοντα δὲ, μανθάνειν ».

ΠΑΡΑΔΙΚΑ, Σ. ἐπίθ. ἀπὸ τὴν Παρά καὶ τὸ Δίκη, Παρά δίκην, Ἕλλ. (à tort).

ΠΑΡΑΔΡΟΜΑ ἐπίθ. Ζ. Δρόμος.

ΠΑΡΑΘΕΚΩ, Σ. (déposer), Παρατίθημι καὶ Παρακατατίθημι, Ἕλλ.

ΠΑΡΑΘΕΤΩ, ΓΓ. Παρατίθημι, Ἕλλ. (placer à côté).

ΠΑΡΑΘΗΚΑΡΗΣ, μέ συνών. Παρακαταθηκάρης καὶ Σημαδοφυλακτής, Σ. Σημαδοφύλακας, Σ. Παραθηκάριος, Δ. ὁ φυλάσσει τὴν παραθήκην (depositaire).

ΠΑΡΑΘΗΚΗ καὶ Παρακαταθήκη, Σ. τὸ πρὸς καιρὸν ἐγχειριζόμενον εἰς τινά, ἢ τὸ φυλάξῃ (dépôt). Καὶ τὰ δύο Ἑλλ. ἂν καὶ ὁ Φρύνιχος (σελ. 138) καταδικάζῃ τὸ μονοπρόθετον.

ΠΑΡΑΘΥΡΙ, Σ. Παραθύριον Δ. (fenêtre) τὸ λεγόμενον καὶ Παράθυρον. Ὁ Πλούταρχος (Συμποσιακ. II, 2) θηλ. « Μὴ δοκῶμεν, τῇ αὐλείῳ τὸν τύφον ἀποκλείοντες εἰσ- » ἀγειν τῇ παραθύρῳ ». Τὸ ὠνόμαζαν καὶ Φεγγίτην, Ζ. Σπεγγέτια.

ΠΑΡΆΘΥΡΟΝ, Σ. Παράθυρα νοεῖ ἐδῶ, τὰ διαστήματα τῶν ἐπάλλξεων, Ἰταλισί merlo (ἴσ. porte crénelée).

ΠΑΡΑΙΓΙΆΛΙΟΝ (Παραγιαλί καὶ Περιγιαλί, Σ. Παραγιαλίον Δ.) οἶον (Ἄπολλ. ἐν Τύρ.),

Καὶ βγαίνει τὴν ἢ θάλασσαν ἔξω εἰς περιγιαλί,
 Σὰν νάχε πάγει ξεργατοῦ τινὰς νά τὴν ἐβάλει,

ἤγουν, Καὶ ἡ θάλασσα τὴν ἐκβάλλει ἔξω εἰς τὸ παραιγιαλίον, ὡς νά εἶχε τίς ἐξεπίτηδες [ἐκεῖ] τὴν βάλειν.

Τὸ ἀπλοῦν Αἰγιαλός, Ἑλλ. ἐσήμαινε τὸν ἐγγίζοντα εἰς τὴν θάλασσαν τόπον τῆς γῆς (rivage) καὶ κτυπούμενον ἀπὸ τὰ κύματα. Τὸ σύνθ. Παραιγιαλός καὶ Παραιγιαλίον εἶναι τοῦ παρακμ. ἑλλ.

ΠΑΡΑΚΑΘΪΖΩ, Δ. σημαίνει ὄχι μόνον τὸ Πολιορκῶ Ἑλλ. (assiéger), ἀλλὰ καὶ τὸ Ἐνεδρεύω ἢ Ὑποκαθίζω, Ἑλλ. ἤγουν κρύπτομαι προσμένων τὸν ἐχθρὸν, νά τὸν κτυπήσω ἀπροσδοκῆτως (s'embusquer), οἶον (Ἄπολλ. ὁ ἐν Τύρ.),

Καὶ τὴν αὐγὴν πρὸς τὸν γιᾶλον πάγει παρακαθίζει.

Τὸ ῥηματικὸν Παρακαθισμός, καὶ οὐδετ. Παρακάθισμα, Ἐνέδρα, Ἑλλ. (embuscade), οἶον (ΣΣ.),

Τὴν νύκτα ὁποῦ περπατῇ, γυρίζει ἀρματωμένος,
 Καὶ πᾶ εἰς τοὺς παρακαθισμοὺς, σὰν ἕνε μαθημένος.

ἤγουν, Τὴν νύκτα περιέρχεται ὀπλισμένος, καὶ ὑπάγει [νὰ κρύπτεται] εἰς τὰς ἐνέδρας, ὡς εἶναι συνειθισμένος. Ζ. Παραμονεύω, καὶ Ἐγκρυμμα.

ΠΑΡΆΚΑΙΡΑ. Ζ. Πάρωρα.

ΠΑΡΑΚΆΜΩΜΑ. Ζ. Παρασάδι.

ΠΑΡΑΚΈΛΙ, Σ. Παρακέλλιον, Δ. Ἄφεδρῶν, Ἑλλ. (garde-robe). Ζ. Ἀνάπαυσις.

ΠΑΡΆΚΕΛΟΝ, Σ. (γρ. Παράκελλον), Τὸ ἐξηγεῖ Anti-chambre.

ΠΑΡΑΚΛΆΔΙΟΝ (branche, ἢ bras de rivière), Δ. Εἰς τὰ προσημειωμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 284) πρόσθεσε, ὅτι εἰς τὸν Ὅμηρον (Ἰλιάδ. β', 755) ὁ Τεταρήσιος ποταμὸς λέγεται « Στυγὸς ὕδατος ἀπορρώξ » ἤγουν Παρακλάδιον, ὅπου οἱ εἰς Βενετιαν ἐκδοθέντες σχολιασαὶ (σελ. 82) σημειοῦν καὶ διάφορον τάσιν καὶ σημασίαν τῆς λέξεως, « Ἀπορρώξ δὲ ὀξύτωνως μὲν, Ἀπορρόη, βαρυτώνως δὲ, » [Ἀπορρώξ] Ἀπόρρυμα (γρ. Ἀπόρρηγμα) ».

ΠΑΡΑΜΆΧΑΙΡΟΝ, Δ. Παραξιφίς (poignard), Ἑλλ. Παραμάχαιρον λέγει ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιάδ. γ', σελ. 413) ὅτι ὠνόμαζαν τὴν Παραξιφίδα εἰς τοὺς χρόνους του.

ΠΑΡΑΜΟΝΑΪ, πληθ. καὶ Παραμονή, ἐνικ. Δ. ἐλέγετο ἡ φυλακὴ τοῦ Αὐτοκράτορος (garde impériale), καὶ Παραμόνιμον, Δ. ὁ τόπος ὅπου ἐκατοικοῦσαν ἢ ἐσέκοντο.

ΠΑΡΑΜΟΝΕΪΩ, Σ. Δ. σχεδὸν τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Παρακαθίζω (Ζ. Ἐγκρυμμα καὶ Παρακαθίζω), πλὴν ὅτι λαμβάνεται μεταφρ. εἰς σημασίαν εἰδικωτέραν τοῦ Παρατηρῶ νὰ εὔρω τινὰ μόνον, διὰ νὰ τὸν βλάψω (guetter).

ΠΑΡΑΜΌΝΙΜΟΝ. Ζ. Παραμοναί.

ΠΑΡΆΞΕΝΟΣ. Ζ. Στράνιος.

* ΠΑΡΑΠΑΤΙΟΝ, τὸ αὐτὸ ἴσως καὶ τὸ Μεσόπατον Δ. (entre-sol).

ΠΑΡΑΠΕΨΤΩ, Σ. Παραπέπτω, Παραπίπτω. Ἐπάρ-
πεσε τί (s'égarer), μεταφορ. λέγομεν, ὅτι ζητούμενον δὲν
εὐρίσκεται πρόχειρον εἰς τὴν χρεῖαν. Τοῦτο ἐσήμαιναν καὶ οἱ
Ἕλληνας διὰ τοῦ Παραπίπτω, οἶον, « Εἶναι δὲ τὸ σανδάλιον,
ἔφασκε παραπεσὸν ὑπὸ τῆ κιβωτῶ » (Λουκιαν. Φιλοψ. τόμ.
VII, σελ. 279. Ed. Bip.).

ΠΑΡΑΠΛΑΣΜΑ, Σ. Παρασούσουμον, Σ. Παράσημον
πράγμα, Σ. (monstre). Οὕτως ὀνομάζεται, ὅτινος ἢ θεσίς,
ἢ τάξις, ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ σώματος σχηματίζεται
παρὰ φύσιν.

Τὸ Παράσημον εἶναι Ἑλληνικὴ λέξις, ἀποχυδαῖσθεῖσα
εἰς τὸ Παρασούσουμον, ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Παρασύσ-
σημον.

ΠΑΡΑΠΟΛΙΟΝ, τὸ πλησίον τῆς πόλεως, τὸ συνεχές με-
τὴν πόλιν μέρος (faubourg). Ζ. Ζευγαλατεῖον.

ΠΑΡΑΠΟΛΥ΄, Ἐπίρρ. Σ. Παραπολλά, Δ. Γράφεται καὶ
δαιρετικῶς, Παράπολυ, Σ. Ἡ ἐπιρρήματικὴ γραφὴ εἶναι ἡ
ὀρθή, Παραπολυ Ἑλλ. (plus qu'il ne faut, trop),
οἶον (Ἄρισοφάν. Πλούτ. 445),

Καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παραπολυ
ἔργων ἀπάντων ἐργασόμεθ', εἰ κ. τ. λ.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ, Δ. σημεῖον ἔξω τοῦ κειμένου, πέμπτον τὸν
ἀναγνώστην εἰς ἄλλο βιβλίον, ἢ μέρος βιβλίου (renvoi).

ΠΑΡΑΠΟΡΤΙ, Σ. Παραπόρτιον, Παραπυλῖς, ἢ Παρα-
πύλιον, Δ. Μικρὴ θύρα, πλησίον τῆς μεγάλης. Ἀφίνοντες τὴν
Πόρταν καὶ τὸ Παραπόρτιον, ἀκόμη καὶ τὸν Ἐτυμολό-

γον (σελ. 683), ὅσιν τὸ ἔτυμολογεῖ « Πόρτα, παρὰ τὸν » πόρον τηρεῖν!! » εὐαρεστούμεθα εἰς τὸ Παράπυλιον.

* ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΟΣ. Ζ. Παραπόταμον.

ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΝ, Σ. Δ. Ὄχθη ποταμοῦ (rive) Ἑλλ. Καὶ οἱ κατοικοῦντες τὰς ὄχθας Παραποτάμιοι, Ἑλλ. καὶ κοιν. (riverains).

ΠΑΡΑΠΡΟΪΚΙΑ, Σ. τὰ ἀπὸ τοὺς Γραικορ. νομικοὺς ὀνομαζόμενα ἑλληνικώτερον Παράφερνα (paraphernaux). Ζ. Ἐξώπρουκα.

ΠΑΡΑΠΡΟΣΩΠΪΖΩ, Σ. Φτιάνω, Σ. Βάνω φτιασίδι, Σ. Λέξις ωραία τὸ Παραπροσωπίζω (se farder), σημαίνουσα τὴν ἀτοπίαν τῶν, ὅσαι μὴν ἀρκούμεναι εἰς τὴν φυσικὴν ὄψιν παραπροσωπίζονται, ἢ γοῦν ἀσχημίζονται τὸ πρόσωπον, ἀνῆναι ωραῖαι, ἢ, ἀν ἡ φύσις τὰς ἔπλασεν ἀσχήμους, γίνονται ἀσχημότεραι, καὶ ὡς ἔλεγεν ὁ Κωμικὸς (Ἄριστοφάν. Ἐκκλ. 1072), ἀληθινοὶ

———— Πίθηκοι, ἀνάπλεω ψιμυθίου·

Τὰ γράϊδια μάλισα ἔχουν τὴν μανίαν νὰ παραπροσωπίζωνται, φανταζόμεναι δυνκτὸν νὰ μεταβάλωσιν εἰς νεότητα τὸ γῆρας·

———— Νῦν μὲν καπηλικῶς ἔχει·

Εἰ δ' ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,

Ὅψει κατάδηλα τοῦ προσώπου τὰ ράκη·

(Ὁ αὐτ. Πλούτ. 1063).

ΠΑΡΑΠΥΡΙ, Σ. Παραπύριον ἢ καὶ Παράπυρον, τὸ εἰς προφύλαξιν πυρὸς ἀσφάλισμα (garde-feu).

ΠΑΡΑΡΑΠΤΩ, Σ. προετοιμάζω δι' ἀραιᾶς προσκαίρου ραφῆς (faufiler, bâtir), τὸ μέλλον ἔπειτα νὰ ραφθῇ τελείως. Ἡ μετοχὴ οὐδετ. Παραρράμενον (bâti).

Κατωτέρω φέρει συνών. τὸ Τροπόνω καὶ Τροποράυγω, Σ.

Τοῦτο ἴσως εἶναι ἀντί τοῦ Τρυποραύγω (ὡς λέγουν καὶ Ὅγρος ἀντί τοῦ Ὑγρός), ἢ σημαίνει τὸ Ψευδοράπτω, ὡς καὶ τῶν Γάλλων τὸ faufiler, ἢ γουν τρόπον τινὰ ράπτω. Δηλοῖ καὶ τοῦτο ὁ Τρόπος, ὅθεν Τροπικός, Δ. ὁ μὴ ἀληθής, καὶ Τροποδεμένος, Δ. ὁ πανουργός.

ΠΑΡΑΡΡΙΖΙΤΗΣ, Σ. ἀρσ. οὐσ. ἢ μάλλον ἐπίθ. ἔλλειπτικόν τοῦ Κλάδος. Κλάδος φυόμενος εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου (rejeton), Παραφυάς, Ἑλλ.

ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ. Ζ. Παράπλασμα.

ΠΑΡΑΣΙΤΕΜΑ (γρ. Παρασίτευμα ἢ Παρασίτημα), Σ. Τὸ ἐξηγεῖ, σφετερισμὸν τῶν ἀλλοτρίων γινόμενον με ἀπάτην (escroquerie). Δὲν εἶναι κακὴ τοιαύτη χρῆσις τῆς λέξεως, μεταφορ. δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Παρασίτον (parasite).

ΠΑΡΑΣΟΥΣΟΥΜΟΝ. Ζ. Παράπλασμα.

ΠΑΡΑΣΤΑΘΙ, Σ. Ἀνωτέρω τὸ ὠνόμασε Παρακάμμα, Σ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ ἐργασίαν παννύχιον, ἢ πολλοῦ μέρους τῆς νυκτὸς (veillée passée au travail).

ΠΑΡΑΣΤΗΘΙ, Δ. Παραστήθιον, με ἐξήγησιν Ἐπαλξίς Ἑλλ. (rempart).

ΠΑΡΑΣΤΙΑ. Ζ. Στία.

ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΑ, Δ. ἐπίρρ. βαρβαροσύνθετον (ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν πρόθεσιν (Παρά) καὶ τὸ Ῥωμ. strata (σρωτὴ ὁδός). Σημαίνει, Παρά τὸ πρέπον, ἀτόπως, ἀλόγως, οἷον Ἐκαμες, ἢ ἐφέρθης παράστρατα. Λέγεται καὶ διαλυτῶς, Τοῦτο εἶν' ἐξωτῆς σράτας, ἢ Δὲν εἶναι τῆς σράτας. Ζ. Δρόμος.

* ΠΑΡΑΣΥΝΕΙΚΑΖΩ, κακῶς εἰκάζω ἢ συνεικάζω (se tromper dans ses conjectures).

ΠΑΡΑΤΕΡΙ, Σ. Δ. Παρατέριον (ἀπὸ τὴν Παρά, καὶ τὸ Ἔτερος), ἢ Παρατεαίριον (ἀπὸ τὴν Παρά, καὶ τὸ Ἐταῖρος), τὸ χωρισμένον ἀπὸ τὸ ἴσον ἢ ὁμοίον του, καὶ συζευγμένον μὲ ἄλλο ἄνισον ἢ ἀνόμοιον, Ἐτεροζύγον, Ἑλλ. (déparié, dépareillé), ὡς εἶπαν οἱ Ἑβδ. (Λευϊτικ. ιθ', 19) « Τὰ » κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγω » (Ἴδε καὶ Ἄτακτ. II, σελ. 346). 2) Καὶ ἀπλῶς τὸ μετὰ τὰ συζευγμένα λειπόμενον μόνον (dépareillé) * Παραζυγον Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Παράζυξ, Ἑλλ. (Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. Β', 3, § 6, σελ. 40).

Οὕτως οἱ φυτολόγοι Γάλλοι ὀνομάζουσι Impaire (παραζυγον) τὸ εἰς τὰ σύζυγα φύλλα (feuilles pinnées) ἀνώτατον μόνον φυλλίον.

ΠΑΡΑΤΖΟΥΚΛΙΑΖΩ. Ζ. Παρατζούκλιον.

ΠΑΡΑΤΖΟΥΚΛΙΟΝ, Δ. Παρωνύμιον, ὄχι γενεαλογικόν (surnom), ἀλλ' ὕστερον ἐπιβαλλόμενον (sobriquet) σκωπτικῶς, ψεκτικῶς, ἢ καὶ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἄψογον. Ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Κίκλιον ῥηματικόν τοῦ χρηστοῦ Κικλήσκω, Ἑλλ. καλῶ, ὀνομάζω, μὲ τὴν πρόθεσιν Παρακίκλιον καὶ Παρατσούκλιον. Ζ. Ἐπίκλιον.

Παρατσούκλιάζω, ῥῆμα (ἀπὸ τὸ Παρατσούκλιον) σημειωμένον ἀπὸ τὸν Δ. μὲ τὴν ἐξῆς μαρτυρίαν· « Ἄν ἐπαράπαιξες » (ἴσ. ἐπερίπαιξες) τοὺς ἄλλους... ἢ τοὺς ἐπαρατζούκλιασες, » εἰς τόσον ὅτι ἀπέμειναν ἐντροπιασμένοι κ. τ. λ. ».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. ΠΑΡΑΤΗΡΩ. Ζ. Συντηρῶ.

* **ΠΑΡΑΤΡΕΧΑΜΕΝΟΙ** (suite, cortége) λέγονται οἱ παρασέκοντες, καὶ παρακολουθοῦντες, ἡγεμόνα ἢ ἀξιωματικόν τινά. Οἱ Ἑβδ. τοὺς ὠνόμασαν Παρατρέχοντας, οἷον (Α', Βασιλ. κβ', 17) « Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι » τοῖς ἐφεσηκόσι κ. τ. λ. ». Ὀνομάζοντο καὶ περιεκτικῶς Περι-

δρομή, οὐσ. Ξηλ. ἐνικ. Ὁ Ποσειδώνιος (παρ' Ἀθην. XII, σελ. 542),
 ἰσορῶν τὸν ἀσελγέστατον βίον τοῦ Σικελιώτου Δαμοφίλου, λέγει
 « Τρυφῆς οὖν δοῦλος ἦν καὶ κακουργίας, διὰ μὲν τῆς χώρας
 » τετρακύκλους ἀπήνας περιαγόμενος, καὶ ἵππους, καὶ Φεράπον-
 » τας ὠραίους καὶ ΠΕΡΙΔΡΟΜῆΝ κολάκων τε καὶ παιδῶν
 » στρατιωτικῶν. Ὑστερον δὲ παῖνοικί ἐφυβρίσως κατέσρεψε τὸν
 » βίον, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν περιυβρισθεὶς ». Μαρτυρία μακρὰ, ἀλλ'
 ὠφέλιμος εἰς τοὺς δυνατοὺς νὰ ὠφελῶνται ἀπὸ παραδείγματα.
 Τοιοῦτοι ὡσεπιπολὺ γίνονται οἱ περικυκλούμενοι καὶ κολακευ-
 ὄμενοι ἀπὸ πολλοὺς αὐλικοὺς καὶ παρατρέχοντας· καὶ τοιοῦτον
 τέλος, ὅποιον ὁ Δαμόφιλος, ἔλαβαν τινὲς ἐξ αὐτῶν.

* ΠΑΡΑΤΡΕΧΩ. Τοῦτο σημαίνει ἔτι εἰς ἡμᾶς καὶ ὅ,τι ἐσή-
 μαιναν οἱ παλαιοὶ μὲ τὸ Διατρέχω ἢ Διαθέω, Ἑλλ. ἤγουν διαγω-
 νίζομαι πρὸς τινὰ εἰς τὸν δρόμον (disputer le prix de la
 course), οἶον (Πλουταρχ. Πῶς ἂν τις διακρ. τὸν κόλ. τοῦ
 φίλ. σελ. 216 Reisk) « Κρίσσων ὁ Ἰμεραῖος ἀπελείφθη διαθέων
 » πρὸς Ἀλέξανδρον ».

ΠΑΡΑΥΚΡΟΥΜΑΙ, Σ. Παραφικροῦμαι, Σ. Ἀκροάζομαι
 περιέργως ὅ,τι δὲν θέλουν οἱ λαλοῦντες νὰ ἐξεύρω (être aux
 écoutes), Παρακούω, Ἑλλ.

Σύνθετον ἀπὸ τὴν πρόθεσιν (Παρά) καὶ ἄλλο σύνθ. μὲ
 ἄλλην πρόθεσιν τὸ Αὐκροῦμαι, ἐξηγημένον ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II,
 σελ. 72).

Ἡ πονηρὰ ἔξις ν' ἀκούη τις τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτὸν ἐση-
 μειώθη ἀπὸ τὸν Ἄριστοφάνην, ὡς ἔξις ἀνελεύθερος, καὶ πρέπουσα
 εἰς μόνους τοὺς δούλους. Δοῦλος πρὸς ἐρωτῶντα δοῦλον ἄλλον
 ὁμοίον του, ἂν καταγίνεται εἰς τὸ αἰσχρὸν ἔργον τοῦτο (Ἄριστο-
 φάν. Βατρ. 750),

————— Παρακούων δεσποτῶν
 Ἄττ' ἂν λελῶσι; —————

ἀποκρίνεται,

————— Καὶ μάλα πλεῖν, ἢ μαίνομαι.

(j'en raffole).

ΠΑΡΑΥΤΑ, Δ. εὐθύς, χωρὶς ἀναβολὴν (sur le champ). Παρ' αὐτά, καὶ (ἐπιρρήματικῶς) Πάραυτα, Ἑλλ. « Πάραυτα, » παραχρῆμα, εὐθέως, παραυτικά » λέγει ὁ Ἡσύχιος (Ἰδ. Ἄτακτ. Π, σελ. 419). Τὰ συνών. τοῦ Πάραυτα ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω (Ζ. Εὐθύς), ὅπου πρόσθεσε, ὅτι τὸ Μονερῆς ἢ Μόνωρις, ἀναλύεται εἰς τὸ Μόνη τῆ ὥρα, ὡς καὶ τὸ Μονοτάρου, εἰς τὸ Μόνον τώρα (ἤγουν, πάλιν, Μόνη τῆ ὥρα) Αὐθωρόν, Ἑλλ.

ΠΑΡΑΦΕΡΝΑ. Ζ. Ἐξώπρουκα.

ΠΑΡΑΦΕΡΝΩ (γρ. Παραφέρω) Σ. καὶ Συμφέρνω (γρ. Συμφέρω) Σ. ἀμεταβ. εἶμαι παρόμοιος, παρομοιάζω (ressembler). Τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά δὲν γνωρίζουν πλὴν τὸ σπάνιον, Ἐμφέρω, τὸ οὖσ. Ἐμφέρεια, καὶ τὸ συνηθέστερον, ἐπίθ. Ἐμφερῆς ἢ Προσεμφερῆς. Ἄλλ' ὅτι εἶπαν καὶ * Παραφέρω εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν, πιθανολογεῖται ἀπὸ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Παράφορος, παραφερόμενος, ὅμοιος » κ. τ. λ. ».

* **ΠΑΡΑΦΡΟΝΙΜΟΣ**. Παραφρόνιμον (d'une prudence consommée) λέγομεν τὸν ἄκρως φρόνιμον, τὸν φρονιμώτατον, μεταχειριζόμενοι τὴν πρόθεσιν εἰς ὑπερθετικὴν σημασίαν, ὡς εἰς τὸ Παραμεγάλος, Παραπλούσιος, Παρατρελός, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Οἱ Γραικοὶ ἔλεγον καὶ Παμφρόνιμος, Δ. (σελ. 1009). Ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Τύρ. 691) ἐξεναντίας Παραφρόνιμον εἶπε τὸν ἄφρονα.

* **ΠΑΡΆΧΡΗΣΙΣ**, τὸ αὐτὸ καὶ Κατάχρησις.

ΠΑΡΆΧΩΜΑ, Δ. ανάσσημα γῆς, εἰς ὄχθας ποταμοῦ ἢ θαλάσσης ἀκτᾶς, φυσικόν, ἐπισωρευμένον ἀπὸ τὴν πρόσκλυσιν τοῦ νεροῦ (alluvion), ἢ τεχνητόν, εἰς ἀποκράτησιν ἐπικλυσμοῦ (digue, chaussée). Λέγεται καὶ Πρόσχωμα, Δ. καὶ Ἀναχωματισμός, Δ. (levée).

ΠΑΡΔΆΚΙΟΝ (Ζ. Κουμάριον). Ἀπὸ τὸ Παρδακός, ἐπίθ. Ἑλλ. « Παρδακόν, δίνυρον » κατὰ τοὺς σχολιαστὰς τοῦ Ἀριστοφάνους (Εἰρ. 1148).

* **ΠΑΡΔΑΛΌΣ**, ποικίλος τὸ χρῶμα, ὡς τὸ δέρμα τῆς παρδάλεως (bigarré). Οἱ Γάλλοι εἰς ἀνάλογον σημασίαν λέγουν tigré, ἀπὸ τὸν Τίγριν. Τὸ Παρδαλός ἐσυναϊρέθη ἀπὸ τὸ Παρδάλεος, ὅθεν ἔπρεπε νὰ ᾔηται Παρδαλοῦς· ἀλλ' ἀφηρέθη τὸ ὕως καὶ εἰς τὸ Χρυσός ἀντὶ τοῦ Χρυσοῦς καὶ ἄλλα.

Ὁ Σ. φέρει ἀντὶ τούτου Παρδαλωτός τὸ ὁποῖον ἐμεταχειρίσθη καὶ ὁ Λουκιανός (Δίς κατηγοροῦμ. § 8), λαλῶν περὶ τῶν ἐπίπολαίως βαμμένων τὴν βαφὴν τῆς φιλοσοφίας « Ἄτε » λείς δὲ ὁμῶς, καὶ μιξόλευκοι καὶ κατεσιγμένοι, καὶ Παρδαλωτοὶ τὴν χροάν ».

* **ΠΑΡΈΓΙΑ**. Λέξις τῶν Χίων, σημαίνουσα τῶν παλαιῶν τὸν Ἑρανον, Ἑλλ. Πιθανόν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Pereggiare, τὸ Ἰσάζω, ἐπειδὴ ἐξίσου συνεισφέρουν εἰς τὰ τοιαῦτα γεύματα οἱ συμποσιασταί. Τὸ ὠνόμαζαν ἰδίως οἱ Ἕλληνες Συμφορητὸν δεῖπνον (rique-nique), καὶ Ἀπόσυμβολῆς δεῖπνον. Οἱ Γραικοὶ τὸ ἔλεγαν καὶ Φιλικὸν συμπόσιον, Δ. εὐλόγως, διότι ἡ ἐξίσου συνεισφορά ὑποθέτει φιλίαν· **ΙΣΌΤΗΣ ΦΙΛΌΤΗΣ**.

* **ΠΑΡΕΚΤΌΣ**, ἔξω, πλὴν (excepté, hormis). Ἡ λέξις ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ν. Διαθ. (Ματθ. ε', 32) εἰς τὴν γλῶσσαν.

ΠΑΡΕΛΠΪΔΑ, Σ. ἐπίρρ. ἀνελπίστως (inespérément).

ΠΑΡΟΔΗΓΩ, ΓΓ. Παραδηγῶ, Σ. Παραδήγω, Δ.

Σημαίνει τὸ κακῶς ὀδηγῶ (fourvoyer). 2) Παροδηγῶ, ἀπατῶ, πλανῶ (séduire), Παράγω, Ἑλλ. « Παραγωγαί, ἀπάται » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΑΡΟΛΙΓΟΝ, ἐπίρρ. Σ. Δ. Παρὰ μικρὸν, ἢ Παρ' ὀλίγον, Ἑλλ. (à peu près, presque). Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 270.

ΠΑΡΟΦΘΑΛΜΙΣΤΗΣ, Δ. ὄσις παιζῶν παρασένει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν βλεπόντων τὰ μὴ ὄντα (jongleur). Ζ. Ὀφθαλμοφανία.

ΠΑΡΡΗΣΙΑ, ἐπίρρ. Σ. εἰς ἐπήκοον πάντων. 2) Ἐλευθέρως, οἷον Λαλῶ παρρησία, ὥσε νὰ μ' ἀκούωσιν ὅλοι, κατὰ τὸ « Παρρησία ἐλάλει » τοῦ εὐαγγελιστοῦ (Ἰωάνν. ζ', 13).

ΠΑΡΥΙΟΣ. Ζ. Θρεπτός.

ΠΑΡῶΝ, Παροῦσα, Παρὸν, Σ. ὡς καὶ οἱ παλαιοί. Κατὰ τὸ παρὸν (à présent), εἰς τὸ παρὸν, καὶ Ἐν τῷ παρόντι, Ἑλλ. Ζ. καὶ Τρέχω.

* ΠΑΡΩΡΑ, ἐπίρρ. παρὰ τὴν ὠρισμένην ἢ πρέπουσαν ὥραν (trop tard). 2) Παράκαιρα (hors de saison).

* ΠΑΡΩΡΟΣ, παρὰ καιρὸν ἢ παρὰ τὸ πρέπον γινόμενος (intempestif).

* ΠΑΣΑΛΕΪΦΩ. Ζ. Πισσαλείφω.

ΠΑΣΟΥΛΙ, Σ. Πίρος, Σ. Πασούλιον, ἢ μάλλον Πασσούλιον, φθαρμένον ἀπὸ τὸ Πασσάλιον (cheville), ὑποκορ. τοῦ Πάσσαλος, Ἑλλ. Ὁ Πίρος πιθανὸν ὅτι Πειῖρος, ἀπὸ τὸ Πείρω, Ἑλλ. (κεντῶ, τρυπῶ), ὡς ἀπὸ τὸ Σπείρω τὸ Σπειῖρος, ὅθεν τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Σπειρίον (grain). Ἀπὸ τὸ Πειῖρος παράγεται καὶ τὸ Πειρούνιον (fourchette), τράπεζικὸν σκεῦος, ἢ ἀπὸ τὸ Περόνη, Ἑλλ. ὅθεν ἄλλο θέμα, συνών. τοῦ Πείρω τὸ Περονάω (percer), κατὰ τὸ (Ἰλιάδ. η', 145) « Δουρὶ μέσον » περόνησεν ».

ΠΑΣΠΑΛΗ, Σ. (*fleur de farine*), Πασπάλη, Ἑλλ. Ἴδε Ἄτακτ. I, σελ. 244.

ΠΑΣΠΑΡΟΣ, Σ. Πόρος, Σ. Καϊάς, Σ. Τὸ Καϊάς εἶναι Τουρκικὴ λέξις σημαίνουσα σκόπελον (*ρος*). Ὁ Πόρος, συχνότερα γραφόμενος διὰ τοῦ $\bar{\omega}$, Πῶρος, γένος λίθου. Τὸ Πάσπαρος (ὡς γράφεται μὲ διπλοῦν $\bar{\alpha}$), ἢ ἐσυντέθη ἀπὸ τὸ Πᾶς Πόρος, δηλαδή, Ὀλόπορος, πέτρα (*roche*) ὀλό-τελα γυμνὴ ἀπὸ χῶμα, ἢ εἶναι συλλαβικὴ ἐπαναδίπλωσις, κατὰ τὸ ἀνωτέρω Πασπάλη.

Διςάζω ὅμως ἀν' ὃ Σ. ἐξήγησεν ὀρθὰ τὸν Πάσπαρον ἢ Πόρον διὰ τοῦ Tufo (*tuf*). Δύο λογῶν Πῶρον ὠνόμαζαν οἱ παλαιοί, τὸν κοινὸν Πῶρον (*tuf*), παρόμοιον σχεδὸν μὲ τὴν Κίσσηριν (*Z. Κισσάρι*), εὐρισκόμενον εἰς πολλὰς νήσους τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, καὶ γεννώμενον ὡσεπιπολὺ ἀπὸ Ἡφαίστεια πυρὰ (*volcans*)· καὶ ἄλλον Πῶρον, συχνότερα ὀνομαζόμενον Πῶρινον λίθον, ὅστις κατὰ τὸν Θεόφραστον δὲν ἐδιάφερον ἀπὸ τὸν περίφημον Πάριον λίθον (*Marbre de Paros*), πλὴν ὅτι ἦτο κουφότερος (*Θεόφραστ. περὶ λίθ. § 7, σελ. 688, ἔκδ. Schneider*). « Καὶ ὁ πόρος ὅμοιος τῷ χρώματι καὶ τῇ » πυκνότητι τῷ Παρίῳ, τὴν δὲ κουφότητα μόνον ἔχων τοῦ πόρου ». Τὸν πῶρινον λίθον, ὡς πολύτιμον, ἐδιάλεξαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ τῶν Δελφῶν, « Οἷα δὲ χρημάτων εὔ » ἦκοντες... καὶ συγκειμένου σφι Πωρίνου λίθου ποίειν τὸν » νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν » (*Ἡροδότ. V, 62*). « Λίθου πωρίνου κρηπίδα » ὀνομάζει καὶ ὁ Πausanίας (*VI, 19*) τὴν βάσιν τῶν λεγομένων Ξησαυρῶν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν. Τὸν Πῶρινον λίθον τοῦτον σημαίνει ἐδῶ ὁ Πάσπαρος ἢ Πόρος, τὸν ὁποῖον κατωτέρω, ὀνομάζει οὐδετέρως Πορί (Πορίον), καὶ τὸ ἐξηγεῖ ὀρθότερα Πέτραν εἰς οἰκοδομὰς χρήσιμον (*Pierre à bâtir*), ἐπειδὴ ὁ κοινὸς πῶρος

είναι άχρηστος εἰς τοιαύτην ἐργασίαν. Οἱ Γραικοὶ τὸν ὠνόμαζαν καὶ Πωρίτην, καὶ ὄχι ὡς γράφεται κακᾶ εἰς τὸν Δ. (λέξι. Πῶρος) Ψωρίτην.

Δεύτερος ἄλλος δις αὐτὸς γεννᾶται ἀπὸ τὴν διὰ τοῦ ᾠ γραφὴν ΠΑΣΠΑΡΟΣ, τὴν ὁποίαν ἤθελα κρίνειν τυπογράφου σφάλμα, ἂν τὸ ἐσυγχωροῦσεν ἡ τάξις τῶν σοιχείων, καὶ ἂν δὲν εὔρισκα εἰς τὸν Ἡσύχιον παρομοίαν λέξιν τὸ ΠΑΣΠΑΡΙΟΣ· « Πασπάριος, ὁ Ἀπόλλων παρά Παρίοις καὶ Περγαμηνοῖς ». Μεταξὺ μυρίων ἐπωνυμίων τοῦ Ἀπόλλωνος, εὔρισκομένων εἰς ποιητὰς καὶ πεζογράφους, δὲν εὔρεθη ἀκόμη τὸ ἐπωνύμιον Πασπάριος. Μόνος ὁ Ἡσύχιος μᾶς τὸ ἐφύλαξε, καὶ οἱ κριτικοὶ τὸ παρέδραμαν μὲ παντελεῖ σιωπὴν. Τὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν Θεῶν ἐγλύφοντο συνήθως καὶ ἀπὸ Πάριον λίθον, καὶ ἀπὸ Πώρινον λίθον. Ἄρα ὠνόμασαν οἱ Πάριοι τὸν ἴδιον Ἀπόλλωνα Πασπάριον ὡς Ὅλον Πάριον, γλυμμένον δηλαδὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Πάρον, καὶ ἀπὸ λίθον Πάριον; Ἄν οἱ Περγαμηνοὶ ἐφύλαξαν τὸ αὐτὸ ἐπωνύμιον, τοῦτο ἐσυνέβη καταχρηστικῶς, ἢ καὶ διότι τῆς Περγάμου ὁ Ἀπόλλων ἦτον ὄχι μόνον ἀπὸ λίθον Πάριον, ἀλλὰ καὶ γλυμμένος κατὰ μίμησιν τοῦ Παρίου Ἀπόλλωνος. Αἰτιαῦται μιμήσεις ὠνομάζοντο Ἀφιδρύματα (Ἰδ. Στράβων. Γεωγραφ. IV, σελ. 179).

Εἰς τοῦ Κεφαλαῖ τὸν ὑδρογραφικὸν πίνακα, εὔρισκω μεταξὺ τῆς Χίου πρὸς νότον, καὶ τῆς ἠπείρου, ἀνωτέρω τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀργέννου (Caro-bianco) σκόπελον μὲ ὄνομα Πάσπαργος. Πιθανὸν ὅτι εἶναι κακογραφὴ τοῦ Πάσπαρος.

ΠΑΣΠΑΤΕΪΩ, Σ. Δ. Πασπατῶ, Σ. Ψηλαφῶ, Ἑλλ. (palper, tâtonner). Ἀπὸ τὸ Πασπατῶ (Πασπατέω) ἐγεννήθη δεύτερος τύπος, μὲ τὴν προσθήκην τοῦ ὕ, τὸ Πασπατεῦω, κατὰ τὸ Στερεύω καὶ Τυραννεύω. Ἡ πρώτη συλλαβὴ (Πας)

ἢ εἶναι ἐπαναδίπλωσις, ὁμοία τοῦ Πασπάλη, ἢ ἐπίτασις τῆς ἐνεργείας τοῦ Πατῶ, ἐπειδὴ ὁ Πασπατεύων παντοῦ πατεῖ καὶ παντοῦ φέρει τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας (*Marcher, ou chercher à tâtons*) δι' ἀσφάλειαν, ὡς συμβαίνει μάλισα εἰς τὸ σκότος.

Συνώνυμον τοῦ Πασπατεύω ἔχομεν τὸ Ψάχω Σ. Ψάχνω, Δ. ἀπὸ τὸ Ψήχω, Ἑλλ. (Ψάχω, Δωρικ.), παράγωγον τοῦ Ψάω καὶ Ψάύω, καὶ συγγενὲς ἀκόμη τοῦ Ψάλω, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸ Ψηλαφῶ, σύνθετον τοῦ Ψάλω καὶ τοῦ Ἀφάω, τὸ ὁποῖον ὁ Ὅμηρος εἶπεν Ἀφώω (*Ἰλιάδ. ζ', 322*),

Ἀσπίδα καὶ θώρηκα καὶ ἀγκύλα τὸξ' ἀφώντα,
καὶ συνθέτως, Ἀμφαφάω (*Ὀδυσσ. θ', 195*),

Καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφάων. —————

Ὅθεν ὠνόμαζαν ὄχι μόνον Μυῖνδαν (*Πολυδ. σελ. 443*), ἀλλὰ καὶ Ψηλαφίνδαν, τὸ παιγνίδιον, τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον * Τυφλομύα (*Colin-Maillard*)· « Ψηλαφίνδαν, » παιδιὰ τίς ἐστίν, ἐνός τινος δεδεμένου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ » τοὺς ἐν κύκλῳ ψηλαφῶντος, καὶ λέγοντος ἐκάστου τοῦνομα » (*BEKKER, Anecd. Græc. pag. 73*). Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος: « Ψαλάσσει, τινάσσει, ψηλαφᾶ, κινεῖ, ψάυει, ψάλλει· ἀφοῦ » καὶ Ἀψάλακτος ὁ ἄψαυτος » καὶ: « Ψήχει, καταμάσσει » κ. τ. λ. ».

Ἐκ τούτου ἐξηγήθη καὶ τοῦ Ἡσυχίου τὸ μὲ τὸ σερητικὸν ᾠ καὶ διὰ τοῦ κ « Ἀψακεῖν, ἀποτυχεῖν ».

ΠΑΣΤΑΒΙ, Σ. Κομμάτιον μέγα ὑφάσματος τυλιγμένον (*pièce de drap*), Ἰσὸς Ἑλλ.

Μὲ λανθάνει ἢ ἐτυμολογία τοῦ Πασάβιον ἢ Πασαῦιον. Σημαίνει ὁμῶς ὀλόκληρον ὑφασμα, ὅσον κατὰ φοράν σύρεται

τέλειον ἀπὸ τὸν Ἴσόν. Ἴσὸν ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες ὄχι μόνον τὸ ὑφαντικὸν ὄργανον (*métier*), ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὕφασμα (*tissu*), Παραδείγματος Χάριν, Τὸ « Ὀθονίων ἰσοῦς τρισχι- » λίους » τοῦ Πολυβίου (V, § 89, σελ. 406), εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἤθελ' ἐρμηνευθῆν, Τρισχίλια πασάβια (ἢ κομμάτια) πανίων. Παρόμοια εἰς ναυτικὴν σημασίαν, Ἴσὸς ἐλέγετο, ὄχι μόνον τὸ κατάρτιον (*mât*), ἀλλὰ καὶ τὸ εἰς αὐτὸ προσδεμένον πανίον (*voile*).

ΠΑΣΤΈΛΙ, Σ. Παστέλιν, Δ. Παστέλιον, Δ. Παστίλος καὶ Πάστιλλος, Δ. Ἀπὸ τὸ Ῥωμ. *Pastillus* (*pastille*), ὑποκορ. τοῦ *Pasta*, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν παρακμ. λατινισμὸν ἐσήμαινε τὸ αὐτὸ καὶ Μάζα, ἢ Ζύμη (*pâte*), ἤγουν ἀλεύρου φύραμα, πρὶν βαλθῆ εἰς τὸν φοῦρνον. Παράγεται ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν Πάση (*pâté*). Φέρει ὁ Ἡσύχιος: « Πάση, βρώμα ἐκ τυροῦ » ἀνάλου μετὰ σεμιδάλεως καὶ σησαμίου σκευαζόμενον· οἱ » δὲ, ἔτνος ἀλφίτοις μεμιγμένον ». Καὶ πάλιν, ὁ αὐτὸς, « Ἐμπασηρία, μελίπηκτα ». Τὸ πρῶτον σημαίνει τὴν κοινῶς λεγομένην Τυρόπιτταν (*raton*), ἢ ἄλλο τι εἶδος πίττας παραγεμιστόν· τὸ δεύτερον, γενικῶς καθὲν εἶδος ζυμαρικοῦ (*pâtisserie*).

Ὁ Σ. ἐξηγεῖ τὸ Πασέλλιον, τὸ δι' ἀμυγδαλῶν μελίπηκτον, περιτυλιγμένον μὲ πέταλα ἀζύμου, τὸ κοινῶς λεγόμενον Χαλβαδόπιττα (*Noga* ἢ *Nuga*), ὄνομα συνθ. ἀπὸ τὸ Πίττα καὶ τὴν Τουρκικὴν λέξιν Χαλβά ἢ Ἐλβά. Ἐξηγήθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 192), τί σημαίνει σήμερον εἰς ἡμᾶς τὸ Πασέλλιον.

Ἐκ τούτου καὶ ῥῆμ. Πασελόνω, ἀπὸ τὸ Πασελόω, Δ. (ὄχι ἀπὸ τὸ Πασελέω) λέξις ἰατρικὴ τοῦ μεσαιῶνος, οἶον (Ἀλεξάνδρ. Τραλλ. V, 12, σελ. 259), « Σινήπεως, πιπέρεως » κοινοῦ, ἀνά γρ. ζ', μέλιτος ξέσ. τὸ δ', κόπτε ταῦτα· εἶτα τὸ

» μέλι πασελώσας ένωσον, και ποιήσας κοκκία, δίδου κ.τ.λ.».
Τὸ Πασελώσας ἐδῶ σημαίνει τὴν ἐψησιν τοῦ μέλιτος ἕως
να λάβῃ σύσασιν να ένωθῇ με τὰ κατακομμένα, και να γένη
Πασέλλιον (pâte), τὸ ὁποῖον ἔπειτα διαιρεῖται εἰς κοκκία
(pastilles ἢ pilules).

ΠΑΣΤΕΛΛΟΣ ἢ οὐδετ. ΠΑΣΤΕΛΛΟΝ, Δ. Ἰσάτη, Δ.
Ἰσατις, Ἑλλ. φυτὸν χρήσιμον εἰς βαφήν, guède ἢ pastel
ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Pastel τὴν ὀνόμασαν,
διότι πρὶν μεταχειρισθῶσι τὰ φύλλα της, τὰ ἀλέθουν και τὰ
ζυμόνουν εἰς μάζας.

ΠΑΣΤΙΤΖΙΕΡΗΣ, Σ. Πασιλᾶς, Δ. Ὁ αὐτὸς σχεδὸν και
ὁ Πασελοπούλης τοῦ Πτωχοπροδρόμου (Ἄτακτ. I, σελ.
192), πλην ὅτι οὗτος ἐπῶλει ἰδίως τὸ Πασέλλιον· ὁ δὲ
Πασιλᾶς ἢ Πασιτσιέρης σημαίνει τὸν Ἑλλ. Πλακουντο-
ποιοῖον, και κατὰ τὸν παρακμ. Ἑλλ. Πλακουντάριον (pâ-
tissier)· « Placentarius Πλακουντάριος » λέγουν τὰ Γλ.

ΠΑΣΤΟΚΥΔΩΝΟΝ, Σ. Λέξις χρήσιμος εἰς ἐρμηνείαν
τοῦ διὰ κυδωνίων πασελλίου (pâte de coings).

ΠΑΣΤΡΙΚΟΣ, Δ. ὁ καθάριος τὸ σῶμα, τὴν σολήν, και
τὰ περὶ αὐτὸν, ὁ φιλόκαλος (propre). Ἀρκετὰ ἐξηγήθη και
τοῦτο και τὰ συγγενῆ του ὀνόματα (Ἄτακτ. I, σελ. 289-290.
II, σελ. 332). Ἐδῶ σημειόνεται εἰς διόρθωσιν τοῦ Δ. ὅστις
ἐκατάλοβε μὲν τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἀλλὰ φέρει μαρτυρίαν
ἀπὸ τὸ συναξάριον Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ ταύτην,
« Αἱ λεγόμεναι ΠΑΤΡΙΑΙ, πιπράσκουσαι πολυτελῆ κόσμον »
και τὸ διορθώνει ἀτυχέστατα Πασρικαί ἢ Πασρίαι. Γράφε
ΠΡΑΤΡΙΑΙ, ἤγουν πωλήτραι (vendeuses). Ζ. Πράτης.
Δὲν εἶν' ὀλιγώτερον σφαλμένη και ἄλλη λέξις τοῦ Δ. ἀπὸ τὸ
αὐτὸ συναξάριον ΨΥΧΟΑΝΑΠΑΣΤΡΙΑ, τὴν ὁποίαν ἐμετά-

φρασε (με δισταγμὸν ὅμως) ψυχῆς καθάρτιαν, animæ expurgatrix. Γράφε : ΨΥΧΟΑΝΑΠΑΪΤΡΙΑ.

ΠΑΣΧΑ, Σ. Δ. Πασχαλία, Σ. Δ. Λαμπρά και Λαμπρή, Σ. Δ. Όλα ταῦτα σημαίνουν τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ (Pâques). Τὸ Πασχαλία παράγεται ἀπὸ τὸ Πάσχα, λέξι ὃχι ἀπὸ τὸ Πάσχω, ὡς κακῶς ἐνόμισαν τινές (διὰ τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ), ἀλλ' ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν Πεσάχ, σημαῖνον ΔΙΑΒΑΣΙΝ, καὶ τροπικῶς τὸ Ἰουδαϊκὸν Πάσχα, διότι τὸ ἐώρταζαν εἰς ἀνάμνησιν τῆς φυλακῆς τῶν ἰδίων τέκνων, ὅτε ὁ πατάξας ἄγγελος τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων, ΔΙΕΒΑΙΝΕ τὰς οἰκίας τῶν Ἑβραίων σημειωμένας με τοῦ πασχαλείου ἀρνίου τὸ αἷμα, ἀφίνων (Ἐξόδ. ιβ', 7-27) τὰ τέκνα τῶν σῶα. Διάβασιν τὸ ἐξηγοῦσε καὶ ὁ περιβόητος Θεολόγος καὶ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀλλὰ διάβασιν τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν Παλαιστίνην· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι παράξενον. Ἡ ἐξήγησις ἦτο τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος· εἰς ἐκείνην τοῦ χρόνου τὴν περίοδον οὕτως ἐξηγοῦντο αἱ Γραφαί.

Ἀπὸ τὸ Ἰουδαϊκὸν Πάσχα μᾶς ἔμεινε τὸ ἀρνίον· ὅλοι σχεδὸν οἱ δυνάμενοι νὰ τ' ἀγοράσωσι, τὸ ἀγοράζουν καὶ σφάζοντες τὸ εὐωχοῦνται τὴν Λαμπράν, τοῦτο μόνον διαφέρουτες ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ἀντὶ ν' ἀλείψωσι τὰς θύρας με τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου, βάφουν φυτικὸν χρωμα κόκκινον αὐγά, καὶ τὰ τρώγουν ἐψημένα, ἢ μᾶλλον ἀπολιθωμένα ἀπὸ τὴν ὑπερέψησιν. Καὶ τοῦτο μὲν τὸ κακὸν περιορίζεται εἰς ὀλίγα ἀσθενῆ σομάχια· τὸ χειρότερον εἶναι, ὅτι καὶ προσάπτουν τινές εἰς τὰ αὐγά τῆς Λαμπρᾶς (καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸ αὐγὸν τῆς μεγάλης πέμπτης) κάποιαν ἀγιότητα. Οἱ Τούρκοι ὀνομάζουν τῶν χριστιανῶν τὸ Πάσχα Κιζιλγιουμουρτά, τὸ ὁποῖον κατὰ λέξιν σημαίνει, Ἡ Κοκκίναυγος.

Τὸ Λαμπρὰ, ἐπίθ. διὰ τὸ ἐπισημότατον τῆς ἐορτῆς· τὸ Πασχαλία εἶναι τύπου κτητικοῦ. Πασχάλιον ἡμέραν, καὶ ἀπλῶς Πασχαλίαν τὴν ὠνόμαζαν οἱ Γραικοί. 2) Πασχαλίαν ἀκόμη ὀνομάζομεν καταχρηστικῶς καὶ τὸ εὐ-αυθέστατον φυτὸν, τὸ ἀπὸ τούτων φυτολόγοις ὀνομαζόμενον *Syringa vulgaris* (*Lilas*), διότι ἀνθεῖ περὶ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα. Σύριγγα τὴν ὠνόμασαν ἴσως, διότι τρυπῶντες τινὲς τοὺς κλάδους τῆς, κάμνουν ἐξ αὐτῶν τοὺς Καπνοπόρους σωλήνας (*ripes à fumer*). Τὸ δὲ Γαλλικὸν ὄνομα *Lilas* ἐτυμολογήθη ἀπὸ τὸ Ῥωμ. *Lilium*, Λεῖριον, Ἑλλ. (*Lis*).

ΠΑΣΧΙΚΟΣ, Δ. ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Γραικοί. ὁ σεληνιαζόμενος ἢ δαιμονιζόμενος, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν τὸν ὠνόμαζαν καὶ Ἐνεργούμενον (*Énergumène*).

ΠΑΣΧΩ. Ζ. Παθαίνω καὶ Προσπαθῶ.

ΠΑΤΕΛΙΔΑ, Σ. Πατελῖς, Δ. Λεπάς, Ἑλλ. (*patelle*), εἶδος ὀσπρακοδέρμου. Ἀπὸ τὸ Πετάομαι, τὸ ἐξαπλόνομαι. Λέγεται καὶ Πεταλίδα, ὡς ἔλεγαν καὶ οἱ παλαιοί, Πάταχρον καὶ Πέταχρον, Ἑλλ. τὸ τρυβλίον. Ζ. Πεταλλίνα.

ΠΑΤΕΡΙΤΣΑ. Ζ. Δεκανίκι.

ΠΑΤΗΘΥΡΑ, Δ. συνώνυμον τοῦ Κατώφλιον, Σ. (*seuil*), Φλιά, Οὐδός, Ἑλλ.

ΠΑΤΗΤΡΑ. Ζ. Σκάλα.

ΠΑΤΡΟΘΕΙΟΣ, Δ. ὁ πρὸς πατρός Θεῖος (*oncle du côté paternel*), Πατράδελφος, Ἑλλ.

ΠΑΤΡΟΣΥΝΗ, Δ. Πατρότης, Σ. (*paternité*).

ΠΑΤΩ, Σ. Δ. Προσβάλλω τὸ ποδάριον εἰς τὸ ἔδαφος, ἢ θλίβω τι δι' αὐτοῦ (*fouler*), οἶον Πατῶ τὰ σαφύλια, Σ.

τὸ ὁποῖον καὶ διὰ μιᾶς συνθ. καλῆς λέξεως λέγεται Τρυγοπατῶ, Σ. (*fouler la vendange*). 2) Μεταφορ. Πατῶ, ἐμβαίνω εἰς τόπον, οἶκον, ἢ πόλιν ὡς ἐχθρὸς ἢ ὡς ληστῆς (*faire une descente*), οἶον, Οἱ Τοῦρκοι ἐπάτησαν τὴν χώραν. Παράδειγμα τούτου εὐρίσκω εἰς τὸν Ἡλίοδωρον (Αἰθιοπικ IV, 19, σελ. 168) « Χορευταὶ παῖδες » εὐαρίθμητοι... πόλιν οἴχονται τῶν Ἑλληνίδων τὴν πρώτην » πατήσαντες, κ. τ. λ. 3) Καὶ ἔτι μεταφορικώτερον Πατῶ, καὶ συνθ. Καταπατῶ, καταφρονῶ, ἀτιμάζω, ἀθετῶ, οἶον Ἐπάτησε τὸν ὄρκον του, Ἐπάτησεν, ἢ Κατεπάτησε τοὺς νόμους, ἤγουν ἐπιώρκησεν ἢ ἐπαρανόμησε, κατὰ τὸ (Ἰλιάδ. δ', 157),

——— Κατὰ δ' ὄρκια πιεῖ ἀπάτησαν·

καὶ τὸ (Σοφοκλ. Ἄντιγ. 745),

Οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν·

καὶ πάλιν (Αἴαντ. 1334),

Μηδ' ἢ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
Τοσόνδε μισεῖν, ὥς τὴν δίκην πατεῖν.

Εἶπε καὶ ὁ Πλάτων περὶ τοῦ τυραννικῶς κυβερνῶντος (Περὶ νόμ. IV, σελ. 714) « Ἄρξει δὴ πόλεως... καταπατήσας ὁ » ταιαῦτος τοὺς νόμους ».

ΠΑΨΩ, Σ. ἀφίνω διόλου, ἢ κἂν διαλείπω νὰ ἐνεργῶ ἢ νὰ ἤμαι τί (*cesser*), οἶον Ἐπαυσα νὰ τρώγω, νὰ λαλῶ, καὶ Ἐπαυσα τὸ γεῦμα, ἢ τὸν λόγον. 2) Μεταφορ. Παύω τὸν θυμόν μου, ἤγουν Δέν ὀργίζομαι πλέον, ὡς εἶπε καὶ ὁ Ποιητῆς (Ἰλιάδ. τ', 67),

Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον·———

και πάλιν (*Ιλιάδ. ι, 260*),

Παῦε', εἶα δὲ χόλον θυραλγέα. — —

ΠΑΧΝΙ, Σ. Παχνίου (*crèche*), ἀπὸ τὸ Παθνίον ὑποκορ. τοῦ Πάθνη ἢ Φάτνη, Ἑλλ. Μόνοι οἱ Ἄττικοὶ τὴν ὠνόμαζαν Πάθνην· οἱ λοιποὶ Ἕλληνας Φάτνην. Ἡ κοινὴ γλῶσσα ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς Ἄττικούς τὸ π̄, κ' ἔτρεψε τὸ θ̄ εἰς τὸ χ̄. Ὁ Ἄττικισμὸς οὗτος ἐσώζετο εἰς τῶν χυδαίων τὰ σόματα καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου (*Ὀδυσσ. ο, σελ. 1784*) « Ἔτι δὲ ἐκ τοῦ φαγεῖν καὶ ἡ Φάτνη, τροπῇ τοῦ γ̄ εἰς τ̄, » ἢ ἀντισοιχία ἰδιωτικὴ Πάθνην καλεῖ ».

ΠΑΧΥΣ. Ζ. Σαρκάτος.

ΠΕΖΕΥΩ, ὄχι μόνον τὸ ὀδεύω πεζός (*aller à pied*), ὡς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Σ. ἀλλὰ καὶ τὸ καταβαίνω ἀπὸ τὸ ἄλογον (*descendre de cheval*), ἢ γουν ἀντι ἰππέως γίνεσθαι πεζός (*Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 291*). Ὄθεν καὶ ἡ Πεζούλα, Σ. καὶ τὸ Πέζευμα, Δ. ὄνομα τόπου εἰς τὸ παλάτιον, ὅπου ἐπέξευεν ὁ Αὐτοκράτωρ. Ἐκ τούτου καὶ τὸ Πεζούλιον Δ. (*Ἄτακτ. I, σελ. 310*), τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου ὠνομάζετο Πέσσούλιον, Δ.

ΠΕΖΟΒΟΛΟΣ, Σ. Δ. Ἀμφίβλησρον, καὶ Πέζα, Ἑλλ. εἶδος δικτύου σρογγύλον (*épervier*). Ἡ ἔτυμολογία του εἶναι Βόλος Πέζας, ἐπειδὴ πέζαν ὠνόμαζαν εἶδος τῆ δικτύου (πιθανὸν ὅτι τὸν Πεζόβολον τοῦτον), ὡς φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ὀππιανοῦ (*Ἄλ. III, 80-83*) τὴν ἀπαρίθμησην,

Τῶν τὰ μὲν ἀμφίβλησρα, τὰ δὲ γρίφοι καλέονται,
Γάγγαμά τ', ἢ δ' ὑποχαὶ περιηγέες, ἢ δὲ σαγήναι·
Ἄλλα δὲ κικλήσκουσι καλύμματα· σὺν δὲ σαγήναις
Πέζας καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ, σκολιὸν τε πάντα γμον.

ΠΕΖΟΥΛΑ. ΠΕΖΟΥΛΙΟΝ. Ζ. Πεζεύω.

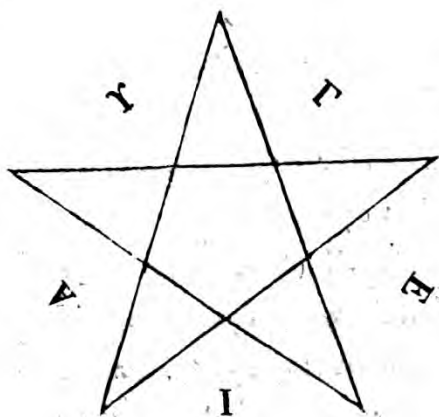
ΠΕΙΡΑΤΗΣ (Πιράτης, Σ.). Ζ. Ποντίζω.

* ΠΕΛΤΣΕΣ. Ζ. Σκουλί.

ΠΕΝΤΑΪΑ Ζ. Μετάλια.

ΠΕΝΤΑΛΦΑ, οὐσ. θηλ. Σ. Τὸ ἐξηγεῖ, *Nodo di Salome* (*Noeud de Salomon*), ἤγουν Θηλεία τοῦ Σαλομῶντος, ἴσως διότι τὸ μεταχειρίζονται ἀκόμη οἱ λαοπλάνοι εἰς μαγικὰς πράξεις καὶ προρρήσεις, ὡς τὸ ἐμεταχειρίζοντο παλαιὰ οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τὴν τελευταίαν διασποράν. Τούτους ἐμιμήθησαν καὶ πολλοὶ χριστιανοί, καὶ τούτων εἶναι καὶ τὸ ψευδῶς ἀναφερόμενον εἰς τὸν Σαλομῶντα περιδότηον μαγικὸν βιβλίον, ἢ ὀνομαζομένη Σολομωνική. Ζ. Σολομωνική.

Ἡ Πεντάλφα, ἥ ὡς τὸ ὀνομάζει οὐδεὶς ὁ σχολιαστὴς τοῦ Λουκιανοῦ, τὸ Πεντάλφα, σχηματισμένον οὕτως, ὡς ἐξῆς φαίνεται,

ἦτο σύμβολον τῶν Πυθαγορικῶν, καὶ ὀνομάζετο καὶ Ὑγεία, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Λουκιανὸς (Ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ προσηγορ. πταισμ. § 5), « Καὶ τότε τριπλοῦν αὐτοῖς [τοῖς Πυθαγορικοῖς] τρίγωνον τὸ δι' ἀλλήλων, τὸ πεντάγραμμον, ᾧ συμβόλω πρὸς »
 » τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὙΓΕΪΑ πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο ». Ὅπου ὁ σχολιαστὴς του λέγει, « Τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενον

» Πεντάλφα σύμβολον ἦν πρὸς ἀλλήλους Πυθαγορείων ἀνα-
 » γνωσικόν, καὶ τοῦτο ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐχρῶντο, ὃ ἐστὶ τοῦτο »
 καὶ καταγράφει καθεξῆς τὴν ἀνωτέρω σχηματισμένην Πεντάλ-
 φαν, χωρὶς τὰ προσθεμένα γράμματα, Ὑ γεία, τὰ ὁποῖα πι-
 θανὸν ὅτι ἐπενοήθησαν ἀπὸ τοὺς ἔπειτα γόητας, διὰ τὰ τὸ
 μεταχειρίζονται εἰς ἐπωδὰς ἢ φυλακτήρια.

ΠΕΝΤΑΝΕΥΡΟΝ, Σ. φυτὸν γνωστὸν, Ἀρνόγλωσσον,
 Ἑλλ. (plantain). Ὁ Διοσκορίδης (II, 153) διακρίνει
 Μικρὸν, καὶ Μεῖζον Ἀρνόγλωσσον. Τὸ μεῖζον
 ὠνομάσθη καὶ Πολύνευρον καὶ Ἐπτάπλευρον (plan-
 tain commun, ἢ grand plantain), διότι ἀληθῶς
 φέρει φύλλα χαραγμένα μὲ ἑπτὰ νευροειδεῖς χαραγὰς (ner-
 vures). Τὸ μικρὸν Ἀρνόγλωσσον (plantain lancéolé, ἢ
 petit plantain) ἐλέχθη Πεντάνευρον, διότι ἀντὶ τῶν ἑπτὰ
 ἔχει πέντε χαραγὰς. Οἱ Τοῦρκοι τὸ ὀνομάζουν Σενὶρ για-
 πρὰκ κατὰ λέξιν Νευρόφυλλον). Ἡ χρῆσις τοῦ Πεντα-
 νεύρου εἰς τὴν Ἱατρικὴν δὲν εἶναι πολλή· εἰς τοὺς παλαιούς
 ἐξεναντίας ἦτο τόσον πολὺχρηστον, ὥστε ὁ Θεμίσων, ἀρχηγὸς
 τῆς αἰρέσεως τῶν Μεθοδικῶν ἱατρῶν, ἐσύνταξε βιβλίον ὀλό-
 κληρον, Περὶ ἀρνογλώσσου.

ΠΕΠΟΝΟΚΗΠΟΝ (Πεπωνοκύπι, Πεπωνόκυτον, Σ. ΓΓ.)
 κῆπος ὅπου σπεύρονται καὶ τρέφονται πεπώνια (melonnière).
 Τὸ διὰ τοῦ τ (Πεπωνόκυτον) ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Πεπονόκοιτον (Πε-
 πόνων κοίτη). Πεπώνιον (melon) εἶναι ὑποκορ. τοῦ ἐπιθέτου
 Πέπων, σημαίνοντος τὸ Πεπανός, ὄριμος. Τὸ τριπλοῦν
 ὄνομα Σίκυς, Σικυὸς (ἢ Σίκυος) καὶ Σικύας, Ἑλλ.
 ἐσήμαινε γενικῶς τὰ Πεπώνια (melons), τὰ ἀγγούρια
 (concombres) καὶ τὰ κολοκύνθια (citrouilles et
 courges). Ὁ Ἴπποκράτης ὀνομάζει τὸ Πεπώνιον Σίκυον
 πέπονα, τὸ ὁποῖον ἄλλοι μετ' ἐκεῖνον ὠνόμασαν συνθέτως

Σικυοπέπονα (Γαλην. Περί τροφ. δυναμ. II, σελ. 320), ἢ Σίκυον ἡμερον (Διοσκορίδ. II, σελ. 163), καὶ μεταγενεσέρως, Μηλοπέπονα. Ἄλλ' ὁ Μηλοπέπων φαίνεται ἴδιον ὄνομα τῶν σρογγύλων πεπονίων, διὰ τὴν πρὸς τὰ μῆλα ἢ τὰ κυδῶνια ὁμοιότητα, ὡς συμπεραίνεται ἀπὸ τὸν Πλίνιον (PLIN. *Histoir. nat.* XIX, 5) *Nova forma eorum in Campania provenit ΜΑΛΙ ΣΟΤΟΝΕΙ effigie... ΜΕΛΟΡΕΡΟΝΑΣ vocant.* Ὀνομάζει τὸν Μηλοπέπονα καὶ ὁ Γαληνός (Περί τροφ. δυναμ. II, σελ. 320), ἀλλ' ὡς εὐχυμότερον καὶ εὐσομαχότερον τῶν ἀπλῶς Πεπόνων. Πιθανὸν ὅτι ἀπὸ τῶν Μηλοπεπόνων τὸ γένος εἶναι ὁ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενος Πέπων Cantaloup.

Ὁ Φρύνιχος (σελ. 108) κατακρίνει τὸνομα, ὡς καταχρησικόν, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ καρποὶ ὀνομάζονται Πέπονες, ὅταν ἦναι ὠριμοί· « Πέπων. Τοῦτο καθ' αὐτὸ οὐκ ὀρθῶς τιθέμενον » ὀρθῶ· σημαίνει γὰρ τὸ ὄνομα πᾶν τὸ ἐν πεπάνσει ὄν. Τι- » θέασι δὲ αὐτὸ οἰκειῶς ἐπὶ τῶν σικύων. Χρὴ οὖν οὕτω λέγειν, » ὡς Κρατῖνος, Σίκυον σπερματίαν, ἢ, εἰ ἐθέλεις, Πέ- » πονα σίκυον· καθ' αὐτὸ δὲ τὸ Πέπων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ » μὴ τίθει ». Παρόμοια καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Σικυὸς σπερμα- » τίας, ὄν ἡμεῖς Μηλοπέπονα ». Σπερματίαν τὸν ἐπωνόμαζαν, ὡς ὁ κωμικὸς Κρατῖνος (παρ Ἀθην II, σελ. 68),

Σικυὸν μέγιστον σπερματίαν ὠνούμενον,

εἰς διάκρισιν, ὡς φαίνεται, τοῦ Εὐνουχίου σικύου, ὡς εἶπεν ἄλλος κωμικὸς (παρὰ τῷ Αὐτ. αὐτόθ.),

————— Ἡλίθιος περιέρχεται,

Σικυοῦ πέπονος εὐνουχίου κνήμας ἔχων·

διότι οἱ περιέργοι γασρολάτραι ἐπενόησαν, διὰ τῆς φυτείας, νὰ εὐνουχίζωσι καὶ τὰ πεπόνια, ὥστε νὰ αὐξάνωσι χωρὶς τὸν οἰκειῶν ἔσω σπόρον (Ἴδε Γεωπονικ. XII, 19-20).

ΠΕΠΟΝΟΚΟΙΤΟΝ. Ζ. Πεπονόκηπον.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΝ ! Ζ. Περαιτικός.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ, Σ. ὁ περῶν τι καὶ ἐμβαίνων (pénétrant). 2) Προσωρινός, προσκαιρινός (passager , transitoire). 3) Διαβάτης (passager) Παρεπίδημος, ἢ Παροδίτης, Ἑλλ.

Περαιτικόν, οὐδέτ. τοῦ Περαιτικός, ἀλλ' ἰδίως σημαῖνον εὐχὴν ὑγείας, προφερόμενον μόνον, οἶον, ὅτε ἀποχαιρετίζοντες ἄρρώσων, τὸν λέγομεν, Περαιτικόν ! (que votre maladie passe !) ἔλλειπτ. δηλαδὴ, ἀντὶ τοῦ Εἶθε εἶναι περαιτικόν τὸ πάθος σου !

ΠΕΡΔΙΚΑΚΙ. Ζ. Ἐλξίνι.

ΠΕΡΙΓΙΑΔΙ. Ζ. Παραιγιαλίον.

ΠΕΡΙΔΙΑΒΑΣΙΣ, καὶ ΠΕΡΙΔΙΑΒΑΣΜΑ. Ζ. Περίπατος.

ΠΕΡΙΔΡΟΜΟΣ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Παρωνυχία (panaris), ἴσως ἐκεῖνο τῆς παρωνυχίας τὸ εἶδος, τὸ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενον μὲ λέξιν ταυτόσημον Tourniolle. Ἐνδέχεται δὲ καὶ νὰ ἦναι χυδαῖσμός τοῦ Περίδερμος (περὶ τὸ δέρμα).

Συνηθέσερον σήμερον ὁ Περίδρομος ἔγινεν ὑβριστικὴ λέξις, οἶον Περίδρομος, φωνάζουν εἰς τὸν πολυλόγον καὶ φλύαρον (ἔλλειπτ. τοῦ Νὰ σ' εὐρη !) Περίδρομον νὰ φάγῃς ! καὶ Φάγε τὸν περίδρομον ! εἰς τὸν ἀναισχύντως πολυφαγοῦντα. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ὁ Περίδρομος δηλοῖ ἴσως μεταφορ. Ζάλην, Ἰλιγγον, ἀρρώσημα. τί δεινότερον τῆς παρωνυχίας, τὸν συνωνύμως λεγόμενον Περίτροπον, Ἑλλ. « Περίτροπου, Ἰλιγγοσ » καὶ « Περιτρέπεται, ἰλιγγιᾶ » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Ἐνδέχεται ἀκόμη ὁ Περίδρομος καὶ νὰ ἐμεταφέρθῃ ἀπὸ τοὺς Θεραπευτικούς Περίδρόμους. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον : « Περίδρόμος, » τοῦ δικτύου τὸ διειρόμενον σχοινίον, διὰ τὸ καὶ κάτω βρά-

» χους και πάντα περιέχεται κ. τ. λ. ». Ο δὲ Φώτιος και ἐπιθετικῶς, « *Περίδρομος, πάντα περιέχεται δυνάμενος* ».

ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΟΜΑΙ, Σ. *Ἀναγογυρεύω*, Σ. Δ. Τὸ *Περιοργάζομαι*, διὰ τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως, σημαίνει Πολλά (λίαν) ἐργάζομαι· ἐκ τούτου, και ὑπέρολλα, ἢ περιττά (ἄγαν) ἐργάζομαι· « *Περιοργάζεται, πράξει περισσά* » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ὅθεν διόρθωνε ἄλλο μέρος τοῦ αὐτοῦ Λεξικογράφου, « *Περιοργασμαι, ΠΟΙΗΤὸΝ ἐποίησα* » γράφων ΠΕΡΙΤΤὸΝ, και ἐμπαρόδῳ και τὴν ἀμέσως πρὸ ταύτης γλῶσσαν, « *Περιοῖναι, ἔτι ΜΕΛΛΕΙΝ* » γράφων ΜΕΝΕΙΝ.

Ἔως ἐδῶ, ἡ *Περιοργία* γεννᾶται ὡσεπιπολὺ ἀπὸ ἐλαφρίαν ἢ ματαιότητα τοῦ νοῦ, ὡς ἔλεγεν ὁ Σωκράτης περὶ τῶν ὑπέρομετρα εὐσεβούντων, ὀνομάζων αὐτοὺς « *Περιοέργους και ματαιούς* » (Ξενοφ. Ἄπομν. I, 3, 1, σελ. 20). Ἄλλ' ὁ *Περιοέργος* (curieux) δὲν σέκει μέχρι τούτου· ἀφοῦ μάθη νὰ *περιοργάζεται* τὰ ἴδια, μεταβαίνει και εἰς τὴν *περιοργίαν* τῶν ἄλλοτριῶν, τὴν λεγομένην Πολυπραγμοσύνην, Ἑλλ. πάθος ψυχῆς αἰσχρὸν, και τῶντι δουλικὸν, περὶ τοῦ ὀποίου ἔγραψεν ὁ καλὸς Πλούταρχος τὸ *Περί πολυπραγμοσύνης ὠραῖον* συγγραμμάτιον· « *Περιοργάζεσθαι ἀντὶ τοῦ Πολυπραγμονεῖν* » λέγει ὁ Φώτιος, και « *Περιοργαζόμενος, πονηρευόμενος* » ἄλλος Λεξικογράφος (Ζωναρ. σελ. 1542), και « *Περιοέργον, ἢ περιττὸν, ἢ σρεβλὸν* » ὁ Ἡσύχιος. Τὸν τοιοῦτον πονηρὸν και σρεβλὸν ἀνθρωπίσκον ὠνόμαζαν οἱ Ἑλληνες ἀκόμη και *Φιλοπραγματίαν* (intrigant)· « *Ἀνθρωπος φιλοπραγματίας* δηλοῖ τὸν φιλοῦντα και σπουδάζοντα πάντα τρόπον » πράγματα μεταχειρίζεσθαι » (BEKKER, *Anecd. Græc.* pag. 3). Και ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν τοσαύτην *περιοργίαν*, ὡς ἀπὸ πηγὴν, ἀναδλύζουσι παντὸς εἶδους κακίαι, ἐκ τούτου ὁ παρακμ. Ἑλλ. ἐμεταχειρίσθη τὴν λέξιν και εἰς ἄλλας δύο σημασίας, τὰς ἐξῆς.

Πρῶτον, Περιέργους ὠνόμασαν τοὺς γόητας, τοὺς μάγους, τοὺς ἐπαγγελλομένους Θεραπείας νοσημάτων, με ἐπωδάς, φυλακτήρια, καὶ πάσης ἄλλης λογῆς Θαυματουργήματα. Τοιοῦτοι ἦσαν πολλοὶ λαοπλάνοι ἱερεῖς τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, τοὺς ὁποίους ὁ Λουκᾶς ὀνομάζει (Πράξ. ιθ', 19) « Περιέργα » πράξαντας ».

Δεύτερον, οἱ Γραικοὶ. Νομικοὶ ἠρμήνευσαν Περιεργίαν τὸ *Stellionatus* (*Stellionat*) τῶν Ῥώμ. ἤγουν πάντα δόλον τολμώμενον εἰς τὰ συναλλάγματα, καὶ τὰς λοιπὰς ὁμολογίας ἢ συνθήκας, κατὰ τὰ Γλ. « Περιέργοι *Stelliones*. » Περιέργων ἔγκλημα, *Stellionatus crimen* ».

Τὸ Ἀναγογυρεύω, εἶναι ἀποχυδαῖσμός τοῦ χυδαίου ὀνόματος Ἀναγυρεύω, Δ. (σελ. 269), ἤγουν Ἀναζητῶ ἢ ἐξετάζω τί με πολλὴν ἐπιμέλειαν.

ΠΕΡΙΘΩΡΙ, Σ. (γρ. Περιθῶρι), Περιθῶριον κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ Περιθεῶριον (*marge*), ὁ γυμνὸς ἀπὸ γράμματα γύρω τῆς σελίδος τόπος, ὡς ἂν ἔλεγε τις Περιθεώρητον, Περιδλεπτον. Οἱ Γραικοὶ τὸ ὠνόμαζαν καὶ Μετώπιον Δ. (λέξ. Κατάβατον, σελ. 606).

ΠΕΡΙΚΗ. Ζ. Προδρόμου βέτανον.

ΠΕΡΙΚΟΠΤΩ. Ζ. Ἀποκόπτω.

ΠΕΡΙΜΑΖΕΨΩ. Ζ. Μαζόνω.

* ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ (*promenade*), (Περιδιάβασμα καὶ Περιδιάβασις ΓΓ.) Περίπατον, Δ. οἱ Γραικοὶ ὠνόμαζαν ἔτι καὶ τὸν ἔξω τοῦ τείχους τόπον (*boulevard*), ὅπου ἐγένετο ἡ περιδιάβασις.

ΠΕΡΙΠΛΟΚΑΔΑ καὶ Μαλακόκισσας, Δ. Σμίλαξ, Ἑλλ. Τὸ πρῶτον, αἰτιατικὴ τοῦ Περιπλοκάς, μετασχηματισθεῖσα εἰς ὀνομαστικὴν. Σώζεται ὁμως καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. (Ζ.

Σμιλακία). Είναι ἡ *Smilax aspera* (*Liseron* ἢ *Salsepareille épineuse*) τῶν φυτολόγων.

ΠΕΡΙΣΣΑ, Σ. Δ. ἐπίρρ. Λέγεται καὶ Περιττά, μετὰ τὴν ὁμῶς τὴν διαφορὰν, ὅτι μετὰ τὸ διὰ τοῦ σ̄ (συνών. τοῦ Πολλά) ἐκφράζομεν τὸ Λίαν Ἑλλ. (*bien, beaucoup*) τῶν παλαιῶν, οἷον (Ἄπολλων. ἐν Τύρ.)

Ἐμίειψεν ἀποδεκεῖ περισσὰ πικραμένος,

τὸ ὁποῖον εἶναι σπανιώτερον εἰς τοὺς παλαιούς, οἷον (Εὐριπίδ. Ἑκάβ. 579),

Οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περισσῷ εὐκαρδίῳ;

ἤγουν Ἰ Δέν ὑπάγεις νὰ δώσης τί ποτε εἰς τὴν περισσὰ μεγαλόψυχον κόρην; Τὸ δὲ διὰ τοῦ τ̄ (συνών. τοῦ Ὑπέρολλα) εἶναι τὸ Ἄγαν Ἑλλ. (*trop*), τὸ ἀπὸ τοῦ παλαιού καὶ Περισσὰ καὶ Περιττά λεγόμενον.

Λέγεται καὶ Περίσσια, Σ. Δ. ὅπου τὸ παρατελευταῖον ἰ δέν εἶναι πλεονασμός, ἀλλ' ἐχουδαίσθη ἀπὸ τὴν ἐπίρρηματικὴν δοτικὴν Περισειᾶ κατὰ τὸ Παρρησία, Δημοσία, Ἰδία, καὶ ἄλλα παρόμοια ἐπίρρ. ὀνόματα. Χυδαιότατον ὁμῶς εἶναι τὸ ἐπίθετον Περίσσιος, Σ. Δ. ἀντὶ τοῦ Περισσός.

ΠΕΡΙΣΣΟΠΡΑΞΙΑ, Δ. λέξις νομικὴ, σημαίνουσα τὴν ὑπὲρ τὸ χρεωσούμενον ἄδικον ἀπαίτησιν τῶν φόρων (*exaction*). Ὁ Περισσοπράκτης (*exacteur*) ἐκολάζετο μετὰ τοῦ διπλοῦ τὴν ἀπόδοσιν. Τὴν Περισσοπραξίαν ταύτην ἀπαγορεύει καὶ ὁ Πρόδρομος, ὅταν λέγῃ εἰς τοὺς Τελῶνας « Μηδὲν πλέον » παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε » (Λουκ. γ', 13). Ἐλέγετο καὶ Ὑπεραπαίτησις, Δ.

ΠΕΡΙΣΣΟΣ, Σ. καὶ ΠΕΡΙΤΤΟΣ ἐπίθ. Ἡ αὐτὴ διαφορὰ ὡς ἀνωτέρω (Ζ. Περισσὰ), οἷον Ἄφες τὰ περισσὰ (ἢ τὰ

περιττά) λόγια ἤγουν, Μὴ πολυλογῆς, ὡς εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς (Ἡλέκτρ. 1288) διὰ τοῦ σ̄,

Τὰ μὲν περισσεύοντα τῶν λόγων ἄφες,

ἤγουν τὰ ὑπὲρ τὴν χρείαν (superflues) λόγια.

Περισσότερος, ἐπίθ. συγκρ. πλειότερος (plus co-rieux), συχνὸν εἰς τὸν παρακμ. ἑλλ. Πλείων, Ἑλλ. 2) Τὸ οὐδ. Περισσότερον, ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ Μάλλον ἢ Πλεῖον ἢ Πλέον, Ἑλλ. οἶον « Περισσότερον αὐτῶν πάντων » ἐκοπίασα » (Α', Πρὸς Κορινθ. ιε', 10). Περισσότερον βλέπουν τὰ τέσσαρα παρὰ τὰ δύο ὀμμάτια, παροιμία ὄχι κακῆ, διδάσκουσα νὰ μὴν ἐμπιστευώμεθα πάντοτε εἰς τὴν ἰδίαν μας γνῶσιν, ἀλλὰ νὰ συμβουλευώμεθα καὶ κἀνένα φίλον πιστόν. Οὕτως εἶπε καὶ ὁ Λουκιανὸς περὶ τοῦ Φειδίου, ὅστις πλάττων τὸν Δία, ἐξέταξε, πρὶν τὸν τελειώσῃ, τὰς κρίσεις τῶν θεατῶν « Ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τοὺς πολλοὺς περισσοτέρου » ὄραῦν τοῦ ἐνός » (Λουκιαν. Περὶ τῶν εἰκόν. § 14).

Ἀπὸ τὸ Περὶ σὸς καὶ ῥῆμ. ἀμετάβ. Περισσεύω, Περύειμι, Ἑλλ. (rester, être de reste)· καὶ μέσ. Περισσεύομαι, οἶον Ἐξ ὀδευσα ὄλα, δέν μου περισσεύει τίποτε, καὶ Μόλις κερδαίνω τὰ ἀναγκαῖα, δέν περισσεύομαι, ἤγουν Μετὰ τὴν εἰς τὰ ἀναγκαῖα δαπάνην δέν μου μένει τίποτε· ὡς εἶπεν ὁ Εὐαγγελιστῆς (Ματθ. ιγ', 12) « Ὅσις » γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται » ὅπου κακῶς τινὲς ἐξηγηταὶ ἐνόμισαν τὸ Περισσευθήσεται παθητικὸν, ἀναφέροντές το, ὡς φαίνεται, εἰς τὸ διδόμενον (δοθήσεται), ἐνῶ ἀναφέρεται εἰς τὸν ἔχοντα (ὅσις γὰρ ἔχει)· ὁ ἔχων περισσευθήσεται.

Τελευταῖον ἀς σημειωθῇ καὶ ἡ χυδαία συγκοπὴ τοῦ ῑ εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο, οἶον Περσὸς, Περσά, Περσότερον, κ. τ. λ.

συγκοπή συνήθης ὡσεπιπολὺ μετὰ τὸ \bar{r} σοιχειῖον, ὅποια εἶναι Ἐσπερνός, Περβόλι, Περπατῶ, Σημερνός, Χοιρνόν καὶ ἄλλα.

ΠΕΡΙΣΣΟΧΟΡΗΓΙΑ, Δ. δόσις ἢ πράξις ἐκούσιος ὑπὲρ τὸ χρεωσούμενον (*surrogation*).

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ, παροξυτ. Σ. Περισερά, ὄξυτ. Δ. Τὸ ἐξηγοῦν καὶ οἱ δύο, Οὐράν ἢ ἄκρον τοῦ ἐπανωκαμηλαύκου τῶν ἱερέων. Ἴσως καὶ ὄλον τὸ Ἐπανωκαμηλαυκον.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ, Σ. Περισέριν, Δ. Περισερά, Σ. Δ. (*colombe*), Περισερά, Ἑλλ. Καὶ τὰ δύο ἐλέγοντο καὶ τὸ Περισερά καὶ τὸ ὑποκορ. (*ἀνυποκορίζως*) Περισερίον Ἑλλ. (Ἰδ. Ἀθήν. IX, σελ 395 καὶ XIV, σελ. 654). Ζ. Φάσσα.

* ΠΕΡΙΤΤΟΥ. Ἐπίρρ. περιπλέον (*de plus, d'ailleurs*), γραμμένον εἰς τοὺς ἐξῆς σίχους (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.)

Περίττου ἢ γυναικῆ του ὡσάν τὸ λέγει ἢ ῥήμα,
Ἐχει πολλὴν κρυφὴν χαρὰν, γατίδε τὸ πεθύμα.

Εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ ἐπιρρήματικόν, Ἐκ περιττοῦ, χωρὶς τὴν πρόθεσιν, Περιττοῦ, ὡς ἔλεγον κ' ἐκεῖνοι ἀπροθέτως ἄλλα ἐπιρρήματικά, Μικροῦ, Ὀλίγου.

ΠΕΡΙΦΟΡΑΡΙΟΣ. Ζ. Γυρισής.

* ΠΕΡΙΦΡΟΝῶ, συνών. τοῦ Καταφρονῶ (*mépriser*), οἶον (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.)

Μὰ θέλουν τὴν περιφρονᾶ, ὅπου καὶ ἀνεγυρεύη.

Τὸ τελευταῖον « Ὄπου καὶ ἀνεγυρεύη » σημαίνει, Ὄπου καὶ ἀναγυρίζη (*ὑπάγη ἢ ἔρχεται*), κατὰ τὴν ἀλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 79) σημειωθεῖσαν σημασίαν τοῦ Γυρεύω.

ΠΕΡΛΟΓΗ, Σ. Δ. ἀσκός (*outré*), κατὰ τὴν ἀνωτέρω (Ζ. Περισσός) σημειωθεῖσαν συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ Περιλογῆ (Ἰδ. Ἄτακτ. I, σελ. 144).

ΠΕΡΝΩ, Σ. Δ. Παίρω, Δ. Εἰς τὰ προσημειωθέντα (Ἄτακτ. I, σελ. 223. II, σελ. 295) πρόσθεσε τὰ ἐξῆς : Μ' ἐπῆρεν ὁ ὕπνος, ὡς καὶ ὁ Θεόφραστος (Χαρακτ. VII) « Ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ » καὶ ὁ κωμικὸς Ἄλεξις (παρ' Ἀθην. I, σελ. 23),

Οὔτε γὰρ ὕπνος δῆπουθεν οὐδέν' ἂν λάβοι.

2) Μ' ἐπῆρεν ὁ ἔρωτας, ὡς καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Θεσμ. 1117),

————— Ἐμὲ δὲ καὐτὸν τῆς κόρης
Ταύτης ἔρωτος εἴληπεν. —————

3) Μοῦ ἐπῆρε τὸν νοῦν (Ἄτακτ. II, σελ. 260). 4) Ἀμεταβ. Ἐπῆρεν ἐπάνω του, ἀνέλαβεν ἐξ ἀρρώστιας (se rétablir) ἔλλειπτ. τοῦ Δύναμιν, ὡς καὶ τὰ ταυτόσημα ἑλληνικά, Ἀνακομίζομαι, Ἀνακτῶμαι καὶ Ἀναλαμβάνω, ἰατρικὰ ὀνόματα. 5) Μὲ τὸ ἄρθρον δὲ, Τὸν, Τὴν, Τὸ ἐπῆρεν ἐπάνω του, σημαίνει μεταβ. Ἀνεδέχθη τινὰ ἢ τι (prendre sur soi), ἢ μὲ συνθήκην νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἢ μὲ ἐγγύησιν ὅτι μέλλει νὰ κατορθωθῇ.

Ὁ Δ. σημαίνει καὶ παροιμίαν ἀσειάν λεγομένην περὶ πλεονεκτῶν ἱερέων,

Δέσποτα παπᾶ πρεσβῦτα,
Ἐπαιρνέ, καὶ πάντα ζῆτα.

ΠΕΡΝΩ (περισπ. τὸ ὁποῖον ὁ Δ. ἐσύγχυσε μὲ τὸ Πέρνω, παροξύτ.), Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Περᾶω καὶ Περνάω, Ἑλλ. κατὰ τὸ Κεράω καὶ Κιρνάω (σήμερ. Κερνώ). Περνώ ἀμετάβ. διαβαίνω, διέρχομαι (passer). Μεταφορ. παύω (cesser), οἷον Μοῦ ἐπέρασεν ὁ θυμὸς, ἤγουν ἔπαυσα νὰ ὀργίζωμαι. Παρόμοιον εἶναι τοῦ Σοφοκλέους (Οἰδ. Τύρ. 673) τὸ

Στυγνός μὲν εἶκων δῆλος εἶ· βαρὺς δ' ὅταν
Θυμοῦ περάσης. —————

Ὅπου ὁ σχολιαστὴς λέγει, « Δῆλος εἶ ἀηδῶς εἶκων· ὅταν δὲ
» ἐπὶ τὸ πέρας ἔλθῃς τῆς ὀργῆς, τότε βαρέως οἴσεις τὸ
» πρᾶγμα κ. τ. λ. ». 2) Περνᾶ τρίτ. προσώπ. εἰς τὰς πωλή-
σεις, ἀγοράς, καὶ ἀπλῶς τὰς συναλλακτικὰς πράξεις, ση-
μαίνει Χρήσιμον, δόκιμον, ἄδολον εἶναι, οἶον, Τὸ φλωρίον
τοῦτο περνᾶ, ἤγουν τὸ δέχονται ὅλοι ὡς ἄξιον· ἢ Δὲν
περνᾶ, ἀποβάλλεται δηλαδὴ, ἢ ὡς κίβδηλον, ἢ ὡς ἀπαγορευ-
μένον. 3) Περνῶ μεταβ. πωλῶ (vendre), οἶον Μοῦ τὸ
ἐπέρασε δέκα γρόσια, καὶ κατ' ἄλλην ἔννοιαν (ἂν δὲν τὸ
πληρώσω πάραυτα), Τὸ ἐπέρασεν εἰς τὸν λογαριασμόν
μοῦ, ἤγουν Μὲ τὸ ἐπώλησε μὲ διορίαν, σημειώσας μόνον ὡς
χρεώστην εἰς τὸ κατὰσυχόν του.

Εἰς τὸν Ὅμηρον τὸ Περᾶω σημαίνει πολλάκις τὸ Περ-
νάω, ἤγουν Πωλῶ, καὶ τὸ αἷτιον εἶναι, διότι οἱ Ἕλληνες ἐπω-
λοῦσαν τοὺς αἰχμαλωτιζομένους Τρωαδίτας εἰς τὰ νησιά τοῦ
Αἰγαίου πελάγους, ὅπου ἔπρεπε πρῶτον νὰ τοὺς περάσωσι διὰ
θαλάσσης.

— Καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἔλον, ἢ δ' ΕΠΕΡΑΣΣΑ,

λέγει ὁ Ἀχιλλεὺς (Ίλιάδ. φ', 102), ἤγουν Αἰχμαλώτισα κ' ἐπώ-
λησα. Ἄλλου δὲ (Ίλιάδ. ω', 751) ἡ ταλαίπωρος Ἐκάβη, περὶ
αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλλέως,

Ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὡκύς Ἀχιλλεὺς
ΠΕΡΝΑΣΧ', ὄντιν' ἔλεσκε, ΠΕΡΗΝ ἄλδς ἀτρυγέτιοι,
Ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἴμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόετσαν.

ΠΕΡΟΥΝΙ, Σ. Πηρούνι, Σ. Πηρούνιον, Δ. Περόνιον ἀπὸ
τὸ Περώνη, Ἑλλ. ἢ Πειρόνιον ἀπὸ τὸ ἄχρησον Πεῖρος. Ζ.
Πασοῦλι.

ΠΕΡΣΑ, Σ. Δ. Μαντζουράνα, Σ. Δ. Σιάψιχον, Σ. Σιάψυχον, Δ. Τὸ τελευταῖον εἶναι Σάμψυχον, Ἑλλ. ὡς τὸ ὀνομάζει καὶ ὁ Διοσκορίδης (III, 47) μ' ὄνομα Αἰγυπτιακόν· τῆς Κυζίκου καὶ τῆς Σικελίας οἱ Ἕλληνες τὸ ὀνόμαζαν Ἀμάρακον, Ἑλλ. Τοῦτο ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸν παρακμ. Λατιν. εἰς τὸ *Maioraca*, ὅθεν ἐγεννήθη ἢ κοινῶς σήμερον ὀνομαζομένη *Μαντζουράνα* (*Marjolaine*).

Τριγενῶς προφέρεται τὸνομα ἀπὸ τοὺς παλαιούς, Ὁ, Ἡ Ἀμάρακος, καὶ τὸ Ἀμάρακον. Ὄνομάζετο καὶ Ἀνθέμη, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Ἀνθέμη, ἢ ὑπ' ἐνίων Ἀμάρακος » πῶα ». Τὸ ἀπὸ Ἀμάρακον σκευαζόμενον μύρον ἐλέγετο Ἀμαράκινον· τὸ κάλλισον ἐσκευάζετο εἰς τὴν Κύζικον, κατὰ τὸν Διοσκορίδην (I, 68), διότι εἰς τὴν Κύζικον (ὡς καὶ εἰς τὴν Κύπρον) ἐγενναῖτο καὶ τὸ κάλλισον Σάμψυχον, τοῦ ὁποίου δευτερεῦον ἐλογίζετο τὸ Αἰγύπτιον (Διοσκορίδ. III, 47). Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « (Ἀμάρακος (ἴσ. Ἀμαράκινον), γένος μύρου, » ἀπὸ φυτοῦ Ἀμάρακος καλουμένου »· καὶ « Σαμψούχος· »· πλείση γίνεται ἐν Αἰγύπτῳ· ἄλλοι δὲ ἈΜΑΡΑΚΟΝ καλοῦσιν » αὐτὴν » ὡς τὸ ἐδιώρθωσαν οἱ κριτικοί, ἀντὶ τοῦ ΜΑΡΑΘΟΝ.

Ἐμεινεν ἡ ἔρευνα πόθεν μᾶς ἦλθε τὸνομα Πέρσα· ὅθεν φαίνεται καὶ τὸ χρήσιμον τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης εἰς τὴν κατάληψιν καὶ ἐξήγησιν τῆς παλαιᾶς. Εἰς τὸν Ἀθηναῖον (XIII, σελ. 608) ὁ τραγικός Χαιρήμων ἐπονομάζει Πέρσην τὸν Ἀμάρακον·

Πέρσης δὲ θαλερὸς ἐκτραφεὶς ἀμάρακος
Λειμῶσι μαλακοῖς ἐξέτεινεν ἀνχένυς.

Ἄν ὁ σοφὸς ἐκδότης τοῦ Ἀθηναίου ἐγνώριζεν τῶν νέων Ἑλλήνων τὴν γλῶσσαν, ἤθελ' ἐλευθερωθῆν ἀπὸ τὸν περὶ τῆς γραφῆς (Πέρσης) διςαγμὸν, καὶ τὴν μακρὰν περὶ αὐτῆς σημείωσιν.

Πέρσην ἐπωνόμασε τὸν Ἀμάρακον ὁ τραγικός, ὅχι μόνον διότι ἡ Αἴγυπτος ἦτον ὑπὸ τοὺς Πέρσας, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὴν Περσικὴν αὐτὴν μάλιχα ἐσπουδάζοντε τὰ μύρα. Εἰς τὴν ἀποσκευὴν τοῦ Δαρείου εὔρηκεν ὁ Παρμενίων τεσσαράκοντα μυροποιούς (parfumeurs), καὶ τεσσαράκοντα σεφανοπλόκους (Ἀθην. αὐτόθ.)· διότι ἐπλεκαν καὶ σεφάνους ἀπὸ τὸν ἀμάρακον, ὡς καὶ ἀπὸ ἄλλα διάφορα ἄνθη. Ἐνας ἀπὸ τοὺς σεφάνους τούτους ἐπωνομάζετο καὶ Ναυκρατίτης, ἀπὸ τὴν Ναύκρατιν, πόλιν τῆς Αἰγύπτου, Ἑλληνικὴν ἀποικίαν· « Ναυκρατίτης » σεφανος, ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας Ναυκράτεως... ἢ ὁ Σαμφύχιμος » λέγει ὁ Ἡσύχιος (Ἰδ. καὶ Ἀθην. XV, σελ. 676).

ΠΕΡΣΙΚΑΡΙΑ. Ζ. Ὑδροπίπερον.

ΠΕΡΣΟΣ. Ζ. Περισσός.

ΠΕΣΣΟΥΛΙΟΝ. Ζ. Πεζούλα.

ΠΕΣΤΕΜΑΛΙ, Σ. Τὸ Πεσεμαλί (tablier) εἶναι λέξις Τουρκικὴ (Ἰδε Ἄτακτ. II, σελ. 422), σημαίνουσα, ὅ,τι σημαίνομεν καὶ σήμερον δι' αὐτῆς, τὸ σύννηθες τῶν λουόντων καὶ τῶν λουομένων ζῶσμα, εἰς κάλυψιν τῶν αἰδοίων, τὸ ἀπὸ τοὺς παλαιούς ὀνομαζόμενον Περίζωμα, Ἑλλ. ἢ Ὡα λουτρῖς, Ἑλλ. ὡς τὴν ὀνόμασεν ὁ Κωμικός Θεόπομπος, κατὰ τὸν Πολυδεύκην (σελ. 341).

ΠΕΤΑΛΑΣ. Ζ. Πέταλον.

ΠΕΤΑΛΙ, Σ. Πετάλιον, Δ. ὑποκορ. τοῦ Πέταλον, Ἑλλ. (feuille, lame). Τὸ Πετάλιον σημαίνει σήμερον πλάτυσμα χαλκοῦ ἢ ἄλλου μετάλλου λεπτὸν, ὡς φύλλον, μιμούμενον τὸν χρυσὸν (origeau), τὸ ὀνομαζόμενον καὶ Μ πρίλλα, Σ. ξενικῶς, ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν briller, διὰ τὴν λαμπρότητα, καὶ Τρέμουσα Σ. διὰ τὸ εὐκίνητον (Ζ. Τρέμουλα).

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου (Ἰλιάδ. β', 312, σελ.

228), Πετάλια ἢ Πετήλια ὠνομαζόντο ἀκόμη τὰ φύλλα τῶν δένδρων, « Τὰ δὲ Πέταλα, ὃ ἐστὶ τὰ ἀναπεπταμένα καὶ » πλατέα φύλλα, ὅτι καὶ Πέτηλα λέγεται, δῆλόν ἐστι. Οἱ » γοῦν περὶ Λυκίαν Πετήλια μέχρι καὶ ἐς ἄρτι καιροῦ ταῦ- » τα φασίν ».

ΠΕΤΑΛΙΔΑ, Σ. γένος ὀψαρίου (lamproie). Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις (σελ. 189), ἴσως ἢ « Πετηνίς, » κόρις » τοῦ Ἡσυχίου, ἐπειδὴ ἄλλοῦ λέγει, « Κόρις, ἰχθύς » ποιός ».

ΠΕΤΑΛΛΙΝΑ (ἴσ. Πεταλίδα), Δ. Πατελίδα, Σ. Δ. ὄσρα-κόδερον μονόθυρον, Λεπάς, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις (σελ. 136). Συνηθεσέρα εἶναι ἢ διὰ τοῦ ᾱ εἰς τὴν πρώτην συλλαβὴν γραφὴ Πατελίδα (patelle). Οἱ Μασσαλιῶται ἐφύλαξαν τῶν προγόνων αὐτῶν Φωκαέων τὴν λέξιν, ὀνομαζόντες τὸ ὄσρεον Λεπάδα (Lepada)· « Λεπάδες, τὰ » πρὸς ταῖς πέτραις κεκολλημένα κογχύλια, ὄσρέων ἐλάττω » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΕΤΑΛΟΝ, Σ. Δ. τὸ σιδήρινον ἡμικυκλικὸν πλάτυσμα, τὸ προσκαρφωμένον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἵππων (fer de cheval). Ὄθεν καὶ ῥῆμα Πεταλόνω, Σ. τὸ προσκαρφόνω πέταλα (ferrer un cheval), καὶ ὄνομα Πεταλάς, Σ. (maréchal ferrant) ὁ τέχνην ἔχων νὰ τὰ προσκαρφόνῃ. Ζ. Σελιναῖα.

Πέταλα ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληες τὰ φύλλα τῶν δένδρων, διὰ τὴν ἐξάπλωσίν των, ἀπὸ τὸ Πετάω, τὸ ἀπ' ἐκείνους σχηματισθὲν Πετάζω, Ἑλλ. τὸ ἐξαπλόνω (déployer, étendre), καὶ ἀπὸ μᾶς συναιρεθὲν εἰς τὸ Πετώ (voler), Πέτομαι, Ἑλλ. ἤγουν ὀδεύω εἰς τὸν ἀέρα μὲ τὰ πτερὰ ἐξαπλωμένα, ὡς φύλλα. « Πετάσας, ἀπλώσας, τανύσας » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ Πέταλα, οὐδετέρως, τὰ φύλλα ».

Ἀπὸ τὰ φύλλα μετεφέρθη ἡ λέξις, ὄχι μόνον εἰς τὰ πτερά τῶν πετεινῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ πλατυσμένα φυσικῶς ἢ τεχνικῶς, οἷον Πέταλον χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου. Ἀπὸ τὸ Πετάζω, καὶ Πέτασος, τὸ σκέπασμα τῆς κεφαλῆς, διὰ τὴν ἀπλωσίν του, (chapeau), τὸ κοιν. Σκιαδιόν, Σ. διὰ τὴν ἀπ' αὐτοῦ σκιάν, ὅθεν νοεῖται τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Πετάζει, ἀπλοῖ, » σκεπάζει ». Πετηλίδα, Ἑλλ. ὠνόμαζαν καὶ τὴν ἀκρίδα (sauterelle), κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον « Πετηλὶς, ἀκρίς » ἢ γένος τι ἀκρίδος (ἴσ. τὸ criquet) καὶ ἀπὸ τὸν Δωρικὸν τύπον, Πεταλίς, ὠνομάσαμεν ἡμεῖς Πεταλοῦδαν, Σ. (papillon) τὸ γνωστὸν ὠραῖον ζωῦφιον, ἐπίσημον καὶ διὰ τὰ λεπιδωτὰ πτερά, προσόμοια τῶν φύλλων ἢ πετάλων, καὶ διὰ τὸ ἀεικίνητον τοῦ πετασμοῦ. Ζ. Ψυχαροῦδα.

ΠΕΤΑΛΟΝΩ. ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ. Ζ. Πέταλον.

ΠΕΤΑΥΡΟΝ, Σ. Πέταυρα ἢ Πέτευρα, Ἑλλ. λέγονται τὰ ὑπὸ τὴν ὀροφὴν μικρὰ σανίδια (lattes). Κατὰ τὸν Φώτιον, « Πέτευρον, πᾶν τὸ μακρὸν καὶ ὑπόπлату καὶ μετέωρον » ξύλον ». Πέταυρα ἢ Πέτευρα, καὶ τὰ μικρὰ δοκίδια ἢ σανίδια (chevrons) ἀρμοζόμενα πρὸς ἀλληλα εἰς σχῆμα τοῦ Λ σιχείου, εἰς τὸ ἀνώτατον τῆς οἰκοδομῆς, ἐπάνω τῶν ὁποίων ἀπλόνονται τὰ κεραμίδια, ἢ ἄλλη τις ὀροφή. 2) Πέταυρα ἔτι ἔλεγον καὶ τὰ ραβδία ἢ σανίδια, ἐπὶ τῶν ὁποίων κοιμῶνται αἱ ὄρνιθες. 3) Εἶδος τι παγίδος (piége), κατὰ τὸν Σχολιαστὴν τοῦ Θεοκρίτου (XIII, 13), « Σανίδιον λεπτὸν καὶ τεταμένον, ᾧ » καὶ εἰς τοὺς ὀρόφους ἀντὶ κεραμίων πολλοὶ χρῶνται ». Τοῦτο νοοῦν καὶ ὁ Φώτιος καὶ ὁ Ἡσύχιος, ἐξηγοῦντες τὸ ὄνομα διὰ Ῥωμ. λέξεως « Πέταυρα, τίγνα ». Τὸ Τίγνον, tignum, σημαίνει τὴν δοκὸν (poutre) ἢ Διαδοκίδα (soliveau) τοῦ Ἡσυχίου, « Διαδοκίς. . . οἱ μὲν, ἢ τὰς ἄλλας δοκοὺς ἀναδεχο- » μένη· οἱ δὲ, δοκῶν πλάγιον ὑπόθημα ». Τοῦτο ἐλέγετο καὶ

Στρωτήρ κατά τὸν Φώτιον, « Στρωτήρ, τὰ μικρὰ δοκίδια, τὰ ἐπάνω » τῶν δοκῶν τιθεμένα, Σ τ ρ ω τ ῆ ρ α ς ἔλεγον ». (Ζ. Ζευτόν).

Περὶ τῆς δευτέρας σημασίας λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος, « Πέ- » τευρον, σανὶς ἐφ' ἧς αἱ ὄρνεις κοιμῶνται κ. τ. λ. » περὶ δὲ τῆς τρίτης « Πέταυρον, εἶδος παγίδος » πιθανὸν ὅτι ἐκεῖνο τῆς παγίδος τὸ εἶδος τὸ σκευαζόμενον μὲ λάκκον ἢ βόθρον, σκε- » πασμένον ἄνωθεν μὲ λεπτήν ὕλην ἢ σανίδια· διότι καὶ διὰ ταύ- » τῆς τῆς λέξεως ἠρμήνευσαν οἱ Ἑβδ. τὸ Ἑβραϊκὸν (Ἄμεκ) רְפֹזֵי σηματικὸν τοῦ Βάθος (Παροιμ. θ', 18) « Καὶ ἐπὶ πέταυρον » ἄδου συναντᾶ ». Καὶ τοῦτο ἐνόησε καὶ ὁ Φώτιος, λέγων, « **Ἡτέυρον, παγίς, βάθος** ».

Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν συνειθίζεται ἡ πρώτη σημασία· μὲ λανθάνει, ἂν ἦναι συνήθεις καὶ αἱ λοιπαί.

ΠΕΤΖΙ, Σ. Πετζίον, Δ. (peau). Ἐξηγήθη ἀλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 94) ἡ λέξις. Πρόσθεσε τὴν φράσιν Κακὸν πετσίον. Σ. διὰ τῆς ὁποίας σημαίνομεν τὸν κακὸν ἄνθρωπον· ὄθεν καὶ ἄλλη φράσις, περὶ τοῦ πολυπείρου ἢ πανούργου, Πολλὰ ἐξεύρει τὸ πετσίον του. Καὶ ἐξεναντίας, Χονδρὸν πετσίον ὀνομάζομεν τὸν ἀπὸ τοῦς παλαιούς ὀνομαζόμενον Παχύνοον (esprit épais)· « Παχύνοοι, παχύνοες, » ἀνόητοι » λέγει ὁ Φώτιος.

Ἀπὸ τὸ Πετσίον σχηματίζεται ῥῆμ. ἀμετάβ. τὸ Πετσιαζώ, Σ. Δ. σημαῖνον τὴν πύκνωσιν καὶ νέκρωσιν τοῦ δέρματος, Πωροῦμαι ἢ Τυλοῦμαι, Ἑλλ. (devenir calleux), καὶ ῥηματικὸν ὄνομα Πέτσιασμα, Σ. Δ. (callus, durillon), Τύλος καὶ Πῶρος Ἑλλ. « Πωρωθῆναι, παχυνθῆναι καὶ πα- » γῆναι » λέγει ὁ Ἑρωτιανός· ὁ δὲ Φώτιος « Τυλοῦται, τραυ- » ματίζεται, παχύνεται »· καὶ ὄνομα οὖσ. « Τύλος, νενεκρω- » μένη σὰρξ » καὶ « Πώρωσις... πῶρος, καὶ ἀναισθησία » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

ΠΕΤΖΙΑΖΩ. ΠÉTΖΙΑΣΜΑ. Ζ. Πετζί.

ΠΕΤΖΟΦΛΟΥΔΑ, και Πετζαφλούδα, Σ. Τò ἐξηγεῖ Φλούδιον δένδρου, ἐπιτήδειον εἰς γραφήν (écorce d'arbre à écrire).

* ΠΕΤΗΛΙΟΝ. Ζ. Πετάλι.

ΠΕΤΙΜÉΖΙ, ἢ ΠΕΤΟΥΜÉΖΙ. Ζ. Θυμαρί και Σίρι.

* ΠÉΤΡΙΝΟΣ. Πετρίνην καρδίαν μεταφορ. λέγομεν ὅτι ἔχει ὁ σκληρὸς και ἀσυμπαθὴς ἄνθρωπος, ὡς εἶπεν ὁ Μόσχος (BRUNCK, *Analect.* tom. I, pag. 407),

———— Πέτρης ὁ γ' ἔχων νόον ἢ ἐσιδήρου
Καρτερὸν ἐν σήθεσι. —————

Εἶπαν και οἱ Ἐβδ. (Ἰεζεκ. ια', 19) « Ἐκπάσω τὴν καρδίαν » τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν, και δώσω αὐτοῖς καρδίαν » σαρκίνην ».

ΠΕΤΡÍΤΗΣ, Σ. Δ. Ὁ πρῶτος τὸ ἐξηγεῖ μικρὸν ὄρνιθιον ὀνομαζόμενον Pettiroso (rouge - gorge). Ὁ δὲ Δ. τὸ συγκαταριθμεῖ μετὰ τὰ κυνηγετικὰ ὄρνεα, φέρων και μαρτυρίαν ποιητοῦ,

Εἶχον γεράκια και σκυλία, πετρίτας, ὄσους Ξέλου.

Και Πετριτάριον, Δ. ὀνομάζει τὸν φυλάσσοντα και τρέφοντα τοὺς Πετρίτας. Ἐνδεχόμενον δύο διάφορα ὄρνεα νὰ ἐλέγοντο ὁμωνύμως Πετριται.

Ὅπως ἂν ἦναι, ὁ Πετριτής τοῦ Σ. ἐπειδὴ ἐξηγεῖται rouge-gorge, τοῦτο δὲ κατὰ τοὺς ὀρνιθολόγους, εἶναι τοῦ αὐτοῦ γένους ὀρνιθάριον, μετὰ τὴν λεγομένην fauvette, ὁ Πετριτής λέγω, πιθανὸν ὅτι εἶναι ἡ Ὑπολαῖς τοῦ Ἀριστοτέλους (Περί ζ. ἰσορ. VI, 7. και IX, 29), ὄνομα συνώνυμον τοῦ

Πετρίτου (Εἰς τὰς [ἢ Ἰ' πὸ] τὰς πέτρας « Ὑπὸ λάεσι »)
 Ζ. Ποταμίδα.

ΠΕΤΡΟΒΟΛΙΣΤΑΣ, Δ. ὠνόμαζαν οἱ Γραικοὶ τοὺς
 Σφενδονήτας Ἑλλ. (frondeurs).

ΠΕΤΡΟΚΌΣΣΥΦΟΣ, Δ. (χυδ. Πετροκότσηφας) ὁ Κύα-
 νος, Ἑλλ. τοῦ Ἀριστοτέλους (Περὶ ζ. ἴσop IX, 21), διὰ τὸ
 Κύανον (bleu) χρωμά του, « Ἔσι δέ τις πετραῖος ᾧ
 » ὄνομα Κύανος. Οὗτος ὁ ὄρνις ἐν Σκύρω μάλιστ' ἔσι· ποιεῖται
 » δὲ ἐπὶ τῶν πετρῶν τὰς διατριβάς. Τὸ δὲ μέγεθος, κοττύφου
 » μὲν ἐλάττων, σπίζης δὲ μείζων μικρῶ κ. τ. λ. ».

ΠΕΤΡΟΧΕΛΙΔΌΝΕΣ, Δ. θηλ. πληθ. καὶ Πετροχελιδόνα,
 οὐδέτ. πληθ. Ἐσημείωσε τὴν λέξιν ὁ Εὐστάθιος (Ὀδυσσ. δ',
 σελ. 1502), ὡς σωζομένην ἀκόμη εἰς τοὺς χρόνους του :
 « Οἱ Λύκιοι χελιδόνας τινὰς, ἅς οἱ ἰδιῶται Πετροχελιδό-
 » νας φασίν, ἐκεῖνοι καλοῦσιν Ἄποδας, οὐ διὰ παντελῆ
 » σέρησιν ποδῶς, ἀλλὰ διὰ... σμικρότητα ». Ὁ Εὐστάθιος,
 ὀνομαζῶν Ἄποδας τὰς Πετροχελιδόνας, δὲν ἐνθυμήθη ὅτι τὸ
 αὐτὸ ὄνομα (Ἄποδας) τὰς ὠνόμαζε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (Περὶ
 ζ. ἴσop I, 1, καὶ IX, 30), προσεπονομαζῶν αὐτὰς καὶ
 Κυψέλλους (ἴσ. Martinet), διότι πλάσσουν τὴν φωλεάν
 των εἰς σχῆμα κυψελίου. Ζ. Κύψελλος.

ΠΕΤΩ (Ζ. Πέταλον). Μεταφορ. Πέτῳ ἀπὸ τὴν χα-
 ράν μου (sauter de joie). Ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Τυρ. 487)
 εἶπε, « Πέτομαι δ' ἐλπίσιν ». 2). Πέτῳ, κινουμαι μὲ ὄρμην
 (voler), οἶον, Ἐπέταξα ἔξω, ὡς τὸ ἤκουσα, καὶ
 κατὰ μέσσην διάθεσιν Ἐπετάσθη ἔξω, ὡς εἶπε καὶ ὁ Στρά-
 βων (Γεωγρ. IX σελ. 421), « Σεισμῶν γενομένων μεγάλων,
 » ἔξω τοῦ ναοῦ πετέσθαι ». Ἐκ τούτου καὶ ἐπίθετον Πετα-
 σὸς, (Ἄτακτ. II, σελ. 296) ὁ γρηγοροκίνητος (alerte).

ΠΕΥΚΙ. Ζ. Ἐπεύχιον.

ΠΕΦΤΩ. Εἰς τὰ προσημειωμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 297) πρόσθεσε τοῦ Πλάτωνος (Εὐθύδ. σελ. 14) τὸ « Προσέχω » τὸν νοῦν αὐτῆ· ὥσε οὐ χαμαὶ πεσεῖται ὅ,τι ἂν εἴποις ». Παρόμοια εἶπαν οἱ Ἐβδ. (Α', Βασιλ. γ', 19) « Οὐκ ἔπεσε » [τί] ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ». 2) Ἐπεσε γυμνός, οἶον (Α', Βασιλ. ιθ', 24) « Ἐξεδύσατο τὰ » ἱμάτια αὐτοῦ.... καὶ ἔπεσε γυμνός ». 3) Ἐπεσεν εἰς τὸν οἶνον, εἰς τὸ παιγνίδιον, εἰς διάφορα πάθη, ἤγουν ἐδόθη ὅλος διόλου εἰς αὐτὰ (se livrer à, tomber dans). Τοιοῦτον εἶναι τοῦ Εὐριπίδου (Φοιν. 21) τὸ

Ὁ δ' ἠδονῆ δούς, εἷς τε βακχεῖον πεσών.

Παρόμοια καὶ ὁ βάρβαρος ποιητῆς (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Ἄν ἐν καὶ πῆσῃ σ' ἀμαρτίαν, τί θεῖ γενῆ σ' ἐμένα;

4) Ἐπεσεν ἡ τιμὴ τῶν πωλουμένων, λέγομεν, ὅταν πωλῶνται εὐθηνότερα, ὡς εἶπε καὶ ὁ Πλούταρχος (Πομπ. § 26) « Αἱ δὲ τιμαὶ τῶν ὠνίων πεσοῦσαι ». 5) Ἐπεσεν ὁ ἄνεμος (tomber), ὅταν παύσῃ νὰ πνέῃ σφοδρὰ, ὡς εἶπεν ὁ Ὅμηρος (Οδυσσ. τ', 202),

Τῆ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πῆσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.

6) Βαρὺς μοῦ ἔπεσεν ὁ λόγος, ἤγουν, μ' ἐβάρυνε (peser), μ' ἐλύπησε. 7) Εἰς τῶν κύβων τὸ παιγνίδιον, Κακὰ ἢ Καλὰ ἔπεσαν τὰ ζάρια, κατὰ τὸ παροιμιακόν,

Αεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

8) Ἐπεσεν ὁ λαχνός ἢ ὁ κληῆρος (le sort est tombé), ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ ψηφοφορίας. Ζ. Σκαρφία.

ΠΗΓΆΔΙ, Σ. Δ. Πηγάδιον (puits), Φρέαρ, Δ. Ἑλλ. Ὑποκορ. τοῦ Πηγῆ (source). Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν περιηγητῶν (ΣΡΟΝ. *Voyag. de Grec.* tom. II, pag. 254), Φρέαρ ἀκόμη ὀνομάζεται εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὸ Πηγάδιον.

ΠΗΓΑΝΟΝ ἢ **ΠΗΓΑΝΟΣ**. Ζ. Ρούδα.

ΠΗΓΈΛΑΙΟΝ. Λέξις ἀξία καὶ τῶν ἑλληνικῶν λεξικῶν, καὶ ἀναγκαία εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, νὰ ἐρμηνεύωμεν γένος τι ἀσφάλτου φλογώδους πηγάζοντος ἀπὸ τὰς πέτρας, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομαζόμενον Πηγέλαιον (pétrole), ὅχι Πηγέλιον, ὡς τὸ γράφει ἀπατηθεὶς ὁ Δ.

ΠΗΓΈΛΒΙΟΝ. Ζ. Πηγέλαιον.

ΠΗΔῶ. Πηδῶ ἀπὸ τὴν χαράν μου, Σ. Εἰς τὰ προσημειωμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 298) πρόσθεσε ὅτι Πηδᾶ ἢ καρδία μου (Πάλλεται, Ἑλλ.) λέγομεν, ὅταν διὰ πάθος τι σωματικὸν ἢ ψυχικόν, κινῆται παρὰ φύσιν. Οὕτω λέγει ὁ Πλάτων (Ἴων. σελ. 535) « Ὅταν τε φοβερόν ἢ δεινόν [τι » λέγω], ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἴσανται ὑπὸ τοῦ φόβου, καὶ ἡ καρ- » δία πηδᾶ »· καὶ πάλιν (Συμποσ. σελ. 215) « Ὅταν γάρ » ἀκούω, πολὺ μοι μᾶλλον ἢ τῶν κορυβαντιῶντων ἤτε καρδία » πηδᾶ, καὶ δάκρυα ἐκχεῖται ὑπὸ τῶν λόγων τῶν τούτου ». Εἶπε καὶ ὁ σύγχρονος καὶ φίλος τοῦ Πλάτωνος Ἀριστοφάνης (Νεφ. 1391),

Οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
 ————— πηδᾶν, ὅ,τι λέξει,

ἔλλειπτ. τοῦ « Προσδοκῶντων ἀκούσαι ».

ΠΗΡΟΥΝΙ. Ζ. Περούνη.

ΠΙΑΝΩ, Σ. Δ. Εἰς τὰ προσημειωμένα (Ἄτακτ. I, σελ.

140-143, καὶ II, σελ. 299) πρόσθεσε, * Πιάνω με τὸ καλὸν, καὶ συνθ. * Καλοπιάνω (traiter avec douceur), καὶ * Πιάνω με τὸ κακὸν (traiter durement), ἴσως καὶ συνθ. Κακοπιάνω. 2) Μὲ πιάνει ἡ Θάλασσα (éprouver le mal de mer), λέγει ὅστις πάσχει ναυτίασιν πλέων τὴν Θάλασσαν. Καὶ Ὁ ἥλιος μ' ἐπίασε (être hâlé), ὅτινος τὸ πρόσωπον ἐμαυρίσθη ἀπὸ μακρὰν ἡλίαςιν.

* ΠΙΖΟΥΛΟΣ. Ζ. Επίζηλος.

ΠΙΚΝΆΔΑ. Ζ. Φάσκελα.

ΠΙΚΡΑ, Πικρία, Πικράδα, Πικρότης, Σ. Δ. ἐναντία τῆς γλυκύτητος ποιότητος (amertume). 2) Μεταφορ. Πίκρα ἢ Πικράδα, ἡ λύπη (chagrin, amertume). 3) Πίκραν ὀνομάζουσι κατὰ τὸν Βελώνιον (Observat. I, 18) οἱ Κρητικοὶ τὸ Κιχώριον (chicorée), διὰ τὴν ποιότητα. Ἴσως τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Πικρίς τῶν Ἑβδ. Ἐξόδ' ιβ', 8. « Ἄζυμα ἐπὶ » πικρίδων ἔδονται » τὸ ὁποῖον οἱ ἐξηγηταὶ ἐπαράβαλαν μετὰ τὴν ἀγρίαν Σέριν τοῦ Διοσκορίδου (II, 160) « Σέρις διττή, » ἡ μὲν ἀγρία, πικρίς, ἡ καὶ κιχώριον καλουμένη κ. τ. λ. ». εἶναι τὸ κοινῶς ὀνομαζόμενον Ραδίκιον (chicorée sauvage), ἡ Πικρομάρουλον, κατὰ τὴν φερομένην γλῶσσαν ἀπὸ τὸν Δ. (σελ. 881), « Σέρις τὸ Κιχώριον, ἦτοι τὸ » ἄγριον μαρούλιον, ὃ καὶ Πικρομάρουλον λέγεται καὶ Πικρίς ». Φέρεται καὶ εἰς ἄλλο Λεξικὸν ἰατρικὸν (Anecdote. Boissonad. tom. II, pag. 399) « Κίχωρα (γρ. » Κιχώρια) τὰ πικρά Ἴντυβα, ἢ τὰ πικρομάρουλα ». Τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ Πικραλίδα, Σ. Δ.

Τὸ Κιχώριον εἶναι Αἰγυπτιακὴ ἢ Ἀραβικὴ λέξις (SPRENGEL, in Dioscorid. tom. II, pag. 466). Καὶ ἐπειδὴ

κατεχωρίσθη τοῦτο εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά, εὐλογον ἦτο καὶ καταχωρισθῆ καὶ τὸ Ἴντυβον, λέξις τοῦ μεσαιῶνος, τὸ κοινῶς Ἀντίδιον, Σ. (endive), ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Intubus ἢ Intybus, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ οὐδ' ἐδείχθη ἀκόμη, ἂν οἱ Ἕλληνες τὸ ἐδανείσθησαν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ἢ μᾶλλον οὗτοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Τὰ Γλ. διὰ τοῦ ἔ Εντύβιον καὶ Ἐντυβον, καὶ τὸ ἐξηγοῦν Intubus, τὰ δὲ Λατινελληνικά, Γλ. « Intu- bus, σέρις, ἐντύβιον ».

ΠΙΚΡΑΔΑ, οὐσ. Σηλ. Δ. Πικρίς, Ἑλλ. (Ζ. Πίκρα). 2) Πικράδα ὀνομάζεται ἀκόμη καὶ τὸ Ἀνδρόσακες τοῦ Διοσκορίδου (III, 150, σελ. 234 καὶ 460). Ἀλλὰ τὸ Ἀνδρόσακες τοῦτο δὲν ἐξηγήθη ἀκόμη καθαρά ἀπὸ τοὺς φυτολόγους. Πιθανώτερον ἐκρίθη ὅτι εἶναι εἶδος τί φυτοῦ ἢ ζωοφύτου, σκωληκοκτόνου (vermifuge), ἴσως αὐτὸ τὸ Θαλάσσιον Ἐλμινθοδότανον (coralline ἢ mousse de Corse).

ΠΙΚΡΑΪΝΟΜΑΙ, Σ. Δ. λυποῦμαι, θλίβομαι (se chagriner). Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τὸ ἐμεταχειρίσθη ὁ κωμικὸς Ἀντιφάνης (παρὰ τῷ Ἀθην. σελ. 258),

Ὁ ζωγράφος πονεῖ τε καὶ ΠΙΚΡΑΪΝΕΤΑΙ·

Ὁ γεωργὸς ἐν ὅσοις ἐστὶ κινδύνοις πάλιν!

Πρόσεξτε πᾶσιν ἐπιμέλεια καὶ πόνος·

Ἡμῖν δὲ μετὰ ΓΕΛΩΤΟΣ ὁ βίος καὶ τρυφῆς.

Ἡ μετοχὴ Πικραμένος, ὁ λυπημένος (affligé), ὡς εἶπεν ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ διαιτ. ὁξ. § 21, σελ. 285) συνωνύμως διὰ τοὺς κακοπαθοῦντας ἐξ ἀγρυπνίας ἀρρώστους, « Περὶλυποί » τε καὶ πικροὶ γίνονται ». Καὶ ῥηματικὸν Πικραμὸς, Σ. Πικρία, Ἑλλ. ἢ λύπη (chagrin).

ΠΙΚΡΑΛΙΔΑ. οὐσ. Σηλ. με συνώνυμον Ἀγριομάρουλον, Σ. (laitue sauvage). Ἴσως συνών. τοῦ Πικρίς (Ζ. Πί-

κρα, 3) ἀπὸ ἀτόπισον ἀκόμη εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά Πικραλλίς ἰδος, κατὰ τὸ Ἄκανθίς καὶ Ἄκανθυλλίς.

ΠΙΚΡΑΜΈΝΟΣ. ΠΙΚΡΑΜΌΣ. Ζ. Πικραίνομαι.

ΠΙΚΡΆΝΤΕΡΟΣ (γρ. Πικρέντερος), Σ. ὁ ἔχων πικρὰ ἔντερα, μεταφορ. δηλαδὴ, ὁ ἀσυμπαθὴς καὶ ἀσπλαγχνός (de mauvais cœur), Μελανοκάρδιος, Ἑλλ.

Ὁ Πικράντερος ὀνομάζεται ἔτι καὶ * Φαρμακάντερος (γρ. Φαρμακέντερος).

ΠΙΚΡΙΑΡΗΣ. Ζ. Στούδιος.

* ΠΙΚΡΟΔΆΦΝΗ. Ζ. Ροδοδάφνη.

* ΠΙΚΡΟΜΆΡΟΥΛΟΝ. Ζ. Πίκρα, 3.

ΠΙΛΑΛΩ. Ζ. Λαλῶ.

ΠΙΛΆΤΕΜΑ. Ζ. Πιλατεύω.

ΠΙΛΑΤΕΪΩ καὶ ΠΙΛΗΤΕΪΩ, Σ. βασανίζω (tourmenter). Πιθανὸν ἦτο νὰ ἐτυμολογηθῆ ἀπὸ τὸν Πιλάτον, τὸν κριτὴν τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ γράφει καὶ διὰ τοῦ ἠ Πιλητεύω (τὸ ὁποῖον ἐνδεχόμενον νὰ ἐμεταμορφώθῃ δωρικῶς εἰς τὸ Πιλατεύω), δισάζεται εὐλόγως μήπως ἀπὸ τὸ Πιλητὸς ῥηματικὸν τοῦ Πιλέω, Ἑλλ. θλίβω (fouler, κυρ. καὶ μεταφορ.) ἔπλασεν ὁ βαρβαρισμὸς τὸ Πιλητεύω καὶ Πιλατεύω.

Τὸ ῥηματικὸν Πιλάτεμα (γρ. Πιλάτευμα), Σ. Δ. ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Δ. « Βασάνισμα, σρέβλωσις ».

Τὸ Πιλέω ἐσχηματίζετο καὶ κατὰ τὸν τύπον τῆς τρίτης συζυγίας Πιλόω, ὅθεν εἶναι τὸ ἐξῆς Πιλόνω.

ΠΙΛΌΝΩ, Σ. Δ. συνών. Στιβάρω, Σ. (Στιβάζω, Δ.) Μὲ ἐξήγ. ἑλλην. « Παρεμβύειν, ἐπισάττειν » Δ. Πιλόω Ἑλλ. Τοῦτο ἐσήμαινεν εἰς τοὺς παλαιούς ὅ,τι καὶ τὸ συγγενὲς Πιλέω Ἑλλ. (Ζ. Πιλατεύω). 2) Πιλόνω τὸ Στιβάζω ἢ Στειβάζω,

Σ. ΓΓ. διότι καὶ τὰ σιβαζόμενα θλίβονται (être foulé), εἰς ἐλάττωσιν τοῦ πλήθους ἢ τοῦ ὄγκου. 3) Πιλόνω, σφίγγω, ὠθῶ, πυκνώνω, καὶ ὅπωςδήποτε θλίβω.

Πιλητὰ καὶ Πιλωτὰ (feutres, feutrés) ἐλέγοντο εἰς διάκρισιν τῶν ὑφαντῶν, τὰ διὰ τῆς πιλώσεως σκευαζόμενα ἐνδύματα ἢ σκεπάσματα. Ἐκ τούτου ὠνόμαζαν οἱ Γραικοὶ καὶ Πιλωτοποιὸν (κατὰ τὰ Γλ.) τὸν τεχνίτην τῶν τοιούτων (feutrier).

Τοῦ Πιλόω τὸ ῥηματικὸν Πίλωμα, σημαίνει σφίγγειν, ὠθησιν, πύκνωσιν, καὶ ἀπλῶς ὅποιανδήποτε θλίψιν ἢ σένωσιν. 2) Τὸ δὲ πληθ. Πιλώματα, ἰδίως καὶ τὴν νόσον τὴν ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ὀνομαζομένην Τεινισμόν, Ἑλλ. (ténesme)· διὰ τὴν συνεχεῖν τάσιν καὶ θλίψιν τοῦ πάτου.

* ΠΙΛΩΜΑΤΑ. Ζ. Πιλόνω.

* ΠΙΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Ζ. Πιλόνω.

ΠΙΜΠΆΛΛΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν τοῦ Πιλόνω (Παρεμβύω ἢ Ἐπισάττω, Ἑλλ.). Ἄρα εἶναι ἀπὸ τὸ Πιμπλάω, ἢ ἀπὸ τὸ Ἐπεμβάλλω;

ΠΙΜΠΙΝΈΛΛΑ, Σ. με συνών. Χερήτης, Σ. Σιδηρίτις, Ἑλλ. (Διοσκορίδ. IV, 34). Τὸ Πιμπινέλλα εἶναι τοῦ παρακμ. Λατιν. Pimpinella, ὅθεν καὶ τὸ Pimprenelle τῶν Γάλλων. Οἱ φυτολόγοι τὸ ὀνομάζουν Sanguisorba officinalis (Sanguisorbe).

Τὸ δὲ Χερήτης δὲν ἐξεύρω πόθεν. Ἵποπτεύομαι μὴν ἐσυγχύθη με τὸ Σιδηρίτης, Σ. ὡς τὸ ὠνόμασεν ἀνωτέρω (Ζ- Ἐξίνι) ὁ Σ. διότι ἐσύγχυσαν καὶ ἄλλοι τὴν Ἐξίνην με τὴν Σιδηρίτιν.

* ΠΙΝΪΔΙΑ, οὐσ. οὐδ. πληθ. Ζ. Μαντζούρι.

ΠΪΝΩ, Σ. Σημειώνεται διὰ τινὰς χυδ. κατάρας ἢ αἰσχρο-

λογίας τῶν ἀπαιδευτῶν ὅποια εἶναι, Νὰ πῆ τὸν περιδρομον! (Ζ. Περιδρομος). Καὶ Νὰ πῆ τὴν πορδὴν του! προσκαλεῖ βρωμολόγος βρωμολόγον.

Ἐνδεχόμενον νὰ ἐσώζετο καὶ εἰς αὐτὰς τὰς σοφὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν χυθαίων ἢ χυθαία ὕβρις (ἢ πόσις λέγω τῆς πορδῆς), ἂν ἦναι πιεσὰ ὅσα μᾶς ἐπαράδοσαν οἱ σχολιασαὶ τοῦ Ἄριστοφάνους. Εἰς τὸν Κωμικὸν τοῦτον (Πλούτ. 1133) ὁ γαστρίμαργος Ἑρμῆς, ἐλεεινολογούμενος καὶ καταριθμῶν ὅσα φαγητὰ καὶ ποτὰ ἐσερήθη, ἀφοῦ ἀνέβλεψεν ὁ Πλούτος, μνημονεύει τελευταῖον καὶ τὸν οἶνον·

Οἶμοι δὲ κύλικος ἴσον ἴσω κεκραμένης!

Πρὸς ταῦτα ὁ δοῦλος Καρίων ἀποκρίνεται,

Ταύτην ἐπιπιῶν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις.

Κατὰ τοὺς σχολιασὰς, ὁ Καρίων, τὸν τελευταῖον τοῦτον σίχον προφέρων ἔκλασε, « Τοῦτο λέγων ἀπέπαρδε » καὶ ἀκολούθως ἐξηγοῦν τὸ Ταύτην, « Ταύτην τὴν πορδὴν, ἣν ἔπαρδον ἐπιπιῶν ». Ἡ ἐξήγησις πιθανολογεῖται ἀπὸ τὴν θεικτικὴν ἀντωνυμίαν, ἥτις, χωρὶς τούτου, δὲν ἔχει τί νὰ δείξῃ, ἐπειδὴ ἡ ποθομένη ἀπὸ τὸν Ἑρμῆν κύλιξ δὲν ἦτο παρούσα.

ΠΙΠΙΛΙΖΩ, Σ. Δ. Πιπιλλίζω, μὲ ἐξήγησιν Ἑλληνικὴν « Ἀθέλγειν, μυζεῖν, θηλάζειν » Δ. Ὁ παρακμ. Ἑλλ. ἔλεγε τρισυλλάβως Πιπίζω (sucer), ἄλλο παρὰ τὸ Ἑλλ. Πιπίζω (faire boire). Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 87.

ΠΙΠΙΝΙΖΩ. Ζ. Πιπίνιον.

ΠΙΠΙΝΙΟΝ, Σ. ὑποκορ. ἀχρήστου ὀνόματος τοῦ Πιπίνος, καὶ τοῦτο καθ' ὑποκορ. ἀπὸ τὸ Πίπος (ἢ Πίππος). Πίπους ὀνόμαζαν ἐπιθετικῶς ὅλα τὰ νεογνὰ ὄρνεα, ὡς καὶ τὸ ἐξηγοῦν τὰ Λεξικά, μὲ μαρτυρίαν τοῦ Ἀθηναίου (IX, σελ. 368),

« Ὀρνίθων πλῆθος ἦν καὶ χηνῶν, ἔτι δὲ τῶν νεοσσῶν ὀρνίθων,
 » οὗς ΠΙΠΟΥΣ τινὲς καλοῦσι » ὅπου ὁμῶς πιθανώτερον ὅτι
 ὁ συγγραφεὺς Πίπους λέγει τὰ νεογνά τῶν περισερῶν τὰ
 κοινῶς λεγόμενα Πιπίνια (pigeons). Ἀπὸ τοὺς Ῥωμ. τὸ Πι-
 πίνιον ὀνομάζεται Pīrio, ἀπὸ ἄχρηστον Ἑλλ. ὑποκορ. τὸ Πι-
 πίων (κατὰ τὸ Ἡφαισίων).

Ὅπως ἂν ἦναι, δὲν χυδαίζομεν ὀνομάζοντες Πιπίνια τὰ
 περισερόπωλα. Ἡ φωνή των σημαίνεται διὰ τῆς λέξεως Πιπι-
 νίζω, Σ. Πιπίζω Ἑλλ. « Πιπίζειν καὶ Τιτίζειν, μίμησις
 » ὀρνέων φωνῶν » λέγει ὁ Φώτιος (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 87-
 88).

Πίπον Ἑλλ. προσηγορικῶς ὀνομάζει ὁ Ἄριστοτέλης γένος
 ὀρνέων, τὸ ὅποιον δὲν ἴσχυσαν ἀκόμη οἱ ζωολόγοι νὰ διορίσωσι.

ΠΙΡΟΣ. Ζ. Πασούλι.

ΠΙΡΟΥΝΙ, Σ. μὲ συνών. Καρφούκλα, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ Μέγα
 καρφίον (gros clou).

* ΠΙΣΣΑΛΕΪΦΩ, (κακὰ προφερόμενον Πασαλείφω), κυρίως
 Ἀλείφω μὲ πίσσαν (poisser), Πισσαλιφέω, Ἑλλ. 2) Μεταφορ.
 μολύνω μέ τι κολλῶδες, ὡς ἡ πίσσα (poisser), οἶον Ἐπισ-
 σάλειψα τὰ χέριά μου. Ἡ μετοχή Πισσαλειμμένος,
 καὶ ὄχι Πασαλειμμένος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἤθελε τίς
 ἴσως νομίσειν, ὅτι ἐπλάσθη χυδαιέστατα ἀπὸ τοῦ Ποιητοῦ τὸ
 (Ὀδυσσ. μ', 177),

Ἐξείης δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὔατα Πᾶσιν Ἄλειψα·

ἀλλὰ τόσος χυδαϊσμός μὲ φαίνεται ἀπίθανος.

ΠΙΣΣΙΑΡΗΣ, Σ. μὲ ἐξήγησιν Κολασμένος, Σ. (damné).
 Ἀπὸ τὴν δεισιδαίμονα δηλαδὴ ὑπόληψιν, ὅτι οἱ κολαζόμενοι
 ἐβάλλοντο εἰς πίσσαν βράζουσαν, ἢ καὶ ἀλειμμένοι πίσσαν ἐρ-
 ρίπτοντο εἰς τὸ πῦρ, κατὰ τὸν « Πισσοκώνητον μόρον »
 τῶν ποιητῶν (Ἰδ. Ἡσυχ. λέξ. Κωνῆσαι).

Δὲν ἐσημείωσα τὴν ἄλογον λέξιν ταύτην πλὴν ὡς συνεργούσαν ἴσως εἰς ἐξήγησιν ἄλλης ὄχι λογικωτέρας φράσεως ὑβριστικῆς. Οἱ ἀπαίδευτοι, βλασφημοῦντες τινὰ, λέγουν, Ὁ πισὸς καὶ διξὸς. Τὸ Πισὸς (γρ. Πισσὸς) πιθανὸν ὅτι εἶναι ὁ Πισσιάρης τοῦ Σ. Τὸ Διξὸς τί σημαίνει δὲν ἐξεύρω.

* ΠΙΣΣΟΣ. Ζ. Πισσιάρης.

ΠΙΣΤΌΛΑ, οὐσ. θηλ. καὶ ΠΙΣΤΌΛΙΟΝ, οὐδέτ. ΓΓ. Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Pistola (pistolet). Ζ. Χειροσίφωνον.

ΠΪΤΕΡΑ. ΠΙΤΕΡΙΔΑ. Ζ. Πίτυρα.

ΠΙΤΙΜΗ, Σ. οὐσ. θηλ. βάρβαρον, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ Pittima. Οὕτως τῶντι ὀνομάζουσι οἱ Ἴταλοι, Pittima, φθείραντες τὸ Ῥωμ. Epithema, ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἐπιθεμα (épi-thème), λέξιν τῶν ἱατρῶν, σημαίνουσαν ἱατρικὸν τοπικὸν ἐπιτιθέμενον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, ὡς καὶ τὸ ἔμπλαστρον.

ΠΪΤΥΡΑ, πληθ. οὐδέτ. Πίτερα χυδ. Σ. ὡς τὸ Ἄχερα ἀπὸ τὸ Ἄχυρα, καὶ Μέρμηκας ἀπὸ τὸ Μύρμηξ. Πίτυρα, κυρ. (du son) 2) Μεταφορ. τῆς κεφαλῆς τὰ ἀποψήγματα, ὅθεν Πιτυρίδα (χυδ. Πιτερίδα, Σ.) ἀπὸ ἄχρησον Ἑλλ. τὸ Πιτυρίς, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἔλεγον οἱ Ἕλληνες ἱατροὶ Πιτυρίασις (teigne porriginieuse), « Ἡ πιτυρίασις... » κνηθομένων τὴν κεφαλὴν, ἀποπίπτει ὡσπερ λεπτάτινα πίτυρα, » ἀφ' ὧν δὴ καὶ τοῦνομα εἴληφεν » (Ἄκτουαρ. Περὶ διαγν. παθ. II, 5). Ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ τροφ. σελ. 594, Lind) τὴν ὀνομάζει ἀπλῶς Πίτυρον, Ἑλλ. Ὄνομάζεται κοιν. καὶ Ψαχνίδα. Ζ. Ψαχνίδα.

ΠΙΦΆΡΑ. Ζ. Συραύλιον.

ΠΛΆΓΙ, Σ. Δ. Πλάγιον, οὐσ. (ἢ μᾶλλον ἔλλειπτ. τοῦ Μέρους), τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους, τὸ ὀνομα-

ζόμενον Πλευρόν (côté). 2) Καί κάθε ἄλλου σώματος ἀψύχου μέρη, περικλείοντα μέσον τί, λέγονται Πλάγια, οἷον Πλάγια βουνοῦ, καί συνθέτως Βουνόπλαγα. Πλάγια ἢ Πλευρά καραβίου, τὰ ὁποῖα οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν Τοίχους (Ἄριστοφάν. Βατρ. 537). 3) Εἰς τὸ πλάγιον ἢ Εἰς τὰ πλάγια (à côté), ὡς καὶ οἱ Ἑβδ. (Ῥούθ, β', 14) « Καί ἐκάθισε Ῥούθ ἐκ πλαγίων τῶν Φεριζόντων ». 4) Μεταφορ. Πάντοτε εἰς τὰ πλάγια ἢ Εἰς τὸ πλευρόν μου τὸν ἔχω, λέγομεν περὶ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσία μᾶς ἐνοχλεῖ.

Ἀπὸ τὴν συνωνυμίαν ταύτην τοῦ Πλαγίου καὶ τοῦ Πλευροῦ κινήθητες οἱ Γραικοὶ ὠνόμασαν καὶ τὰς πλευράς ἡγουν αὐτὰ τὰ περιέχοντα τὸν θώρακα κόκκαλα Πλαγίδας, τὰς χυδ. Παγίδας ἢ Παγίδια (côtes) λεγομένας. Ζ. Παγίδες.

ΠΛΑΓΙΑ, καὶ ΠΛΑΓΙΑΣΤΑ, Σ. ἐπίρρ. (de côté, de travers). Καί μεταφορ. εἰς ἠθικὴν σημασίαν, ὅ,τι λέγεται ἢ ἐνεργεῖται, διὰ δόλον (en suggérant), ἢ καὶ διὰ πρόνοιαν (en insinuant), σκεπασά, οἷον Τὸν ἔδωκα νὰ καταλάβῃ τὴν γνώμην μου πλάγια, καὶ Τοῦ τὸ εἶπα πλάγια, ἡγουν αἰνιγματωδῶς « Πλαγίως, δολίως, μὴ φανερώς, ἀσυμ- » φανῶς, αἰνιγματωδῶς » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΛΑΓΙΑΪΛΙΟΝ (καὶ ὄχι Παγιαύλιον, Σ. Δ.) ὑποκορ. τοῦ Πλαγίαυλος Ἑλλ. Ζ. Παγίδες.

* ΠΛΑΓΙΪΔΕΣ (Ζ. Παγίδες). Ἐκ τοῦ Πλαγίδες ἴσως ἐσχηματίσθη καταχρησικῶς τὸ Γαλλικὸν Flancs.

ΠΛΑΓΙΝΟΣ, Σ. ὁ πλησίον, ἡγουν ὁ εἰς τὸ πλάγιον τινὸς Θεμένος (tout proche, attendant), οἷον Πλαγινὸς γείτονας, Σ.

ΠΛΑΓΙΟΣ, Σ. ὁ Θεμένος μὴ κατὰ κάθετον, ὁ παρακλίνων

ἀπὸ τὴν κάθετον, Λοξὸς ἢ Ἐγκάρσιος, Ἑλλ. (oblique ἢ posé de travers). 2) Πλάγιον ἔνθρωπον συγχωρεῖται νὰ ὀνομάζωμεν μεταφορ. τὸν θόλιον, κατὰ τὸ « Πλαγίαις φρέ-
» νεσσι » τοῦ Πινδάρου (Ἴσθμ. III, 8).

ΠΛΑΔΕΝΙ. Ζ. Ἀπλαδάνι.

ΠΛΑΚΑ, Σ. ὁποιοδήποτε σῶμα πλατὺ, ἀλλ' ἐξαιρέτως ὁ φυσικῶς ἢ τεχνικῶς πλατυσμένος λίθος (dalle), ὁποῖος εἶναι ὁ σκεπάζων τὰ μνήματα (tombe de marbre ἢ de pierre) (Ἴδε Ἄτακτ. II, σελ. 114). Ἐκ τούτου καὶ ἡ χυδ. κατάρα, Ἡ πλάκα νὰ σὲ σκεπάσῃ! Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εἶπεν ὁ Ψευδορφεὺς (Ἄργοναυτ. 568-569) περὶ τοῦ μνήματος τοῦ Κυζίκου,

Ἄλλ' οἱ μὲν βασιλῆα, περισσὰν ἀμφιχυθέντες,
Κύζικον εὐξέξοισιν ὑπὸ ΠΛΑΚΕΕΣΣΙΝ ἔθηκαν.

2) Πλάκα, πλάτυσμα μετάλλου, οἷον Πλάκα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ τῶν ὁμοίων. 3) Πλάκαν ἀκόμη ὀνομάζει, μὲ συνών. Φάγουσαν, Σ. τὸν Καρκῖνον Ἑλλ. (chancre). Ἄλλ' ἢ Φάγουσα, Σ. Δ. εἶναι μᾶλλον ἢ Φαγέδαινα ἢ Γάγγραινα τῶν παλαιῶν, Ἑλλ. « Φάγαινα, φαγέδαινα, » νόσος (γρ. νόσημα) ἐλκῶδες νεμόμενον » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Διακρίνει τὴν Φαγέδαιναν ἀπὸ τὸν Καρκῖνον καὶ ὁ Δημοσθένης (Κατὰ Ἀριστογείτ. Α', σελ. 798), παρομοιάζων τὸν ἐξωλέσατον Ἀριστογείτονα μὲ τὰ τοιαῦτα πάθη· « Δεῖ δὴ πάντας, ὡσπερ οἱ »
» ἰατροί, ὅταν καρκῖνον, ἢ φαγέδαιναν... ἴδωσιν, ἀπέκαυ-
» σαν, ἢ ὄλωσ ἀπέκοψαν· οὕτω τοῦτο τὸ θηρίον ὑμᾶς ἐξορίσαι,
» ρίψαι ἐκ τῆς πόλεως, ἀνελεῖν, μὴ περιμεῖναντάς τι παθεῖν
» κ. τ. λ. ». Ἄλλ' ὁμοίως καὶ οἱ ἰατροί ἐσύγχυσαν πολλάκις τὰ ὀνόματα τῶν παθῶν τούτων, ὡς μαρτυρεῖ πάλιν ὁ Ἡσύχιος·
» Γάγγραινα, φαγέδαινα· οἱ δὲ, καρκῖνος, πολυδιάχυτον ἐν

» τῷ σώματι πάθος ». Διὰ τὸ πολυδιάχυτον, ἤγουν ἐξαπλω-
τικόν τοῦτο, τὸ ὠνόμασεν ἡ κοινὴ γλῶσσα καὶ Πλάκην.
Παρόμοια λέγομεν διὰ τὰς Εὐλογίας (*petite vérole*), ὅτι
Ἐγιναν ὄλαι μίᾳ πλάκᾳ, ὅταν ἐξαπλωθῶσι τόσον, ὥστε
νὰ μὴ διακρίνονται μί' ἀπὸ τὴν ἄλλην.

ΠΛΑΚΟΝΩ, Σ. Δ. κυρίως ἔπρεπε νὰ σημαίη, Πλάσσω
εἰς σχῆμα πλάκας, ἢ Ἐπιθέτω πλάκα ἐπάνω τινός. Ἀλλὰ συν-
ηθέσερον λέγεται μεταφορ. περὶ παντὸς βάρους ὅ,τι πιέζει ἢ
καὶ φθείρει (*presser, écraser*), οἷον Ἐπεσεν ὁ οἶκος
καὶ τὸν ἐπλάκωσε. 2) Πλακόνω, Φλίβω, λυπῶ (*accabler,*
opprimer), οἷον, Μ' ἐπλάκωσαν τόσαι δυσυχίαι.
3) Πλακόνω, φθάνω τρέχων (*atteindre*), οἷον, Δράμε νὰ
τὸν πλακώσης (Ζ. Ζυγόνω). 4) Καὶ ἀμεταβ. Πλακόνω,
φαίνομαι ἀπροσδοκῆτως, οἷον, Ἐπλάκωσε, πρὶν τελειώσω
τὸν λόγον.

* ΠΛΑΚΟΥΝΤΑΡΙΟΣ. Ζ. Πασιτζιέρης.

ΠΛΑΝΤΑΖΩ (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 302). Εἰς τὸν Δ.
γράφεται Πλαντάσσω, καὶ Πλαντῶ.

ΠΛΑΣΗ, Σ. Δ. Πλάσι, Δ. Πλάσις, τὸ λεπτότατον τοῦ
ἀλεύρου (*fleur de farine*).

ΠΛΑΣΪΔΙ, Σ. Εἰκὼν, Ἑλλ. (*image, figure*), Πλασί-
διον, ὑποκορ. τοῦ Πλάσις, Πλάσρον, Ἑλλ. « Πλάσρα, Θεῶν
» τύποι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΛΑΣΙΣ. Ζ. Πλάση.

ΠΛΑΣΣΟΚΟΛΛΑ (γρ. Πλασόκολλα), Σ. Δ. σύνθετον
ἀπὸ τὸ Πλάσις καὶ Κόλλα (*colle de farine*). Ὁ Δ. προσ-
θέτει καὶ τὸ συνών. Ἀλευρόκολλα.

ΠΛΑΣΣΩ, Σ. μεταφορ. τὸ Ψεύδομαι, λέγων τὰ μὴ ὄντα,
ἢ μεταποιῶν τὰ ὄντα (*inventer, forger*), ὅθεν καὶ Πλά-

σμα, τὸ ψεῦσμα, καὶ Πλασσι λόγοι, αἱ ψευδολογίαι. «Πλά-
» σμα, σχηματισμός, ψεῦσμα, ἢ κτίσμα » κατὰ τὸν Ἡσύχιον.
Πρὸς τὴν ἐρωτῶσαν δέσποιναν (Λουκιαν. τόμ. VIII, σελ.
204) « Λέγε ἄπερ ἀκήκοας, εἴ γε μὴ ἘΠΛΑΣΩ αὐτὰ » ἀπο-
κρίνεται ἡ Θεράπαινα, « Ἄλλ' ἐπιτριβεῖν, ὦ δέσποινα, εἴ τι
» ἘΨΕΥΣΑΜΗΝ ».

ΠΛΑΣΤΑΡΙΑ, Σ. πλατὺ σανίδιον, ἐπάνω τοῦ ὁποῦ
πλάσσονται οἱ ἄρτοι· « Πλασαρεύοντες, πλάσσοντες » λέγει ὁ
Ἡσύχιος. Πλάθανος, Πλαθάνη καὶ Πλάθανον, Ἑλλ. ὠνομάζετο
ἀπὸ τοὺς παλαιούς ἡ Πλασταρία· ὅθεν ἐσχηματίσθη καὶ τὸ
Ἄπλαδάνιον, σημαῖνον ὁμῶς τὴν σκάφην (Ζ. Ἄπλαδάνι).
Ἀπὸ τοῦ Ἡσυχίου τὸ Πλασαρεύω (τὸ ὁποῖον ὁ Συνεῖδερὸς ἔταξεν
ἀδίκως εἰς τὰ διςαζόμενα) πιθανολογεῖται, ὅτι καὶ ὄνομα χρῆσθον
εἶχαν οἱ παλαιοὶ τὴν Πλασαρίαν, ἢ Πλασηρίαν, Ἑλλ.

ΠΛΑΣΤΗΣ, Σ. πᾶς ὅστις πλάσσει, σχηματίζει τι, ἀπὸ
ζύμην, ὡς ὁ φουρνάριος (boulanger), ἢ πηλόν, ὡς ὁ
κατασκευαστὴς πηλίνων ἀγγείων (potier). 2) Μεταφορ. αὐτὸς
ὁ δημιουργὸς Θεός.

Ὁ Βλάχος ἐσημείωσε καὶ Σηλυκὸν τὸ Πλάσσησσα, ὅχι
κακὴν λέξιν, ἐπειδὴ ἀναλογεῖ μὲ τὸ Πένης, Πένησσα. Ἀπὸ τοὺς
παλαιούς ὠνομάζετο Πλάσις καὶ Πλάσειρα, Ἑλλ.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΟΣ, Δ. λέξις νομικὴ, σημαίνουσα τὸν
κακούργως πλάσσοντα γραφᾶς, οἷον ἐπισολᾶς, ὁμολογίας,
διαθήκας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα (faussaire)· καὶ ἡ κακία, Πλα-
σογραφία, καὶ Πλασογραφίας ἔγκλημα (crime
de faux).

ΠΛΑΤΑΜΩΝ. Εἰς δύο τόπους σημειώνει τὴν λέξιν ὁ Δ.
σφαλμένους καὶ τοὺς δύο· πρῶτον, « Πλατανῶν (γρ. Πλα-
» ταμών) » καὶ δεύτερον, « Πλατανῶν καὶ πλατοκόπος (γρ.

» Πλαταμῶν καὶ Πλατότοπος), ἡ ἐπίπεδος ἄκρα τοῦ ποτα-
 » μου ». Ὁ Πλαταμῶν, Ἑλλ. τῶν παλαιῶν ἐξηγήθη ἀπὸ τοὺς
 γραμματικούς (ΒΕΚΚΕΡ, *Anecdol.* pag. 1313). « Ὅπερ
 » ἐπὶ Θαλάσσης Αἰγυιαλὸς, ὁ ἐπίπεδος δηλαδὴ καὶ ὀμαλὸς
 » [τόπος], τοῦτο ἐπὶ τῶν ποταμῶν Πλαταμῶν ». Ἄλλοι
 ὁμῶς ἐπροσάρμοσαν τὴν λέξιν καὶ εἰς τὴν Θαλάσσαν, ὡς ὁ
 Φώτιος· « Πλαταμῶν, πλατὺς ποταμὸς (γρ. τόπος), καὶ τὸ
 » παραθαλάσσιον πλατὺ χωρίον ». Ὁ δὲ Ἡσύχιος εἰς μόνην
 τὴν Θαλάσσαν « Πλαταμῶν, τόπος πλατὺς καὶ μέγας ἘΠΙ-
 » ΘΑΛΑΤΤΙΟΣ· οἱ δὲ, Λεωπετρία, οἱ δὲ, Ὀλισθηρὰ
 » πέτρα ». Γράφει (ὡς ἔλεγα καὶ ἄλλοτε) ὙΠΟΘΑΛΑΤ-
 ΤΙΟΣ, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν Γαληνόν, « Πλαταμῶν ὙΦΑΛΟΣ
 » πέτρα λεία, ταπεινὴ, περὶ ἣν πλατύνεται τὰ κύματα ». Ἡ
 λέξις μᾶς εἶναι ἀναγκαία, ὡς ἱκανὴ νὰ ἐρμηνεύῃ καὶ τὸ
 Plage τῶν Γάλλων, γεννημένον καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ Ῥωμ.
 Plaga, τὸ σημαῖνον Πλάκα, « Πλάκας δὲ φασὶ πάντα τὰ
 » πλατέα » (Εὐσάθ. Ἰλιάδ. ζ', σελ. 649).

ΠΛΑΤΗ, Σ. ὡς ἔλεγον καὶ οἱ παλαιοὶ ὄχι μόνον συνθέτως
 Ὠμοπλάτην, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς Πλάτην (*épaule*),
 « Πλάτας, τὰς Ὠμοπλάτας » λέγει ὁ Ἐρωτιανός (Ἰδ. Ἄτακτ.
 I, σελ. 61). 2) Πλάτη, πᾶσα πλατεῖα ἐπιφάνεια, οἷον Ἡ
 πλάτη τοῦ σπαθίου (*le plat d'une épée*). Φέρει ὁ
 Ἡσύχιος : « Πλάται, τῶν σπαθῶν τὰ πλατέα ».

ΠΛΑΤΩΝΙΟΝ, Δ. Τὸ ἐξηγεῖ *Marmor in tabulas*
dissectum, Μάρμαρον διακομμένον εἰς πλάκας,
 ἤγουν πλάκην τεχνητὴν (*dalle*), χωρισμένην ἀπὸ μεγάλην
 πέτραν (*bloc*) μὲ τὸ πριόνιον. Ἄλλοῦ δὲ (*Glossar. med.*
et infim. latinit. V. Platonæ) τὸ γράφει Πλατύ-
 νιον, Δ. 2) Πλατώνιον, Δ. ἔτι ὀνομάζει καὶ γένος δορκάδος

τῆς ὀνομαζομένης Πλατύκερως ἢ Εὐρύκερως, Ἑλλ.
φέρων καὶ μαρτυρίαν ποιητοῦ,

Ἀγρίμια, λάφια καὶ λαγούς, πλατόνια, μουζομύτες.

Κατὰ τὸν Βελλώνιον (Observat. I, 54, σελ. 119) τὸ
Πλατώνιον (Πλατύκερως, Ἑλλ.) εἶναι τὸ Daim τῶν
Γάλλων· τὸ δὲ Ἀγρίμιον, τὸ Bouquetin. Τὸ Μου-
ζομύτης, κατὰ τὸν Δ. εἶναι τὸ Ἀγριογούρουνον· περὶ
τοῦ ὁποίου διςάζω. Τὰ Γλ. φέρουν: « Πλατύκερως, Gam-
mus » ὅπου τὸ Gammus (ἀπὸ τὸ Κεμάς Ἑλλ.) δηλοῖ
τὸ Γαλλικὸν Chamois

ΠΛΕΓΜΆΤΙΟΝ. Ζ. Πλεμάτι.

ΠΛΕΙΝΆΡΙ. Ζ. Κωλοράδι.

ΠΛΈΚΩ, Σ. Τὸ κυρίως σημαινόμενον (tresser) εἶναι γνω-
στόν. 2) Μεταφορ. τὸ ἀφανῶς μηχανῶμαι τι εἰς βλάβην τινός
(ourdir, tramer), οἷον Πλέκω ἐπιβουλάς, Σ.
ἤγουν ἐπιβουλεύομαι· Μοῦ τὴν ἔπλεξε, καὶ Κακὴν ἢ
(εἰρωνικῶς) Καλὴν μου τὴν ἔπλεξε, ἤγουν Μὲ ἀπάτησε,
μ' ἐδολιεύθη (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 305). Συχνότατα μετα-
χειρίζονται τὴν φράσιν ταύτην οἱ παλαιοί. Εἰς τὸν Εὐριπίδην
(Ἄνδρομ. 66) λέγει ἡ Ἀνδρομάχη,

Τί δρῶσι; ποίας μηχανάς πλέκουσι νῦν,
Κτεῖναι θείλοπτες τὴν παναθλίαν ἐμέ;

Καὶ ὁ Ἴων (Ὁ αὐτ. Ἴων. 1279),

Ἰδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
Οἶαν ἔπλεξε. —————

Ὁ αὐτὸς τραγωδὸς εἶπε καὶ ἔλλειπτ. (Αὐτόθ. 1410),

Παῦσαι πλέκουτα. Λήψομαι δ' ἐγὼ καλῶς,

ἀντί τοῦ Παῦσε νὰ πλέκῃς δόλους, παῦσε νὰ μηχανεύεσαι (machiner)· καί εἰς τοῦτο ἴσως ἀποβλέπει τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Πλέκει, μηχανάται ». Εἰς δὲ τὸ ἐξῆς τοῦ αὐτοῦ Λεξικογράφου, « Πλέκεται, Μασιγοῦται, συκοφαντεῖται » ματαίως οἱ κριτικοὶ ὑπωπτεύθησαν τὸ τελευταῖον ῥῆμα (Συκοφαντεῖται). Ὡς τὸ Πλέκω μεταφορ. δύναται νὰ σημάνη τὸ συκοφαντῶ, ἀκολούθως τὸ Πλέκομαι ἐρμηνεύει τὸ συκοφαντοῦμαι· εἰς τὴν συκοφαντίαν μάλιστα ἔχουν τόπον αἱ πλοκαὶ καὶ μηχαναὶ (Ζ. Πολύπλοκος). Τὸ ἄλλο ῥῆμα τῆς ἐξηγήσεως (Μασιγοῦται) σημαίνει Δέρεται μὲ πλεκτήν, τὸν κοινῶς λεγόμενον σρόπον (escourgé). « Πλεκτή, σειρά ἢ ἐξ ἱμάντων » λέγει πάλιν ὁ Ἡσύχιος.

Σημείωσε, ὅτι χυδαίζοντες τινὲς συγχέουν κάποτε τὸ Πλέκω μὲ τὸ Πλέω, τὸ κολυμβῶ (nager), ὡς οἱ λέγοντες, παραδείγματος χάριν, Ἐπνίγη, διότι δὲν ἤξευρε νὰ πλέξῃ, ἀντί τοῦ Πλεύση. Ὁ χυδαῖσμός εἶναι ἀσυγχώρητος.

ΠΛΕΜΑΤΙ, Σ. μὲ συνών. Δίκτυον, Σ. (filet). Γράφε Πλεγμάτιον, ἀπὸ τὸ Πλέκω.

ΠΛΕΞΟΥΔΑ. Ζ. Ψυχαροῦδα.

* ΠΛΕΟΪΜΕΝΑ. ΠΛΕΟΥΣΑ. Ζ. Πλέω.

ΠΛΕΩ. Σπάνιος εἶναι σήμερον ἢ ἀρχαία σημασία τοῦ Πλέω, Ἑλλ. (naviguer). Συνηθέστερον λέγεται τὸ Πλέω (Πλέγω, Σ.) ἀντί τοῦ συνθέτου Ἐπιπλέω, Ἑλλ. (surnager), ἢ τοῦ Κολυμβῶ, Ἑλλ. (nager).

Τὸ Πλέγω εἶναι διγαμματισμένον (ὡς ἀπὸ τὸ Φλέω, τὸ Φλέγω) ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκακοπλάσθη καὶ τὸ Πλέκω. Ζ. Πλέκω.

Δέν πλέω εἰς τοῦτο, Σ. μεταφορ. ἀντί τοῦ Δέν μετέχω ἀπὸ τοῦτο, δὲν ἀνακατόνομαι εἰς τοῦτο (ne point s'en mêler). Ἡ φράσις συνωνυμεί μὲ τὴν Ἑλληνικὴν φράσιν « Οὐκ ἐπι

» τῆς αὐτῆς ὀρμεῖ τοῖς πολλοῖς » ὡς ἔλεγεν ὁ Δημοσθένης (Περὶ
 ρεφ. σελ. 319) ὀνειδίζων τὸν Αἰσχίνην, τὸ ὁποῖον ἐξηγῶν ὁ
 Ἄρποκρατίων λέγει, « Οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὀρμεῖ τοῖς πολλοῖς...
 » Παροιμία ἐστὶν ἐλλειπῶς λεγομένη. Προσυπακουσέον οὖν
 » ἔξωθεν τὸ Ἄγκυρας » ἤγουν δὲν σηρίζεται εἰς τὴν αὐτὴν
 ἄγκυραν, ἀκολούθως δὲν πλέει εἰς τὸ αὐτὸ πλοῖον, καὶ μετα-
 φορικῶς, δὲν συμφωνεῖ μὲ τοὺς πολλοὺς.

Π λ ε ο ὔ μ ε ν α, μετοχή πληθ. οὐδετ. Π λ ε ο ὔ μ ε ν α συν-
 ήθως λέγομεν σημαίνοντες τὰ Πλοῖα, Ἐλλ.

* Πλέουσα, Δ. μετοχ. Ξηλ. μεταβαλθεῖσα εἰς οὐσ. ὄν.
 Κατὰ τὸν Εὐστάθιον (Ὀδυσσ. ε', σελ. 1512), Πλέουσα ὠνο-
 μάζετο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ τὸ κατώτατον μέρος τοῦ πλοίου
 (sentine) « Ἐδαφος δὲ νηὸς, τὸ κατωτάτω περὶ αὐτὴν [τὴν]
 » γῆν, ὅπερ ἰδιωτικῶς Πλέουσα λέγεται, καὶ Γάστρα· περὶ
 » ἦν καὶ τὸ ἄντλον συρῖρει ».

ΠΛΗΓΟΝΩ, Σ. Δ. ἀπὸ τὸ Πληγώω (blessor), λέξιν
 τοῦ παρακμ. ἔλλ. Ξησαυρισθεῖσαν πρὸ μικροῦ καὶ εἰς τὰ ἔλλη-
 νικά λεξικά. 2) Πληγόνω, μεταφορ. τὸ λυπῶ, προξενῶ ψυχῆς
 πόνον σφῶδρὸν, οἶον, Μοῦ ἐπλήγωσε εἰς τὴν καρδίαν,
 καὶ Εἶμαι πληγωμένος τὴν καρδίαν, ὡς εἶπεν ὁ Ὀμη-
 ρος (Ἰλιάδ. ι', 9),

Ἀτρείδης δ' ἄχει μέγαν βεβολημένος ἦτορ.

* ΠΛΗΓΟΥΡΙ ὀνομάζομεν τὸ χονδραλεσμένον σιτάριον
 (gruau de froment). Λέξις Τουρκικὴ (Μπουλγούρ).
 ἀντ' αὐτῆς συγχωρεῖται νὰ λέγωμεν τὸ σωζόμενον καὶ εἰς τὴν
 κοινὴν γλῶσσαν Χόνδρος. Ζ. Χόνδρος.

ΠΛΗΜΜΙΖΩ, Πλημμόνω, Πλημμύρω, Πλημμυρίζω,
 Σ. (inonder, déborder). Τοὺς τέσσαρας τούτους τύπους

καταγράφει. Οἱ τελευταῖοι δύο ἐθησαυρίσθησαν εἰς τὰ Ἑλληνικά λεξικά αὐτοὶ καὶ τὸ Πλημάω, Ἑλλ. Ὁ πρῶτος ἀξίζει νὰ θησαυρισθῆ, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ συνών. τοῦ Πλημ-
μύρα (inondation) Πλήμμη, Ἑλλ. Πλημμίζω, ὡς ἀπὸ τὸ Φήμη τὸ Φημίζω.

Τὸ Πλημμώω (Πλημμόνω) τῆς τρίτης συζυγίας εἶναι λείψανον τινὸς διαλέκτου.

ΠΛΗΣΙΟΣ, Σ. Πλήσος, Δ. (surabondant), οἶον (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Μὲ πλήσους ἀναστεναγμούς καὶ κλάμην ἀρχηρίζει.

Τὸ Πλήσος ἐσυγκόπη ἀπὸ τὸ Πλήσιος (ὡς λέγουν τινὲς καὶ Πλοῦσος ἀντὶ τοῦ Πλούσιος). Τὸ δὲ Πλήσιος (συνών. τοῦ Πλήσιμος, Ἑλλ.) εἶναι λέξις ἀρχαία ἀκαταχώριστος ἀκόμη εἰς τὰ ἑλληνικά Λεξικά, ἀπὸ τὸ Πλήθω, ὡς τὸ καταχωρισμένον Ἀλήσιος, ἀπὸ τὸ Ἀλήθω.

ΠΛΙΝΘΟΣ. Ζ. ΜΑΖΑ.

ΠΛΙΣΚΩ ΑΠὸ ΘΥΜὸΝ, Σ. (crever de colere). Ὁ Δ. τὸ γράφει Πλίσσω, ἀλλὰ τὸ ἐξηγεῖ ὄχι ἀκριβῶς διὰ τοῦ λυποῦμαι, θλίβομαι, ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ πρῶτόν του παράδειγμα « Μακάρι νὰ θέλαμεν πλίσιν! » κατὰρὰ σημαίνουσα, Εἶθε εἶχαμεν σχάσειν!

Ἡ ὀρθὴ γραφὴ, Πλήσσω Ἑλλ. ἀμεταβ. ἀντὶ τοῦ μέσ. Πλήσσομαι (Ἰδ. Ἄτακ I, σελ. 310 καὶ 338).

* ΠΛΟΥΣΙΟΠΑΡΟΧΑ, ἐπίρρ. Δαψιλῶς, Ἀφθόνως, Ἑλλ. (copieusement, largement).

ΠΛΟΥΪΣΟΣ. Ζ. Πλήσιος.

ΠΛΥΣΤΡΑ, Σ. Πλύστρια, (blanchisseuse). Τὸ δεύ-
τερον εἶναι τὸ ὀρθὸν Πλύστρια, ἀπὸ τὸ Πλύστης, ὡς Ψάλ-
τρια ἀπὸ τὸ Ψάλτης. 2) ΠΛΥΣΤΡΙΑ λέγεται ἀκόμη καὶ ἡ
πλάκα, ἐπάνω τῆς ὁποίας πλύνουν αἱ πλύστρια. Γράφε τούτο

ἐξεναντίας δισυλλάβως, ΠΛΎΣΤΡΑ (ὡς Εὐστρια, γυνὴ ξέουσα, καὶ Εὐστρα, τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου ξέει), Πλυνός, Ἑλλ. ὡς τὸ ἐξηγοῦν τὰ ἀπὸ τὸν Βυτμάννον ἐκδοθέντα σχόλια εἰς τὴν Ὀδύσειαν (ζ', 40) « Πλυνοί, οἱ λίθοι ἐν οἷς πλύ-
 » νουσιν... αἱ Πληγαί (ἴσ. Πηγαί, ἢ Πύελοι), οἱ τόποι ἐν οἷς
 » πλύνουσι τὰ ἱμάτια ». Φέρει καὶ ὁ Ἡσύχιος : « Πλυνοί,
 » πύελοι ἐν αἷς τὰς ἐσθῆτας ἔπλυνον· ἢ βόθρον (γρ. βόθροι)
 » ἔπου πλύνουσι ».

ΠΛΩΤΗ, Δ. Ἀπὸ τὴν ὁποίαν φέρει μαρτυρίαν φαίνεται ὅτι σημαίνει Σχεδία, Ἑλλ. (radeau). Ζ. Σκυβία. Τῶν Ὀλλανδῶν ἢ γλωσσα τὴν ὀνομάζει μὲ συγγενῆ λέξιν, Vlot. Ἐκ τούτου καὶ τῶν Γάλλων ἢ flotte, ἢ σημαίνουσα τὸν Στόλον, Ἑλλ. καὶ κοιν. ἢ Ἀπόστολον, Ἑλλ.

ΠΟΔΑΡΟΥΛΙΟΝ. Ζ. Ζεσασῆρι.

ΠΟΔΟΓΥΡΙ, Σ. Δ. Ποδογύριον (frange, falbala). Ἴδε Ἄτακτ. I, σελ. 314. Ὁ Δ. τὸ ἐξηγεῖ διὰ τοῦ Κράσπεδον, Ἑλλ. « Κράσπεδα, τὰ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου κεκλωσμένα
 » ῥάμματα· καὶ τὸ ἄκρον αὐτοῦ » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ΠΌΘΟΣ. Ζ. Ὑπερεπιθυμία.

ΠΟΚΆΡΙ, Σ. Ποκάριον, Δ. Πόκος, Ἑλλ. (toison).

ΠΟΔΈΜΙ, Σ. Τὸ ἤκουσα καὶ Πολῆμι, καὶ ὀλιγώτερον φθαρμένον, Πολῆνι (Ἄτακτ. I, σελ. 221), Ὑπολήνιον, Ἑλλ. (cuve sous le pressoir). Ζ. Διαπέταλον.

ΠΟΔΕΜΩ. Ζ. Προσπαθῶ, καὶ Σπουδάξω.

ΠΟΛΪΔΙΟΝ. Κακὰ γράφεται εἰς τὸν Δ. καὶ ἄλλους, διὰ τοῦ ὄ, Πολύδιον· ἐξηγεῖται ὁμοῦς ὀρθὰ, Municipium (municipalité), μὲ μαρτυρίαν ἀπὸ Κωνσταντῖνον τὸν Πορφυρογέννητον, « Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ πολύδια (γρ. πολίδια), ἃ

» λέγεται Γυρά ». Πολίδια, Πολίδρια και Πολίχνια ὠνόμαζαν οἱ Γραικοί. τὰ ἀπὸ τούς Ῥωμ. ὀνομαζόμενα **Municipia**, ἦγουν τὰς μικρὰς πόλεις ἢ νώμας, κατοικουμένας ἀπὸ ὑποτελεῖς μὲν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πολιτεύματος, συγχωρουμένας ὁμως νὰ ἔχωσιν ἰδίους διοικητάς, καὶ νόμιμα τινὰ χωριστά. Οἱ διοικηταὶ ἢ κυβερνῆται ὠνομάζοντο **Duumviri** (Δύανδροι ἢ Δύαρχοι), διότι ἦσαν δύο τὸν ἀριθμόν. Τὰ Γλ. φέρουν : « **Municipium**, πολίχμιον, πολύδριον (γρ. πολίδριον) ». Καὶ « **Municipalis**, πολιτικός ὁ ἀπὸ πολίχμιου ».

Τὸ Γυρά τοῦ Κωνσταντίνου πιθανὸν ὅτι σημαίνει τὸ λεγόμενον ἀπὸ τούς Γάλλους **Arrondissement municipal**, ἢ **communal**.

* ΠΟΛΙΟΡΚΩ. Ζ. Ἀποκλείω.

* ΠΟΛΥΒΕΡΓΙΑ, πληθ. οὐδέτ. σύνθ. ἀπὸ τὸ Πολύς καὶ τὸ Ῥωμ. **virga** (**verge**). Ζ. Σταλίκια.

ΠΟΛΥΓΩΝΑΤΟΝ, Δ. Τοῦτο νομίζει ὁ Δ. ὅτι εἶναι τὸ « Πολύγονον ἄρρεν » τοῦ Διοσκορίδου. Ὁ Διοσκορίδης ὁμως δὲν τὸ ἐσύγχυσε μὲ τὸ Πολύγονον· ἀφοῦ ἰσόρησε τὰ δύο Πολύγονα, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν (IV, 4-5), ἐκθέτει καθεξῆς (IV, 6) τὸ Πολυγόνάτον, ὄνομα τῆς αὐτῆς ἐτυμολογικῆς σημασίας (διὰ τὰ πολλὰ γόνατα), ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ αὐτὸ μὲ τὸ Πολύγονον.

Κατὰ τινὰς φυτολόγους, τὸ Πολυγόνάτον εἶναι ἡ **Convallaria multiflora** (**muguet à plusieurs fleurs**). Πολυγόνάτον ἔτι καὶ σήμερον ὀνομαζόμενον εἰς τὴν Λακωνίαν· κατ' ἄλλους, ἡ **Convallaria latifolia** (**muguet à larges feuilles**).

ΠΟΛΥΓΩΝΟΝ (Πολύγωνον Σ.). Τὸ Πολύγονον ἄρρεν

τοῦ Διοσκορίδου (IV, 4.), τῶν δὲ φυτολόγων τὸ Polygonum aviculare (renouée commune). Ζ. Πολυγόνατον.

Πολύγονον τὸ ὠνόμασαν διὰ τὰ πολλά γόνατα, τοὺς κόμβους δηλαδὴ τοῦ φυτοῦ, ὡς λέγει ὁ Διοσκορίδης, « Κλῶνας » ἔχουσα... πολλοὺς, γόνασι περιειλημμένους ». Κατωτέρω δὲ, ὅπου λέγει ὁ αὐτὸς περὶ τῆς διουρητικῆς δυνάμεως τοῦ πολυγόνου « Ἄγει γὰρ οὖρα ἘΝΑΡΓΩΣ » (manifestement), γράφει ἘΝΕΡΓΩΣ (efficacement).

ΠΟΛΥΕΛΕΟΣ. ΠΟΛΥΚΑΝΔΗΛΟΝ. Ζ. Φανός.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ. Ζ. Χρυσόξυλον.

ΠΟΛΥΚΟΜΠΙ, Δ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ Ἴππουρις, Ἑλλ. (presle), περὶ τῆς ὁποίας λέγει ὁ Διοσκορίδης (IV, 46) « Ἴππουρις » φύεται ἐν τόποις ἐφύδροις καὶ τάφροις, καυλία ἔχει κενά... » γόνασι διειλημμένα... καὶ κατακρημνᾶται περιεχυμένη » κόμαις πολλαῖς, καθάπερ ἵππου οὖρά ». Οἱ νέοι Ἕλληνες τὴν ὠνόμασαν Πολυκόμβιον (Πολυκόμπι, Δ.), διὰ τὰ γόνατα. Εὐλόγως ἤθελ' ὀνομασθῆν καὶ Πολυκόμιον, διὰ τὸ « Κόμαις πολλαῖς » τοῦ Διοσκορίδου.

Ὀνομάζετο ἀκόμη καὶ Σαλπύγγιον, διὰ τὴν κενότητα δηλαδὴ τοῦ καυλοῦ, « Ἐκ δὲ τοῦ ΕἶΝΑΙ, αὐτὸ, Σαλπύγγιον » προσαγορεύεται » (Γεωπονικ. II, 6, σελ. 101), ὅπου γράφει, ΕἶΝΑΙ ΚΕΝΟΝ.

ΠΟΛΥΚΟΜΠΙΑ, οὐσ. οὐδέτ. πληθ. Σ. ἤγουν Πολυκόμβια. Τὸ ἐξηγεῖ cordelle (cordelettes).

* ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΣ (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 308), ὁ καὶ Πολύτροπος Σ. Φέρει ὁ Ἡσύχιος: « Πολύπλοκος, πολύτροπος » καὶ « Πολύτροπος, ὁ ἐπὶ πολλά τρεπόμενος, ἢ τρέπων τὴν » ἑαυτοῦ διάνοιαν ὑφ' ἓνα καιρόν ». Τὸν Πολύπλοκον τοῦτου

ἐνόει ὁ Θεόγνις (Παλαιν. 215), ὅτε ἐσυμβούλευε τὸν φίλον του Κύρνον συμβουλήν κακόβουλον, λέγων,

Πουλίπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
Τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Z. Πλέκω.

ΠΟΛΥΠΟΔΙ, Σ. Πολυπόδιον, Ἑλλ. (polypode vulgaire). Ὁ Διοσκορίδης (IV, 188) μᾶς διδάσκει τὴν αἰτίαν τοῦ ὀνόματος· « Ῥίζα δ' ὕπεσι δασεῖα, πλεκτάνας ὡσπερὶ ΠΟΛΥ-
» ΠΟΥΣ ἔχουσα ».

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΑΤΩ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ facendare. Πιθανὸν ὅτι εἶναι συνών. τοῦ ἐξῆς Πολυπραγμονῶ.

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΝΩ, Σ. μὲ συνών. Περιεργάζομαι (intriguer). Πολυπραγμονέω καὶ Φιλοπραγμονέω, Ἑλλ. Z. Περιεργάζομαι.

ΠΟΛΥΣ, ἄρσ. Πολλή, θηλ. Πολύ, οὐδέτ. Σ. Μέγας καὶ πολὺς (Ἰδ. Ἄτακτ. II, σελ. 241). 2) Πολὺς, ὁ Δεινός, Ἑλλ. οἶον Πολὺς ἄνθρωπος, ἤγουν νοημονέστατος, καὶ ἐπιτήδειος νὰ κρίνῃ πράγματα (doué d'une rare capacité). Καὶ ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη φυσικὴ τῆς ψυχῆς διάθεσις συνορεύει μὲ τὴν πανουργίαν, καὶ κατανατᾷ πολλάκις εἰς ἐκείνην, διὰ τοῦτο εἰς τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινεν (ὡς καὶ ὁ Δεινός) καὶ τὸν πανουργον. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εἶπε περὶ τινος ὁ Δημοσθένης (Πρὸς Βοιωτ. σελ. 1024), « Πολὺς γὰρ, πολὺς, καὶ τολ-
» μηρός ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ οὕτω κακοῦργος κ. τ. λ. ».

Ἀπὸ πολλοῦ, Σ. [ἔλλειπτ. Χρόνου] (depuis long-temps). Ἀπὸ πολλῆς Σ. [ἔλλειπτ. Ὥρας], τὰ ὅποια κάλλιον ἴσως ἤθελαν γράφεσθαι ὡς ἐπιρρήματα, Ἀποπολλοῦ, Ἀποπολλῆς. 2) Ἀπὸ πολὺ ὡς ὀλίγον, Σ. ἤγουν Σχεδὸν, ἡ κοινώτερον Ἐπάνω κάτω (plus ou moins). Καὶ ἐδῶ ἄξιον

σημειώσεως εἶναι, ὅτι ἔσωσεν ἢ κοινὴ γλῶσσα τὴν παλαιὰν χρῆσιν τοῦ μορίου ὩΣ ἀντὶ τοῦ προθετικοῦ ἘΣ ἢ ΕἶΣ. Ὡς ἔλεγαν ἐκεῖνοι « Ὡς τὸν ὁμοῖον » (Ὀδυσσ. ρ', 218) ἀντὶ τοῦ Εἶς τὸν ὁμοῖον, καὶ « Ὡς τὸν Δία » (Ἀριστοφάν. Εἴρ. 104), ἀντὶ τοῦ Εἶς τὸν Δία, παρόμοια λέγομεν ἡμεῖς ὄχι μόνον, Ἀπὸ πολὺ ὡς ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ Ἀπεθῶ ὡς ἐκεῖ, Ἀπὸ τὸ ταχὺ ὡς τὸ βραδύ. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα εἰς τόπον τοῦ ὩΣ, ἐμβαίνει τὸ ἘΩΣ, χωρὶς ἀλλοιώσιν τῆς σημασίας, πιθανὸν ὅτι τὸ ὩΣ τοῦτο δὲν εἶναι πλὴν συναίρεσις τοῦ ἘΩΣ (κατὰ τὸ Ποιέω, Ποιῶ). Ἀντὶ τοῦ ὩΣ οἱ Αἰολεῖς ἔλεγαν ἌΣ (Ἀριστοφάν. Λυσιστρ. 173). Καὶ ὡς ἀπὸ τὴν συναίρεσιν τοῦ Ἐως ἐγεννήθη τὸ Ὡς, ὁμοίως ἢ συγκοπὴ του ἐσχημάτισε τὸ φαινόμενον Ἐς εἰς τὸ χρονικὸν ἐπίρρημα Ἐς ε καὶ Ἐς' ἄν, σημαντικὸν τοῦ Ἐως ἄν (jusqu'à). 3) Τὸ πολὺ πολὺ (Au plus, Tout au plus).

ΠΟΛΥΣΑΡΚΟΣ. Ζ. Σαρκάτος.

ΠΟΛΥΤΡΙΧΟΝ, μέ συνών. Μαλοχόρταρον (γρ. Μαλλοχόρταρον), Σ. Ἀδιάντον καὶ Πολύτριχον, Ἑλλ. (capillaire).

ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ, Σ. (Ζ. Πολύπλοκος). 2) Πολύτροπος, ὁ κατὰ πολλοὺς τρόπους γινόμενος ἢ λεγόμενος (multiforme), καὶ Πολυτρόπως, Σ. ἐπίρρ. τὸ κατὰ πολλοὺς τρόπους (en diverses manières).

ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΣ, Σ. Ἄς εἶσαι πολύχρονος! εὐχὴ σημαίνουσα, Εἶθε νὰ ζήσης πολλοὺς χρόνους!

ΠΌΜΠΑ, Σ. Πομπή, Δ. Τὸ παροξύτονον, Πόμπα, εἶναι ῥωμαϊσμός Pompa, ἀπὸ τὸ Δωρικὸν ὀξύτονον Πομπά. Τοῦτο, ὡς καὶ τὸ Ἄττικόν Πομπή, ἐσήμαινε τὴν κατὰ σοῖχον

πορείαν πολλῶν ἀνθρώπων (Pompe) εἰς δημοσίαν τινὰ θείαν, ἑορτήν, κηδείαν, ἢ ἔξοδον βασιλικήν. 2) Πομπή, ἢ ἀτιμς τοῦ καταδικασμένου πρόσδος εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, διὰ τὴν γινομένην συνήθως συνδρομὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν θείαν του. 2) Μεταφορ. πᾶσα ἄλλη φανερά ἀτιμία.

ΠΟΜΠΕΥΪΩ. Ζ. Γεβεντίζω.

* ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ. Ζ. Πόνος. 2) Μεταφορ. ἢ προξενουμένη ἀηθία καὶ ἐνόχλησις ἀπὸ πολυλογίαν τινός· ὅθεν καὶ ῥῆμ. μεταβ. Πονοκεφαλίζω (Πονοκεφαλιάζω, Σ.) τὸ ἐνοχλῶ πολυλογῶν ἢ θορυβῶν (rompre la tête), οἷον Μ' ἐπονοκεφάλισε μετὰς φλυαρίας του.

ΠΟΝΟΜΜΑΤΟΣ. Ζ. Πόνος.

ΠΟΝΟΣ, Σ. αἴσθημα σωματικὸν λυπηρὸν (douleur), οἷον Πόνος τῆς κεφαλῆς, τῆς χειρὸς, τῶν ποδῶν, Πόνος ὀξύς, σφοδρὸς, ἀνυπόφορος. 2) Αἴσθημα ψυχῆς πρόξενον λύπης, οἷον Πόνος ψυχῆς, ἢ Πόνος καρδίας, ὡς οἱ Ἐβδ. (Ἡσαί. ξέ, 14) « Ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε » διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν ». 3) Ταλαιπωρία, οἷον Ἐπέρασά τὴν ζωὴν μου ὅλην μετὰ πόνους καὶ κόπους.

Ἐκ τούτου σύνθετα τὸ Πονόμματος (Πονόματος, ΓΓ.), πάθος ὀμμάτων (mal d'yeux), * Πονοκέφαλος (mal de tête).

ΠΟΝΤΙΖΩ, Δ. Ποντῶ, Σ. Δ. Κυρίως σημαίνει τὸ βυθίζω εἰς τὸν πόντον, ἤγουν εἰς τὴν θάλασσαν, πνίγω· τοῦ ὁποίου συνηθέστερον εἶναι τὸ σύνθ. Καταποντιζω (submerger), Καταποντιζω καὶ Καταποντόω, Ἑλλ. ὅθεν καὶ τὸ Καταποντισῆς, συνών. τοῦ Πειρατής, Σ. (pirate) « Πειραταί, οἱ » κατὰ θάλασσαν λησαί καὶ καταποντισαί » (Ἐτυμολόγ. σελ.

667). 2) Μεταφορ. Κατακλύζω, ἤγουν ἐξολοθρεύω μὲ νεροῦ πλημμύραν. 3) Ἀφανίζω κατ' ὅποιονδήποτε τρόπον ἄλλον· ὅθεν ἀσειά παροιμοία, φερομένη ἀπὸ τὸν Δ. « Ὁ κόσμος ἐποντίζετο , » καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ ἐσολίζετο » ἀρμόζουσα εἰς τοὺς ἀσυμπαθεῖς καὶ ἀναισθήτους τῶν κοινῶν συμφορῶν ἀνθρώπους.

ΠΟΝΤΙΚΟΣ, Σ. Δ. Εἰς τοὺς παλαιούς ἦτον ἐπίθετον κτητικόν, ἢ καὶ ἐθνικόν, ἀπὸ τὸν Πόντον, τὸν πληρέστερα λεγόμενον Εὐξείνου πόντου, σήμερον δὲ ὀνομαζόμενον, Μαύρη Θάλασσα (mer noire). Ὅθεν ὠνόμαζαν Μῦν ποντικόν, Ἑλλ. (Ἀριστοτέλ. Περὶ ζ', ἰσορ. VIII, 19. IX, 37, σελ. 380 καὶ 492, Schneider) ζῶον τι πολύτιμον διὰ τὸ δέρμα του, χρήσιμον εἰς ἀνθρώπων γολήν, τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον τουρκοχουδαῖσι, Κακούμιον (hermine). (Ἴδε τὰς εἰς τὴν ἀ. Ραψωδ. τῆς Ἰλιάδ. σημ. σελ. 131 ἐκδ. Βολισ.). 2) Μύας ποντικοῦς ὠνόμασεν ἔτι ὁ κωμικὸς Ἀντιφάνης (παρὰ τῷ Ἄθην. VII, σελ. 295) καὶ τὰ Μύδια (moules), ὄσρακό-δερμα γνωστὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης, ὡς ἐξαιρέτα τὴν γεῦσιν παρὰ τὰ λοιπὰ Μύδια.

Εἰς ἡμᾶς δὲ σήμερον ὁ Ποντικὸς, οὐσ. σημαίνει πρῶτον τὸ γνωστὸν κατοικίδιον ὀχληρὸν ζῶον (souris , rat), Μῦς Ἑλλ. ἀπὸ τὸ ὅποιον μᾶς ἐλευθερόνουν αἱ Κάται (chats)· ὅθεν ἐγεννήθη καὶ ἡ παροιμία : « Ποντικοῦ βουλάς κόψει κάτα » Δ. 2) Δεύτερον, Ποντικοῦς ὀνομάζομεν, ὡς τοὺς ὠνόμαζαν καὶ οἱ Γραικοί. τοὺς παλαιὰ λεγομένους Μύας (muscles), ἤγουν τὰ ψαχνὰ μέρη τοῦ σώματος ἢ τοῦ κρέατος, διὰ τινὰ δηλαδὴ ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἐκδαρμένον ποντικόν, τὸ ζῶον, ἢ κατὰ μετάληψιν ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου πόντου τὰ ζῶα, ὡς κρίνει ὁ Εὐστάθιος (εἰς τὴν Ἰλιάδ. π', σελ. 1061) « Μύες δὲ, σάρ- » κες συνεστραμμέναι καὶ νευρώδεις, ἅς οἱ κοινολεκτοῦντες » Ποντικοῦς φασί, μεταληπτικῶ τιμὴ τρῶπῳ· Μύας γὰρ

» ἰσορουμένους ἀκούσαντες Ποντικούς, ἐκείθεν τοὺς ἐπὶ
» σαρκῶν μύας οὕτως ὀνομάζειν διακρίνουσι ». Ἀπὸ τὸ
Ποντικός, τὸ ζῶον, ἔχομεν σύνθετα, τὰ ἐξῆς :

ΠΟΝΤΙΚΟΚΟΥΡΑΔΟΝ, Σ. Ποντικόπριον (γρ. Ποντι-
κοκόπριον), Δ. Λέγεται καὶ * Ποντικόςκατον (crotte de
souris). Οἱ παλαιοὶ τὸ ὠνόμαζαν, Μυόχοδον, οὐδετ. ὁ δὲ
Ἴπποκράτης καὶ « Μυόχοδον » καὶ « Μυῶν ἀπόπατον ».
Ὁ δὲ Μυόχοδος, ἐπίθ. ἀρσ. ἦτον ὄνομα ὑβριστικὸν (vieux
renard), κατὰ τὸν Φώτιον : « Μυόχοδον, οὐθενὸς ἄξιον »
» Μένανδρος Ραπιζομένη ·

» Ὁ μύχοδος γέρον λελθῆναι σφόδρα

» Οἰόμενος » —————

Ἐλέγετο καὶ Μυσκέλενδρον, κατὰ τὸν Ἡσύχιον : « Μυσκέ-
» λενδρα, ἃ ἡμεῖς Μυόχοδα ».

ΠΟΝΤΙΚΟΝΥΦΙΤΣΑ. Ζ. Γαλίδα.

ΠΟΝΤΙΚΟΠΑΓΙΔΑ, Δ. Ποντικοπιάσρα, Σ. ἢ καὶ Ξυλό-
κατα ἢ Ξυλόγατα, Σ. Δ. (souricière) λεγομένη, Μυά-
γρα, Ἑλλ. Εἰς τοῦ Ἡσυχίου τὸ « ΜΥΣΤΑΠΑΓΗ, παγίς
» μυῶν » ἡ πρώτη λέξις πιθανὸν ὅτι ἐγράφετο * ΜΥΣΠΑΓΗ ·
ὅθεν διόρθωσε καὶ τὸ ἀνωτέρω τοῦ αὐτοῦ Ἡσυχίου « ΜΥΣΠΑ-
» ΛΑ, μυάγρα, παγίς » γράφων * ΜΥΣΠΑΓΑ, δωρικῶς.
Λεῖπουν ἀκόμη καὶ αἱ δύο λέξεις ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά ·
τὴν δευτέραν (Μυσπάλα) ἐσημείωσαν ἀδιόρθωτον οἱ Ἄγγλοι
ἐκδῶται τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Στεφάνου.

*ΠΟΝΤΙΚΟΣΚΑΤΟΝ. Ζ. Ποντικοκούραδον.

*ΠΟΝΤΙΚΟΤΡΥΠΑ καὶ Ποντικοφωλέα, ἢ φωλεὰ τῶν
ποντικῶν (trou de souris), Μυωπία, Ἑλλ. Τούτου συν-
ώνυμα ἀριθμοῦν οἱ Λεξικογράφοι τὸ Μυωξία καὶ Μυωνία.
Τὸ πρῶτον (Μυωξία) σημαίνει « Τοὺς τῶν μυῶν χηρα-
» μους » κατὰ τὸν Φώτιον, καὶ παράγεται ἀπὸ τὸ Μύωξος,

γένος μυός (ἴσ. hamster). Τὸ δὲ Μυωνία εἶναι μᾶλλον τύπου περιεκτικῶν, Μυωνιά, σημαῖνον πλῆθος, συνάθροισμα, κατοικίαν ποντικῶν (κατὰ τὸ Ἰωνιά καὶ Ῥοδωνιά).

ΠΟΝΤΙΚΟΦΑΡΜΑΚΟΝ, Δ. ἤγουν φαρμάκιον χρήσιμον εἰς φόνον ποντικῶν · τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τι κοινὸν μὲ τὸ « Μύσφονον, παγίς » τοῦ Ἡσυχίου. Τοῦτο συνωνυμεῖ μὲ τὸ Μυσπάγη· τὸ δὲ Ποντικοφάρμακον σημαίνει ἴσως τὸ Ἀρσενικὸν (arsenic), ὡς συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν « Ποντικοφάρμακον κίτρινον » Δ. ἢ ἴσως τὴν βοτάνην τὴν ὀνομαζομένην ἀπὸ τὸν Θεόφραστον (Περὶ Φυτ. ἰσop. VI, 2) Μυοφόνον.

ΠΟΝΤΙΚΩΤΗΣ (ὄχι Ποντικώπτης, Δ.), βοτάνη ὀνομαζομένη ἀπὸ τοὺς παλαιούς Μυόσωτον, Μυοσωτίς, ἢ Μυός ωτίς (Διοσκοριδ. II, 214), ἤγουν Ποντικοῦ αὐτίου. Δὲν ὠρίσθη ἀκόμη καθαρά ἀπὸ τοὺς φυτολόγους.

ΠΟΝΤΟΓΕΦΥΡΑ, Δ. τὸ ἀπὸ συνδεμένα καὶ κατασφραγμένα μὲ σανίδας πλοῖα γεφύριον, ὡς τὸ ἐξηγεῖ (ponton ἢ bac). Ἡ σύνθεσις εἶναι βάρβαρος, ὡς νὰ ἔλεγεσ Γεφυρογέφυρα, ἐπειδὴ ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὸ Γέφυρα, Ἑλλ. καὶ τὸ Ῥωμ. Pons (πάλιν Γέφυρα). Ἰσως οἱ πρῶτοι ὀνοματοθετήσαντες, τὸ ἐνόουν ἀπὸ τὸ Πόντος, Ἑλλ. Ἰσως ἀκόμη ἐφθάρη καὶ ἀπὸ τὸ Πεντεγέφυρα, ἐπειδὴ φέρεται καὶ τοιαύτη γραφή εἰς τὸν Δ.

ΠΟΝῶ, Σ. ἀμεταβ. αἰσθάνομαι πόνον, οἶον οἱ Ἑβδ. (Ἰερεμ. ε', 3), « Ἐμασίγωσας αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐπόνεσαν ». 2) Ἡ λύπην τῆς ψυχῆς, ὡς πάλιν οἱ αὐτοὶ (Ἀ, Βασιλ. κβ', 8), « Καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν ». Ζ. Πόνος.

Μεταβ. ἀντὶ τοῦ σπλαγχνίζομαι τινά, οἶον Τὸν πονεῖ ἢ ψυχὴ μου, ὡς τὸ (Ἀπολλ. Τυρ.),

Ἐπόνεσέ τους πολλὰ, κ' ἔκλεγεν ὁ καϊμένος.

Τοιοῦτον εἶναι καὶ τοῦ Πινδάρου (Πυθ. IV, 268) τὸ,

Κοῦ με πονεῖ τεὸν οἶ-
κον ταῦτα προσύνοντ' ἄγαν,

ἤγουν « Οὐκ ἀλγύνει με ταῦτα τὸν σὸν οἶκον αὕξοντα » ὡς τὸ ἐξηγεῖ ὁ σχολιαστής.

ΠΟΡΆΛΕΥΡΟΝ, Δ. καὶ τὸ ἐξηγεῖ *Farina ex vinaceis*, ἤγουν ἄλευρον ἀπὸ τσίπουρα. Ἴσως φθαρμένον ἀπὸ τὸ Ὀπωράλευρον, διότι Ὀπώραν, Ἑλλ. ἐξαιρέτως ὠνόμαζαν τὴν σαφυλὴν, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Ὀπώρα... κυρίως δὲ, ἡ σαφυλὴ, » καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀκροθρύων ». Ὅτι ἐμεταχειρίζοντο οἱ ἰατροὶ τῆς σαφυλῆς τὰ τσίπουρα ἀλεσμένα, τὸ μαρτυρεῖ ὁ Διοσκορίδης (V, 3) « Τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γίγαρτα... » φρυγένητα, ἀντὶ ἀλφίτου ἐπιπασσόμενα λεία, ἀρομόζει δυσ- » εντερικοῖς, κ. τ. λ. ».

ΠΟΡΔΟΚΟΠῶ, Δ. Τὸ ἐξηγεῖ ὡς ταυτόσημον τοῦ Πέρδω, Ἑλλ. (*peter*), ἢ Κλάνω, Σ. Σημαίνει ὅμως τί πλέον παρὰ τὸ Κλάνω. Πορθοκοπεῖ, ὅσιν συχνοκλάνει, κατὰ τὸν τύπον ἄλλων προσημειωμένων (Ἄτακτ. I, σελ. 96-97) συνθέτων παρομοίων.

ΠΌΡΕΥΣΙΣ. Ζ. Σώδιον.

ΠΟΡΙ. ΠΌΡΟΣ. Ζ. Πάσπαρος.

* **ΠΟΡΦΎΡΙΟΝ**. Ζ. Προφύλιον.

ΠΟΤΑΜΗΔΌΝ, Σ. Σώζεται τὸ ἐπίρρ. σημαῖνον τὸ κοινό-τερον, ὡς ποταμὸς (*en guise de rivière*), οἷον Ἐχυνε δάκρυα ποταμηδόν.

* **ΠΟΤΑΜΪΔΑ**. Ὁ Βελλώνιος (*Observat. I, 10*) ἤκουσε τοὺς Κρητάς ὀνομάζοντας Π ο τ α μ ί δ α ν, τὸ ὀρνίθιον τὸ ἀπὸ τοὺς Γάλλους ὀνομαζόμενον *Fauvette*. Ζ. Πετρίτης.

ΠΟΤΑΜΪΖΩ, Σ. ῥῆμ. ἀμετάδ. Ρέω ὡς ποταμός.

ΠΟΤΑΜΟΔΈΤΗΣ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ, Μάγος ποταμοῦ, ἤγουν

ὁ δυνάμενος νὰ γήση τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ διὰ μαγίας. Καί τὸ
 Σηλ. Ποταμοδέτρα (γρ. Ποταμοδέτρια), Σ.

*ΠΟΤΑΠΟΣ. Τὸ Ποταπὸς εἰς τὸν παρακμ. ἑλλην. ἐσυγχύθη
 μὲ τὸ διὰ τοῦ δ̄ Ποδαπὸς, Ἑλλ. κ' ἐσήμαιεν ἐρωτηματικῶς
 Ἄπο ποῖον τόπον; (de quel pays?), ἔπειτα ἐκατάν-
 τησε νὰ σημαίῃ Ποῖος ἢ Πόσος· καί εἰς ταύτην τὴν σημα-
 σίαν εὐρίσκεται πολλάκις εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῆς Ν. Διαθ.
 οἶον « Τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ » (Λουκ. ζ', 39), ἤγουν Τίς
 καὶ ποῖα· « Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ »
 (Ἄ, Ἰωάνν. γ', 1), ἤγουν Πόσην. Ἄφοῦ μίαν φοράν ἐσήμανε
 τὸ Ποῖον καὶ τὸ Ποσόν, εὐκόλα οἱ ἰδιῶται ἔδωκαν εἰς αὐτὸ
 σημασίαν ἀναξιολόγου ποιότητος, ἢ ποσότητος, ὡς τὸ μετα-
 χειριζόμεθα σήμερον, λέγοντες Ποταπὸς ἄνθρωπος,
 Πολλοσὸς, Ἑλλ. (vulgaire, commun), ἤγουν ἕνας ἀπὸ
 τοὺς πολλοὺς· Ποταπὸν δῶρον (cadeau de peu de va-
 leur). Ποταπὰ δῶρα εἶναι πολλάκις τὰ δῶρα τῶν πλεο-
 νεκτῶν, τῶν φιλαργύρων. Εἰν' ὁμῶς ἄλλα τούτων χειρότερα
 δῶρα, ὅσα χαρίζονται διὰ νὰ ὑποτάξωσι τοῦ λαμβάνοντος τὴν
 θέλησιν εἰς τὰ θελήματα τοῦ χαριστοῦ. Ἀπὸ τοιαῦτα δῶρα
 ἀποκτώμενα, ἢ ἐλπιζόμενα γεννῶνται οἱ προδόται τῆς πα-
 τριδος, οἱ παράσιτοι καὶ κόλακες τῶν τυράννων, αὐτοὶ οἱ
 τύραννοι. Τοιαῦτα δῶρα καταστένουσιν ἀληθῶς ποταπὸν τὸν δω-
 ρητὴν, καὶ τῶν ποταπῶν ποταπώτατον τὸν λαμβάνοντα.

ΠΟΤΗΡΟΘΗΚΗ, οὐσ. Σηλ. Σ. (γρ. Ποτηριοθήκη),
 τόπος ὅπου θέτονται τὰ ποτήρια, εἰς τὰ συμπόσια, Κυλι-
 κείον, Ἑλλ. (buffet). Τὸν ὠνόμαζαν καὶ Ποτηροπλύτην
 (γρ. Ποτηριοπλύτην) ἀρσ. ὡς μαρτυρεῖ ὁ σχολιαστὴς τοῦ
 Λουκιανοῦ (Λεξιφαν. § 7, σελ. 187).

ΠΟΤΗΡΟΠΛΥΤΗΣ, οὐσ. ἀρσ. μὲ συνών. Σιδερίτης

καὶ Ἐλξίνι Σ. Ἐλξίνη καὶ Σιδηρῖτις, Ἑλλ. (pariétaire).
εὕρισκόμενα εἰς τὸν Διοσκορίδην. Ἐλξίνην τὴν ὠνόμασαν οἱ
παλαιοὶ διὰ τὰς τραχύτητας τῶν καυλῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἘΛΚΕΙ
ἐμπλεκόμενη τὰ ἐνδύματα· « Περὶ δὲ τοὺς καυλοὺς οἶονει
» σπερμάτια τραχέα, ἀντιλαμβανόμενα τῶν ἱματίων » (Διοσ-
κορίδ. IV, 86). Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐκρίθη καὶ χρήσιμος
εἰς ἐκπλυσιν ποτηρίων· ὅθεν ἔλαβε καὶ τὸ Γραικικὸν ὄνομα,
Ποτηριοπλύτης. Ζ. Ἐλξίνι.

ΠΟΤΙΣΤΗΡΙΟΝ. Ζ. Τζοννίζω.

ΠΟΥΓΓΙΟΝ. Ζ. Μπόγος.

ΠΟΥΛΑ, Σ. Δ. Κορώνη, Ἑλλ. Ὁ Σ. προσγράφει καὶ
συνών. Γοραντζίνα, καὶ ἐξήγησιν Cornacchia (Cor-
neille). Ὀνομάζεται ἔτι καὶ Κουρούνα (Ἄτακτ. I, σελ.
236)· ὅθεν καὶ ἡ παροιμία « Τὰ καλλήτερα σῦκα αἱ Κουρού-
» ναι τὰ τρώγουν ».

Τὸ Ποῦλα εἶναι ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν, Pola, συνών. τοῦ
Cornacchia. Τὸ Γοραντζίνα (τὸ ὁποῖον ἄλλοῦ γράφει
Κοραντζίνα, Σ.), πιθανὸν ὅτι ἐπλάσθη καὶ αὐτὸ ἀπὸ Ἰταλικὸν
ὑποκορ. Cornacchina, ἢ ἴσως εἶναι ἀπὸ τὸ Κορακίας,
Ἑλλ. ὄνομα εἴδους Κολοιοῦ, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην (Περί
ζ. ἴσop. XI, 24), ὅμοιον τῆς Κορώνης, ὠνομασμένον ἀπὸ
τοὺς Ρωμ. Cornicula (choucas). Ὁ δὲ Δ. ἐξηγεῖ τὸ
Ποῦλα μὲ τὸ Ρωμ. Ficedula, καὶ μὲ Ἑλλ. συνών. Σικαλῖς
(γρ. Συκαλῖς), καὶ Μελαγκόρυφος, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τί κοινὸν
μὲ τὴν Κορώνην, ἀν καὶ φιλοῦσαν, ὡς ἡ Συκαλῖς, τὰ σῦκα.
Ἐνδεχόμενον νὰ ἐδόθη καὶ εἰς τὴν Συκαλίδα τὸνομα Ποῦλα·
ἀλλ' ἡ Συκαλῖς, ἢ ὁ Μελαγκόρυφος, ὡς τὴν ὀνομαζέει
μὲ δύο ὀνόματα ὁ Ἀριστοτέλης (Περί ζ. ἴσop. IX, 49. Ἰδ.
καὶ Ἀθῆν. II, σελ. 65), εἶναι ὁ κοινῶς ὀνομαζόμενος Συκο-
φᾶς (bec-figure).

ΠΟΥΛΙΪ, Σ. Δ. Πουλίον. Ἀπὸ τὸ Πώλιον (κακὰ γραμ-
 μένον Πωλίων, Δ.) ὑποκορ. τοῦ Πώλοσ. Ἴδε τὰ σημειωθέντα
 ἄλλοῦ (Ἄτακτ. I, σελ. 172). ὅπου πρόσθεσε καὶ τὸ παρ-
 οimiῶδες, Τοῦ πουλίου τὸ γάλα, σημαῖνον ὡς καὶ τῶν
 παλαιῶν τὸ « Ὀρνίθων γάλα » τόσῃν πλησμονῇ ἀγαθῶν, ὥσε
 νὰ περιέχωσι καὶ τὰ ἀδύνατα, ὁποῖον εἶναι τὸ γάλα τῶν ὀρni-
 θίων, οἶον (Ἀριστοφάν. Σφ. 508),

————— Ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα
 Ἄντι τοῦ βίου λάβοιμ' ἂν, οὐ με νῦν ἀποσερεῖς.

Καὶ πάλιν (Ὁ αὐτ. Ὀρν. 1672),

Ἄλλ' ἦν μεθ' ἡμῶν σῆς, κατασῆσω σ' ἐγὼ
 Τύραννον, ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα,

Ὀρνίθων γάλα, ὡς φαίνεται, νομίζων καὶ λέγων τοὺς τυραν-
 νικῶς ἐκθλιβομένους αἱματηροὺς ἰδρωῶτας τοῦ λαοῦ.

Ἡ παροιμία « Φέρει καὶ ὀρνίθων γάλα » ἐλέχθη καὶ περὶ
 τῆς Σάμου, διὰ τὸ πολύφορον τῆς νήσου, ὡς λέγει ὁ Στράβων
 (Γεωγραφ. XIV, σελ. 637).

ΠΟΥΛΙΑ. Ζ. Τριώνι.

ΠΟΥΛΟΚΥΝΗΓΟΣ, Σ. Πουλολόγος, Σ. Δ. Πουλοπιά-
 στης, Σ. Ὀρνιθοθήρας καὶ Ὀρνιθευτῆς, Ἑλλ. (oiseleur).

ΠΟΥΛΟΛΟΓΟΣ. Ζ. Πουλοκυνηγός.

ΠΟΥΛΟΠΙΑΣΤΗΣ (Ζ. Πουλοκυνηγός). Καὶ παροιμία
 ἐκ τούτου: « Πουλοπιάσης καὶ ψαρᾶς, ἔρημον τ' ὀσπίτι των »
 σημαίνουσα τὸ ὀλίγισον κέρδος ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα ἐπιτηδεύματα,
 τοῦ Πουλοπιάσου καὶ τοῦ Ψαρᾶ.

ΠΟΥΛΟΥΔΟΝ, Σ. Δ. με συνών. Λουλούδι, Σ. Δ.
 Λούλουδον, Λουλούδιον, Δ. Ἄνθος, Ἑλλ. (fleur). Τὸ
 Λουλούδιον ἐξηγήθη ἄλλοῦ (Ἄτακτ. II, σελ. 225).

ἘΤὸ δὲ Πούλουδον πόθεν; Λέγει ὁ Ἡσύχιος « Πυλῶν ;
 » σέφανος », ὁ δὲ Πολυδεύκης φέρει μάρτυρα τὸν Καλλίμα-
 χον, ὅστις ὠνόμασε Πυλεῶνας τοὺς σεφάνους. Κατὰ τὸν
 Ἀθήναιον (XV, σελ. 678), τὸνομα ἦτο Λακωνικόν, « Πυ-
 » λεῶν καλεῖται ὁ σέφανος, ὃν τῇ Ἡρα περιτιθέασιν οἱ Λά-
 » κωνες ». Οἱ σέφανοι πλέκονται συνήθως ἀπὸ ἄνθη, καὶ τοῦτο
 ἀρκεῖ νὰ πιθανολογήσῃ τὴν συγγένειαν τοῦ Πούλουδον μὲ
 τὸν Πυλεῶνα ἢ Πυλεῶνα. Ἀλλ' ἔχομεν τῆς αὐτῆς γενεᾶς
 ὄνομα καὶ τὸ Ῥωμ. Pullulo (pulluler), ἐξηγούμενον ἀπὸ
 τὰ Γλ. « Pullulo, βλασανῶ, ἐξανθῶ ».

ΠΟΥΛΩ, Σ. Δ. Πωλῶ, Ἑλλ. (vendre). 2) Μεταφορ.
 Ἀπατῶ (vendre, fourber), οἶον Ματαιίως ἐλπίζει
 νὰ μὲ πωλήσῃ, ὡς ἔλεγεν ὁ Κρέων πρὸς τὸν μάντιν Τειρε-
 σίαν (Σοφοκλ. Ἄντιγ. 1063),

Ὡς μὴ ἔμπολήσω ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα ,

καὶ ὁ Φιλοκτῆτης περὶ τοῦ ἐμπόρου (Ὁ αὐτ. Φιλοκτ. 578),

Τί φησιν, ὦ παῖ ; τί με κατὰ σκότον ποτέ
 Διεμπολᾶ λόγοισι πρὸς σ' ὁ ναυάτης ;

ΠΟΥΨΟΛΑ. οὐσ. οὐδέτ. πληθ. Σ. (duvet), Ὠκύπτερα,
 Ἑλλ. Ἴσως φθαρμένον ἀπὸ τὸ Ῥωμ. ὑποκορ. Plumulae.

ΠΟΥΡΚΙ, Δ. τὸ ἐξηγεῖ κακὰ, Facultates, bona, re-
 ditus, διότι δὲν ἐκατάλαβεν, ὅτι εἶναι κατὰ μετάθεσιν σοι-
 χείων ἀπὸ τὸ Προυκί (dot), Προυκίον, Προικίον,
 ὑποκορ. τοῦ Προίξ, Ἑλλ.

ΠΟΥΡΚΙΖΩ, Δ. παράγωγον τοῦ Προυκίον. Τὴν αὐτὴν
 ἀπάτην ἠπατήθη, μὴ νοήσας, ὅτι εἶναι ἀντί τοῦ Προυκίζω
 (doter), Προικίζω, Ἑλλ.

ΠΟΥΡΝΟΝ, Σ. κατὰ μετάθεσιν σοιχείων καὶ τοῦτο, ἀντι

τοῦ Προῦνόν (matin), ἢ Πρωνόν, ἀπὸ τὸ Πρωϊ-
νόν, Ἑλλ.

Ὁ Δ. πλανηθεὶς τὸ ἔτρεψεν ἀπὸ οὐδέτ. εἰς ἀρσ. Π ο ὕ ρ ν ο ς ,
καὶ τὸ ἐξηγεῖ Ἡμέρα (jour). Δὲν εἶναι ἡμέρα, ἀλλ' ἀρχὴ
ἡμέρας τὸ Πρωνόν.

* ΠΟΥΤΙΝΑ, ἀπὸ τὸ Πυτίνη Ἑλλ. « Πυτίνη, πλεκτὴ
» λάγυνος » λέγουν ὁ Ἡσύχιος καὶ ὁ Φώτιος. Ὁ δὲ Σουΐδας :
« Πυτίνη... ὅπερ παρ' ἡμῖν λέγεται Φλασκίον ». Πλεκτὴν λάγυ-
νον ἢ Φλασκίον, νοοῦν ἀγγεῖον οἴνου ἔξωθεν περιπλεγμένον μὲ
λυγηρὰ ἢ σχοινιώδη κλωνάρια, διὰ προφυλακὴν (bouteille
clissée). Οἱ Ταραντῖνοι Ἕλληνας τὴν ὠνόμαζαν διὰ τοῦ β Βυ-
τίνην. Ἐσήμαιναν δὲ ὄχι μόνον φλασκία, ἀλλὰ καὶ μεγαλύτερα
δοχεῖα, ὅποια εἶναι τὰ ἀπὸ τὴν Βυτίνην χυδαῖσθέντα
Βουτσία (barils, tonneaux). Καὶ αὐτὸ δὲ τῶν Γάλλων
τὸ bouteille μὲ τὴν Βυτίνην συγγενεῦει. Ἐσωσεν ἡ γλῶσσά
μας τὸ Βυτίνια (Βιτίνα, Σ.), σημαῖνον ὁμῶς δοχεῖον
χρήσιμον εἰς ἀλάτισιν κρεῶν. Ζ. Βυτίνα.

ΠΟΥΦΟΥ, Σ. Ἀναφώνημα (fi !) τοῦ σικχαινομένου καὶ
ἀποσπρεφομένου τί βρωμερόν. Ἴσως συγγενεῦει μὲ τοῦ Ἡσυχίου
τὸ « Πουφορίζεται, σικχαίνει κ. τ. λ. ».

ΠΡΆΓΜΑ, συγχυμένον μὲ τὸ Σπάγμα. Ζ. Σπάγμα.

ΠΡΑΙΚΌΚΚΙΑ. Ζ. Βερίκοκον.

ΠΡΑΣΙΑ, Σ. Πρασιάν, Ἑλλ. ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τμημα
κῆπου τετράγωνον (planche), ὠρισμένον εἰς φυτεῖαν χορ-
ταρικῶν ἢ ὀσπρίων. Ἀπὸ πρῶτον τὸν Ὀμηρον ἐπαραδόθη ἡ
λέξις (Ὀδυσσ. η', 127),

Ἐνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρά νεῖατον ὄρχον

Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανώωσαι,

καὶ ἐσώθη μέχρι σήμερον εἰς τὴν γλῶσσαν. Ὁ Ἡσύχιος τὸ ἐτυ-

μολογεῖ κακά : « Πρασιαί , διὰ τὸ ἐπὶ πέρασι τῶν κήπων », ἀπατηθεῖς ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου τὸ « Νείατον ὄρχον ». Χειρότερα ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 686) « Παρὰ τὸ πεπερατῶσθαι ». Ὄρθά ὁ Εὐστάθιος , ὅστις ἐξηγῶν (σελ. 157/4) τοὺς ἀνωτέρω στίχους τοῦ Ποιητοῦ , λέγει , « Πρασιαί δὲ , τόποι λαχανηφόροι , ἀπὸ » μέρους , τῶν ΠΡΑΣΩΝ , κληθέντες , ἀφ' ὧν καὶ χρῶμα τὸ » Πράσιον . Περιεκτικὴ δὲ ἡ λέξις , ὡς καὶ ἡ Ἀχυρ - » μιά ». 2) Μεταφορ. Πρασιάς ὀνομάζομεν , καὶ διάφορα ἀθροίσματα ἀνθρώπων συγκαθημένων εἰς ἓνα τόπον , ἀλλὰ χωριστά , καὶ τὸ διπλόνομεν Πρασιάς Πρασιάς , κατὰ μίμησιν τοῦ εὐαγγελιστοῦ (Μάρκ. 5' , 39-40) , « Συμπό - » σια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ . Καὶ ἀνέπεσον πρασιαί » πρασιαί ». Ἡ δίπλωσις εἶναι ἑβραϊσμός , ἀντὶ τοῦ Ἑλλην. Κατὰ συμπόσια , καὶ Κατὰ πρασιάς .

ΠΡΑΣΟΔΕΝΔΡΑ. Ζ. Φυτευτήριον.

ΠΡΑΤΗΣ, Σ. τὸ ἐξηγεῖ ὡς συνών. τοῦ Μεταπωλητῆς (revendeur), καὶ τὸ Σηλ. Πράτρια , Σ. (revendeuse). Ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ * Μεταπράτης , εὐλογώτερον νὰ μεταχειριζώμεθα τοῦτο εἰς σημασίαν τοῦ Μεταπωλητῆς , τὸ δὲ ἀπλοῦν Πράτης , ἢ Πωλητῆς (vendeur) , τοῦ πωλοῦντος τί.

ΠΡΑΤΙΚὸΝ ΨΩΜΙΟΝ, Σ. Ἀγοραστὸν ψωμίον , οἱ Χῖοι. Ἐχοντες λοιπὸν λέξεις οἰκείας , δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν Παζαρίσιον. Πρατικὸν (Ἑλλ. Πρατὸν) εἶναι τὸ πωλητὸν , εἰς διάκρισιν τοῦ οἰκιακοῦ , τοῦ συνήθως κατασκευαζομένου ἀπὸ τοὺς οἰκίτορας ὡς καὶ ἡ χυδ. λέξις , Παζαρίσιον παράγεται ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν Παζάρ , τὴν Ἀγορὰν , καὶ σημαίνει Ἄρτον ἀγοραῖον (ἂν θέλῃς νὰ τὸ ἐξελληνίσῃς) , ὅχι πολὺ διάφορον ἀπὸ τὸν Κιβαρίτην τοῦ Πτωχοπροδρόμου (Ἄτακτ. I , σελ. 163).

ΠΡΕΚΟΚΚΙΑ. Ζ. Βερίκοκον.

* ΠΡΙΚΑΜΕΝΟΣ. Ζ. Ἄπκεϊ.

ΠΡΙΝΟΚΟΚΚΙΟΝ. Ζ. Ριζάριον.

ΠΡΙΧΟΥΪ. Εἰς τὰ προλεγμένα (Ἄτακτ. II, σελ. 311) πρόσθεσε, ὅτι ἐνδέχεται καὶ νὰ προσέλαβε τὴν δευτέραν συλλαβὴν, Πριγχοῦ, κατὰ τὸ Ἐνιαχοῦ, Πανταχοῦ, Πολλαχοῦ.

* ΠΡΟΆΛΛΗ, ἡ προχθεσινὴ ἡμέρα (avant-hier), οἷον Ἐχθές καὶ τὴν προάλλην « Χθές καὶ πρῶην » Ἑλλ. ἢ κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλιάδ. β', 303). « Χθιζά τε καὶ » πρωῖζά ». Ἡ χθές ἡμέρα εἶναι ἡ Ἄλλη [παρὰ τὴν παροῦσαν] ἡμέρα· ἀκολούθως ἡ προχθές εἶναι ἡ Πρὸ τῆς Ἄλλης.

ΠΡΟΒΑΤΟΝΟΜΙ, Σ. Προβατονόμιον, ὁ διδόμενος ἀπὸ τοὺς ποιμένας, ἢ κτήτορας προβάτων, φόρος (taxe sur les brebis). Ἡ σύνθεσις του εἶναι ὀρθή. Οὕτως ὠνόμαζαν καὶ Στεγονόμιον, Δ. ἢ Στεγανόμιον, Ἑλλ. τὸ διὰ τὰς οἰκίας διδόμενον, κατὰ τὸν Φώτιον: « Στεγανόμιον, ὁ διδόμενος φόρος ὑπὲρ τῶν σεγῶν ».

ΠΡΟΒΙΑ, Σ. Προβέα, Δ. Μηλωτή, Ἑλλ. (peau de brebis avec sa laine).

* ΠΡΟΒΟΔΙΖΩ καὶ ΠΡΟΒΟΔΩΝΩ, χυδ. ἀντὶ τοῦ Προευοδίζω, καὶ Προευοδώνω (ἀπὸ τὸ Προευοδῶ), ῥῆμ. μεταβ. σύνθ. (Πρὸ-Εὖ-Ὀδῶ), Συνοδεύω τὸν ἀναχωροῦντα μέχρι ποσοῦ, ὅπου τὸν ἀφίνω εὐχόμενος κατευόδιον, Προπέμπω, Ἑλλ. (accompagner jusque), οἷον Μ' ἐπροευόδωσεν ἔξω τῆς πόλεως, Συγχώρησέ με νὰ σέ προευοδίσω ἕως τὸ πλησίον χωρίον.

Τὸ μεταχειρίζονται τινὲς καὶ μὲ δευτέραν πρόθεσιν, Ἐκπροβοδώνω κατὰ τὴν φερομένην εἰς τὸν Δ. μαρτυρίαν « Εὐγῆκε » καὶ ὁ γέρων νὰ μὲ ξεπροβοδήσῃ ἕως ἔξω τοῦ κελλίου του »

τὸ ὁποῖον δὲν ἐνόησεν, ὡς οὐδὲ τὸ Προβοδεῖν, νομίσας ὅτι ἐπήραμεν τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ Ἰταλικόν. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Πλούταρχον σημειώσεις (Ἄγησιλ. § 40, τόμ. IV, σελ. 358). Z. Προπέμπω.

ΠΡΟΓΛΩΣΣΟΝ, Σ. οὐσ. οὐδέτ. μὲ συνών. Εὐγλωττία (un beau parler).

Τὸ Πρόγλωσσον σήμερον σημαίνει πολυλογία κομψὴν συνωδευμένην πολλάκις μὲ τὸ σκωπτικὸν (langue affilée), οἶον, Ἐχει φοβερὸν πρόγλωσσον. Ὁ Ἡσύχιος φέρει: « Ἐπεσβόλος, λοῖδορος, ΠΡΟΓΛΩΣΣΟΣ, τοῖς ἔπει βάλων » καὶ « Ἐπεσβολία... πολυλογία, κακολογία ». Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ μεταχειρίζεται Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, λαλῶν περὶ τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων (Στρωματ. V, σελ. 558) « Παραινεῖ γοῦν ὁ Σάμιος, Χελιδόνα ἐν οἰκίᾳ » μὴ ἔχειν, τουτέστι λάλον καὶ ψίθυρον, καὶ ΠΡΟΓΛΩΣΣΟΝ ἄνθρωπον, μὴ δυνάμενον σέγειν ὧν ἂν μετάσχη, μὴ δέχεσθαι ». Καλὴ παραίνεσις· διότι ὡσεπιπολὺ οἱ Πρόγλωσσοι οὗτοι εἶν' ἀπ' ἐκείνους, περὶ τῶν ὁποίων ἔλεγεν ὁ Χῖος Θεόκριτος: « Λέξεων μὲν ποταμὸς, νοῦ δὲ σαλαγμὸς » (Ἄτακτ. III, σελ. 203) Z. Προπέτης.

ΠΡΟΓΟΝΟΣ, Σ. Δ. υἱὸς τοῦ προτέρου γάμου (beau-fils) σχετικῶς πρὸς τὴν δευτέραν τοῦ πατρός του γυναῖκα, τὴν λεγομένην κοιν. καὶ Ἑλλ. Μητριαν (marâtre), ἢ πρὸς τὸν δεύτερον τῆς μητρός του ἄνδρα, τὸν λεγόμενον κατὰ Μητριὸν (beau-père), καὶ κάλλιον ἀπὸ τοὺς παλαιότερους, Πατριὸν ἢ Πατρωὸν, Ἑλλ. Εἰς τοὺς παλαιοὺς ἢ λέξις ἦτο γένους κοινοῦ, καὶ εἰς τὰ ἀντίγραφα τῶν φαίνεται καποτε προπαροξύτονος Πρόγονος (Πλουτάρχ. Πομπ. § 9, σελ. 106). Ἡ νεωτέρα ὀξεῖα τάσις (Προγονός) ἐπενεσθή ἴσως εἰς διακρίσιν τοῦ ἐπιθ. Πρόγονος (aïeul). Τὸ θηλ. παροξυτ. Σ.

Προγόνη, κόρη τοῦ προτέρου γάμου (belle-fille) σχετικῶς πρὸς τὴν δευτέραν τοῦ πατρός της γυναῖκα, ἢ πρὸς τὸν δεύτερον τῆς μητρός της ἄνδρα. Καί πληθ. καὶ οὐδέτ. Τὰ προγόνια, Σ. τέκνα τοῦ προτέρου γάμου.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΒΟΤΑΝΟΝ, Δ. Οὕτως ὀνομάζεται φυτὸν τι, με συνών. Περίκη. Τὸ Περίκη εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ Ὑπέρικον, Ἑλλ. *Hypericum perforatum* (millepertuis, ἢ *Herbe Saint-Jean*). Ὀνομάσθη κτητικῶς τοῦ Προδρόμου, ὡς τὸ ὠνόμασαν καὶ οἱ Γάλλοι *Herbe de Saint-Jean*, καὶ οἱ Γερμανοὶ *Joannis Kraut*, διότι ἀνθεῖ περὶ τὴν κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Εἰς τὸν Ἄγγλον ἐκδότην τοῦ Θεοφράσου (STACKHOUSE, pag. ΙΧΧΙ) εὐρίσκω τὸ Ὑπέρικον ὀνομαζόμενον Γραικισὶ Βάλσαμον, καὶ Λειχηνόχορτον. Ὁ Διοσκορίδης (III, 171) τὸ γράφει ὡς οὐδέτ. ὁ δὲ Νικάνδρος (Ἀλεξίφ. 603) θηλ. καὶ διὰ διφθόγγου, τὴν Ὑπέρικον.

ΠΡΟΙΚΟΔΙΑΒΑΖΩ, Σ. Τὸ ἐξηγεῖ ὅχι ἀκριβῶς μετρῶ τὴν προῖκα (compter la dot). Σημαίνει μᾶλλον τὸ Προικίζω, Ἑλλ. ἢ κατὰ τὸν παρακμ. Ἑλλ. Προικοδοτῶ. Ἡ σύνθεσις ἀναλύεται εἰς τὸ Μὲ προῖκα διαβιάζω, ἤγουν μετατοπίζω τὴν κόρην ἀπὸ τὸν πατρικὸν εἰς ἄλλον οἶκον, Ἐκδίδωμι, Ἑλλ.

* ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟΝ. ΠΡΟΙΚΟΧΑΡΤΙΟΝ. Ζ. Ἐκλαβή.

* ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΝ, Σ. τὸ περὶ τοῦ ὁποῖου ὁ λόγος (question, propos), οἷον Ἐπισρέφω εἰς τὸ προκειμένον, Ἐμακρύνθη ἀπὸ τὸ προκειμένον. Εἶπε καὶ ὁ ποιητὴς τῆς Βοσπορομαχίας (σελ. 70),

Ἐλα εἰς τὸ προκειμένον· μάτιά μου, ἄλλα λόγια.

* ΠΡΟΚΕΝΤΗΜΑ, παράδειγμα. Ἡ λέξις εἶναι ἑλληνικὴ,

ἔχει προπολλοῦ τοπισθεῖσα εἰς τὰ Ἑλληνικά Λεξικά, εἰς τὴν γενικὴν σημασίαν τοῦ Παραδείγματος. Καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ Κεντῶ (broder), συμφέρει νὰ προσλάβωμεν τὸ Προκέντημα εἰς τὴν εἰδικὴν σημασίαν τοῦ διδομένου εἰς τὰς κεντητρίδας (brodeuses) παραδείγματος (canevas). Τοῦτο μᾶς λυτρώνει καὶ ἀπὸ τὸ βαρβαρορωμαϊκόν, Ἐξόμπλιον ἢ Ἐόμπλι, Σ. Δ. (exemple), τὸ ὁποῖον κατεχωρίσθη ὡς Γραικορ. καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον, « Ἐξομπλον, ἴσον ».

ΠΡΟΚΟΜΗ, οὐσ. θηλ. Σ. καὶ ΠΡΟΚΟΜΙΟΝ, οὐδέτ. Σ. (les cheveux qui couvrent le front), Προκόμιον, Ἑλλ. Τὸ Προκόμη εἶναι νέον, ἑλληνικώτερον ἤμωσ παρα τοῦ Αἰλιανοῦ (Περὶ ζ. ἴσορ. XVI, 10) τὸ Προκομία, Ἑλλ.

ΠΡΟΜΕΛΕΤῶ, Σ. (préméditer), ὡς εἶπε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (Ἑκκλ. 117),

Ὅπως προμελετήσωμεν, ἂ κεῖ δεῖ λέγειν.

ΠΡΟΝΟΙΑΙ, οὐσ. πληθ. Δ. σημαίνουν τὰς ἐτησίους τροφὰς (pensions), ἢ καὶ τὰς διαβίου κτηματικὰς δωρεὰς (apanages).

* ΠΡΟΠΑΙΔΕΪΑ, ὁ ἀπ' ἑνὸς μέχρι τῶν δέκα ἀριθμῶν πολυπλασιασμός, Κεφαλισμός, Ἑλλ. Τὸ Προπαιδεῖα (livret) σημαίνει ἰδίως τὴν πρώτην παιδεῖαν τῶν ἀριθμῶν, ἢ τῆς Ἀριθμητικῆς.

* ΠΡΟΠΕΜΠΩ, συνοδεύω τινὰ ἀπολύων, διὰ τιμὴν, μέχρι τῆς ἐξόδου τοῦ οἴκου, ἢ καὶ μακρότερον (accompagner). 2) Προπέμπω, ὡς ὑπηρέτης, φωτίζων, ἂν ἦναι σκότος, ἢ ἄλλην τινὰ ὑπουργίαν ὑπουργῶν. Οὕτως εἰς τὸν Ἀριστοφάνην ὁ κρατῶν τὸν λύχνον καὶ προπορευόμενος νὰ φωτίξῃ τὸν πατέρα του, λέγει πρὸς αὐτὸν (Σφ. 299),

Μὰ Δί' οὐκ ἄρα προπέμψω σε τολοιπόν.

Z. Προβοδίζω.

ΠΡΟΠΕΡΝΩ, Σ. Ἀπὸ τὸ ἄχρησον, Ἑλλ. Προεπαίρω. Σημαίνει τὸ προλαμβάνω (prendre avant les autres). 2) Μεταφορ. τὸ ἀρχίζω πρῶτος, ἢ πράσσω τί πρὸ ἄλλου (prévenir). 3) Ὀνειδίζω τινὰ εἰς αὐτὸ τὸ ἀμάρτημα, πρὶν τὸ τελειώσῃ (reprandre, réprimander), οἷον Δέν τὸν ἀφῆκα νὰ φλυαρῆ, ἀλλὰ τὸν ἐπροπῆρα.

* **ΠΡΟΠΕΤΗΣ**, ὁ θρασὺς (insolent). Κατ' ἄλλο δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ παλαιὸν, πλὴν ὅτι, πρῶτον ἐκεῖνοι τὸ ὠξυναν, Προπετής, καὶ ἡμεῖς τὸ παροξύνομεν, Προπέτης· δευτέρον, ὅτι ἐκεῖνοι τὸ ἐμεταχειρίζοντο καὶ κυρίως, Προπετή λέγοντες τὸν γύροντα ἢ κλίνοντα εἰς τοῦμπρὸς (penché, incliné), καὶ Προπετή μεταφορ. τὸν θρασὺν ἢ κλίνοντα εἰς ἄλλο τί πάθος ψυχικὸν (enclin à), ἡμεῖς δὲ μόνον μεταφορ. τὸν θρασύγλωσσον (Ζ. Πρόγλωσσον). Λέγει ὁ Σουΐδας, « Προπετής, εἰς τοῦμπροσθεν νενευκῶς... καὶ ὁ πρόγλωσσος » καὶ Προπέτεια, ἡ ἀχαλίνωτος γλῶσσα ».

Ἡ διαφορὰ τοῦ τόνου ἐγεννήθη ἀπὸ τὸν παρακμ. Ἑλλ. Κατὰ τὸν Μοσχόπουλον (γραμματικὸν τῆς δεκάτης πέμπτῃς ἑκατονταετηρίδος), « Προπετής, ὁ ἔμπροσθεν κείμενος· Προπέτης δὲ, ὁ παρὸν (γρ. ὁ παρά καιρὸν) παρῶρησιαζόμενος » κ. τ. λ. ».

* **ΠΡΟΠΥΡΓΙΟΝ**. Ζ. Πρόπυργον.

ΠΡΟΠΥΡΓΟΝ, Σ. Καὶ τοῦτο, καὶ τὸ συνηθέστερον Προπύργιον, Πρόπυργον καὶ Προπύργιον, Ἑλλ. (rempart). Ζ. Θωράκιον.

ΠΡΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ, Σ. Γράφε Πρόρρος, συγκομμένον ἀπὸ τὸ * Πρόρρος, ους, λέξιν Ἑλληνικὴν, ἀθησαύρισον ἀκόμη εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Λεξικά, ὅπου ὁμως εὐρίσκεται τὸ συνών. Πρότροπος. Πρότροπον ὠνόμαζαν τὸν πρὸ τῆς πατήσεως τῶν σαφυλίων αὐτομάτως ἀπορρέοντα οἶνον

(*mère-goutte*). Ὁ Ἀττικιστὴς Μοῖρις λέγει, « Πρότροπος » οἶνος, ὁ πρὸ τοῦ πατηθῆναι τὴν σαφυλὴν ρεύσας ». Ὁ Ἡσύχιος τὸν ὀνομάζει καὶ οὐδετέρως Π ρ ό ρ υ μ α, ἢ Π ρ ό ρ ρ υ μ α. « Πρότροπος, οἶνός τις, τοῦ γλεύκου τὸ πρόρουμα ». Οἱ Γραικοί. (Γεωπονικ. VI, 16) τὸ ἔλεγον Π ρ ό χ υ μ α· μὲ δὲ τὸ Π ρ ό ρ ρ υ μ α, μεταποιήσαντες εἰς τὸ Π ρ ό ρ ρ υ μ ο ν, ἐσήμαιναν τὸ ἀπὸ τὰς ἐλαίας πρὸ τῆς ἐλίψεως ῥέον πρῶτον ἔλαιον (Αὐτόθ. IX, 19). Ζ. Μονοχεύω.

ΠΡΟΣΑΥΓΟΝ, Πρόσφωλον, Σ. (*nichet*), αὐγὸν φερόμενον εἰς τὴν φωλεάν, ὡς δεῖγμα εἰς τὰς ὄρνιθας ποῦ ἔχουν καὶ αὐγογεννώσι. Τὸ ὀνομάζομεν καὶ ἀπροσθέτως Φώλιον, ἐλλειπτ. δηλαδὴ, ἀντὶ τοῦ Φώλιον αὐγὸν, τὸ μένον πάντοτε εἰς τὴν φωλεάν.

* ΠΡΟΣΔΕΧΟΜΑΙ. Δέχομαι φιλοφρόνως τὸν ἐρχόμενον, οἶον (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Ἐδραμε κάτω σὸν γιὰλὸ, καὶ κεῖ τὸν προσεδέκτη.

* ΠΡΟΣΕΓΕΪΡΟΜΑΙ. Λέξις συνών. τοῦ Προσηκόνομαι, Ὑπανίσταμαι, Ἑλλ. (*se lever par politesse, ou par respect, pour recevoir quelqu'un*), καὶ καλὴ καὶ σωθῆ, ἐπειδὴ εὐρίσκεται καὶ εἰς τοὺς βαρβάρους ποιητὰς οἶον (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Ὅλοι τῆς προσεγέρθησαν καὶ δίδουσιν τῆς τόπον.

ΠΡΟΣΕΝΔΟΝ, ἐπίρρ. Δ. Τὸ ἐξηγεῖ κακὰ « *ferre*, » *ferme* » (*environ*), καὶ ἐναντίον τῆς φερομένης μαρτυρίας : « Ἐκτὼ μιλίῳ ἢ καὶ προσένδον διάκειται ἀπὸ τῆς » πόλεως ». Τὸ Προσένδον (Πρὸς ἔνδον) ἐδῶ σημαίνει, Ἐντὸς τοῦ ἕκτου μιλίου, ἤγουν ὀλιγώτερον τῶν ἕξ μιλίων. Ἡ λέξις εἶναι καλὴ.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΔΙΟΝ, Δ. λέξις τῶν Γραικορ. σημαίνουσα τὸ *Prie-Dieu* τῶν Γάλλων.

ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΙ, Σ. παρακαλῶ τὸν Θεόν. Οἱ παλαιοὶ τὸ ἐσύντασσαν ὡσεπιπολὺ μὲ δοτικὴν, καὶ σπανίως μὲ αἰτιατικὴν, ὡς εἶναι τοῦ Ἀριστοφάνους (Πλουτ. 958) τὸ « Ἴνα » προσεύξῃ τὸν Θεόν » καὶ καθὼς εἶπε καὶ εἷς ἀπὸ τῶν βυρβάρους ποιητᾶς (Ἀπολλ. ἐν Τύρ.),

Τὸν κύριον νὰ προσεύχομαι, καὶ νὰ τὸν πικαλοῦμαι.

* **ΠΡΟΣΗΚΟΝΟΜΑΙ**. Ζ. Προσεγείρομαι.

ΠΡΟΣΚΕΦΆΛΛΑ, Ξηλ. Σ. τὸ δι' ὅλης τῆς κλίνης ἐκταμένον προσκεφάλαιον (*traversin*)· καὶ Προσκέφαλον, οὐδετ. Σ. τὸ ἐπάνω τούτου μικρότερον (*oreiller*).

* **ΠΡΟΣΚΛΑΪΟΜΑΙ**, ἐγκαλῶ τινὰ ὡς ἀδικούμενος πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ κολάσῃ ἢ νὰ παύσῃ τὴν ἀδικίαν (*se plaindre*) οἶον, Ἐπροσκλαύθη, ἢ Θέλω προσκλαυθῆν εἰς τὸν βασιλέα.

ΠΡΟΣΟΔΙΑΪΡΙΟΣ, Δ. Τὸ ἐξηγεῖ (δὲν ἐξεύρω ἂν ὀρθὰ) ὁ προμηθεύων τὰ πρὸς ζῶν εἰς τὰ στρατεύματα (*munitioinaire*).

* **ΠΡΟΣΟΠΪΣΩ**. Ζ. Ἐμπροσοπίσω.

ΠΡΟΣΟΨΙΟΝ, Σ. Ἐσημειώθη τὸ Προσόψιον (*essuie-mains*), ὡς συνών. τοῦ Χειρόμακτρον, Ἑλλ. (Ἄτακτ. I, σελ. 200). Ἄλλ' ἔχομεν καὶ Ξηλ. σύνθ. τὸ ἐξῆς :

ΠΡΟΣΟΨΙΣ, Σ. ταυτόσημον τοῦ ἀπλοῦ Ὀψις (*aspect*). 2) Πρόσοψις, πρόσωπον (*visage*), ὡς τὸ ἐμεταχειρίσθη καὶ ὁ Πίνδαρος (Πυθ. VI, 50), « Φαιδίμαν Ἄν- » ὀρὸς αἰδοίου πρόσοψιν ».

* **ΠΡΟΣΠΑΘῶ**, καὶ συνών. Πασχίζω (Ἄτακτ. II, σελ.

308), Πολεμῶ (Ἀυτόθ. I, σελ. 249), οἶον Προσπαθῶ, Πάσχω, Πασχίζω ἢ Πολεμῶ νά τόν καταπείσω. Ζ. Σπουδάζω. 2) Τὸ Προσπαθῶ ἰδίως δυνάμεθα νά μεταχειρισθῶμεν καί ὡς συνών. τοῦ Ἐμπαθῶ (s'intéresser), οἶον Δέν προσπαθῶ εἰς τοῦτο, καί Δέν μέ προσπαθεῖ τοῦτο. Ζ. Ἐμπαθῶ.

ΠΡΟΣΦΆΓΙΟΝ, Δ. Ὁψον καί Προσφάγιον, Ἑλλ. Εἰς τὰ προσημειωμένα (Ἄτακτ. I, σελ. 198 καί 211) πρόσθεσε, ὅτι ὀνομάζεται κοιν. καί Εἶδος, ἢ μάλλον Ἡδός (Ζ. Εἶδος), ἴσως καί Ἡδυσμα, πλὴν ἐάν τούτο ἐχυδαίσθη ἀπὸ τὸ Ἐδεσμα, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον « Ἐδέσματα, ΦΆΓΙΑ, » βρώματα » ὅπου ὁ Σαλμάσιος ἔκρινε διόρθωσιν ἀναγκαίαν τὸ ΠΡΟΣΦΆΓΙΑ. Ἄλλ' ὅπως ἀν τὸ γράφης, τὰ προσφάγια ἀναμφιβόλως ἐνοοῦσε καί ὁ Ἡσύχιος, ἤγουν πᾶν ὅ,τι τρώγεται μέ τὸν ἄρτον.

ΠΡΟΣΦΈΡΟΜΑΙ, Σ. μέσ. φέρω, παρουσιάζω ἑμαυτὸν (s'offrir). 2) * Προσφέρομαι, φέρομαι, διάγω κατὰ τινὰ τρόπον (se comporter), οἶον Ἐπροσφέρθη καλὰ, κακὰ, ἡμερα, ἄγρια πρὸς ἐμέ, ὡς ἔλεγον καί οἱ παλαιοί, οἶον, « Ἡμερώτατα Λεπίδῳ προσηνέχθη » (Πλουτάρχ. Μ. Ἀντών. § 18). Εἶπε καί ὁ Ἀπόστολος, « Ὡς υἱοῖς » ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός » (Πρὸς Ἐβρ. ιβ', 7).

ΠΡΟΣΦΩΛΟΝ. Ζ. Πρόσαυγον.

* ΠΡΟΣΧΩΜΑ. Ζ. Παράχωμα.

ΠΡΟΣΩΠΙΑΚΟΣ, Σ. (d'un bel extérieur, d'un aspect imposant). Λέγεται, ὅχι κακὰ, καί Θωριακός, Σ. (Θωριακός, Δ.), ἀπὸ τὸ Θωρῶ, κοιν. Θεωρῶ, Ἑλλ.

ΠΡΟΣΩΠΙΔΑ, οὐσ. θηλ. Σ. Προσωπίς, Δ. Προσωπεῖον, Ἑλλ. (masque), ἢ χυδ. λεγομένη Μουτσουναρία.

